

Cat. 226

Sermoes tres de  
passione christi.

U  
11

THE  
JOURNAL OF THE  
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE  
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND  
PUBLISHED BY THE  
CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS  
1901

## Sermo de uo)

tiſſimus: magiſtralis de paſſione dñi edictus per eremiũ ſacre theologie doctor? Guil-  
ermum rector? de Aquilgra-  
no. tunc predicantem in Ba-  
ſilea. verũ quidem moribus.  
rerum et perſentia. ac cõtem-  
platione maximũ. et ad instan-  
tiam excellentiſſimi doctoris  
Guilermi de rupeſorti. cõcel-  
larij regis Francie ingenij et  
ſanctimonie nõ minoris im-  
preſſus.

## Eſum

tradidit vo-  
luntati cor-  
rum. Luce  
xiiij. Sen-  
tentiaſſe

Johan. xij. Verba iſta ſunt  
chariſſimi illius nõ tam cor-  
porum q̃ animarum medici  
beati Luce euangeliste. cuſ  
laus eſt in euangelio per om-  
nes eccleſias. quibus breuiſ-  
ſime quidem ſed compendio-  
ſiſſime paſſiõis dominice a-  
maritudinem. iudicij mali-  
gnitatem. iudeorum ſurore.  
ſi littera et attendimus expreſ-  
ſit. Si vero i altum reſcetu

eto myſterium requirim⁹. pa-  
terne bonitatis ineffabile ca-  
ritatem. variam quoq; paſſio-  
nis traditi nobis fili effica-  
ciam comprehendit. Aſſum-  
pta quoq; ſunt thematiſati-  
ter in caput verũq; dicendo-  
rum de eiſdem domini no-  
ſtri Jeſu chriſti amariffima  
paſſione. quaz hodierna die  
pro humani generis redem-  
ptione digna eſt miſericor-  
diter ſuſtinere. bis enim do-  
mini crucifixio et vniuerſa ei⁹  
afflictio quam pro peccatoru-  
bus ſeruentium pectorũ be-  
ſtiarum crudeliſſime volun-  
tati traditus. pati digna eſt  
designatur. qua vt Leo ait.  
"Nihil mirabili⁹. nibilq; ſub-  
limius inter omnia opera mi-  
ſericordie dei que ab initio ſa-  
luti ſunt impenſa mortalium  
reperiuntur. Dulce enim ſacra-  
mento vniuerſa precedentium  
ſeculorum myſteria ſeruiunt.  
in hiſtorijs. in prophetijs. in  
legalibus ceremonijs et ſacri-  
ficijs. ipſum deniq; exhibitũ  
omni tempe chriſtianorũ ani-  
mas exerceat neq; vllum xpia-  
ne religionis officiũ eſt q̃ nõ  
mundi reconciliatio hac ſa-  
lutifera paſſione poſita cele-  
bret. Sed nec ulli rei pbia

mentis christianorum ita quod  
dñice passionis mysterium im-  
menda est. Postq̃ beatissim⁹  
paulus q̃ in legis pericia flo-  
ruit. abundanti⁹ emulatoz  
existens paternaz traditio/  
nū Gal. s. q̃ deinceps magni/  
tudine reuelationū sublima/  
tus ⁊ in tertiū celi rapt⁹ au-  
diuit archana q̃ non licet hoī  
loqui. ij. Cor. xij. In e corin-  
thios tñ p̃stitur⁹ nō aliud in-  
dicauit se scire nisi iesum xpm  
⁊ hunc crucifixum. s. Cor. ij.  
Qui p̃sonat illud bñ Bern.  
serm. xliij. sup Cantica. Nec  
mea sublimior interim p̃bia  
scire iesum ⁊ hunc crucifixū.  
Nō requiro sicut sponsa vbi  
cubet vbi pascat in meridie  
quē in crucor saluatorē in cru-  
ce. nec meditari dixi sapientē  
am in ip̃o p̃fectionem iusticie  
p̃stitui. plenitudinē scientie.  
diuicias salutis. copias meri-  
torū. Que cūq̃s meditantis  
aīm relinq̃re nō debēt. bodi-  
erna tñ die q̃ saluatorē nostz  
iudeorū voluntati ad crucē  
mortisq̃ supplicij ab impio  
iudice pylato traditū sc̃ā re-  
colit eccl̃ia deuoti⁹ nobis sūt  
⁊ gratius cordeq̃ cōpunctio  
re recolēda. Potest aut sacra-  
tissimaz passionē hanc q̃ dru-

pliciter aīa deuotiōi dedita  
p̃templari. In ordine ad q̃ctu-  
or effectus in mente diligēt  
meditantis p̃sequentes. Po-  
test siquidē p̃siderari quantū  
ad seip̃am. quantū ad modū  
q̃ntū ad causam. q̃ntū ad fru-  
ctum. In passiōe dñi quāruq̃  
ad seip̃az p̃siderata occurrit  
maxima amaritudo. ⁊ ideo ē  
cōpunctua ad compassionē.  
In causa monstrat inaudita  
dilectio. ⁊ ideo est inflammati-  
ua ad amorē. In modo relu-  
cet p̃fecta virtutū exempla-  
tio. ⁊ ideo illuminatiua est ad  
imitationē. In fructu nume-  
rat plena p̃diorū restauratio  
⁊ is est p̃solatiua ad desolato-  
rū erectionē. Primo mō p̃ui-  
debat eaz. Dicit. cū in p̃sona  
domini dixit. Dedi dilectam  
aniam in man⁹ inimici ei⁹. fa-  
cta ē mibi hereditas mea q̃ si-  
leo in silua. Dedit cōtra me vo-  
cem eiusdem. xij. et Treno. s.  
O vos omēs q̃ transitis p̃ vi-  
am attendite ⁊ videte si ē do-  
lor sicut dolor me⁹. Secūdo  
mō p̃siderat eam ille qui cru-  
ci affixus dilectus dño discipu-  
lus Jobānes cū ait. In b co-  
gnouim⁹ charitatē dei q̃ ille  
p̃ nobis aniam suā posuit. s.  
Jo. ij. ⁊. iij. c. Nos diligam⁹



7  
4  
quia hoc dilexit nos et misit  
filium suum pro peccatione pro peccatis  
nostri. Tercio modo iter apostolorum  
Petrus etiam meditabatur meditans  
dominus nobis commendauit. cum  
dixit. Christus passus est pro no-  
bis. vobis relinquens exemplum  
ut sequimini vestigia eius. i. Pe-  
trus. Quarto modo cordi suo in-  
scripsit etiam eas electionis do-  
ctorum gentium Paulus cum inquit  
Vbi autem absit gloriarum nisi  
in cruce domini nostri ihesu christi  
Balaam. vi. Addit ecclesia. In quo est  
salus vita et resurrectio nostra  
per quem saluati et liberati su-  
mus. quia concupiscit per nos per eum  
reconciliari omnia in ipso pacifi-  
cans per sanguinem crucis eius. si-  
ue qui in trinis siue qui in celis sunt.  
Colossae. i. Nec quatuor sunt con-  
plectitur. Berni. ser. de sacro eu-  
charistie. Dominus inquit christi  
opus sine exemplo. gratia sine me-  
rito. humilitas sine modo. donum  
sine pretio. Premium respicit  
passionis acerbiter. Secundum  
immemens dei caritatem. Ter-  
cium imitabile exemplariter  
Quartum multipliciter fecundi-  
tatem. Applica si placet. Et quoniam  
tunc charissimi secundum omnes preta-  
ctos quatuor modos perficiat.  
diligent dominicam passionem me-  
ditando pertractare. ut sic concipi-

gamur. illuminemur. illumine-  
mur. prosolemur. quia tamen ad mul-  
ta sunt etiam intendere non possumus.  
dicere poeta. Pluribus intus  
minor est ad singula sensus.  
Iohannes quibet illi modo plures insui-  
at. qui se magis inuari et a dese-  
ctibus suis purgari. amplius con-  
cupiscit. Vnde si duxeris et in-  
sensibilis ad deuotionem. in pri-  
mo modo diligenter exercitaret  
deuotaberis. Si frigidus est  
segnis. secundo modo insille et illa  
maberis. Si hebes es et sto-  
lidus. tercio modo te instru-  
do illuminat. Si tristis es et  
desolatus. quarto modo te consolatur  
et letificat. Nos hoc quia multa  
sunt eodemque fine percurrere non  
valemus. ut vult Chrysostomus me-  
lia. v. super Mattheum. Pro nunc  
primo modo opera dabimus ut in-  
recitanda dominice passionis hy-  
storia quantum cefferit ipse qui pas-  
sus est austeritatem atque passi-  
onis rigorem declarabimus. quia  
humani consideratio fundamen-  
tum est ceterorum. Non enim patien-  
tis satis caritatem. exemplari-  
tatem et fructus magnitudinem ac-  
cedere poterit. qui ipse passio-  
nis amaritudinem non recogno-  
scit. Et nisi cordis nostri duri-  
cia appellat et perfructu liquet fiat  
ineptum erit ad ceteros proce-

dere p̄siderādi modos. Hāc  
 autē duriciē nibū ita sūt ama-  
 ritudo passiōis attēte p̄side-  
 rata molle facit. Sic autē be-  
 Berni. Ascēdit t̄ps in altū vt  
 ab oīto videret. alta voce cla-  
 mauit vt ab oīto audiretur.  
 clamori flet⁹ admiscuit vt hō  
 cōpateret. Qui ad hāc vocē  
 nō p̄cutit terra grauior ē. pe-  
 tra durior. sepulchro fedior.  
 Cupientib⁹ itaq; nob⁹ oculo  
 deuote p̄solatiōis crucē dñi  
 iesu videre. ⁊ iuxta eā pia cō-  
 passione affici. exundū ē no-  
 bis p̄ affectuū elongationez  
 a terra hierusalē vbi frequē-  
 tia terrenorū boīm habitat.  
 vbi desicē ⁊ pompe seculi la-  
 sciunt. quonā nō inuenie-  
 tur chriṣt⁹ p̄ passiōē crucifi-  
 xus in terra suauiter viuen-  
 tiū. Sic em̄ ap̄ls hortatur.  
 Heb. xiij. Eccamus inquit  
ad eum extra castra impro-  
perium ei⁹ porantes. Eun-  
 dūq; est in euz q̄ dī caluarie  
 locus. In locū scz caluicij et  
 mortificatiōis carnis. In lo-  
 cū gemit⁹ ⁊ meroris. vbi mē-  
 tis p̄uicū p̄spiciam⁹ saluti-  
 ferā crucē que ptulit p̄ciū  
 n̄re redēptiōis. vt dñm iesuz  
 quē impius iudex tradidit  
 voluntati nequissime iudeo

rum ad ignominiosissimaz  
 mortē crucis n̄re volūtati si-  
 bi fidelit̄ cōpatienti tradere  
 dignet̄ pater celestis ad ple-  
 nitudinē p̄petue p̄solatiōis.  
 Inueniem⁹ autē si exiuerim⁹  
 gloriosam mariā virgīnē be-  
 nedictā dei matrē. cuius bo-  
 die anīm cōpassiōis gladi-  
 us p̄trāsinit dū iuxta crucez  
 stabat dolores ⁊ languores  
 vnigeniti p̄spiciēs. q̄ vt nob⁹  
 aditū ad eundē p̄ nobis cru-  
 cifixum sp̄ritūq; cōpunctio-  
 nis impetret que vt p̄fluen-  
 tes educat lachrymas d̄ cor-  
 dium nostroz duricia. Im-  
 plorem⁹ vna cum filio dī  
 centes mente deuota dñicā  
 oratiōē cum salutariōe an-  
 gelica.

## Esūm tra

I didit volūtati eo-  
 rū. Beat⁹ euangeli-  
 sta Lucas q̄ idcirco in Eze-  
 chielis visione p̄ vitulū sig-  
 nificat. qm̄ xpi sacrificium q̄  
 in cruce p̄ nobis immolat⁹  
 est quod per vitulū holocau-  
 stū figurabatur. vt tangit apo-  
 stolus ad Heb. ix. clari⁹ de-  
 scripsit. volens breui cōpen-  
 dio passiōis xpi multiplici-  
 tatem ⁊ amaritudinez inau-

dicta exprimere ait. Iesus tra/  
didit. haud dubiū qñ Pyla/  
tus voluntati eorū crudeliū  
scz iudeorū. nō satia visus est  
dicere cū Bartheo et Mar/  
co et Johāne tradidit eis le/  
sum flagellatū cesum. vt cruci/  
figeret. sed mai⁹ aliquid di/  
xit. tradidit voluntati eorū.  
vt ne dū crucifigerēt. sz om/  
nē crudelitatis sue rabiem i/  
eum retorqueret. omnē vo/  
luntatis scissimū furorē ac  
sanguinariā sitim innocētis  
domini sanguine opprobrijs.  
cōtumelijs blasphemijs in/  
famia exquisitisq; tormentis  
et afflictionibz omnifariā sa/  
tiarent. O inaudita a seculo  
crudelitate. nusq; aliquādo  
patrie proditor. ciuiū depo/  
pulator. latro public⁹. in fra/  
tres sicarius. parentū inter/  
emptor. aut qñcūlibet faci/  
norosus. ita suis inimicis a/  
iudice tradit⁹ legit. vt omnē  
sue inuidie in eum acuerent  
stimulus. Sed quos lex ex/  
tremo interimi iubet suppli/  
cio. modū etiā interemptio/  
nis atq; supplicij statuit. vt  
quos p iusticiā vinere nō li/  
cet. salte in occisiōis mō de/  
terminato omnia ostendantur.  
et nunq; iusticia a miscōia si/  
ne qua nō iusticia sed crude

litas dicēda est separet. Qd  
etiā in ipso latronibz cū dño  
crucifixis actū fore compro/  
bat. Nō em de latronibz le/  
git q; suas baiularūt crucif.  
q; flagellati q; spinis corona/  
ti. q; iā crucifigi blasphemjs  
et irrisionibus illis. q; felle et  
aceto potati fuerint. et cetera  
hui⁹mōi. Sol⁹ innocens dñs.  
cui⁹ etiā ipse index. traditor et  
crucifigores parit innocētie  
pibēt testimoniū. ne dū cru/  
cifigi iudei. sed ipso suis pe/  
nis mod⁹ null⁹ cobibet. qm  
ravidorū canū voluntati dis/  
cerpt⁹ exponit. Dicet ali⁹  
apprehēdit. ali⁹ ligat. ali⁹ ex/  
clamat. ali⁹ ipellit. ali⁹ spinis  
coronat. ali⁹ purpura vestit.  
ali⁹ barūdine p sceptro i ma/  
nu ponit. ali⁹ furiose barūdi/  
nē exceptā i venerabile eius  
caput geurit. ali⁹ spuit. ali⁹  
illudit. ali⁹ alapis cedit. ali⁹  
colaphis ipetit. ali⁹ velat. ali⁹  
us subannādo vt regē salu/  
rat. ali⁹ crucē iponit. ali⁹ tra/  
bit. ali⁹ nudat. ali⁹ fossis ma/  
nibz et pedibus cruci affigit  
ali⁹ erigit. ali⁹ erectū blas/  
phemat. ali⁹ felle et aceto  
potat. Sic mille talibz inia/  
rijs omnē volūtate suā in/

humaniter explēt. nec vino  
perere norūt nec mortuo cu3  
etiā iā expiratū transfigunt  
Eocurrūt omēs ferocit ad  
puniendū. Nemo enī agno/  
scit ad cōpatiendū Sic olim  
pphetizati fuerat p regīū. p/  
pberā in psona pempti dñi  
ps. cxx. sic dicēs. Ego sū ver/  
mis nō bō. opprobriū hoīm  
et abiectio plebis. Dñs vidē/  
tes me deriserunt me locuti  
sūt labijs et mouerūt caput.  
Factū est cor meū tāq̃ cera  
liq̃ scens i medio vētris mei  
Aruit tāq̃ testa viri<sup>9</sup> mea. et  
lingua mea adhesit faucibus  
meis. et in puluerē mortis de/  
duxisti me. Qm̃ circūdede/  
rūt me canes multi. et cōsiliū  
malignantium obsedit me.  
Foderūt man<sup>9</sup> meas et pe/  
des meos. dīnumerauerūt  
oīa ossa mea. Ipi pō cōside/  
rauerūt et īspexerūt me. dīui/  
serūt sibi vestimēta mea. et su/  
per vestē meā miserāt sortē.  
Et in ps. lxxvij. Multiplica/  
ti sunt sup capillos capitis  
mei q̃ oderūt me gratis Eō  
fortati sunt q̃ psecuti sūt me  
inimici mei iniuste. q̃ non ra/  
pui tūc exolvebā. Qm̃ ppter  
te sustinui opprobriū. operu/  
it p̃fusio faciē meam. Extra

neus fact<sup>9</sup> sum fratribus me/  
is. et pegrin<sup>9</sup> filiis mātis mee.  
Aduersū me loq̃bāt q̃ sede/  
bant in porta. et in me psalle/  
bāt q̃ bibebāt vinū. Et susti/  
nui qui simul tristaret et nō  
fuit. q̃ p̃solaret et nō inueni.  
Et dederūt in escā meaz fel/  
et in siti meaz potauerunt me  
aceto. Dec oīa et similia cru/  
delissimaz voluntatū ope/  
ra neq̃ breui<sup>9</sup> neq̃ efficaci<sup>9</sup>  
cōprehēdi poterāt q̃ verbis  
euāgeliste dicent. Ibm tra/  
didit volūtatē eoz.

## Eo nunc

f iuxta hīstoriā que  
generalit̃ p̃missa sē  
p singula videam<sup>9</sup>. Vestrū  
erit nō p̃boz cōpositōem fle/  
biles expectare. sed rē ip̃am  
cōp̃acto corde anīa ducere  
q̃ si duriciā cordis emollire  
nō valebit frustra p̃bis mul/  
cel affect<sup>9</sup>. Nō enī in būane  
sapientie p̃suasōibz et p̃bis ē  
fides nostra. sed in p̃tute dei  
j. Cor. ij. In recitatione hy/  
storie ea solum que passiōis  
amaritudine oñdunt p̃fide  
rabim<sup>9</sup> dimittētes doctrinas  
fidei et morz et fruct<sup>9</sup> passiōis  
articulos p̃sequētes Pro  
sequēdo aut̃ statui p̃mo hīsto

riā additis his q̄ acerbitate  
passionis dedarāt recitare.  
**Sēcūdo** pro eoz faciliore me-  
morizā. p̄ modum summarū  
recapitulare. **Tercio** s̄m tbe-  
matie s̄bulū pauca exhortā-  
do subinferre. **Ultima** duo  
mēbra breuia. p̄mi mēbri p̄-  
licitatē cōpēsabūt. **Historiā**  
itraḡ incipiēdo ab his q̄ do-  
minu post cenā nouissimā  
passus est. diuido s̄m tria q̄  
acerbitatē passionis p̄ncipa-  
liter intulere. **Primū** est in-  
terior afflictio. passionē exte-  
riorē p̄currēs. **Sēcūm** cor-  
poralis et exterior attritio. ex  
iudaica p̄secutiōe p̄sequens  
**Terciu** crudelis p̄cussio p̄  
manus gentiliū passionē cō-  
summans. Et hec tria recte  
correspōdēt triplīci traditōi  
qua xp̄s tradit⁹ est volūtati  
inimicorū ad sufferētiā acer-  
bissime passionis. **Tradit⁹ ē**  
a summa trinitate. patre scz  
s̄m illud Ro. viij. Proprio  
filio non pepercit sed p̄ nobis  
om̄ibz tradidit illū. A seip̄o  
s̄m illud. j. Pa. ij. Tradēbat  
aut̄ iudicā se iniuste. A spū  
q̄z scō q̄z ipe p̄ os pontificis  
p̄nnciavit qz expedit xpi-  
stū mori pro p̄lo. Joh. xi.  
**Tradit⁹** est secūdo a iuda iu-

deis insultantibz. **Tradit⁹** est  
tercio a pilato ministris cru-  
cificantibz. **Primū** traditio  
qua seip̄m tradidit in eo-  
maxime apparuit qz p̄iusq̄  
foris affligeret inimicus se-  
ip̄m intus tradidit vehemē-  
tissimis tristitiis et doloribz.  
Ad p̄mi manifestatiōem ait  
Johan. Egressus ihs trās  
torrentē cedron. ibat s̄m cō-  
suetudinē in montē oliuay.  
Egressus inq̄ de grandi ce-  
naculo. de ciuitate hierusa-  
lē dñs ihs m̄ndi redemptor  
cena illa sacratissima facta.  
in qua seip̄m discipulis suis  
in cibū admirabili sacramē-  
to tradidit memoriale repa-  
rans passionis. arrā cōsum-  
mate dilectōis. p̄ignus futu-  
re beatitudinis. Expleto de-  
niqz p̄solatorio s̄mone. quo  
pusillū discipulorū gregem  
quē elegit fouit. in finē vsqz  
dilexit pastor bone paternē  
p̄solat⁹ instruit. cantos red-  
didit p̄tra in inētē eoz p̄tur-  
batōem. longe magis p̄ eis q̄  
p̄ seip̄o sollicit⁹. **Sēcūdo** etiā  
Petrū se negaturū p̄bertice  
auisauit p̄sumptōnemqz au-  
dicem qua de se p̄fusus vsqz  
ad carcere et mortem. d̄sim  
nullo pacto derelicturū spo-

ponderat cōpescuit. Sed et  
traditorē suū cibariis p̄cio  
sissimi corporis sui beneficio.  
dulci alloq̄o q̄ntuz in se fuit  
dolore timore et pudore. vt  
Lyra ait sup̄ Bat. retraxit  
ac p̄cepti sceleris imanitatē  
p̄dicēdo terruit Dymno q̄z  
dicto egressus venit in villā  
gerbsemani i pede mōr̄ oli  
uaz i cur̄ fine erat ori⁹. Se  
cuti sūt eū aut̄ discipuli eius  
vñdecim. l. iā fili⁹ p̄ditionis  
abierat. ad p̄bū xpi. q̄s facis  
faci cū. iā ad p̄sumationē  
sceleris. ad assignatōem vēdi  
te mēt̄. ad acquisitionē vilissi  
me mercedis. serocez arma/  
coz cohortēz gregatur⁹. Se  
cuti aut̄ sunt eū mesto corde  
pauētes et tremuli. sciētes p̄  
ba q̄bo se i ip̄a nocte cū iniq̄s  
deputādū m̄ḡ p̄trat⁹ p̄dixē  
rat retractari n̄ posse. s̄z nec  
illa q̄bo p̄cusso pastore ip̄os  
tanq̄ oues gregis disp̄gēdos  
significauit. Vñ testat̄ xpus  
Job. xxi. Tristitia impleuit  
cor v̄m. S̄z ego veritatem  
dico vobis. expedit vob̄ vt  
ego vadā. Si em̄ nō abiero  
paraclū⁹ nō veniet ad vos.  
Si aut̄ zc. Secuti s̄ sunt eū  
q̄si vltimū vale p̄stātes. s̄ ce  
tero cū socialit̄ affectuose et

familiarit̄ nūq̄ i carne asso  
ciaturi. q̄nimo ab eo fugitu  
ri. q̄z tñ oīs tristitia i p̄iū pa  
storē p̄rem et m̄ḡm defenso  
rēq̄ fidelissimū redūdabat.  
Intranit cū eis itaq̄ hortū  
quē et iudas imp̄issim⁹ scie  
bat. q̄m̄ fr̄q̄nē p̄uenerat ih̄s  
illuc cū discipulis suis. Oz  
em̄ iudas sciebat ideo intra  
uit vt sic se sua sponte p̄ nob̄  
passuz significaret. dū locū  
p̄ditōri cognitū captiōi ap  
tū n̄ vitaret. Intrate aut̄ dñs  
cū discipulis suis hortū. cir  
ca p̄ncipium horti octo disci  
pulis suis dixit. Sedere h̄.  
donec vadā illuc et or̄e. Se  
dete inq̄. nō moueam̄. sicut  
nō loco ita nec mēte. Dilari  
us. Iussit eos sedere. et pa  
lisper expectare redeūte do  
nec p̄cūctis dñs sol⁹ or̄et. qz  
cū oīo oīm n̄m ē redēptio.  
eīsq̄ ibi derelictis p̄cessit. as  
sumpto petro et duobz filiis  
zebedei Ecce passiōis dñice  
p̄ncipiū nō a dñs sed ab eis  
orditur p̄ quibz pati venerat  
Quis pōderare sat̄ p̄t q̄ntū  
p̄bū s̄ q̄ discipulos suos q̄s  
tenerrime dilexit et p̄ cunctis  
vasti orbis mortalit̄o elegit.  
velut in gremio suo fouit cā  
dulci colloq̄o instruxit itaq̄

ultimo ad ipsos platum se li-  
cenciauit. p̄nosceas q̄: q̄ in oi-  
bus cēp̄atōibz secū p̄manse-  
rant. vt ipe ait Luc. xxi. tam  
ab eo discedendi erāt. s̄a sua  
passiōe scandalizādi. tam sua  
morte sauciandi. q̄ntūz in q̄  
verbū b̄ cor illud morosissi-  
mum vulnerādo p̄tristauit.  
Cum ⁊ nostra dura corda ī  
amicōz nostrōz separatiōe  
vsq; ad lachrymarū flumīa li-  
quesiant. Dūc sal⁹ ⁊ redem-  
ptio mūdi angloz leticia ce-  
pit bellū durissimū acerbis-  
sime passiōis agere. Et vt  
om̄ino se volūtariē p̄ nobis  
facillācere magis q̄ satio pa-  
ci demonstraret. non p̄us ab  
alijs affligi q̄ a seipso afflicti  
onē voluit assumere. Prius  
em̄ q̄ a duersarijs manū sa-  
cilegā inijceret. cum adhuc  
cū suis discipulis cōsisteret.  
cepit p̄tristari ⁊ mestus esse.  
paucere ⁊ cedere. Nouit dñs  
futuros hereticos q̄ de suo  
sensu abūdantes dicturi es-  
sent cū nō p̄e passum sed dū-  
taxat passiōis dolorisq; ima-  
ginē p̄tulisse. vt mentit⁹ ē im-  
pius maniche⁹. corpus xp̄i  
fantasticū ⁊ nō esse vey som-  
nians. Et p̄ p̄sequēs nec do-  
lorē passiōem vt sensisse. vt

tāgit Raban⁹ sup̄ Marc. ⁊  
Marcū dist. xv. tercij libri.  
vt q̄ cūctis futuris secul⁹ de-  
clararet se nō fantastice. sed  
vere p̄ nobis doluisse. acerbis-  
simā q̄ passiōem p̄ nobis  
subiisse. sicut olim p̄pha dice-  
rat. Vere lāguores n̄ros ipe  
tulit. ⁊ dolores n̄ros ipe por-  
tauit. Esa. liij. euidentissimis  
ostendit signis. tristitia scilicet  
⁊ pauore p̄lica oratiōe ac  
sanguineo sudore. De q̄ Au-  
gustinus exponēs vbi illud  
p̄phete in p̄sona dñi loquēz  
Repleta est malis aia mea.  
ait. nō vicijs ⁊ peccis s̄ b̄ia-  
nis malis. scz doloribz reple-  
ta fuit aia mea. Et ambrosi⁹  
libro tercio de trinitate. Vt  
b̄o turbatur. vt homo flet.  
vt b̄o crucifigit. Nō turbat  
ei⁹ diuinitas sed turbat aia  
fm̄ humane fragilitatis as-  
sumptiōem. nam q̄ suscepit  
anīmā. suscepit etiam animē  
passiōem. Et super Lucā  
Minus contulerat mihi si  
nō meum suscepisset affectū  
Confidenter tristitiā nomi-  
no quia crucē p̄dico. neq; ei  
speciem incarnatiōis susce-  
pit s̄ veritatē. Debit ergo  
dolorē suscipere vt vinceret  
tristitiāz nō excluderet. neq;

p̄m b̄nt fortitudinis laudes q̄  
stupore magis vulnere tuleri  
q̄ dolore. Absit at̄ a cordibus  
fidelium ceca q̄dam pietate su  
spicari eternam veritatem q̄ falle  
re nescit aliqd̄ speciem en̄ cō  
finitisse. et foris q̄cūq̄ apparuit  
se cui nō subesset vitas. S; q̄cūq̄  
referētib; sacris scripto  
rib; de p̄ratis p̄bo legit; v̄l  
auditis si certissime cogno  
scite qz nihil apparētie mix  
tū sed min⁹ euāgelistā assecu  
tū fuisse sermōib; q̄ veritas  
inexistat rebo. qz nō cāra dici  
poterāt in ysteria xpi q̄ta fa  
tre in veritate. sic testat Jo.  
ca. vti. sui euāgelij. De h̄ be  
atus Hiero. in explanatiōe  
fidelis ira ait. Nos ita dicim⁹  
hōiem passibilem a dei filio su  
scriptū. vt deitas impassibilis  
pmaneret. passus est em̄ fili  
us dei nō putatiue s; p̄ oia  
q̄ scriptura testat. s; p̄m illō  
q̄ pati poterat. s. p̄m subam  
assumptā. Ultra ad id ē al  
legat m̄ḡ iniaz dñi. xv. li. iij.  
Vere q̄ dñs tristat⁹ est. De  
q̄ dicit Barth. et Mar. Le  
pit tristari et mest⁹ esse. pa  
nere et tedere. Vigilant dicit.  
Lepit h̄m oī tristitiā qua vt  
sequit; vsq; ad mortē tristat⁹  
est. nō prius p̄ulit sed nunc

vicinante ei⁹ morte volens  
suscepit. Quo eoz arguit te  
meritas q̄ scriptis et p̄bis as  
serunt xpm ab instāti conce  
ptionis eq̄li acerbitate om  
nia p̄tulisse in aia q̄ passus ē  
in cruce vel agonis. Immo  
oēs dolores et acerbiores q̄  
oīes hoīes simul ab initio  
seculi vsq; ad ei⁹ p̄summatio  
nē. Imo q̄ in purgatorio ex  
sistentes aut dānari. Qd̄ ag  
te reprobis beat⁹ Tho. i. iij.  
parte. q. xlvi. ar. vi. Quis ei  
ab initio p̄ceptionis nouit in  
verbo vel per sciam infusaz  
offices future passiōis ama  
ritudines. noluit tñ vt redū  
darēt in sensualitatē ad cau  
sandū expimentalē doloris  
aut tristitię sensum. quō fa  
ctū est dñi eēt i agonis. Sic  
nec voluit beatitudinē men  
tis sue redū dare i vires ale  
siores aut corp⁹ passibile.  
Stultū ei et sine rōe dictū ē  
xpm p̄ totū vitę sue decursū  
nūq̄ gaudij aut expimentali  
p̄solatiōe letatū. s; miscuit le  
ta tristib; Sic enī puer riri  
fās sicut. ita sugēdo b̄tā vbe  
ra p̄solabatur. et arridenti m̄ri  
blād⁹ erat. si ei p̄didit gustū  
ciboz aut tactū suauit; sed  
nunq̄ ad viciū bis vsus est.



46  
Lōtra sic dicentes ait cancel  
larius parisiensis Iohes de  
gerfona in epla de susceptōe  
bñanitatē xpi. Ebrist⁹ nō ba  
buit ab instanti pceptōis om  
nē illū dolorē vsq; ad instans  
mortis sue qualē pultit i cru  
ce. aut prius q; decursum pe  
nalis vite sue. z opposituz scri  
bendo vel predicando aslere  
re est temerarium falsum z p  
sumptuosum. Si em̄ eadez  
tristitia idē dolor ab instante  
pceptōis anie aut sensito in  
hessit; quō cepit tristari z me  
stus esse. siquidē nemo qd p  
us fuerat incipit esse. Simi  
liter z illud Luce. Et Iesus  
pficiebat etate z sapia. nō alie  
fm cōmunē doctorū intelli  
gentiā saluari posse videt. ni  
si q; experiebat p assiduū cre  
mentū noticiā nouas rez. z  
sic nouas noticias sensitinas  
ita nouas delectatōes z tri  
sticias. Quantū aut. dñs nō  
passus est omnē passiōez fm  
speciē. neq; similē dānatia in  
purgatorio cristēnto. quozuz  
passioni nulla pñtis epis af  
flictio cōparari potest. vt dic  
Thomas. iij. parte. q. xlvj. ar  
ti. vi. Tante m̄ acerbitatē tri  
sticias. dolores ac corpis af  
flictiones assumpsit quantū

null⁹ vnq; mortaliū sustinu  
it. aut i pñti vira sustinebit vt  
verū sit verbū supra pallega  
tū. Vos oēs q; transiet; p vi  
am atredite z videre si est do  
lor filis si. zc. Assumpsit inq;  
nō nēcitate s; pia volūrate. in  
cuius vsq; erat potestate tri  
stari qñ voluit z letari. Ideo  
nō dicit euāgelista. cōtristat⁹  
est. s. ab alio sed cepit cōtrista  
ri quasi ipse volens assumen  
do tristitiā pncipalior sibi fa  
it causa tristitie sicut vnuer  
se passionis. cui volenti vni  
uersa creata nībil aduersum  
inferre potuissent. Dum aut  
discipulis in terris tristitie si  
gnum exteri⁹ pavorē. s. ostēdis  
set clar⁹ idipm pbo significa  
uit dicēs. Tristis est aia mea  
vsq; ad mortē. tam extensine  
q; intensine. Flaco. de lyra. et  
tensine. q; durauit vsq; ad in  
stans mortis. sepiationē sc; aie  
a corpe in cruce. Intensine p  
da maxima fuit q; bō in hac  
vita vnq; habuit. Ideo p id  
qd bō molestissimum in hac  
vita est z terribilissimum fm  
pbm. morte. s. mensurat. qua  
si diceret. Tristis est aia mea  
vsq; ad mo rē. i. s. intensine est  
tristitia quāta esse pōt i hoīe  
vivo fm Flaco. de Lyra. Nec

mirū qm̄ ip̄am totā xp̄i aiam  
fm̄ om̄es eius potentias re/  
pleuit sicut p̄pheta s̄dixit. Re/  
pleta est malis ania mea. glo.  
id est dolo: r̄bo r̄ pen̄s. Reple/  
ta em̄ fuit aia chr̄isti tristitia  
r̄ dolore. q̄ntū ad om̄es eius  
potentias tristitie et doloris  
capaces. Sistam⁹ parūper  
hic carissimi. vt agnoscere va/  
leam⁹ hui⁹ tristitie magnitu/  
dinē quā dñs p̄ nobis susti/  
nens tam efficaciter verbo r̄  
signo demonstrauit. Pro cu/  
ius intellectu aduertendum  
q̄ potentia tristitie r̄ doloris  
sicut r̄ gaudiū r̄ delectatiōis  
capax est appetit⁹ vel volūtas  
large sumpto noīe. vt probat  
Scot⁹ dīf. xv. li. iij. Est autē i  
xp̄o triplex volūtas dīna ea/  
dem. s. cū paterna Illa em̄ di/  
uine essentie idētificat. r̄ p̄ cō/  
sequēs vna in tribus. Et fm̄  
istaz xp̄s oīno nihīl pariebatur  
nec doluit aut tristit⁹ est. vt  
ex dictis patet. Apud hāc em̄  
voluntatē q̄ de⁹ est nō ē trās/  
mutatio nec vicissitudo ob/  
umbratio. Jaco. i. Vñ q̄n̄s  
de xp̄i passione tractandū est  
ita eā cogitem⁹ vt diuinā i co/  
naturā ab om̄i passiōe liber/  
rim⁹ cognoscamus. Vinc autē  
beat⁹ Leo. in sermone de pas

sione q̄ incipit Inter om̄ia.  
In oībo q̄ ad dñi n̄ri iesu xp̄i  
p̄tinent passionē. hec catho/  
lica fides tradit. hec exigit vt  
in redēprozē n̄m duas none/  
rim⁹ puenisse naturas. r̄ ma/  
nensib⁹ p̄prietatib⁹ suis tantā  
factā vnitatē vtriusq̄ substā/  
tie. vt nec infert vnitas cōfu/  
sionez nec diminuit p̄prias  
vnionem. Aliud est passibile  
aliud inuolabile r̄. Aliā est  
voluntas humana rational.  
Tercia est humana sensitive  
partis. q̄ appetitus sensitiv⁹  
mag⁹ p̄prie noīat. Voluntas  
rationalis duplicat fm̄ dupli/  
cem portioē rōnis supiorē.  
scz r̄ inferiore. Portio supe/  
rior duplicat dīct. q̄n̄q̄ mul/  
tū stricte p̄ intellectu r̄ volun/  
tate vt respiciūt sola etna. Et  
illo mō nō pōt portio superi/  
or volūtaris ordinate trista/  
ri. qz tal̄ tristitia vt dīc Scot⁹  
dīf. xv. li. iij. seq̄retur ad  
nolle dñi in se. vl̄ ad nolle alī  
quā p̄fectiōē intrīnsecam.  
si inesset tale nolle a deo est in/  
ordinatuz vt vix damnari il/  
lud habeāt. qz r̄ si volūt deū  
eē iustū. nō tñ s̄ forte absolu/  
te volūt. sed qz nolūt effectuz  
iusticie quē sentiunt. r̄ s̄ nō p̄/  
tinet ad portioē superiorē

illo mō sumptaz. Scōo mō largius accipit p̄ intellectu indicat de quocūq; fm regu/ las eternas 2 p voluntate vt vult quecūq; referendo ad eterna. Ad h̄ sonat Aug<sup>o</sup>. xij. de trini. dicens. Rōnis pars superior eternis rōnibus cōspiciendis v̄l p̄sūlēdis adbe/ rescit. Portio autē inferior ē de rebus tpalib; fm virtutes politicas. Harū trium volū/ tatum que libet ordinate pōt trīstari 2 dolere. verū tristitia p̄p̄e ad voluntatem rāōnis. dolor ad sensitivū pertinet appetitum. Est em̄ tristitia p̄p̄e fm Aug<sup>o</sup>. xij. de trin. c. x. dissensio animi ab his re/ bus que nobis nolentibus accidunt. Dolor autē offensio animi ex carne 2 quedā ab ei<sup>o</sup> passione dissensio. Est ḡ p̄p̄e dolor passio appetit<sup>o</sup> sen/ sitivi p̄sequēs p̄p̄iōem ali/ cui<sup>o</sup> discōnientē corp̄i. Tri/ stitia autē passio p̄sequēs i vo/ luntate app̄eensionē alieni<sup>o</sup> volūti. accipiunt ē tñ sepe alit̄ p̄ altero. Videam<sup>o</sup> nunc que voluntatū in christo 2 respe/ ctu quaz tristat<sup>o</sup> sit atq; do/ luit. vt sic dolor 2 tristitie im/ mensitas aliquaten<sup>o</sup> cogno/ scatur. Potest autē aliquid ē

se volitū a voluntate rōnis q̄ dupliciter vt declarat Sco/ tus. etiā fm vtrāq; portionē. scz actu elicito libero. vt dicē do. nolo despici v̄l argui Se/ cundo actu elicito nō simpli/ citer sed p̄ditionato. vt proie/ ctio meritiū in mare p̄pter pe/ riculū submersiōis vitandū. Proiectio quidē illa simplici/ ter est volita. qz nō coact<sup>o</sup> ab extrinseco eēde mercator. sz est volita ex conditiōe. qz qn̄ tū in se esset nollet si alias pe/ riculū euadere possz. Tercio actu nō elicito sed quada; na/ turali inclinatione tanq; a si/ bi naturalit̄ discōnientē. si cut quelibet res naturalit̄ in/ clinat̄ ad sibi cōmodum. et refugit aut resistit discōnien/ enti aut nociuo. Et fm p̄m scōo de anima. 2 Boetiu. iij. de consolatione philosophiē Quilibet res naturalit̄ ap/ petit esse suam 2 p̄manentē. 2 hoc modo naturalit̄ vo/ luntas vult salutē suam 2 p/ sone cui<sup>o</sup> est. nō in q̄ntū porci/ tia libera. sed in q̄ntūz natu/ ra quedam. 2 non vult corru/ ptionem siue lesionem suam aut p̄sone. nō vult. i. declinat. Quarto quoniam naturales quandā ad inuicem habent

p̄p̄e in aliq<sup>o</sup>  
a volūti

ante eiusdem potentie colligā-  
tiaz. potētia superior naturalis  
refugit discōueniētia poten-  
tiaz inferior. diuū salteꝝ illa  
apprehēdit. Hinc volūtas in-  
tellectiva naturalis non vult  
id est. declinat ea q̄ appetitui  
sensitivo sunt tristia aut dis-  
cōueniētia. dñi talia p̄ intelle-  
ctū apprehēdit. Si ḡ accidit  
volūtū quorū q̄ dicorū q̄m  
or modorū dñmodo vt sic de  
prehensum fuerit sequit̄ tri-  
sticia. Maior quidē si illud  
quod accidit fuerit simpliciter  
actu libere elicto volūtū. que  
tamē tristicia variat̄ fm̄ intē-  
tionē actus volēdi. vt magis  
volūtū dñ accidit magis cō-  
tristent. min⁹ volūtū min⁹. q̄a  
que magis discōueniunt ma-  
gis si accidit tristitant. volū-  
tati aut vt libera est nihil est  
discōueniēs nisi p̄ nolle. sicut  
nihil cōueniēs ⁊ placens nisi  
per velle. Similit̄ q̄d est sim-  
pliciter volūtū. volūtū autem  
sub p̄ditiōe si accidit tristitat  
Quia cū dubitat m̄rca mo-  
do genitos infantes fm̄ cru-  
delissimū pharaonis edicēz  
Exo. .i. nō nisi cū dolore ma-  
rimo i flumē piccissē. Quos  
tamē volētes piccerunt. sin-  
pliciter volentes ex p̄ditiōe

qm̄ aliter cū infantibus interis-  
sent. Idē de p̄lectione meriti  
um preciosarū. Sic tertio et  
quarto modis p̄pter iustici-  
am mori eligit. qui p̄pter sani-  
tateꝝ incidi q̄d dolorosius est  
sensitū statuit nihilomin⁹ cō-  
tristat̄ pro eo q̄ illa naturali  
obstant volūtati inclinaciōi  
que vt natura appetit bonū  
cōmodū p̄sone et p̄pter natu-  
ralē rōnis cū sensū colligan-  
tū sensui ⁊ p̄delectat̄ ⁊ cōtri-  
statur naturaliter. Alioquin  
quomodo possz poni aliqua  
delectatio vel tristitatio sur-  
repticia p̄cedere oēm actū  
liberam voluntatis. verum  
illa tristicia sic in volūtate vt  
naturaliter orta potest impe-  
diri per nō cōsideratōem in-  
tellectus. remitti vel vinci p̄  
oppositam delectationē con-  
sequenteꝝ intensum actū vo-  
luntatis idē obiectū natura-  
lit̄ discōueniens libere acce-  
ptantē. Late omnia ista deda-  
rat Scotus vbi supra. In-  
tēdis nihilomin⁹ tristicia si id  
q̄d enquit plurimū modis su-  
pra dictis fuerit volūtū. Per  
h̄ adpositū redeundo decla-  
randum est quōd quilibet ba-  
rū voluntatum in christo ve-  
hementissime est contristata.

Voluntas quidē superior  
portiois actu deliberato de  
trib<sup>9</sup> potest ordinate trista-  
ri ordine quoddā. Pr<sup>o</sup> de ca-  
rentia fructōis respectu eter-  
ni obiecti. Secūdo de pec-  
cato sue vel alteri<sup>9</sup> volunta-  
ris. Tertio de alijs mal<sup>is</sup> suo  
supposito discōuenientibus  
vel alijs psonis sibi dilectis.  
quia sicut supior portio lar-  
ge sumpta primo vult frui-  
tionem dei. secūdo iusticiā  
quācumq; ad fruitionē ordi-  
natam et hoc vel in se vel in  
alio. tertio vult fm regulas  
eternas bona media z mini-  
ma sibi et alijs in ordine ad  
maxima. ita habet velle re-  
spectu oppositorū. z per cōse-  
quens tristitia z si accidant.  
Quo ad p<sup>ri</sup>mū istorū aīa chri-  
sti nō tristab<sup>at</sup> af. s. de carentia  
aut imperfectōe fructōis sue.  
quia nūq; sibi illa euenit.  
Perfectissime siquidem etiā  
in morte fruebat<sup>ur</sup> portio illa  
in christo diuina essentia. Cō-  
gruū uāq; nō erat vt ipse mi-  
nus pūgeret<sup>et</sup> fruitione p id  
quo alios meruit frui pūgi  
Ita nec de pctō p<sup>ro</sup>prio trista-  
batur. qm peccatū nō fecit.  
nec est inueniē<sup>ti</sup> dolor in ore  
ei<sup>9</sup>. 4. Pet. ij. Et ad Heb. iij.

Temptatū p omnia p simili-  
tudine absq; peccato. Trista-  
batur autē vebementer fm  
hanc portionez superiorez p  
peccatis omniū hominū p-  
teritorū. presentīū z futuroz  
Siquidem p omnib<sup>9</sup> satisfec-  
it quasi ad sufficienciā. Vñ  
ea quasi sibi ascribit p<sup>ro</sup>. ver-  
ba delictorū meorū. Dabūt  
em volitionez respectu oīū  
pdictorū vt dei offensorum z  
ptemptum. z tamen appre-  
hendit ea vt cōmissa vt com-  
mittenda. ne dum cognitōe  
maturina i verbo sed cogni-  
tione in fusa. qua etiā vt via-  
tor omnia nouit pterita z fu-  
tura clari<sup>9</sup> omib<sup>9</sup> ppteris. qz  
sp<sup>iritu</sup> recepti uō ad mensurā  
in dono charitat<sup>is</sup> sed i om-  
nibus donis excellētissime.  
sicut Esaías p<sup>ro</sup>dicat. Requie-  
scet sup eum spūs dñi. spūs  
sapientie z intellect<sup>9</sup> rē. Eius-  
dem. xj. Ideo ex pmissis seq-  
batur tristitia. Affuit autem  
hec tristitia maxima in om-  
nes tristitias hui<sup>9</sup> v<sup>er</sup>se. excels-  
sit nāq; oēm dolorē cuiusli-  
bet p<sup>ro</sup>prii inestimabiliter bu-  
iusmodi tristitia in christo  
Tum p<sup>ri</sup>mo quia p peccatis  
cōmuni mundi tristabat<sup>ur</sup> que  
innumerabiliter plura fue-  
b

rūt peccata q̄ peccata cuius/  
cunq; cōtriti. Hinc p̄ Esaiā  
cap. liij. dicitur. Om̄s qua/  
si oues errauimus. vnusq;/  
q; in viam suam declinauit.  
Et domin⁹ posuit i eo iniqui/  
tatem om̄niū nostrū. Obla/  
tus est quia ip̄e voluit. et nō  
aperuit os suū. Sicut ouis  
ad occisionem ducet. ⁊ qua/  
si agnus coram tondente se  
obmutescet. Et Ambrosius  
super Lucam. Legimus q̄  
peccata nostra portat ⁊ p̄ no/  
bis dolet. Dolet ergo domi/  
nenon tua sed mea vulnera.  
nō tuam mortē. sed nostrā  
infirmiā. Scdm̄ Sco/  
tum. Tristaris de peccatis  
meis naturam meā vulne/  
rantib; nō de tuis. Hinc se/  
quitur. Et nos estimauim⁹  
te esse in dolorib; cū tu non  
pro te sed p̄ me doleres. in/  
firmat⁹ em̄ es. sed p̄pter pec/  
cata nostra. Et sequitur. Et  
quid mirum si p̄ omnib; do/  
luit qui pro omnib; fuit.  
Quid mirum si moriturus  
p̄ omnib; cedat qui Laza/  
rum resuscitaturus illachry/  
mas. vt quia i carne sua pec/  
cata nostra premebat. mero/  
rem quoq; aīnū nostre suo/  
merore aboleret. Hec Am/

brosius. Tum secūdo quia  
peccati maliciā cunctis cla/  
rius cognouit. Tanto enī  
plus quilib; detestatur pec/  
cati ⁊ plus sibi displicet q̄  
to p̄fectius maliciā peccati  
ponderat. ⁊ dignitatem dei  
summi boni qui eo offendit  
ac contemnit. Sed domin⁹  
iesus etiā p̄m humanā natu/  
rā p̄ plenitudinē sapientie sibi  
cōcreate distinctissime no/  
uit peccatorū indignitatem.  
diuine maiestatis cōceptū.  
peccatorū detestabilē ingra/  
titudinem ⁊. que in eo ma/  
ximā causabant tristitiam ⁊  
displicentiam peccatorū et  
peccantiū. Hinc Bernar. in  
sermone de natiuitate decla/  
rat q̄ christ⁹ per ea que pas/  
sus est nobis grauitatē pec/  
catorū aperuit. quā prim⁹  
homo non cognouit. Tum  
tertio. q̄a tristitia sua ex ma/  
iori charitate dei processit.  
et qua dolor contritiōis vt  
Thomas dicit angel. Quā/  
to em̄ dilectio dei maior est  
in aliquo tanto magis trista/  
tur de offensa ⁊ contemptu  
dilecti. Sed nunq̄ aliqua  
creatura habuit vel habitu/  
ra est tantam charitate p̄m  
legem dei ordinatam quan

nam habuit christus. De cuius charitatis et gr̃e plenitudine omnes accepim⁹. Ioh. 1.  
Quare plus omnib⁹ displicerūt sibi peccata humani generis. et grauius inde tristabatur. Et quia p̃ omnium peccatis generaliter tristabatur. specialiter tamen et aggerabat tristitiam eius peccati et ingratitudo illius populi peculiaris singulariter electi. et innumeris beneficiis nutriti. Que summam Ebr̃ysostomus in Omelia xxxix. recitat dicens. Pre ceteris omnibus hominibus noua quedam et magnifica eis vite instituta sunt tradita. In medio mari sicū iter apertū est eis. et in quo ipis fuit salus. ibi inimicis eorū interitus. Quadraginta annis in deserto non arando neq; seminando vixerūt. Laborem messis et arce nescierunt. Omnis mole eis et conuendi panis necessitas nō fuit. Feminas quoq; eorū nulla texendi sollicitudo constrinxit. mercandi causa nō insidit. macellum nunq; p̃ comparandis carnibus requisivit. Sed super hec omnia fuit verbum dei. et para

uit eis mensam in deserto. Laboris et sudoris expertē. Nec enim fuit natura manne. cib⁹ quotidie nouus. et saporem sui pro desiderijs rescentium subministrans. Sed et indumenta eorū et calciamenta et ipsorū etia⁹ corporū natura oblita est infirmitatis sue. Omnis namq; illo tempore neq; idumēta attrita sunt eis. neq; fuit illis infirmus. medico nullus indiguit. medicamenta nemo quesit. Eduxit enī eos in argento inquit et auro. et non erat in tribub⁹ eorū infirmus. Sed quasi qui iam reliquissent mundum hunc. et in alium meliorem prestanciorēq; trāsissent. ita eis cib⁹ et pot⁹ absq; labore et solitudine et verbo dei prebebatur. Et quod fuit super omne miraculum. ne forte acrior radi⁹ solis adurceret. vmbra de super per diem tegebantur. et cum ipsis quocunq; abissent circumferebantur tecta ista celestia. Sed nec noctes quidem absq; solacio relinquuntur. Lampas nāq; eis ignis verbo dei accensa lucebat. que nō solū illuminādi.

verū et itineris ostendendi  
ministeriū p̄bebat in deser/  
to. Quid vero de sequēti di/  
xerim petra. aquarū fluvios  
emittente. quid de multitu/  
dine aniū. que densitate sui  
terrā repperit vniuersaz. Nā  
in egypto que facta sunt mi/  
rabilia quid reperaz. Quid  
virtutes que p̄summate sūt  
in deserto. bella. oīones. ge/  
sta. et victorias sola dei inuo/  
catione q̄sitas. Non enī myt  
pugnantes sed vt choros a/  
gentes manu p̄tectionis tri/  
umphabāt. Id autē quomō  
narrabo. q̄q̄ egyptū aquis  
p̄ se pugnantes strauerat.  
muros hiericho i voce psal/  
morum tubarūq̄ dehiēsit.  
ita vt aduersarij psallentiū  
magis chori q̄ exercitus vi/  
derent hostiles. et qui mini/  
steria magis viderent q̄ bel/  
la eis exhibere. Nec autem  
signa et p̄digia nō ob hoc fie/  
bant solum. vt vsus p̄p̄o effi/  
videret expleri. sed vt p̄ hec  
doctrina agnitiōis dei. quā  
moysē tradente didicerant  
firmi in eorū cordibz et tena/  
cius adhererēt. hec enī om/  
nia voces erant quedā dei  
celi et vniuersitatis dominū  
p̄dicātes. Sed et mare hoc

clamabat dum pedibz trās/  
retur. hoc etiā cum extingue/  
ret aduersarios. S ille aque  
in sanguine versē. hoc irru/  
ptio ranarū p̄dicabat. hoc ex/  
ercit⁹ locustarū. S eruca et cy/  
nīphea. et omnia illa que ge/  
sta sunt siue in egypto siue i  
deserto p̄digia nunciabant.  
Danna ipm et colūna ignis  
atq̄ coturnicū multitudo. et  
omnia illa libri quidaz erāt  
illis et littere que deleri nun/  
q̄ possent. nec de cōscientie  
eorū paginis aboleri. q̄a ba/  
berent semper in cordibz su/  
is. Nec Chrysostō. Que si  
pauca videant. addamus et  
illud quod ipse dñs celi et ter/  
re post q̄ gentes innumeras  
p̄ angelorum suorū ministe/  
riū strauit. eos ad terrā pro/  
missiōis. terrā vtq̄ optimā.  
lacte et melle manantē. quaz  
eis in possessionem dederat  
introducitur. in ea ab hostium  
incurSIONibz p̄xit in manu  
forti. vt patet. iij. Regū. xix.  
de sennacheribz Vt eos etiā  
a potestate diaboli principa/  
literq̄ totū genus humanū  
eriperet. de eorū semine hūa/  
nam naturam assumere dig/  
nat⁹ est. in hoc eos sap cun/  
ctas tribus terre nobilitās.



inter eos cōuersatus est. eis  
ore p̄p̄rio euangelium regni  
p̄dicauit. infirmos sanauit.  
celos illuminauit. claudos  
erexit. demones fugauit. le/  
prolos mundauit. mortuos  
suscitauit. ⁊ vniuersorum lan/  
guores abstulit. Post h̄alia  
q̄ innumera euidentissima  
diuine virtutis insignia. et  
post vniuersam gloriā que  
eis super cunctos mortales  
data est. infideles extiterūt  
⁊ ingratiſſimi. ita vt non so/  
lum recepto:ū obliuisceren/  
tur bonorū sed etiam tantū  
benefactorem crudeliſſima  
morte occidendū inter me/  
dios latrones turpiter pati/  
bulo affigere. Quod pecca/  
tum om̄ia vincit peccata. vt  
Bern. ait sermone de passio/  
ne. quoniā v̄ri impij sacrile/  
gas man⁹ in dei filiū iniece/  
runt vt crudeliſſimi homici/  
de. imo si vas est dicere dei/  
cide. Pro h̄ itaq; pctō et pro  
sui grauitate ampli⁹ salus  
omniū tristabat. Hinc Am/  
brosius super Lucam. Rec/  
illud distat a vero si tristē/  
rat p̄ p̄secutorio suis q̄s sci/  
ebat immanes sacrilegij pe/  
nas in ipsum illaturos. Ad  
huc autē speciali⁹ ⁊ ampli⁹

110  
77  
cōtristabatur p̄ iniquitate ⁊  
ingratitude futurorū ma/  
lorum christiano:ū. quorū  
tanta maior est ingratitude  
q̄to plura maiora bona re/  
ceperūt a christo. Siquide  
repudiat is iudeis. in filios  
dei ⁊ coheredes christi ado/  
ptati sunt. ab onere legi quo  
iudei tenebant soluti. sacra/  
mentis gratiā effluentibus  
quibus isti caruerūt dotati.  
nō manna de celis sicut illi  
sed eo quod supra celum est  
preciosiſſimo corpore et san/  
guine filij dei pasti. Quan/  
to deniq; nō sufficit eis chri/  
stus semel crucifixū sed sicut  
apostolus Hebr̄eor. vj. ait.  
rursum sibi metip̄is crucifi/  
gentes filium dei ⁊ ostenta/  
tū habentes. De hoc quo/  
q; Raban⁹ ait. Videbat do/  
min⁹ ad augmentū doloris sui  
sanguinem suū tam viliter  
⁊ inutiliter effundendum. q̄  
sic in uanum laboraret vt  
tunc v̄t vnū latronem acq/  
reret. vnū apostolum perde/  
ret. videbat iteq; a p̄sentito ⁊  
futurū generalem ingratitu/  
dinem q̄ etiam a christianis  
tanq̄ mortuus a corde dan/  
dus erat obliuioni. q̄q; pau/  
cissimi de tanto beneficio si

bi gratias acturi erant. sed  
pessima vicissitudine mala p  
bonis. ita qd si pati iteru pos  
set. pciora a malis chustia  
nis passurus fuisset qd nunc  
a iudeis. Flouit enim qd su  
per dolorem vulneru eius  
addentes puaricationes pla  
gas suas quotidie renoua  
turi iterum crucifiguri erat  
et ostentariui habituri. Sed  
ad huc specialissime tristaba  
tur de casu ac dispersioe di  
scipulor et ceteror amicorū  
qui cum deserturi erant in  
eius passione. scandalū pas  
suri dum eū vt hominē mo  
ri visuri erant ac de ei<sup>9</sup> diui  
nitate dubitaturi. magis au  
tem de peccato proditionis  
ac desperationis inde vnus  
ex duodecim. De hoc Am  
brosius sup Lucas. Tristis  
videbas et tristis erat nō pro  
sua passione sed pro nra di  
spersione. Deniqz ait. Percu  
tiam pastorem. et dispergen  
tur oves gregis. Trist<sup>9</sup> erat  
quia nos paruulos relinq  
bat. Et Raban<sup>9</sup> sup Mat  
theum. que dicta sunt simul  
cōplectens ait. Contristaba  
tur nō timore patiendi qd ad  
hoc venerat vt pateret. et pe  
rū timiditatz arguerat. sed

pter infelicissimū indā et scā  
dalū oīm discipulor. et eieci  
onē ppli indeor. et euerzionē  
miserie iherusalē. Vñ et Jo  
nas sup ariditate cucurbitę  
vel bedere tristabaf. nolēs  
perire quondā tabernaculū  
suū. Quid autē accipiendus  
est. qd p sua morte si tristaret  
isra patebit statim. Ecce pa  
ter vtique quanta tristitia  
repletus fū portionem su  
perionem de peccatis nō su  
is sed hominū pro quibus  
hac sua tristitia et passionis  
sue dolore abundantissime  
satisfecit. Videamus quam  
tristitiā habuit ratione alio  
rum malor suo supposito vl  
suorū delictorū cōtingentia  
cuiusmodi sunt mala nō cul  
pe sed pene. Et primo d hīs  
q in sua psona ptulit. vbi pri  
mo hoc certum est. qd quicū  
q passus est et mortem et vul  
nera corporis. sed et tristitiā  
et dolorem mentis simplici  
ter pati voluit fū volunta  
te; superioris potētiā. imo  
et inferioris. nulla necessita  
te. sed sola misericordi volū  
tate sponte assumpsit. vt sic  
diuino honorī pro nostris of  
fensis satisfaceret. et huma  
num gēnu perditū libera

ret. sicut allegatur est supra  
Esaie. liij. Oblatus est quia  
ipse voluit. et non aperuit os  
suum. Sicut onis ad occi/  
sionem ducetur. et quasi ag/  
nus coram condente se ob/  
mutescet. et non aperuit os  
suum. Et Ambrosius super  
Lucam. Eterum quoniam  
stanter se morti obtulerat  
scriptura declarat. quando/  
quidē gentibus occurrit. tur/  
batos confirmavit. et trepidos  
prouocauit. proditorē oscu/  
li dignatione suscepit. Et iō  
de his omnino non doluit.  
tanq̃ de rebus per eum sim/  
pliciter volitis. Et sic intelli/  
gende sunt auctoritates Au/  
gustini. Ambrosij. Hierony/  
mi. Hilarij. et alior. dicenti/  
um xpm de morte sua nō cō/  
tristatum nec vere timuisse.  
Ait enim Augustin⁹. et alle/  
gat magister distinctione. xv  
libro. ij. Non vere domin⁹  
mori patiq̃ timebat tertia  
die resurrecturus. cum gau/  
deret dissolui Paulus et el/  
se cū christo. Non enim forti/  
or ē miles q̃ imperator. Vi/  
les ergo coronandus gau/  
det mori. et domin⁹ corona/  
tus timet mortem. Et iō  
erubescant qui putāt salua-

rorem timuisse mortē. et pas/  
sionis pauore dixisse. Tra/  
seat a me calix iste. Non hoc  
dictū est quasi d̃ passioe sua  
non timuerit et contristatus  
fuerit. sed quia nō sicut nos  
quasi de re simpliciter noli/  
ta et non magis sponte acce/  
pta. Ideo statim post predi/  
cta verba subdit Augustin⁹  
Tristitiam sic assumpsit q̃/  
modo carnem. Fuit enī tri/  
stis vt euangelij dicit. Si  
enim tristis non fuit. cū euā/  
gelium dicat. Tristis est ani/  
ma mea vsq̃ ad mortē. ergo  
et quādo dicit. dormiuit ihs.  
nō dormiuit. vel quādo dici/  
tur manducasse nō mandu/  
cauit. et ita nihil sanū relinq̃/  
tur vt dicat etiam quia corp⁹  
eius nō erat verū corp⁹ sed  
fantasticum. quia omnia ta/  
lia frivola sunt. Quicqd̃ er/  
go de illo scriptū est. verū est  
et factū est. Ergo tristis fuit.  
sed voluntate tristitiam su/  
cepit veram quomodo vo/  
luntate carnem veram. Tri/  
stis ergo. qz pati voluit. non  
de sua passione tanq̃ de re  
volita tristis fuit quomodo  
de peccatis nostris ac de di/  
scipulorum scandalo. vt su/  
pra dictum est. tristabas. Et

propter hoc Hieronymus ait. Di-  
cit euangelista christum non  
propter mortem. sed usque ad mor-  
tem tristem fuisse. His ver-  
bis interrogatio quid sit triste  
esse usque ad mortem. quia ubi  
propter mortem tristitia est. il-  
lic mors causa tristitiae est. Ubi  
vero tristitia usque ad mortem  
ibi mors non tristitiae causa  
est sed finis. Non ergo sibi tri-  
stis est. sed illis qui in scan-  
dalo per infirmitatem carnis  
erant futuri. quos monet  
orare. ne inducantur in tem-  
ptationem. quia ante polli-  
citi erant se non debere scan-  
dalizari. Tristabatur itaque  
de peccatis nostris et de dis-  
cipulorum scandalo recte. tanquam de  
re simpliciter nolita volun-  
tate humana. non sic de sua  
passione. quam omnino volu-  
it. Unde et hoc sequendo vi-  
detur quod maior erat tristitia  
sua pro peccatis nostris as-  
sumpta quam de morte sua. quo-  
niam simpliciter nolitum du-  
ci accidit plus contristatur quam vo-  
litum simpliciter. volitum au-  
tem ex condicione vel natura  
liter. Rursum ad propositum videa-  
mus quomodo contristaba-  
tur de passione sua et morte  
Et dicendum secundum Scotum

ubi supra. quod licet passio chri-  
sti et mors fuit ab eo simplici-  
ter volita. fuit tamen volita  
ex condicione. Noluisse enim  
portio superior voluntatis  
christi passionem suam si ho-  
mo lapsus secundum ordinem diui-  
ne sapientie et iusticie hac per  
sua reparatione non indigu-  
isset. si eque omnia ista prope-  
ra et per se appetibilia fuissent  
sine ea. Quod sic patet. Nam  
secundum Augustinum libro ter-  
tio de trinitate. capitulo vii. Iu-  
stus licet per fortitudinem pa-  
ratus sit recipere et equo fer-  
re animo quicquid aduersi-  
tatis acciderit. mauult tamen  
ut non accidat. et si potest fa-  
cit. et paratus est in utrumque  
ut quantum in ipso est alteri  
optet. alterum vitet. et si quod  
vitatur incurrerit ideo vo-  
lens ferat. quia fieri non po-  
tuit quod volebat. supple quon-  
tum in eo fuit. Et ex illo pro-  
bat nullum hic posse esse de-  
atum. quia non potest habe-  
re hic quicquid vult. potest  
enim hic pati aduersa quod  
nemo vult quantum in ipso  
est. Ad idem est illud philosophi  
Ethicorum. vii. Mors et vulne-  
ra tristitia forti et volenti erunt.  
sustinet autem hic quoniam bonum vult

nō turpe. et q̄nto vtiq; magis  
virtutem habeat omnem et  
felicior sit. tanto magis mor-  
te tristitia erit. Quod nō est  
nisi ex eo. quia quantum in  
ipso est vult oppositū. Ratio  
est. quia obiectum patientie  
nō videt s̄m se eligibile. pro-  
pter qd nec beati id eligunt.  
Soluū ergo cōditionaliter  
christ⁹ suā passionē et mortē.  
Idcirco de illa tristabatur quā  
nouit de proximo immine-  
re. Tanto autem maior fuit  
hec tristitia quāto id quod  
amissum est. vita scz christus  
fuit dignus atq; magis dile-  
ctum. Dignissima fuit chris-  
ti vita. quia p̄sone diuine. si-  
ne p̄portionē dignitatez vite  
cuiuslibet hominis licet san-  
ctissimi excedens. Fuit de-  
niq; maxime dilecta. Tanto  
enim virtuosus plus dili-  
git vitam suam s̄m p̄m. iij.  
etbiē. quāto eā nouerit me-  
liorem ac digniorem. Iō nul-  
lius vita ita fuit alicui dile-  
cta sicut christo vita sua. et p̄  
cōsequens priuatio tristior.  
Vincit supra allegatū est p̄  
Hieremiā dicit. Dedi dile-  
ctā aīaz meā i man⁹ inimico-  
rum. Nec impedit qd post tri-  
duū fuit resumpta. quia de

amissione talis vite etiā ad  
vnā horam plus est dolē-  
dum q̄ de amissione alterius  
hominis p̄ tēpus etiā quantū  
cunq;. vt dicit Thomas ter-  
tia parte summe. q. clvj. arti.  
vj. in solu. iij. Et simile dicit  
dum de doloribus acerbis/  
simis. infamia. blasphemia.  
de quib; tāto plus tristaba-  
tur quāto p̄sone sue bec in-  
dignissima fuerunt. Trista-  
batur et de his voluntas sua vt  
natura. q̄a vt insert Scot⁹  
vbi supra. Volūtas vt natu-  
ra. appetit bonū cōmodū co-  
rius p̄sone. q̄m ip̄a est potis-  
sime appetitus hominis. sicut  
superior cognitiua in homi-  
ne dicitur simpliciter cogni-  
tiua eius. p̄pter naturalē et  
am colligantiaz voluntatis  
cum parte sensitua appetit  
bonū cōmodum omnib; in-  
feriorib; potentijs. et ideo cō-  
delectatur sensui et comparti-  
tur. Cum ergo maxima in-  
cōmodo et potentia sensitui-  
uis et toti persone acciderit  
scz dissolutio p̄sone dignissi-  
me per mortem. et corruptio  
dolorosissima organoz et ita  
potentiaz sensitiaz. sequi-  
tur qd de his voluntas chris-  
ti vt natura de sua passione

maxime tristabatur. Ex his  
satis patet quantum tristitia  
afflicto portionem inferiorē  
voluntatis. cum tantū con/  
tristata sit portio superior ubi  
minus tristitia locum habu/  
it. Nihil dubium quin om/  
nibus superioribus modis  
tristata est. et forte etiam alijs  
que nunc rescindo. **Trista-**  
**batur** nihilominus de ma/  
lis etiam pene ceterorum ho/  
minum. de miseria mortis  
quam genus humanum ex  
parentum primorum pecca/  
to incurrerat. de mortibus  
martyrum. ac de omnibus  
malis pene quorūcūq; ho/  
minum presentium et futu/  
rorum. quia hec omnia vo/  
luit sub conditione. si passio/  
nem suā licet se conformā/  
do divine voluntati simpli/  
citer voluit. De hoc Ambro/  
sius super Lucā. Et fortas/  
se ideo tristatus est. quia post la/  
psum tali transitu erat ex hoc  
seculo recedendus ut mori  
esset necesse. De enim mor/  
tem non fecit. nec letatur in  
perditione viuorum. et ideo  
fastidit quod ipse non fecit.  
Quid enim mirum si p om/  
nibus doluit qui p vno fle/  
uit. Quid mirum si mortu

rus p omnibus tedeat qui  
Lazarum resuscitaturus ē  
achrymas. Et sequit. **Tris-**  
**tis** erat non pro sua passio/  
ne sed p nostra dispersione.  
Aut enim. Percutiam pasto/  
rem. et dispergētur oues gre/  
gis. Tristis erat. quia nos  
paruulos relinquebat. Et  
Augustinus de eadem do/  
mini illachrymatione ait.  
Dignere autem quēpiā po/  
test quomodo flebat mortu/  
um se iubente continuo mo/  
riturum. nō mortuum flebat  
que ipse suscitabat. sed mor/  
tem quam sibi homo peccā/  
do comparauit. Si enī pec/  
catum non precessisset. sine  
dubio mors secuta nō fuisset.  
Qui deniq; mala pene  
vnius gentis ac ciuitatis ieru/  
salem suis discipulis nō  
nisi lachrymis compassiōis  
predicare voluit. Luce. xix.  
Dico vobis. quia si hi tacue/  
rint. lapides clamabunt. Et  
ut appropinquauit vidēs ci/  
uitatem fleuit sup illā dicens.  
quia si cognouisses et tu. Et  
quidem in hac die tua q ad  
pacem tibi. nūc autē abscondi/  
ta sunt ab oculis tuis. quia  
veniente dies et. manifeste si/  
gnificauit. qntum se p malis

tonis humani generis ipse  
qui mala venit tollere cōtri  
stauit. Augmētabant hanc  
tristitiam malozū penemul  
tiplicitas ac numerositas.  
cognitionis eorūdem clari  
tas. ac dilectionis sue q̄ nos  
dilexit nimietas. Plus enī  
christus ordinata dilectio  
ne dilexit quēcumq; q̄ aliq̄s  
seipsum. cum pro salute om  
niū ⁊ cuiuslibet seipsum tra  
didit in mortis ignominia.  
Unde videtur q̄ de cuiusli  
bet penis plus ipse tristat⁹  
est q̄ quicumq; ordinate de  
propria. Ecce hec fuere cau  
se cur dominus p̄m partem  
intellectiuam tristat⁹ ē vsq;  
ad mortē. Superest nūc  
videre de exteriorē dolore.  
ex huius tristitia ratiōnis in  
sensu causata. Cepit namq;  
dominus ne dum tristis eē  
sed etiam tedere. pauere. qđ  
ad sensum pertinet dolo  
rem. Deniq; etiam hūc in sen  
su fuisse. sanguineus decla  
rat sudor. Domin⁹ itaq; pas  
sionem suā de proximo im  
minentem cum omni sua a  
cerbitate ⁊ ignominia. cete  
risq; supradictis clare cogno  
uit non minus q̄ dum actu  
pateretur. saltem em̄ ab stra

ctiue hanc apprehendit sen  
sus interior per virtutē fan  
tasticam. sicut ⁊ nos de reb⁹  
sensibilibus futur⁹ aliquid  
predicimus. Appetitus vero  
sensitiuus hanc passionem  
per sensum tanq; disconue  
niens summum presentatū.  
tanq; terribilissimam exhor  
ruit. ⁊ quoad potuit refugit.  
Et quoniam vt iam immi  
nens certe infallibiliter p̄  
sentata est. ex dissensu ma  
xima appetitus sensitui seq̄  
batur inextogitabilis dolor  
in parte sensitua. sicut si ali  
quis audiret se subito iam  
capiendum. dimembrandū  
et qualibet intolerabili pe  
na dissectendum. rigesce  
ret continuo. pallesteret. et  
propter nimiam tristitiam  
et timorem quasi iam p̄mor  
tuus sensum perderet enlo  
quelam. Dolor iste auct⁹ est  
ex passionis ac erbitate cla  
re cognita ex omnibus cir  
cumstantiis infra specificā  
dis. Ex eius generalitate ⁊  
omnium membrorum affli  
ctione. ex eius diuturnitate  
et etatis vigore. et cetera hu  
iusmodi. Auctus est etiam  
ex assumptis benignissima  
voluntate. Nam vt dicē

Thomas in tertia parte sū  
me. q. cly. art. v. Dominus  
assumpsit dolorem volunta  
rie propter finem liberatio  
nis hominū a peccato. Ideo  
tantam doloris quantitatē  
assumpsit que esset portio  
nata magnitudini fructus  
qui inde sequebantur. Unde  
assumpsit tristitiam et do  
lorem maximū quantitate  
sū regulam rationis nō ex  
cedentem. Et quia minor  
dolor satisfecisset pro pecca  
tis omnium hominū propter  
personę infinitatem hunc pa  
tientem. voluit tamen gen<sup>9</sup>  
humanū liberare a peccatō  
non potestate. sed iusticia.  
Ideo non solū attendit quā  
tam virtutem haberet do  
lor eius ex diuinitate vnita.  
sed quantum sufficeret scōm  
humanam naturam ad tau  
tam satisfactionem. Et hoc  
videtur sic intelligi posse q  
Dominus non cōtētus fu  
it pati pro nobis dolorem quē  
lesio exterior sibi inferre po  
terat. sed vt esset plenior sa  
tisfactio pro peccatis nostris  
auxit dolorem. et sponte tan  
tum assumpsit quantum pro  
totius mundi peccatis et in  
numerabilibus hominum so

refactio sū diuinam suam  
sapientiam et iusticiam suffi  
cere recogit. Auctus est de  
niq et puritate doloris et  
cuiuslibet consolationis im  
permixtione qualis in cete  
ris dolentibus mitigatio  
nem aliquam solet asserre.  
Sed de hoc dicetur infra i  
quarto verbo in cruce prola  
to. Attendamus nunc di  
lectissimi innocentissimum  
dominum. angelorum leti  
ciam. et celorum gaudium  
propter nostra delicta. tan  
ta vt audistis tristitia et do  
lore affectum coram dilectis  
discipulis suis trementem  
et pauentem. puta et pallen  
tem. ipsamq tristitiam sibi  
et signis declarantem. triste  
mur et nos pro nostris pec  
catis que domino tanti fue  
re causa dolorum. Veritatē  
doloris vehemētissimi et tri  
sticie vsq ad mortem nobis  
insinuat plura domini ora  
tio. Intimata namq petro  
iacobo et iohanni tristicie et  
doloris magnitudie. ait eis.  
Sustinete hic expectādo. et  
vigilate mecum tanq amici  
speciales. pre ceteris mihi in  
angustis assistendo. quia  
id pre ceteris pollicebamini



Petrus namq[ue] animositate  
audaci p[ro]misit. Et si omnes  
scandalizari fuerint i[n] te. ego  
nunq[ue] scandalizabor. Et ite-  
rum. Et si oportuerit me cō-  
mori tibi nō te negabo. Ja-  
cobo deniq[ue] et Iohannes ca-  
licē passidīs se bibere posse  
pro fessi sunt. Barth. xx. et  
quia familiarit[er] vos foui. se-  
creta mea plus alijs reuelā-  
ui in trāfiguratiōe Barth.  
xvij. in filie p[ri]ncipis sa-  
lūtatiōe. Luc. viij. Iustum  
est ut agonem meū sustinea-  
tis vel saltem mecum p[er]stanter  
videatis. Parem secum vigi-  
lantia imperat quib[us] eadem  
passio inim[icis] inebat. Et p[ro]gre-  
ssus pusillum. a uulso est ab  
elo q[ui]um est iactus lapidis  
et procidit in faciem suam et  
orabat. Abba pater. oia pos-  
sibilia sunt tibi. trāffer hunc  
calicē a me. sed non q[uo]d ego  
volo. sed quod tu. Orat nūc  
domin[us] iesus. sed hactenus  
legit orasse plures p[ro] nobis.  
aut tāq[ue] aduocatus noster.  
Nam et in hac ipsa nocte. p[er]-  
u[er]sus exiret in montē oliueti.  
patrem p[ro] discipulis et cre-  
dituris omnib[us] pariter ora-  
uit. Pater sancte inquit. sua  
eos quos dedisti mihi. san-

ctifica eos in veritate. Non  
pro his aut[em] rogo t[ibi]. sed eti-  
am p[ro] eis qui credituri sunt  
p[er] verbum eor[um] in me. ut om-  
nes vnum sint sicut tu pater  
in me et ego in te. ut et ipsi i[n]  
his vnum sint. ut credat mū-  
dus q[uia] tu me misisti etc. Jo-  
han. xvij. Hunc autē videā-  
mus p[ro]fundissimam humil-  
tatem suam. Cum sit de[us]. pa-  
tri suo coeternus et p[ro] omnia  
coequalis obli[vis] videt se de-  
um esse. nō stat. non genufle-  
ctit. sed soloten[us] in faciē pat[ris]  
procidit quasi sensualitati sue  
compatiens. aduocat[ur] vehe-  
mentissime ei[us] angustie cau-  
sam patri proponēs orat. ut  
Marcus ait. ut si fieri poss[et]  
transiret ab eo hora. Verū  
sensualitatē ipsam virtute su-  
peruincens. protinus addi-  
dit. Nō tamen sicut ego vo-  
lo. sed sicut tu. Non q[uo]d ego  
voluntate volo sensuali aut  
etiā rōnali p[er]ditionata. sed  
sicut tu vis ita fiat. ita volo  
s[ecundum] portionē superiorē simpli-  
citer. que a tua diuina volū-  
tate nūq[ue] discrepat. Oram[us]  
nihilomin[us] et p[ro] infirmis mē-  
bris suis. quos passionis ca-  
licē temptaturus erat. Hinc  
Dilarius. c. de trinitate ait.

Pro omnino vult transire ca-  
licem per quem erant tem-  
prandi discipuli. et ideo p Petro  
rogatur. ne efficiat fides  
eius. Hinc ab oratione sur-  
gens dominus venit ad di-  
scipulos suos et inuenit eos  
dormientes. Qui somnus  
corporis s'm Bedam presi-  
gurabat q' in proximo gra-  
uandi erant somno infideli-  
tatis. At ergo Petro. Si-  
mon dormis. Sic non po-  
tuit vna hora vigilare me-  
cum. Omnes dormientes inue-  
nit. et t'm petru' monet. qui p  
ceteris in p'p'ia virtute confi-  
sus assistentia promissit vsq'  
ad mortem. et se nunc scan-  
dalizandu' fuerat gloriatus  
Quem tamē non Petru' vo-  
cat quod caput sonat. et sibi  
vt prelato a christo datum  
erat. sed simonem antiq' no-  
mine suo quod dolor mero-  
ris interpretatur. quia nō op'  
prelatus quod est vigilare. sed  
merore grauati dormiēdo  
exhibuit. Non potuit in q'  
vna hora vigilare mecum.  
quasi diceret. non ostendis  
facto seruatem qntū verbo.  
Cognosce vel nunc infirmi-  
tatem. si mecum vna hora p  
bibente somno orare nō p/

uales quid facies morte im-  
minente quomodo hanc su-  
perabis tu qui pro me mori  
spopondisti. Et omnino tri-  
bus ait. Vigilate. oculi men-  
tis et corporis. et orate verbis  
cordis et oris. vt non intret  
in temptatōem. hoc est s'm  
Rabanum. vt nō temptatio  
vos superet. et inter suos ca-  
sus teneat. Spirit' quidez  
me'. portio superior. prom-  
ptus est ad passionis suffe-  
rentia. caro autē infirmitas. ti-  
mēs dolorem passidōis. vt di-  
cit Remigius. quod cuz ita  
sit de me qui potestatem ha-  
beo animā meam ponendū  
sumendi iterum. quāto ma-  
gis vobis necessariū est ora-  
re ne intretis in temptatio-  
nē. Vel s'm Theophilum et  
Rabanum. Spiritus vester  
prompt' est ad p'missionem  
cōstantie. sed caro vestra in-  
firma ad sustinendū iminen-  
tem passionē. Ideo vigilate  
et oratis. ne intret in tēptati-  
onem. Et monitis discipul'  
abiit secundo. et orauit eun-  
dem s'monē s'm dictum mo-  
dam. Dater si nō potest hic  
calix transire nisi bibam illū.  
Fiat voluntas tua. Attesta-  
ta est oratōis tam instans et

deuota repetitio magnitudinem anxietatis tristitie et doloris illius partis pro qua orauit. id est. sensualitatis. **R**egum effi. pro re modica quisquis sapiens tam ingentes tamque instantes multiplicaret preces. et maxime si se per nosceret non audiendum. **E**x auditus est a patre dominus **I**esus secundum id quod dixerat. fiat voluntas tua. **N**on secundum id quod dixerat. transeat a me calix iste. **V**enit iterum et inuenit eos dormientes. **S**olus. inquit **R**abanus. orat pro omnibus. sicut et solus patitur pro vniuersis. **L**anguescunt autem et opprimebantur apostolorum oculi negatione vicina. **U**bi sequitur. **E**rat enim oculi eorum granari. **E**t reliquum illis iterum subiicit. et orauit repetitio eundem sermonem dicens. **P**ater si vis transfer calicem istum a me. **V**eruntamen non mea sed tua voluntas fiat. **A**tendite dilectissimi quantum per singula temporum momenta meorum saluatoris nostri et dolor augeat. **E**cce hos tres discipulos tamque fortissimos fortiores elegerat ut agnem suum saltem astando et orando secum ferrent. **Q**uam tam

ta in eo serbuit dilectio ut pro eorum consolatio et ammonitione in re arduissima orationem interpellaret. pro eis plus quam pro se ipso sollicitus. et tamen nullam tanti amoris vicem in eis inuenit. **S**ic corporis et somni totiens excitatos oppressit. ut nullo adhuc presentem persecutore. nullo apparente inimico. laborem domini ad horam ferre non possent. et cum pro eis sese in orationem obedientissima voluntate patri victimaret. ipsi iam se casuros somnolentia figura haberent. **A**maricauit plurimum domini tristitiam. quia non modo prenoscebat impetum ab inimicis. sed se iam videt etiam ab amicis electissimis derelinqui. videt et **J**udam non dormire sed festinare ad exercitum ad colligendum. vigilem in malo. et amicos suos pigritari in bono. in quo figurata sunt nostra periculosa tempora. plena dolo. fraude. et iniqua sollicitudine. quibus premioralibus bonis superabundat iniquitas. et refrigerat charitas multorum. **E**t vere prudentiores sunt filii huius seculi in operibus suis

vanis & fili lucis. qđ a dño  
cogitatu. cum minimū pcur  
ba uir. Pōderate uero quid  
amplius Iesum tristabat.  
psecutio inimicorū. an dere/  
lictio amicorū. Sed cui om/  
nis būana subtrahita est cō/  
solatio. angelus apparuit il/  
li de celo confortans eū. Con/  
fortationē suscepit ab ange/  
lo ipse qui angelorū est beati/  
tudo. qui licet pfirmatus in  
gratia tenēz uere beat⁹ tristi/  
cia qñtūcūq; magna mutari  
potuit ne dicas uinci. uoluit  
tamē p omnia fratribus simi/  
lari. sicut apłus Heb. ij. ait.  
Et sicut uere infirmatus ē.  
uere tristat⁹. uoluit nō sper/  
nere confortatiōem p angeluz  
a patre missam. Confortat⁹  
itaq; sed tali confortatiōe que  
dolorē nō minuit sed magi/  
puro auct. Confortat⁹ est  
ex fructus magnitudine nō  
subtrahita doloris amaritu/  
dine. Sic em̄ scim⁹. quia lu/  
gētes mortuos ex solatiōis  
pbo sup defunctos p homines  
p dolētes exhibira ad tristi/  
ciam innouant. Qualia ta/  
men uerba fuere quibz pfor/  
tauit. euangelista subticuit.  
fortassis ut querentibus fide  
ib⁹ deuotio augetetur. Et

fortassis bec uel similia p an/  
geluz pater loquebatur que  
longe ante p pberas suos p/  
cinuit. Si fili carissime tu  
nolli quia charitate ppetua  
diligo te. in te mihi semp bñ  
cōplacui. & qđ mal⁹ est omni/  
bus. omnia. s. que habui tibi  
eternaliter dedi. ego semper  
in te. & tu i me manes ubiq;  
quia causam peccatorūz uo/  
lēō tuā fecisti. expigit iusticia  
mea ut subtrahita paulisp pa/  
terna solatiōe. te unicu me/  
um uelut mortuū a corde p/  
iectum. senissimis exponam  
tormentis. et omnē peccato/  
rum uindictā in te unum re/  
torqueā. Omnes quasi omes  
errauerūt. unusq;sq; in uiam  
suam declinauit. quia eorūz  
debita soluere descendit. et  
ponam in te iniquitatē oīm  
Percutiam te ppter scel⁹ po/  
puli mei. & conteram te in in/  
firmirate ut in iste omībz mi/  
sercar. tu sol⁹ uniuersa que  
nō rapuisti exolues. in ultio/  
nem peccati armabis cōtra  
te uniuersos orbis. Celum  
cum astris lumen suum sub/  
trahet. aer frigore nudatus  
corpus tuū cōstringet. terra  
suo tremore viscera tua mē/  
bra & artus cōcutiet. aqua &

omne qđ resuscitare pōt in sel  
t acetum tibi cōuertef. Tra  
dam te inimicōz tuōz volū  
tari. quicqđ furoris. quicqđ  
doloris. quicqđ feueritatis  
cōcogitare poterunt in te et  
acuendi licentiā dedi. t ipīs  
qđo bñ fecisti quos a languo  
rito sanasti. quos in peculia  
rem populū elegisti. gravis  
eris ad videndū. te despiciēt  
blasphemabūt illudētes cō  
spuent flagellabunt. eris eis  
omniū virozū nouissim⁹. nō  
habitur⁹ speciē velut lepro  
sus. vt a deo derelict⁹. Erit  
qđ tibi hereditas tua crude  
lis quasi leo in silua. morte  
turpissima te pđemnās. im  
plebo amaritudine aīaz tuā  
A fr̄ice capitis vsq; ad plan  
tam pedis nō erit in te sani  
tas vlla. Sed t ab amicis de  
relinqueris. rotular calca  
bis solus. t de gētib; vir nō  
erit tecū. Omnes declinabūt  
simul inutiles facti. nō est q̄  
faciet bonū. non est vsq; ad  
vnum. missi tibi dilectissimā  
h̄ginē t m̄fem tuā. ipsa fide  
liter adhibebit vnico cordis  
sui astabit derelicto. ignomi  
niā videbit in amaritudine  
cordis sui nec recedet. sed n̄  
ad p̄solatōnē n̄bī. q̄nimo ad

augmentū tristicie ⁊ merorū  
cui⁹ uehementissima cōpas/  
sio te plusq̃ inimicorū cru/  
delitas uulnerabit. S; esto.  
p̃tās fili mī. ⁊ p̃fortare. qm̃  
si posueris p̃ p̃ctō aiam tuā  
uidebis semen longeuū. re/  
demptōem multorū. morteꝝ  
tua morte mortuā. denictūꝝ  
fortem armatū cui⁹ auferes  
vniuersa arma in quib⁹ con/  
fidebat simul cū spolijs ī re/  
tro infernī carcere captiua/  
tis. Quem quoq; perditam  
quā uolens quesisti sic ī pro/  
p̃ijs humeris victor mortē  
peccatūꝝ destructor ad et̃ne  
uīriditatis pascua reporab  
Ecce p̃fortatur quideꝝ dñs  
iesus ex passiōis sue fructu.  
sed p̃ristat ampli⁹ ex tanta/  
rum penarū auditu. Qd̃ idē  
euange!sta subtiliter innue/  
re uidetur. cū subdit. Et fa/  
ctus ī agonia prolīg⁹ ora/  
bat. Confortat eum angel⁹  
⁊ mororabat prolīg⁹ ī ago/  
nia factus. Factus enī ī  
agonia. id est. uehementi pu/  
gna. quoniā per hanc quam  
audistis confortatōnem ab  
angelo allataꝝ excitata sunt  
fantasmata passiōis acerbū/  
tatēꝝ mortis distincte repre/  
sentancia. quam sensualitas

ipsa summe refugit. tota aia  
vt natura horruit. ratio ho  
mī ad supiorē ei<sup>9</sup> portionē  
volūtarie atq; affectuose ac  
ceptauit. vnde orta est acer/  
bissime pugne agonia. ppter  
quā prolixius orabat suum  
agonem p̄i instanti<sup>9</sup> cōmē/  
dando. Erenit pugna et ita  
inualuit vt eodez euāgelista  
teste. Fact<sup>9</sup> est sudor eius si/  
cut gutte sanguinis decur/  
rentis in terrā. Eya charissi/  
mi nunc tristitie ei<sup>9</sup> vsq; ad  
mortē intense vehemētiaz h  
tercio z māifestissimo signo  
considerate. nunq; aliq; mar/  
tyrū nunq; aliq; quocunq;  
supplicio exponend<sup>9</sup> legis su  
dorē sanguineū sudasse. q̄/  
uis plurimi iā tortorū mani/  
bus traditi mortē penosam  
effugere desperabāt. nec mī  
rū. qm̄ z si ceterorū mlti mor/  
tem sibi imminere certe co/  
gnouerūt. verūtamē mortis  
atq; doloris acerbitatē nul  
lus distictē potest cognosce  
re. quā m̄ dñs tanq; nūc p̄/  
fentes sensu interiori distin/  
cte p̄gustauit. Sicut qui se/  
mel secutus est. si iterū secari  
oportet. quia iam expertus  
est sectionis dolores longe  
plus q̄ pmo horret sectionem

Unde manifestū est nullius  
mortalis vnq; tantam fuisse  
tristitiā z angustie vehemen  
tiā horroreq; aduersus mor  
tem quanta fuit dñi innocē  
tis. Tanta siquidē fuit men  
tis eius anxietas et angore  
pmissio vt rupt<sup>9</sup> vel agnis ad  
intra venulis. simul cū sudo  
re p̄ciosus efflueret sanguis  
Sicut nō vnq; ppter vehe/  
mentia terrois aut horro/  
ris insoliti homines quidem  
de naribo sanguinē fundunt  
vt de odiennib; catos exper  
tum est zc. Vel fm̄ Bedam  
Sanguis ille quidez natu/  
ralis fuit z de substantia ac  
veritate humane nature in  
christo. sed effusio eius cum  
sudore fuit miraculosa a chri  
sto sup naturam facta vt talī  
signo insolito a seculis non  
audito insolitam anxietatis  
sue z doloris magnitudinez  
demonstraret. propter quod  
nō modicas fudit guttulas  
sed guttarū imbres. sua efflu/  
xione nō solū vestes sed etiā  
terrā tingentiū. Sicut apte  
dicit euangelista. Factus ē  
sudor eius tanq; gutte san/  
guinis. nō inq̄ stillantis sed  
decurrēt<sup>9</sup>. nedū in vestes sz  
in terrā. De h̄ Anselm<sup>9</sup> ait,

Angustias cordis tui dul-  
cissimi certissime indicabat  
sudor ille sanguineus q̄ ora-  
tionis tempe de sanctissima  
carne tua guttatim decurre-  
bat in terrā. Et sequit. Ra-  
turalem carnis tue infirmi-  
tates huiusmodi indicijis  
expressisti. quibus docemur  
quia vere languores n̄ros  
portasti. et non absq̄ doloris  
sensu passionū sentes pcur-  
risti. Sed o dulcissime dñe  
lesu quāta fuit passionis tue  
acribitas. iam exhibite cui⁹  
adhuc absenti distracta ap-  
prehensio ita naturā terren-  
do cōcusserat vt sudare san-  
guinē cogeres. Al. Itaq̄ de-  
uota ania et cōpassionis col-  
ligat fasciculos. in q̄s ne pe-  
reant p̄ciosas guttas suscipi-  
at. ac rubicū dum dilecti sui  
corp⁹ fletib⁹ suis abluat. et g̃-  
tiaz actōne tergat. Surgit  
ḡ dñs ab acerbissimo agone  
et p̄lica oīone et vel lauando  
vel abstersione faciem sacro  
sanctā a sāguīe et sudore pur-  
gat. atq̄ ad discipulos suos  
iā tertio veniēs inuenit eos  
dormientes p̄ tristitia. Et ait  
illis. Quid dormitis. Cōpa-  
tientesq̄ corū infirmitati. dor-  
miste ait iam et redescite. Et

fm Augus. et Raba. Assiduit  
dñs aliquantū. vt si fieret qd̄  
pmiserat. et tūc intulit. Suf-  
ficiat. vos scz tūc requieuisse.  
Surgite. orate. ne intrectis  
in temptationē. Ecce appo-  
pinq̄bit hora. et fili⁹ hoīs tra-  
det in manū p̄cōz. Sur-  
gite camus. ecce q̄ me tradet  
p̄pe est. Postq̄ tertio orauē-  
rat. et apostolorū timorem se-  
quente penitētia imperaue-  
rat corrigendū. secur⁹ de pas-  
sione pergit ad p̄secutores et  
vltro se interficiendū prebet.  
Dicitq̄ discipulis. Surgi-  
te eam⁹. Ecce qui me tradet  
p̄pe est. non vos inueniat q̄si-  
timentes et retractantes. vltro  
pergamus ad mortē vt  
p̄fidentia et gaudium passu-  
ri videant. hoc de his q̄ in se  
ip̄o passus est assumptis tri-  
sticia et dolore p̄pria volunta-  
te p̄us q̄ torcor foris inflige-  
ret. vt sic n̄ris mentalib⁹ pec-  
catis nōdū ope cōplei⁹ suffi-  
ciens remediūz adhiberet.  
Pro q̄to et nos cū dñō cōtri-  
stemur et doleam⁹ gr̄as agē-  
tes redēptori n̄ro. Oculos  
vigilijs. aures que restāt di-  
cedis deuotius preparem⁹.  
Et tantum de prima p̄inci-  
pali parte,

# Vigilate

v

animo fratres et  
corpore excusso  
somnia lentie do-

mini compassionis sequa-  
mur gressibus. deuote conside-  
rantes quo nunc pergit. assi-  
statuas ei fideliter ne perda-  
mus. Adest etiam inalignis-  
simus ille traditor iudas mer-  
cator pessimus. et mansuetis-  
simus agnus dominus et saluator  
nostrum quem pridie vili pre-  
cio vendidit. iam tradere ni-  
titur voluntati eorum. cohortis  
scilicet ferocissime iudeorum. sic ei  
sequebatur alunt et euangeli-  
ste. Adhuc eolognente Ju-  
das scarioth vi<sup>o</sup> et duode-  
cim. cum accepisset cohortem  
militem gentiliu. et a pontifici-  
bus et phariseis ministroa.  
venit. et cum eo turba multa  
cum gladiis et fustibus. laternis  
et facibus et armis. Dederat  
traditor eis signum dicens.  
quicumque osculari fuerit ipse  
est. tenere eum et ducite cau-  
te. et antecederat eos. Et cum  
venissent statim accessit eum  
et ait. Ave rabbi. Et oscula-  
tus est eum. O iuda scelestissi-  
me maluisti minister esse dia-  
boli quam apostoli christi. que

non timoris perturbatione dese-  
ris. sed pecunie cupiditate  
distrabis. Hinc Leo sermo-  
ne qui incipit. Semp dile-  
ctissimi. ita inuebit. Tu o i-  
pissime homo semen Eba-  
naan et non Juda. neciam  
vas electionis sed filius perdi-  
tionis et mortis. ita diaboli-  
cis inflammaris auaricie faci-  
bus ut ad triginta argenteo-  
rum lucrum inardesceres et quod  
diuinitas amitteres non vide-  
re. Nam et si putabas cre-  
dendum esse promissis. quod fuit  
ratio ut tantillum pecunie magis  
preponeres acceptis. impabas  
demonia. medebaris infir-  
mis. honorabaris cum apo-  
stolis. et ut famem tue cupi-  
ditatis expleres patebant tibi  
furta de oculis. sed animus  
interdictorum ammonitum quod  
minus licuit amplius incita-  
uit. nec tam placuit quantitas  
prece quam magnitudo pecca-  
ti. Quod facinus commercij  
tui non ita detestandum est. quia  
dominus viliter estimasti sed quia  
redemptorem etiam tuum ne ti-  
bi parceres vendidisti. Nec  
ille. Dimisso itaque discipulo-  
rum christi dulci collegio sue cru-  
delitatis assumpsit complices  
in quo cum mutatione mentis



factū cōcordat foris. Quid  
enī ut ait Raban<sup>9</sup> sup Dar  
theū cū ceteris apostolis se/  
cucus est saluatorē trāquil/  
lius agebat. qz innocentiā si  
mulabat. sanitate infirmāti/  
bus p̄stabat. qz a saluatore  
se missum dicebat. At cū de/  
seruerat pacis cōsiliū ⁊ agni/  
micissimi transitū sp̄et pa/  
cificis sodalibz funestis asso/  
ciat<sup>9</sup> est. rēdictisqz armis vita/  
libz pergit p̄tra magistrū cū  
fustibz. ad auctorē vice acces/  
sit cum mortis meditandē.  
Quibus ⁊ signū dedit ⁊ cau/  
te teneri ac ducl<sup>9</sup> iussit. cū ta/  
men inuanū ⁊ frustra huma/  
na p̄tra diuinaz sapientiam  
quaz latere potest nihil nictē  
astacia. Miser itaqz misera/  
bilis Judas eadē infidelita/  
te qua m̄gnū et dñm tradi/  
dit putabat signa q̄ saluato/  
rem viderat facientē nō ma/  
iestate diuina sed magicis ar/  
tibus facta. ⁊ qui eum forte  
audierat in monte trāsfigu/  
ratū timebat ne sibi transfor/  
matione laberet e manibus  
ministroz. dedit ḡ eis signū  
ut scirent ipm esse quē oscu/  
lo demonstraret. At agn<sup>9</sup> mi/  
tissimus. p̄dicatorē nōrefugit  
polluto ori ⁊ mendaci oscu/

lum nō negauit. Sed simu/  
lato signo. pacis verbū addi/  
dit ebaritaris. Amice inquit  
talē te fingis q̄uis traditor  
sis. terret nibilomin<sup>9</sup> de cri/  
minis inumanitate subdēs.  
Ad qd venisti. ad q̄ntum sce/  
lus. Nam o iuda osculo fili/  
um hoīs tradis. Magnum  
flagiciū. tradis vtiqz patrem  
tuū p̄ creationē. tutorē tuū p̄  
p̄seruatōem. dñm eum per  
redemptionem. fratrem tuū  
p̄ incarnationē. magistrū tu/  
um p̄ doctriuationem. ami/  
cum tuū p̄ electionem. iudi/  
cem tuū p̄ finalē retributio/  
nez. tradis aut osculo. signo  
pacis amoris. amicitie ⁊ fede/  
ris. qd tu facis signū belli et  
p̄dicōis. signū latrocinij ⁊ cō/  
demnationis. Judas autē  
q̄ turbam p̄cesserat ut viso si/  
gno quē teneret nō dubita/  
rent. osculato dño rediit ad  
turbas. forte sollicitas aut  
animans ut p̄ceptū p̄seque/  
rent facinus. quos fortassis  
timore aliquo viderat sub/  
stitisse. ne si dñs sacerdotū/  
principibz nō p̄sentaret ipse  
p̄missam iusti sanguis inu/  
itam mercedē nō p̄sequeret  
Jesús itaqz sciens omnia q̄  
sup ipm v̄tura erant. p̄cessit

obuiā turbis. ⁊ dixit. Quē  
queris. Responderūt ei. Je  
sum nazarenū. Dicit eis.  
Ego sum. Stabat ⁊ iudas  
q̄ tradēbat eum cū ip̄is. Po  
testat⁹ q̄ sue magnitudinē  
ad enadendū si voluisset si  
gno mōstrat clarissimo. Ut  
em̄ dixit. Ego suz. abierunt  
retrosum ⁊ ceciderūt in ter  
rā. De B Leo in 9m one q̄ in  
cipit. sermonē dilectissimi b.  
Terribilis militūz cobors  
illa ⁊ a p̄ncipibus ⁊ a p̄ari  
scis missa cū gladijs ⁊ fusti  
bus multitudo ita vna voce  
percussa est vt cum turbe dixis  
sent Jesum se querere naza  
renū. respondissetq̄. Ego  
sum. nemo subsisteret. s; om  
nes simul amisso membroz  
officio retrosum acti collisi  
q̄ corruerunt. In quo vtrq̄  
diuine erat potestatis indi  
cium. que impiorū conatus  
non armis p̄rarijs neq; vl  
lius creature potentis auxi  
lio sed sola verbī virtute pro  
sterneret. Quia vero saluan  
do humano generi alterius  
operis ratio cōgruebat. nec  
posset sanguis christi precii  
credentiū f.eri si se redēptoz  
nō sineret comprehendī. Ad  
misit in se impijs manus. et

cohibita est potentia deita  
tis vt pueniret ad glia; pas  
sionis. Hec Leo. Quib; tan  
dem surgendi potestate con  
cessa iterum eos interroga  
uit. Quē queris. Illi autē  
dixerūt. Jesum nazarenū  
Respondit Jesus. Dixi vo  
bis. quia ego sum. Ecce iu  
das quem oscular⁹ iam fue  
rat regressus ad turbam pa  
riter cum illa ignorat atq; lo  
quentem nunc recognouit.  
Sed quoniā nec sua p̄stra  
tione nec excecatione a cru  
delissima concepti facinor⁹  
voluntate renocari poterāt  
dñs ipse se tradidit volūtatī  
eorū. q̄ nisi seipm traderet ni  
hil malicia Jude potuisset.  
Et ait. Si ergo me queris.  
Sinite hos abire. vt imple  
retur sermo quem dixit scilī  
cet Jesus Jobā. xvij. Quia  
quos dedisti mibi nō perdā  
ex eis quēq̄. hoc itaq; verbo  
ita se eoz volūtatī tradidit.  
vt tñ nullam sup discipuloz  
accepert potestātē. q̄s quō  
nō tenuissent nedum iam s;  
⁊ dum sepulchrū custodib⁹  
munierūt. ⁊ dum illū resur  
rexisse a custodib⁹ audierūt  
nisi prohibuisset dñs. q̄ La  
zarum resuscitatū de morte

cogitabāt itēz occidere. Jo  
han. xij. Tūc accesserunt. da  
ta. s. licētia et man<sup>9</sup> iniecerūt  
in eum z tenerūt eū z liga  
uerunt eū. Videntes autē bi  
qui cū christo erant qđ futu  
rū erat. s. captionez mgti ad  
mortē. dixerūt. Dñe si pcuti  
mus in gladio. Rñdens autē  
Jesús ait. Sinite vsqz huc.  
quasi diceret. Sinite vt me  
cōprehendant quoz iam vo  
luntati me tradidi vt imple  
atur scriptura et redemptio  
vestra. Simon ergo Petri<sup>9</sup>  
habens gladium eduxit eū.  
nō expectato. s. dñi responso  
z percussit pontificis seruū. et  
abscidit auriculā ei<sup>9</sup> dextrā.  
Erat autē nomē eius Bal  
chus. Eodem ardo: e petr<sup>9</sup>  
quo cetera ferebat hoc fecit  
Dixit ei Jesús. Petre mit  
te gladium tuū in vaginā.  
qđsi diceret fm Rabanū. Ecf  
set vindicta. remissio largia  
tur. calicē quem dedit mihi  
pater nō bibā illaz. quasi di  
ceret. Vtiqz. ad h̄ enim veni  
Admonet secūdo. Om̄s in  
quit qđ acceperint gladiū. p̄ris  
scz auctoritate. gladio pibūt  
Hec fm Rabanū. Om̄s qđ  
semetip̄os vice talionis vl  
cisi in p̄senti desiderant nō

merent a dño vlcisci. sed pe  
nā sibi damnatōis amplifi  
cant. Tercio ratiōe cohibet  
Petrū gladio pcutientez cū  
addit. An putau qđ non pos  
sum rogare patrē meū z ex  
bibebit mihi mō plusqz duo  
decim legiones angeloz. ac  
si aperte dicat. Sine nō in  
digeo duodecim apostoloz  
auxilio. etiā si omnes me de  
fenderent qđ possum habere  
duodecim legiones angeli  
ci exercitus. Legio apud re  
teres sex milibz cōplebat ho  
minū. Scribit autē de vno  
angelo qđ descendit in castra  
assyrioz nocte. z percussit oēm  
virū robustū centū octogin  
ta qñqz milia. Esaie. xxxvij. E. 2. 11  
Quarta z dñs rōnem addit  
dicens. Quomodo ergo im  
plebunt scripturē. qđ sic opo  
ret fieri. oportet necessitatez  
dicit. non p̄sequentis sed cō  
sequētie. quia p̄destinatio  
dei liberū arbitriū nō tollit.  
Et cum tetigisset auriculā  
eius sanauit eum. Remigi<sup>9</sup>.  
Rūnqz ergo pietatis sue do  
minus obliuiscit qđ z hostes  
suos non patitur vulnerari  
In illa hora dixit Iesús tur  
bis. Ad eos scilicet qui venē  
rāt ad se p̄ncipes sacerdotū.

magistratus templi ⁊ senio-  
res populi. venerāt forte ali-  
qui cū turba. Vel venisse di-  
cuntur. quia suos miserūt.  
Berſon. tanq̃ ad latronem  
exiſtis cū gladijs ⁊ ſuſtibus  
comprehēdere me. quotidie  
fuerā robuſcū ⁊ ſedebam do-  
cens in templo. ⁊ non me te-  
nuiſtis. Sed hec eſt hora ve-  
ſtra ⁊ poteſtas tenebrarum.  
Quaſi diceret ſm̃ Rabanū.  
Stuluſ eſt eū cū ſuſtibus ⁊  
gladijs q̃rere q̃ vltro ſe vſis  
tradit māibz. ⁊ in nocte qua-  
ſi latitante ⁊ veſtros oculos  
dedinante p̃ proditorē inue-  
ſtigare qui quotidie in tem-  
plo docuit. Sed iſo aduer-  
ſum me in tenebris ōgrega-  
mini. q̃ poteſtaſ veſtra in te-  
nebris eſt. Hoc aut̃ totū ſa-  
crū ēſt vt implerent ſcriptu-  
re p̃phetarū de paſſiōis mee  
multiplici cōtumelia multi-  
pliciter p̃phetantiū. Tūc di-  
ſcipuli omnes relicto eo fu-  
gierūt. Adoleſcens quidaꝝ  
ſequēbatur eū amictus ſyn-  
done ſuper nudo. id eſt. veſte li-  
nea. ⁊ tēnerūt eum. At ille  
relicto ſyndone nudus pro-  
fugit ab eis. Hunc hierony-  
mus videt dicere fuiſſe Ja-  
cobū fratrem dñi. Beda ve-

ro Iohannē evangeliftam.  
Theophilus aut̃ iuvenē de  
domo illa i qua comedit pa-  
ſcha. Libeat nūc chariſſi-  
mi parūper attendere. q̃ntū  
in his que ad iſam planē au-  
diſtis dñi crevit dolor et tri-  
ſticia. Audiſt inq̃ quia a di-  
ſcipulo p̃prio ſigno pacis pre-  
cio vili tradit. a ceteris omni-  
bus derelinquit. et ſup hoc  
a peccatis corū ſimul ⁊ com-  
prehēdentiū pfundiꝝ triſta-  
bat. Quid eſt triſtius eē po-  
terat ei qui vltro ſe obtulit  
q̃ tradit a domestico nō quo-  
cūq̃ ſed cui cura p̃ ceteris cō-  
miſſa fuerat. tradit a cōmen-  
ſali etiam angelorū cibo re-  
ſecto. Tradit inſuper a diſci-  
pulo nō de ſeptuaginta duo-  
bus. ſz a poſtolo vno et duo-  
decim qui fuerunt intimi. q̃  
fuerant caterua regalior ſin-  
gulariſſimi amici et vniver-  
ſi orbis hominibus collecti  
quos in teſtes ſingulares ſi-  
dei columnas veritatis pre-  
dicatores miraculoꝝ opera-  
tores. totius mūdi lumina  
deputabat. Teſte nāq̃ Gre-  
gorio omel. xxxv. Vinorē  
dolorem mala inferunt que  
ab extraneis inferunt. plus  
p̃o in nobis illa tormēta ſe-

uiunt que ab illis patimur.  
de quorum mentibus presume-  
bamus. quia cum damno cor-  
poris mala nos cruciant a-  
misse charitatis. Dñc domi-  
nus ipse per psalmistam de eo  
predicerat. Si inimicus me-  
us maledicissimis mihi sustinu-  
issem vitiis. Et si is qui ode-  
rat me super me magna locu-  
tus fuisset. abscondissem me  
forsitan ab eo. Tu vero bo-  
mo vnanimis. dux meus et  
notus meus. Qui simul me  
cum dulces capiebas cibos.  
in domo dei ambulauimus  
cum consensu. Et itez. Do-  
mo pacis mee in quo spera-  
bam. qui edebat panes me-  
os. Horate verba. Nō inq̃  
vnanimis. quia homo pacis  
mee non fuit. Ambulauim⁹  
in domo dei cum consensu.  
quia fruebatur proditor il-  
le cum ceteris condiscipulis  
dulcissima magistri ac paci-  
fica conuersatione. Dux me  
us ppter procuratoris officii  
um. notus meus ppter apo-  
stolorum. qui edebat panes  
meos ppter cōnuam cōba-  
bitationez et domini seruan-  
tem semper prouisionē. Si  
cur alibi quesit. nunquid  
aliquid defuit vobis. et dixe-

runt nihil. Luce. xxi. Et in  
sacra illa nocte dulces me-  
cum accipiebat cibos. corpo-  
ris scz meiz sanguinis. huius  
cāta prestici magnificauit su-  
per me supplātationē. quasi  
aperis vocibus dicat fm Gre-  
gorium. Transgressionē ei⁹  
tanto grauius pertuli quan-  
to hanc ab eo qui me⁹ vide-  
bat esse sensi. Aggrauat do-  
lorem. quia signum pacis fa-  
cit signum prodicionis. hoc  
enim signum dominus qua-  
si pignus inter se et discipu-  
los instituit in probationez  
sincerissime dilectionis. Sz  
vt Ambro. super Lucas ait.  
Amoris pignore vulnus in-  
figit charitatis officio san-  
guinem fundit. et pacis instru-  
mento mortem ppinat. Ag-  
grauat etiā dolorē pccij vili-  
tas q̃ estimauit infinitū bo-  
num. De q̃ Chryso. omel. x.  
Vere infelix mercator q̃ cū  
vendit eū q̃ cūcta seruat. q̃  
demonio imperat. cui obte-  
perant maria. cui oēs subia-  
cēt pccātes. q̃ si remyssem et in-  
dignā nō ei⁹ pccij taxauit vt  
de re cara fieri assolet. sz pre-  
ciū in emētiū pccāte pstituit.  
Quid inq̃ mihi vult dare.  
Sz de ampl⁹ auxit dolorē

dñi ⁊ ingratitudinē iude. qz  
cū triginta denarijs pacifice  
bas vtrēderet. ⁊ xps ei sāguī  
nē quē vēdidit gñ offerebat  
vt bñet pctōz remissionē. vt  
dic̃ Eb: 11. vbi ē. Et qz b in  
xpo ingr̃ vēdidit qd xps ppe  
cū saluandū suscepit. vt vult  
Amb. sup Lu. Aggranauit  
⁊ xpi dolorē discipulorū suo/  
rū imo suū p̃p̃ diffamato. Di  
ligē cū p̃tuosus iure sumā  
suā ⁊ suorū. indoc̃ p̃o popu  
lus oībo indistincte norā im  
ponit diffamie de qz cōsor/  
tio vñ vnū p̃siderat cecidisse  
Quātū deniqz dolorēz fuga  
discipulorū inlicitū q̃bo tā dū  
gent̃ fūiebat. q̃o sars cogita/  
re poterit. Qm̃ in ei⁹ p̃sona  
plangens p̃pha dixit. O p̃pro  
briū sustinuit cor meū. et ex  
pectant q̃ tristitaret ⁊ si fuit.  
q̃ p̃solaret ⁊ si inueni. Elōga  
tia me aīcū ⁊ p̃rim ⁊ notos  
meos a miseria. Qui iuxta  
me erāt delōge steterūt. ⁊ vñ  
faciebāt q̃ q̃rebāt aīaz meā.  
Uere p̃ssime dñe iesu noti  
q̃si alieni recesserūt a te. dereli  
q̃rūt te p̃rimi tui ⁊ q̃ nouerūt  
te obliti sūt tui. nedū tui s̃ ⁊  
bñficiorū tuorū ⁊ p̃sūptuose  
sue sp̃sionis. Ubi ei sūt q̃o  
paterna sollicitudine i oībo

p̃suabas. cū q̃bo hacīpa nō/  
cte pasca māducabas. qz pe  
des laueras. q̃bo cor p̃p̃ tui ⁊  
sāguīnē i cibū potiqz dede/  
ras. ac tā dulcē fmsē longo  
p̃solat⁹ fueras atqz p̃ri tā dū  
gēt p̃mēdaueras. d̃ q̃bo deni  
qz gloriabaris tāqz d̃ fidelib⁹  
nō fuis s̃ aīc̃. qz tecū in ten  
tatiōib⁹ gñ āserūt. Ubi nūc  
o petre p̃stātia tua. Aīsti effi  
⁊ si oēs scādālizati fuerūt in  
te. ego nunqz scandalizabor.  
Ubi Job ānes familiaritas  
tua ⁊ singular̃ p̃rogatua dī  
lectiōis q̃ etiā sacratissimuz  
pect⁹ reclinatoz iū capiti  
p̃cesserat. Ubi tua fratrisqz  
tui germani p̃sūptio. q̃ calicē  
dñi potare vos posse affir/  
mastis. Ecce p̃parat dño ca  
licē ⁊ mīme expectat. Ubi p/  
inde Jacobi minor̃. Sīmo  
nis Thadēi carnal̃ p̃sāguī/  
nitas. q̃ etiā et̃nīcos sibi s̃ā  
guis p̃p̃nditate iūctos assiste  
re fac̃ mutuo i necessitat̃ ar  
ticulo Ubi ē o t̃bomavirilis  
tua anīositas q̃ dño de circa  
iordanē ascēdere volēti in iu  
deā tuos alloquēs p̃discipu  
los dixisti. Eam⁹ ⁊ nos ⁊ mo  
riamur cū illo. Ubi baribo/  
lomet generositas tue au/  
dacia que etiā cogit p̃o glia

seculi nobiles in bellis mortalibus desperatio non fuisse usque ad mortem dimicare. Ubi vos omnes discipuli qui querentis domino recedentibus quibusdam nihil et vos vultis abire respondistis per os Petri. Dicit ad quem ibi? quia verba vite habeo. Aliquid et modo nedum verba sed vite opera demonstrabat. opera in miraculis etiam modo in oculis vestris exhibitis. verba dum comprehensoribus percipiendo percipit. Si me queritis. Sinite hos abire. Vere verbavere quibus vitam vobis conservavit. et securos a corporali molestia reddidit. Paulo autem desperatis socii mente celesti. et si nos tibi commori oportuerit in te non scandalizabimur. Et ecce nemo vos apprehendit soli magistro increduli et relicto eo solo in manus inimicorum fugitis omnes. Sic amarissime dominus torcular calcas solus. et de gentibus vir non est tecum. ut olim de te vere prophetaverat Esaias. Ite percutietis pastorem bone et ecce dispergentur oves gregis sui fugientes. quos tu iterum congregabis cum surrexeris. et eas persequeris in galileam. Quam

hec induxerint tristitiam et eo vel consideres. quia dum peragratas fuerant dominus ab oratione et agone vehemensissimo ter surgere et orationem irrumpere coegit. ut discipulos ne in hanc inciderent tentationem confortaret. Super hec voluit de perditionis ac discipulorum casu ac comprehensum peritio quam nec beneficiis nec exhibitis etiam in sua captione miraculis. comprehendentium executione perstratione discipulorum preservatione. et auri culis restitutione poterat reuocare. quod recte figurare poterat parvitatem fructus sue passionis in corde puerorum usque in seculum finem futurum. Sed quoniam de his super tactum est latro. puero nunc ad altaperendum. Relicto ergo domino solo in manibus inimicorum videtur illi quod traditus est volutari eorum. deservit in agnum lupi immanem. imo in pastorem viri latronea. Et sicut Leo ait sermone qui incipit Recursus dilectissimi. irruperunt in lumen vespis filii tenebrarum et vires faculis atque laternis incidunt in infidelitatem suam noctem. quam non lucis intellexerunt auctorem. Occupant paratam teneri. trahunt volentem

Ita B. p. p.  
quod dicitur

trahi. q̄a si vellet obniti. nū-  
bil quidē in iniuriā eius im-  
p̄se man⁹ possent. Sed mū-  
di redemptio tardaretur vt  
nulluz saluaret illesus qui p  
omniū salute erat mortur⁹.  
Ebores aut inquit Joban-  
nes scz milicū z tribunus  
qui preerat eis. hoc quo ad  
gentiles. z ministri iudeorū  
tenuerūt euz z ligauerūt eū.  
agnū scilicet mansuetū in  
nullo repugnantē sed vltro  
se offerentem. ne de manib⁹  
eorum tanq̄ magus elabe-  
retur. z vsic eum morte di-  
gnū ostenderēt. qz q̄s occi-  
dere volebāt ligabāt. Vos  
effi iudeis erat fm glosaz vt  
quē morte dignū iudicārēt.  
vinctum presidī p̄senterent.  
Et adduxerunt eum primū  
ad Annā. Plane recitat Jo-  
hannes domini comprebē-  
sionem. ligationem. z dedu-  
ctionem ad Annam. que ta-  
men nō sine maximis facta  
credidit iniurijs. quas z si euā-  
gelista non narrat. nihilomi-  
nus inflcite credunt. Pul-  
ta effi certa fide credita acer-  
bitatē illate passionis decla-  
rantia euāgeliste omiserunt  
Quia qz scripserūt nō ad ex-  
citandum compassiōis affe-

ctum p̄ncipalit sed ad facien-  
dum de hystoria certā fidez.  
Vinc Joban. xix. dicit. Ille  
scit qz vera dicit vt vros cre-  
datis Ideo plane gesta refe-  
runt sine eorū oratoria mag-  
nificentiā q̄ necessaria noue-  
rūt. p̄ fidei firmamēto. ne pl⁹  
viderent p̄suasores q̄sitarē  
testes. Tū q̄a h̄ vtile fuerat  
fidelū deuotiū quaten⁹ dñi  
ea q̄ euāgeliste reliqrāt inge-  
nū labore z p̄ijs stetit z ora-  
tione req̄rāt z capaces red-  
derent ad intelligēdū z rena-  
diores ad memorandū. Et  
vt Grego. omel. vi. l. Ezech.  
ait. tanta maiori dulcedine  
inuenta reficerēt q̄to maio-  
ri labore fatigarēt animum  
quesita. Qd̄ p̄ multa certa  
nō recitarsūt. paret. nam reci-  
tantes p̄spiciōem colapbū-  
zationē zē. tacēt de q̄ntitate.  
que tū tāta erat vt q̄i abscon-  
deret facies eius z q̄i lepro-  
sus videret. In flagellationē  
et coronationē non faciunt  
mentionem de vulnerū pro-  
fundatione et sanguinis ef-  
fusiōe ac toti⁹ corpis vulne-  
ratione. Inuestium expolia-  
tione. tacent de vulnerū in-  
nouatione. in crucifixione  
nō meminerūt de extensiōe



corporis. propter quas omnia ossa poterant dinumerari. imo tacent de clavis ferreis quibus manus et pedes foderant. Nam quod non Iohannes de Thoma dubitante loquens commemorat clavorum figuram etc. Pulchra tacuerunt de quibus sancti. prophetice clarissime predicaverunt ut suis patebit in locis. quod tamen omnia in christo impleta ipse testatur status est pendens in cruce. cum ait. consummatus est. sed et impletura passio scripte predicabat. Non tamen ita silens quando ea breuiter tangant. ex quibus mens deuota poterit etiam noscere ea que tacuerunt. si res scriptas studiose voluerit meditari. Unde ad propositum. quod violenti dominum tenuerunt impellentes et percutientes attrahentes et retrahentes. illi veste. illi crinibus. illi barba illi manibus. illi brachijs. illi collo aut scapulis inherentes. Ut Leo ait. Quicquid sacerdotum instinctu furor popularis audebat ex hoc colligi potest. quoniam teste mattheo accesserunt et iniecerunt manus in eum. dicturus tenuerunt eum. quod fuit necesse premittere et iniecerunt manus in eum. certum enim est. quod non nisi manibus

tenerere eum poterant. nisi quia illatarum iniuriarum violentiarum significare voluisset. Nam iniquitate violentiam importat et cum hoc incertitudine. quasi diceret. cum magna violentia undique manibus impulerunt. Ad hoc denique agendum impulsit ira excitata quae se de prostradone quam sibi per magicarum artem putabant illatam vindicare voluerunt. Et quod pleni inuidia et odio furentes perpercussissent domino in captione et ligatione quem etiam in cruce pendente et moriente lacerabant. imo mortuum vulnerabant. Facit ad idem repentina discipulorum fuga. non reorum subito fugissent qui primo defendere parati fuissent si mansuete eum tractari vidissent. Sed quid ait evangelista. Videntes discipuli quod futurum erat. id est. quod occidendus erat. et unde hoc viderunt nisi ex horribili eius tractatione. comprehensione et immixta ligatione. in quibus tantarum ostendunt suae ferocitatis rabiez ut in hoc non dubitarent imo certissime cognoscerent et conicerent discipulos dominum suum ab his canibus viuum euadere non posse. Refert denique beatorum

Bern. hoc dicere q̄ p̄strave-  
rūt eū in terrā sicut ipse eos  
prostrauerat. Et ap̄podiane-  
rūt sup̄ pectus ei⁹. spuerunt  
in faciem ei⁹. ⁊ durissime col-  
lum ⁊ manus ligauerūt. Et  
q̄a sudor sanguis adbuca-  
nimia mortis angustia de-  
fluebat p̄ totam faciem in os  
eius. ⁊ similiter iudeorū spu-  
ta de genis. nec abstergere li-  
gatus posset. suffocatusq̄  
fuit extus nisi diuina virtus  
eū ad vltiora p̄ nobis tole-  
randa reseruasset. Quid si ita  
est puto eū p̄ reconditōem id  
nouisse quod multe sancte ac  
deuote persone varias circa  
dñicaz passionē reuelatōes  
mernerūt. Quibus p̄ss̄ est p̄ia  
fide credere. licet nō temere  
diffinire. maxime si sepeure  
nō dissonant canonice. Ve-  
rū talia vestre cōmittens de-  
uotioni. relinq̄ens incerta.  
solidis sanctorū dogmatib⁹  
⁊ textui inherere. Scribit  
enī deuot⁹ Bonauen. de hac  
captiuatione ⁊ ligatione ira.  
Quis inq̄t sine gemitu audi-  
re posset qualiter in hora il-  
la crudeles homines homici-  
das man⁹ iniecerūt i regē gl̄e  
⁊ truculētī lictores mitis ie-  
sū innocētes man⁹ vinculis

p̄stringētes. ip̄m māsuetissi-  
mū agnū ad instar latronis  
traxerūt ad victimā. Traxerūt  
autē vt iobes ait. ad annā p̄-  
mū. scz de orto p̄ vallem iosa-  
pat tbrans torrentē cedron  
in hierl̄m. Vos cogitabitis  
eū q̄ntis clamorib⁹ impulsio-  
nib⁹. iniurijs. Erat autē an-  
nas socer caypbe q̄ p̄siliū  
dederat. qz cōpedit vnū ho-  
minē mori p̄ p̄plo. ex cōmissi-  
one scz Caypbe. vt vult Au-  
gustin⁹ sup̄ Jobem. vt sic vi-  
deret minoris culpe dānan-  
do eū q̄ a simili pontifice dā-  
naret. Et fm Bedaz. vt qui  
erant affines sanguine socia-  
rent in scelere. Et transen-  
do in domū Caypbe domū  
Anne p̄terire oportebat. qz  
q̄si pontifex habebat. Eme-  
rant enī alternat⁹ victo pon-  
tificiū ad sēq̄ merito dignita-  
tis ab herode p̄tra legis dī-  
sp̄sitionē. vt vult Ioseph⁹.  
Nō ḡ mirū si iudicabāt ini-  
que iniqui pontifices. maxi-  
me eū q̄ eos in suis vicis ar-  
guebat. vt vult Beda ⁊ Ra-  
ban⁹. Sequebat̄ autem ie-  
sū simon petr⁹ a longe. Et  
alius discipulus scz Johan-  
nes. quoniam post fugaz cū  
ceteris resumpto animo san-

q̄ fortiores et magis amātes reuerſi ſequebant̄. Diſcipulus autē ille erat notus pontifici ⁊ intrauit cum Jeſu in atrium pontificis. Petrus autem ſtabat ad atrius foris. Exiit ergo alius diſcipulus q̄ erat notus pontifici et dixit boſtiarie et introduxit Petrum. Dixit ergo Petro ancilla boſtiaria. Aliquid ⁊ tu ex diſcipulis hominis illius. At ille negauit coram omnib⁹ dicēs Aſum. Stabant autē miſtri et ſerui ad prunas. quia frigus erat. ⁊ calefaciebant ſe. Erat autē ⁊ Petrus cū eis ſtans et calefaciens ſe. Deinde etiauit foras in atrium ⁊ ſtatim galus cantabat. Et recordat⁹ eſt Petrus verbi ieſu quod dixerat. p̄uſq̄ gal⁹ rē. Pontifex ergo ſcilicet Annas interrogabat ieſum de diſcipulis ſuis ⁊ de doctrina ei⁹ q̄ tenebant eum vt ſeductorē ⁊ doctrine falſe p̄dicatorem. Cum autē de diſcipulis nihil ad eorū cōmendationē dicere potuit. quia ſciero eo om̄es fugierunt. nec tamen infamare voluit. Ideo nō ad primā ſed ad ſecundā queſtionē rēſpōdens ait. Ego

palam locutus ſum mundo ego ſemp̄ docui in ſynagogā ⁊ templo quo om̄es iudei conueniunt ⁊ in occulto locutus ſum nibil. Nihil locutus fuerat dñs in occulto. licet multa in parabolis. multa ſeorſum diſſeruit diſcipulis. Quā ſm̄ Auguſtinū ſup̄ Job om̄el. cxxj. non ita dicebat paucis vt ab eis quibus dictū fuit tacereſ. ſz ita potius vt vſq̄quaq̄ predicaretur. et ſic per paucos innoteret multis. Hinc ipſe eisdem paucis dixit Matth. c. Quod dico vobis in tenebris dicite in lumine. ſz parabolis exponendo. Et qđ in aure auditis p̄dicare ſup̄ recta. omnibus annūciādo. Subdit domin⁹. Quid me interrogas. Interroga illos qui audierunt quid locutus ſum ipſis. Ecce bi ſciunt que dixerim ego. Qua reſponſione dominus oſtendit doctinam ſuā fore verā. ⁊ ex loco publico ad h̄ deputato. ⁊ ex auditorūz teſtimonio. q̄ſi diceret. parat⁹ ſum ſubire teſtimoniū eorū quib⁹ magis q̄ mihi credia. Hoc cum diſſet. vn⁹ aſſiſtens miniſtro eum dedit alapā ieſu dicēs.

Sic respondet pontifici. qđ  
notasset Annam de stulta i  
terrogatione. Non levis sed  
gravis baud dubiū fuit illa  
percussio quā tantavigilantia  
describit Iohannes euāge  
lista. qđ etiā ⁊ alia plura enor  
mia christo illata siluit. Sz  
neg si modica fuisset deipa  
pberia preterita fuisset. At ei  
Hieremias Threnozū. iij.  
Dabit percutienti se maxillā.  
Et Dichee. v. Percutient  
maxillā iudicis isrl. Sed si  
forte modica aut paruipen  
denda tibi apparet illa pcut  
sio. attende diligenti⁹ qđ sit  
qđ percutit. quis deniqz pcut  
tiens. ⁊ apparebit forsitan in  
furie magnitudo. quā nō so  
lum actus percussiois sz agēs  
monstrabunt ⁊ passum. Si  
em magister diuin⁹ a sub di  
to alapam susciperet quan  
ti putatis estimaret i iniuria  
Quanti vero si pater a filio.  
vl pnceps a plebeo. Aut qđ  
maius ē pncipū monarcha  
imperator a rustico. Et qđ  
omino intolerabile videret.  
si summus pōtifer papa ro  
man⁹ huiuscemodi pateret  
iniurias a quolibet minimo  
stabulario. Nouit estimare  
banc iniuriam dauid vna⁹

in regez. qui cum nō animo  
nocendi sed pferēdi testimo  
nium Saulis a domino p/  
iecti ac sui mortalis inimici  
absciderat oras clamidis sue  
in spelunca odollam percus  
sit cor suum dicens. Propi  
cius sit mihi deus. eo qđ ab  
scidisset clamidis oram chri  
sti dñi. j. Regū. xliij. Et tñ  
bi omēs memorati natura  
li pditione pares. qđ homines  
tñ eque mortales. Sz ecce  
nunc percutit a luto figul⁹. ab  
infimo summ⁹. a peccatore  
deus. a mancipio domin⁹.  
a creatura creator. a vili or  
bis portione vniuersitatis  
gubernator. ab eo quē redi  
mere venerat pijsim⁹ redē  
ptor. Quis tanta in creatu  
ras auctoritas ⁊ tanta crea  
turaz obediētia vt magi om  
nia in nihilū redirent qđ na  
turalibz suis actionibz vl mi  
nimā ei⁹ trāsgrederent ordi  
nationē. Hoc celum suo re  
gulari cursu. hoc stabilitate  
terra. hoc suis ponderibus  
elementa. hoc in continua ⁊  
concordi pugna. hoc deniqz  
in omniū corporaliū. conti  
nuatione nullo vacuo. inter  
rupta. ceterisqz multis cla  
rissime demonstratur. Hunc

tantum percutit puluis villissi-  
m<sup>9</sup> q<sup>uod</sup> nisi ab eo q<sup>ui</sup> percussus est  
pseruaret. in nihilu p<sup>er</sup>tinuo  
redigeret. Ita de hac percussi-  
one sensu Chri<sup>stus</sup>. en ait. Por-  
reas celu. excessu m<sup>er</sup>it<sup>um</sup> pare-  
re terra d<sup>omi</sup>natoris l<sup>o</sup>ganimi-  
tate z seruoz in deuotionez.  
Tale charissimi cogitate est  
q<sup>ui</sup> parit q<sup>ui</sup>q<sup>ue</sup>s passionem ei<sup>us</sup>  
meditami ne parupeden-  
da videat q<sup>ui</sup>runq<sup>ue</sup> illata iniu-  
ria. No est h<sup>omo</sup> purus est sed  
verus et immesus atq<sup>ue</sup> etn<sup>us</sup>  
de<sup>us</sup>. z si non fm naturā diui-  
nā q<sup>ui</sup> impassibilis est. fm hu-  
manā in sibi vnitā supposi-  
taliter patiat. Quantū autē  
sit deū pari p<sup>ro</sup> boie nūq<sup>uam</sup> po-  
terit q<sup>ui</sup>s satis mortalis cogi-  
tare. q<sup>ui</sup> est infinitus ē q<sup>ui</sup> pa-  
titur. qlibet illata passio. q<sup>ui</sup>n-  
dam sortit<sup>ur</sup> infinitatez. ppter  
quam etiam quelibet suffice-  
ret. z vt communiter d<sup>icitur</sup>: vel  
vnica guttula sanguis effu-  
sa p<sup>ro</sup> totius m<sup>un</sup>di etiaz iusta  
redemptio. nisi in effusione  
tanti sanguis amoris mag-  
nitudine etiaz grossissimis  
hoib<sup>us</sup> placuisset demonstrare  
Vnde cuilibz deuoto ad ex-  
ercitatōez cuiusq<sup>ue</sup>q<sup>ue</sup> intell<sup>ig</sup>ssi-  
me deuotiōis h<sup>oc</sup> solu suffice-  
ret. deū scz passum. etiā si so-

lum verbū iniuriosum p<sup>ro</sup> ho-  
mine. vt nō opus est; ad eor-  
um q<sup>ui</sup> passus est multiplici-  
tate oculū reflectere. Valde  
est plus distat deum fm se  
impassibile voluntarie pati  
fm naturā assumptā q<sup>uam</sup> deum  
patientē h<sup>oc</sup> magnat illa mo-  
dica pati. Ibi est infinitas  
q<sup>ui</sup>dam interest. h<sup>oc</sup> finitas sola.  
qd distātia int<sup>er</sup> penā et penā  
tim. Ideo sp<sup>iritus</sup> in oib<sup>us</sup> dicēdis  
cogitet. q<sup>ui</sup> deus est q<sup>ui</sup> parit.  
q<sup>ui</sup> creatura peccatrix est q<sup>ui</sup> v<sup>oluntarie</sup>  
fert passionem. S<sup>ed</sup> nunc re-  
spōdēdis d<sup>omi</sup>ni māsuetudinē  
audiam<sup>us</sup> Si inq<sup>ui</sup> male locu-  
tus sum. testimoniūz p<sup>ro</sup>hibe  
de malo. si b<sup>ene</sup>. cur me cedis.  
Qua responsione māsueu-  
suma serui iniusticiāz aperte  
arguit in damnatū hominē  
patientis. Post susceptam  
itaq<sup>ue</sup> alapā misit eū Annas  
ligatū ad Caypham ponti-  
ficem. vbi sacerdotes scribe  
pharisei z seniores p<sup>re</sup>sentes.  
D<sup>omi</sup>ni b<sup>ene</sup> in morte ihu xpi ma-  
chinati sunt. vt cum xps ab  
omni iudeoz genere p<sup>ri</sup>ncipi-  
bus. s<sup>ed</sup> doctorib<sup>us</sup> religiosis  
z popularib<sup>us</sup> damnaret. sine  
ambiguitate putaret morte  
dignissim<sup>us</sup>. Sequebatur  
autē. Petrus a longe. quia

traheret amor. s; a longe. q; retraheret timor. Verū i h  
maxia est nob veneratōe ad  
mirādu. ait Raban<sup>o</sup> q; do/  
minū nō reliq; etiam cū tī/  
meret. Q; em̄ timet nāte est.  
q; seq; deuotionis. q; negat  
obreptōis. q; penitet fidel.  
Lu. Et accenso foci igne in  
atrio ⁊ circūsedēto ill<sup>o</sup> erat  
Petr<sup>o</sup> i medio eoz. Matth.  
Exeunte autē illo tanquam.  
rursus alia ancilla cepit di/  
cere circūstantib; t h erat cū  
ihu nazareno. Lu. Et alius  
videns illū dixit. Et tu de il  
lis es. Joh. Dixerūt quoq;  
ei. s; circūsedentes. Rūqd  
⁊ tu ex discipul<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> es. Mat.  
Et itez negauit cū iuramē/  
to. q; nō noui hominem. Et  
post pusillam. Lu. interval  
lo facto quasi vnus bore.  
Marcus. accesserūt q; asta/  
bant ⁊ dicebant Petro. Ve  
re tu ex illis es. Mar. Nam  
galileus es. Matth. Nam ⁊  
loquela tua manifestū te fac  
Johā. Et dixit vnus ex ser/  
uis pontificis cognatus ei<sup>o</sup>  
cuius Petrus abscidit auri  
culā. Nonne ⁊ ego te vidi in  
orto cum illo. Mat. Tūc ce  
pit. Mar. anathematizare.  
Matth. detestari et iurare.

q; nō nouisset hominēz. Et  
ptinuo Lu. adduc eo loquē  
te. Mar<sup>o</sup>. itez gallus cāta/  
uit. Hores hic p pcorandā  
euangelistaz q; tres pmi nō  
describūt ductionem ihu ad  
Annā. quā in sua ductione  
ad Caypham putabant sa/  
tis inclusam. eo q; ad Annā  
de pcepto Cayphe ⁊ quia so  
cer fuit Cayphe. In q; videt  
Cayphas honoratus. duc/  
tus est. S; volentes trinaz  
Petri negationē describere.  
Primam scribūt quasi corā  
Caypha factā. eo q; q;qd fa  
ctū est corā Anna. Cayphe  
imputat. Item est consideran  
dum q; in qualibet negatōe  
Petri. persone multe locute  
sunt sicut in tumultu fieri so  
let. Ideo vnus euangelista re  
citāt vnā psonā. q; por vlt pnci  
paliter locuta est. al<sup>o</sup> aliaz  
vel multitudinēz introducūt  
Petrus q; quasi arūdo nu/  
tans inter amorē et timorēz  
turbatus. nunc exiit. nūc re/  
dūt. ac sibi loq;ntib; varia re  
spondit. eandem tū negatio/  
nis sententiā habentia nesci  
ens velut turbatus qd dice  
ret vel ageret. Idcirco et in  
locis negationū videt differe  
ntia de gallicātu. ter nega/  
Ac

nerat. Dicunt enim plañe ante  
q̃ gal<sup>l</sup> cantabit. qđ non nisi  
de p̃ma intelligi potest. siq̃/  
dem ante secundū est p̃mus  
Marcus autē ait. Anteq̃  
gallus bis. Lucas. cācet. ter  
me negabis. et ita p̃sequens  
istam. dicit gallum post p̃ri/  
mā negatōez cantasse. Ubi  
notat Augustin<sup>9</sup> in de con/  
cordia euangel<sup>9</sup>. q̃ trina ne/  
gatio petri intelligit q̃si vna  
negatio continuata. que to/  
talit̃ inchoata est ante p̃mū  
gallicantū. cōsummata ē au/  
tez ante secundū. Ideo tres  
loquunt<sup>r</sup> de illa habendo re/  
spectū ad inchoatōē. Mar.  
vero ad p̃summatiōem nec  
repugnat q̃ vtriq̃ christus  
dixerit. nunc et Marcus po/  
nit de bis. nunc et alij ponūt  
ter ad maiorem exaggerati/  
onē. Nec Berſo. posset for/  
te intelligi q̃ gallicantū p̃ri/  
mum Petrus non audiuit.  
sed secundū. et ita tertio di/  
cere anteq̃ gallus cantet. ita  
vt Petrus audiat. et h̃ fuit se/  
cundus gallicant<sup>9</sup>. Marc<sup>9</sup>  
vero simpl̃r anteq̃ cantet.  
non referendo ad Petri au/  
ditū. Pulcre sat̃ de h̃ loqui/  
tur Lira sup<sup>r</sup> Math. Pote/  
rat forte et Petr<sup>9</sup> in p̃ma ne/

gatōe ter negasse anteq̃ gal/  
lus cāceter. q̃ nō negat euā/  
geliste plures q̃ tres fuisse  
negationes. Nec p̃ text<sup>9</sup> re/  
rificatiōe. Sz ecce respicia/  
mus in auctore n̄r̄m q̃ corā  
Caypha et p̃silio p̃gregato  
p̃stinuit blasphemaf mul/  
tipliciter ab inimicis. Et fo/  
ris negaf ab amico cu3 exe/  
cratione et iuramento. Et  
vtrōq̃ crescit tristitia et do/  
lor in xp̃o Et puto amplius  
ex Petri negatōe q̃ iudeoz  
blasphematiōe. Doluit non  
modice fons pietat̃is cēptati/  
onem ad t̄m inualuisse in dī/  
scipulo quē vt fortiozem ca/  
put ceteroz p̃stituit vt cum  
excratiōe suipsius negaret  
cui vsq̃ ad mortē assistere p̃/  
mittebat. Si enim vsq̃ ad  
mortē tristatus ē dum ad/  
huc futurū cogitabat q̃num  
doluit dum p̃ntem audiuit.  
Aggravabat dolorē in xp̃o  
q̃ tā leui discipul<sup>9</sup> cēptatiōi  
cessit. Siquidem nō penia.  
nō afflictōibz. nō terribili po/  
testate cuiusquaz. sed vnig<sup>9</sup>  
mācipij sola ē interrogatiōe  
prostratus. vt dicit Gregori/  
us. xviij. Moralium. §. sexta  
gesimo q̃nto. Et quidē inq̃t  
idē ne sex<sup>9</sup> firmior terribile

mōstraret ancilla est in dñen  
te cēptat. Rursusq; ut talis  
sepus infirmitas etiā officij  
delectōne vilesceret. non ab  
ancilla s; ab hostiaria est an  
cilla rēq̄sit. Luc. Cōgerus  
aut dñs respexit Petrū. Et  
recordatus est Petr⁹ verbi  
dñi. sic dixit. q; p̄s q̄ gall⁹  
cantet. Marc. bis. cer me ne  
gabīs. Respexit h̄ fm Aug.  
videt spūalis fuisse faciens  
in mentē Petri venire quoci  
ens iam negasset dñm. et ver  
bum dñi q̄ id futur⁹ p̄dixit.  
Qui videt p̄cordare Leo ser  
mone q̄ incipit Inter om̄ia.  
Respexit dñs Petrū et iter  
calumnias sacerdotū. inter  
falsitates testiū. inter seden  
tiū et p̄puentiū iniurias cō  
stituit. illis turba tū disapu  
lū puenit oculis q̄to cū pre  
viderat esse turbandū. et in  
illū ingressa est p̄itac̄ inspe  
ctio ubi erat cordis faciēda  
correctio. q̄n q̄daz illi vox i  
sonaret et diceret. Quid ha  
bes Petre. Quid in tua con  
sciētia recedis. Ad me reuer  
tere. in me p̄fide. me sequere  
mee passionis h̄ tempus est  
nondū tua hora venit suppli  
cij. Quid metuis quod et ip  
se sugabis. nō te p̄fundat in

firmitas quā recepi. Ego de  
tuo fui trepidus. tu de meo  
esto securus. Conualuētor  
xpi in Petro. H̄i Marc. 16.  
Egressus foras fleuit ama  
re. Leo in sermone q̄ incipit  
Sacramentū. Felices san  
cte apostole lacryme tue q̄  
ad diluendaz culpam nega  
tionis virtutez sacri habue  
re baptismatis. Affuit enim  
de p̄tera dñi ihu xpi q̄ laben  
tem te p̄s q̄ deijcereris exci  
peret. et firmitatem standi  
in ipso cadendi periculo re  
cepisti. Scribit autem Cle  
mēs in suo itinerrario q̄ Pe  
trus ex tunc duxit in consue  
tudinē ut triginta sex an  
nis quibus supernixit post  
dominicaz passionem semp  
surgeret in p̄no gallicantu.  
oraret flendo vsq; ad horaz  
matutina Redeamus nunc  
ad ea que circa dominuz in  
domo Cayphe acta memo  
rantur. At em̄ Marc. 16.  
Princeps autē sacerdotum  
et omne cōsiliū querebant  
falsū testimonium contra  
Jesum. ut eum mortitrade  
rent. et non inuenerunt. cum  
multi falsi testes accessisset.  
Marc. 16. cōuenientia testi  
monia nō erant. Nouissime



autē venerūt duo falsi testes  
rāg̃ maiora incōueniētia di  
cturi **Marcus**. Nos inquit  
audiuim⁹ eū dicentem. Ego  
dissoluā templū s̃ manufactū  
et post triduum aliud  
nō manufactum edificabo.  
Et nō erat pueniēs testimo  
nium eorū. q̃a in sufficiēs ad  
mortē p̃dēnārōz. Testes illi  
duplicit̃ falsū testati sūt fm̃  
**Joh̃**. Et q̃ nō eodē sensu i  
tellexit et testari sūt q̃sio di  
cebāt. a xpo em̃ dicebāt s̃ba  
de tēplo sui corpis. ab ill̃ de  
tēplo materiali **Salomōis**  
Et sc̃do q̃ etiā in ip̃is s̃bis  
calūniant addētes q̃dam et  
mutantes. **Saluator** dixit  
nō p̃cipiendo. s̃ p̃dicendo.  
**Soluite**. i. soluetis tēplū s̃.  
Ip̃si aiunt. Ego dissoluam  
templū s̃ manufactū. Vos  
inquit soluite. nō ego. q̃ illici  
tum est vt ip̃si nob̃ inferam⁹  
mortem. Deinde illi vertūt.  
Et post tridū aliud nō ma  
nufactū edificabo. vt p̃pe s̃  
tēplo iudaico dixisse videāt  
Dñs autē vt ostenderet se de  
spūali tēplo sui corpis locu  
tum. nō dixit edificabo s̃ ex  
citrabo illud **Joh̃. ij**. Aliud est  
edificare. aliud excitare. Ex  
citare em̃ est a somno natu

re vt mortis reuocare. q̃d n̄  
puenit nisi tēplo spūali. Fue  
runt nihilomin⁹ et falsi testes  
fm̃ **Nicolaum de Ly.** et si ve  
ra et sensū nō murassent. qm̃  
falsam habuerūt in testificā  
do intentionem. Volebant  
autē p̃ s̃ pcurare mortē in  
nocendis. Sed q̃ nō erat cō  
ueniens eorū testimonium.  
**Marcus**. Exurgēs sumus  
sacerdos in medijs. volens  
ab eo inexcusabilē elicere ac  
cusatōez. Sicut scriptum est  
**Diere. xviij.** Venite cogite  
mus contra eum cogitatio  
nes. Non em̃ p̃bit lex a sa  
cerdote. nec p̃siliū a sapiē  
te. nec sermo a p̃pheta. Veni  
te pcutiamus eum lingua et  
nō attendamus vniuersos  
sermōes eius. Et recte in  
quit **Rabanus**. cōuenit no  
men pontificis actionis sue  
strenuitati. Interpretat̃ em̃  
**Cayphas** inuestigator. vel  
sagar. siue vomēs ore. Sa  
gar em̃ fuit ad psequendaz  
et explendā doli sui neq̃tiam  
sed impudens ad pferendū  
mendaciū. et appetendū bo  
micidiū. Ira ergo p̃cep̃s  
et impatiens nō inueniens  
calūnie locum excutit de  
solio pontificis vt insaniam

mentis motu corpis demo-  
straret. Dixit ergo. Non re-  
spondeas ad ea q̄ obijciuntur  
tibi ab his. Quanto em̄ Je-  
sus tacebat. ait Rabanus.  
ad indignos. tanto magis  
pontifex furore superatus  
eum ad respondendūz pro-  
uocat. ut ex qualibet occasi-  
one sermonis locū inueniat  
accusandi. Ideoq; dñs ih̄s  
Barcus. tacebat. et nihil re-  
spondit. Sciebat em̄ ih̄s q̄ si  
dēns q̄cqd̄ respondisset tor-  
quendū ad calumniā. Inu-  
tilis em̄ erat r̄silio ih̄u nullo  
eam acceptante. Solus em̄  
ibi erat iudicij figura. in ve-  
ritate autem seuissimoz cō-  
cursus latronū. verificataq;  
est p̄phetia. Quasi agnus co-  
ram tondente se obmutescet  
et nō aperuit os suū. Bar-  
cus. Rursus ḡ summ⁹ sacer-  
dos interrogauit eum. et di-  
xit. Barth. Adiuuro te p̄ de-  
um. ut tu dicas nob. si tu es  
ih̄s filius dei. Barc. bene-  
dici. Ob nominis dei reue-  
rentiā et inuocatōnem ita re-  
sponsionem temperat. ut et  
veritatē insinuet. et homici-  
das futuri terrore supplicij  
a malicia reuocare satagar.  
Uñ et respondendo Barth.

dixit illi ih̄s. tu dixisti Bar-  
cus. Ego sum. Barth. Ve-  
rūtamen ammodo videbitis  
filij hoīs sedentē a dextris  
virtutis dei. et venientē ī nu-  
bibus celi. ad iudicandū scz  
vos iuste et districte. q̄ in pre-  
senti me iudicatis iniuste et  
maliciose. Tūc p̄nceps sacer-  
dotum scidit vestimēta sua.  
ut magnitudinem blasphemie  
quā xp̄o imponebāt q̄ si  
tactus intrinsec⁹ dolore cor-  
dis ob dei p̄tuliā hoc sig-  
fm̄ morē iudaicum demon-  
straret. Uñ Leo papa in ser-  
mone q̄ incipit. Spōsionis  
nfe. Layphas ad etaggerā-  
dā audiri sermonis inuidiā  
scidit vestimenta sua. et nesci-  
ens quid ḡ significaret insa-  
nia sacerdotali honore se p̄-  
uauit. Ubi est Laypha ra-  
tionale pectoris tui Ubi cō-  
tinentie cingulū. vbi suphu-  
merale p̄tuli. mystico illo ve-  
stimēto amict⁹ ipe te spoliās  
et p̄p̄is manib⁹ pontificalia  
mēbra discerpis. ob lit⁹ p̄ce-  
pti illius qd̄ legeras de p̄-  
cipue sacerdotum. De capite  
suo cydarim non deponet et  
vestimenta sua non dirūpet  
Tu p̄o a q̄ iā alienabat bec  
dignitas ipe tui executor es

opprobriū. vt ad manifestan-  
dum finem veteris instituti  
eadem disruptio sacerdoti-  
lem auferret ornatum. que  
mor et templi discidit veluz  
Hec ille. Sed quem de sa-  
cerdotali solio furor excusse-  
rat eadem rabies ad scindē-  
das vestes prouocat. Quod  
ergo facto ostenderat verbo  
enomit. dicens blasphema-  
uit. quid adhuc egemus te-  
libus ad eius scz cōdemna-  
tionem. Ecce nunc audistis  
blasphemiam. O miser et prin-  
ceps. nequaquā vero dixit cri-  
stus blasphemiam sed cui-  
dentissimis virtutibus et si-  
gnis probatam veritatē. Tu  
ipse blasphemias. quod deū  
deo nō attribuis. et verum  
dei filium purum hominem  
et blasphemum dicis. Sed  
ecce maliciā principis et hy-  
pocrisim. non primo hoc a  
christo audierunt qd se fi-  
lium dei nominaret de celo  
descendisse et ad salutem ho-  
minum venisse frequēter hoc  
ab eo audierunt. frequēter  
sibi improperabant. vt de-  
scribit Iohannes in pluri-  
bus locis sui euangelij. Vñ  
Iohannis. t. clare dixit eis  
et probauit. quia vnum esset

cum patre deo. Et ipsi ale-  
bant. De bono opere non la-  
pidamus te. sed tu homo cū  
sis facis te ipsum deum. Rū-  
q̄ tamen legitur summū sa-  
cerdotem vestimenta scidis-  
se. Et quoniam sufficienter  
probare poterāt se deum di-  
xisse. cur alios et alios testes  
aduocabant. nisi quia vt ali-  
quā apertorem causam sue  
mouē inuenire possent. Ha-  
bebant enim in lege promif-  
sionem futuri messie. quem  
deum esse multe eorum scri-  
pture testate sunt. et cum di-  
uina oparetur miracula fin-  
prophetarum dicta. debe-  
bant magis eum vt deū ho-  
norare. q̄ vt blasphemum  
damnare. Ideo nullam po-  
terant ex hac parte sue inui-  
die iustificationem habere.  
quam habuissent si non qd  
dixerat operibus compro-  
basset. Verum cum aliā ac-  
cusationem inuenire nō po-  
terant. ad illam cōuersi sunt  
tandem. quam vt aggraua-  
ret vt dictum est. vestimēta  
scidit. Unde statim ad ba-  
bendum intentū. christi scilicet  
condemnationem. suis  
ait complicito. Quid vobis  
videt. Qui omnes dixerunt

**D**arcus. et condemnauerunt  
reū esse mortis. Deu p̄fētiū  
oēs in malo q̄ nūq̄ p̄cor dāt  
in bono. Videte iudiciū oī  
pueritate repletū. Nā q̄dez  
fuere accusantes. q̄dem dis/  
cucientes. et q̄dem sententiā/  
tes. et quē. vt dictū est. signis  
septuris. ac doctrinis vera/  
cissimis venisse saluatorem  
oīm acverū dei filiū agnosce  
re poterant. q̄demnant. et tā  
q̄ malefactorē dei inimicū  
et blasphemū vnanimis iu/  
dicant reū mortis. Deu dile  
ctissimi q̄ntū nomen id om  
ni veneratōis cultu dignis/  
simū. nomē qd est sup oē no  
mē. in q̄ oē genu celestīū tē  
strum et infernoꝝ. flectitur  
cū tremore. in q̄ solo et nullo  
alio oportet saluū fieri. rabi/  
dissimi canes dehonēstāt et  
vilipendunt dū impīssima  
cōmutatio ne ihm saluatōrē  
blasphemū dicūt. et vt tales  
q̄demnant in q̄ et demonū  
maliciā vincunt. Quantū  
hec in corde innocentissimi  
dñi merorē exaggerāt. vt ex  
eo p̄siderate qz ablatio bo/  
noris p̄ infamiā inter oīa  
que exterius homini infligi  
possunt. nedū boīca secula/  
res sine frute bonorū cupi.

dos s; magis apud se p̄tuo/  
sos maxime p̄ristat. et maxi  
me fugiēda. Nā p̄t bonorū et  
fame p̄seruatōez oīa alia im  
pēdim⁹ exteriora etiā vitam  
naturalē. vt p̄. iij. Eccl̄icorū.  
Et Salomon. Melius est  
inq̄t nomen bonū q̄ vngen  
ta p̄ciosa. Ecclesiastes. vij.  
Et Proverbioꝝ. xxiij. Meli  
us est nomen bonū q̄ diuiti  
e multe. sup argentum em̄  
et aurum gratia bona. Vinc  
Eccl̄. xij. Curam habedō bo  
no nomine. hoc em̄ magis p̄  
manebit tibi q̄ mille thes/  
auri magni et p̄ciosi. Do/  
nor em̄. p̄prie p̄ximum est vir  
tus. quia p̄miū eius. Ideo  
circa ip̄met oportet apperen  
dum cōsistit virtus magna/  
nimitatis. iij. Eccl̄icorum.  
cap. vij. Cum ergo oīs vir/  
tus i xpo fuit in summo. ip̄e  
deniqz maximis erat bono  
ribus dignus. consequens  
est qz iniusta eius cōdēma/  
tio fuit maxime contristat/  
ua. Aggrauabatur nīmum  
hec contristatio. inq̄ntū sua  
hec detestabilis inbonora/  
tio in blasphemā patrie re  
dundabat. In quo em̄ pa/  
terna maiestas post eoz que  
diuine nature sui se inferre

tur infamiam magis blasphemari posset quam in summe gratie beneficio nobis exhibito. Quod scilicet filium suum incarnari constituit ut nobis esset redemptor: per quem creati sumus hunc filium dei negare. et summum illud patris donum refutare. ac maledictis aggredi. Inestimabilis est et patris simul et filii blasphemia. Hic dicitur Ioh. v. Qui non honorificat filium non honorificat patrem qui misit illum. Et hoc est quod dominus contra perfidos causas indeos Iohannis. et. Quod pater sanctificauit et misit in mundum. vos dicitis quia blasphemamus. quia dixi filius dei sum. Et si ad hec dicenda mitissimus dominus tunc mortuus fuit ex quo blasphemus culpatur. sed ut talis tanquam dignus morte condemnatus. Imo ut Augustinus dicit. Ligatur ut latro. accusatur ut latro. plectitur inter latrones ut princeps latronum. Quid subest rationis. Posset hic seruire figura de nouissimo David missis ad Anon ad consolandum eum super patris interitu. Quod Anon turpiter confudit et rasis. sed relinquitur

tur propter vitandam plenitudinem. Sed attendite diligentius quod crescunt regis nostri iniurie. crescunt cruciatus eius et pene. Nam continuo postquam dominum morti tanquam blasphemum ad iudicabant. tradidit impiissimus pontifex micisimum agnum voluntari famulorum crudelium. qui omnes irruerunt in eum. et omnes quam cogitare poterant intulerunt contumeliam velut canes venatici capta fera. ut dicit Iherosolymus. Et amplius gloriabantur. qui maiora inferre poterant conuicia. afflictiones et flagella. unde per totam illam noctem miserime ac inhumane tractabant regem glorie in multis que narrant euangeliste. Nam viri qui tenebant eum illudebant ei sibi scilicet contumeliosis afflictores. et factis affligentes. Nam Lucas Tunc expuerunt in faciem eius. Faciem inquam illam desiderabilem in quam ut Petrus. Petri. ait. angeli prospicere desiderant. que omnes celos implet leticia. inmundissimis non modo simplicibus sputis. sed excreationibus fedissimis deturpabant. Hinc Darbe

nō dixit spuerūt. sed expue/  
runt. q̄li et creando spuerūt  
nec vñ tñ sed plurimi. Iō  
Marcus ait conspuerunt.  
Quid rogo turpi. q̄d fede  
vel dici vel cogitari potest.  
faciem tam amabilem tam  
q̄ speciosam tantis feditati  
bus maculare. Sed sic futu  
rū esse p̄bēra olim p̄dixerat  
Faciem meā non auerti ab  
increpantibz et conspuentibz  
in me. Deinde Lucas. Ue/  
lauerunt eum. cedentes fa/  
ciem illam quā patres eorū  
cum multis suspitijs et ingē  
ti desiderio videre desidera  
bant. magnis clamantes vo/  
cibus. Ostende nobis facie  
tuā et salui erim⁹. Venit tan  
dez misericors dominus p̄/  
cibus annuens clamantiū  
faciem plenam gratiāz ostē  
dit. Sed hanc infelicissimū  
velabant. Velabant autem  
vt Rabanus dicit. nō vt eo  
rum scelera non videat. sed  
vt a seipsis sicut quondam  
Moysi fecerunt. grāiā co/  
gnitionis eius abscondant.  
Quod velamentum vsq̄ ho  
die manet super cor eorū nō  
reuelatum. s̄z damnabili ce/  
ritate contenebratum. Ue/  
lato domino. Mattheus.

Colaphis eum ceciderunt.  
et interrogauerunt eum di/  
centes. Prop̄heta nobis  
christe. Quis est qui te per/  
cussit. Rēdum collum graui  
bus ferisit ictibus. sed et dei  
virtutem et sapientiāz velut  
stultam illudunt. dicentes.  
Prop̄heta nobis christe.  
Quis ē qui te percussit. In  
contumeliā dicunt fin Ra/  
banū. quasi ei qui se a popu  
lo vt prop̄etam haberi vo/  
luit cum non esset. Et minis/  
tri alapis eum cedebant.  
Mattheus. Alij autez pal/  
mas in faciem eius dederūt.  
Traditus fuit domin⁹ vo/  
luntati eorum. idcirco quī  
libet omnem odiū suū furo  
rem vt voluit sine cuiuscūq̄  
prohibitione expleuit. et vbi  
placuit vniuersorum domi  
num percutiendo in dorso.  
facie. collo molestabant Id  
circo varijs modis percus  
sum dominum memorant.  
Sed nec illa tñ. verū mul  
ta hic non specificata in eū  
cōmiserunt. Ideo dicit Lu  
cas Et alia multa blasphem/  
antes dicebant in eum.  
Hoc incredibile non est. q̄  
et barbam sanctissimā uel/  
lebant. genas vnguitorelli

cabant. quod & si euangeliste  
expresse non dixerunt. pro/  
pheta tamen non tacuit di/  
cens. Multiplicati sunt su/  
per capillos capitis mei qui  
oderunt me gratis. Et iterum  
alius propheta. Corp<sup>9</sup> meū  
dedi percutientibus. et ge/  
nas meas vellentibus. Esa.  
quingentesimo. Credi potest  
insuper fide pia alios p<sup>9</sup> cri/  
tias traxisse et nōnullos cal/  
cibus conculcasse. sed et pu/  
gnis cecidisse. Quam enim  
in eo crudelitate nō non eter/  
cuissent viri sceleratissimi q<sup>9</sup>  
rum voluntati crudeli tradi/  
tus erat dominus angelo/  
rum. Quas ignominias vt  
ait intelligitur domin<sup>9</sup> pas/  
sus vsq<sup>9</sup> mane in domo p<sup>9</sup>ri/  
cipis sacerdotū. Que & nos  
deuoto compatiēti quoq<sup>9</sup>  
animo per dies singulos ma/  
tutinali hora meditantes.  
saluatori nostro grati vtinā  
inueniamur. qui tanta pro  
nobis dignatus ē ludibria  
sustinere. Hanc autem sa/  
ctō & quic Mattheus. con/  
siliū inierunt omnes prin/  
cipes sacerdotum et senio/  
res populi. Lucas. et scribe  
Mattheus. aduersus Ibe/  
sum. vt eum morti traderēt.

Ecce quanta sollicitudo ait  
Beda super Marcum erat  
Iudeorum in malo. Tota  
quippe nocte vigilauerūt vt  
homicidium facerēt. Et euz  
d<sup>9</sup> cissent scrutantes scru/  
tatio. vtputa ex testimonijs  
n<sup>9</sup>. tūni et tenebrofi consi/  
lij non habentes vnde ap<sup>9</sup>  
Pilatum tāquāz reū mor/  
tis accusare possent. Ideo  
mane facto iteratur consili/  
um. si forte in illo aliquid in/  
uenirent. vt discere possent  
in quo dominum apud pre/  
sidem morte dignum accu/  
sarent. Sicut etia<sup>9</sup> fm Gre/  
goriū Omel. xxv. Vis amo/  
ris intentiones multiplicat  
inquisitionis. propter quod  
amāti semel aspersisse. semel  
quesisse nō sufficit. Ita et li/  
uor odij vindictā quam vna  
via inferre non p<sup>9</sup>nalet alia  
attemperat. Nec satis est odi/  
enti semel attēptasse sed attē/  
ptare non cessat. donec con/  
cepta si potest odia deducat  
in opera vindicandi. De B  
ita loquit Leo papa ser. qui  
incipit Inter omnia. Hoc  
mane iudei nō or<sup>9</sup> vob<sup>9</sup> lud<sup>9</sup>  
contulit sed occasus. nec ve/  
stris oculis solitus dico pro/  
dijt. sed impijs mētib<sup>9</sup> nox.

terre ceciderat incubuit. Hoc  
mane vob templū et altaria  
diruit legē et pphas ademit.  
regnū et sacerdotiū sustulit.  
in luctū eternū oīa festa vīa  
puertit. In istis em insanuz  
cruentisq; filiū inist; tauri  
pīgues vituli mlti fremētes  
bestie canes rabidi vt mor/  
ti auctore vīte dñm glē tra/  
deret. **Dec Leo.** Cōgregati  
itaq; mane. Lu. duxit illū  
in cōsiliū suū dicentes.  
**Si tu es xps dic nob.** Non  
veritatem desiderabant. ait  
Beda sup Lucam. sed calū  
niam preparabant. Siqui/  
dem in priorī consilio inter  
rogabant. si filius dei esset.  
quatenus si id confiteretur  
contra eū fm legem suam  
que deoz pluralitatem pro  
hibuit et diuini bonoz vsur/  
pationem sub mortis inter/  
minatione. damnatiōis ac/  
cusatiōē acciperent. Verū  
q; pilat⁹ apud quē accusare  
ptendebant gentilis erat et  
idolatra legē edicta parūpē  
dens. querūt. si tu es xpus  
dic nobis. tacentes de filio  
dei. vt si diceret. ego sū xps.  
calūniarent q; sibi arroga/  
ret reglam potestatem con/  
tra celsaris ordinationem q̄

dignitatē regiā a iudeis ab/  
stulerat. Et ob ḡ a rege pu/  
niendus esset. **Lu.** Et ait illis  
**Si vob dixerō. nō credetis**  
mibi. i. q̄ ego sum xps. sicut  
etiā alias nō credidistis nec  
sēdis nec factis meis. **Si q̄**  
**dem Johan.** querentibus  
iudeis. si tu es xps dic nob  
palam. **Rōdit.** Loquor vob  
et nō creditis. opa q̄ ego fa/  
cio in nomīe patris mei hec  
testimoniū p̄bent de me.  
**Si autē interrogauero nō**  
**respōdebitis mibi** sicut nec  
aligs plurib⁹ eius questio/  
nibus responderūt. neq; di/  
mitteretis. quia sciebat eoz  
obstinationem et precordia  
fm Theo. Ex hoc autem. id  
est. post passionem meam et  
resurrectionem. erit fili⁹ ho/  
minis sedens a dextris vir/  
tutis dei. Quod impleū est  
in ascensū. vt habet **Mar**  
**ci ultimo.** Cum ergo domi/  
nus non de tempali regno  
s; magis eterno rñdit. ipi ca/  
lūniari nō poterant de arro/  
gatiōe regni iuxta intentū  
suū. vt tñ aliquā occasio/  
nem acciperēt p̄damnatiōis  
iuste. concludere volebāt et  
verbis suis q̄ diuinum sibi  
arrogaret bonorem. Unde



inferūt. **Lū.** Tu q̄ es fili⁹ dei  
scz naturalis. nō s̄ seq̄bas ex  
f̄bis xp̄i. qz tñ vez erat. no/  
luit negare s̄ nec affirmare  
ne calūnie loc⁹ pateret. s̄ rñ  
dic. vos dicitis. qz ego sum.  
Valuit em̄ fm̄ Bedam se  
xp̄m filiū dei. pbare q̄ dice/  
re. Et licet f̄bū xp̄i vos dici/  
tis qz ego sum. calūniā nō  
haberet fm̄ veritatē. tñ p̄ su  
am maliciā cōcluserūt. **Lū.**  
Quid adhuc desideram⁹ te/  
stimoniz. ip̄i em̄ audiuim⁹  
ab ore ei⁹. q̄li dicerēt. quic⁹  
est p̄rio f̄bo. O insensati ex  
cecauit vos malicia. Audi/  
stis et ore ei⁹ dei reuerentiā  
q̄ erat colēd⁹ nō blasphemā  
q̄ erat crucifigend⁹. S̄z at/  
tēdam⁹ in his q̄tus meror  
p̄ssimū cor dñi cruciabat.  
dum infatigabilem in malo  
p̄stantiam. tam exactam in q̄  
rendi diligentia cerneret in  
filijs p̄ditōis ad pficienduz  
summū malū. scel⁹ singulare  
innocentis scz homicidium  
imo verius. si phas est dice/  
re. deicidium. vt Bern. loq̄t  
ita vt vigilij noctis matuti  
nam lucē iūgerent eadē in q̄  
rendo. itez atqz itez replica  
rēt si inuenire possent vnde  
cepta pessima pficerēt. cū tñ

discipuli sui in dono tā stmi/  
di z tepidi. incōstātes z fugi/  
tini. sicqz mistri dyaboli sua  
diligētia et calliditate longe  
vincerent famulos dei. Sic  
dñs ip̄e p̄dicir. Prudentiores  
sunt filij b⁹ seculi in genera/  
tōne sua filijs lucis. **Lū. xvi.**  
Post funestū aut p̄siliū. post  
insanas calūniantū voces.  
post cōmenticias subordia/  
toz testiū falsitates. ad era/  
men Pilati pontificū dele/  
gatione trāssert. Sicut ait  
**Lū.** Et surgens om̄is mul/  
titudo eoz duxerūt illū. Bat/  
theus vincit. **Job. ad Lay/  
pham in p̄torij. Matth⁹.**  
Et tradiderūt eū pontio pi/  
lato p̄sidi. Qd̄ **Job.** ait ad  
Laypham in p̄torium. Au/  
gustin⁹ exponit sup̄ **Job.** ita  
origisse. vel qz Layphas dñ  
nationis xp̄i causā perrexit  
in p̄torium ad Pilatum.  
Aut pilatus in domo Lay/  
phe p̄torij habebat. z tan  
ta fuit amplitudo vt vtros.  
q̄ capere potuisset. et seorsū  
habitantem dominū suum  
et seorsum iudicē ferret. Ri/  
colaus de **Lyra** vero dicit  
q̄ textus non debet habere  
ad Laypham s̄ a Laypha.  
sic etem̄ dicit habere textus

In greco. in q̄ i deo mate scri-  
psit Jobes. Duci⁹ em̄ erat  
dñs a domo i q̄ habitabat  
Layphas ad domū habita-  
tionis Pilati qd̄ p̄toris vo-  
cabat qz in ea iudicare sole-  
bat. Ducebant aut̄ vinctum  
Moris em̄ eoz erat ait Be-  
da sup̄ Marcum. vt quē ad  
iudicassent morti. vinctū iu-  
dici traderent. Accamen nō  
tunc p̄mum ligauerunt euz  
sed mox comprehensuz nocte  
in orto vt Iohannes decla-  
rat. ligauerūt. et sic duxerūt  
cum ad Annam p̄mūz Dec  
Beda. Ter aut̄ legit dñs li-  
gatus. i. orto. ⁊ apud Annā  
vt scribit Iohānes. ⁊ hic vt  
dicunt Matthe⁹ ⁊ Marc⁹.  
et verissimiliter ego ad statu-  
am dñi flagellaret. Cogitet  
aīa deuota q̄rū coarctabant  
manus illas p̄ssimas toti⁹  
boni largitrices et eo dur⁹  
p̄strinxerunt q̄ cum q̄si ma-  
leficum suis ⁊ manib⁹ dila-  
bi suspect⁹ malefic⁹s rimue-  
runt. Neqz em̄ tam vigilan-  
ter trinā estus ligatidē per  
euangelistas sp̄ssanci⁹ clo-  
queret nisi in his iniuriam  
multā ⁊ penam duram susti-  
nuisset. Eius inq̄s q̄ perpe-  
tuis absoluit vinctū alliga-

tos. Tradiderunt aut̄ dñi  
pōntio Pilato p̄sidi fm̄ L. y.  
sup̄ Matthe⁹. Pōnti⁹ erat no-  
men p̄prium. ideo p̄mo loco  
ponit. Nō em̄ solent cogno-  
mina p̄p̄is noībo antepōni  
Eiam nomē illud satis cō-  
mune est in burgundia vn-  
de Pilatus iste erat oriūd⁹. 11  
Erat em̄ natione lugdanē⁹  
vt dicit mgr̄ in historiis. et  
Iosephus libro antiq̄ratū.  
Pilatus aut̄ erat e⁹ cogno-  
men. P̄eses nomen est offi-  
cī sui i dicit⁹ a p̄sido. q̄a  
p̄sideo iudeis ibidez mis-  
sus a romanis. Nec L. yra.  
Tradiderūt aut̄ Pilato. vt  
ait Leo ser. q̄ incipit. Decur-  
sis dilectissimi. tanq̄ roma-  
nis deuoti legib⁹ offiē iudi-  
cī p̄tati cesar⁹ reseruassent.  
Sed experierūt executores  
mag⁹ se uicē q̄ arbitriū cau-  
se p̄fferēbāt em̄ ibm duris  
nexib⁹ vinctum. colapbis et  
alaphis frēq̄nato cesū. spu-  
ris oblitū. clamorib⁹ p̄dam-  
natum. vt inter tot p̄iudicia  
quē oēs vellent p̄ire non au-  
deret Pilat⁹ absoluere. Nec  
Leo. Impleta est hec figu-  
ra Iudicū. vii. de Sam-  
sone vincto a Dalida. et tra-  
dito Philisteis scripta. de q̄

Hieronimus Adest Sam  
son vinctus a Dalida. i. xps  
a synagoga. vt in glosa super  
Marcu. 14. etia3 tradidit  
ibm vinctum p[re]t[er]i romane  
vt h[ic] modo alienos se ostēde  
rent ab eius interfectōe. Et  
p[ro]p[ter] eandē cām Job. 1. ipi nō  
introierūt in p[re]toriu vt non  
cōtaminarent s3 vt mandu  
carēt pasca. id est. panes azi  
mos. quos comedebāt i pa  
scate. Dies ceperant azimo  
rum inq[ui]t Albinus in quib[us]  
cōtaminatio illis erat in alie  
nigene habitaculū introire  
De q[ui] Augustin[us] sup Job. 1.  
O impia cecitas habitacu  
lo videlicet cōtaminari alie  
no et non contaminari scele  
re. p[ro]prio. Alienigene iudicia  
p[re]torio p[re]taminari timebant  
et fratris innocētiis funde  
re sanguinē nō timebāt. Pi  
latus g[er]o obseruantie iudeor[um]  
deferens etia3 foras de p[re]  
torio ad eos. Marc. 15. Tunc  
videns Judas q[ui] eum tradi  
dit q[ui] damnatus ess3. vidēs  
inq[ui]s mentis consideratōe q[ui]  
damnat[us] ess3 ibs. cui[us] sancti  
tatē et innocentia expertus  
fuerat. vel q[ui] damnatus ess3  
ipsemet Judas. q[ui]m suā da  
nationē audiuit a p[ro]p[ri]o in ce

na. quē sciuit p[ro]phetā verissi  
mū. penitēcia duc[er]e. s3 infru  
ctuosa. q[ui]a sine spe venie. et nō  
p[ro]pter amorē dei s3 p[ro]p[ter] enor  
mitatē rei et damnatōem sui  
Processit ergo tristitia illa  
ac mens angustia et humi  
na verecundia et timore pe  
ne. et ideo infructuosa. Re  
tulit triginta argenteos p[ri]n  
cipib[us] sacerdotū et seniorib[us]  
dicens. Peccauit tradēs san  
guinē iustum. Ezech. 34. Vide  
veritatē vndiq[ue] fulgentē. p[ri]  
ditor de seipso dat testimo  
niū et eor[um] q[ui] p[ro]demnauerunt  
opilat ora. At illi dixerunt.  
qd ad nos. de p[ec]c[ati]o tuo. qui  
nō sum[us] n[ost]ri in h[ic] et nobis de  
h[ic] nō est cure. tu videris. id ē.  
cum ad te spectat videre fa  
ctum tuū. Dyla. Professio  
audax atq[ue] ceca est. emisse se  
iusti sanguinē audiunt et tū  
extra reatum se credunt. et i  
vendente scelus constituūt.  
nec intelligere voluerunt q[ui]  
si peccauit ille q[ui] tradidit san  
guinem iustū. multo ampli[us]  
peccauerunt q[ui] emerūt. et p[ri]  
cium offerendo discipulum  
ad p[er]ditōem p[ro]uocabant. Vi  
dens itaq[ue] Judas se derisū  
lapsus in desperatōnem. Et  
p[er]iculis argētis in templis

unde recepti erāt. et recessit.  
et abiens laqueo se suspēdit.  
In q̄ fm Diero. grauius q̄  
tradēdo xpm peccauit Cui⁹  
rōem assignat Nicolaus de  
Lira. qz in traditōe xpi pec/  
cauit p̄ eius humanitatē di/  
recte. sed in desperatōne illa  
peccauit directe p̄ eius diuī/  
nitatem. quia contra infini/  
tatem diuine misericōdie. Et ecce  
q̄ pecuniam magis dilexit q̄  
dñm quē tradidit in culpa.  
eam etiāz vite pprie p̄tulit in  
pena. Nam pecuniā templo  
tradidit. et seipm perdidit. la/  
queo se suspendens. De hac  
desperatōe Jude ita loquit  
Leo papa sermōe q̄ incipit  
Desiderata nobis. Ad idul/  
gentiā traditor Judas pue/  
nire nō potuit. qm p̄ditōis  
filius cui dīabolus itabat a  
dextris p̄us in desperatōez  
trāsīt q̄ sacramentum xps  
generalis redemptiōis im/  
pleret. Nam mortuo p̄ omī/  
bus impijs domo poruissz  
etiā forte hic p̄seq̄ remediuz  
si nō festinassz ad laqueum.  
S; maligno cordi nūc fur/  
tis fraudiū dedico. nūc par/  
ricidalibus commercijs  
occupato. nichil vnq̄ docu/  
mentorū misericōdie sal

uatoris incidērat. nec p̄us ce/  
perat auribz dñi p̄ba dicen/  
tis. Non veni vocare iustos  
sed peccatores. et Venit fili/  
us hoīs querere et saluū fa/  
cere qd̄ p̄ierat. nec intēlexe/  
rat clementiā xpi. q̄ non so/  
lum corporeis infirmitatibz  
medebat. sed etiāz vulnera  
debilitā curabat animaz. di/  
cens paralitico. Confide fi/  
li remittūf tibi peccata tua.  
dicēs et oblate sibi adultere  
nec ego te condemnabo. va/  
dē et amplius noli peccare.  
vt p̄ oīa opera sua ostēderet  
in illo aduentu suo saluato/  
rem se mundi venisse nō iu/  
dicem. A quo intellectu alie/  
natus est impius traditor.  
insurrexit in semetipsum nō  
iudicio seuiētis sed furore  
p̄reuentis. vt qui vite aucto/  
rem interfectoibz vendidissz  
in augmentū damnatio/  
nis sue etiāz moriendo pec/  
caret. Et i alio ser. Merito  
in d̄t tibi tua pena cōmissa ē.  
qz i suppliciū tuū nemo te se/  
uior potuit inueniri. Et ali/  
b; ser. q̄ incipit inter omnia  
idē ait. Sceleratior omibz  
Iuda infelicioz exististi. et  
quem patientia non reuoca/  
uit ad dominuz. desperatio

traxit ad laqueū. Et sequit̃.  
Cur de bonitate eius diffi/  
dis. qui te a corpore ⁊ sangui/  
nis sui cōmunionē nō repu/  
lit. qui tibi ad cōsp̃henden/  
dum se cum turbis et arma/  
torū coborte venienti pacis  
osculū non negauit. Sed  
quia homo incōuertibilis.  
spūs vadens ⁊ nō reuertēs  
cordis tui secutus es rabiē.  
et stante diabolo a dextris  
iniquitatē quā in sanctorū  
omnium armaueras caput.  
in cuius vertice rectorisisti. et q̃  
facinus tuū omnē mensurā  
p̃tionis excesserat. te habet  
iniquitas tua iudicem. te pa/  
tenter tua pena carnificem.  
**Hec Leo.** Quāto tibi meli/  
us fuerat. vt christi pedibus  
te humiliares. ⁊ ab eo indul/  
gentiā peteres qui neminez  
ad se venientē repellit. Vt ḡ  
ei quia ad fontem misericor/  
dię p̃ spem venie non rediit.  
sed p̃p̃ij sceleris immanita/  
te desperauit. Interijt autē  
suspendio fm̃ Rabanū. vt se  
oñderet celo terreꝝ exosus.  
qui nō solū proditoris cul/  
pam emēdare noluit. sed eri/  
am homicidij p̃p̃ij scel⁹ ad/  
didit. Recte etiā suspensus  
in aere interijt. ⁊ crepuit me/  
-

dius. diffusaꝝ sunt oīa viscē/  
ra ei⁹. vt dicit Petr⁹ Actu. i.  
Quia sepultura dignus nō  
fuit. indignus siq̃dem hoīm  
angelorūq̃ p̃sortio locūq̃ i  
celo cū angelis accipere in/  
dignus extitit. Indign⁹ fuit  
in terra colligi iter hominū.  
quia in terra existens socios  
accepit demones. quib⁹ aer  
ille caliginosus vsq̃ in diem  
iudicij deputatus est locus.  
Principes autē sacerdotum  
acceptis argenteis dixerūt.  
nō licet eos mittere i corba/  
nā reſeruatoriū oblationū  
q̃a corbana hebraice obla/  
tio est latine. quia p̃cium san/  
guinis est. Vere in hoc p̃bo  
ait Hieronym⁹. culicē liqua/  
bant. glutientes camelū. Si  
em̃ ideo nō mittūt pecuniaz  
in corbanā. Id est. gazophila/  
tiū. sine in dona dei. quia p̃/  
cium sanguinis est. cur ipse  
sanguis effunditur. Unde ⁊  
Augustinus. Qualis illa in/  
nocentie simulatio fuit. pe/  
cuniā sanguinis nō mittere  
in archam. ⁊ ipm sanguinez  
mittere in p̃scientiā. Si em̃  
illicitū fuisset p̃cium sanguinis  
in ṽsus tēpli expēdere. sicut  
ipse Dauid quia sanguinem  
multū fudit ab edificatione

tēpli q<sup>d</sup> p<sup>r</sup>ibit<sup>9</sup> est. ij. Re. vii.  
nō dubiū q<sup>d</sup> idō nō licuisset  
ut ostēdere ē īmanitas homi-  
cidij. in eo q<sup>d</sup> dñs nō solū ho-  
miciidij. s; z omia p<sup>r</sup>currētia  
abominat. Vñ z Leo īa ser-  
mone q<sup>d</sup> incipit. Sponsiōis  
Eni<sup>9</sup> inq<sup>r</sup> cordis ē ista simu-  
latio sacerdotū. cōscia capir  
q<sup>d</sup> tēpli archa nō recipit Re-  
fut<sup>9</sup> illi<sup>9</sup> s<sup>r</sup>ignis carat<sup>9</sup>. cui<sup>9</sup>  
nō timef effusio. Quātilib;  
vos circūtegat fallacie vñ  
dracul. manet inicitū cū tradi-  
tore cōmertiū. q<sup>d</sup> iustū san-  
guinē sū nō licuit cōparauit  
Cōsilio itaq; inīto. emest ex  
illis ag<sup>r</sup> figuli in sepultura  
p<sup>r</sup>eg<sup>r</sup>inoz. p<sup>r</sup>ia sepulchra nō  
hntiū. p<sup>r</sup>ē s<sup>r</sup> vocat<sup>9</sup> ē ager il-  
le acheldemach. s<sup>r</sup> ē ager san-  
guinis. vsq; in bodiēnū diē  
Q<sup>d</sup> ex dei ordinatōe factū  
est. ad memoriā p<sup>r</sup>diōis in-  
de. passiōis xpi. z p<sup>r</sup>petuū im-  
pietat<sup>9</sup> signū. Tūc implerū  
est p<sup>r</sup> Hiero. q<sup>d</sup> dictū ē. S;  
ut Hiero. ait. nō est de tectis  
nec in antiq<sup>s</sup> co<sup>d</sup>icib; habe-  
tur. Est autē auctoritas illa  
sentētiālic in Zach. ca. ij. nō  
s<sup>r</sup>baliter. At ait Hiero. Le-  
gi nup in q<sup>dā</sup> hebreo volu-  
mine. q<sup>d</sup> nazarene secte mi-  
bi hebre<sup>9</sup> obtulit Hieremie

apocrifū. in q<sup>d</sup> de s<sup>r</sup>bo ad s<sup>r</sup>  
bū septa reperit. Orige. etia;  
sup<sup>r</sup> Wath. In secretis ait  
hieremie s<sup>r</sup> testimoniū repit  
z acceperūt triginta argēte-  
os. p<sup>r</sup>ciū appreciat. Ipsi<sup>9</sup> xpi.  
quē app<sup>r</sup>ciauerūt a filiis isrl  
q<sup>r</sup> illud p<sup>r</sup>ciū fuit p<sup>r</sup>st<sup>r</sup>itutum  
inē iudā z sacerdotes q<sup>d</sup> erāt  
de filiis isrl. Et dederūt eos ī  
ag<sup>r</sup> figuli. i. p<sup>r</sup> agro figuli sū  
p<sup>r</sup>st<sup>r</sup>ituit mibi dñs. i. p<sup>r</sup>st<sup>r</sup>ituti  
mibi reuelauit. Placet nunc  
breu<sup>9</sup> attendere q<sup>r</sup>tu in hoc  
Iude suspēdiō z cetis dic<sup>r</sup>  
creuit tristicia z dolor in cor-  
de p<sup>r</sup>ssimi saluator<sup>9</sup>. q<sup>d</sup> em  
dñs trust<sup>9</sup> esse poterat q<sup>s</sup> eo  
iā in oge redemptiōis s<sup>r</sup> dia-  
boluz infligente ac p<sup>r</sup> totius  
mundi sal<sup>9</sup> natiōe vsq; ad san-  
guinis effusiōē laboranti.  
tantū a diabolo spoliū per-  
peti. atq; amittere irrecupe-  
rabilē. vñ de intimis. vñ  
de duodecim. talem z tantū  
qualiat quant<sup>9</sup> supra descri-  
ptus est. Et quidē p<sup>r</sup>idum  
vendidit grauit<sup>r</sup> tristituit  
sed nūc incōpabiliter mag<sup>s</sup>  
Tum q<sup>r</sup> nūc maiori pecca-  
to peccauit. tradēdo em in fi-  
liū. finalit desperādo pecca-  
uit in sp<sup>r</sup>isctm. Tū q<sup>r</sup> irre-  
mediabilē suspēdiō cecidit.

Nā a pctō traditōis resurge  
re potuisset si voluisset ppter  
qđ p veditōnē varijs medijs  
dñs eū renouare studuit Et  
sic Ebryf. omel. x. ait. āmo/  
nebat. suadebat. et oī studio  
eū sanare curabat. Nā de p.  
ditōis crimine eum notauit.  
nec tñ oībo publicabat. d. ge/  
benna locut⁹ sepissime. ve in/  
quit hominī q quē rē. De re  
gno celoz tractauit assidue.  
terruiť penis. alieq. p mījs  
ac bñficijs. pedes lauit cum  
ceteris discipul. ad comesti/  
onem admisit corporz sui et  
sanguis. p bñt oris osculz.  
auisauit et nominauit amicū  
vt de indulgentia redderet  
certū. pstrauit eū nihilomi/  
nus cū turba atq. excitauit.  
vt ptāre corpis et anie sue co/  
gnita rediret p pñiam quaz  
effugere nō posset p maliciā  
sed finali desperatione q su/  
spendio seipm occidit. oēm  
xpī laborē circa se et miseri/  
cordiā euacuauit. et viam re/  
deuendi penit⁹ interclusit. Cū  
g. s. o. n. s. m. i. s. e. d. i. e. p. p. c. t. o. t. r. a. d. i.  
tōis tātū doluit sicut dicit  
Ebryf. vbi i sup. dicēs. Dñs  
nō illi⁹ delictū la crimauit. ita  
q. teste euāgelista cū vidisset  
eū turbat⁹ est dicens. vñ⁹ ex

vobis tradet me. Quāta mi/  
sericordiā dñi. tradit⁹ p tra/  
ditore dolet. p dicit⁹ p p ditorē  
turbat. Quis expmēre pua  
let qđtū p pctō illo mātio ir/  
renouabilē dāhāte saluator  
omniū tristabat. Auxit de/  
nigz dolorē xpī tristitiā ini/  
mici exultatio de capta rapi/  
na. et defamatio amplior sul/  
et cer⁹ aplo p. sic vñ⁹ delictū  
in oēs puerfatōis sue socios  
fama diffundit. sed vebemē/  
tius duricia p fidoz iudeoz  
affluit. q. nec p fessio pecca/  
ti ipsi⁹ Jude. nec restitutio  
precti. nec o gatio p. i. j. suspē/  
dij emolluit. q. nec penitēti  
nec p i c i e n t i nec se suspendēti  
iude crediderūt S3 nūc cū  
euāgelista reuertamur ad bē  
storie psecutōez vñ digress⁹  
faciens est. Aut em̄ Matthe⁹  
Iesus aut stetit ante p s i d e q  
pncipes et vniuersa ppli mul/  
tudo vincitū ibm p duxerāt  
canq. mori suplicio puniē/  
dū. Et Jo. Et dixit. Quam  
accusatōnē afferit. aduersus  
hoīem hūc. tot. s. mori. indi/  
cēs mibi p s e n t a r u z. Erat ei  
mos romanis nō p d e m n a  
re nisi cur⁹ pmo accusatōnē  
audiuissent. atq. locū de f i d e  
di habuisset. vt d. Acc. xxyj.

Pilatus autē erat iudex a ro-  
manorū imperatore constitutus.  
Responderūt et dixerūt Si  
non esset hic malefactor nō  
tradidissēm tibi eum. Ma-  
lefactor nō qualiscunq; sed  
publicus. cuius propter euidenti-  
am maleficiū locus defensio-  
nis nō datur. de q; de<sup>o</sup> prece-  
pit. Maleficiū ne patiaris vi-  
uere. Ecce insatiabilē in deo  
rū inuidiā. Ecce iauditiā do-  
mini innocētis blasphemā.  
Sicut hunc nō quibet mor-  
te. sed morte turpissima con-  
demnari voluerūt. ita cōten-  
ti nō sunt dñm vt malefacto-  
rem quibet morte dignū.  
sed vt sceleratissimū infama-  
re. siquidem detestabiliores  
sunt nequā publici q; occul-  
ti solum. publici autē quorū  
maleficia nulla tergiversati-  
one celari pñt. nec iudici. nec  
pplō accusandi sunt. sed sine  
strepitu iudiciū et iuris ordi-  
ne. nullo defensionis loco eis  
concesso sunt pdestinādi. vt  
habet. ij. q. i. de manifesta. et  
cap. Quia vero. et cap. scelus  
eadem. q. Non enim manife-  
sta accusatiōe indigēt. Am-  
brosius sup eplā 3. ij. ad Co-  
rinth. et glo. Beñ. xl. Euiden-  
tia patrat criminis nō indi-

get clamore accusatoris. sic  
apostol<sup>us</sup> cum qui cū nouer-  
ca fornicatus fuerat absen-  
tem et nō auditiū pdemnans  
sathane tradidit. eo q; crimē  
suum apostolo p spm. et fra-  
tribus p facti euidentiā mani-  
festū fuit. vt talem ergo sceler-  
atissimū dominū infama-  
rūt quē coram iudice accusa-  
re ac defensionis locū cede-  
re recusarūt dicētes. Si nō  
esset hic malefactor tē. Do-  
lose nihilominus id egerūt.  
sciētes q; nullā causā mor-  
tis extra eū in iudicio dedu-  
cere valebant. idcirco cause  
cognitiōem suppressere stu-  
duere. volentes psuadere q;  
sua examinatio sufficere pe-  
beret iudici. quasi dicerent.  
tante sumus iusticie virtutis  
cōprobat. et simul pgregari  
comparem<sup>us</sup>. seniores. scribe  
pharisei et pontifices. nisi eū  
diligenter examinassetmus et  
dignū morte inuenissemus  
nō eum iam pdemnatū a no-  
bis tradidissēm tibi ad pu-  
niendū. Ideo nō oportet a-  
liam fieri disquisitionem. sim-  
plici verbo nostro credendū  
est. sic filij iniquitatis coram  
iudice se iustificant. vt inno-



ceteri magis nocere valeant. Sed  
hanc eorum astutiam refellit Aug.  
sup. Jo. dicens. Interrogant et  
rideant a spiritu immundis li  
berati. laquei sanati. lepro  
si munda. surdi audientes.  
muti loquentes. cecividentes.  
mortui resurgentes. et quod super  
omnia est stulti sapientes. ut et sit ie  
sus malefactor. sed ista dice  
bant de quo per prophetam ipse pre  
dixerat. Retribuebant mihi ma  
la per bona. Pilatus vero cui ni  
hil constabat de malefactoris domini  
immo qui sciebat quod per invidiam  
eum tradidissent ut Mattheus re  
fert quasi indignatus. Jo. dixit  
eis. Accipite eum vos. et secundum legem vestram iudicate. quod d. secundum legem  
Leviticam. Si sufficit vestra examina  
tio sufficiat et vestra sententia. Dice  
runt ergo iudei. Nos non licet in  
terficere quemcumque. Aug. super  
Jo. Quid est quod loquitur insana  
crudelitas. an non licet interfici  
cere quem interficiendum offe  
rebant. an non interficiebant eum  
clamabant. crucifige. Quid est  
quod dixerunt. nobis non licet in  
terficere quemcumque. dum lex dat ho  
micidas. adulteros. et talium  
reos scelerum occidere vel lapidare.  
nisi forte sed ideo dixerunt  
propter dei festi veneratorem  
ut non liceret eis in die festo

occidere hominem. ob cuius ve  
nerationem etiam patres iudei  
intrare noluerunt. Quod o iu  
dei. o falsi israelite. non occidi  
stis eum quem apprehendistis. quem  
dixistis. quem perfidi tradidistis.  
quem crucifigi poposcistis. Au  
dite quod contra eos per prophetam cla  
mat. Filii hominum dentes eo  
rum arma et sagitte. et lingua eo  
rum gladius acutus. Ecce deus ar  
mis. deus sagittis. deus gladiis  
instum interfecistis. Nec Au  
g. Potest etiam intelligi quod li  
cet occidere poterant lapidando.  
quod occiderunt Stephanum  
Actuum. ut crucifixio tamen que  
erat mortis genus turpissimum  
erat eis romanorum auctoritate  
prohibita. Et si mortis gene  
re volebant dominum occidere. sicut  
predictum erat Sapientia. ij. Et mor  
te turpissima condemnemus eum.  
Ideo addit evangelista. ut  
sermo iesu impleretur. signifi  
cans quod morte esset mortuus  
Siquidem sepe predictum erat do  
minum discipulis. quod tradendum  
esset gentibus. illudendum. flagellan  
dum et crucifigendum. Mattheus  
et alibi. Videntes ergo iudei quod si  
ne accusatore domini apud Pila  
tum intentum suum obtinere non  
possent. Lu. cepit eum accu  
sare dicentes. Hic invenimus

subuertēte gēte nřaz. 2 pbi/  
bēte tributa dari cesari. 2 dī/  
cēte se xpm regē eē. In tribo  
falso accusabāt. Et qz auer/  
teret pplm ab obfuaia legis  
moysi. qđ falsū erat. qm pub/  
lice pđicabar. nđ veni solue  
re legē sed implere **Matth. v.**  
quā etiā vsqz ad mortē sua/  
uit. Scđo qz sua pđicatioe  
pbiberet dari tributa cesari  
cui<sup>9</sup> oppositū docuit **Mat.**  
**xxij. dicēa.** Reddite q̄ sūt ce/  
saria cesari. 2 q̄ sunt dei deo.  
Ipse qz soluit didragma p  
se 2 petro. **Mat. xxij.** Et ter/  
tio. qz volebat sibi vsurpare  
regnū iudeorū. qđ ex eo fal/  
sum esse patet. qz cū querere  
tur a populo vt raperet ab  
eis in regem. fugit. vt habet  
**Joħ. vi.** Pilat<sup>9</sup> aut de pmo  
scz auersione ppli ab obfua/  
ia legi<sup>9</sup> Moysi nđ curabat.  
quia erat gētilis. Scđm no  
uit falsum. audierat enim re/  
spōsiōnē dñi de tributo. Jđ  
de tertio qđ eē poterat ptra  
imperii romanū qđ a iude/  
is abstulit dignitatē regiaz.  
sic 2 ipi postea testificati sūt.  
qđ ei inquit. se regē facit. cō/  
tradicit cesari. **Jo. xix.** Pila/  
tus pīclitari cōmuit fm **Ery**  
**sost.** si nđ diligēt inq̄reret

de crimie lese maiestati. ideo  
vt xpm magi pacifice 2 exq̄si/  
te examinarēt. **Jo.** introiuit  
in p̄torii pilatus. 2 euocauit  
ihm. nibil iudeis tumultu ir/  
rationabili mortē ei<sup>9</sup> peten/  
tibo rñdentes. Sciuerat em̄  
illud **Ecci. xxxij.** Ubi nđ est  
audir<sup>9</sup> idi nđ effundas ser/  
monez. Vocauit inq̄ extra  
tumultū in p̄torii. q̄ iudei n̄  
audebant introire. Et dixit  
ei. Tu es rex iudeorū. q̄si di.  
est s̄ vez qđ tibi imponit qz  
velis tibi vsurpare regnam.  
Querebat autēz vtz de iure  
esset rex. qz de facto p̄stabat  
xpm regē nđ esse. ppter qđ fa/  
ctū intueno. Tbeo. s̄ dīc in  
terrogast<sup>9</sup> Pilatū in cōtem/  
prum obiecti criminis. 2 ac/  
casationē iudeorum substan/  
nando. q. d. Tu paup. humi/  
lis. nudus. cui nullus adiu/  
tor. accusaris de regno. Re/  
spōdit ihs. A temetipso s̄  
dicis. an alij dixerūt tibi de  
me. **Respōdit Pilat<sup>9</sup>.** Nūqđ  
ego iude<sup>9</sup> sum. q. d. ex me nđ  
concepi hanc op̄inionem de  
te. quia nđ sum iude<sup>9</sup> vt pos/  
sim inuestigare ex libris iu/  
daicis q̄s deb eat esse rex iu/  
deor. sed ad peritos legi<sup>9</sup> p̄t/  
net. ideo subdit. **Genō iya**

et pontifices tui tradiderunt  
te mihi. accusantes te. **sup b**  
**Quid fecisti.** q. d. videtur q  
sis in aliq culpabilis. ex quo  
illi q sunt de gente tua. et tan  
te auctoritatis sicut pontifices  
te accusant. **Si ergo rex non es.**  
**de q accusaris. qd fecisti.** Je  
sus volens excludere falsas  
opinionē de regno eius qua  
accusatus fuerat a iudeis q  
illicitū affectauerit regnum.  
vel qz solent regnari inui  
dere regnātes. atqz instrue  
re tanq bonus mgr qsi qua  
le sit regnū eius quodqz nec  
aduersum sit romanis siue  
iudeis respondit. Regnū  
meū nō est de hoc mūdo. id  
est. nō quero huius mūdi tpa  
le et transitoriū dominū. qd  
pbat dicens. **Si ex h mūn**  
**do esset regnum meū ministri**  
**mei utiqz decertarēt ut non**  
**traderer iudeis.** Omne em  
regnū tpale firmitatē habz.  
nō solū ab ipso rege cū sit vn  
solus bō. sed etiā a ministris  
ptra aduersarios p ipso pu  
gnantibus. sed nihil tale que  
rebat iesus. veritatē quia  
rex erat cōcludit. Runc aut  
regnum meū nō est hinc ad  
est. qntū ad hec tpalia qren  
da. Respondit Pilat⁹. ergo

tu es rex. licet regnū tuū sit  
alibi. vel tale de quo non in  
tremittūt se romani. Respō  
dit Iesus. tu dicis. quia rex  
sum ego. et ita verū est. Et cō  
sequenter fm Lyrā decla  
rat huius regni pditionem.  
Ego in hoc natus sum. tem  
poraliter. et ad h veni in mū  
dum. p carnis assumptōnē.  
vt testimoniū pbicam ve  
ritati. docendo et radicando  
veritatē de diuinis in cordi  
bus fidelium. Omnis q ē ex ve  
ritate pma. q dē est. nō solū  
p creationē sed imitationē et  
subiectionē. audit vocē meā  
corde credēdo et ope obedi  
endo. et psequens in talibus  
spūaliter regno. tale regnū  
in nullo impediēbat impe  
ratoris romani dominū  
Dicit ei Pilatus. Quid est  
veritas. Non qrit Pilatus  
veritatis diffinitionem fm  
eundē Lyr. Sed que est illa  
veritas. cui⁹ stute et pncipa  
tiōe boles efficiunt b regnū  
xpi. Sed huius questiōis so  
lutionē nō expectauit. Vel  
qz indign⁹ fuit eā audire p  
Augustinū. quoniā iudiciū  
suū a veritate inchoauit. sed  
in veritate non ināsit. quin  
imo in peruersitate finiuit.

is de veritate questionem facere po-  
tuit. sed finale rñsum audire  
non meruit. Vel qz fm Ly.  
qñtio erat de reg pñali xpi.  
ipe aut nō hēbat intromitte  
re se nisi de tpalibz. 7 is h ad  
uertēs dimisit illi<sup>9</sup> qñtionis  
psecutionē. Al<sup>9</sup> tertio fm eū/  
dē. qz iā pcepit xpi innocen  
tiā. qz nō machinabatur ro/  
manū imperiū. qrendo tpa  
le regnū. 7 indeoz maliciāz.  
is ptermiffa questioe pñdicta  
voluit pcedere ad e<sup>9</sup> libera  
tionez. idcirco cū h dixisset.  
itez exiuit ad iudeos. vt ino  
centiā e<sup>9</sup> declararet. Et di/  
xit eis. Ego nullā inuenio in  
eo cām. s. morte dignā. Hoc  
est qd ipe dñs ait. Beda sup  
Lu. Prudie qz pateret infā/  
lia discipulis ait. Venit pn/  
ceps mōi b<sup>9</sup>. 7 i me nō bz qz/  
qz. Et qdē pnceps mōi. B est  
pilar<sup>9</sup>. eū absoluit in q nihil  
cause q dānaret inuenit. Ju  
dei aut q nō eqtat amore ve  
rū inuestigare. s. iudie stimu  
lo iustū dānare satagūt. Lu.  
inualescebāt. s. clamoribz. qz  
d fecerunt rōnibz dicentes.  
E dmonit pplm. docēs pñi  
uerfam indeā. incipiēs a gal  
ileazsqz buc. q. d. fm Theo.  
Peruenit pplm nec in vna

pte tñm. s. in pte galilee ince/  
pit 7 bucusqz puenit. trāssēs  
p indeā. S3 fm Ali. de tyra  
sup Lu. galileā no iant. vole  
bāt em eū notare qz cēt silis  
iude galileo. q tpe natiuitat<sup>9</sup>  
xpi in ducebat pplm ad rebel  
landū ipatozi romano. dicēs  
iudeis cē illiāru3 pñfiteri ali/  
quē dñm tñm. sed solū de/  
um. ppter qd 7 ipe cū sibi ad  
herētibz perijt. vt hñ Act. v.  
Quoz seqñtiū aliqñs Pilar<sup>9</sup>  
occidit fm Lyrillū. de q hñ  
Lu. xij. vt vel sic Pilar<sup>9</sup> exar  
desceret 3 xpm. S3 nō ad/  
uertit. imo falsuz reputauit.  
sciēs xpm dixisse Reddite q  
sūt cesar<sup>9</sup> cesari. et q sunt dei  
deo. Et p h oñdens q pote/  
rāt esse subiecti nō soli dō s3  
etiā tpali dñō. Beda pō sup  
Lu. h ait. Accusantiū fm o  
mag<sup>9</sup> 7 eū q accusat innocuū  
7 eoz q accusant docet eē p/  
uersos. Docuisse ei pplm. 7 a  
pñtini tpis ignauia docēdo  
cōmonuisse. talisqz actu a gali  
leazsqz ad indeā. B ē. totā a fi  
nerisqz ad finē trā. pmissiois  
ptrāssisse. nō criminis. sed indi  
citi pñtat esse pñtus. S3 nūc  
charissimi pñsiderem<sup>9</sup> dilige  
ter dñm stantē ante presidē.  
et vt dictū est nō iudeis cri

76  
māg  
galile

minantibus. sed p̄sidi b̄uilit re/  
spondentē. Quis ante quē.  
De<sup>o</sup> ante boiem. vīuorū mor/  
tuorūq; iudex potētissimus  
aū mortal̄ regis officialē. ino/  
cens ⁊ oīs p̄cti nesci<sup>o</sup> aū in/  
circūcisum canē legislator ⁊  
oīs regula iusticie ante ido/  
latrā iniquū. ius ⁊ deū igno/  
rantē. sanciauēsit s̄ oīa in/  
teriora cordis dñici. q̄ etiaꝝ  
opante fontali miscōia sup/  
inimicorū iusta punitōe licet  
fusa illacrimat. Vidēs inq̄t  
Lucas ciuitatē fletit sup il/  
lā. Eiusdē. etc. Sꝫ magis in/  
durata inuidia iudeorū p̄p̄i  
peculiaris cui legē et p̄beras  
dedit. p̄p̄ q̄s deniq; digē<sup>o</sup> est  
p̄ncipalit̄ in hūc mūdū veni/  
re. de eorū genere nasci. q̄re/  
re. s̄ oues q̄ pierūt dom<sup>o</sup> isrl̄.  
q̄rū vicit malicia incircūcisi  
iudicis veritatē. tāta siq̄dez  
erāt ferali rabie indurati vt  
a iudice barbaro molliri nō/  
lis medijs possent. Iudica/  
bit dolorē cordis dñi cert<sup>o</sup>.  
q̄ in filio p̄ ceteris electo la/  
bores vniuersos et expēsas  
p̄didit. q̄ i gremio serpenteꝝ  
nutriuit. q̄ p̄ singularissimis  
b̄nificijs magna cū caritate  
impēsis p̄secutorē ac morta/  
lē inimicū i filio p̄prio repor

tauit. Pilat<sup>o</sup> aūt audiēs ga/  
lilej. interrogauit. si b̄s galile<sup>o</sup>  
esset. Et vt cognouit q̄ b̄ be/  
rodis p̄tate esset remisit euz  
ad herodē. q̄ ⁊ ip̄e hieroso/  
lymis erat bis diebo. p̄pter so/  
lennitatē pascale. q̄ iudeus  
nat<sup>o</sup> erat. P̄f̄ eū suus amo/  
re vxoris sue q̄ indea fuerat  
transiēs ad ritū iudaismi se  
circūcidi fecerat. vt dicit Jo/  
sephus. Hoc egit pilat<sup>o</sup> p̄m  
Bedā. Re<sup>o</sup> eum quē in/on/  
tem ⁊ p̄pter inuidiā tradituz  
cognouerāt. sententiaꝝ dare  
cogere. Ideo Herodi cum  
misit audiendū. vt ip̄e poti<sup>o</sup>  
eum q̄ eius patrie tetrarcha  
existeret v̄l absolueret v̄l pu/  
niret. Vel p̄m Ly. hoc egit.  
tum vt Herodi deferret. le/  
quens in s̄ legē romanorū.  
q̄ p̄m Theo. iubeat quēli/  
bet a p̄ncipe sue ditidōis p̄dē/  
nari. tum q̄ credebatur libē/  
ter liberaret boiem q̄ eēt de  
terra sua. maxime innocētē.  
Dicit aūt dñs galileus siue  
de terra galilee. nō q̄ i ea na/  
tus sit. Nascit̄ eū i bethleeꝝ  
iude sed q̄ ibi p̄cept<sup>o</sup>. nutri/  
tus. ⁊ plurimuz cōuersatus.  
Vlex p̄m Be. diuina puiden/  
tia s̄ factū est. ne aliq̄ iudeis  
excusatio maneret q̄si nō ip̄s

sz romani xpm crucifixerint  
Herodes qz q natu z religi  
one erat iude<sup>9</sup> cum exercitu  
suo qd de illo senferit ostē/  
rare pmissus. simul z impie/  
tas vtriusq; puincie. iudee. s.  
in q nat<sup>9</sup> est. z galilee in q nu/  
tri<sup>9</sup> est z puerfat<sup>9</sup> in ei<sup>9</sup> necē  
cōspirantiis in his ostendit.  
Nec Beda. Cōcurrūt itez  
turbecū pncipibz suis. z ag/  
nū mirissimū ad huc vt cre/  
dit ligatū. nihil em̄ de solu/  
tione vinculoz apud Pila/  
tū legif. ptabūt iuriose ad  
herodē. Herodes autē viso  
iesu gaudius est valde. nō ex  
deuotione sed ppter curiosi/  
tatez. Ideo sequit. Erat em̄  
q multo tpe sez a tpe decol/  
latōis Johānis baptiste. cu  
piēs videre eū. eo q audiret  
multa de eo. Et sperabat si/  
gnū aliqđ videre ab eo fieri  
Sperabat etiā ab eo audi/  
re quedā curiosa et insolita.  
ideo interrogabat eū mult<sup>9</sup>  
fmōibz. nō sic studiosus sz  
sic curiosus. nō sic veritatis  
amator. sz sic tēptator. nō tā  
q lucratiu<sup>9</sup> qz q utilitat. sz  
rāq patiens nouoz cupidus.  
Et iō interrogabat eū qsi deri  
sorie se habens ad ipm. Et  
ei subfāqō fm Tbeo. Acq

eū reputabat saluatores sed  
incantatores fm glo. Ideoq;  
ipse nihil illi respondebat. ta  
cuit z nihil fecit fm Ambro  
siū sup Lu. Quia nec illius  
crudelitas merebat diuina  
videre. z dñs iactantiā dedi/  
nabat. Stabāt autē pncipes  
sacerdotū z scribe pstant ac/  
cusantes eū. In quibz accu/  
sauerint. euangeliste tacent.  
qz forte in eisdē in qbz corāz  
Pilato accusabāt. dñs autē  
sicut Herodi. ita z accusan/  
tibz nihil rādit. Vbi Beda  
sup Lucā. Accusantibus se  
pncipibz sacerdotū z scribis  
dñs apud Pilatū pauca. a/  
pud Herodem nulla respō  
dit. Nam iustus pfecto erat  
vt pilato sicut in uirius fere/  
bat sententiā aliqua in par/  
te respōderet. Herodē vero  
ceterosq; iudeoz optimates  
q cōtra legis sue decreta in/  
noxii p demnabāt. idignos  
p omnia suo fmōne duceret.  
Vbi ergo tacebat. qsi agnus  
toto p grege immoland<sup>9</sup> pa  
tientia prestabat. Vbi vero  
respōdebat. qsi pastor bon<sup>9</sup>  
p creditis sibi ouibz p luporū  
latronūq; insidias pugna  
bat. Nec Beda. Vidēs autē  
Herodes q christus nullū

signū faceret. nec p̄bū aliqd  
ad interrogata r̄nderet. nec  
se vera accusatores defende  
ret. reputauit eū ideorā ⁊ fa  
tuū. Et ideo spreuit eū He  
rodes cū exercitu suo. Et ex  
ercitus herodis eū spreuit.  
vt oēs in eadez culpa pares  
esse monstrarent. Ad solum  
aut spreuit. sed ⁊ illuſit. indu  
tū veste alba. vt tali signo ab  
om̄iſto fatuus putaret. Erat  
eū vestis ludicra qua fatui  
ab alijs hominibz discernū  
tur. Veruz s̄m Ambro. sup  
Lu. nō ociosum erat q̄ veste  
alba induit ab herode. sma  
culatē tribuens indicia pas  
sionis q̄ agnus dei sine ma  
cula cū gloria peccata mun  
di susceperet. Et ita illuſum  
remisit ad Pilatū. vt eūz bo  
nozaret sicut pilat⁹ ei derule  
rat. In q̄ tñ ⁊ ip̄e Herodes  
cōuincit in necē dñi p̄sensit  
se. Quia effi fuerat sibi mis  
sus tanq̄ homo sue diuīdīs.  
cū in eo causam nō inuenit.  
debuisset eū absoluisse. ⁊ nō  
alieno iudici remississe. Et fa  
cti sunt amici Herodes ⁊ pi  
lati. ppter reuerentiā in do  
mini missione ⁊ remissione  
sibi mutuo p̄pensam in ipsa  
die. Nam antea inimici erāt

adinuicem. ppter necē scz ga  
lileoz q̄ de dominio Hero  
dis erāt. quā intulerat Pila  
tus miscens sanguinez eorū  
cū sacrificio. cur⁹ mētio sit a  
dñō Lu. c. ij. Deu q̄ facile  
p̄cordāt in occisione xp̄i. q̄  
virt⁹ nulla. nulla iusticia po  
terat federare. q̄ sedus vsqz  
boditē custodiūt tyrānī in  
nocentū p̄secutōe. De q̄ Be.  
sup Lu. ait. Hoc nephādissi  
mū herodis ⁊ pilati fed⁹ q̄  
i occidēdo xp̄o pepigerūt ha  
cten⁹ eoz velut hereditario  
iure successores custodiunt  
qñ gētilēs ⁊ iudei sic genere  
⁊ religione sic ⁊ mēte dissidē  
tes. in christiano tñ p̄sequē  
dis christis in eis fide per  
mēda p̄sentit. suo mō mul  
tipliciter dissidētes mali chris  
tiani facile p̄cordāt in bono  
rū p̄secutōe. quoz pacē Da  
uid odiēs ait. Zelauī super  
iniqua pacē pctōz vidēs Sz  
q̄ sine nō tacuit. nā seq̄t ibi  
dē. Defecisti eos dñi aliena  
rent. Quō facti sūt i desola  
tionē. subito defecerūt pierit  
ppter iniquitatē suā. Velut som  
nū surgētū. dñe in ciuitate  
tua imaginem ip̄oz ad nibi  
lum rediges. ps. lxxij. Ecce  
dilectissimi quō per lingua

momenta crescit dñi cruciat⁹  
Quis satis estimare poterit  
qñtū mirissim⁹ saluator fari  
gat⁹ fuerat i his iniuriosis  
penalib⁹ pertracatib⁹ Olim  
legit dñs ex itinere fatigat⁹.  
p̄ qđ pausado se dicit sic sup  
fontē. Job. iij. S; qñtū ho  
die fangat⁹. dñ nō liber am  
bulabat sed dur⁹ vincula tra  
hit ab ip̄is. tota nocte ⁊ die  
ipellit. ⁊ redēs nulla ꝓcedit.  
trahit inq̄s de orto ad Annā  
de βad Caypā. Et dñ ap̄  
illū tota nocte colaphis. ala  
pis spur. cetisq; iniurijs ve  
taref. mane facto trahit ad  
ꝓsiliū. de ꝓsilio ad pilatū. de  
illo ad herodē. iteq; ab hero  
de ꝓfusibiliter remittit ad Pi  
latū. Ducebat autē festinans  
q; mortē ei⁹ sup modū sitie  
bāt. ⁊ trahēte vno. impellēte  
alio. nō incredibile est dñm  
frequent cecidisset grauiter  
q; ligat⁹ manib⁹ ex nulla ꝓte  
se inuare poterat. S; frequen  
us pedib⁹ nudis impēgisse.  
Acci putādū ē fremētē de  
stias eū ꝓ planiora traxisse.  
S; mag⁹ ip̄i planā viā tenen  
tes. ꝓ aspera queq; ⁊ tortuo  
sa ꝓtraxerūt. nihil q̄ mix si fa  
tigat⁹ est dñs. ⁊ vehement⁹ fa  
tigat⁹. S; mira rāta digna

tio ⁊ patientia saluatoris. q;  
ꝓtus dei fatigat⁹. Fatigat⁹. ꝓ  
quē fatigari recreant. Fati  
gat⁹ q; celi ⁊ terrā ⁊ oīa que i  
eis sūt sine labore creauerat  
⁊ sine fatiga sustentat. Sed  
qñtis clamorib⁹. opprobrijs  
blasphemijs. irrisib⁹. con  
uictis. sed ⁊ spuris. sberib⁹ ⁊  
colaphis. ⁊ forsitan lapidū ⁊  
stercor. ꝓiectib⁹ putamus.  
māsuensimū agnū a lupis  
ductū ⁊ reductum. Que ⁊ si  
euāgeliste nō scribūt. ex his  
is q; scripserūt intelligi ꝓt.  
Qui em nocte illa dñ custo  
diendū receperunt in nullo  
ei ꝓepercerūt. sed infatigabi  
liter affixerūt. q; deniq; co  
rā iudice mendacis infama  
re nō erubuerunt. maxie dñ  
furoz eoz auctus fuerat per  
Pilatū ⁊ Herodē. eis non ꝓ  
missa vt voluissent ꝓsentien  
tes. dñ etiā fatuitat⁹ testimo  
niū ab herode alba veste il  
ludentes acceperunt. ex illo  
magis accensū ad offendendū  
dñ. ex isto animam mag⁹ fue  
rāt ad illudēdū. Sed inter  
hec oīa ꝓissime dñe iesu. de  
misso incedis capite. verecū  
da facie. fact⁹ velut mutus.  
non aperiens os tuū. nec ba  
bēs in ore tuo redargutōe



*Pilatus*  
Et cū sis sapiētia eterna pa-  
tris. attingens a fine vsq; ad  
finem fortiter. suauiter om-  
nia disponēs. amīc<sup>9</sup> lumie  
sicut vestimento. illuders; ve-  
lur stultus. veste ioculari. fa-  
ctus opprobriū hoīm ⁊ abie-  
ctio plebis. Sed nūc ad re-  
liqua narrāda reuertamur.  
Pilatus autē ad quē remis-  
sus est dñs. cōuocatis pñci-  
pibus sacerdotū ⁊ magistra-  
tibus ⁊ plebe. dixit ad eos. Qd  
tulistis mibi hūc hoīem qñ  
auertentē populū Et ecce  
ego coram vobis infrogās.  
nullā causam inuenio ī isto  
homine ex his in quib; eum  
accusatis. Sed neq; vero-  
des. Hāz remissi vos ad illū.  
et ecce nihil dignum morte  
actū est ei. Beda. Audi. Ec-  
ce iudee. audi crudelis paga-  
ne. Pilatus ipse fatef neq; se  
neq; Herodē dignum quid  
morte in christo reperisse. s;  
tantū in illudendo vel occi-  
dēdo innoxīū aliene crude-  
litatis obtemperasse clamo-  
rib; Et Ambrosi<sup>9</sup>. Et h; Je-  
sum Pilatus absoluit. s; ab-  
soluit iudicio crucifixi myste-  
rio. Et sequit. Emendatū ē  
illum dimittā. quasi diceret  
fm Bedam. flagellis cū af-

figam quantū iubetis ⁊ lu-  
dib; ijs. dūmodo innoxium  
sanguinē nō siciatis. La mor-  
te libez pmitratio. Pilatus  
hec dicens. nō pficiens per-  
durantib; iudeis in suis cla-  
morib; cogitabat alium mo-  
dum liberādi ism. etiaz sine  
verberatōe. Rouit etenim  
populū istū. p suis libertati-  
bus ⁊ consuetudinib; nimium  
zelare. Et ideo quia. La. ne-  
cesse habebat dimittere eis  
per diē festū vnū. necesse nō  
imperiali legis sanctiōe. sed  
annua gentis illius consue-  
tudine. cui per talia placere  
voluit deusctus. vt diē Be.  
Placuit effi id populo ppter  
memoriā que ī hoc festo pa-  
scali ānua agebat. ⁊ q. quia  
in nocte pascali angelus do-  
mini saluauit hebreos. ⁊ per-  
cussit p̄mogenita egyptioꝝ.  
ideo in memoriā illi<sup>9</sup> bñficii  
in solennitate pascali salua-  
bant vnū. p̄p̄n quū morti. et  
aliquos cōdēnatos ad mor-  
tem interficiebāt. ad repen-  
tandū saluatōem bebreoꝝ.  
⁊ interfecionē egyptioꝝ Et  
illā p̄suetudinē eis seruari ī  
petrauerāt ab impatore ro-  
manoꝝ. sicut fuerat seruata  
anteq; esset iudea romanis

subiecta. Et qz pilat⁹ teneba  
tur id obſuare qđ erat ꝓceſ  
ſus ab impatore. id dixit Lu.  
Neceſſe habebat. Nec Lꝓ.  
Quia m̄ hec ꝓceſſio ꝓſuetu  
dini innitēbat. id dicit Mat.  
Per diē aſte ſolēnē ꝓſes con  
ſuevit ꝓꝑo dimittere vnum  
vincitū quē voluiſſent Mat.  
Quēcūqz petiſſent. Bit itaqz  
cia. Job. Eſt ꝓſuetudo vob  
vt vnū vob dimittā in palca.  
Matth. Quē vultis dimit  
tā vobis. barraban an iſhm  
qđ dicit ꝓꝑo. Job. Vultis qđ di  
mittā vobis regē iudeorū.  
Matth. Sciebat em̄ qđ per  
inuidiā tradidiſſent eū. Ha  
bebāt autē tūc vincitū inſignē  
id ē in malicia diuulgari. qđ  
dicebat barrabās Jo. Erat  
āqz barrabās latro. Lu. Qui  
ꝓpter ſeditionē qndā factam  
in ciuitate z homicidiū miſ  
ſus eſt in carcerem. Plures  
habuit ꝓlat⁹ vincitos etiaqz  
latrones. qz duo cū dño cru  
cificti ſunt. Sꝫ barrabā ꝓ ce  
teris oderūt indei qđ z publi  
cus latroz ſeditio ſus fuerat  
ideo hūc ub diſiunctiōe cū  
ieſu ꝓpoſuerat. putans co  
nullo pacto barrabā petitu  
ros. vꝫ dñs liberareſ. De  
qđ Diero. Voleſ pilat⁹ ſatis

facere ꝓꝑo. dat optionez eli  
gendi. qñis nō dubitat chꝛi  
ſtū eſſe eligendū. ſciēs ꝓ inu  
diā traditū. Et Lbꝓꝫ. Per  
hanc ꝓſuetudinē xꝓm eripe  
re tēptauit. z vt neqz vmbiā  
excusationis iudei ſibi dere  
linguāt manifeſt⁹ homicida  
in cōparatiōe xꝓi adducitur  
Et inuenere qđ ſapient. nō ei  
dixit qz peccauit. z dign⁹ eſt  
morte. donare eū feſto. ſꝫ ꝓ  
mū cū excuſans z cruēſ a cā  
oñi. em̄ rogat ex ſupabūdā  
ti vt ſi nollent vt innoxii di  
mittere. ſaltē vt noxiū donā  
rent feſto vel tēpi. Si enim  
opoztebat in ꝓctis manife  
ſtis exiſtente dimittere. mul  
to magi i dubiis. Nec Lbꝓꝫ  
ſo. Iꝓi vero obſtinato cor  
de in malicia ꝓdurantes ni  
mio odio qđ xꝓm ſe uiētes. ne  
iꝑe liberareſ ꝓelegēūt ac ꝓ  
tierūt qđolem ꝓeſſeſqz dimit  
ti. Matth. Hā z ꝓncipes ſa  
cerdotū z ſeniores. Mat. cō  
citauerūt turbā. Matth. ꝓ  
ſuaſerūt ꝓꝑis vt ꝓeterēt bar  
rabā. iſhm tꝫ ꝓderent. Lu.  
Exclamauit autē. i. magnis  
vocibz magnaqz inſtātia cla  
mauit vniuerſa turba dicēs  
Tolle hūc et dimitte nobis  
barraban. Ecce quāta infe

licium iudeorum iniquitas et malicia. quod ad procurandam christi mortem petierunt latronis publici libertatem. Sed bonum publicum et iusticiam. mortem vite. tenebras luci. filium diaboli filio dei recte stulte quam imple preferretis. Quod improperatis eis beatus Petrus Actuum. iij. dicit. Vos vix sanctum et iustum negastis. et petistis. virum homicidam vobis donari. auctorem vero vite interfecistis. Unde et Augustinus super Iohannem. O cecitas iudeorum. O furia freneticorum. Noli dimittere hunc. sed barabam. quod fuit aliud dicere quam occidat ille qui suscitavit mortuos. et dimittat latro. ut iterum occidat viuos. De hoc et Beda super Lucam. Meret iudeis versus bodie sua peticio. quaz tanto labore impetraverunt. quia cum data sibi optio de per hunc latronem. per saluatorem interfecitorem. per datorem vite elegerit peremptorem. merito salutem vitam perdidit. ac latrocinijs se ac seditionibus intantum subdidit. ut et patriam regnumque suum. quod per christum amauere perdidit. et hactenus eam quam videret aut vel corporis libertatem recipere non meruerit. Et leo papa scribit. qui incipit. In nomine oia. iudeos alloquens ait. Tamquam exrenuam

ba estis vestri furoris immanitas. si esset finis qui puicte vestre confideret. videremini. victum istum ad pilati iudicium deduxistis. videretis moribus improbis et trepido cognitore sugato. insectorum hominem eligeretis ad veniam. et saluatorem in domo pereretis ad penam. Sed quoniam amantissime istum dei. pulchritudo personis. angelorum gloria. omnium honorificetia beatorum indignum illud et infelix et eam bibi piissimum cor tuum facia. bat. atque inaudita perfidorum iniquitudo. quam sum opibus dono te ipso vix cum precepto. tamquam sceleratissimum. vita indignum. latroni vestroissimo postponere. Pilatus itaque cognita infatigabili rabie perfidorum. quam nec poterat querari in domino. sed magis ferocem latronem vincere vellet quam christum. non dum barabam liberum dedit. sed opposita illa possessione si forte posterius melius de liberaret. aliter conatus est iesum liberare. Unde Lucam. Interlocutus est ad illos. volens dimitte te iesum. Que autem verba locutus fuerat euangelista tacet. quia forte per omnibus similia quibus innocentiam istum declarabat. At illi succubant dicentes. crucifige crucifige eum. Beatus super Lucam. Quanta

perfidorū crudelitas. que nō  
solum occidere innocentem  
sed pessimo genere mori oc  
cidere. hoc ē. crucifigere de/  
siderat. Pendētes enim in  
ligno crucifigi clauis ad lig/  
num pedito manibusq; con  
fixi. producta morte necabā  
tur. ⁊ dū viuebant in cruce.  
non quia longior vita elige/  
batur. sed quia mors ipsa p/  
tendebat ne dolor cin<sup>9</sup> fini/  
retur. Nec Beda. Ille autē  
tertio dixit ad eos. Quid em̃  
mali fecit. nullā causā mor/  
tis inuenio in eo. Tercio hoc  
verbū nūc dixit qđ et postea  
reperit. Primo cum p̃senta  
tum scorsum in p̃torio redu  
ctū examinasset. si rex iudeo  
rū esset. inde rediēs ad iude  
os extra p̃toriiū expectāto  
ait. ego nihil inuenio cause ī  
hoc homine. Quo cū ab be/  
rode illius reducere dñs  
ad Pilatū ait. Obrulisti mi/  
hi hunc. sequit. Nullā cau  
sam inuenio. sed neq; hero/  
des. vt supra habiti ē. Nec  
quasi recapitulando. Dat  
tibus euangelista. Ille autē  
tertio dixit ad eos. Quid ma  
li fecit. Ego enim nullā cau  
sam inuenio in eo. In. Cor  
ripiam ergo cum ⁊ dimittā.

Hoc etiā p̃us dixerat. eodē  
euangelista teste. sed nō tūc.  
eo qđ ali<sup>9</sup> liberatōnis mod<sup>9</sup>  
occurrebat. quo cū nō profl  
ceret. modo exsecutus est qđ  
dixerat. Aut ergo. corripiam  
eū flagellando. vt si qua ī ve  
stris ceremonialib; cōmisit.  
vel in aliquo deliquit. p̃ ip̃is  
corruptus emendatur. et sic  
emēdatū dimittam a morte  
liber. Ut meli<sup>9</sup> s̃m Rico. de  
lyra sup̃ Job. Vidit pilatus  
ex clamore iudeorū qđ nullo  
modo poterat dimittere. Je  
sum omnino liber. cum pace  
ip̃orū. ex altera parte durum  
erat sibi innocentem crucifi  
gere. ideo ad satisfaciēdum  
eis fecit cum flagellari. Si  
quidē naturale est vt ira q̃e  
scat si viderit cū cōtra quem  
trascit humiliatū ⁊ punitum.  
Parabat ḡ qđ similiter iudei  
videntes ibi vndiq; flagell  
laceratū. carnib; usq; eius in  
liuorem deductis. indibitō  
iniurijs ⁊ penijs. vltra condi  
gnū affectū. satiaref eorum  
crudelitas. ⁊ vsq; ad ei<sup>9</sup> mor  
tē desisterēt desecire. Cui cō  
cordat Aug<sup>9</sup>. sup̃ Job. Hoc  
Pilatus nō ob aliud fecisse  
credendū est nisi vt eius iu  
rijs iudei satiati sufficere sibi

in h. p̃torio  
in sup̃ r

de iudeis

existimarēt. ⁊ vsq; ad ei<sup>m</sup> mor  
tē sentire desisterēt. S; intē  
tio h̄ Pilati ⁊ si pia fuerit. m̄  
q̄ntū ad id q̄ boīez innoce  
tem maxime talē filiū scz oī  
sine causa affligeret. Idcirco  
nō excusat Pilatū ex toto. et  
si in tanto. q; peccauit gra  
uiter. sed min<sup>9</sup> q̄ iudei. Ju  
det em̄ cū fuerat ppli ad ei<sup>m</sup>  
officiū spectabat rectum iu  
diciū iudicare. innoce<sup>m</sup> ab  
soluere. et nocentē mali  
ciā cobibere. Dinc sc̄ptū est.  
noli q̄rere fieri iudex nisi va  
leas p̄tute rūpere iniquita  
tem. Eccl̄i. viij. Et iterū. Qui  
iustificat impiū ⁊ q̄ condem  
nat iustus abominabilis est  
vterq; apud deum. Prouer.  
xviij. Vincenā Ansel. ait. sic  
alloquens dñm. Et quidez  
nō ignorabat imp̄ ille p̄ in  
uidia; omnia in te fieri. nec  
tū abstinuit temeraria a te  
manus sed amaritudine re  
pleuit animā tuā sine causa.

Aggrauabat autē in h̄ p̄m̄  
Pilati. q; non leui disciplina  
sed castigatione crudeli in  
nocentissimū dominū casti  
gauit. Nam vt Jobānes in  
fert. Tunc apprehendit Pi  
latus ih̄m et flagellauit. nō  
p̄ seipsum immediate. s; p̄

ministros suos. fm̄ Nicola  
um de Lyra sup̄ Jobannē.  
Tunc. s. cū iudei clamassent  
nō ih̄m sibi dimitti s; barra  
bā latronē. nō saluatorē sed  
interfectore. nō datorē vitē.  
s; ademptore. vt dic̄ Aug<sup>9</sup>.  
sup̄ Job. omel. xviij. Factū  
crudelissimū simplici verbo  
refert euangelista. s; nostrū  
est. p̄ quorū peccatis flagella  
tiōe dignissimis flagella do  
minus innocenter pertulit  
cōpatiēdo attentius consi  
derate penarū amaritudinē  
⁊ dolores q̄s militum furoz  
p̄sentiente Pilato ⁊ iubente  
nro intulit saluatori. Tradi  
tus est siq; dez eis dñs ad fla  
gellandū. Primo flagellis  
preparat dum alba veste il  
la ludicra qua vsq; tūc illu  
debat ac deinde vestibus  
suis spoliat nuda caro illa p̄  
ginea omnib; p̄spicienda of  
fert. nō sine maxima verecū  
dia innocentis domini regis  
castitatis ac pudicitie dilec  
toris. O quantū cruciabat  
ignominiosa illa denudatio  
coram omnib; cor illud ih̄m  
pudicissimū ac verecundū.  
cum etiam peccatores vere  
cūdos et magis incorruptos  
virgines plurimib; affligat

Exab<sup>9</sup>

eisq; penalissima sic bñdī de  
nudatio corā mltis. ppter qđ  
etiā dilectrices suas s̄gines  
z martires cū ab impudicis  
tyrannis nudari iusse sunt.  
magis p tegumento sui cor  
ponis q̄ vita deſcantes. mi  
raculoſe veſtiuit. q̄s tñ nec a  
ceteris penis. nec morte cor  
poris libauit. vt ō bñs agne  
te et barbara legiſ. Quāuis  
em̄ dñs n̄ fuit nar⁹ et pcept⁹  
ex illa infecta radice ade. car  
ne ſz peccatrice ac libidino  
ſa. pparatōe. ſz de carne mū  
diſſima ſgis ſpūſſcri opati  
one. a q̄ infectōe erubescibil  
facta ē nuditas n̄ſa dicente  
p̄mo parēte dñs. Timui eo  
q̄ nud⁹ eſſz z abſcōdi me. ni  
hilq; erat in xpō pcti macle  
aut rebēliōis vñ erubescere  
aut verecūdari necesse h̄et.  
ip̄e m̄ q̄ venit ſuſcipe ceteras  
n̄ſas iſirmitates abſq; pctō  
ſuſcepit z illā. z ſicut ſe cluri  
mit. ſituit. fatiga⁹ ē. triſtar⁹.  
z doluit. ita ſe erubuit. tāto  
vtiq; ampli⁹ q̄ nō fuit virgi  
nibz oībz pudicior. z angel  
cūcū purior. Audat⁹ vero vt  
Aug⁹. in ſm̄ de qđā ſentire  
videſ. ſoloten⁹ pſternit. ſb̄a  
expectans duriffima licorū  
Aut em̄ Aug⁹. Ecce iā dñs

aptat ad ſb̄era. iacet exten  
ſus añ hoiez de⁹ z ſuppliciu  
patit rei. in q̄ nullū pcti veſti  
giuz potuit inueniri. Beda  
ſo ſup Lucā. quē ceteri do  
ctores plurimū imitant tra  
dit dñm colūne alligatū vi  
cēs. hāc correptōez quā do  
minū deridēdo z flagellādo  
nephandoz deſiderijs exhib  
uit z ſb̄a Jobānis euāge  
liſte. z ip̄a teſtat colūna cui al  
ligat⁹ ille q̄ ſoluere compedi  
tos ſoliet plēa dō mēbra ver  
beribus ſubdidit. Que vicz  
colūna i ecclā mōtī ſyon po  
ſita. dñi ci cruoz. vſq; hodie  
cernentibz veſtigia certa de  
mōſtrat. pars etiā b⁹ colūne  
oſtendit in roma in eccleſia  
ſancte Praxedis. Potuit ac  
vtrūq; fieri. vt in terrā pſtra  
tus cederet. deīde vt crude  
lius laceraret ſctiffima caro  
colūne alligareſ. S3 quāta  
p̄ntam⁹ duricia inimites il  
li ac ſeui milites tenera mē  
bra groſſis funibz colūne al  
ligātes pſtrixit ſorſuā col  
lū. pct⁹. ventrē. man⁹ z cru  
ra ſingulis ligamēto vincu  
labāt. ita vt ligamina ſacro  
ſancte carne ſic imp̄merētur  
vt reliq; caro ſup̄ercreſcere  
videret. In cui⁹ memoriam

sacerdos hostiā oblaturus.  
stola collū et pectus circūcingit  
et manipulo manū. Et nō in  
credibile est. imo piū estima  
re. cutem et carnem domini  
in tam acerba p̄strictōe vul  
nerasse. vel salte loca ligamē  
tibus attracta et vicina peni  
tē discolorasse. Regē em̄ putā  
dū est mīstros iudicē leniter  
ligasse flagellandū. quē cru  
deliter ligatū p̄sentarūt mī  
nistri iudeorū maxie cum eū  
tanq̄ magū habebant. quez  
suis maleficijs de suis elabi  
manibz timuere. Circūstāt  
deniqz agnū mansuetissimū  
colūne sic alligatū viri imi  
sericordes et truculenti. et ex  
laceratoz suorū fortitudie fla  
gellis et p̄gis p̄bera atrocita  
candidissime carni impmūt  
Et vt Augustin⁹ ait. sanctaz  
cutem violentia flagellozum  
repetitis ictibz rumpit. cru  
delia verbera scapularū ter  
ga cōscidūt. Sed et corpus  
totū. caro mūdiffima. flos et  
pulcritudo totius humane  
nature vbiqz laceras liuore  
plagis et fracturis vulnerat  
ita vt a p̄tice capitis vsqz ad  
plantā pedis nulla relinqui  
tur sanitas. Rnd: ical can  
dor virginē dum vndiqz sa

cro sanctū corp⁹ roseo cruo  
re rubescit. erūpentibz et ol  
bus corporis p̄tibus guttulis  
sacri sanguinis. q̄ iterat̄ pla  
gis consuunt. inspissantur  
flagellis ac colūne adberēt.  
s et terram irrogāt copiose.  
Et qd. p̄hibet credere. fero  
cissimas beluas q̄ omni in  
dustria et q̄stissimis tormē  
tis dñm affligere curabant.  
etiā aculeis q̄busdāz flagel  
lorū nodulos exacuissē. vt  
nedum sanguinē elicerēt. s  
carnem flagellisoberentē ab  
rūperent. ita em̄ vidim⁹ bo  
mines q̄dam se p̄ peccatis  
prop̄iis flagellantes flagel  
la sua ordiasse. Quid em̄ nō  
pateret ille q̄ voluit p̄ peccis  
totius mūdi flagellari. Sic  
deniqz addit plaga sup pla  
gam. liuor sup liuorē. fractu  
ra sup fracturā. vulnus sup  
vulnus. sanguis sup sangui  
nem. donec corp⁹ illd specio  
sum p̄ filijs hoim totū d̄soz  
maret. vt fm p̄be. testimo  
nium. nō maneret ei species  
neqz decoz. Donec qz accep  
tis fm Bonauenturā plus  
q̄ quinquies mille vulneribz.  
tam torroto q̄ inspectoribz  
fatigat̄. solui iudicet a  
colūna cui fuerat alligatus.

Attende o fidelis aīa. q̄nta fuerat saluatoris tui pena .in tam lena totius corporis vulneratōe. quā aggravabat te meretudo cōplexionis. ppter quā sensus tactus in eo subtilior ⁊ perceptibilior fuit ut infra magis dicet. Vñ cū nos in grossis nris corporibus vix vnū flagelli violentū ictū ferre possum⁹. q̄ntū corp⁹ illud cōplexione nobilissimū. et perceptibilitate tenerrimū. cor percussioib⁹ doluit. Nec p̄siderans deuot⁹ ille sanctus Anselmus dominū alloq̄r Illudendū te misit Pilatus Herodi. illudum recepit. nudum in p̄spectu irrisorū te stare iussit. nec pepercit amarissimis p̄berib⁹ ḡgineaz coronam tuā diuellere. plagas plagis. linorea linorib⁹ infigena. Electe puer dñi dei mei. qd tanta amaritudine. qd tanta p̄fusione dignū cōmiseras. prozsus nihil. Ego homo p̄ditus totius p̄triciōis. totius cōfusionis tue causa fui. Ego dñe vñ acerbam comedi et dētes tui obstupuerunt. qz q̄ nō rapuisti tūc exoluisti. Amor tu⁹ ⁊ iniquitas nra sic te fecit imbecilem. Maledicta sit tāta iniquitas p̄ q̄ sic affligeris .

Nec Anselm⁹. Sed ecce nec sic p̄fidor⁹ faciat impietas. tam indeor⁹ q̄ militūz. s; afflicto supaddit afflictio. Crescunt q̄ regi nostri iniurie. ⁊ multiplicium dolor penaz ⁊ opprobrior⁹. Nam teste Martirio. Tūc. lpost flagellatōz immediate. milites p̄sidio p̄sidente Pilato p̄sentiente v̄ iubente. ut dicit Augustin⁹ sup Johannē. Suscipiētes ih̄m in p̄torium. hoc est. p̄torij alium locum magis patientem. Quoniam et in p̄torio flagellatus est. ideo dicit Marcus. Duxerūt eum intro in atrium p̄torij. cōgregauerūt ad eum vniuersum cohortem. ut magis illi illuderent in loco patienti et coram multitudine. omnesq; seuo interessent spectaculo. Et exuentes eum vestimētis suis. quibus forte flagellatus dominus se induerat. Quia fortassis mora aliqua breuis intercessit inter eius flagellatiōem et hanc q̄ sequit illusionē. q̄ ut quidaz scribit. milites impij Pilato dixerūt. Domine h̄ se regez fecit. vestiamus ⁊ coronem⁹ cū more regio. aut forte p̄



latus sua adinuentōe s̄ fieri iussit. Vel si mora n̄lla interuenit. intelligendū ē s̄bū **Dat.** exuentes eū p̄ recapitulatōez. exūtes inq̄ aī flagellatōz. nā ⁊ totā hāc sn̄iaz s̄m **Al. de ly.** recapitulando duo facta dicit. **Clamidem** coccineā circūdederūt ei. **Jo.** ait **Veste** purpurea. ⁊ **Dar.** purpurā idē intelligentes. vt **Be. sup. Dar.** ait. **Rā** p̄ regis purpura clamis illa coccinea ab illudentibz erat exhibita. ⁊ ē rubra q̄dā purpura. cocco similima. Non est verisimile ē hoīez eis tā de/ spectū ac opprobrijs illudē/ dū ⁊ vndiq̄ sanguine resper/ suz. p̄ciosa ac regali induisse purpura. s̄z magis aliq̄ veste antiq̄ coccinea in similitudinē purpure. quā **Dat.** clami/ dē coccineā noīat. aliq̄ s̄o qz loco purpure iponebat irri/ sorie purpurā dicūt. Vel vt aliq̄ qdā doctores aiūt. vtro qz vestif. ⁊ purpura rubea et clamide coccinea. Quia cū rex iudeoz fuerat appellat⁹. ⁊ s̄ ei scribe ⁊ p̄arisei obie/ cerāt qz sibi in p̄lo israhelici co/ vsurparet ip̄erfū. illuden/ tes p̄stinis nudatū vestibus purpura q̄ fges vesterri so

lebāt circūdederūt vt tāq̄ sal/ sū regē derideret **Bā** āt pue/ niebat purpura vestif rubra tali corpi totalit̄ sanguie ex/ flagelloz s̄berito rubricato vt impleret illud **Esā. lxiij.** Qua re rubz est indumētū tuū. ⁊ vestimēta tua sic calcāriū in/ torculari. Fuit s̄ q̄stio s̄m glo. angeloz videtiū ⁊ mirā/ tiū qz xpi corp⁹ qd de s̄giali vtero tantū q̄dorē habuit q̄stū fullo p̄t facere sup/ trāz instantū fuit sanguie rubrica/ rū. Ad quā q̄stioem ip̄e dñs ibidē r̄ndet. Torcular calca/ ui sol⁹. q. d. s̄m glo. Ego sol⁹ sustinui p̄ssurā crucif. flagel/ loz et oim tormētōz. in q̄bo q̄si in prelo p̄ssus sū sanguie p̄po. ⁊ p̄ totū corp⁹ meū pro mūdi salute aspsus. Sic āt vestifū regē glie crudeles i/ p̄i iudicif mistri septupl̄ il/ ludūt. **Primo** nāqz **Joē.** mī/ lites plectētes coronā s̄ spū/ nis imposuerūt capiti eius. **Spine** iste s̄m **Al. de ly. sup. Dar.** erāt lunci marini ad/ modū spinaz acuti penetra/ tiui ⁊ p̄siniui. instantum vt etiaz boīes calciati desuper calcātes p̄ calcāmēta inter/ media vulnerē de bis iūc/ corone similitudinē plecten/

tes atq; achleos versus ca/  
put flectentes capiti tenerrí/  
mo ac reuerédissimo iposue/  
rūt p diademate rgali. ipzq;  
nūniū ac miserabilē vulne/  
rabāt. sic bñs Bern. ait La/  
put illō diuinū dēitate spi/  
naz vsq; ad cerebrū pfixum  
fuit. ita vt sanguis ex capite  
extrac<sup>o</sup> genas z collū pfun/  
deret. Et vt alibi dīc. mille  
pūctur<sup>s</sup> speciosum caput di/  
mīneret. Ūñ puto fertuz  
illud spinosū. nō solū caput  
extranitate ambuiſſe. ſz  
magis ad modū infule vel pi/  
lū totū caput tenuiſſe et vbi/  
q; suis aculeis pfodiſſe. ſic  
etiā corona ipialis. nō solū  
extremā capitis ornat ſupfi/  
ciē. ſz z ſūmū caput pñce cō/  
plectēs p brachioia deſcēdē/  
tia extremo pñectis margi/  
ni. Neū q̄t<sup>o</sup> dolor veneran/  
dū illō caput affecit tot acu/  
leis vsq; ad cerebrū pfixum  
cum nos terrestres et groſſi/  
vna spina vulnerati intolle/  
rabili dolore vexamur Sic  
g<sup>o</sup> p<sup>o</sup>us dñs n<sup>r</sup> q̄ a p<sup>r</sup>e ſp<sup>r</sup> co/  
ronat corona gl<sup>r</sup>e. a m<sup>r</sup>e ſgi/  
ne coronat<sup>o</sup> est corona infir/  
mitatis z bñlanitatis n<sup>r</sup>e. Ab  
āgelis z familia ſua coronā/  
dus corona iuſticiē i die iu/

dicū. bñ tollēt de regē e<sup>o</sup> om/  
nia ſcādala. hodie a nouerca  
ſua impia ſynagoga corona/  
tur corona spinea. corōa do/  
loris z miserie. S<sup>c</sup>ho poſu/  
erunt. Dat. arūdinē in dex/  
tra eius illa q̄ cēlū terramq;  
regit ac vniuerſa que creauit  
ſuſtentat. p<sup>r</sup>o ſceptro re/  
gio ad ostendendū q̄ vacuū  
et fragile eſſet regnum eius  
vſurpatū z ipī dño impone/  
bāt atq; inane ad modū irū/  
dinis qd calamū bz fragile  
z intus vacuū. Tercio cū re/  
gijs ſignis cū irriſorie ornat  
ſent z penaliter. vt i nullo in/  
uidiā frenarēt. ſz aſu ſacri/  
lego q̄cūq; cogitarent blaſ/  
phemado explerēt. Job. ve/  
niebāt ad eū. Barth. et ge/  
nuſtecto ante euz. Marcus.  
adorabāt eū. Barth. illude/  
bāt dicētes. Aue rex iudeo/  
rū. q̄ſi dicerēt. rex eſſe volui/  
ſti ſz nō potuiſti ſm Bedaz.  
Adorabant eū genuſecten/  
do q̄ſi deum falſe ſeipm di/  
xiſſet. z ſalutabāt eum quaſi  
ſeipm falſe regē feciſſz. qd ſe/  
cerūt vt eoz illuſio reſpōde/  
ret iudeoz accuſatōni quia  
d vtroq; accuſabas a iudeis  
deſteſtabili mentis affectu.  
Sic quem laudant angeli.

adorant dominatōnes. tremunt potestates. venerantur ac socia exultatōe p̄celebrāt celi celoz ūq; p̄tutes vniuerse. in cuius femore sepiū est Rex regum ⁊ dñs dominatium vniuerse terre. a viris peccatoribz derisoria adoratio ac salutariōe blasphemata. q̄si indignus regno iudeoz. cui vt Aug<sup>o</sup>. Omelia li. supra Joban. ait. esse regē hominū dignatio est non p̄ mortio. miserationis indicium non potestatis augmentum Qui enim in terra criminatur lese maiestatis crimē commisit v̄sūpādo sibi regnū iudeozum. in celis est dominus angelorum. Blasphematur autem irrisoria adoratio ac salutatione. non solum a militibus. sed a tota cohorte quaz idcirco ad eū adduxerūt. Quod in eo Jobannes videtur innuere q̄ dicit. et veniebant ad eum ⁊ dicebant. Ave rex iudeozum Non enim purandū est milites flagellatores tunc venisse qui eum introduxerūt tenuerunt et caute ne elaberetur custodierunt. Quarto. blasphemantes itaq; verbo grauius ostendūt facto.

Nam in ridendo salutantes continuo. Joban. dabant ei alapas. baud dubium q̄n grauiissimas. Hoc fecerunt milites quod prius egerunt iudei sacrilegis manibus in domo Anne et Cayphe. vt supra est habitum. Ecce salvata facies nostri saluatoris. prius quidem alapa parum multitudine tumida. nunc autem a sacro crucis de spinaz elicto a culcis lintha iterū pcuris. ⁊ plagis veteribz noue sup̄ additur. In nullo parcitur agno m̄suerissimo. nulla ei impenditur misericordia q̄ venit cunctis misereri. nec sufficit insaniabili furori amabilis faciei percussio tanto multiplicior q̄nto penitentium qui libet iudeis cōplacere voluit. ⁊ aliquā ab eis remunerationez pecuniaria sperauit. Sz vt Barib. expuentes. Bar. aspuebant in vnū tāq̄ in despectā p̄ceptibilem ⁊ vilissimā p̄sonam sic et prius corā Caypha cōsputus est a iudeis. Ex hoc aut̄ vili actu militū apparet q̄isti dicunt milites. nō fm nomē p̄sentis tempis. quo generosi et nobiles equites ⁊ calcaribus

deaurat; nolant. tales ei no  
biles psonae nō illuderēt. nō  
p̄puerēt. si crucifigerēt. nec  
vestes crucifigi sibi divide  
rēt. qd ad carnifices poti⁹ p  
tinet. S; dicūt milites fm  
antiquā p̄suetudinē stipen  
diarij z pedites. sic p; i gest  
Julij cesarj. vbi milites ab  
eq̄tibo distiguit. Et i acribo  
aploz. xxiij. ca. vbi dicit qd pau  
l⁹ cū militib; .xx. z eq̄tibo. lxx.  
missus ē d̄ hierlm ad cesarē.  
Intelligim⁹ q̄ milites i b̄ lo  
co viles stipendiarios. carni  
fices. tales q̄ nullā p̄horre  
scūt insolētiā. Milites dic  
tos nō a nobilitate s; a forti  
tudine. erāt em̄ robusti corpe  
z p̄ modico ad om̄e malū ex  
positi. vt dicit Chrysostomus. Vali  
ciā suā p̄sumantes. Bath.  
Acceperūt arūdinē de manu  
dñi z p̄cutiebāt caput eius.  
Caput illud tremēdū demo  
nib; . reuerēdum cūctis celoz  
p̄curib; . venerādū seriis om  
nib; . caput b̄ndictū in seclā.  
a q̄ oīs b̄ndictio. nō soluz in  
barbā s; z in orā vestimenti  
toti⁹ ecclē emanat. Ex q̄ per  
cussioe aculei corone spinee  
i h̄rice scissimo magi z magi  
p̄fūdabāt vñ sāguis p̄ acule  
os b̄mōi ex capite elicit⁹ lar

giter fluēs. totum caput. ge  
nas amabiles. z collū tinctū  
ac p̄mixtū excedēdis iudeo  
rū ac militū spuris venustissi  
mā faciē apparere fecerūt hor  
ridā q̄i leprosa z verificatoz  
ē ad plenū. Eiaie variatius  
ca. liij. tam sepe allegatū. Nō  
est ei species neq; decor. Et  
vidim⁹ eū z nō erat ei aspec  
tus. z desiderauim⁹ eum de  
spectū z nouissimū viroz. vī  
rū doloꝝ z scientē infirmita  
tē. z q̄si abscondit⁹ vult⁹ eius z  
despect⁹. Abscondit⁹. sicut tu  
mores. vulnera. spura. sāgui  
ne inspissato obduct⁹. secl⁹.  
Et nos reputauim⁹ eū q̄si le  
prosu z p̄cussū a deo et b̄ndi  
liatū. Percussit at̄ agnū in  
nullo oblatrātē. nec os suū  
aperientē. nō solū vt lederēt  
s; etiā vt magi vilipēderent.  
Nā p̄sone viles bacul⁹ tanq̄  
bestie p̄cuti p̄sueuerūt. q. d.  
O tu vilis bō vt qd te regez  
facis. Nō at̄ opprobrijs vt  
Aug⁹. sup Joh. ait. impleba  
tur qd de se p̄dixerat xp̄us.  
P̄dixerat em̄ se tradendū  
gentib; . flagellandū z illudē  
dū sic martyres informabā  
tur ad oīa q̄ libuisset p̄secu  
tores facere p̄ferenda. Sic  
paul⁹ per occultata tamen

da potentia smēdabat veri  
no imitēda parietia. Sic re  
gnuz qđ de h mūdo nō erat  
supbum mūdum non atro  
citate pugnādi sed patiendi  
būllitate vincebat. Sic illō  
granū multiplicandū semi  
nat horribili cōtumelia. vt  
mirabiliter pullulet in glia.  
**Dec Aug.** S; nūc o ania  
denota. o filia syon egredere  
z vide regē salomonē. regez  
pacificū oīa pacificōs. z que  
in celo z q̄ in terra. Vnde in  
q̄ regē tuū i corona dolor z  
p̄umelia. cū veste ludibrio/  
sa et opprobrijs q̄bo corona/  
uit. irrisu. et blasphemauit  
eū nō mī s; nouerca sua ipia  
synagoga. Egredere v̄ Bēn.  
boras ser. ij. de epi. de sensu  
carnis ad intellectu mēt. de  
fuitate carnal p̄cupiscentie  
ad libertatē spūal intelligē/  
tie. de domo p̄is. de tra. de  
cognatōe tua. de mūdi bur  
delicijs z vanis gaudijs ob  
lectamēt ad luc<sup>o</sup> z cōpassio  
nes. Et attende vt ait Anf.  
Quis est h q̄ ingredis. bñs  
imaginē q̄si regis. z nihilomi  
nus serui despectissimi p̄su/  
sione replet<sup>o</sup> est. coronat<sup>o</sup> in/  
cedit. s; ipa ei<sup>o</sup> corona crucia  
tus est illi. et mille pūcturis

speciosum ei<sup>o</sup> caput d̄ntulne  
rauit Regali purpura lēuit<sup>o</sup>  
sed pot<sup>o</sup> in ea despicit q̄s bo  
nores. scēptz in manu gestat  
S; eo ipō venerādū caput  
eius ferit Adorant coram il  
lo z regē sciamāt. z cōtinuo  
ad p̄puendū amabiles ge  
nas subsistūt. maxillas pal  
mis percutiunt. z honorabile  
collū eius et honorāt. Vnde  
vñ tanta feralis immanitas  
in cordibz militū pessimorū  
sibi locū vendicare potuit.  
in tam innocentē. piū. paritē/  
tem dñm in nullo oblatran  
tem. q̄ nō p̄patit h etnī p̄is  
filio s̄tis imo peior ē ac du  
rior iudeis. de q̄bo subsequi  
tur Jo. ait. Ecce itez pilat<sup>o</sup>  
foras z dicit eis. Ecce addu  
co eū foras vt cognoscatis qz  
nullaz in eo cām inuenio. et  
eū sine causa in cōplacentiā  
vestri grauit. corripui. qua  
etiā dura castigatōe ad ocu  
lum visa vobis plus debito  
satisfactū cōscitē. z sangui  
nis ei<sup>o</sup> s̄rim iniustā tempore  
De q̄ bñs Leo papa sermo  
ne q̄ incipit. Decursus dilec  
tissimilita ait. q̄ Pilatus im  
placabilis ppli victus insa  
nia multis Jesum debone  
stari ludibrijs et n̄ i modis

vetari iniurijs q' eū flagell  
cessū. spinis coronatū. amictu  
irrisorie vesti indutū p'scū  
tū ostēderūt aspectibz. miri  
gādos pculdubio aios esti  
mauit. vt ex saturat' i videre  
odij n̄ vltra tā crederēt pse  
qundū quē tot modis viderēt  
afflictū Exiuit g' ibs portās  
spineā coronā z purpureuz  
vestimētū. O la mētabile spe  
ctaculū. exiuit ibs coronat' z  
purpura vestit'. nō clar' im  
perio sed plen' opprobrio. vt  
dic' Aug'. sup Jo. Mag' de  
niq' fuit tristitia cordi inno  
cēti cū tāta iḡminia ostendi  
inimic' mortalibz d' sua ptu  
mellia gaudērito. Sicut em̄  
hoīes mag' diligētia sua dis  
fortunia celāt ne sciāt inimi  
ci d' h' plimū gauisuri. Ut at  
pilar' fa cū ad mīscōiaz fero  
ces bestias p'moueat z pas  
sionē nase idēptitārē cōme  
morat. scīēs qz om̄e alal dili  
gūt sile sibi. sic z oīs hō silem  
sibi. vt d' Eccl. xiij. Sicutiā  
nasalt' sibi sili q'libet p'patif  
dicēs. Eccē hō. q. d. d' mīseri  
cordia moueamī qz n̄ canis  
est. lz cane sit miserabili' tra  
ctat'. lz hō vob' siliis z p'p'iq'z  
qz de gñe vīo. q' si forte dice  
do se regē excessit, videtis qz

regi' cul' sibi i penā veit. Et  
fm Aug. Si regi inuidetis  
iā peite qz deiectū videt'. fla  
gellat' ē. spinis coronat' est.  
ludibziosa veste amict' est.  
amar' puictis illusus ē. ala  
plo cesus est. seruet ignomi  
nia. frigescat inuidia. lz si frī  
gescit. maior escit pon' z iere  
scit. Qu' em̄ insatiabil' odij vī  
ri spūssimi. Job. p'otifices z  
mīstrī vidissent eū clamabāt  
dicētes Crucifige crucifige  
eū. ecce matimā p'tinaciā fu  
rentiū indeoz in pcurando  
mortē xpi. Nā obitūata ne  
q'ria n̄ emollit mīscōia. qz ei  
totā accusatōez quā d' dñm  
detulerāt sollicita iterroga  
tiōe pilati euacuatā viderit  
z eū sic flagellatū z illūsum.  
cog'scētes q' pilat' sic eū vole  
bat dimitte. in nullo p'patie  
tes inuehebāt ei. z ex aspec  
tu ei' odiētia corda mag' in  
flāmata z p'mota sūt. Veri  
ficatū ē illō Sapie. ij. Bra  
uis est nob' etiā ad videndā.  
nec grauiſſima flagellatōis.  
coronatōis. z illusiōis corre  
ptiōe p'tenti. nec pilati excu  
ſatōe placati impudētissimi  
cane ad solas se preces ac  
clamores p'uertūt. vt Beda  
ait sup Lucā. Clamātes tu/

multuose. et alios ad clamā/  
dū excitātes. Crucifige. cru/  
cifige eū. q. d. Nec pena nal/  
lo mō sufficit nob s; volum⁹  
vt moriā in cruce. Crucifi/  
ge ingeminant ppter desiderij  
vehementiā. et q; volūrate et  
ope eum crucifixerūt. Da/  
gna crudelitas cui nō suffic  
flagellari. s; nec occidere ni/  
si crucifigatur. et probratissi/  
ma est vt ait Chrys. s; mors  
erat. Formidātes igitur ne  
aliq fiat post ipm memoria.  
studēt et ad supplicij ducere  
maledictū. Pilat⁹ aut videns  
xpi innocentia. et indeoz ma/  
licia ad rem illicitā se impel/  
lendum. Johan. dixit eis v/  
dignāter et derisorie. Accipi/  
te eū vos et crucifigite. q. d.  
fm Nicolaum de lyra. Si  
habere eis pates dare mor/  
tis sniaz. cito et sine causa fa/  
ceretis. s; ego s; agere nolo.  
ideo seqt. Ego em nō inue/  
nio in eo causam. s; dandi  
talem sniam. Vidētes g in/  
dei q; Pilatus non acquiesce/  
ret eozū clamori. vt dicit Ly.  
inceperūt allegare rationes  
alias q; supra nō allegaue/  
rant. nō em illas audiebant  
repetere q; Pilat⁹ sufficien/  
ter dictis suis euacuauerat

atq; factis Allegant autem  
duplices. Primo eum egisse  
contra legem dei criminan/  
tur. cum. Iohannes. respō/  
derunt ei iudei. Nos legem  
habemus. s; datam nobis  
in monte sinay. et fm legem  
debet mori. quia filium dei  
se fecit. Siquidem Leuiti/  
ci. xxiij. precipitur q; blas/  
phemus debet mori. talem  
autem dominum accusabāt  
quia filium dei se fecit. S;  
quomodo et hoc nō fuerat  
blasphemus supra ostensus  
est. Vbi Augustinus. Ecce  
altera maior inuidia. parua  
quippe illa videbat velut as/  
fectate illi cito ausu regie po/  
testatis regnum. nec t; sibi  
christus mendaciter surpa/  
uit. Sed vtrūq; verum est.  
et vnigenitus filius dei est.  
et rex ab eo constitutus est  
sup syon montem sanctū ei⁹  
Erit nunc monstraretur q;  
quanto potentior tāto mal/  
let esse patientior. Job. Cū  
aut audisset Pilat⁹ hūc ser/  
monē magis timuit. Lyra et  
Aug⁹. Non ppter legē iudeo/  
rum. quam nō obseruabat.  
s; ne verū esset q; Iesus sibi  
oblatus esset filius dei. et sic  
factum enorme fecisset ipm

flagellādo p<sup>r</sup> timuit occide/  
re innocentē. nūc magis timet  
occidē dei p<sup>r</sup>utē. z iō de h<sup>o</sup> vt  
cert<sup>o</sup> inq<sup>r</sup>eret. Jo. ingressus  
ē itē. i p<sup>r</sup>ot<sup>r</sup>ia vt magis ag<sup>r</sup>ce  
re posset p<sup>r</sup>itate extra tumult  
tū iudeoz. Et dicit ad ihm.  
q<sup>u</sup> vsq<sup>ue</sup> buc stabat foris cum  
Pilato idu<sup>r</sup> regalito. illuso  
rito silēs i oib<sup>us</sup> obiect<sup>is</sup>. Vñ  
es tu. p<sup>r</sup> h<sup>o</sup> volēs scire an esz  
de<sup>r</sup> ex origie diuina fm p<sup>r</sup>ira  
tē. vñ hō ex trena. Ihs rñsū  
nō dedit ei. Tum q<sup>u</sup> Pilat<sup>o</sup>  
erat hō gētil<sup>is</sup> z idolatra et ge  
neratōz fili<sup>us</sup> i diuis cape nō  
poterat. nec incredulo expli  
canda erat. Tū q<sup>u</sup> passionē  
suā impedire nolebat. Tū q<sup>u</sup> a  
p<sup>r</sup>phetizauerat de eo. Elā. liij.  
Et sic agn<sup>o</sup> corā tondente se  
obmutescit. z nō aperiet os  
suū. z iō volebat h<sup>o</sup> p<sup>r</sup>pheticū  
iplere. Nō āt voluit p<sup>r</sup>phā q<sup>u</sup>  
nūq<sup>uam</sup> loq<sup>r</sup>et fm Augu. sup  
hūc textū. Quibuscūq<sup>ue</sup> em in  
terrogantib<sup>us</sup> sepe rñdit. sed  
p<sup>r</sup> illa in q<sup>u</sup>o noluit rñdere  
dicta ē silētudo de agno. vt  
suo silētio nō re<sup>r</sup> s<sup>z</sup> innocēs  
haberet. Tū g<sup>o</sup> iudicaret vbi  
cunq<sup>ue</sup> nō aperuit os suū sic  
agn<sup>o</sup>. nō aperuit. i. nō sic ma  
le sibi p<sup>r</sup>ca<sup>o</sup> de p<sup>r</sup>ca<sup>o</sup> p<sup>r</sup>uince/  
bat suis. s<sup>z</sup> sic māsuet<sup>o</sup> qui p

p<sup>r</sup>ca<sup>o</sup> imolabat alienis. Dee  
Aug<sup>o</sup>. Dicit g<sup>o</sup> ei pilat<sup>o</sup>. mibi  
nō loq<sup>r</sup>et. Ly. mirabat de ei<sup>o</sup>  
taciturnitate cū esz i p<sup>r</sup>ucto  
liberatōis suē. vñ p<sup>r</sup>denatōis.  
Jo. seq<sup>u</sup>l. Hecis q<sup>u</sup> p<sup>r</sup>atē ba  
beo crucifigere te. z p<sup>r</sup>atē  
habeo dimittere te. q. d. mi  
bi salē deberes respondere  
In h<sup>o</sup> aut<sup>em</sup> p<sup>r</sup>bo scipm p<sup>r</sup>denat  
Pilat<sup>o</sup>. Si enī totū in eo po  
sitū est. crucifigere z dimitte  
re. cur nō absoluit in q<sup>u</sup> cām  
nullā inuenit. quē innocentē  
ipe p<sup>r</sup>nūciauit. Tūa g<sup>o</sup> Pila  
te voce p<sup>r</sup>stringet<sup>is</sup>. tua sentē  
cia dānar<sup>is</sup>. dū p<sup>r</sup>atē nō p<sup>r</sup>  
eq<sup>u</sup>itate crucifigendūz domib<sup>us</sup>  
nū tradidisti. p<sup>r</sup> p<sup>r</sup>atēz absol  
uisti latronē. auctorē p<sup>r</sup>o vī  
te interfecisti. Et q<sup>u</sup> sic gloria<sup>z</sup>  
de p<sup>r</sup>atē. iō rñdit ei ihu s. ad  
repellendā pilatī iactantiaz  
z tumorē. Nō haberes pote  
statē aduersus me vllā. nisi  
tibi data esz de sup. La p<sup>r</sup>nd  
pilo romanis. z vlt<sup>r</sup>ius p<sup>r</sup>  
missa a deo q<sup>u</sup> ē p<sup>r</sup>as supior.  
a q<sup>u</sup> omis p<sup>r</sup>as est. vt docet  
ap<sup>l</sup>o. Roz. xij. Et ex hoc ar  
guit ei<sup>o</sup> p<sup>r</sup>ca<sup>o</sup> fm Nicolaum  
ō lyra. quia nō acceperat po  
testatem a cesare et a deo cō  
demnandi innocios. s<sup>z</sup> mal  
gis liberandi eos. et tamen



ostēdit pctm Jude et iudeo/  
rū eē maior pctō Pilati. qm  
ad occisionē xpī iudas fuit  
motus cupiditate. iudei cū  
invidia et rancore. s3 Pilat⁹  
humano timore. Ido addit  
dñs. Propterea q me tradi  
dit tibi mai⁹ pctm b3 q tu.  
q3 fm Aug. ille me tue pote  
stati tradidit invidendo. tu  
vero tandem ptātem in me  
executurus es metuendo.  
Rectimendo quidem pfer/  
tim homo hominē debet oc  
cidere innocentē. sed tamen  
id zelando facere multo ma  
ius malū est q3 timendo. Et  
ideo nō ait verat mgt. q me  
tibi tradidit. ipse b3 pctm. nā  
q3 ille nō haberet. s3 ait. ma  
ius hab3 pctm. vt se etiā ha  
bere intelligeret. Neq3 enim  
ppter ea illud nullū est. quia  
B maior est. Ioh. Et exide  
querebat Pilat⁹ dimitte eū  
Exinde fm Aug. Nō vide  
licet ex B tñ tempe. nā et pri  
us querebat eū3 dimittere.  
sed exinde. l. ex hac causa. ne  
s3 hiet pctm occidendo in/  
nocentē sup traditū. Vide  
rat nāq3 Pilat⁹ rāq3 bō astu  
tus q xpō rōnabiliter vice/  
rat eū de pctō. si eū innocen  
tem pdemnaret. Et ido que

rebat pstantius occasionem  
dimittendi eum. Qd attēdē  
tes iudei allegando secūdo  
cōtra xpōm. Ioh. clamabant  
dicētes. Si hunc dimittis.  
nō es amīc⁹ cesaris. i. non ze  
las p honore et statuto dñi  
tui custodiendo. Omnis em̄  
q se regem facit ptradit ce/  
sari. Lyra. Imperatores ro  
mani abstulerāt a iudeis re  
giā dignitatē. ne haberēt re/  
bellandi occasionem. et ideo  
q3cūq3 inter iudeos dicebat  
se regem qualitercūq3 vide/  
batur contra ordinatiōem  
imperatoris facere. Chri⁹  
autem pcesserat se regē esse.  
Quis fm veritatē B regnuz  
nō esset contra dominū im  
peratoris. tñ hoc arguebāt  
apparenter. Pilatus autem  
nō audebat etiam fm mini/  
mam apparentiā q3q3 agere  
ptra impatoris honore. Ad  
eū vt ait Augustin⁹ potuit  
pstemnere cesarem auctores  
potestatis sue quemadm o/  
dū legem gentis aliene Pri  
us quide3 timebat peccatū.  
multo mag⁹ nūc timet offen  
dere terrenā potestātē. Sic  
Pilati Leo alloquens ser.  
q incipit Cum multis mo/  
dis. ait. Stultā. i. simulatio

nē imprudēter pilate timui/  
sti. formidabile fuit nomen  
regis. vt p ipio cesarj oppri/  
mi obuerit noue molitio po/  
testas. si dñandi pñitiā tyrā/  
nicus sibi pñidit apparat⁹. si  
pñitio armoz. si cōgregatio  
oluitiaz. si pñidia directa sē  
militū. Quid eū gñari sinis  
de affecta potētia. cur spēcia  
lis fuit de būilitate doctria  
romāio legib⁹ nō pñidit. cēsū  
subijt. didragma soluit. vec/  
tigalia nō pñibuit. q̄ dei sūt  
deo. z q̄ cesaris cesari reddē  
do restituit. paupratē elegit.  
obediētiā suauit. māfueru/  
dinē pñidit. B est hē nō im/  
pugre cesarē s; iunare. Dec  
Leo. Ut iudeoz factū corā  
ipio euident⁹ inq̄reret z sal/  
sum ostēderet Pilat⁹ cū au/  
disset hos pñmones adduxit  
foras ibm ad palā quē pñus  
examiabat i puato. Et sedit  
p tribunali in loco sedis iu/  
dicarie. Est em tribunal se/  
des iudicū. sicut bron⁹ vel so/  
liū regū. z cathedra doctoz.  
in loco q̄ dñi licōstratos. i. la/  
pidū strata. a licos qd est la/  
pis z stratos. qd pauimēruz  
siue strata dñ. z ē grecū. cbrai  
ce āt gabbara. i. collis subli/  
mitas. fuit em loc⁹ ille subli/  
mis vario lapide strāt⁹ ante

domū Pilati. in q̄ tribunal  
locatū fuerat. Erat āt para/  
scus. i. pparat⁹. qz illa die p  
parabāt iudei cibaria p die  
sabbati. in q̄ nō erat licitum  
aliqd decoq̄re. vt bñ Exod  
xvi. Et i B sabbatum cūctas  
alias festiuitates excelebat  
in alijs em lz abstinebāt ab  
opib⁹ seruilib⁹ tñ cibos coxe  
rūt. sic habet Ezo. xij. Sed  
nec B in sabbato licuit. Iō  
q̄uis dies illa sexta feria fu  
it pma pascalis. z iō solēnis/  
sima. em in ea cibos etiā p se/  
quēti sabbato pparabāt bo  
ra q̄ si sexta. Mar. ait. Erat  
āt hora tertia. z crucifixerūt  
eū. Prius āt fuit iudicat⁹ q̄  
crucifix⁹ Sed B uia pñcordat  
Aug⁹. sup Job. omel. cxvij.  
id est. hora tertia crucifix⁹  
est dñs linguis iudeoz. bo/  
ra sexta manib⁹ militū. vt in  
telligam⁹ horā q̄ntā iā fuisse  
trāsactā z aliqd de sexta ce/  
ptū q̄ si sedit p tribunali Pi/  
latus. q̄ dicta est a Jobāne  
hora q̄ si sexta. Et cū ducere  
z in ligno cū duob⁹ latroni/  
bus pñfigere. z iuxta c⁹ cru/  
cē gererent q̄ gesta narrant  
hora sexta integra cōpletur.  
Ex q̄ hora sexta vsq̄ ad no/

nam sole obscurato tenebrę  
factę sūt. Sz q: indei factio  
interfectiois xpi a se i roma/  
nos. i. pilatū z eius milites  
trāsferre conati sūt. ppter ea  
**Darē** tertiā horā dicit ho/  
rā crucifixiois. q̄ intelligūt  
apō pilatū clamare potuisse  
crucifige crucifige. vt hī mī/  
res tñ q̄ cū sexta hora i lig/  
no suspēdēt reperiāt cruci/  
fixisse ihm. sz indei. q̄ vt cru/  
cifigeret hora tertia clama/  
uerit. Vel aliter fm̄ eundem  
ibidez. hora sexta fm̄ Jo. nō  
debet accipi hora sexta diei.  
qm̄ nec Jo. ait. Erat āt diei  
hora q̄si sexta. aut hora diei  
q̄si sexta. Sz ait erat para/  
scue pasce hora q̄si sexta. i.  
hora sexta pparatiois oblati/  
onis pascalis. i. xpi. nam pa/  
seanostz immolat⁹ est xpus  
fm̄ aplm̄. cui⁹ pparatio pue/  
nienter itelligit incepisse in  
hora noctis q̄ pncipes sacer/  
dotū pñciabāt dñi imola/  
tionē. dicentes. re⁹ ē mortis  
dū adhuc in domo pontifi/  
cis audiret. ab hac hora no/  
na vsq; ad horam tertiā diei  
qua crucifixus ē dñs scdm̄  
**Dar.** sunt hore sex. tres no/  
cturne z tres diurne. In pñ/  
cipio q̄ h mōi hore sextę ppa

ratiois sedet pilat⁹ p tribuna/  
li. z pūsq; psumaret illa ho/  
ra crucifit⁹ est dñs. Loq̄t g  
Jo. de hora sexta parasceue  
.i. pparatiois q̄ fuit tertia ho/  
ra diei. quā expm̄it **Darē**  
fm̄ **Al.** de ly. sup̄ Job. dicen/  
dū q̄ hora h fm̄ p̄itacē fuit  
temp⁹ mediū int̄ tertiā et  
sextā. mediū āt ab utroq; ex/  
tremo potest denotari. et iō  
**Darcus** exp̄ssit illud tē/  
pus mediū p horas tertiā  
Johannes per horā sextaz.  
**Dac** g hora sedens p tribu/  
nali. Pilatus itez nitebatur  
liberare ihm p iudeorū op/  
probriū eos mouēdo q̄s ad  
miscōiaz inclinare nō pote/  
rat p p̄ceptū indubitiū corre/  
ptionem durissimā et natu/  
re pformitacē. **Uñ** ait Job.  
Eccc rex vi. q. d. fm̄ **Hy.** de  
ly. **Dirā** est q̄ hūc hominē  
abiecit z flagellatū atq; i' u/  
sum dicit⁹ velle vsurpare si/  
bi regnum indeorū. talis em̄  
est q̄ regnum nec inuadere  
nec captare possit. vñ vere/  
cundū vob ē q̄ cū regēz for/  
midat⁹. Illi aut clamabant.  
**Tolle a nro p̄spectu.** q: cum  
videre nō possumus. et cru/  
cifige eum moriet⁹. turpissi/  
ma interficiendo. Dicit eis

Philat<sup>us</sup> augēdo eoz<sup>um</sup> p<sup>er</sup>fusionē  
Regē vest<sup>rum</sup> crucifigā q<sup>ui</sup>si d<sup>omi</sup>n<sup>us</sup>.  
ex q<sup>uo</sup> eū regnare formidat<sup>is</sup>. et  
iam de h<sup>oc</sup> fuit fama. mag<sup>is</sup> erit  
vobis p<sup>er</sup>fusio et verecundia.  
si morte moriat<sup>ur</sup> tā abiecta.  
S<sup>ed</sup> obstinatissimi pontifi/  
ces nullū misericordie locū  
p<sup>re</sup>cedentes aut iusticie. respō/  
derūt. Nō habem<sup>us</sup> regē nisi  
cesarē. q. d. Renūciamus re/  
gno. seruos nos p<sup>ro</sup>fitemur  
cesar<sup>is</sup> imp<sup>er</sup>io. dūtat<sup>ur</sup> ut cru/  
cifigat<sup>ur</sup> eū q<sup>ui</sup> se regē dixit iu/  
deoz<sup>um</sup>. Cōsiderate h<sup>oc</sup> obstina/  
tissimū odii sceleratissimo/  
rū. Populus nāq<sup>ue</sup> iudeoz<sup>um</sup>  
iste cupidissim<sup>us</sup> fuit p<sup>ro</sup>prie li/  
bertat<sup>is</sup> q<sup>uam</sup> aduenis nō subel/  
set. sub p<sup>ro</sup>prio rege q<sup>ui</sup> se defen/  
deret. et gentiū p<sup>ro</sup>sura libe/  
raret. tranq<sup>ui</sup>llā vitā agerent.  
p<sup>ro</sup> q<sup>ui</sup> habēdo olim dñm et pro/  
phetā suū Samuelē abie/  
cerant. sicut ipse improp<sup>er</sup>at  
eis. j. Reg. viij. Seditōnes  
q<sup>ui</sup> et scismata m<sup>ul</sup>ta excitau/  
rāt. p<sup>ro</sup>pter q<sup>uod</sup> etiā Theodas  
cum. cccc. viris. et postea Ju/  
das galile<sup>us</sup> in dieb<sup>us</sup> p<sup>re</sup>ssio/  
nis ac sibi adherētes dissi/  
sunt. ut habet Actū q<sup>uanto</sup>.  
Tandē etiā p<sup>ro</sup>pter eandē cāz<sup>am</sup>  
a romanis p<sup>ri</sup>ncipito Tyto et  
Vespasiano destruci. et pe

nitus sunt dispersi. Et ecce  
venit desideratus cūct<sup>us</sup> gē/  
t<sup>ium</sup>. quem patres eoz<sup>um</sup> mag/  
nis desiderioz<sup>um</sup> votis ac ge/  
mitib<sup>us</sup> expectabant. rex v<sup>er</sup>u/  
q<sup>ue</sup> potens in celo et in terra.  
dominus vite et mortis. cui  
nulla p<sup>oss</sup>et resistere potestas.  
liberare valens ab vniuer/  
sis angustis et p<sup>ro</sup>suris. et tri/  
buere omnia q<sup>uod</sup> p<sup>ro</sup>cupisci po/  
terant bona. q<sup>uod</sup> suā eis potē/  
tiam multipliciter demon/  
strauit. Nam ut Leo ait ser.  
q<sup>ui</sup> incipit Cum m<sup>ul</sup>ti modis.  
cecis visum. surdis auditū.  
claudis gressum. mutis do/  
nauit eloquiū. febres abe/  
git. dolores resoluit. demo/  
nia eiecit. famelicos satura/  
uit. mortuos suscitauit. ma/  
ri et ventis ut quiescerēt im/  
perauit. Magnū p<sup>ro</sup>orsus  
et a seculo inauditum regez  
ista demonstrāt. quē nō hu/  
mana extollit potētia. s<sup>ed</sup> vir/  
tute diuina hūc nuper se in  
monte abscondentem que/  
sierunt ut regem facerent et  
ante dies quinq<sup>ue</sup> in asello ve/  
nientes. ut regem cū gaudio  
susceperūt clamātes. B<sup>e</sup>ndi/  
ctus q<sup>ui</sup> venit in nōie dñi rex  
israhel. Osanna in excelsis.  
Et tanto odio indurati. ut

magi ppetue fuituti se subij  
cere eligeret q̄ xpm regē vi  
uere ac lucē deponeret si ce  
dedo libiati ac subiectōe p  
petua coemeret mortē xpi  
S3 q̄rū vulnerabat h̄ lapi  
dea obstinatio pprie familie  
mice cor dñi cogitēt si potēt  
mēs deuota. ad qd valent q̄  
sup dicta sūt. q. r. s. Obstina  
tissimi itaq; postq̄ se iperio  
romanoꝝ sublecerāt. timen  
tes ne dimittet̄ ih̄s. Bar.  
accusabant eū sumi sacerdo  
tes et seniores ppli i mltis. cō  
fule et clamorose miscentes  
fm̄dēs. Bar. et cū accusaret̄  
nihil rñdit ih̄s. nec ad sui ex  
cusatōz. nec ad dictōz refra  
gatōz. nec ad dicētiū ipro  
peratōz. Bar. Pilat⁹ ḡ rur  
sus interrogauit eū dī. Nō rñ  
des q̄c̄s. Elides i q̄ntē te ac  
cusant. Decidit Pilat⁹ fm̄  
Lbryf. q̄ voluit eū liberare  
dū se excusādo rñderz ih̄s  
sūt ampl⁹ nihil rñdit. ita vt  
miraret̄ pilat⁹ vehemēt. in  
auditiā xpi patiētiā mirat̄ et  
p̄statiā ei⁹ q̄ exhibet̄ ad cri  
minale iudiciū irribabilis  
maneret et stare añ mortē. q̄  
ap̄ oēs hoīes tribūl estima  
tur. Theo. Mirat̄ at̄ pilat⁹  
q̄ cū legi doctor esset et elo

quē. et potēs sua rñsioe co  
rū accusatōes istringere q̄ n̄  
rñdebat q̄c̄s. Tacuit dñs  
fm̄ Be. sup Bar. ne crimē  
diluens dimittet̄ a p̄sīde et  
crucis utilitas differret. Et  
fm̄ Ambro. sup Lu. accusat̄  
dñs et tacet. Et hñ tacet q̄ de  
fensioe nō indiget. Ambiane  
defendi q̄ timēt vinci. non ḡ  
accusatōz tacēdo p̄firmat̄ s̄  
despicit nō refellēdo. qd em̄  
timeret q̄ nō ambiret salutē  
sal⁹ oibz suā p̄didiret acq̄rat  
oim. Melior est cā q̄ nō de  
fendit et pbat. Colligif at̄ ex  
sup dictis sex vicibz dñm ad  
accusatōnes v̄l interrogatōes  
cauissē. Primo tacuit coraz  
Laypha a p̄tifice a falsis te  
stibz accusat⁹. Scō coram  
p̄sīde a p̄tificio criminat⁹  
Tertio coraz herode inter  
rogat⁹. Quarto a pilato de  
sua origine requisit⁹. Quinto a  
sitarz q̄ditate petit⁹. Sex  
to añ tribunal a p̄tificio et  
senioribz ppli in nultis falso de  
lat⁹. Cui⁹ etiā rōnes h̄ gene  
rales colligūf. sp̄ales in su  
pra narrate sūt. Tacuit p̄  
mo iuste. q̄ p̄ corruptū iu  
diciū indignitātē audire ma  
nifeste at̄ falsa erat i q̄b̄ ac  
cusabat. et rñsione indigna.

**S**ecundo misericordie ne et re  
spōsione sua peiores fierent  
**Tertio** dispensatiōe. ne cri  
men p rāsiōnē diluēs dīmī  
teret a pside et ita cruc vili  
tas et nra redēptio differret  
**Quarto** exēplarē. vt patia  
3 docerz. **Quiso** fid est. vt scri  
pturā adimpleret. q sup alle  
gata ē et exposita. **Dat.** Se  
dēte at illo p tribunali misit  
ad illū vtor ei<sup>o</sup> dī. **Habū** ti  
bi et iusto illi. m<sup>o</sup>ta em passa  
sū hodie p vīlū p<sup>o</sup> ei. **Bēn**  
lito a deo somnia reuelātur.  
**Vtor** itaqz ait raba. gētilis  
viri h in vīlōibz itellerit qd  
iudei vigilātes crede nolue  
rūt. In pilato igit vtorē ei<sup>o</sup>  
xpm iustū pfitētibz. gētilis  
ppli testimoniū ē. **fm Bern.**  
pō ser. de pasca. **Instigata** ē  
vtor pilati ad h agēda a dia  
bolo. q sic p<sup>o</sup>s p mulierem  
mortē intulerat mundo. ita  
mō satagebat xpm o maibz  
iudeo p liberare. ne p christi  
mortē mortis amittat iperū.  
**Cui** pcor dat **Hi.** de ly. super  
**Dat.** dicēs. **Diabol<sup>o</sup>** q cap  
tionē xpi pcurabat p iudeos  
p aliq signa ppendit q ipse  
est; vere xps. et p psequēs p  
ei mortē spoliaret infernus  
**Doc** at p<sup>o</sup>pēdit p ei<sup>o</sup> patiētiā

et p scripturaz impletōz. et forte  
p scōz patz i limbo existē  
tiū exultatōez. et ideo mortē  
xpi impedire volebat p vto  
rem pilati. cuius pces effica  
ces credidit in aspectu viri  
sui. et seqf. **Diabol<sup>o</sup>** apparue  
rat ei monens eam terroribz  
ad liberatōez xpi. **Ideo** ait.  
**Multa** passa sū hodie ppter  
eum. **Uex** at talis apparitio  
facta fuit ei i somno v<sup>o</sup> vigi  
lia exisse nō habet. videtur  
tū q fuerit in somno. p hoc  
qd d<sup>o</sup> h. p vīlū. **Xps** em fuit  
pntat<sup>o</sup> pilato valde mane. vt  
iō pbabile sit qvpor ei<sup>o</sup> iace  
bat adhuc i lecto. qz dñe nō  
solēt ita mane surgere sic vi  
ri. **Dec Lira.** **Dec** dum ita  
agerent. **Datb.** pncipes sa  
cerdotū et seniores p suasef  
ppliā. **Dat.** cōcituēf tur  
bam. **Datb.** vt peterēt bar  
rabā. i bmo pderēt. **Rūdēs**  
at ples. **Quē** vult de duobz  
vobis dīmīttī. **At** illi dīxerūt  
barrabā. h iam scō petierūt  
sic p<sup>o</sup>s. vt s patuit. c. d. ideo  
nūc trāseundū est. **Dixit** illis  
pilat<sup>o</sup>. qd q faciā de ihu q d<sup>o</sup>  
xpus. q. d. si vtiqz vultis vo  
bis latronem dīmīttī. quid  
ergo faciā de innocente.  
**Impium** nimis est et cru/

dele ubi latro dimittitur sal  
uus damnare innocentem.  
Bar. dicunt omnes cruci  
figat. At illis preses. Quid  
enī mali fecit. sic qđem ma  
nifeste ostendunt dñi ihu in  
nocentiā. qđ post tantā exami  
nationē p̄dis factā et s̄beri  
bus a iudeis Herode et Pi  
lato nihil criminis inuenire  
poterāt. qđ apparēter saltem  
obijcerēt saluatori. S; pe  
tentio interfici dñm cogere  
tur dicere Pilat⁹. Quid ma  
li fecit. q. d. perit hūc turpis  
sima morte dñari. nec tñ p  
bar⁹ eū v̄l minimū crimē ad  
misisse. p qđ nō dico crucifigi  
sed vel penā minimā sibi in  
fligi merebat. Quid enī ma  
li fecit. q. d. nichil oīno. Hoc  
dixit Pilat⁹ in innocētie te  
stimoniū. qđ et Petr⁹ in sua  
epla rememorādo expressit  
clarius Qui inq̄ petm non  
fecit. nec inuenius est dolus  
in ore eius. i. Pe. ii. Barb.  
At illi magis clamabāt di  
cētes. Crucifigat. Quanto  
mag⁹ Pilat⁹ oñdit dñi inno  
centiā. tanto magis furens  
ppl⁹ clamabat damnatōis  
vindictam. Unde et Be. ait.  
Instabāt magnis vocibus  
postulātes vt crucifigret. et

inualescebāt voces eoz. Be/  
fecerūt scrutantes scrutinio  
Nec poterāt saltē false inue  
nire v̄l suā accusatōnem ac  
damnatōis petitionē. v̄l ap  
parenter iustificarēt ido ad  
solos se puerunt clamores  
De qđ Be. sup. Lu. dicit. Quia  
totā accusatōez quā aduer  
sus dñm intulerāt crebra ac  
sollicita pilati interrogatōe  
videbāt euacuārā. tandē im  
pudici ad solas se pces con  
uertūt. vt qđ criminādo et  
q̄si rōcinādo nequerunt. po  
stulādo et vociferando pfici  
ant. quē exinde ordinē seuiē  
di etiā brōz martyriū psecu  
tores tenuisse sanis ecclesia/  
stica demonstrat historia Im  
pletū qđ ē qđ in p̄o. xxi. p̄ba  
p̄dixerat. Circūde derūt me  
canes multi. et p̄silii malig  
nantii obsedūt me. Et Die  
re. xxi. Facta est mihi heredi  
tas mea sic leo in silua. dede  
rūt sup me vocē suā. et Esa.  
Expectaui vt facerēt iudici  
um. fecerūt at iniquitatē. et nō  
iusticiā s; clamorē. Mattb.  
Videns aut Pilat⁹ qđ nihil  
pficeret coruplucier ad xp̄i  
liberationē laborans. saluo  
fanore ppli et gsa imperatoris.  
sed magis tumultus fieret.

ppli. s. clamatis ad Jriū p se/  
ductōz sacerdotū se volēs a  
pctō exonerare l' magi iustū  
coraz p'lo oñde. vt totū pcti  
pōdus ⁊ penā i iudeos trās/  
ferret. si forte metu pene ad/  
huc ad misericordiāz moue  
ri possent. accepta aq̄ lauit  
man⁹ suas corā p'lo dicens  
Innocēs ego sū a sāguie in  
sti h⁹. vos videris. de sāguie  
ei⁹ rñdebitis. q. d. fm Diero.  
Ego qdē innocentē volui li  
berare. s. qm̄ seditiō ouitur  
et rebellis crimē ⁊ cesarē  
tibi impingit. sic lauo ma/  
nus ita p'sciāz. innocentē a sā/  
guie iusti h⁹. vos videris qd  
p'tinger vob p culpa quā cō/  
mittis. q. d. fm Diero. Ego  
mister legi sū. vox vīa sāguī  
nē fūdīt vñ penam sentietis  
Dat. At illi crudelissimi ne  
dū in dñm s. magi in filios  
pprios. maxie i seipos q̄ p'us  
impatorz t'pali se subiecerūt  
fuit uti. etiā nūc diaboli ce p/  
petue tyrānidi iudicē pctm̄ i  
seipos libēter suscipientes  
subingarūt. ⁊ vt vitā pderēt  
semp interminabili se mori⁹  
supplicio astrixerūt. nec mō  
pñtes sed suos posteros so/  
bolesq̄ futuras q̄s p'ses nō  
postulauerat pariter dāna/

nere dicentes. O cruenti pa  
rētes. p'ses scelerati. geitores  
infidelissimi qd peccauit i te o  
pple ples nōdū pcepta vt p⁹  
obligares ad mortē q̄s gigne  
res ad vitā p'us interfice/  
res q̄s ad esse q̄lecūq̄ p'paga  
res. p'us tuis pctis inuolue  
res q̄s naturam in q̄ peccare  
possent mīstrares. Et certe  
videm⁹ quō vsq̄ bodie p'se/  
uerat s. imprecatio maledicti/  
onis et pene. qm̄ vsq̄ bodie  
captiuitas filios eoz tenet  
q̄s nisi male q'sita pecunia  
apud auaros rectores ipro  
be tueret. q̄si canibo villiores  
s'pnerēt. Quis at iudei pec/  
catū p'sidis q̄ntū i eis ē in se  
spōte suscipiūt. nō tñ Pilatū  
a culpa absoluerē pñt. stāte  
immobiliter suā iusta dñi.  
Anima que peccauerit ipa  
moriētur. Ezech. xviij. Nec  
manuū lotio. fm mortem ve  
terū innocentia suam osten  
dere volentiū. aniaz mū dat  
sicut ait Ambro. sup Lucāz.  
Dan⁹ qdem lauit Pilatus  
sed facta nō diluit. iudex em̄  
nec iudicē cedere debuit alic  
ne. nec timori vt sanguinem  
innocentis mortī addiceret  
Et btūs Leo in fm̄se q̄ lci/  
pit Decursis dilectissimi ait



Nec i accusato Pilatū caru  
isse culpa. nec in snia sua te/  
nuisse pstantiā docz ipa cog  
nitio. i. q̄ iudex quē innocētē  
pnūciat dānat. addicēs iniq̄  
pplo sanguinē iusti a q̄ absti  
nēdū sibi ex intellectu ppo se  
serat. z somnio vxoris ague  
rat. Et seq̄ ad ppositū. Non  
purgāt ptaminatū aīm ma  
n<sup>o</sup> lote. nec i aspsis aq̄ digir̄  
expiaf qd̄ famulāre inopia  
mēre pmittit. Excessit q̄dez  
pilari culpā facin<sup>o</sup> iudeoz. q̄  
illū noīe cesar̄ territū z iui/  
diōf vocibō īcrepatū ad affe  
ctū sui sceler̄ spulefē. Sed  
nec ip̄e enasit reatū. q̄ coope  
rās seditiōf reliq̄t iudiciū m  
ppriū z i crimē trāsmittit alic  
nū. Sz ecce cū in ardescerz  
ira clamantiū. vt idē i eodez  
ser. ait. Clamantiū inquaz.  
vt barrabā indulgētia rela/  
paret. z xpm cruc̄ pena susci  
peret. cū psonō fremitu di/  
ceret a turbis. Sanguis ei<sup>o</sup>  
sup nosz sup filios nostros  
obtinuēt iniq̄ i dānanōem  
suā qd̄ p̄tinacit̄ etigebāt. q̄p  
dētes sic. ppha testat<sup>o</sup> ē arma  
erāt z sagitte z lingua eorum  
gladi<sup>o</sup> accu<sup>o</sup>. Frustra cū a  
crucifigēdo maiestatis dño  
man<sup>o</sup> pphas p̄ncebāt. in quē

leraliavocū spicula z venēa/  
ta p̄boz tela iaciebāt. Vos  
falsi iudei z sacrilegi p̄ncipes  
ppli totū facinor̄ isti p̄d<sup>o</sup> i  
cūbit. Et l3 imanitas sceler̄  
z p̄sidē obligat z milites. ois  
cū facti sūmarvos arguit. Et  
qd̄d i supplicio xpi v̄l pilari  
peccauit iudiciū. v̄l cohort̄  
obsequiū. s̄ vos facti bñani  
generis digniores odio. qz  
v̄i furor̄ ipulsu nec illis in  
nocētes esse licuit. q̄bo iniq̄/  
tas v̄ia n̄ placuit. nā Bar.  
Pilat<sup>o</sup> volēs p̄lo satisfaccere  
cui<sup>o</sup> fauore carere noluit. ci/  
mēsq̄ ne accusaret apud ce  
sarē. nullū deniq̄ suspicans  
p̄culū si innocentē paup̄em  
morti adiudicaret. maxie qz  
non apparuit aliq̄s p̄dictor̄.  
Lū. adiudicauit fieri petiti  
onē eoz. duplicerz vt i q̄. Nā  
dimisit illis cū q̄ppe seditio/  
nē z homicidiū missus fuit i  
carcerē. barrabā scz quē pe/  
tebāt. i. bñm p̄o tradidit volū  
tati eoz. cui volūtati exp̄mit  
Bar. Bar. et Jo. i. bñm ac  
flagellatū tradidit ill̄ vt cru  
cifigeret. Quis p̄ aliq̄d lu  
cri designauerat in eo q̄ ait  
Tradidit volūtati eoz. per/  
uersissima cū p̄fidoz volū/  
tas fuit. vt necdū dño crucifi

gereſ. ſed penaliffime oppro  
brioliſſime ac veluti ſceleftiſ  
ſim⁹ ⁊ ad crucē perabereſ ⁊ i  
cruce ſummareſ. qđ etiā fa  
ctū ſeq̃ntia edocebūt. Sic  
iudex ipſ⁹ vno timore ⁊ ſauo  
re vict⁹ qđ plurimis ꝑſuaſiōi/  
bus vincere tēprauit. locus  
vt Leo ait. maſto. ⁊ ore pol  
luto iſdem labijs iſm miſit  
ad crucē. qđo tū ꝑnunciaue/  
rat innocentē. O nephas. o  
iudicij temeritatē. o inaudi/  
tā a ſc̃lo ſummo bono irro/  
gatā blaphemiā. dimitte la/  
tronē. occidere innocentē. ſe/  
ditioſū barrabā ꝑferre me/  
diator i xpo. Et qđdem i xpo  
qđcqd fuit. ſummū i gñe ſuo  
exiit naſa diuina ſimplr op  
tima. q̃ nedū meli⁹. ſ; nec eq̃  
le cogitari ꝑe poteſt. cminet  
vniuerſis. S; ⁊ būana qn/  
tū ad gratuita oīto ꝑfertur  
angelis. cui data ē ſpūs nō  
ad mēſurā. q̃ntū ad naſalia  
cūct⁹ ꝑponit hoīto. qm̃ ⁊ de  
ſgine ſine virili ſeie ſpūſſan  
ci ꝑceptus ē opatōe. huic ꝑ  
ferre homicidā ⁊ ſeditioſuz  
auctore. hoīez vniq; ſclera/  
tiſſimū. nedū loco aut bono  
re mūdano. ſ; q̃ntuz ad vite  
mortisq; iudiciū. qđ ſatis in  
dicabit iniuriā. S; nunc o

aia ꝑ cuius ſalute dñs iudī  
cio ſiſtit. iudicaf. damnatur.  
meditare q̃ntū creuit in cor  
de ſaluatoris tui dolor ⁊ tri  
ſticia. Iꝑe em̃ eſt cui ꝑ cele  
ſtis oīne iudiciū dedit Joſh.  
q̃nto. Qui aduocabit celoz  
de ſurſuz. ⁊ terrā diſcernere  
ꝑſm ſuū. in cui⁹ iudicio ce/  
loz ꝑtates monebūf. Luce  
xx. et celi mag̃ impetu trāſſ  
entes. elemēta calore ſoluēf  
vt dicit Petr⁹. ij. Pe. ij. In  
fern⁹ reddet mortuos ſuos  
⁊ recipiet. vniuerſarūq; con/  
tremiſcet creatura. bodie ve  
lut viliffim⁹ deſpicit. tanq̃ i  
potēs ⁊ infirm⁹ nō tmetur.  
clamoꝝ mortalīſ ꝑpli terret  
trepidum iudicē qđ oīmpotē  
tiam nō pauet ſiquidem  
miſerrim⁹ cognitoꝝ. oblitus  
iuſticie. eq̃rat⁹ ſalutē ꝑꝑe. ro/  
tius bonetatis. ſ; ⁊ innocentie  
dñi. cui toties teſtimoniū  
iꝑe reddiderat. morte igno  
minioſiſſima. latrone publi  
co dimiſſo vniuerſitatis ſa/  
dicem ſententialiter ꝑdem/  
nauit. Deu q̃nt⁹ amicor. di/  
ſcipuloꝝ. ⁊ ꝑiaz mentū do/  
loꝝ. q̃ntus animū meroꝝ op  
preſſit. dñi ablata oīi ſpe vi  
uēdi. fideliffimū magiſtruz  
dominū ⁊ auxiliatoꝝ audie

fe iniquissimo iudicio adēnā  
 ri. Heu heu quāta rabidorū  
 canū infana leticia. atq; vocū  
 cūlātū pfusio. dū facino/  
 rosiſſimū intentū suū. toties  
 a iudice negatū. tādē clamo/  
 rū suorū importunitate obti/  
 nuerūt. dū cū sanguinē sūre/  
 bāt saluatozē ihm tradidit  
 eoz crudelissime voluntati.  
 Heu q̄tū cruciabat agnum  
 missum iā lupis tradituz  
 aicoz desperata tristitia. ini/  
 micoz furiosa leticia. Illos  
 timor supauit. illos crudel/  
 audacia animauit. Cui⁹ iu/  
 dicij nūq̄ immemores nos  
 q̄z peccā in innocēte dānata  
 sūt. passionē xp̄o. p̄i gr̄as.  
 tot⁹ viribz referam⁹. q̄ ad no/  
 strā salutē oīm. vni⁹enitum  
 dñm nostrz p iniquitātē iudi/  
 cū. tradidit voluntati eoz.  
 Et tñ de scōo pncipali.

Sequit pars secūda.

**Imens**

c olim ppha scrius  
 Diere. nō satis  
 se posse lamētis  
 effūdere p iusta peccōis sui  
 p̄i p̄ritōe ait. Quis dabit  
 capiti meo aquā. et ocul⁹ me⁹

is fōrē lacrimay. et p̄lōsabo  
 diē ac nocte interfectos filie  
 p̄i mei. eiusdē. ix. c. Unde g  
 nos peccōes indurati fontē  
 bauriem⁹ lacrimay. vt inter/  
 fecōem innocētē filij omni/  
 potēt⁹ p̄iis. ppter nrā deli/  
 ctā ac mortis sententia iudi/  
 cati. et cit⁹ morituri desceā⁹.  
 Sz attētas p̄beam⁹ aures.  
 nō tā corpis q̄ mēt⁹. in pri/  
 mo est vt aperiant⁹ vene fon/  
 tis aquay viuētiam. et ef/  
 fluat copiosissime preciosissi/  
 mū illud balsamū cunctozū  
 penetrans: et liquefaciens  
 pia corda. Cum itaq; pre/  
 ses infelix pontius Pilatus  
 iniquissima sententia domi/  
 nū Iesum voluntati eozum  
 tradidisset. quicqd afflictio/  
 nis. doloris. blasphemie. ir/  
 risōnis. desperatōis. et in/  
 famie excogitare poterant  
 homines inhumani. q̄si ni/  
 hil tota nocte et diē passus  
 fuisset. semota omni miscēia  
 agno mitissimo intulerunt.  
 Teste nāq; Barth. et Bar.  
 Tūc milites p̄sidis suscipiē/  
 tes Iesum duxerūt intro in  
 atrium p̄toroz. et congrega/  
 uerūt ad eū vniuersam co/  
 hortē. Et cūctēs. Bar. eū  
 induit purpura et clam dē

coceineam circūdederūt ei. ⁊  
plectētes coronā d' spinia l'  
posuerūt sup' caput ei⁹. ⁊ arū/  
dine i dextra ei⁹. ⁊ genuflexo  
an' eū illudebāt ei dicentes  
Que rex iudeoz. ⁊ expuētes  
i eū acceperūt arūdinē ⁊ pecu/  
tiebāt caput ei⁹. Bar. et cō  
spuebāt eū. ⁊ ponētes genua  
adorabāt eū. Am. Ai. d' l'p. sup'  
Bar. Que b' scēpa sunt p' re  
memoratōz posita sunt. Hā  
an' platōz snie b' facta p' mili  
tes atq' p' pilatū iussa apte te  
stat Jo. vt super⁹ visu ē S3  
Johānes de gersona cācel/  
lari⁹ parisiē i suo monotel/  
seron p'habilit' opinat' dñm  
bis flagellatū. coronatū spi/  
nia. ⁊ illuſū. semel an' snie p'  
nūciatōz. quā describit Jo.  
Scōo p' sniaz latā quā re/  
citāt Bar. ⁊ Bar. Cui in/  
tētiōi suffragari videt l'ra et  
rō. Hā q' an' sniaz flagellat'  
sit ⁊ illuſio clarissime testat'  
Jo. vt ex p'missis pz. Ex ho  
p' sniaz silt sit afflic⁹. ex b' vi  
det manifestū. qz postq' dice/  
rat Bar. ad iudicauit fieri  
petrōz cor. tūc dimisit illū  
barrabā. ih̄m aut' flagellatū  
tradidit eis vt crucifigeret.  
subdit p'tinuo qd sup' dictū  
est. Tūc milites p'sidio susci

piētes ih̄m tē. Cū ei diē tūc  
tps determinatū qd factū ē.  
nō vtiq' p'ora facta. i. iudica/  
tio narrat'. Risi dicereſ sicut  
exponit Lp. q' tūc referē ad  
tps importatū p' p'ncipiū fla/  
gellatū. vt sit sēsus. Tunc. i.  
tpe flagellatōis v' immediate  
p' flagellatōez. S3 b' nō im/  
portat ex forma p'boz. nam  
tūc determinat actū p'bi oīo/  
nis secū de cui addit p' tpe i  
portato p' p'bi p'ncipale oīo  
nis p'me ⁊ nō tps iportatuz  
mū⁹ p'ncipalr. a pte alie⁹ ex/  
tremi. Sic si dicereſ Jobā  
nes p'cussit Petr' a te p'uidie  
visū. ⁊ apprehēsus ē a iudice  
nō intelligit Jobes apprehē/  
sus statim. postq' a te visus  
est Petr'. s3 postq' p'cussit eū  
Acq' flagellatū ibi positum  
necesse ē ibi accipi p'ncipali  
ter s3 noialit'. ad idē tps p'bi  
vt sit sēsus. tradidit illis ih̄z  
flagellatū. scz tūc. i. p' sniam.  
Rō etia3 fauet huic positōi  
Hā ex duabo causis flagella  
tus ē dñs. vna vt ei tali iniu  
ria ⁊ correptiōe satiati iudei  
a morte dñi desisterēt. Ideo  
ait pilat'. Corripia illū et di  
mictā. ⁊ illa necessario p'cel/  
lit sniaz p'denatōis. Alia q'  
romano legibus sancituz

2. 1. 1. 1.  
2. 1. 1. 1.  
2. 1. 1. 1.

erat vt q̄ crucifigeret prius  
p̄beraret. ⁊ h̄ sniam mors p̄  
cedere nō debuit. nec putan  
dū est istos infātibiles odiū  
viros p̄teros fuisse p̄ mors  
sniaz in p̄ma flagellatiōe. q̄s  
nec mors ip̄a. nec crucifixio  
vt ex seq̄ntibz patebit satiare  
potuit. Sz et milites illi vi  
lissimi iudeis poia placere  
parati fuerāt. sperantes ab  
eisdē remuneratōez si feroci  
ter agerēt cū eo. cui⁹ omnem  
excogitabile penaz audivissi  
me siciebant. Pie itaq; credi  
pōt milites p̄sidis ad p̄cura  
tiōē iudeoz p̄ sniaz susce  
pisse iam dudū flagellatum  
dñm et itez nudasse. flagel  
lasse. purpuravestisse. spinis  
coronasse. arundie pcussisse.  
pspuisse. irrisoria adoratiōe  
blasphēmasse. Que q̄ntū do  
lorē terribilior toto psulto  
vulneratoq; intulerāt corpi  
sibi. aīa deuota cū lacrimis  
cogitabit. Nā ppassiōis ma  
teriam yberrimā h̄ inueniet  
dum attēte meditabit antiq̄  
vulnera plaḡ recētibz itera  
tia. pfunda ampliata veteri  
busq; scissuris nouas iuncta  
positas. caput venerandum  
itez nouis spinarū aculeis  
yblig trāspixū. itez arūdine

pcussum. psputum. blasphē  
matū. vnde longe dolor ma  
ior p̄sedet q̄ ex p̄ma vulnera  
tione. Nam longe acerbior  
est lesio qua in loco vulnerū  
quis ledit q̄ illa q̄ pars sa  
na vulnerat. Sed quia de  
his sup̄ tacitum est. id nunc  
rescindit in cariba vt arti  
scribas in nostra memoria.  
Matth. Et postq̄ illuserūt  
ei. exuerunt illū purpurā et  
damide. ⁊ induerūt illum ve  
stimētis suis. vt sic ad mor  
tez dūcendū ab omnibus  
nosceret ex p̄p̄is vestimētis.  
q̄ iam ex faciei multipliciter  
deformate aspectu nosci nō  
peterat. Non em̄ fm̄ Esa. liq̄  
vaticiniū. erat ei species ne  
q̄ decor. ⁊ quasi abscondit⁹  
vultus eius. p̄pter tumores  
⁊ vulnera atq; sputa. nec nō  
iniectas immūdicias. sāgui  
ne suo fluente de capite rin  
ctas. vt sup̄ memoratum est  
Joban. Suscipientes autē  
Iesum eduxerunt eū. baud  
dubius q̄n festināter. Dat  
ibens. vt crucifigeretur. At  
Iesus. Job. baiulans sibi  
crucem. exiit in eum qui dē  
caluarie locum. a caluarnis  
ibi iacētibz a malefactoribz  
detrūcat. Ebrice at golga

ta qđ idē valet. Pulere dicit  
Jo. Eduteſt. qđ ad miſtros  
ipietat. Et baſulas ſibi cru  
ce exiuit. qđ ad dñm ihm. vt i  
ill culpa nō deſſe ſignificet  
qđ educēdo maliciā ſuā ſple  
ueſt. paratū etiā renitētem  
trahē. z i dño ſpōtanea volū  
tas nō coacta demonſtreſt.  
qm̄ nō ipſoz coactiōe. ſz ſua  
ſpōte baſulas ſibi crucē exi  
uit. Itaqz oblat<sup>o</sup> ē. educ<sup>o</sup> eſt  
ſz qz voluit. ppter ea de latro  
nito parit cū dño educet nō  
dē. qz exiuetūt. qm̄ inuiti ad  
ſupplicii trahēbāt. S3 Lu.  
ait. Ducebant autē z alij duo  
neqz cū eo vt cruciſigerētur.  
Ecce implete ſūt ſepture. imple  
te et figure. Septura vtiqz  
Eſa. c. ix. loqñt<sup>o</sup> d pueru ihu  
cuſ<sup>o</sup> inq̄t iperſū ſup humerū  
eſ. Dinc Aug<sup>o</sup>. Principat<sup>o</sup>  
xp̄i ē crucē. ppter quam ſm  
apl̄m dō exaltant eſt. Figu  
re qz. Rā vt dicit Hiero. Dic  
educit abel a fratre vt pima  
tur. h a deſt yſaac cū lignis z  
a braam cū ariete int vepico  
berēt. h a deſt Joſeph cū al  
tera tunica lita ſanguie. h ad  
eſt moyſes cū ſga z ſerpēte  
ſuſpēſo i ligno. h botrus in  
ligno portat<sup>o</sup>. zc S3 nūc cō  
ſiderem<sup>o</sup> qñtū i hac ductiōe

ac crucē baſulatiōe incremē  
dolor z afflictio. qm̄ ei lignū  
iſtō reputabāt. pphanū z im  
mūdū. mors qz crucē igno  
miniſſiſſima. Dic Dēntro.  
xxj. dē Daledict<sup>o</sup> ois q̄ pen  
det in ligno. Null<sup>o</sup> eoz illud  
neduz portare. ſz nec tāgere  
volebat. iō dño tāqz iā dam  
nato ipm impoſuerūt. et vt  
vehēmēt<sup>o</sup> ſecū educet peior  
ac deſpectior videret. De q̄  
Dūge. Grādus iudeoz ſeni  
cia. q̄ xp̄o dño pōd<sup>o</sup> ſue cru  
cis in hūer<sup>o</sup> poſuerūt. qđ de  
nullo interficiēdo vnqz lege  
bāt vt coact<sup>o</sup> ſit portare ppiū  
ſupplicij ignominia. ſz nec d  
latronito in q̄p medio tāqz  
eoz princeps trahēbāt. Ec  
brūs Anf. Vide aia mea in  
quit qūo p oia vſr iſte z ſter  
nitur. ſub crucis onere dor  
ſum curuare iubet z ſuſpēſ<sup>o</sup>  
portare ignominiam. D q̄  
diſſiſſis. pceſſio illa ab ea qua  
cū palmarū ramis ante dies  
quinqz ſuſcept<sup>o</sup> eſt. Tunc vt  
rex honorifice ac cum laudi  
bus eſt ſuſceptus. nūc vt la  
tro iniquiſſim<sup>o</sup> cum concu  
melia eiectus. In die illa di  
gnus imperio pdicāt. hodie  
morte turpiſſima pdemnat<sup>o</sup>  
In die illa via q̄ iturus erat

ad sui g<sup>ra</sup>z vestimēt<sup>z</sup> z viren  
tibo ramis sternit. hodie ad  
confusionis g<sup>ra</sup>minis nudat z  
aridiligni paribulo onera/  
tur. De q<sup>uo</sup> bñs Ber. i ser.  
o palmar<sup>z</sup> ramis ita ait. Ut  
amarior esset passio q<sup>uam</sup> p<sup>re</sup>ces/  
sio. p<sup>re</sup>cessit ab eodē p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>lo. i eo/  
dē loco. ip<sup>so</sup> t<sup>em</sup>p<sup>ore</sup>. paucissimis  
dicto it<sup>er</sup>positus. **Primo** cum  
tanto triūpho suscep<sup>us</sup>. post  
crucifix<sup>us</sup> ē. Q<sup>uod</sup> q<sup>uod</sup> dissimile est  
B<sup>ea</sup>dic<sup>us</sup> q<sup>ui</sup> venit i noie dñi.  
D<sup>omi</sup>nanna i ex<sup>ce</sup>sis. et Tolle  
tolle crucifige eū. Q<sup>uod</sup> dissimile  
rex isrl. et Hō bēn<sup>us</sup> regē nisi  
cesarē. Q<sup>uod</sup> dissimiles ramī virē/  
tes. z crux. flores z spine. cul/  
pus p<sup>ro</sup>sternebāt vestimenta  
aliena. ecce suis crucif. z m<sup>u</sup>er/  
tis foris sup ea. Dec ille. Fue/  
rūt deniq<sup>ue</sup> alie ductōes dñi  
ad Annam scz Layphā Pi/  
latū. z Herodē. ignominio/  
se pariter z dolorose Colligi/  
mus eū ex serie euāgelistar<sup>z</sup>  
nouē vicib<sup>us</sup> agnū m<sup>u</sup>eritissī/  
mum tāq<sup>ue</sup> latronē b<sup>en</sup>cinde  
ductū. Nouissime p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>. i. deci/  
ma vice ad caluarie locum.  
**Primo** statim post captiōez  
ductus est ad Annā. Job.  
xvii. D<sup>u</sup>nc ad Layphā. ibi/  
dem. **Tertio** duc<sup>us</sup> est mane  
ad p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>rium. Lu. xx. **Quarto**

de p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>rio isto ad Pilatum in  
p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>rio. Mat<sup>th</sup>. xxvii. **Quin/  
to** de Pilato ad Herodē.  
Lu. xxii. **Sexto** de Hero/  
de reduxerunt alba veste il/  
lum ad Pilatum. ibidem  
**Septimo** milices duxerūt  
eū intro in atrium Pilati  
vbi eū flagellauerūt Job.  
xix. **Octavo** Pilatus addu/  
xit eū foras de p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>rio indu/  
tum purpura z portancē co/  
ronam spinez. ibidē. **Nono**  
regressum in p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>rium redi/  
xit foras Pilat<sup>us</sup> ad locū qui  
d<sup>icitur</sup> licostratos vt accipet ini/  
q<sup>ui</sup>sime snie iudiciū Job. xix.  
**Decimo** ē de iudicio cruce  
onerat<sup>us</sup> ducit ad mortez. vt  
omnes q<sup>uatuor</sup> dicit. In qua  
libet illaz ductionū specia/  
les penas accepit. q<sup>uod</sup> vt si/  
deles rēp<sup>re</sup>sentent solēt hodie  
tot v<sup>is</sup>itare eccl<sup>ias</sup>. Sed lō/  
ge ignominiosior et tristior  
fuit. i. decima ista. In his ei  
duc<sup>us</sup> est ad iudicia discutiē/  
das. hac p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup> trahitur ad pa/  
tibulū suspendendus. **Pr<sup>o</sup>**  
ad palatia iudicuz. nunc p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>  
ad fetentem et horridū cal/  
uarie locuz. Tunc a suis di/  
scipulis derelictus. nunc ve/  
ro latronib<sup>us</sup> sociatus. p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup>  
crucis paribulo aggrauat<sup>us</sup>.

vñ z dñi

z p<sup>ro</sup>p<sup>ro</sup> rñ

Ecce igitur in maiestati sua  
me interrogata. Si dolore quod  
ecce ibat rex scilicet populi  
mundi. Sed et hoc. puto ligatus  
grossis funibus collo et manibus  
Si quidem qui ligatus duxerit in  
demonem quomodo soluerit iam dam  
natum. magis cum ligatio ma  
nuum. mortis ac damnationis fuit  
indicium. Ligatus ergo gravissime  
ibat sub ligni pondere premens  
genua et incuruatus. Quod quidem dolo  
ribus laborabat in nocens dominus  
dum scitissimas et vulneratas  
scapulas grossi ligni pondere  
pregravabatur. Credendum pie  
omnes scapulas. cutem usque ad  
crude carnis reuelationem de  
fricatam fuisse. et propter plagarum  
vulnera aut innotata. aut in  
vnum vulnus nimia dilacerati  
one redacta. Si quidem crucis  
lignum longum erat. ut historie  
referunt. xv. pedum atque grossum  
in quo perfecte stature vir pulcher  
rimus exaltatus erat. ut omnium  
aspectibus confusus appareret.  
sic ipse ait. Sic moyses exal  
tauit serpentem in deserto. ita exal  
tari oportet filium hominis Io. iii.  
Et iterum. Ego si exaltatus fue  
ro a terra. omnia traham ad meipsum  
eiusdem. xii. Et ita ponderosus  
propter quod fatigatus dominus. tantum ac  
tam grave lignum portare simpli

portare non poterat. sed pro se tra  
hebat. propter unam scapulam alie  
ra tunc incubere. unde factus est  
propter lapidum asperitates et col  
lositatem tunc per quod tractum est suo  
tremore per vulneratus dominus sca  
pulas continuo graviter vulnera  
bat ac dolore augetur rebe  
meter. Quod utique facile iam co  
siderabit cui in loco ulceris  
gesta dum supponitur pondus grave.  
Nec crux illa ex naturali tunc  
pondere gravabat. sed sue gravita  
ti aliud maius addebat pondus.  
Nam huic ligno suppo  
sita erant universorum peccata ho  
minum. sic ait Petrus. Peccata  
nostra ipse pertulit in corpore suo  
super lignum. scilicet Petrus. Tunc ergo pon  
derabat finem meriti beati Theodo  
me in. iij. q. d. vj. ar. vj. quantum pro  
omni peccatis delictis finem regu  
lam divine iusticie satis fuit  
De quo etiam super dictum est. a. a.  
Sic et in hoc crescentibus dolo  
ribus seu licetores et tumeliosis.  
ut in evangelio Nicodemus le  
gitur ad mortem domini inno  
centissimam festinabant Dominus  
autem propter noctis precedens labo  
res durissimos in sufferendis  
plagis et contumeliis us  
que in hanc horam. quasi ser  
tam diei nimium fatigato. et  
ideo lecto passu pederentem.



sequenti. idē funesti milites nō  
miseratōis affectu. s; mortis  
auaritate impulsī. **Mat.** appre  
bēderūt qndā hoiez cyrenē  
sem venientiē de villa. nomie  
**Symonē.** **Mat.** p̄iez alexā  
dri z ruffi discipuloz christi  
fm **Joh.** Dūc angarianerūt  
vt tollerēt crucem eiūs. **Lu.**  
Et imposuerūt illi crucem  
portare post ihm. Dupliciter  
h̄ intelligi potest. vel vt **Lp.**  
sentit post dicat posteritatē  
tpis. ita q; p̄ius portauerit  
crucē suā ih̄s q̄ diu poterat.  
post imposita est **Symoni.**  
z ita sentit **Beda sup Mat.**  
Vt alio mō vt post dicat po  
steritatē loci vt positōis. ita  
q; xp̄s p̄cesserit portādo cru  
cem in pte anteriore z **Sy**  
**mon** subsequē<sup>r</sup> sit. portando  
eiusdē crucis ptem posteri  
orē. Et hūc intellectū videt  
innuere p̄bū **Lu.** Imposue  
rūt sibi portare crucē post  
ih̄m. Et **B**edarius explicat  
euāgeliū **Nicodemi.** vbi d̄r.  
Dūc angarianerūt vt tollet  
crucē cū ih̄u. Null<sup>r</sup> itaq; eo  
rū fm **Aug.** accēptabat cru  
cem baiulare. q; lignū dete  
stabile putabat. iō occurren  
tē **Symonē** gētilē angaria  
uerūt. cyrene cū ciuitas est

libia. vt in actib; ap̄loz legit  
forte p̄dictū factū In quo z  
dñm despexerūt q̄si indignū.  
vt aliq̄s gētilē iudee sibi auxi  
liū p̄staret. **Lu.** Sequēbat ar  
cū turba multa p̄pli et mulie  
rū q̄ plangebant z lamenta  
bant eum **Multa** turba do  
minū sequebat diuersa mē  
te z affectu. carnificū s; que  
eum p̄mebat. iudeoz que ei  
inidebat. amicoz. que antie  
lugebat. eozq; q̄ ad viden  
dū spectaculū veniebāt. De  
q̄ **Beda sup Lucā.** **Multa**  
inquit turba crucē dñi s; nō  
vna eademq; mente seq̄ba<sup>r</sup>.  
Nam p̄plus q̄dem. vt cuius  
mortē impetrauerat. moriē  
tem letus aspiceret. **Mulie**  
res vero. vt quē viuere desi  
derabant. moriturum. mo  
rientem. et mortuū ploraret  
Non aūt ideo solus muliez  
planc<sup>r</sup> que eum sequebant  
inducit. qm̄ numer<sup>r</sup> innume  
ratus etiā credentiū virozū  
cetus de eius erat passione  
mestissimus. sed q; semine<sup>r</sup>  
quasi p̄temptibilior sexus li  
berius poterat presentib; sa  
cerdotum p̄ncipib; et magi  
stratib; quid p̄ eos senserit  
ostentare. **Hec Beda.** **Hec**  
mirū si ad grāde spectaculū

multo plus pcurrerat. Sic  
br̃s Aug<sup>9</sup> sup Jobā. om̃l.  
cxvij. ait dicens. Ibat ad lo/  
cū ubi erat crucifigēd<sup>9</sup> ih̃us  
portās crucē suā. Grāde spe/  
ctaculū. s; si spectat sp̃ietas  
grande ludibrium. si pietas  
grāde mīsteriū. si spectat im/  
pietas grāde ignominie do/  
cumentū. si pietas grande si/  
dei munimētū. si spectat im/  
pietas ridet regē p virga re/  
gni lignū sibi portare suppli/  
cū. si pietas videt regē bau/  
lantē lignū. ad semetipm si/  
gendū qd fixur<sup>9</sup> erat etiā in/  
frōtib<sup>9</sup> regū. i eo sp̃nēd<sup>9</sup> ocu/  
lis ip̃iorū i q̃ erāt gloriatura  
corda sc̃iorū. Dicuro enim  
Paulo. Vibi absit gloria/  
ri nisi i cruce dñi n̄i ih̃u xp̃i  
ipsam crucē suā suo gestans  
hūero cōmēdabat. ⁊ lucerne  
arsure q̃ sub modio ponen/  
da nō erat candelabz p̃fere/  
bat. Dec Aug<sup>9</sup>. Vex q; no/  
uit dñs q̃ sūt ei<sup>9</sup>. p̃termīssa  
iā furēs p̃p̃li turba. ad amā/  
tes plāgentesq; se sc̃ias ocu/  
los ⁊ ora puerit. teste Luc.  
Conuersus ad illas ih̃s di/  
xit. Filie hierlm. nolite flere  
sup me. s; sup ṽsipsas flete.  
⁊ sup filios ṽr̃os. Beat<sup>9</sup> Leo/  
ser. q̃ incipit Lū mult<sup>9</sup>. So

let inq̃t sc̃r infirmior etiā p  
bis q̃ morte sunt digni i la/  
crimas cōmoueri. ⁊ dānato/  
rū exi<sup>9</sup> p nase cōmunioris  
p̃sideratōe mīseri. S; istū  
sibi planctū dñs ih̃s dedig/  
nat impēdi. q; nō decet luc/  
tus triumphū. nec lamenta/  
victoriā. ideo nō inq̃t dolc/  
re i me filie hierlm debeatis.  
s; p vobis plāgie. et p filiis  
ṽris lugendū ē. nō de salua/  
tiōe credentiū. s; de impiera/  
te peantiū. Ego crucem vo/  
lēo parior. ⁊ mortē i me quā/  
sū pemptur<sup>9</sup> admīto. nolite  
 flere p mūdi redēptiōe mo/  
riente. quē in maiestate p̃ris  
videbit<sup>9</sup> vindicantē. Dec il/  
le. Et Beda sup Lucā. Non  
me inq̃t moriturū lamenta/  
mini. cuius citā resurrectio  
mortē solucere potest. cuius  
mors ⁊ om̃ē mortē ⁊ ip̃ius  
mors destructura est aucto/  
rem. Sed ṽsipsas potius  
vestramq; p̃genicm flete. et  
ne mee p crucis ṽtione cum  
perfidiā temporali eternaq;  
morte damnemini. dignis  
lacrimaz fontibus abluite.  
Et vnde gratius dulcius ⁊  
vberius flere debeant magi/  
ster sedulus et blandus cō/  
solator irrigat. Luc. Quia

ecce venient dies in q̄bo di/ cent. Beate steriles & v̄t̄res que nō genuerunt. et v̄bera que nō lactauerūt. Tunc incipient dicere montibus. ca/ dite sup nos. et collibz ope/ rite nos. Beda. Dies ventu/ re obsidionis et captiuitat̄ a romanis significat. in qui/ bus vt Iosephus refert. in/ sisten̄t̄ sibi romanis inde os cavernas certatim mon/ tium colliumq; petisse spelū cas. ita vt seipsum testetur. munitione destructe v̄bis loco latentem spelūca cum quadraginta comitibz. pro/ ditum. inuentū. atq; ab ho/ sribz captū. Lucas. Quia si in viridi ligno hec faciunt in arido quid fiet. Viride li/ gnūm seipsum. suosq; elec/ tos. aridum vero impios et peccōres significat. Si ego ip̄e inquit qui peccatū non feci. qui lignum vite merito appellatus. fructus gr̄e duo denos per singulos menses affero. sine igne passionis a mundo non exeo. Quid pu/ tas eis manere tormēt̄i. qui fructibus vacui insup ip̄m vite lignum flammis dare non timent. Si nunc ē tem/ pus vt incipiat iudiciū a do/

mo dei. Et omnes qui vō/ lunt pie viuere in christo p/ secutionem patiuntur. quis finis eorū qui non credunt euangelio dei. Hec Beda. Sed furentes turbe mise/ rabiliter dominū cruce one/ ratum in latronum medio trabentes. non sine blasphem̄is. clamoribz. armorūq; collisionibz multimodis iniuriarū sacrilegiarū. Dat/ theus. venerunt in locū cal/ uarie et dederunt c̄vinum mirratū bibere. Marcus. cum felle mixtum. Et cum gustasset noluit bibere Bis dederunt dulcissimo domi/ no potum amaritudinis. Hic tanq̄ fatigato ex itine/ re et labore. et secūdo. pen/ denti in cruce. et damanti si/ tio. de quo infusus gustauit nō aut bibit. idē dicit Mar/ cus. et nō accepit. traicien/ do. Dominus loquitur ad hierusalem Hier. ij. Ego te plantavi vineā electā Quo/ modo ergo facta es mihi in amaritudinem vitis aliene. Amara vitis amara vinū fe/ cit. qd p̄p̄nauit dño. Fuit ac vinū hoc amaricatum mir/ ra et felle. ideo dicit Matth. felle mixtū. Marcus vero

vinū mirratū. vñ vtrūq; po-  
nit p amaritudine. fel scz et  
mirra vñdecunq; etiā factū  
sit amarissimū. Lu. ibi cru-  
cifige t euz. Breuissime dñi  
crucifixionē mō tacite euan-  
geliste parit describūt. tanq;  
fidei plātores testimoniū  
pēti sūt reddere p̄itari. vt ō  
tactū. a. b. S; nos credētes  
deuotissimo corde z lacriar;  
fōre exuberātes itelligā qn-  
tas p nob gaudiū angelorū  
z glāpaterne substantie cōsu-  
siōes z penas in cruci pacis  
afficiōe. Primū q vestito su-  
is spoliat z penit nuda. ita  
vt nec nate secreta celaretur  
Rex em ipudētissimi cōce-  
pti exēcutores odiū aliquam  
sacri corpis pte velari gmi-  
sissent. quez p̄fusibilis vclut  
nouissimū viroz oībo debo-  
nitate atq; affligere auidis-  
sime satagebāt. Hinc Amb.  
sup Lu. ait. Vici<sup>9</sup> ē adā q ve-  
stimēta q̄siuit. vici ille q ve-  
stimēta dēposuit. z tal ascen-  
dit quales nos auctore deo  
nata formauit. q̄lis i paradiso  
hō p̄m<sup>9</sup> habitauerat. talis in  
paradiso hō secund<sup>9</sup> intrauit.  
Nec Amb. Expollauit ē  
cū q cūcta vestit. q decorē in-  
duit. z amict<sup>9</sup> ē lumine sic ve-

stimēto. i. augmētū altissime  
paup̄rat. imēsi dolor z hor-  
rēde p̄fusiois. Quis ei dñs  
ap̄lo teste. ij. Loz. viij. cum  
diues est. p̄t nos paup̄ fa-  
ctus est. dēscēdētes ab senar-  
rabilib; celi diuinitas veniens  
in mundū istas q̄lescētes dī  
uitias h̄re noluit. cū matris  
p̄gis p quā venit ac nutritū  
Ioseph p̄uisionē z mīsteria  
nō spreuit. nā ab eis p̄st<sup>9</sup> ē  
p̄anis amict<sup>9</sup> ē. Quis etiā fi-  
lius hoīs nō h̄t vbi caput  
reclaret. s; vsum p̄sepis i qd  
declinauit eū m̄r. atq; bospi-  
tiū marie z marthe. z cenacu-  
lū grande nō respuit. hodie  
aūt altissima paup̄rate puni-  
tus. nō p̄mittit mīstrare m̄r.  
s; nec accedere. Pro cibo et  
potu sitiētī fel z mirra offert  
oē etiā caput; inclinatoriū tol-  
lit. ab oī tugurio. domo et ci-  
uitate eūcit. sub diuo crucifi-  
git. nō p̄anis cuiuscūq; regi-  
tur s; vestito suis spoliat<sup>9</sup> nu-  
dat. Vere extrema p̄fici in-  
edia. cui nō solū rex p̄prietat  
ademit. sed om̄is etiā neces-  
sarius rei vsus negat. Hūc  
talē paup̄rem legitimus nec  
Lazarum istum vlcerosum  
cui z si defuerunt bñana ob-  
sequia. sed canes lingeant

et vulnera. et si nō dabātur  
aliēa. nō tñ sua auferbant  
pānosa vestimēta. q̄ nisi pēa/  
lis et mltū penal dñō fuisset  
neq̄q̄ dicitis p pphaz Reco:  
dare paupertatis mee et trās/  
gressiōis. S; q̄ntū fuerat h  
spoliatio dolorosa et tristita/  
tina q̄s satis poterit pphēde  
re. dolore siq̄dē intensissimū  
corpī. et tristitiā itulit menti  
Nā dū vestē carnī scitissime  
primā. et vulnerib; flagello/  
rū tā ī pactā et totā inherētē.  
violēt et festine tāq̄ ad mor/  
tē dñī. pperātes abrūperent.  
oīa vulnera innouari. cum  
sanguine sanie fudest. multo  
crudeli⁹. mltōq̄ dolorosius  
q̄ primis flagelloz scitib; af  
flicte. Quā penā d̄ gūiorib;  
xpī afflictioib; fuisse pleriq̄  
assenerāt. qm̄ expiētia teste.  
si lana modica aut pānicul⁹  
i recti vulnere missa vulne/  
ri coagulaf. in ei⁹ violēta ex/  
tra tōc lōge maior pēa imo  
vix tolerabil⁹ sentit q̄ i ei⁹ p/  
ma afflictioe. etiā i nra gros/  
sa carne. Dolorosum q̄z ni/  
mis fuit tenerrimo corpore  
sic denuo vulnerato. denuo  
rubricato. et velut excoriato  
frigorib; vēr; soli nudum ex/  
ponere. et ita ab acris q̄litate

bus immutari. Qd vtiq̄ lesi  
um est corpus sano denuda  
to. Lōtristabat q̄z in⁹ dilec  
tissimū dñm h sui corpore de  
nudatio corā oībo amicis et  
inimicis. p quā oīs corporis  
plage et deformitates pate/  
bāt. vñ gaudebāt inimici fe  
rali odio satisfactū. S; tri/  
stibat plimū amici. speclo/  
sū. glorioz corp⁹ tā innūer;  
vulnerib; crudelissime lace/  
ratū. S; mite cor dñī verū  
q̄ tristabat. et inimicoz de  
testabil⁹ exultatio. et aīcoz cō  
pariēs tristitatio Fuit deni  
q̄ h denudatio horribil⁹ cō/  
fusiōis. qm̄ nō nisi dolē tur  
pissimi et scelera tissimi nudi  
suspedebant. rectis fortassis  
in verēdio. S; in oīs dñō  
toti⁹ honestas rex et amator  
p⁹ cūctis scelerat; pfūdīt. cū  
in p̄spectu oīm exaltad⁹ pe/  
nit⁹ denudaf. vñ verecūdia  
plusq̄ dici p̄t alaz hūineam  
cruciabat. Dicin ps. lxvij.  
ait. Propt̄ te sustinui oppro  
briū et opuit pfusio facie me  
am. Et si cū nudabaf aī fla  
gellat⁹ nō modice afflic⁹ ē  
q̄nto magis nunc. qm̄ mul  
tum interest inter illā spolia  
tionē et priorem. Nā ibi exu  
sus est et nudatus i p̄torio

corā pilato et suis mīstris. h̄  
h̄o corā oī p̄p̄o. Ibi nudat⁹  
est flagellād⁹. h̄ crucifigēd⁹.  
iō ibi etuīl reindue⁹. h̄ h̄o  
nudat⁹ vestib⁹ spoliād⁹. nam  
vt infra dīcet lictores vestes  
dñicas inter se diuidebant.  
Sed qm̄ vestes epuere nō  
poterāt trabēdo p̄ caput nī/  
si coronā spineā deponerēt.  
videt⁹ p̄babile q̄ toties coro/  
nā ipsa; h̄ac capiti imp̄ssam  
extrabentes deposuerint ⁊  
itē coronauerint. quonīes  
dñm post coronatōem vesti/  
bus spoliarūt. qd̄ ad min⁹  
ter factū et p̄missis cōstat. sc̄z  
post snīaz datā aī secundas  
flagellatōes. Itē aī educio  
nē ad locū caluarie. vbi etu/  
erūt cū purpura et reindue/  
rūt cū vestimēt⁹ suis. Et ter/  
tio h̄ p̄usq̄ cruci affigerent.  
Sed meditet⁹ h̄ ala deuota  
q̄nto dolore spine veneran/  
dū caput trāssigētes toties  
extracte v̄l p̄ora vulnera in/  
nouarūt. aut noua p̄oribus  
addiderūt. Scīm⁹ em̄ q̄ ma/  
gis dolorosū est parietrac/  
tionē teli q̄ p̄mā vulnerē in/  
flictōes. Vtq̄ mīrissime iesu  
caput tuū plenū est rore. sed  
sanguīneo. ⁊ cīcinnī tui gut/  
ris notū. afflictōib⁹. sn̄orū

pectōz. vt dīz Cantl. v. ca. Ha/  
dato itaqz dolorosissime vni/  
uersitat⁹ dñio in maioris tri/  
sticie augmentū. in eius oca/  
lis cruc aptat⁹. ara in q̄ imo/  
lādus agnus Iesus erat p̄  
vniuerso mundo preparat⁹.  
q̄ vt Rico. de ly. sup̄ psal. xxi.  
ait Prius p̄forabat accepta  
corpis mēsurā. nō sine bra/  
chiōz violenta distensione.  
vnde poterat dicere. qd̄ ho/  
die canit eccl̄a Popule me⁹  
qd̄ feci tibi. aut in q̄ p̄tristā/  
ui te. quia eduxi te de terra  
egipti. traduxi p̄ desertū q̄/  
draginta ānis. ⁊ māna cibā/  
ui te. ⁊ induxi in terraz satis  
optūnaz. Quid vltra facere  
debui tibi ⁊ nō feci. Ego q̄p̄  
pe plātāui te vineā meā spe/  
ciosissimā. ⁊ tu facta es nī/  
mis amara. Accro nāqz mīx/  
to cū felle sitim meā potasti.  
atqz saluatori mō crucē pa/  
rasti. Parata ac p̄forata cru/  
ce vt videt⁹ sentire Hiero. et  
in qdā orōne Inno centius  
papa. Ter nudatus domi/  
nus impetuosē do: lotenus  
p̄icit. ac man⁹ p̄ma que fuit  
vtra fuisse videt⁹ fin Hiero.  
p̄ mediū neruoz grosso cla/  
uo ferreo crebris malleorū  
icib⁹ p̄forata. cruci crudeli

ter affigit impulso clauo v/  
q; ad caput crucis ligno vt  
man<sup>o</sup> sacratissima ictu di/  
larata violētia clauū et ictuū  
fm aliquā prē forami cruci  
ē nifica. Scda hō man<sup>o</sup> cū i  
figēda foramini pū in cru  
ce forato. cruci applicaret. at  
tingere nō potuit. 2<sup>pe</sup> ner/  
uoz stracrōz 2 foraminum  
improporcionataz distanti/  
am alligata funibo violētissi  
me est extensa. non puto sine  
magno corpis cōpagumq;  
fragore donec foramē attin  
geret. 2 sic pma crudeliter p  
forata cruci clauo similiter  
ferreo infigere. puto q; ne/  
cessariū fuerit et pma manū  
funibo ad oppositaz positio/  
nis differentiā trabēdo re/  
nere. ne violentie tractōis se  
cunde man<sup>o</sup> cedens discēdō  
vulnere ac clauo solueretur  
Sic maibo illis q; celū crea/  
uerit. terrāq; pugillo 2 cinēt  
maibo vtiq; oiporētib; claua  
tio. sili crudelitate pedes q;  
rū scabellū est terra p<sup>o</sup> crn/  
delem tractōez in locū sensi/  
biliorib; pforati cruci dolo/  
rosissime affigunt. vep vtrū  
vno an duoto clauis. certuz  
nō est. vult bēus Anselm<sup>o</sup> q;  
vno tñ clauo. si qdem credē

dum est q; in oībo penis in/  
saniabilis odiū rabies q; qd  
penal<sup>o</sup> excogitare poterat.  
egit. s; penal<sup>o</sup> fore dīnosci.  
duos pedes cancellatos cō  
figi clauo vno. 2 ppter maio  
rem pussionis violentiam.  
et ppter superioris pedis la/  
torem vulneratōem. 2 ppter  
vtriūq; duriorē pfractio  
nem. quoniā sic cancellatos  
pedes appodiamento nullo  
supposito vsq; ad plantarū  
rectificationē crucis stipiti  
conclauarunt. Putandum  
quoq; dominum pudiciē  
aurorem cum dōsotenus  
cruci supieci<sup>o</sup> esset nature se/  
crera celando pedes cancel  
lasse. carnifices quoq; sic cā/  
cellatos confodisse. Hac er  
go in bñana pñitione actū ē.  
vt corpus domini ita atro/  
citer tenderet vt omēs ner/  
ui iuncture 2 ossa numerari  
possent. sicq; impletum hoc  
psal. xxi. Foderunt manus  
meas et pedes meos. dīnu  
merauerunt omnia ossa mea  
id est dīnumerabilia fecerūt.  
Vbi fm Augustinus ad lit/  
teram describitur extensio  
corpis xpi. Nec autem rigi/  
da rētio tenerrimi 2 vulnera  
ti corpis dolorosissima fuit

q̄ nedū ad vulney flagell in  
flictoꝝ recētia p̄t̄get. s̄z etiā  
ad neruoꝝ nimia p̄ductōez.  
diuisionēq; spagū z medul  
la z. vñ legi. Eū qdā reuela  
tiōe qdā interrogasset a dño.  
qd i oīto q̄ p nob passus est  
magis voluiss̄. R̄ndit. q̄ in  
cruce exēsus fui. ita q̄ omia  
mēbra mea nūerari poterāt  
z q̄cunq; p illo dolore mibi  
grās egerit. ita grā obsequz  
mibi p̄stabit ac si oīa vulne  
ra vnguēto suauissimo deli  
nirer. *Hic p̄patiēs canit ec  
clesia. Et rigor lentescat ille  
quē dedit natiuitas vt sup̄nī  
mēbra regi mīti tendas sti  
p̄ite. Ecce tēsa ē cythara da  
uid in q̄ nedū dauid. s̄z oēs  
p̄p̄be dulciter ceciner. sic ait  
Pe. Actū. iij. De q̄ p̄nūcia  
uit p os oīm p̄p̄b̄z p̄atiēz  
suū. sic ip̄ leuit. Sz z ver⁹ da  
uid n̄ manu fort̄. ip̄e q̄ di  
re tensus ē nō tacuit. s̄z dul  
ces et saluberrimos reddi  
dit sanos sp̄m̄ malū fugātes  
z recreātes oēs despara l̄fir  
mitate laborātes. Ecce p̄na  
cular⁹ agn⁹ in nullo oblatrās  
nec os suū aperit ad occi  
sionē duc⁹. in cruce ara imo  
landua durissime alligat. li  
gatum olim z hodie legim⁹*

s̄z duriora sunt s̄ vincla. Li  
gat⁹ ē p̄mo cū obediētia pa  
tris exinaniret semetipsum  
formā serui accipiens sacco  
carnis n̄re hodie cōfisso se  
circūcingēs ac deiratē occu  
lens. Ligat⁹ est sc̄to p̄ginali  
vtero. De q̄ Bre. Quia quē  
celi cape nō poterāt tuo gre  
mio p̄culisti. Ligat⁹ tertio fa  
scia in p̄sep̄io. De q̄ hodie ca  
nit. *Uagit ifano inē arta cō  
dit⁹ p̄sep̄ia mēbra p̄anio in  
uoluta p̄go inē alligat. z pe  
des man⁹q; crura stricta cū  
git fascia. Ligat⁹ q̄rto funto  
dū capet in orto. vbi vt Jo.  
ait. tenuerūt eum z ligauerūt  
eū z adduxerūt eū ad Annā  
p̄mū. sicq; ligatū duxerūt ad  
Cayphā. atq; de s̄ ad Pila  
tū. Ligat⁹ q̄nto ad statū fla  
gellā dūo. s̄z ip̄a flagella que  
corp⁹ ei⁹ cingēdo circuibant  
nō incōgrue possint vincla  
appellari. Ligat⁹ sexto spinea  
corona caput b̄ndictum cir  
cūplectēs. et spinay aculeis  
elictro sanguine strabente.  
Immitia fuere hec vincla  
neq; ei qui solus liber est de  
bita. sed horribilioꝝ fue  
runt ista ferrea quibus nūc  
multo fortius multoq; fero  
cius cruc⁹ patibulo ē affig⁹*



que nō solū manuū pedūq;  
spagē diuisere. sed etia3 pu  
rissimā illā aīa3 ab hospitio  
sui corpis mūdissimo sepa  
rēt. Dixerat oīm Alexāder  
regul<sup>9</sup> b<sup>9</sup> tū cū p<sup>9</sup>cusus ba  
mata sagitta p<sup>9</sup>etel vt se liga  
ri p<sup>9</sup>mitteret donec exideret.  
q<sup>9</sup> leuissimo motu mortem  
posset icurrere. nō deest in  
q<sup>9</sup> vinciri regē cū3 libera sit  
regis 2 sp<sup>9</sup> salua p<sup>9</sup>tāa. Rex  
regū et d<sup>9</sup> deo3 dulcissime  
ihu q<sup>9</sup> nū3 lib<sup>9</sup>atari ac potencie  
tue hodie derogatū3 ē. cū p<sup>9</sup>  
tot n<sup>9</sup>q<sup>9</sup> 2 dura vincta ligat;  
q<sup>9</sup> sol<sup>9</sup> liber es. sol<sup>9</sup> ligādi at3  
soluēdi b<sup>9</sup>ea p<sup>9</sup>atē3. s3 p<sup>9</sup>pe mi  
sericordiā tuā ligat<sup>9</sup>. vt nos  
a miserijs n<sup>9</sup>ris faceres ab  
solutos. Dono3 2 glā sit vin  
culis tuis optie d<sup>9</sup>ne ihu. q<sup>9</sup>  
n<sup>9</sup>ra tā potēter vincula diru  
perūt. Crucifigide itaq3 fēā  
in cruce iactēti in t<sup>9</sup>ra crux il  
la erigit ac d<sup>9</sup>na ab oībo vidē  
dua i cruce nō sine clamore  
multo ac derisione afflicto et  
supaddēte afflictio3ez eleuat  
atq3 i rupē p<sup>9</sup> pede cruc<sup>9</sup> reci  
piēdo cauata tam imite cū3  
impetu deponit vt oīa visce  
ra expāsi in cruce d<sup>9</sup>ni treme  
rēt. manuū pedūq; vulnera  
clauo3 grossitudie pus ob

structa laxata sint 2 amplia  
ta. coo pan<sup>9</sup>te corpis perfecti  
pōdere. vñ erupit sōs padī  
si. sōna sāguis xpi d<sup>9</sup> loco vo  
luptat<sup>9</sup>. corp<sup>9</sup> p<sup>9</sup>e. s. d<sup>9</sup>ni p<sup>9</sup> q<sup>9</sup>tuoz  
pres diuisua manū3. s. p<sup>9</sup>e  
dūmq3 fossuras 2 copiosissi  
me affluēs irrigauit vniuer  
sā terrā. p<sup>9</sup>etā oīm ablucendo  
Vincenit in hymno. Cla  
uis mite corp<sup>9</sup> p<sup>9</sup>forat sāguis  
vnda p<sup>9</sup>fluit. t<sup>9</sup>ra. p<sup>9</sup>or<sup>9</sup>. astra.  
mūd<sup>9</sup> q<sup>9</sup> lauā3 flumie. Et hāc  
forte crucifixionē d<sup>9</sup>ni in cru  
ce bumi p<sup>9</sup>strata atq3 exalta  
tionē rep<sup>9</sup>ntat hodie ecclia i  
eo q<sup>9</sup> crux deo3 sculāda p<sup>9</sup>mo  
iacet appodiatā i t<sup>9</sup>ra. deinde  
leuat at3 p<sup>9</sup>plo oīdīf f<sup>9</sup>ni mo  
rē q<sup>9</sup>ruā ecclia3. De sicū ac  
corpis i cruce 2 q<sup>9</sup>d sacraissi  
mi corpis positio regal in se  
tipi p<sup>9</sup>ineat. Sedul<sup>9</sup> in pa  
scali carmie pulere f<sup>9</sup>lito dī  
xit. Ne ve q<sup>9</sup>s ignoret specie  
cruc<sup>9</sup> esse colēdā. Que d<sup>9</sup>nm  
portauit. ouās rōne potēti  
Quattuoz i plagas q<sup>9</sup>dratī  
colligit orbis. Splēdidus  
aucto3 de f<sup>9</sup>rice fulget couo  
Deciduo sacro labū3 sidere  
plantectū dextra tenet. me  
diū leua erigit apem. Lūcta  
q3 de mēb3: o viuit nafa cre  
antis. Et cruce complexum

xps regit vndiq; mūdū. Et  
q̄bo clare xpm capitis facies  
ad orientē fuisse. plāto pe/  
dis ⁊ dorsum ad occidentem  
dextrā ad meridiē. sinistrā  
q̄o ad septētridē. q̄ situ etiā  
n̄ os mortuos in sepulcris  
collocā. spantes qz p̄ figura  
bunt ⁊ i ḡnali r̄surreccōe p̄  
tate crucis. cuiusualit̄ p̄figu  
rant in sepulcris. Ad āt dñm  
solū crucifigē. s; Lu. et la  
trones. vnū a dextris ⁊ aliū  
a sinistris. Jo. hinc ⁊ hic. me/  
diū āt ihm. Mar. Et iplēta  
ē scriptura q̄ dic. Et cū iniqs  
deputat<sup>9</sup>. ⁊ Associat<sup>9</sup> b̄iande  
latrones innocētissimo dño  
vt mors et<sup>9</sup> sic infamaret et  
ex om̄i pte turpissima appa  
reret. Impleuerūt em̄ qd d  
cis scriptū est Sap. ij. Dor/  
te turpissima p̄dēnem<sup>9</sup> cum  
Fuit em̄ mors turpissima ⁊  
ppter turpitudinē loci. qz fo  
ris portā in loco dānatorū i  
ter cadauera ⁊ ossa iterfecto  
rū. ⁊ ppter corpis nuditatē oi  
bus p̄uēdā. ⁊ ppter t̄pis festi  
uitatē. fuit em̄ parasceue pa  
sce in q̄ nō nisi sceleratissimi  
qz mors dilatores nō patie  
bat dānari solēt et ppter gen<sup>9</sup>  
mors. qz crucifigio nō solū  
p̄p̄loz osissima s; ⁊ d̄spectissi

ma fuit. vt d̄ dictū ē. ⁊ ppter so  
cietatē vilitatē. latronū s. in  
qz medio est suspēsus. vt sic  
eorū pnceps ab aduenis pu  
taret. Vt ait Crisostomus. xij.  
Parit crucifigūt latrones nō  
tāq; iimici latronū. p̄cipes  
em̄ erāt sceleris eorū. nā p̄  
lato dicēte. quē vultis vob̄ di  
mini ⁊ c. Latrones latronē pe  
tierūt. dñm āt crucifigē. iō  
āt cū dño latrones crucifi  
gūt vt passionē macularent  
et infamarēt dñm qz nō sine  
cā crucifig<sup>9</sup> sit. Dec Lxxij.  
Ecce dilectissimi maledic  
tos et seussimos canes q̄bo  
nihil sat̄ esse potat i filiū det  
psecutiōe. satuari nō poterāt  
oīm rex ablatōe. nudum su  
spēdētes. felle potātes. recli  
natoriū capitis negātes. cor  
poris horribili distētiōe ac  
vulnēz p̄fusiōe. sāguis ml  
tiplici effusione. nisi vt famā  
ac nomē bonū oīmōde ma  
cularēt ac tollerēt. iō p̄mum  
cū armis tāq; latronē p̄pe  
bēderūt. tāq; malefactorē et  
suo scelere dānariū ligauerūt.  
tāq; publicū ⁊ euidentissimū  
nequā accusare corā Pilato  
nō recuast dīcētes. Si nō  
essz h̄ malefactor. tāq; iudic  
issimū irriterūt p̄puerūt.

blasphemiam erant. Barrabam latronem sibi preulerunt. crucis patibulum propter scapulis imposuerunt. et latronem merendo in loco despecto ipse sacro coram hominum multitudine nudum suspendit. et talia multa agere ut suppressa boni nominis opinio ne et fama sceleratissimum omnibus probaret. Deum ipsum hec diffamia tristabat innocentissimum cor domini. et estiare poterit quod eius dignitate cognoscitur. Si enim pro fama sua defendenda. etiam homines peccatores vitas exponunt. atque crudeliter iudicant quod fama negligit. idcirco bonis et dignis nihil amari se sibi fide fame. necesse est longe magis tristari de sua infamia fuisse dominum quam quidem mortales propter homines. et quod omnium dignissimum. et quod multis simplicibus scandalum tulit ac peruersis traditatem presentis et futuris. maxime autem ex eo quod omnis infamia blasphemiam christo irrogata reddundabat in vilipendium patris. sic ipse ait. Qui me spernit spernit etiam quem misit. Lu. x. Sed patris gloria et honor summe desideravit. id est in honoratio summe ipsum peristabat. propter quod frequenter iudeos pro sua debone statum arguebat. ut patet ex de-

cursu euangelistarum. Sed licet suppressum omni studio nomen et fama domini molirent iudei. merita tamen est iniquitas sibi. Et vnde apostolus cum infamabatur inde apostolus glorificatur. et dicere paulo. Propter filium crucis ignominiam exaltavit cum deus et dedit illi nomen quod est super omne nomen etc. Phil. ii. Quod si principalem in irrogatione factum est. tamen nec bodie sine gloria patris fuit domini miraculum multis cum clarificavit. Nam et locum ipse percrevit. portare dominum non sustinens. sol radios retrahit. nuditate corporis videri non permittens. mors domini monumina aperuit. et latro dominum publice precibus ab eorum obtinuit atque regnum. Eya o nunc deuota anima atque sancta homo immaculati agnoscit gratia et redempta ne fatigeris nunc assistere nulla precibus fatigatio vincibilis spiritus tuo leua cordis oculos et suspice quem exaltatus est a terra in qua ubi caput reclinaret non inuenit dominus deus tuus creator tuus. redemptor tuus. amator tuus. in oceanis eterni patris filius. Spectaculum factum est angelis. mundo et hominibus. Angelis qui deum admiratiois magne non approbendentibus tantum filium dei

iniriā. ut fm Esa. vaticiniū  
admirādo q̄rerēt. Quis est  
iste q̄ vēit de edom tici? vesti  
b<sup>o</sup> de bosra. ⁊ cetera q̄ sequunt<sup>r</sup>  
ei<sup>9</sup> dē. xij. Vūdo p̄o tāq̄  
p̄digiū ⁊ cōmotio capitis in  
p̄lis tāq̄ purgamētū mūdi  
et oīm perīpsima. sed boīto  
p̄i<sup>9</sup> stat mediator eoz in cō  
spectu p̄i<sup>9</sup> sui in p̄fractōne  
ut auertat irā ei<sup>9</sup> ne dispdat  
eos. Vere stat i p̄fractōe. q̄  
uis em̄ toto corpe p̄fractus  
cū nō cadit mēte. stat p̄stāter  
in p̄seuerantia bone volūta  
tis. Vīde quō extēdit man<sup>9</sup>  
suas ut trahat oīa ad seipm.  
caue ne sponte tua elabaris  
volūtatē. ne ab eo auertar<sup>r</sup>  
Nam h̄ est oīa sp̄s tu<sup>9</sup>  
candidus ⁊ rubicū<sup>9</sup>. candi  
dus p̄ innocentia. rubicū<sup>9</sup>  
p̄ sanguis sui purpurā. Vi  
de et p̄sidera an tunica sp̄s  
si tui sit an nō. Ecce fera pes  
sima rabies leonina plebs  
iudaica deuorauit illū mor  
te turpissīma p̄iter ⁊ acerrī  
ma p̄dēnauit filiū suū frēm  
tuū. sponsū tuū. Attende  
quō ap̄o teste ad Gala. iij.  
Pro nob̄ maledict<sup>9</sup> fact<sup>9</sup> est  
nudus pendēs in ligno int̄  
maledictos omnium patēs  
blasphemus ⁊ maledict<sup>9</sup>. ut

nos a maledictōe p̄petua li  
beraret. Circūspice trāsīes  
p̄ vias. dies antiq̄s memo  
rare. p̄sentes attende. ⁊ vide  
si est dolor filiis si ē dolor me  
us. Dixerat in erbicis olim  
gentilis ille Aristotiles. q̄  
omniū terribiliū terribilissi  
mū est moris. s; ecce h̄ pena ⁊  
morte amariorē nisi q̄ ipsa  
pena mors est p̄ducta. Iō  
aplus p̄mēdās dñi obediē  
tiā ad p̄bīl. Et fact<sup>9</sup> est in q̄  
obediens vsq̄ ad mortem.  
mortē at cruc<sup>9</sup>. pag. dixit. vs  
q̄ ad mortem. nisi adderet  
mortem at cruc<sup>9</sup>. q̄ morte ni  
bīl peius fuit fm Aug. inter  
oīa genera mortū. q̄ ibi do  
lores acerrimi exaggerāt<sup>r</sup>  
⁊ cruciat<sup>9</sup>. p̄p̄ q̄ finitō em  
etiā mors ip̄a dulc<sup>9</sup> apparet.  
Non em̄ crucifigi occidi fu  
it. sed in mortē dolorib<sup>9</sup> diu  
tius viuere et in p̄ductione  
cruciatu semper mori. Deu  
beu q̄nt<sup>9</sup> dolor<sup>9</sup> cruciat<sup>9</sup> nu  
dī extēti ac vulnerati corpis  
tenerrimi sp̄. p̄ maledicte ple  
bis salute multiplicib<sup>9</sup> labo  
rito fatigari. O q̄ profunda  
amaras vulnera benedicta  
raz manū crudeliter ligno  
cōficarū. q̄ compeditos sol  
uere. clios erigere. suisq̄ ac

tactibus vulneras infirmita-  
tes solcabat curare. O q̄ iro-  
lerabil pedā trāssio. q̄ ad  
suorū crucifixorū iudice scz  
gētū salutēz et pacē sp̄ directe  
fuere. O q̄ triste ac reclinatū  
caput mille spinarū pūcturū  
pforatū. faciesq̄ pallēs livo-  
re et sanguine obducta imun-  
dis q̄z bestiarū spurū sordida-  
ta. alapis tumida. vellicatōe  
q̄z turpiter exarata. q̄ pupilloz  
et viduas et miseros sp̄ cōso-  
labat. Desiderabāt sp̄ hanc  
faciez videre famuli dei. Nā  
et Moyses ait. Si inueni  
grāz in p̄spectu tuo ostende  
mibi facie tuā. Regius p̄pha  
Q̄stēde nob facie tuā et sal-  
ui erim⁹. Et in canticis. Q̄stē-  
de michi facie tuā. qz facies  
tua decora. ecce ascendit ho-  
die o aīa in altū. vt ab omni-  
bus facies desiderata vide-  
ret. Inclinauit eā vt caute p̄spi-  
ceret. Eya q̄s nō videat q̄s  
h̄ gemit⁹ lacrimasq̄ p̄tineat  
qm̄ siē p̄iū ē gaudere pio ie-  
su. ita p̄iū ē flere lacrimantez  
ibm. ad h̄ o sunamiris intue-  
re. et lege libz hūc corā ocul-  
tuis expansum in quo et si  
ab eternō p̄ omia viu⁹ in-  
sepsit clemētē fm̄ illō Job.  
Qd factū est in ip̄o vīta erat

tū hodie et carne sepi⁹ interi⁹  
q̄dem tristitia et doloribz. so-  
ris autē stilo ferro atrocissi-  
mis vulneribz. iris nedū vi-  
sibilibz etiam p̄pabilibz  
tam grossis q̄ indelilibz.  
siē p̄ Esa. p̄dicit. Nūqd mu-  
lier p̄r obliuisci infancē suū  
vt nō misereat filio vteri sui  
et si illa oblita fuerit. ego tū  
nō obliuiscar tuū. Ecce i ma-  
nibz meis desepsi te. Dic est  
liber quē Ezechiel vidit in-  
tus et for⁹ sepi⁹. in q̄ scriptū  
asserit lamētū. carmen. et re.  
Ve in⁹. lamētū for⁹. lamen-  
tat⁹ em̄ est nedū oculis fun-  
dens lacrimas. sed etiā toto  
corpe sāguicas guttas. sz q̄-  
lis crimis. nā et de ip̄o psalle-  
bāt q̄ bibebāt vinū puto q̄a  
in⁹ cantauit corde gr̄as p̄i  
p̄ p̄diti hoīs liberatiōe. for⁹  
p̄ulit ore p̄ba intrinseci dolo-  
ris. q̄ ita dolorē declarabāt  
vt nō min⁹ plena salute occu-  
lētiora sacramēta p̄iō auri-  
bus explicabant. Sz ad no-  
strū p̄positū dūtaxat tracter-  
mus inq̄ntum dolorem in-  
timū exp̄ssere. Audiat⁹ itaqz  
p̄mam elegiaci carminis sui  
clausulā quā de cruce plen⁹  
cruciatū modulauit Lu. p̄  
in q̄t dimitte illis. non enim

sciūt qđ faciūt. Solēt patie  
res ide apli lamēari vñ pl  
a cerbi<sup>o</sup> ve dolēt. ita pñū pa  
tiēz dñi pñū iūfior ai ei<sup>o</sup> tri  
sticia edidit atz dolor. hic ei  
magi parif. p cui<sup>o</sup> ablatōe p/  
mū dñca. Houit qñ pater  
nā maiestare offēdūt pñā i/  
ploz. q dñia offēsa qñ pl  
cūcti displicuit. oibz corpali  
b<sup>o</sup> pñis pl<sup>o</sup> affixit. d q s. p. q. r  
mūta sūt posita. Et qñis p  
oim pñis nimis voluit. ma  
xime tñ p maxis. Datimū  
aut pñm fuit crucifixio fili  
dei. Rā sic vult. b. An<sup>o</sup>. li. ij.  
Cur dñs bō. c. vij. Minima  
lesio illi<sup>o</sup> pñone peior fuit qñ  
pñm oim hoim sit malū. Et  
itez. Ad violētā ereptiōem  
vite corpāl hois xpi nīsa im  
mēfita vñ multitudo pñō/  
rū extra pñā dei cōpari pñ  
Rimū itaqz de pñō suorū  
crucifixoz tristabaf p qñso  
p hūiūfime maiestas offen  
debat. di. Et q: pñā nō pñt  
deleri nisi p deū remittētem  
culpā siue offēfā. iō orat ve  
cesset dñia offēfā p remissi  
onē pñōz. dicēs. pñ dimit  
te ill. rē. Nec frustra orauit.  
qm q orauit efficacit ipetra  
uit. sic ait Leo ser. q incipit.  
Desiderata nob. De b<sup>o</sup> oio/

nīs potētia fuit vt pñcatō  
Petri apli ex bis q dixerūt.  
Sanguis eius super nos  
super filios nostros. multo  
rū ad pñiaz corda pñertēt. z  
vna die baptizaret fere tria  
milia indeoz. fieretqz oim  
cor vñs z asa vna. paratorū  
p eo mori quē poposcerant  
crucifigi. S; qđ nō solū do  
loris iterni s; z amorū inau/  
diti ac benignitatis fuit ac  
doctrīne alij fñoni z tñi re/  
seruādū est. atqz ad cetā pñe  
dēdū. Jo. Scpsit aut z pñ  
latus titulū cause ei<sup>o</sup> z posu/  
it sup crucē sup caput eius.  
Jo. Erat at septū. Matth.  
Hic est ihs nazaren<sup>o</sup> rex iu/  
deoz. Jo. Hūc g titulū ml/  
ti legert indeoz. q: pñe erat  
ciuitatez loc<sup>o</sup> vbi crucifixus  
erat. z erat scriptū hebraice  
grece z latine. Dicebāt g pi  
lato pñifices indeoz. Noli  
scribere rex indeoz. s; q: di  
xit rex sū indeoz. Rā dñt pñ  
latus. Qđ scpsit scpsit. Et fñ  
the. iō iudei pñrabāt scribi  
titulū. itēdētes p hūc illufo  
rie vitupare opīonez ei<sup>o</sup> q  
regē faciebat seipm. vt sic pñ  
terehētes sui misereri nō va/  
lerēt. s; magi ei cōqz tyrāno  
insultarēt. iōz i triplici emi/

natio: i lingua. heb: a p̄ca p̄pter  
iudeos in lege gl̄antes. gre:  
ca p̄p̄ gēnium sapiētes. et la:  
tin: p̄p̄ romanos iā pene oī  
b̄ sapiētibz ip̄erātes. Vex q̄  
dē qd̄ ip̄i in p̄umeliā sollici  
tabāt. alie q̄ voluerūt. Pilat⁹  
exeq̄. ad ei⁹ scz laudē ac re/  
gni p̄firmatōez. vñ et Pilato  
dixit. Noli scribere. rex iu/  
deoz. s; qz dixit. rex iudeoz  
sum. Jō ang⁹. sup Joh. cos  
alloquēs ait. Quid loqm̄/  
ni infani. qd̄ fieri p̄dicis qd̄  
mutare nullo pacto potest.  
nūq̄d em̄ p̄pterea nō erit ve  
rū. qz Iesus ait. rex iudeoz  
sum. Si cor̄rūpi nō potest  
qd̄ Pilat⁹ sc̄psit. cor̄rūpi pōt  
qd̄ veritas dicit. Nam et con  
firmādo qd̄ sc̄psit. ait pi  
lat⁹. Qd̄ sc̄psi sc̄psi. vt ipleret  
sc̄ptura. Ne cor̄rūpas tituli  
in sc̄ptōz. Rex ḡ ē xp̄s iudeo  
rū. imo et gentiū. sed iudeoz  
circūcidē cordis in spū nō  
lfa. qz laus nō ex hoībz sed  
ex dō ē. p̄mentū ad hierim  
liberā m̄rēz misēdiaz eternā  
in celis. saram spūalē ancil  
lā et filiū eius foras d̄ domo  
libratz efficiēre. Jo. Itaqz re  
spōdit Pilat⁹. qd̄ sc̄psi sc̄psi.  
q. d. qd̄ dixi dixi. Hec Ang⁹.  
Que et in s̄ dolori addidit

qz veritatē quā gētilis alie  
nigena p̄firmabat elect⁹ su  
usqz p̄lus cui ip̄am tam mlt̄  
ripl̄citer in p̄p̄is nūciaue  
rat tam inuidiose om̄imode  
impugnabāt. Jo. Milites  
ḡ cum crucifixissent eū acce  
perūt vestimēta ei⁹ et fecerūt  
q̄tuor partes. vnicuiqz mi  
liti p̄tem et tunicā. Erat autē  
tunica incōsulilis desup cō  
texa p̄ totum. Dixerūt ḡ ad  
iuniorē. Nō scindam⁹ eā s; for  
tiāmur de illa cui⁹ sit. vt scri  
ptura ipleret dicens. Partici  
p̄s vestimēta mea sibi. Et sup  
vestem meā misēre sortē. Et  
milites q̄dem s̄ fecerūt. Ad  
lram parer p̄les xp̄m tuni  
cas habuisse. q̄tuor ḡz cruci  
fixores fuisse. q̄n̄ spoliatio  
domini afflictioez adaucta.  
Nam fm̄ Chrys⁹. non parua  
abiectio hec christi erat. q̄si  
em̄ totaliter de bonozatum  
et omnium vilissimū in chri  
stum hec agebant. in latro  
nibus autem nihil tale ope  
rari sūnt. Diuidere enim ve  
stimenta in cōdemnatis in  
valde vilibus fit et abiectis  
et nichil aliud habentibus.  
Scdm̄ Theophilum autē  
ad obprobrium hec facie  
bant et ex quadam lascivia

q̄ si sub sannatiue diceret. q̄a  
se regē dixerat habeam⁹ sicut  
aliqd d regij⁹ vestimē⁹. Etia  
eo apli⁹ dñm h spoliatio cō/  
tristabat. q̄ vestes ille q̄s for  
te suis mī charissima cōpa/  
rauit laborib⁹ aut tenuit ma  
nib⁹ cederet tā indignis. S;  
nō vacāt h a mysterio q̄ pul  
cre p̄sēq̄ Aug⁹. om̄l. cxxij.  
sup Job. Sed ad vltiora  
p̄peram⁹. Math. Sedētes  
scz milites suabāt eū. ne scz  
euaderet. aut aliq̄s eum de  
cruce viuū deponeret. S;  
diligētia militū z sacerdotū  
nob p̄fuit vt maior z aptior  
resurgēt⁹ virtus appareret.  
Math. Pietercuntes autē  
blasphemaueūt eū. mouētē  
capita sua z dicētes. Vah q̄  
destruis tēplū dei z ī triduo  
illud reedificas. salua teipm.  
si fili⁹ dei es descēde de cru/  
ce. Sicut z p̄ncipes sacerdo  
tū illudētes ad alterutrū cū  
scribis z seniorib⁹ dicebant  
Alios saluos fecit. scipz nō  
p̄t saluū facere. Si rex isrl ē  
descēdat nūc de cruce z cre/  
dim⁹ ei. Cōfidit i deo liberz  
cū sicut. Dixit em̄. qz fili⁹  
dei sū. Luc. Et stabat p̄plus  
expectās et deridebant eum  
p̄ncipes cū eis. Illudebant

āt ei z milites. z postq̄ dice/  
rat. Sicut. accedētes et acer/  
cum offerētes illi z dicētes.  
Si tu es rex iudeoz saluū  
te fac. Animaduertite kmī  
inauditā rabidoz beluinaz  
seuiciā. naturaz hoīs penit⁹  
deserētes. offus misericor/  
diz z mansuetudis exortem  
Supmirū videt qūo cōtaz  
atrocitate in tam afflictum.  
piū. z in nullo oblatrantem  
homiem poterant exerce.  
Nusq̄ vidim⁹ nec aliqū au/  
diuim⁹. aut legim⁹ etiā in ex/  
tremo supplicio iudiciū sine  
miscōia fieri qn saltem aliq̄  
ex gre vel in ipa mort⁹ influc  
tione q̄tū fm gen⁹ mortis z  
datam suāz fieri potuit cō/  
passio z miscōia impēderet  
ad min⁹ in p̄bis p̄solatorijs  
si min⁹ in factis potuit exbi/  
beri. etiā sceleratissimus ho/  
minib⁹. parricidis aut fratri  
cidis. ciuū aut patrie tradi/  
torib⁹ aut q̄libet intolerabi  
lia damna in ferentib⁹. Sed  
ecce innocentissimo ihu qui  
nihil mali intulit. sz bona tri  
buit. nūq̄ obfuit sp̄ profuit  
oīs mia negat. Qem nihil  
mali trulerit titul⁹ ipse z illa/  
te blasphemie q̄ crimē nullū  
poterāt ipingere clare p̄bāt



Quicquid boni tribuit. etiam  
in peccatis atrocissimis declaratur  
Ecce vix fimo confidit oris  
et finis. quod omnem peccatorum. dolorum et  
iniuriarum. imo infamis fratrum et  
amicorum inimicorum. per eos. et inimi  
cis suis crudeliter preterea atten  
tissime interpellabat. ne illate  
sibi iniurie in malis temporibus cederet.  
sed remitteret culpa. et debita  
eis damnatio semper eterna.  
Sed nihil mora sunt satis du  
riora corda. sed propter vires  
pessimas reddidere. Nam ne  
quod plagis eius. nec vulneribus. nec  
sanguine perfundio. nec fluuio.  
nec imminente iam morte sa  
tiari queunt. magis autem omnia sunt quam  
modica ac insufficientia quippe  
dentes. quem nec malis nec  
vulneribus nec spiritibus attingere  
valuerunt. blasphemis. impro  
peris. irrisoribus. ac motu ca  
pitis incredibili furia lacerab  
ant. quod humana abhorret na  
tura. vitio afflicto supplicio  
quam poterant afflictorum superad  
dentes. De tribu autem insulta  
bant. de iactantia. Iohannes. Vab  
de destruis templum dei etc. Se  
cundo de potentia. Alios sal  
uos fecit etc. et Si rex israel es.  
etc. Tertio de vana fiducia  
ibi. Confidit in deo. liberet eum  
si vult. dixit enim. quod filius dei sum.

Impones autem ante tempus duo.  
Primum. quod dixerat se christum in  
lege promissum. Secundum. quod dixe  
rat se regem iudeorum. Primum  
tamque legi israeli improperebant  
crucifixo domino iudei. Secundum  
tamque romano imperio israeli im  
properebant milites romani  
mosaice legis ignari. Quod autem  
aiunt. Si rex israel es descende  
nunc de cruce. etc. ex diabolico  
loquuntur instinctu. quod de hoc  
beatus Leo in sermone. qui incipit  
Expectatores vite ait. Principes  
per sacerdotum quibus indulgentiarum  
saluator petebat supplicium  
crucis irrisoribus aculeis  
aspabant. et in quem malis am  
plius sentire non poterant. lin  
guarum tela iaciebant Et in sermone.  
qui incipit Ego multis modis  
ideus inquit. Principes iudeo  
rum legisque doctores. nec con  
scientie impietate compuncti  
nec effectum sceleris mitigari  
fiscis clauorum addebant te  
la linguarum dicentes. Alios  
fecit saluos. Nam sic testatur bea  
tus Bernardus in sermone. de pascha qui  
incipit Vixit leo. Dolet ve  
nenari serpentis astucia. exalta  
tum in deserto serpentem enee  
cum inuentum sanctorum vulnera que  
infligit. alioquin quam alio instiga  
te misisse credimus christum per

lati ad ipm dicēte Nihil tibi  
z iusto illi. multa ei passa sum  
hodie pvisū ppe ei Timebat  
ē iā tunc. s; nūc matie. scute  
crucē enervari se sētēs ini/  
micē sēra ducit pnia. Et q̄s i  
stigauit ad crucifigēdū isti/  
gat ad suadēdū vt d cruce de/  
scēdat. Hauerat q̄tū p salu/  
te illi ppi zelū gerere videt  
dñs. ppea malidose nimis  
linguas erudiēs blasphemio  
rū suggerēbat vt dicerēt. de/  
scēdat z credim⁹. q̄si nihil iā  
possi obstare qn descēderet  
q̄ eoz credulitatē tātope de/  
sideraret. s; nō mouet vana  
pollicitatōe q̄ nouit oīm cor/  
da. sic nec expbatiōe z blas/  
phemia minissim⁹ oīm mo/  
uebat. Sed audi⁹ qd ad h  
rūderit xps p pphaz. Quer⁹  
signū indee. Expecta me in  
diē rurrectōis mee. Si vis  
crede maiora tibi iā opa de/  
mōstrauī. Multiplicam sig/  
faiat⁹. p feci heri z pdie. ho/  
die habeo cōsumari. An nō  
erat mai⁹ qd vidist⁹ e corpib⁹  
obsessis exire malignos. et e/  
grabatis suis exilire palyti  
cos q̄s e maib⁹ meis vl pedi/  
bus resilire clauos q̄s ifici/  
tis. S; patēdi ē tps. nō est  
faciendi. Et passiois tps sic

frustra puenire cōnat⁹ ea. sic  
nec poter⁹ ipedire. si adhuc  
gñatio pua z adultera signū  
q̄rit. nō ei dabit⁹ signum nisi  
Jone pphē. nō signū descen/  
siōis. s; resurrectionis. Hec  
Berth. Cryp. omf. xij. Consi/  
dera inqt nunc vocē filiorū  
diaboli q̄s imitat⁹ paternā  
vocē. Diabol⁹ dicebat. Si  
fil⁹ dei es. mitte te deorsum  
Et iudei dicūt. Si fil⁹ dei  
es. descende de cruce et cre/  
dim⁹ tibi. De q̄ error⁹ fonte  
iudei. inqt Leo ser. q̄ icipit.  
Expectatōi vīe. de q̄ inuidie  
lacu taliū blasphemiaz ve/  
nena potast⁹. Quis vob ma/  
gister tradidit. q̄ doctrina p/  
suasit q̄ illū regē isrl. illū dei  
filiū crede deberet⁹. q̄ se cru/  
cifigi nō sineret. aut a pfixio/  
ne clauoz libez excuteret. n̄  
vob h leg⁹ mysteria. n̄ pasca/  
lis obseruātie illud. habun/  
deq; legist⁹ q̄ ad detestabilē  
vīi sceler⁹ impietatē et ad vo/  
luntariāz dñi ptinet passio/  
nem. Ipse em p Esa. loquit.  
Dorsum meum dedi ad fla/  
gella. maxillas autem meas  
ad palmas. Faciem autem  
meā non auerti a confusio/  
ne sputozum. Ipse per Da/  
uid. Dederūt inqt in escam

mea fel. et in siti mea potage  
runt me aceto. Et iter. Circa  
dedit me canes multi. Philu  
malignanti obsedit me. Fo  
dedit manus meas et pedes me  
os. Vinuerauit oia ossa mea  
Ipsi pro phideraue. et inspece  
me. diui. si. vesti. mea et super  
veste mea miserunt sortem. Nec  
legisti. dominus descendet de cruce  
si dominus requirit a lig. Et beatus  
Amb. tractans idem psalmum. Si  
ret israel es. etc. ait. O stulte et  
cece grex sacerdotum. numquid im  
possibile est ei de puo stipite  
ligni descendere qui descendit a  
celorum altitudine. Numquid tua  
vincla possent illum tenere  
quem celi non possunt cape. non venit  
ut se liberaret. quia sub fuitute fi  
erat. sed ut nos de fuitute re  
dimeret. Verumtamen fraudu  
lenta est eorum promissio descendat  
et credimus. Aut Io. crysostomus. super  
Mat. Matheus secundo surgens de  
sepulchro et non creditis. nunc si de  
cruce descenderet non crederetis  
Duo ipsi euident probat pecu  
nia promissa custodito et resur  
rectione ut dominum resurrexisse  
a mortuis negaret. et ab apo  
stolorum furatum ipsum dormientibus  
metiret. ut dicit Mat. et ideo  
qui rudes dolositate iudeorum.  
Leo ait ser. qui incipit Luce multi

His vocabulis Si ret israel  
es etc. stultus et blasphemus red  
dit oia electa refusus. et vna  
sit in vno finis ferunt. celum. tra  
sol. sidera. quia indignos vos  
suo misterio prestantes terri  
bili motu insolitoque defectu  
tenebras mundo vix cecitatis  
ostendit. Sed ecce non satis fuit  
saluatore non nisi irrideri et blas  
phemari a cedentibus et obfus  
catis cum a preteritis. a principibus  
scribis et senioribus. a populi  
stantibus et expectantibus. a militibus  
et gentibus tamque opprobrium  
hominum et plebis abiectorum. vobis et  
irrisoribus signis. qui non nisi vili  
simis solent exhiberi personis.  
nisi etiam in maiorem sui respectum  
a sceleratissimo homine ad mor  
tem dannato filii peccati crucis labo  
ranti per suis latrocinibus mor  
morato auctori vice sibi insul  
tare. nam Luc. Vnde de his qui  
pedebant latroem blasphemaba  
nt eum dicit. Si tu es christus sal  
ua te mentem et nos. Quod  
Mat. et Mat. i. per abbat et  
quidam. beatus enim locus  
perstrigetur. plebs nunc posuerit  
per singularem quomodo fieri in scriptura  
isolitum non est. ut dicitur. Be. super  
Luc. aut locuti sunt modo qui fa  
ctum vni refert ad plures. quomodo  
societas dicat aliquid facere

dū vn<sup>o</sup> de societate h̄ fac. vt  
dic<sup>t</sup> Ly. sup<sup>r</sup> Mat<sup>th</sup>. Vt fm̄  
Hierō. Primo rēq; latronū  
blasphemauit. s; alēvidens  
pariaz xpi z sig in rebo insen  
sibilito. i. xpm credidit. porē  
blasphemiā seqnti cōfessioē  
alteriusq; correptōē emēda  
uit. Rā ei q̄l blasphemā p  
seuerauit. Lu. rīdēs alē in  
crepabat eum di. Regs tu ti  
mes deū. q̄ in eadē dānatōē  
sūm<sup>9</sup>. nam digna factis reci  
pim<sup>9</sup>. h̄o nōbī malī ges  
sit. Benigne q̄dem suscepit  
dñs nec ipudauit latronis  
p̄fessionē z excusatōez. S; q̄ntus putas meror aiaz no  
stri saluatoris obruit. vt in tā  
innumerabili p̄lo q̄ ad diē  
festū simul z ad crudele spe  
ctaculū p̄uenerat. non inter  
amicos. nō inf<sup>r</sup> tot p̄ eū a va  
rijs lāguorib; sanatos. etiā  
a morte suscitatos. nō in uē  
tus est q̄ p dño patiēte m̄ de  
re ausus est. z veritatē publi  
ce p̄fiteri. Vere oēs dedina  
uerūt simul inutiles facti sūt  
nō est q̄ faciat bonū. nō ē vs  
q; ad vnū. illum. s. latronez.  
apud mū dū q̄dē repbatū s;  
nō ap̄ deū. Et certe ptume  
lia est p̄ncipis si p eo vilissi  
ma p̄sona rīdet z loq̄t. S;

dñs vniuersotū latronis  
publici excusatōē ē p̄tentus  
Fortior fuit latro iste p̄mo  
discipulo q̄ puelle vilissime  
minas tolerare non valuit.  
Nam vt Chrys<sup>ost</sup> ait Omel. 8  
Spernēs tormēta vndiq;  
p̄lm inspiciēs circūstantez.  
clamantē ingenti rabie ar  
dētē. nō timuit. nec crucifixi  
vilitatez q̄ videbat insperit.  
s; fidei oculis h̄ cūcta trās  
uit. z būilibo cogitatōib; ce  
loz dñm exaltatū pura mē  
te cognouit. z ipi<sup>9</sup> misericōdiam  
in cruce flagitauit dicēs ad  
ih̄m. Dñe memento mei dū  
veneris in regnū tuum. Leo  
in ser. q̄ incipit Exigit fides  
Que istam fidez exhortatio  
p̄suasit. q̄ doctrina imbuit.  
q̄s p̄dicatoz accendit. nō vi  
debat prius acta miracula.  
cessauerat tūc languentiu;  
curatio. cecoz illuminatio.  
viuificatio mortuoz. ea ip̄a  
q̄ mox erant gerēda nō ade  
rant. z tñ dñm p̄fiteri et regē  
quē vidit duri supplicii esse  
cōsortem. Vex ille. Estimo  
quia p̄bum emissum p̄fide  
rauit. quo p suis crucifigo  
rib; actus i eū inbūane fre  
mētib; salutē poscēs patres  
exorauit. q̄d leges z boia ex

cessit additōez. Si qđdē dicitū  
ē antiq̃s. Dilige primū tuū.  
et odies inimicū tuū. Dñs  
s̃o i cruce pmū dilectōis ef/  
fectū inūniē ipēdit. in q̃ p̃  
aliqđ q̃s homiez eē cognit. q̃  
tā potēter i bono oīm suoz  
inimicōz seuciā viciit. Faci  
le q̃z veniā ipetrare posse cō  
fidit ap̃s eū dñi petet. quē tā  
misericordiē s̃i petēto. imo  
iā iāq̃ seuciēto p̃p̃bavit. n̄  
frustra. q̃n cōtinuo audit a  
dñō. Amen dico tibi. hodie  
mecū eris i paradiso. nō illo ter/  
restri de q̃ elect⁹ ē Adā. nec  
celo empīreo. q̃ nemo veniet  
aī ascēsiōē meā. s̃z in padī/  
si brā fructōē. Nā s̃m Bedā  
sup Lū. vīta est eē cū xp̃o. qz  
vbi xp̃s ibi regnū. hanc em̃  
brām fructōez p̃ies i limbo  
statim p̃ xp̃i mortē habue/  
rūt. q̃ aīa xp̃i a corpe separa  
descēdit. ad eosq̃ h̃ latrōis  
aīa eiusdē princeps b̃itūdis  
hodierna die descendit. Et  
brūs Añ. Credo dñe credo  
certe. vbi tu vis. et vbi tu es.  
ibi paradīsus ē. et esse tecū s̃ est  
esse i paradiso. Quō venerabi  
lis ille p̃fessor et gl̃osus mar  
tyr tecū fuit p̃ totū illud ho  
die et postea oī tpe. Excedit  
ā inq̃r Leo papa scr. q̃ inc̃i

pit Exigit fides. hūanā p̃di  
tiōē h̃ illa p̃missio. et nō tā  
deligno cruci q̃ de throno  
credis p̃tā. Ab illa altitudi  
ne pmū fidei das. in q̃ cyro/  
graphū hūane trāsgressiōis  
abole. Ecce s̃m n̄ri saluato  
ris s̃bū i cruce placū. oī cō/  
solatōe ac gaudio plenū. et a  
d̃peratōis baratro liberā  
eriā veteratissimos p̃ctōres  
nihil in se habēs aspirat. v̄  
amaritudis. et h̃ qđdē nobis  
qd̃ aūt xp̃o putam⁹ ne dulce  
habeat vocē. aut nō sine cor  
dis sui suspīrio sine grandī  
tristitia emissū. certe mime.  
sic nec s̃bz pmū. Quis em̃  
dubitat valde p̃tristatū do/  
minū. p̃ eo p̃ q̃ sponte tanta  
subijt tormēta. h̃o autēz suo  
p̃ctō deū offendit. sibi para/  
disū et terrestre et eternū p̃di  
dit. et p̃ vīta p̃petua mortis  
miseriā acq̃sivit. p̃ q̃z recu/  
peratōne tam dira supplicia  
ac mortē auctor vīte sustinu  
it. Sicut q̃ in p̃ori s̃bo quo  
diuinā offensam remitti po  
stulauit sup modum de ip̃a  
offensa doluit. ita et nūc cum  
p̃diram hereditatem primo  
omniū huic latroni p̃misit  
et p̃stulit. de eius amiss̃ōe  
quantū ad totūz genus hu

manū. intēssime tristabāt.  
Nec mix cū ob eandē cāz su  
scitatur<sup>9</sup> lazar spū īfremuit  
ac lacrimas multas fudit.  
S; nec epalia dāna z pēas  
inimicorū suorū. ciuitatis scz  
hierl; discipulū suis pmeora  
ri potat nisi cū singulū ab/  
q; fieri. z de b s. Triste ē fu/  
it dñō hāc felicitatē vni pol/  
liceri q̄si pegrio z aduene. et  
eā nō sine sua morte redde/  
re. quā sua culpa p̄ditam ve/  
lut hēditatē p̄riā totū gen<sup>9</sup>  
hūanū possidere debuit q̄s  
sine labore. Adauit dolorē  
dñi. qz fruct<sup>9</sup> passiōis tante  
sā actu exhibite in vno solo  
a paruit. quē licz acq̄siuit tñ  
aliū amisit. Si qdē lucrat<sup>9</sup> ē  
dñs latronē. z p̄didit disci/  
pulū p̄ditore. S; z inde am/  
pl<sup>9</sup> iugebat corde. qm̄ venia  
hūic latroni misericordit<sup>9</sup> z  
facile p̄cessa q̄ cūctos accēde  
et ad eū accēdēdū cū grāz  
actōe sine mora ad eū tā pa/  
ratū suscipe debuerat allice  
re. plurimis inḡs erat fusa  
ocasio differēdi p̄niaz z dā  
nabil<sup>9</sup> p̄sc̄ptōis. q̄ hac facili/  
tate venie latroni ī extremis  
p̄cessa stulte z īgrissime p̄ctā  
sua p̄tinuāt in finē. Ob h in  
suo dei iudicio nec in extre-

mis p̄niaz quā vsq; tūc sp̄d/  
te distulerāt habituri. Sic  
ē saluo vni<sup>9</sup> p̄ occasione fuit  
dānatio p̄limorū. occasiōe q̄  
dē dico nra malicia acceptā  
non illi<sup>9</sup> benignitate datam  
Sic ē ea etiā q̄ videbāt do/  
minō p̄solatiōis aliqd affer/  
re tristitiā augmētābāt. Si  
cut z dilectissime m̄ris p̄sen  
tia aliorū q; ei<sup>9</sup> mortē dolen  
tiū amicorū. De q̄bo Jo. p̄se/  
q̄nt<sup>9</sup> ita dicit. Stabant iuxta  
crucē ihu Maria m̄r eius z  
soror m̄ris ei<sup>9</sup> Maria cleo/  
phe. et Maria magdalena.  
Soler tribulat<sup>9</sup> refrigerio  
esse amicorū p̄ntia dū ab eis  
p̄solatio aliq̄ sperat. sic dicit  
Salō. Ec̄s. iij. Ne soli qz  
cū ceciderit nō h; subleuan  
tē se. Meli<sup>9</sup> est ē duos sil<sup>9</sup> eē  
q̄s vñū. b̄sit em̄ emolumen/  
tū societat<sup>9</sup> sue. Si vñ<sup>9</sup> cecī  
derit ab alto fulciē. S; tri  
stissima fuit h p̄ntia. z matri  
stati z filio pendēti. Adde q  
vsq; hodie ei<sup>9</sup> duota memo  
ria potēs est resoluerē in la  
crimas durissima q̄q; corda  
Sic in om̄l. solēni Rusi ep̄l  
sup stabat scribit. In his in  
q̄t p̄bis ineffabilis qdā vir/  
tus abscondita manet. q̄ tam  
potens est ad resolūndū si

delit lacrimas i celeste dul/  
cedine vt si etiā durissimus  
aliq̃s stupēde passionis dñi  
Jesu lectōnem audirā sicco  
corde ⁊ vultu ptransierit. cū  
ad h̃ p̃ba uentū fuerit in q̃bo  
recitat illi<sup>9</sup> bñdiete p̃gis iux  
ta filij sui crucē statio. mori/  
ent; filij ad m̃fēz respect<sup>9</sup> et  
allocutio. finalis illa recom/  
mēdario. illa deniq; illi<sup>9</sup> ma/  
tris a suo filio desēda sepa/  
tio a lacrimis se p̃tinere ne/  
quaq̃ possit. Tragemus et  
nos paulo diffusius h̃ eadē  
p̃ba si forte coopante eiusdē  
filij et m̃f̃is g̃fa mēs ñra ad  
ppassionē valeat vber<sup>9</sup> ex/  
hortari. Stabat itaq; Jo/  
hānes. iuxta crucem ih̃u m̃  
ei<sup>9</sup>. vere s̃p̃ h̃ m̃f̃ sterit mente  
⁊ corpe. et mox siue gestuuz  
bonestate. Siq̃dem mēte a  
fidei integritate. caritat; p̃fe  
ctōe. fructū culmiē nec aliq̃  
cecidit. nec descēdit Nam vt  
Berth. ait ser. cur<sup>9</sup> p̃ncipiū est  
Signū magnū. Defect<sup>9</sup> ois  
sub ea ⁊ q̃cqd̃ fragilitat; seu  
corruptōis ē excellētissima  
q̃dā sublimitate p̃ ceteris om  
nib; excedit ⁊ sup̃gredit<sup>9</sup> cre  
atur; cur<sup>9</sup> oia tā excellētirra/  
diara noscunt. vt nihil in ea  
nō dico tenebrosū s; nec ob

scurū saltē ṽl min<sup>9</sup> lucidū. s;  
ne tepidū q̃dē aliq̃d ⁊ nō ser  
uētissimum liceat suspicari.  
Nec Berth. Sed nec ipsam  
fidē ei<sup>9</sup> integerrimā nec cha/  
ritatē seruētissimā nedū ad  
filij s; ⁊ p̃tinū. imo seuisi/  
mos ad liciores filij sui cru/  
cifixores in horrēda mortis  
sue hora. aq̃ m̃te tribulatio  
nis extinguere. ac p̃passiōis  
flumina obruere potuerunt.  
Stetit ⁊ corpe q̃ sola amic;  
cūct; amentib; discipulisq;  
eo relicto fugiētib; infirmis  
q̃s curauerat. turbisq; quas  
miraculose pauerat. mortu  
is q̃s suscitauerat nō cōpa/  
rennito. ceteris p̃o insulan/  
tib; ac irridēdo blasphemā/  
tib; nō fugit. nō deseruit. sed  
parata mori cū filio impter  
rita ac imobilē fidelē assiste/  
bat. vt p̃e de ipsa itelligi pos/  
sit illō Eccl̃s. j. Generatio p̃y  
terit ⁊ generatō aduenit. ter  
ra ac in eternū stat. Genera  
tio p̃terit qñ Petr<sup>9</sup> cū ceteris  
ecc̃lie p̃ncipib; fugit. Bene/  
ratio aduenit qñ latro p̃pter  
sua sortefacta suspensus an/  
diuit Dodiē mecum eris in  
paradiso Terra ac illa bñdi  
cta q̃ ṽite fructū ptulit. eter  
nū stat immobilis. nequaq̃

a morte recedens quē nūq̃  
dereliq̃rat uiuētes. Hęc ma  
tris imobilē statōē p̃uidēo  
p̃p̃ha. Esaias cū dñi derelie  
tionē i passiōe sua describe  
ret i p̃sōa dñi dicēs. Torcu  
lar calcavi sol⁹. non ē ausus  
dicere. ⁊ s̃ gētib⁹ n̄ ē hō mecū  
s̃ restricti⁹ dicit. ⁊ s̃ gētib⁹ n̄  
ē vir mecū. q̃ vir⁹ fugiētib⁹  
timētib⁹ sola m̄ fidelit̄ sta  
bat. affectu p̃stāissimo desir  
derēs mori cū filio. Dic be.  
Amb. sup̄ Luc. Loquerat p̃  
filij mortē mūdi redēptōem  
Aula regal̄ putabat se ⁊ sua  
morte publico muneri ali  
qd̄ additurā. S̃ ihs n̄ ege  
bat adiutore ad oim̄ redem  
ptionē. q̃ dixit. face⁹ sum sicut  
hō sine adiutorio int̄ mortu  
os liber. Suscepit qd̄ ma  
tris affectū. s̃ nō q̃siuit hois  
auxiliū. Hęc Amb. Stetit  
⁊ s̃go pudicissima gestuum  
honestate. q̃ vt i omel. super  
stabat dñi. i cāta cordis ama  
ritudine cū. s. corde tā amarū  
dolorē gestauerit sicut de tali  
morte tal̄ vnigeniti merito  
debuir̄ nihil in disciplinatū  
egisse legis. nichil sedū. nihil  
in decēs erreri⁹ gessisse. neq̃  
q̃ obliuiscēs i car⁹ angustij  
⁊ fidei catholice ⁊ s̃ginat̄ pu

dicie. Dolorē enī suum in  
comparabilē ⁊ fides quā de  
filij sui resurrectione habuit  
cpauit vtiq̃q̃ ne deficeret. ⁊  
modestia puellar⁹ ordiauit.  
ne indisciplinatū qd̄ p̃mitte  
ret. Vñ recte iuxta crucem  
nō iacuisse nō cecidisse. nō se  
disse. s̃ stetisse p̄ eū q̄ vidit ⁊  
testimoniū p̃hibuit declara  
tur. Et reuera m̄x valde ē  
quō tot dolorib⁹ repleta. tot  
cordis vulnerib⁹ sauciata.  
totiens Symeonis gladio  
p̄m aīaz trāst̄ra stare potuit  
dū vnigeniti sui sudorē san  
guinē durā captiuitōem.  
ligatōem. colaphis anionem.  
p̃p̃uitōē. illusionē. sangui  
nolētā flagellatōē. spinosaz  
coronatōem. iniustā p̃dēna  
tionē. ⁊ latronis p̃fati libera  
tionē. vel vidit vel certa rela  
tiōe didicit. dum medio la  
tronū sub cruc⁹ patibulo re  
curuū fremētū armatorū. i  
pellentiū p̃cūtiētū. trahē  
tū. varijsq̃ modis vilit̄ affli  
genti⁹ a turba ductum ad  
mortē obuiū excepit. aut q̃  
rula voce seq̃bat. p̄ in loco  
caluarie enī expoliari vestes.  
q̃ int̄ lieros vilit̄imos p̄ci  
ri ⁊ sorte diuidi. s̃gineaz q̃  
carnem totā laceratam nu



dam rubricatā cruci p̄spere  
rar applicari. dū q̄z atroces  
malleorū pulsus et clauorū  
man⁹ pedesq; cruci p̄figētū  
nos s; z mēbroz tenerrimi  
corpiā fragorē ex nimia ten  
siōe causatū audiuit. dū de  
niq; p̄ciosissimi sanguis fluē  
ta o m̄lto pedibusq; dilec  
tissimi filij vsq; i t̄ram vidit  
largit̄ diriuari. p̄tulit vtiq;  
tot vulnera in aīa q̄t filij cor  
poralia sēsit incōmoda. Vi  
rū itaq; z supmirū quō i tā  
ta cordis angustate. in tanto  
dolorē torrētē nō magis ex  
anis iacuit q̄ tristi vīta ste  
tit. Credo p̄t q; sup nase po  
tētā solo filij miraculoso be  
neficio viua stetit q̄ tot do  
lorū mortib; plena fuit. mo  
riebat̄ viuēs q̄ viuēdo sustu  
lit dolorē morte crudeliorē  
S; nunc audiam⁹ locū vbi  
steterat tristis mī. Stabat  
em̄ iuxta crucē. Quid tibi z  
cruci s; ego scā. mundi dñā.  
glā āgelorū. Que p̄cipatio  
despectōis loco cū dei tēplo  
Que p̄uētio plane maledi  
ctionis z armarij b̄dictōis  
Que societas patibuli cum  
mīscōie m̄fe. Aut q̄s p̄fusus  
supplicij malefactorū purita  
tis speculi p̄ginū. Q rē a se /

culo inauditā i loco dānato  
rū ip̄is etiā carnificib; hor  
ribili s; ginez delicatissimam  
pietatis thesaurariā celoz re  
ginā inuenire. S; s; ego p̄u  
dētissima q̄ nō nisi festina p  
git virētia p̄ mōtana i ciuita  
tē iuda. nō stat p̄manēs i lo  
co caluarie sine cā. h; grāde  
aliqd̄ pculdubio i tā indebī  
to sibi loco. q̄d vtiq; manife  
stare nō distulit q̄ sit stetit z  
vidit. cū addidit Jobānes.  
Stabat inq; iuxta crucem  
Jesu. Audiuim⁹ p̄us altissi  
mā dñi ihu paupertatē ab oī  
rez possessiōe expropriatā  
S; ecce inuenim⁹ eū aliqd̄  
tāq; suū possidentē. crucē. s.  
ait em̄ Job. crucē ihu. Vāc  
em̄ licet dñs ih̄s nō fabrica  
uerit. eam tñ in p̄p̄is būer̄  
de biertm̄ exportauit. Sic  
de illo p̄dictū fuerat. cur⁹ im  
perius sup būer̄ ep̄. Esa. 52.  
Ip̄e eā z nō ali⁹ inhabitauit  
nō q̄dem ad p̄modū s; igno  
minia z supplicij. nō itaq; i  
merito stat iuxta crucē ihu  
cāq; iuxta solam filij sui pro  
puertatē. Et quoniam tres  
erant crucifixi. duo videlicet  
latrones binc z binc. in me  
dio vero Iesus. Si in cam  
po Maria remot⁹ steterisset

licet ipse nō tñ iuxta ihu cru-  
ce magis stetit dicere. Iux-  
ta cruce latronū. Hūc at nō  
ociose dicit qd stabat iuxta cru-  
ce. nō quālibz sz ihu. vt qd tñ  
illi cruci medie vicinabat ostē-  
deret. Qd ad differētiā aliaz  
q nō mltū distabāt iuxta il-  
lā stetit phibet. Stabat g  
imobil illa fidei colūna iux-  
ta cruce ihu. Qui vtrūq idem  
sibi pz est z fili⁹. ipe idēz sibi  
spōsus z dñs. ipe ei⁹ natus z  
ei⁹ dñs. qz scz i illo vno omīa  
hñs cū dimitte nō debebat  
Quōdā illū amiserat si nisi  
p tridui z cū merore circū-  
iens p vicis iuda inē cognā-  
tos z notos donec ineniret  
q̄ fuit. Hūc at inē notos enī  
qrere apli⁹ nō oportuit. qz sa-  
cro testāte eloqō stabāt noti-  
ei⁹ a lōge Lu. xxiij. Et qdēz  
necesse habuit stare iuxta  
cruce ihu i mobil. qm si a pn-  
cipio cū ceteris recessissz z nūc  
visura filiū redissz. qd ei in-  
dicassz qūo cū nouissz. Jam  
ei sūmi sacerdotis facies mu-  
rata fuerat nec solite clarita-  
tis vestigiū pferebat. Jam z  
vestis q̄ indui p̄sueuerat cū  
demonstrare nō potat. qm ec-  
ce stat nuda i cruce caro illa  
sacratissima p̄prio cruore re-

spersa. Integz corp⁹ filiū sal-  
nouerat qd egressū de virgi-  
nali vtero mris integritates  
nō minuit sz sacrauit. et ecce  
mīn⁹ sibi qd matri p̄cena. cru-  
deliter p̄fossū est. dilacera-  
tū z laniatū. Viderat man⁹  
illas sp̄s aut bñdicētes. aut i-  
firmos rāgētes. aut aliquid  
pietatis exercētes. sz ecce con-  
fixe sunt. Audire p̄sueuerat  
de ore illo aureo sup̄celestia  
sp̄s cōsolatoria z vite p̄ba. Et  
ecce p̄e angustijs mortis cla-  
mat valide. Deus meus de-  
me. vt quid dereliquisti me.  
Quide sp̄ inspectit vultū illū  
dūis rādīs fulgidū valde  
sibi amabilē ad p̄uendū. et  
ecce inellat⁹ ep̄arnit z expal-  
luit. Vinc linidīs. hic sp̄us  
illū. hic cruetat⁹. Propter  
hāc itaqz flebilē miserāqz fū-  
lū sal imutatōem si paululū  
reliq̄ssz. postea tāoplicie al-  
teratū nō nouissz. Videret  
no igit p̄cepto consilio dice-  
bat i corde suo. vt scribit in-  
omel. sup̄ stabat. Stabo et  
expectabo mortis sniam quā  
Pilat⁹ feret in dilectū vniue-  
nissz filiū meū. Sc̄qz a ter-  
go egredientem de hierlm.  
aspiciā lacrimos ocul⁹ q̄ du-  
cat. videbo qūo expoliet. cō-

ſiderabo q̄ui corde q̄uo p̄ſo  
rent man⁹ ⁊ pedes nati mei  
vñici. q̄uo eū affigēt patib⁹  
lo. erigāti ligno. ⁊ cū bls oī/  
bus pactis reſceſſerit ⁊ p̄cul  
ſtererit nō appropinq̄antes ei  
tāq̄ maledicto pendēt in li/  
gno. accedā ego p̄p̄ ⁊ ſtabo  
iuxta crucē mei iēſu. ample/  
ctar lignū illud brachijs. de  
oſculabor labijs. rigabo la/  
crimis. ⁊ q̄ mori nō licet cū  
eo. infigā tñ oculos i ſuſpen/  
ſo filio meo. aſpiciā q̄uo de  
ſ mūdo exeat. q̄ ſola vtrūq̄  
nouī q̄uo in hūc mūdū ad/  
uenerit. nō deſerā morientē  
quē viuente nūq̄ dereliqui  
D q̄ deſiderabile et dulce  
mibi foret. p̄ eo mori i cruce  
vel ſalutē eū eo. q̄d cū negat  
meo cordi meſſiſſimo iuxta  
crucē ſtabo. Et ſe diq̄ tanto  
filio matr̄ tante aſſiſtētia.  
Stat q̄dem decuſum in ter  
ra dñs ihs in loco maledic/  
to caluarie. et ſedet i throno  
ſurſum in ſtute oīs creatu/  
re. vno in tpe ſtat in cruce et  
ſedet ſup cherubin. ſtat ſol⁹  
⁊ pene nullas ſecū in terris  
cui ſurſum ſedenti milia mi/  
lium miſtrant. et decies mi/  
lie centena milia in celis.  
Si q̄ ex antiq̄ p̄iſ p̄ſilio ita

ſtare in cruce ihs decuit. q̄a  
dign⁹ ſic ſtanti ſocietate ex/  
biberi i terris q̄ illa quā ſuo  
morio dignā iudicauit i ce/  
lis. ſole amictā. lun atm pedi/  
bus calcantem. coronā ſtel/  
laz duodecim in capite ge/  
rentez. Vere p̄grue aſſiſtiſti  
ſibi pia m̄ cūctis deſerenti  
bus q̄ olīm ad te ſolam veni  
re dignat⁹ eſt dimiſſis crea/  
tur̄ omībo. Hic eſt in do/  
mūſ ille vnicorntis oībus  
incomphēſibilia. q̄ duduz  
agitat⁹ ⁊ q̄i fatigat⁹ ſctōz pa/  
trū deſiderijs altisq̄ ſuſpi/  
rijs ſemetipſum p̄tinere nō  
valens. tandem i gremio tuo  
p̄gineo captus eſt. Et ecce vi/  
cem reddidiſti vtrūq̄ tali di/  
gnatiōi. Ille ſe tibi dedit de/  
relinquēs oīa. nūc aut omni/  
bus cum derelinquēt. to in/  
tantū vt etiam de cruce cla/  
maret an eū et p̄i derelinq̄/  
ret. Tu bona genitrix p̄ma/  
nes. tu ſtanti in cruce iuxta  
crucē ſtando ſocietatem mi/  
ſerandam exhibes. patiens  
ibi inuiſibiliter in ſpiritu et  
mente quicquid ille paſſus  
eſt viſibiliter foris in corpe  
Hanc eius ineffabilem tri/  
stemq̄ paſſionez euāgelista  
ſubtiliter deſignās. nō p̄prio

noie sic mulieres eā comitā  
tes expmūt. Sic ei ait. Sta  
bat iuxta crucē ihu mī ei⁹ et  
soror mīis ei⁹ Maria cleo/  
pbe. et maria magdalene. sed  
noie officiū tot⁹ pietat⁹ et cō/  
passiōis qd ē mī ei⁹. Cu⁹ ei⁹  
Jesu vnigeniti. sola sue car  
nis suba coopatōe scis pūis  
ē p̄ginali vtero vestiti. a deo  
p̄cussi. ab hoib⁹ b̄ūiliati. de/  
spectivelut viroz nouissimi  
in cruce extēti. opprobrijs sa  
turati. dolorib⁹ ac plag⁹ cru  
delissimis repleti. morte tur  
pissima tā tāq̄ cōsumēdi. tā  
dulcis ab ea nutriti. toriens  
ampletati. totiēs exosculati  
feruētissime. sup seipaz et vni  
uersa castissima caritate di/  
lecti suaq̄ p̄ficia. obedientia  
filiali reuerētia. p̄uersatōne.  
p̄bi grāz exēplis delectāt⁹ et  
oēz diligibilitat⁹ rōnem fm  
vtrāq̄ nafaz habēt. sup oīa  
bona mūdi. nūc at a deo p/  
cussi. Efficaci⁹ breuissq̄ vir  
ginis dolores describere nō  
potuit q̄ dicendo. Stabat  
iuxta crucē ihu mī ei⁹. Al/  
de dolorosum est mīi audi/  
re mortē fili⁹. magis dolet si  
hunc morte horribili nouit  
interfectū. mag⁹ p̄o si i eius  
oculis hūc p̄git vulnerib⁹

difsecari. O q̄ intolerabil⁹ fu  
it tristitia h⁹ tenerrime ma/  
tris q̄ penis horribilito et in  
audit⁹ filiū aū oculos suos  
p̄ singula mēbra cruciari vi/  
det. ac morte turpissima ac  
dolorosissima p̄sumari. Ad/  
de. qz tal⁹ erat fili⁹ vnigenit⁹.  
scz creator su⁹. p̄i su⁹. dō su⁹.  
sp̄s su⁹. beatificator su⁹.  
amator su⁹. et is a q̄ habuit  
esse. viuere. b̄i esse. corpua.  
aiaz. p̄utē. summū mīne di  
gnitat⁹ honorē cū decore p̄/  
ginali et grāz plenitudinem  
De q̄ beatus Anf. ait. Dñs  
mea q̄s fontes dicā erupisse  
de pudicissimis ocul⁹ tuis.  
cū attēdere vnicū filiū tuū  
innocentē corā te flagellari.  
ligari. mactari. et carnē d̄ car  
necua ab ip̄is crudelit⁹ dis/  
secari. Que mīis dolorē ve  
hemēter adauxit. qz in tātis  
cruciatib⁹ auxiliū nullū pre  
stare potuit. Siq̄dem vide  
bat corp⁹ fili⁹ vulnerib⁹ ple  
nū nec posat linire oleo aut  
ligare panniculo. Vidit car  
nē ei⁹ cruore rubricataz. nec  
posat lintheo extergere. Vi  
dit oculos lacrimas fūdere  
nec posat desiccare. Vidit  
sanguinez in terrā defluere  
nec poterat colligere. Vnde

bat silentē nec posat posui  
re. Audiuī veredictū n<sup>o</sup> po  
terat cōsolari. Vidit caput  
e<sup>o</sup> p<sup>o</sup> dūlū nec posat sustēra  
re. Audiuī iniquū blasphemias  
nec poterat excusare.  
Vidit tādē expirare nec po  
terat p<sup>o</sup> mori. Vidit mortuū  
nec posat oscul<sup>o</sup> z āplexiōib<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup>rectare. O beatissima ac ma  
terna viscera q̄nta fuit intra  
vos p<sup>o</sup> morio. dum dissecare  
tur vt ouis. z distenderet ca  
ro illa sacrosctā. q̄ intra vos  
tā dulcis p<sup>o</sup>acta ē. q̄n etiam  
ad solā mortis imaginatiōez  
m<sup>o</sup>is illi<sup>o</sup> viscera p<sup>o</sup>remucit  
cū<sup>o</sup> filiū salomō scindi iusse  
rat vt exclamaret q̄ten<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ē  
dēri sibi iuicē īeger redde  
ret. Tu āt si i celū clamasses  
vt īeger fuaret ille optim<sup>o</sup>  
fili<sup>o</sup> tu<sup>o</sup> qd p<sup>o</sup>fecisses cū vni  
uersi te circūstātes scuis vo  
cib<sup>o</sup> exclamarēt. Crucifige  
crucifige. Tolle. tolle. re<sup>o</sup> est  
mortis. Si hūc dimitte<sup>o</sup> n̄ es  
amic<sup>o</sup> cesar<sup>o</sup>. Iō dolo<sup>o</sup> qui a  
matrib<sup>o</sup> ceter<sup>o</sup> signis exp<sup>o</sup> el  
sis ext<sup>o</sup>iorib<sup>o</sup> vicūq<sup>o</sup> refri  
geriū accipit tot<sup>o</sup> intra puer  
sus ineffabilis tua viscera cō  
mouit. De q̄ btūo Diero. i  
scr. de assūptiōe tractāo illō  
symeonis. Et tuā ip<sup>o</sup> alaz p

trāsibit gladi<sup>o</sup>. ait. Cōstat q<sup>o</sup>  
alij scri z si passi sūt p xpo in  
carne. tū in aia qz immortalis  
ē pati nō potuerit. Btā dī ge  
nitric<sup>o</sup> qz i ea pte passa ē q̄ im  
passibil<sup>o</sup> habet. iō vt ita fate  
ar qz spūal<sup>o</sup> z atroci<sup>o</sup> passa ē  
gladi<sup>o</sup> passiōis xpi. plus q̄  
martyr fuit. z qz p<sup>o</sup> oib<sup>o</sup> dile  
xit. p<sup>o</sup>pterea z p<sup>o</sup> oib<sup>o</sup> voluit.  
instantū vt alaz e<sup>o</sup> totam p  
trāsiret et possideret vis do  
loris ad testimoniū expi<sup>o</sup>ie  
dilectiōis. Himiz ciu<sup>o</sup> dile  
ctio ampli<sup>o</sup> fort<sup>o</sup> q̄ mors. qz  
mortem xpi suaz fecit. Nec  
Diero. Damasco. etiā d hoc  
matris interno dolore ait.  
Btā m<sup>o</sup> dolo<sup>o</sup> es q̄s effugit  
p<sup>o</sup>uriēs hos i xpi passiōe su  
stinuit a materna cōpassiōe.  
visce<sup>o</sup> laceratiōe tolerāo. dū  
quē deū cōguit p natiuitatē  
hūc vt maleficū interfecit.  
Vere dicere poterat illud  
Ruth. i. Nolite me vocare  
noemi. i. pulcrā. s. z vocare  
memara. s. est amarā. qz val  
de amaritudine me repleuit  
omnipotēs. Sup ineffabilē  
deniq<sup>o</sup> cōpassionis dolores  
non modice tristab<sup>o</sup> al de po  
puli sui excecatiōe ac repro  
batione ac p<sup>o</sup>ceptu dei q̄ eter  
nus p<sup>o</sup> i fili<sup>o</sup> sui iniusta mor

te ab electo quādam populo ē offe/  
sus. Si ei paulo h tristitia  
magnā habebat sū illis Ro. ix.  
Tristitia mihi magis ē et cōtri/  
natio dolor cordi meo. Opta/  
bā enim ego ipse anathema eē  
a populo pro fratribus meis quī sūt cog/  
nati mei sū carnē. Multo  
fortius illa mie mihi quā erat ma/  
iore caritate plēa afficiebat  
maiori passione. Sed in h  
charissimū quātum vniuersus  
mūis dolor et tristitia i filiū  
cruci pfixū redūdauerit ad/  
uertam? Fugit discipuli vi/  
ri robusti. in ipsa nocte pane  
celesti quō cor hominis cōfirmat  
refecti christi fuisse ecclesie colūne.  
Sicut in grege meo tenera plēa  
merore. cōplossis malis. lacri/  
māto oculi. quārua voce. hic  
rubor et confusio. hic de matris  
doloze i gēis cōpassio. Quis  
vniū filioz ita mīez dilexit  
quō ibi Mariā. quā pūscū  
eū pcepit et pareret creauit. et  
ab etno ex vniuersis creaturis  
i mīez elegit. quā nō mīnali au/  
toritate aliqui sibi ipauit aut  
pro exaspauit sed velut hūil  
ā colla dulcis ac deuotissima  
solicitudie spū pietatis et corpore  
deseruiuit. Qui tā dulcis ac  
dilecte mīis ineffabilis tristi/  
cia dolor et desolatio clarissi

me agnita quā putas filio op/  
tino dolorez attulerit atque  
mētē ei replētē tristitiā ad/  
auxerit. Desura h doloris  
fuit sine dubio magnitudo  
amoris. De quā in omni. sup sta/  
bat ita dicit. O dolores inex/  
plicabiles. O ineffabilē re/  
ciprocationē scilicet amoris filius  
partiebat et valde ac nimis pa/  
tiebat. mater cōpassa est vni/  
genito patienti. filius re cōpas/  
sus ē mīri patienti. Tācū enim  
fuit impetū passionis dñi iesu  
ut quasi correns ipm patientē  
dolor impleuit. eoq; impleto in  
mīez efflueret. quā sicut impleta  
in ipm filiū patientez passio  
quāmodo redūdaret. ut im/  
pleret quod Eccl. i. septum est  
Ad locū vñ exiit flumina re/  
uertūt. Credo dolorem filij  
ex assistētis passione matris  
sensū excessisse sue corpore  
passionis. i cuius argumētū tā/  
tis penis expositiō tāq; mo/  
ritur quāsi oblitus vtriusq; pe/  
ne. et crucis et mortis ad mīez  
defleceret incurtū. quāsi se negle/  
cto matri succurrebat ac de  
fidelis ministro qui post suū  
recessum ei seruiret p solare  
tur ac seruaret paterna solli/  
citudie pūdebat. Nam seq/  
tur. Lumyridisset ergo iesus

matrē ⁊ disciplinā quē diligē-  
bat. dicit matri suē **E**cce legis-  
lator optim⁹ i carne quā de  
bonorādis gentib⁹ dudum  
dederat. legē eādē bōveniē-  
tiā nō soluit s; impleuit. **N**ā m̄res  
suā quā dū mior ēēt obediē-  
do p oīa bonorauit. sic scrip-  
tū ē. Descēdit cū eis in naza-  
reth et erat subdit⁹ illi. marie  
s. ⁊ ioseph. **A**ūc at p̄ ille pu-  
tatin⁹ mortu⁹ apud q̄sdā cre-  
dit. s; aliq̄ oppositū opinētur  
vt **Amb.** Idcirco m̄res sup-  
stite bonorat bonore q̄ ma-  
ior n̄ potat cogitari. **L**ōfic⁹  
nāq; cruci ⁊ vltio pene spū  
pstituit⁹ cum nullū mēbroꝝ  
suoz iā libeꝝ h̄iet vsū. oculi  
excepti ⁊ lingua d̄ vtroq; m̄si  
fuisse dignat⁹ ē r̄ndendo. s. ⁊  
alloq̄ndo. Si q̄dē efficacio-  
res n̄icij cordis oculi sūt et  
lingua q̄ vtroq; a d̄ m̄rez diri-  
git vt pfecto videret q̄ntum  
ipe eā in suo gestaret corde  
iā de s̄ mūdo extēo quē illa  
i suo suscepit corpe intrāte i  
hūc mundū. dixerat olim p  
**Esa. p̄phaz. lxxi.** Ad quē sp̄i-  
ciā nisi ad paupculū ⁊ cōtri-  
tū spū ac tremētē f̄mōes me-  
os. **P**aup̄ima fuit m̄ q̄ vs-  
q; nūc nibil nisi filiū habuit  
quē p dignit̄is offitio p̄puta-

uit. illū nunc amittit iō oībo  
p̄dit⁹ mestissima ⁊ pauperrī-  
ma mansit. merito hāc q̄ vi-  
dit. de q̄ visidē ita i om̄i sup-  
stabat exclamādo scribit. **O**-  
pe stupēdū visidōis miracū  
**O** gemēdū certamē oculoꝝ  
q̄ vidisses i oculis ihu dñi  
**I**n vno eodēq; tpe illi beati  
oculi festinabāt ad mortē et  
sefe retorquebāt ad matrē.  
**H**ec eos mortis iā claudēbat  
⁊ impellebat ad defectū. vīa  
amor aguit m̄s ad aspec-  
tū. **I**ā aīa sacrosctā ab oculi  
secepit abstrabe. ⁊ ip̄i pallē-  
tes ⁊ iam f̄mortui a dilecta  
m̄re se nō poterāt continere  
**O** q̄ pfunde infix⁹ est final  
but⁹ visidōis radius in corde  
tuo mater sancta q̄ te mūdi  
dñs iā moriēso iucri digi⁹ ē  
**R**euera sagitta fuit que nō  
mō cor tuum vulnerauit. s; et  
**S**ymeonis gladio qui  
anime tue incima p̄trāsinit.  
**O** q̄ plena singultib⁹ super-  
fusa dolorib⁹ laetib⁹ manens  
oculos sursum direxeras. vt  
in horrēdo paribulo filium  
morientem simul ⁊ te resp̄-  
cientem videres. **O** quonēso  
ad illa immixta vulnera p̄-  
dicos oculos tuos crederis  
eleuasse. si tñ eos aliq̄ de flor

xiſti. ſi tñ p̄ nullo lacrimaz  
flutu illa poſſas ſcueri q̄ tua  
viſio tantū illuz vulnerabat  
q̄ntū illi<sup>9</sup> tua p̄cordia pene/  
trabat. ſz nūc quō lingua m̄i  
dñs fuiſa paterna puidet  
ſollicitudine audiam<sup>9</sup>. Aut ei  
m̄i ſue. Mulier. ecce fili<sup>9</sup>  
tu<sup>9</sup>. Poſſet h̄ ſc̄dū nō incon/  
grue de ſeiſo dictū intelligi  
q. d. Olim cū a me miraclo/  
rū iniriū i nuptiis chana ga/  
lilee peteres. q̄ſi repellēs di/  
xerā. Quid mihi ⁊ tibi ē mu/  
lier. vt oſtēdere q̄ naſam di/  
uinā q̄ actrix eſt miraculoꝝ  
tecū cōem nō haberē. ſz illaz  
a p̄ſe meo p̄ generatōz etnā  
accepſſez. designāa nullo/  
minna hora aliā in q̄ oſten/  
ſurus erā id qd tecū cōe de  
te acceptim. Et nūc venit h̄  
hora mea. nūc q̄ fateor me fi/  
liū tuū. Ecce vide. m̄rū mi/  
hi ſam ⁊ tibi mulier cōe eſt.  
Ecce fili<sup>9</sup> tu<sup>9</sup>. Ecce qd opa/  
tione ſpūſſancti p̄cepſti qd  
ſego in gaudio pepiſti. quod  
nutriſti. Caro h̄ ē h̄ corpus  
corā oculis tuiſ tā horribi/  
liter p̄cuſſū. exteſſū. lacera tū.  
p̄foratū. nichil h̄ patit diuina  
natura. ſz qd tu dediſti. qd  
tu genuiſti. i. būana ſuſtinet  
paſſiōis totū pōdus. Verū

huic intellectui ſeq̄ns lra nō  
coheret. Ad lram q̄ non de  
ſe ſed Jobanne euangelista  
loquebat. q̄ſi diceret. Ego  
ſemp tibi ſubdit<sup>9</sup> eram. ego  
te ſeruabam. ego tibi ſerue/  
bam. Hunc autem exaltat<sup>9</sup>  
a terra te deſero. tūq̄ p̄uarſ  
me tuo ſubdito miniſtro de/  
ſenſore ⁊ filio. Ideo hūc quē  
p̄ ceteris diligo ſua caſtitate  
virginali ac ſup̄angelice tue  
puritati congruentē tibi q̄ſi  
alteꝝ me in ſamulū cuſtodē  
⁊ filiū trado. p̄ cur<sup>9</sup> p̄ſentia o/  
mea abſentia p̄ſoleris. Eo/  
dem affectu cum diligas. ea/  
dem patientia ſupporceas. ea/  
dem diligentia ſibi p̄uideas  
quaſi vnicus tuus eſſet. Ad  
Jobannē autē ait. Ecce m̄i  
tua. quaſi diceret Tu me pa/  
tre fideliffimo ſpolaris. et  
ego genitricem meam cha/  
riſſimā in matrem tibi tra/  
do. quam eodem affectu di/  
lige ⁊ venerare. eadē p̄ſiden/  
tia quicquid volueris ab ea  
poſtula. eandē beniuolenti/  
am ab ea expecta quaz ſolet  
vnigenit<sup>9</sup>a matre ſua. Q̄ ſc̄  
dñs matris nomine tacito  
congruente huic ſexui no/  
mine. id eſt. mulierem appel/  
lat. ideo feciſſe credendū eſt



ne p. materni noſa atq; amo/  
ris teneritudie ſquaret ſgĩa  
anim<sup>9</sup> ac vidēs filij paſſionē  
z audiēs mſis nomē dolerz  
āpl<sup>9</sup>. De q̄ Eryſ. ait. O bo/  
ne ihu q̄ mſez tuam dulciſſi  
mā q̄ te tā diligētē nutriuīt  
reuerētē tractauīt. dulciē la/  
trauīt. adeo indulciē alloq̄r  
**Mulier in q̄s rē.** S; idō h  
factū cerno. ne matris dolo  
rē ampli<sup>9</sup> excitareo. Tūc em̄  
nō erat tps cā dulciē alloq̄n  
di. nec matr<sup>9</sup> nomē expmēdi  
Quia ſi xp̄s ſibi dulci<sup>9</sup> locu  
tus fuiſſz. credo q̄ cor ſgĩa  
crepuiſſz. S; vt interim de  
Iobē ſileam<sup>9</sup>. Quāt<sup>9</sup> putā<sup>9</sup>  
frēs cor ſgĩa p̄bū h filij ſe/  
ipm ſubtrahēt z alium ſub  
rogāt<sup>9</sup> doloribz cumulauīt.  
Si ex nſi cordis dnrictia n̄  
ſentim<sup>9</sup> ſaltrē ex ſancz parri/  
bus audiam<sup>9</sup>. Dix em̄ Anf.  
**Mulier in q̄s.** Ecce fili<sup>9</sup> tu<sup>9</sup>.  
O cōmutatio. p. eterno z in/  
cōmutabilē deo. purū z cor/  
ruptibilē hoīez. p. naſalivni  
co filio ſeruū accepit in filiū  
O dñā q̄ cogitat<sup>9</sup> p̄cor in te  
ſuccedebāt cū tā inestimabi  
lē ſmutatōz ab ip̄o quē ſup  
omia diligebas tibi fieri au  
diebas. Vere tuā aīaz per/  
trāſiuit gladi<sup>9</sup> dolorz. q̄ ama

rior erat doloribz oībz. cu/  
iulq; corpeē paſſiōis. Beñs  
q̄z Bern. in ſer. cui<sup>9</sup> p̄ncipiū  
eſt Signū magnū. ita inq̄t.  
An nō tibi pl<sup>9</sup> q̄z gladi<sup>9</sup> ſmo  
reuera p̄tranſiēs aīaz z p̄tin  
gena vſq; ad diuiſionē anie  
z ſpūs. **Mulier.** ecce filius  
tu<sup>9</sup>. O cōmutatōez. Iobes  
tibi p. ihu tradit. ſeru<sup>9</sup> p. do/  
mino. diſcipul<sup>9</sup> p. mgro. fili<sup>9</sup>  
zebedei. p. filio dei. pur<sup>9</sup> bō p.  
dō ſo. Quō nō tuā affectuo  
ſiſſimā aīaz p̄rāſiet h audi/  
tio. qm̄ z nſa licet ſapea lz ſer/  
rea pectora ſola recordatio  
ſcindit. **Hec Bern.** S; qd  
ad h dixerit mſ trīſtiſſima.  
ſcriptura nō p̄dit. Sed om̄.  
ſup ſtabat tradit. Quid hec  
audiēs dixiſti ſgo ſacratīſſi  
ma. Deu nescio quid dixerz  
S; ſcio qd dicere potuerz.  
poruiſti queruloſa voce non  
imerito dicere. O ſtebile cō/  
cābiū. O vos oēs q̄ pia ge/  
ſtat<sup>9</sup> viſcera. attendite quia  
Ieſus meus quē genui rece  
dit a me. in ſpecie mortali ſa  
ciem tam dilecti filij nō con  
templabor ampli<sup>9</sup>. Et ec/  
ce alius mihi ab eo p. ſetra/  
ditur filius. Quē clara luce  
intuens deſp̄bendi non eſſe  
mē quē genuerā. Nō eſt ſu

te me iste q̄ stat iuxta me. s; ille q̄ p̄der ante me. Nō iste me ē q̄ h̄ stat san<sup>o</sup> s; iste qui stat crucif<sup>o</sup> et angus liui- dus et in p̄rio iā moriturus. Vni ego noui faciē h̄ noui quā ip̄a lactauit et paui sacro sanctā carnē. h̄c volo. hunc p̄fiteor meū esse filiū. h̄ p̄ten- ta esse volo etiā mortuo vsq̄ q̄ illū recipias a mortuis re- surgentē. Nec ad circūstan- tes. Ad filiū dicere potuit. Deu me fili mi. et deus me<sup>o</sup> q̄s mihi tribuat vt ego mo- riar p̄te fili mi ihu dulcissi- me. Quid ē o vnigenite me<sup>o</sup> fons pietat<sup>is</sup>. mestoz sp̄ fide- lissim<sup>o</sup> p̄solator q̄ me indig- nam famulā in matrem ele- gisti. omīa relinq̄ns. me ribi bab itaculū preparasti. ac de tua mīscōia inhabitasti quā ab h̄ p̄mo descēsu tuo i mun- dū relinq̄ns rediis ad p̄ez et nūc me tristissimā h̄ relinq̄s. Quid i me fili mi displicuit vt nō egrediar tecū. Nā et la- tronē p̄p̄ scelera sua suspēdū tecuz assumis cui fiducialit̄ p̄misisti. hodie meū eris in paradiso. cur me h̄ relinq̄s in exilio. s; et aliq̄ cuidā me tra- dis filio. Tu q̄ me sp̄ audis. ne in hac p̄ce me d̄spicias si

possibile ē. q̄ p̄ te mori būs no generi nō expedit. tecum moriar. tecū hinc egrediar. tibi comes indinidua cōso- ciar. Verūcū fili mi tu es sa- piētia p̄is. in te oēs thesau- ri sapiētie et scie dei sunt ab- scōditi. tu nosti p̄is volūta- tē. tu q̄d optimū ē et nosti et sp̄ agi. Si nō potest trāsire h̄ passionis tue calix. nisi te extincto. in me vīuat. in me maneat. cordis mei intima amaricet. nō mea sed tua sp̄ volūtas fiat. Et licet nō nisi dolorosissime te amittā do- nū tuū tanta mihi charitate donatū q̄ post me chari<sup>o</sup> ni- hil habeo in terria. nō sp̄no. libēter suscipio. et si nō ad so- laciū saltē ad dolorē mei ma- ius incremētuz. Nec et bis filia aut cogitare aut dicere potuit q̄ nlla mens hūana p̄bendere satis valet. Nec oino q̄s in id infidelitatē ex- emplū incidat vt m̄ez tāq̄ fidelit̄ resurrectōz credentē min<sup>o</sup> dolor ē existimet sensu- se. cum etiā nullas supioris portiois beatitudo penas cōstat in filo mitigasse. De quo beatus Bern. vbi sup̄ ita dicit. Sed forte quis di- cat. Nunq̄d nō eū p̄stauer

pat moriturus. et indubitater.  
nūquid non sperabat continuo  
resurrecturus et fident. sup h  
doluit crucificū. et vehemen  
ter. Alioqn qd tu frater aut  
vñ tibi h sapiētia vt pl<sup>9</sup> mire  
ris Mariā cōpatientem q̃  
Mariē filiū patientē. Ille  
etia3 corpe mori potuit. ista  
cōmori cor de nō potuit. Fe  
cit illd caritas q̃ maiorē nō  
habuit. fecit et h caritas cui  
post illā filis altera nō fuit.  
Dec Bern. S3 mltā ex sup  
dictis p̃plectens bt̃s Aug.  
inqt. Cōsiderare libet bona  
m̃i dei genitricis et nutritricis  
et filia desolata qd sit dolor tu<sup>9</sup>.  
angustia tua. Vides em̃ cru  
cificū vnigenitū tuū. mutas  
filium in p̃trem. magistrum in  
discipulū. regem in militem  
dñm in seruū. omnipotentē  
in deficientē. Reuera visce  
ra tua penetrat gladi<sup>9</sup>. confi  
git alaz tuā lancea. et clauus  
laniat mentē tuam. spinarū  
aculeus lacerat cor tuū. filij  
tui amarus aspectus deest  
tibi h amaritudine lacrima  
rum. desunt verba. deest for  
titudo. marcescit pulcritu  
do. vulnera filij tui sunt vul  
nera tua. crux filij tui ē crux  
tua. mors ei<sup>9</sup> mors tua. Fla

trix quō amictis alūnū. ma  
ter filium. ancilla dñm. vna  
die priuatis p̃e et filio tuo.  
Dec Aug<sup>9</sup>. S3 int̃ hec q̃  
cum p̃patiebatur matri filius.  
Sciebat em̃ ipse angustias  
materni cordis. nouerat do  
lorem anime eius. Quis sa  
tis cogitabit q̃obrem inter  
alias causas eam sibi astare  
voluit. nisi vt eius cōpassio  
ne sua passio amarior esset.  
Vinc idem Augustin<sup>9</sup> ait.  
Cruciat te dñe ihu crux tua  
s3 nō min<sup>9</sup> m̃i tua. Cruciat  
te dolor tu<sup>9</sup> sed nō min<sup>9</sup> do  
lor eius. Nō est mirū si do  
les et p̃doles. si pateris et cō  
pateris bone fili i desolatio  
ne matri. in sepatōe matri.  
in p̃medatiōe matri. Nunq̃  
te deseruit nō in infantia nō  
in adolescētia nō in iuuentu  
te nō in tua p̃passiōe. nūq̃  
defuit tibi eius solatiū s3 n<sup>9</sup>  
ei<sup>9</sup> obsequiū. lactat infantes.  
audit et sequit p̃dicantes. vi  
det et comitat patientē. con  
templatur opprobria. intue  
tur vulnera. audit tua p̃ba.  
tu p̃o bone ihu q̃q̃ ess<sup>9</sup> do  
lor intolerabilis plaga insa  
nabilis in agonia mortis in  
vltimo sp̃ritu constitut<sup>9</sup> nō  
obliuisceris matrem tuam.

Caput idinas ⁊ eā discipu-  
lo i mfez pmedas. ⁊ eū sibi i  
filiū adoptas. fel: ⁊ depositū  
singulare puilegiū. insigne so-  
lariū. Hec ille. Et qz pciōs  
thesaur⁹ bñs illi dilecto di-  
scipulo a crucifixo datus ē.  
Idcirco nō p sua turbatione  
nec p dñi sui morte iminēte.  
nec p tremēda elemītoz cō-  
motione. nec p iudeoz me-  
tu ⁊ timore differt accipe qd  
dātū ē. s; statū se d noua mfe  
eromitit. statū eā recipit. ⁊ i  
finem vsqz fidelr custodiuit  
sic ipe testat. Et ex illa hora  
accepit eā discipul⁹ i suā. itel-  
ligēdo curā ⁊ sollicitudinez.  
vt in suā mfez ⁊ dñaz spēalē  
Inuenerit o ania deuota  
pauperrimū ihm oī iā p sola-  
ciōe puatū. Nam vnicū ⁊ sin-  
gularissimū mīne pietat⁹ so-  
lariū reliquit. mfez disciplo  
tradidit. Et discipulū quez  
amauit dilecte mīi vice sui  
in filiū subrogauit. Deu de  
relicto ē int lupos rapaces  
ouis iā dissecat int imites  
blasphemos. irrisores nul-  
la ppassiōe mobiles inocēs  
ih̄s inaudita pstricta pena.  
S; seuitibz hoībz creator⁹  
inuariā elemēta insensibilia  
dissimulare diut⁹ non vale-

bant. Nam Barth Asecta  
aut hora tenebre facte sunt  
sup vniuersā terrā vsqz i hor-  
rā nonā. Pendēte em i patibulo  
creatore vniuersa na-  
tura ggemuit. ait Leo papa  
i ser. q i cipit. Spōsiois nre.  
Et cruc⁹ danos oīa siml ele-  
mēta senserunt nihil ab illo  
supplicio libez fuit. s; suppli-  
ciū in pmutacōez sui ⁊ terrā  
traxit et celū. s; petras rupit  
monumēta patefecit. iferna  
reserauit. ⁊ dñaz horrore te-  
nebraz radios sol abscondit  
Debebāt em s; testimoniū  
suū mūdi auctori vt i s; casu  
pctor⁹ sui vellēt vniuersa fi-  
niri. Hec p tenebratio nafal  
solis eclipsatio eē n̄ potuit.  
qz triū horaz mora lune op-  
posite distantia matia ⁊ vni-  
uersalitas toti terre supdu-  
cta manifestissime pprobav-  
rūt. qñis em Orig. determi-  
nat sup. s. vniuersā terrā eoz  
s. iudeā s; p tridū facte sūt  
tenebre p vniuersā terrā eoz  
pctor⁹. nō tñ in tra iessen vbi  
erāt filij isrl. Hoc at inde vi-  
sum est Orig. qz si in tra gē-  
tiliū facte fuissent. i bistoriis  
suis aliquid scriptum relī-  
quissent. Et huic consenti-  
re videt Nicolaus de Lfra

pōt tñ rōnabīlīr credī tene  
bra o illas fuisse in uersales  
et p̄ uersas etrā diffusas. ex  
eo q̄ arbenīeses sic in bīsto/  
rīs cor̄ legis vīsīs h̄mōl te/  
nebris dīxerūt deū nāte parī  
Un̄ et illi arā p̄struxerūt scri/  
bētes sup̄ eā titulū. Nec est  
ara ignoti dei. quē etīaz po/  
stea paul⁹ legīret h̄c Actū  
xvij. Denīq; q̄ b̄ obtenebra  
tio etīā fuerit rome testatur  
Hozos⁹. q̄ i eliopoli egypti/  
op̄ v̄be testat̄ Dionīsi⁹. q̄ in  
bithīnia ciuitate asiana re/  
fert eusebi⁹. put̄ late b̄ p̄seq̄  
hīstoria lāpartica o passiōe  
b̄cī Dionīsi⁹. Quō aut̄ facie  
sūt be tenebre nō idē sētiūt.  
Origenes dīe factas p̄ iter/  
positiōē nubīū densarum  
Hiero. dō sup̄ Math. dīcīt.  
Vīdet̄ mibi clarissimū lum̄  
mūdi. b̄ ē. luīre ma⁹. retrā/  
xisse radios suos. ne aut̄ p̄/  
dētē vīdet̄ dñm aut̄ ip̄j blas/  
phemātes sua luce frustret̄  
Dion. dō i eplā ad polīcrā/  
cū dīe b̄ fuisse p̄terpositōz  
lunae int̄ solē et etrā. sic fuit in  
eclipsi sol. Dīcē em̄ se vīdīse  
tūc i eliopoli egypti p̄stīcūt⁹  
ascēdētē lunā ab oriēte ver/  
sus merīdīē et supponētē se  
solī. Et fm̄ b̄ fuere q̄tuor mi

racula. Prīmū q̄ scā ē. luna  
distāte a sole p̄ dīametr̄ celī  
q̄ q̄ndecīma. et ita p̄ naturā  
sui mor⁹ soli p̄iū tra. Scdm̄  
q̄ pacta eclīpsi lūa redīt in  
oriēte. ita q̄ i respē fuit in  
oriēte sole exīstēte i occīdēte  
et sic restituti sūt orbēs corū  
ad statū p̄stīnū. Tertiū q̄  
p̄s oriētalīs solīs p̄mo fuit  
obscurata et itēz vltīmo illu/  
minata cur⁹ Prīmū fuit i nafali  
eclīpsi. Quartū q̄ luna fuit  
īmobīl sub sole p̄ tres horas  
In nafali at̄ eclīpsi cōtinue  
mouet̄ sub sole. Nec Lx. su/  
per Math. Impleta ē q̄ scri/  
ptura vt ait̄ Job. q̄ dīe. Oc/  
cubuit sol merīdīē et cōtene/  
brabit̄ sup̄ terraz in die lux.  
Amos. viij. Et itēz occuba/  
it̄ sol cū adhuc media ēēt dī/  
es. Hiero. xv. Inē b̄ charissi/  
mi innocētīssim⁹ agn⁹ dū sui  
q̄si īmemor ceterz oībo p̄na  
sollicitudīe ac plenīssīma ca/  
ritate puidit. p̄ crucīfixo rībo  
suis prēm̄ orauit. latroni pa/  
radīū p̄mīssit. discīplo m̄rez  
matri discīpulū p̄mēdauit.  
Dū denīq; accerrīma o p̄as  
q̄s ip̄e sine murmure susti/  
nuit vīde sol nō potuit. ac ta/  
cēte dñō p̄ eo muta elemēta  
īnsolīta sua mutatōe q̄si quī

eddyfia 11

bas dā vocibz lamentādo clama-  
bat āt Crescētibz usq; in imē-  
sum doloribz tāde3 ad se re-  
uersus. **Matth.** Circa horā  
nonā exclamauit dñs iesus  
voce mag̃ dicēns. **Heli heli**  
**lamazababani.** qđ ierpsat  
euāgelista dicēs. s̃ est. **Deus**  
**me.** s̃s me<sup>o</sup> vt qđ derelicti  
me. **Ly.** El in hebreo idē est  
qđ de<sup>o</sup>. iota lfa hebraica ad  
lūtra facit sigre cū b me<sup>o</sup> **Jō**  
**beli** idē ē qđ s̃s me<sup>o</sup>. **Lama**  
**vna** ē dīctio p se. t̃ idē3 valet  
qđ qre in latio. **Zababani**  
nō est s̃a lfa. qz nō fecit idē3  
qđ derelicti me. s̃ debet ibi  
poni qđā lfa q̃ vocat̃ ayn t̃  
sonat sic a formatū in guttū-  
re. **Uñ** deb3 sic scribi **azaba**  
**thani.** t̃ tūc fecit idē qđ dere-  
lictī me. **S3** p ignorantia3  
scptorū corrupta est lfa in la-  
tinis libris. **Dec Lyra.** Ex-  
clamauit ḡ voce magna ad  
p̃ez in forma serui. ad vere  
humanitatē pbatōez ac do-  
loris intētissimi declaratō3  
s̃ futuras beles. dñm verū  
boiez esse ac ṽez corp<sup>o</sup> assū-  
pisse negātes nec de passū3  
s̃ patiētē nū vmbriā p̃tēdisse  
impie mētiētes. **S3** veri do-  
lor atq; magni testis est vox  
clamorū magni. **Cur** em̃ ex-

clamasset. nō ṽtq; ppter p̃ez  
q̃ p̃im<sup>o</sup> erat. sic ip̃e ait p̃bi-  
lipo. **Nō** credis qz ego sum  
in p̃e t̃ p̃z in me ē. **Joh.** xiiij  
Exclamauit ḡ vt magnitu-  
dine clamorū intēsionē acer-  
bitatē dolorū t̃ passionē nob̃  
p̃o q̃to passus ē declararet.  
**S3** qđ op<sup>o</sup> fuit hac declara-  
tiōe p̃ vocis magnitudinem.  
nūqđ visus q̃ certū indicat  
auditu. s̃. **Metaphi.** aspiciēs  
in cruce leuatū tam crudelē  
a p̃rice capis ṽs3 ad pedis  
plātā dissecatū. t̃ tāq; signū  
cui ab oībz p̃dicebat̃ extēsu.  
intollerabilē et<sup>o</sup> dolorē cog-  
noscere potuit et indicare.  
**Quid** ḡ opus fuit instrupe-  
re auribz tāto clamore quod  
ocul<sup>o</sup> clar<sup>o</sup> discernēbat. **S3**  
l3 intolerabilia fuere q̃ intu-  
entū viderūt oculi. maiora  
tū et p̃la intus t̃ foris patit̃  
salus mūdi q̃ oculus agno-  
scere nō valebat. **Exterius**  
qđē p̃ p̃inuū penay cremē-  
tū. **Si** em̃ diligēter p̃sidera-  
mus dñicam passionē certe  
cogscim<sup>o</sup> qūo p̃ singula mo-  
menta continuo excreuerit  
dolor. nec aliquando paulu-  
lum est remissus. **Cum** em̃  
cepisset domin<sup>o</sup> in orto con-  
tristari et pauere vehementi

Assidue. et ut fact<sup>9</sup> in agonia  
sanguine sudaret. surgens ab  
orone interno dolori statim  
additur externus. et primo  
quasi puatu<sup>9</sup> ex fuga disci/  
puloz. deinde et positu<sup>9</sup> in  
flagit. du capt<sup>9</sup> dure ligatur.  
trahit de iudice ad iudicez.  
alapis cedat. spuit. colaphi/  
zat. trahit barba et erinibus  
vellicant<sup>9</sup> gene vnguibo. nu/  
damo toto corpe flagell<sup>9</sup> dis/  
cerpitur. et spinea corona ca/  
put venerandu vulneratur.  
bis at corpis duris percussio/  
nibus sine cessati<sup>9</sup> p<sup>9</sup>tinuatio  
additur fame sue grauissi/  
ma lesio. Nam cu sit sc<sup>9</sup>toz san/  
ctus. v<sup>9</sup>puta cui angeli sp<sup>9</sup> ca/  
nunt. sanctus sanct<sup>9</sup> sc<sup>9</sup>to do/  
min<sup>9</sup> de sabaoth. tam vilissi/  
mus irridet blasphem<sup>9</sup> pri/  
mo debinc malefactor asse/  
rit. velut stult<sup>9</sup> ioculari veste  
illudat. latroni no cuilibz s;  
sediciozo postponit. tandem  
morti turpissime ad iudica/  
tus in latrones tam pnceps  
coru p<sup>9</sup>io onerat<sup>9</sup> patibulo  
educit. nudat. et med<sup>9</sup> eoru  
suspendit. suspensus irridet ac  
blasphemat p<sup>9</sup>bis nutibo atq;  
signis. Addit deniq; corpo/  
ris scissima tormeta in ex/  
poliati<sup>9</sup> manu peduq; p<sup>9</sup>

forati<sup>9</sup> ac durissima dissensu/  
sione. Ecce quo dolor dolo/  
ri no dico succedit s; manen/  
tibus poribz innouat<sup>9</sup> conti/  
nue accedit. Deniq; tribu ho/  
ris pendens in cruce ia sine  
modo sine intermissione in/  
creuerat. et seipso sp<sup>9</sup> maior ef/  
ficatur. Tum enim sacrosan/  
ctum corpus domini utiq;  
in se speciosum p<sup>9</sup> filiis ho/  
minum atq; perfectum. qd  
non modice ponderabat. q  
necesse fuit clauoz vulnera  
continue ampliari. quibus  
corporis pondus totum su/  
stentatum est. sic ponderet<sup>9</sup>.  
Deu quant<sup>9</sup> cruciatus ma/  
nuum et pedum nulla quie/  
te nec ad momentu oculi in/  
teritus. nervoz quoq; et co/  
pagum sed et medullaz pen/  
dentis corporis in tribu fer/  
reis clavis. q si forte alicui  
parti paululum succurrere  
voluisset. necesse erat alias  
magis pregruari. Si enim  
dolori manu parum par/  
cere voluisset. necesse fuit cla/  
uo pedu totu corpus molez  
sustentari atq; eidem forti/  
innitendo totu corpus eri/  
gendo leuare quantumq; sic  
p<sup>9</sup>odus corporis min<sup>9</sup> sentiret  
in manu vulneribus. S;  
k 2

Intus ex h̄ et vulnera pedis  
sint āplata et dolor excreue/  
rit. q̄s sat̄ potit estimare. ita  
si pedū figure parūg succur/  
rere oportuit n̄ alit̄ nisi deli/  
natōe q̄dā corp̄is sol̄ clauso  
manuū depēdēt. et h̄ nō sine  
laceratōe manuū et doloro/  
sissima vulnēz ampliatōe  
Int̄ has deniqz corp̄is pe/  
nas manet et crescit multiplex  
tristitia interior. vt ex sup̄dic/  
tis facile aduerti p̄t. Ad de/  
clarā dū āt inuisse pene atro/  
citate. maḡ voce exclamauit  
Eya q̄s mō tā insensibil̄ nō  
spatiet̄. q̄s lacrimaz riuos n̄  
dirinet audita sui creatoris  
sui dñi. sui amatoz. sui redē/  
ptoz. p̄is sui fortissimi pro/  
pugnatoz sui tā lamētabili  
exclamatōe. Quā et p̄p̄a in  
spū puidēs ait in p̄sona dñi  
Laboraui clamās rauce fa/  
ces sūt fauces mee p̄a. lxxij.  
Et bñ rauce. qz raucedo ex  
humoz defectu ī gutture et  
arterijs accidit. Aruit āt sic  
testa p̄t̄ eius. defluētibz vndi/  
qz sanguis bñoribz. S3 cla/  
māz vocē attēdam⁹. qd cla/  
mādo dixerit. Ait em̄. Deli/  
beli lama zabarhani dō me⁹  
dō me⁹. vt qd dereliquisti me.  
Achil depenis causas. sup

derelictōe clamat. derelict⁹  
est ī medio inimicōz p̄secu/  
toz crucifigētū. ab his q̄b  
bñ fecit. q̄z infirmitates ab/  
stulit. a discipulis q̄s ex cun/  
ctis elegit. Parū h̄ erat. non  
hul⁹ memoria. a p̄e se excla/  
mat derelictū. Et qdē a p̄e  
dilectissimo et potentissimo  
subuenire. Sup oia cor dē/  
ligēt̄ affligit si ab oībo dere/  
lictus etiā a p̄e amantissimo  
deserit. q̄ si alien⁹. q̄ si mortu⁹  
a corde ī vltimis cruciatibz  
et tormētis Et quō dereliquit  
eū p̄. nunqd ab eo separat⁹ est  
sicut p̄ba Amb. sup Lucam  
sonare vident̄ dicent̄. Cla/  
mat homo separat⁹ de diuinita/  
tis mortu⁹. Nam cū diui/  
nitas mortis libera sit vtiqz  
mors ibi esse nō poterat nisi  
vita discederet q̄ vita diui/  
nitas est. S3 absit credere  
vt naturā quā semel diuital  
assumpsit vnqz dereliquerit  
Dereliquit āt p̄ oīes oīs sub/  
tractōez. De quo mḡ libro  
ij. dis. xxi. Fateamur inquit  
deum in morte quodāmo/  
do illum hominem deseruissē.  
quia potestati persequen/  
tium eum ad tempus expo/  
suit. nō suā potētā exercēdo  
eū defendit vt nō moreret̄.



Separuit se diuinitas qz sub-  
traxit pte ctōbez. sed nō soluit  
vnionē. Sepa uir se foris ut  
nō esset ibi ad defensionē. sz  
nō intus defuit in vnione.  
Et de hac sepatōe diuinitatis  
q̄rū ad defensionē locutus  
est vbi s. Dereliq̄t etiā bñā/  
nitatē xpī diuinitas q̄rum ad  
subtra ctōbez eoz q̄to dolor z  
tristitia poterāt minigari. ut  
puta imissionē supne solā  
tōis aut spēalio auxiliū sup/  
natural. Et collatōez eoz q̄  
poterāt dolorē augmētare.  
z speditōez eoz q̄ etiā natu/  
ralit poterāt releuare. Cete  
ris martyribz de<sup>o</sup> specialibz  
solationibz assistebar. q̄nqz  
causas extrīnsecas a sua ac/  
tione suspēdendo ut s. tribo  
puerj in camino ignis. in q̄o  
nihil p̄atēz habuit ignis. ita  
ut n. ardor ei<sup>9</sup> trāsissz p eos.  
Dan. iij. Q̄nqz tamā iternā  
spūs sui dulcedinē imitten/  
do ac tāta spūalia gaudia ut  
corpis dolores vlt non senti  
rent vlt remiss<sup>9</sup> z gaudenter  
ferrēt. Sic de scō Andrea  
loq̄s bñs Ber. ser. ij. s. codē  
ait. q̄ s. dulcedo spūs fac pe  
nā nō solū nō molestā sz et/  
iam desiderabilē z oīno dele  
ctabilē esse. ita ut etiā moriē

faciat esse dulcissimā. Et ser.  
p̄mo de dedicatōe. cruce dīc  
bñe vnetōez suā sine q̄ cruce  
asperitatē infirmitas nostra  
ferre nō posset. Sz omnem  
talē subtra ctōe deitas bñā  
tati xpī q̄ntū ad dolorē miti  
gatōz. sed causas naturales  
fm vltimū sue potētie i cor/  
pus xpī agere pmisit. z nihil  
supnaturalē dolorē alleuiāf  
aut min<sup>9</sup> sentire faciēs infu/  
dit. Sed z ut mag<sup>9</sup> sentiref  
dolor cōtulit. Nam ut pbat  
Sco. in suo. iij. dist. xv. Do  
lor vehemēs sensibilis nat<sup>9</sup>  
est de cōmuni lege impedi  
re vsum rōnis longe magis  
q̄ delectatio vehemēs. de q̄  
m̄ dicit p̄bilo. vij. et bi. q̄ su  
ral intellectū spisse sapientis  
Qui recordat Aug<sup>9</sup>. cū. de  
ciui. c. xvj. Et cū absorpta ē  
ps intellectiua a dolore sen/  
sus min<sup>9</sup> p̄cipit dolor. imo  
oīno a pte intellectiua nō p/  
cipit. in xpō at ex speciali di/  
spēsatiōe deitatis. obseruate sūt  
potentie ratio z volūtas. q̄/  
libet in p̄fecto vfu suo. nec  
aliquaten<sup>9</sup> a dolore partis  
sensitiue. aut etiam tristitia  
interiori fuerunt absorpte.  
Idco intellectus officio do/  
loris clarissime apprehendit

cū oī discōuenientia t̄ ita vō  
lūtatī offēdit. Idcirco maxie  
p̄tristabat portio rōis sēsui  
ui f̄m modōs oī tactos. Et  
ita dolor maior q̄ p̄ceptibili  
or̄ nedū sēsū s̄z et intellectu. sic  
q̄ p̄uare sūt potētie nafales  
sup̄nafalē vt magis dolerēt.  
Deniq; cū p̄p̄ potētiāz colli  
gatōez delectatio vni<sup>9</sup> potē  
tie redūdat in aliā. Et ideo  
scī martires q̄ p̄ passionem  
nouēnt semitū p̄placere dō  
sup̄ oīa dilecto. et p̄ pene ma  
gnitudie glōsissime corona  
ri expectabāt f̄m gr̄e itellec  
tūā gaudebāt de passiōe fo  
rio. p̄p̄ deū illata quā p̄ amo  
ris sui magnitudie cōsidera  
bāt. Et p̄p̄ b̄mōi gaudiū in  
tellectuale leu<sup>9</sup> ferebāt do  
lorē sensus. Dic̄ b̄tūs Vin  
cēt<sup>9</sup> Daciano alt. cū acerrī  
mis penis mactaret. Hoc ē  
q̄d sp̄ optauit in sublimibz  
agor. Et b̄a agatha Quin  
ciano dicit. Ego in his penis  
ita delector sic q̄ bonū nun  
ciū audit. et q̄ inuēit thesaurū  
m̄ltū. Nō em̄ p̄ponere tri  
sticiū i horrea nisi theca eius  
fortie fuerit p̄culcata. Ita et  
oīa mea n̄ p̄t i paradisu cū pal  
ma intrare martirij nisi dū  
gent feceris corp<sup>9</sup> meū a car

hificibus att̄p̄ctari. Exper  
mur et nos cum patimur al  
qd p̄ rem̄ltū dilecta leu<sup>9</sup> su  
finem<sup>9</sup> Imo f̄m p̄bilo. vj.  
etb. i. c. vlt. Delectatio exclu  
dit tristitiā. nō em̄. Triam s̄z  
etiā p̄tingēt si sit fortis. Idō  
vt dic̄ Sco. tāta p̄t esse dele  
ctatio i vna pte aie q̄ exclu  
dat vsū alteri<sup>9</sup> p̄t. Sic et in  
patiētibz mitigat tristitiā in  
terior ex aliq̄ p̄sideratōe rō  
nis p̄ q̄ndā redūdantiā a su  
perioribz viribz i inferiorē vt  
dic̄ sc̄s Thō. iij. pte sū. q.  
xlvj. ar. vj. Cū aut̄ xp̄s fuit eti  
am i ip̄a passiōe et morte f̄m  
supiorē portioez p̄ctē b̄tūs  
q̄ p̄b̄tor fuit ab instāti cō  
ceptōis. et ita maxim̄ gaudiū  
fuerat i portōe supiorivolū  
tat. p̄ miraculū nouūm alt  
Sco. ita actū ē q̄ sic gl̄ia in  
portōe supiorivolūtat non  
redūdauit i corp<sup>9</sup> n̄ in vires  
inferiorē vt maneret corp<sup>9</sup>  
passibile. ita et gaudiū eiusdē  
portōis beatificū nō redun  
dabat nec exclusit dolorem  
in appetitū sēsitiuū. nec tristi  
ciā i portōe inferiori. S̄z nec  
i eadē portōe vt compas ad  
aliō obiectū. Eodē vtiq; mi  
raculo q̄ fuit s̄l p̄b̄tor et  
viator. Sic et etiā vt viator

si me dilexit deū & in impletōe  
diuine volūtatꝝ p̄mptissimū  
se exhibuit. nō tñ sc̄q̄bat de/  
lectatio p̄pt̄ suspensionē cau/  
saz. nā salū ab h̄ actu. & si re/  
spectu obiecti caruāt. s. dei  
dilecti & de salute būani ge/  
neris p̄ suā passionē acq̄sita  
aliq̄ fuerit electatio p̄sc̄q̄ns  
actū dilectiōis nō beatifice  
s; viatoꝝ. illa fuit sibi cobibi/  
ta & ab omī redūdantia per  
miraculū suspēsa vt nūbilo/  
min⁹ vires aīe aut etiā eadē  
respectu alteri⁹ obiecti p̄mis/  
se sunt agere qđ suū erat. vt  
vult Damas. et allegat Tho.  
vbi sup̄. Vñ omēs aīe vires  
passionū impet⁹ qđ torrens  
iebrīauit & sup̄repleuit vt ve/  
rīficaret illō ps. Repleta est  
malis anīa mea. malis vtiq̄  
nō culpe s; pene fm Augu.  
Ex qđo ptz qđ dolor xp̄i fue/  
rit purissim⁹ oīs p̄solatiōis  
redūdantia impm̄it⁹. Vñ  
manifestū ē nulli sancti aut  
viatoꝝ cuiuslib; dolorē & tri/  
sticiā passiōi xp̄i posse cōpa/  
rari. nō solū ex causis sup̄a  
dictis aut ex eo qđ habuit cor  
pus optie dīpositū & sensuz  
optime p̄ceptiū & appetitū  
sūme ad Trīū inclinātū. s; ex  
eo qđ fuit dolor purissimus

cuius acerbitas nec p̄solati/  
one ab alia potētia redūdā/  
te fuit mixta & maxie a rōne  
p̄cept⁹. quā in nullo absorbe/  
re aut obtundere potuit licz  
acerbissim⁹ fuit obstante mī/  
raculosa cōseruatōe dei Ex  
qđo sc̄do patet nunq̄ aliquē  
viatoꝝem ita a deo in penīs  
derelictum siue iustum siue  
iniustū quomodo a deitate  
derelicta est humanitas xp̄i  
Iustos quidem multiplici/  
ter consolatus est ac redun/  
dantiā spūalis leticie non p̄/  
bibuit imo augmētauit In  
iustos vero & si nō est specia/  
liter p̄solatus. saltem non p̄/  
bibuit qđ dolor intensus p̄/  
tis sensitīue rōnem obtūde/  
ret a ut absorberet. et sic mi/  
nus a pte intellectīua senti/  
ret. Vñ euīdēter apparet ve/  
ritas illius in p̄sona dñi in  
threnis scriptum. O vos oīs  
qđ transitis tē. Quis em̄ vn/  
q̄ tam grauiā tam stupēda  
sustinuit. Deus est qui pati/  
tur. Nec in aliquo torcular  
passiōis sibi alleuiatur. qui  
seruis suis vel omīno aufer/  
re vel alleuiare vel breuiare  
viros consueuerat tormēto/  
rū. nō parceret sibi qđ peccato/  
rily parceret solet. Qđ vere

dixerat ap<sup>ls</sup> .pprio filio suo  
nō pepcit. s; p nob oibz tra/  
didit illū Ro. viij. Nō solum  
i morte p nob tradidit de<sup>o</sup>  
vntigenitū s; i penis t affli/  
ctōibz nō pepcit. Fuit at ista  
derelictio hūanitat; signifi/  
cata figuratīc Leuit. xvj. in  
duobz biris. q; altero imo/  
lato ali<sup>o</sup> i solitudine mitteba/  
tur. Duo em birī hūanitat  
t diuitias xpī intelligūt. Hūa/  
nitate g̃imolata diuitias i so/  
litudine abūt. i. in celū. Vñ  
Esai<sup>9</sup> sup Leuiticū. In so/  
litudine. i. i celū tpe passiōis  
diuitias abisse d; nō locum  
murā s; qdāmodo frutez  
cobibēs vt possent ipij p̃su/  
mare passionē. Abijt g̃. i. vir/  
turē cobibuit t portauit ini/  
q̃tates n̄ras. nō vt b̄iet s; vt  
p̃sumeret. De em p̃sumens  
ignis est. Nec aut q; oculus  
corpāl in cruce p̃dentē aspī/  
ciēs vidē nō potuit. recte ad/  
rātī dolor; declaratōez voce  
mag̃ clamauit. Veli veli la/  
mazabathani. Hanc vocem  
Barth. qdā illic stātes t au/  
diētes dixerūt. Veliā vocat  
iste. Ceteri dixerūt Sine. vi/  
deam<sup>9</sup> an veniat Veliā lī/  
berās eū. Quidā illic stātes  
nō oēs. forsitan romani milī

tes fm Hiero. nō intelligēt  
pprietatē finōis. vel iudei so/  
lito sibi fmōe p̃bū dñi de p̃/  
uātes ibecillitate ifamabāt  
eū. s. q; believocabat auxiliū  
mīorē Veliā spūatēs. Jo.  
Postea sciēs ihs q; iam oīa  
p̃sumata sūt. q. s. d. xpō passu/  
ro lex t p̃p̃he p̃dixerant. quia  
pauca restabāt aī mortē ei<sup>9</sup>  
implēda. s. ei<sup>9</sup> potario que in  
p̃mpto erat. vñ seq̃. vt p̃su/  
mares scripta p̃a. lxxij. In  
siti mea potauerūt me accito.  
iō ad illō residuū implēdū di/  
xit Sitis. q. d. fm Aug. Dic  
mī<sup>9</sup> fecistis date qd daturi  
estis. S solū ex septur; implēdū  
restat p̃ficite qd p̃dixit. n̄ tñ  
adverbū vt causalit accipit  
s; p̃secutiue. nō em q; septū  
erat ihus egit. s; qm̄ factur<sup>9</sup>  
erat iō p̃dixerat septura Gra/  
uissima pena fuit sitis illa. qd  
ex signo t rōne nosci potest.  
Signo. qm̄ sitis p̃is que  
simulare nō nouit dū tacet  
cetera q; sustinet spineā coro/  
nam crucē clauos t vulne/  
ra pre sitis angustia clamat.  
Sitis. maximā sitis crucia/  
tum declarat. Qui t rō p̃fen/  
tit. nā nimis t diu<sup>9</sup> labora/  
uit. sanguinem suū vndiq; t  
multip̃r fudit. i. sanguineo

sudore fact<sup>us</sup> i agonía. i gēna/  
rū sacrilega vellitacōe. i cru/  
deli ac tāta flagellarōe. in sa/  
cro sancti capiti dēfay. pūgē  
tiū vepitiū q̄si corone forti i  
pressiōe. i vestitiū vulnerib<sup>us</sup>  
inb erētū violēta spoliatiōe  
in manuū pedūq<sup>ue</sup> i q̄bo oēs  
corpiū nerui p̄currunt t ve  
ne dolorosissima fossiōe. p̄p̄t  
q̄d extracto tantoplicite p̄re/  
cioso sanguine corpiūq<sup>ue</sup> hu/  
morib<sup>us</sup> effusis. adustū est et  
desiccātū dñi corp<sup>us</sup> atq<sup>ue</sup> sup  
modū arefactū. p̄p̄t q̄d in ei<sup>us</sup>  
p̄sona ait p̄p̄ha p̄a. xxi. Sic  
aqua effusus sū t disp̄sa sūt  
id est a iūctur<sup>is</sup> dissoluta oīa  
ossa mea. Factū est cor meū  
tāq<sup>ue</sup> cera liq̄scēs i medio vē/  
tris mei. Aruit tāq<sup>ue</sup> testa vir/  
tus mea. et ligua mea adhe/  
sit faucib<sup>us</sup> meis. p̄ nimia sic/  
citate t defectu hūior<sup>um</sup>. q<sup>ui</sup> pe/  
ne tot<sup>us</sup> humor xpi exhaust<sup>us</sup>  
fuit. p̄p̄t q̄d in lanceatiōe san/  
guis exiuit et p̄tinuo aq<sup>ue</sup>. ad  
ostendendū q<sup>uod</sup> corp<sup>us</sup> reman/  
sit q̄si sine sanguie arefactū.  
vt dicit Ai. de 2<sup>a</sup> sup eodem  
p̄a. Sup b corp<sup>us</sup> nudū vul/  
nerib<sup>us</sup> plenū solis ardori et  
ventis expositum fuerat ad  
eius maiore arefactōz. p̄pter  
q̄d in p̄a. q̄. dñi. ossa mea sicut

cremū aruerūt. p̄pter interio/  
ris hūior<sup>um</sup> euacuatiōez. Per/  
cussus sum vt fenū. Fenum  
a sole t vētis aredine penit<sup>us</sup>  
ideo seq̄t. et aruit cor meū.  
Quis autē cogitare poterit  
quāta sitis ariditate seq̄bat<sup>ur</sup>  
extracto fere om̄i humore i  
q̄ vita p̄sistit. Quis perpen/  
dere valet q̄tū sit tāta cru/  
ciabat q̄ fame molestior esse  
solet. cuius sensus etiā dolo/  
ri vulnēz magis vtiq<sup>ue</sup> pre/  
ualuit. S; nūc audiamus  
quō refocillata est tanta sit<sup>is</sup>  
molestia Seq̄t em̄ Joban.  
Vas q̄ positiū erat aceto ple/  
num. 2<sup>a</sup> sup Bar. ait. Si/  
cut videt in q̄dam libro he/  
braico q̄ apud eos intitulat<sup>ur</sup>  
liber Iudicū ordinariōz. q<sup>ui</sup>  
q<sup>ui</sup> Salomon dixerat Pro/  
uerb. cxxi. Date sicerā. i. po/  
tum inebriatiū mercenib<sup>us</sup>.  
et vinū his q̄ amaro animo  
sunt. Bibant et obliuiscant<sup>ur</sup>  
egetatis sue. et doloris sui  
nō recordent<sup>ur</sup> amplius. ideo  
ex occasione huius verbi se/  
niores statuerant vt p̄dem/  
natis ad morte<sup>m</sup> daretur vi/  
num aromaticū ad bibēdū  
vt facili<sup>us</sup> tolerarēt passiones.  
In bierlin at<sup>que</sup> erāt matrone  
deuote et compassine q̄ hoc

vinū dabāt ex denotōe. Ju  
dei igitur nimia crudelitate  
mori tale vinū datū p xp̄o ⁊  
alijs duobz cū eo crucifixis  
acceperūt sibi. fm qđ dictū  
ē Amos. ij. Vinū dāuatoz  
bibebāt. ⁊ loco ei⁹ posuerūt  
acetū cū felle mixtū. Audita  
ē voce dñi Sirio. Datt h.  
Cōtinuo currens vn⁹ ex eis  
acceptā spongiā impleuit ace/  
to. i. tali potu amarissimo.  
Job. bysopo circūponens.  
Datt h. imposuit arūdinē et  
dabat ei bibere. Ecce carissi/  
mi inauditā pessimoz rabiē  
Hāvt ait Chrys. Si decem  
milia habuerim⁹ inimicozū  
⁊ si insanabilis passio sumus  
vidētes eos interficere refle/  
ctimur. Si qđ neq; expiari  
sūt ad eū. neq; in his q̄ vide/  
bāt facti sūt māsueri. sz seue/  
bāt mag⁹ ⁊ insaniā intende/  
bāt. ⁊ spōgiā offerētes aceto  
potabant. Deu q̄lis cena p⁹  
tātos labores. ben q̄le vici/  
mū vale celoꝝ regi iā exiru/  
ro ex h mūdo offeri. Labo/  
rauit foris ⁊ aruit. p cena in  
hora cene solū potū petiit. ⁊  
ecce filij diaboli p cibo vl p  
potu obtulerūt acetū. Consi/  
dera o aīa deuota. q̄so fons  
vite aruit. q̄ in vltio festinā

ris die mag⁹ voce clamauit.  
Si qđ sicut veniat ad me et  
bibat. Job. vij. Qui petenti/  
bus dat aquā viua. ex q̄ qui  
bibet fiet i eo fons aque sa/  
lientis in vitā eternā Job. iij.  
Qui deniq; terraz rote ineb/  
riat ⁊ ibuto. ⁊ vniuersa po/  
tat. sup modū sicut i extremo  
pēdens supplicio ⁊ aq gutta  
negat. Sed ad dolorē aug/  
mētū acetū felle mixtū ppri/  
nat. Dic aug⁹. ait in qđā ser.  
de passiōe. Propinator fon/  
tiū potat aceto. mell dator  
cibat felle. Flagellat remissio.  
pēdenat venia. illudis maie/  
stat. irridet fr⁹. largitor im/  
briū pfundis spuris. Verū/  
tamen qz nouit dñs q̄ pota/  
tus erat. non sūt molestissi/  
me refocillatōem q̄sinit. sed  
lingue sue ⁊ oris bñdicti ite/  
ratā afflictōez vt in oībz ⁊ p  
oīa mēbris p nob sua sponte  
pateret Idcirco potū hunc  
sumpsit nō ad sitis sedatōez  
sz solā afflictōem. Poterat  
cū potus ille q̄ntumcunq;  
amarus. quia humidus si i  
viscera traiectus fuisset vt/  
cūq; redensse sim. Nō q̄ bi/  
bit traiciendo vbi recreari  
poterat sed gustauit. hoc est  
in os suū sumpsit. vt linguā

Palatū organa. i. gust<sup>us</sup> ama-  
ricaret. scim<sup>us</sup> em̄ nō nisi i or-  
gano gust<sup>us</sup> sentiri posse ama-  
ritudinē. traiecit ei i viscera  
cibo aut pot<sup>us</sup> nō discernit an  
dulc<sup>is</sup> fuerit aut amar<sup>us</sup>. Et s<sup>ed</sup>  
est qd dicit Math<sup>th</sup>. z cū gustas-  
set noluit bibere. scz traiecit  
do i viscera. p<sup>ro</sup>p<sup>ter</sup> idem Iria<sup>l</sup>  
Dare<sup>us</sup> dicēs. et nō accepit.  
Job. cū accepisset. qz loquū<sup>us</sup>  
Dare<sup>us</sup> de acceptōe vt pot<sup>us</sup>  
pfecti ad recreatōem sūpti i  
viscera. sic em̄ noluit bibere  
vt Dare<sup>us</sup> dicit. Job. s<sup>ed</sup> cū  
accepisse in os ad gustandū  
testans inq<sup>ui</sup>t. cum accepisset  
clarius innuit Math<sup>th</sup> dī-  
cens cū gustasset. Fuit autē  
illa tante amaritudinis gu-  
statio penalissima. eo q<sup>od</sup> lin-  
gua z fauces p<sup>ro</sup>p<sup>ter</sup> nimiam  
ariditatem vehement<sup>er</sup> traxe-  
rant humorē felleū. z ita ve-  
bementer amaricati sunt et  
puniri. Alioq<sup>uam</sup> cur p<sup>ro</sup>pham  
dñs hui<sup>us</sup> amaritudinis itaz  
diligenter nobis commen-  
dasset memoriā dicēs. Re-  
cordare paup<sup>er</sup>is et trans-  
gressionis mee absinthij et  
felle. Job. etiam tanq<sup>uam</sup> si in  
gusta aceti z fellei toti<sup>us</sup> ama-  
rissime passionis p<sup>ro</sup>summa-  
ta plenitudo p<sup>ro</sup>sisteret. Job.

Cum accepisset. mō p<sup>ro</sup>dicto  
dicit. p<sup>ro</sup>summatū est. i. quic<sup>us</sup>  
qd de me scptura p<sup>ro</sup>dicat. qn-  
tū ad oīa patiēda nībīl re-  
stat cruciatū liberū. impleta  
scptura q<sup>uod</sup> dicit. Repleuit me  
amaritudinibus. inebriauit  
me absinthio. Cōsummatū  
est opus qd dedit mīchi pa-  
ter vt facerem. Cōsummata  
est obedientia mea vsq<sup>ue</sup> ad  
mortē crucis. vnīuersus la-  
bor pena z dolor et q<sup>uod</sup>q<sup>ue</sup> ad  
bois reparatōem fieri opor-  
tuit. anteq<sup>uam</sup> morer<sup>er</sup> pfectus  
est. Consummatū est op<sup>er</sup> re-  
demptōis humane. Nam et  
mors ipsa iam in ianuis est  
que quia modicū distat nī-  
bīl distare videt. que et ipsa  
iam consummat. Vñc Leo  
papa ser. q<sup>uod</sup> incipit. Expecta-  
tioni vestre. ait. Degustato  
aceto domin<sup>us</sup> qd illa dabat  
vinea que ab auctor<sup>e</sup> sui plā-  
tatione degenerās cōuersa  
fuerat in amaritudinē vitis  
aliene. p<sup>ro</sup>sumatū est ait. s<sup>ed</sup> est.  
complete sūt scpture. nō est  
ampli<sup>us</sup> q<sup>uod</sup> infantiā p<sup>ro</sup>li furen-  
tis expectē. nībīl min<sup>us</sup> p<sup>ro</sup>uē-  
i<sup>us</sup> me esse p<sup>ro</sup>di. pacta sunt  
mysteria infirmitat<sup>is</sup> p<sup>ro</sup>pinā<sup>l</sup>  
documēta p<sup>ro</sup>ut<sup>us</sup>. Nec Leo.  
Videri autem posset alicui

ſupſicialit attendenti. ſ. buꝝ ſ  
nō eſſe merorꝝ ſz gaudē mag  
is vel leticie rāqꝝ eiꝰ q̄ iā du  
riſſimos labores finiuiſſet.  
Sꝫ inueniemꝰ etiā i ſ. ſbo  
maxiaz cordis miſiſſimi iſu  
triſticiam ſi diligētꝰ ſpecule  
mur. Clamabat dñs iā oia  
ex pte ſui ad hoies liberat/  
onē rē ſua cū incōpꝛebenſi  
bili labore ⁊ paſſiōis amari  
tudie ſufficientē p totꝰ mūdi  
ſalute ꝑſūmata. Sꝫ qꝫ no/  
uit tantū laborē tā i paucis  
ſalutꝝ effectū habituz reſpe/  
ctu dñatorꝝ mltitudis. qd  
etiā paucitas i fide cum xpo  
manentiū figurabat. Sꝫ et  
opus ſalutꝝ nouit plurimis  
ingratꝝ adhuc ꝑſūmatā dñi  
paſſionē q̄tū in ſe eſſe pote/  
rit in nouacurꝝ i ꝑōdꝰ maiorꝝ  
dñatiōis fuſe. q̄ lentꝰ tulit/  
lent damnatōz ſua ſi nunqꝫ  
crucifixꝰ fuiſſz ſalutꝝ auctoz  
Hic at in penaz infinibiliū  
plentudinē videbūt in quē  
trāſſeēt. Dic redēptoz hu  
mani generꝝ ꝑꝫ miſericor di/  
az q̄ vult oēs hoies ſaluos  
fieri. qm̄ oia ad id ꝑtinentia  
ſui ex pte ꝑſūmanit. ſup oēs  
vulnez ſuoz et corporalis pe/  
ne dolores mēſ triſticia eſt  
afflicꝰ. de q̄ etiā vide ſ. In

cuius ſignū cū offerret paſ/  
ſionē ſua in cruce ꝑ ſolis vi  
qꝫ electꝝ efficacit et ꝑ nullis  
alijs trinitati eaz ꝑ talibus  
tm̄ efficaciter acceptanti. vt  
dicit Sco. in diſt. xix. quar/  
ti. abundātiſſimas fudit la/  
crimas. videns clare tantaz  
ꝑſcitorꝝ mltitudinē ⁊ pau/  
citatē numeri electoz. qꝫ  
lacrimas licet taceat enāge/  
liū. qꝫ multa fecit iſs que in  
euangelio nō ſūt ſcꝑta Joh.  
vltio. Aplꝰus tm̄ nō tacuit. q̄  
ad Hebr. v. huius memor  
ſacrificij ait. Qui in diebus  
carnis ſue. i. paſſibilitatꝝ ꝑꝛ  
ces ſupplicationeſqꝫ ad eum  
q̄ poſſet ſaluū illū a morte  
facere. ſ. patrem. potentes a  
morte ꝑſeruare ſi voluiſſet.  
ſz ꝑ ꝑhois redēptōez noluit  
cū clamore valido et lacris  
offerens. ſ. ſcipm̄ cum ꝑcibꝰ  
i cruce ſ clamore valido au/  
diuiniꝰ cum clamanit. Veli  
beli. Sꝫ ⁊ expirāz clamanit  
voce magna. de lacrimis ni  
hil dubitandū qn̄ mltꝰ plu  
res fuderit ꝑ totius generis  
humani ſalute hoc actu libe  
randi q̄ ꝑ morte Lazari  
ſuſcitandi. Putandū autē  
eſt lacrimas fuſas poſt cla/  
morē validū ꝑſummatiōis iā



oibz. tūc ei tps erat suā passi  
onē i effectū offerēdi. ppter qd  
seqf. z exaudir<sup>9</sup> ē p sua fuerē  
tia. p qto. haud dubiū qn p  
pauc. i. electi. Dic seqf. Et  
psūmat<sup>9</sup>. fac<sup>9</sup> ē oibz obtepe  
rātio sibi cā salut. Obtepe  
rāt soli electi. reprobi repug  
nāt. multitudo glaciāz ma  
gnitudinē tristitiē sign. quaz  
itūlit dānādoz multitudo. p  
qto sua oblatio z si sufficerz  
eoz tñ obstatē fbelli puma  
cia q fmeditū salut abhiciūt  
inefficaz fmanebat. Inē bon  
inexplicabiles dolores flet<sup>9</sup>  
z tristitias mortī appropiān  
tes cepit lāguēscētes oculos  
sonavite depingere. facie pal  
lescere ac moriētē spēz pferre  
Math. itez. 26. Clamans  
voce magis. Pā ait. in ma  
nus tuas pmdo spm meū.  
Ultimuz sbū dñs. prulit q  
nō tam aiām suā q electoz  
oīm pzi cōmēdauit. sic dicit  
Arbanas<sup>9</sup>. Commendauit  
pzi p se vniuersos mortales  
i se viuificatos. Nā sum<sup>9</sup> mē  
bra ei<sup>9</sup> fm illō apli. Oēs vñ  
est i xpo. Licz ei vt dī i glo.  
sup Tobia dñō i cruce pas  
so diabol<sup>9</sup> q pcurate crucifi  
xus erat aduenit querens si  
qd pzi inueniret. Qui etiā

psentit Breg. omf. xxxi. ita  
dicēs. Ad deū carne moriē  
te vñt. z i illo aliqd qsiuit in  
q nihil inuenire potuit. nōn  
tñ ei timore hāc vocē emisit  
sciēs qz nihil i eo iuris būit  
sic ipe testat<sup>9</sup>. Vñt pnceps  
mūdi h<sup>9</sup>. z i me non bz qcā.  
Joh. xii. Spm deniqz su  
um pzi nouit cōmēdatissimū  
z deitari vñtuz hypostatice  
z benefice. Nā q p se idigit  
hmōi recōmendatōe. Ner  
bum illud cū matio dolore  
mortis placuit. qm sic cla  
mās expirat z expirādo cla  
mat. Nullius aut mortāl vñ  
q mors penaliōz fuit morte  
xpi. nedū ppter horribiles pe  
nas pcedentes. aucthemē  
tem inclinātō em anie nobi  
lissime ad corp<sup>9</sup> optime com  
plexionatū. ppter quā tristioz  
fuerat sepatio. nec solū ppter  
tristitiā amissiois vice nobi  
lissime. de q sup est. s3 ex alia  
figulari causa. Quis em in  
ter omēs penas mors acer  
bissima sit. qz int er oīs terri  
bilis ē terribilissima. it. c. bi.  
cap. xii. tñ in ipa aīe separti  
one dolor nō sentit. eo q pzi  
us deficit dīpositio necessa  
rio requisita ad sentienduz  
q ad animacionē sine qua

alia separet. Et cum anima ad corpus  
manere in solo opere potest. Ve  
geta tunc fructus. Vnde pus cessat  
usus sensitiue. et per consequens intel  
lectiue. quod non potest esse in actu sine  
fructu sensitiua. ut patet. Item de anima.  
ca. iiij. Rationes sine fantasmate  
anima intelligit. Et c. v. Non sen  
tires nihil utique addiscit neque  
intelligit. Sed cum speculetur ne  
cesse est si fantasmatibus specula  
ri. id est repensare. Nullus ergo hominem  
in nase percursum moriens in  
ipsa anima separat de potentia co  
gnitiua. Vnde hoc id tunc dolo  
re non sentit. Vnde nullus amaritu  
dinem mortis cognoscere valet in  
tuitiue. Alia autem Christi sic fuit in  
perfecto usu intelligendi in instanti  
preceptis. ita etiam in ipsa sepa  
ratione. id cognuit se actu separari  
a corpore ad minus per spiritum infu  
sam et omnem corporis distansiam.  
Quod super omnia fuit penatissimum.  
imo ita penale quod si in alijs  
morientibus non deficeret di  
spositio ad sentiendum requisita  
per possibile vel impossibile tunc  
ipse etiam vehementer absorberet  
omnem sensum cuiuslibet potentie co  
gnitiue cum hoc sepe faciat do  
lor minor. Sed anima Christi ab omni  
absorptione preseruata est. ut di  
stinctissime et ita penatissime  
omnem sentiret dolorem. Maximus

ergo fuit dolor Christi ex morte. cum  
suis illis nunquam moriens homo vel  
brutus percipit. hunc ergo magnam et  
maximum dolorem in hoc magno  
clamore insinuauit. Demons  
trauit nihilominus hoc clamo  
re valido. quod non necessitate  
sed sua voluntate moritur tamquam  
habens potestatem ponere  
animam suam in quo potentia  
verbi aperte demonstratur  
Sicut ait Hieronymus. Di  
uine potestatis indicium est  
emittere spiritum. ut ipse quoque  
dixerat. Nemo potest tolle  
re animam meam a me. sed ego  
ponam eam a meipso. et rur  
sum accipiam eam. Et Luce  
solum. Clamans voce ma  
gna emisit spiritum. ut osten  
dat quia finis eius potestatem  
id gerebat. per hoc enim quod moriens  
vocem magnam emisit. apertis  
sime se verum deum ostendit.  
quia homines cum sic moriun  
tur. vix tantum vocem emittunt.  
clamare non possunt. Et glo.  
Nos cum nulla voce vel cum  
ima morimur quod de terra sumus  
ille autem cum exaltata voce expi  
rauit quod de celo descendit. Quia  
autem promedatio spiritus domini in ma  
nus patris fuit vox illa mag  
na qua emissit expirauit. ut  
dicitur Barthe et Marcus

Rabân<sup>9</sup> sup<sup>9</sup> Bath<sup>9</sup> atz<sup>9</sup> Be-  
da sup<sup>9</sup> Lu. ostendunt ita dicē  
tes. Quid hac voce magna  
dixerit. Lu. aperte designat  
dī. pī i man<sup>9</sup> tuas cōmēdo  
spīrī meū. et hī dicens inq̄r ex-  
pirauit. Qd̄ sō scribit Joh.  
q̄ cū accepiss<sup>9</sup> ih̄s accēdū dī-  
xit. p̄sumatū est. et inclinato  
capite tradidit spīrī. inē illō  
qd̄ ait. p̄sumatū ē. et illud. in-  
clinato capite tradidit spīrī.  
emissa ē illa vox mag<sup>9</sup> quā ta-  
cuit Joh. alq̄ tres cōmemo-  
rauerūt. sō itēp. l. scōo clamas  
seruē dīc<sup>9</sup> Bath. Clamauit  
p̄mo Bēlī belī. clamauit se-  
cūdo cū lacrimis. pī i mā<sup>9</sup>  
tuas p̄mēdo spīrī meū. Nec  
āt clamās voce mag<sup>9</sup>. Joh. et  
inclinato capite. Lu. expira-  
uit. nō q̄ expirauit inclinauit  
caput s̄ sua spōte p̄us incli-  
nauit caput. et sic emisit et tra-  
didit spīrī. aīaz. s. suā omniū  
creaturaz spīrīali p̄fectōe no-  
bilissimā. Sic fons vite i q̄  
oīa q̄ facta sunt vita erat Jo-  
han. i. Morit<sup>9</sup> et vt a morte p̄-  
petua nos reos liberaret p̄-  
ciū charissimū cui vniuersa  
creatura p̄pari nō p̄t innocē-  
tē ac sc̄tissimā aīaz p̄bo vnitā  
tradidit deo p̄i fac<sup>9</sup> ci obe-  
diēs vsq̄ ad mortē. mortem

aut<sup>9</sup> erud. Cui sit laus et gl̄a  
et imperiū cū eodē p̄re et spū  
sancto. cum quibz vniū et re-  
gnat deus vnus per infini-  
ta secula seculorum Amen.  
Pater noster.

## ya nūc ca

et rissimī intuemīn<sup>9</sup>  
vite n̄re auctorem

p nobis mortis ianuās in-  
troiret nos ad vite vias re-  
uocaret. Tradidit se rex p̄  
seruo. iudex pro damnato.  
moricur pro homine deus.  
p creatura creator. crucifigi-  
tur innocens p nocēte. De-  
mus et nos lacrimaz flumi-  
na in tātis doloribz morietī.  
quoniā ip̄e prior dilexit nos  
et lacrimatus est p nobis.  
Doluit olim rex David su-  
per morte ionatbe amici sui  
non pro se nec sua occasio-  
ne morientis. ita eum plan-  
gens. Doleo super te frater  
mi Jonatba. decorus ni-  
mis et amabilis super amo-  
rem mulierū. Sagitta Jo-  
natbe nūq̄ rediit retro.  
sum. Quomodo cecidit for-  
tis in bello. aquila velocior  
Leone fortior. i. excelsis su-  
is occisus est. q̄. Regū p̄ma.

Et ecce pl<sup>u</sup> q<sup>u</sup> ionathas hic.  
Jonathas interpretat colūba  
veniens v<sup>l</sup> dñi donatio. Ecce  
ver<sup>o</sup> ionathas xps nobis a  
dño donat<sup>u</sup> sic Esa. memo  
rat. c. ix. Puer n<sup>u</sup> ē nob<sup>is</sup> z fi  
li<sup>u</sup> d<sup>u</sup> ē nob<sup>is</sup>. sup<sup>er</sup> quē veniēs  
colūbavisa ē. Bar. iij. Imo  
z ipa colūba simplex sine fel  
le. z h<sup>u</sup> nō p se s<sup>z</sup> p nob<sup>is</sup> morit<sup>u</sup>  
Faciā<sup>z</sup> z nos plāctū q<sup>u</sup>i plan  
ctū vnigeniti dicētes Doleo  
sup<sup>er</sup> te dñs me<sup>u</sup> z d<sup>u</sup> me<sup>u</sup>. rex  
me<sup>u</sup> z defēsor me<sup>u</sup>. m<sup>u</sup>g<sup>u</sup> me<sup>u</sup>  
z p<sup>u</sup> me<sup>u</sup>. imo z ff me<sup>u</sup> aman  
tissime ihu amabil<sup>is</sup> valō sup<sup>er</sup>  
amozē vniverſe create. Sa  
gitta tua nūq<sup>u</sup> abijt f<sup>u</sup>ctozū  
Sagitte em<sup>u</sup> tue doctrine tue  
acute valō. q<sup>u</sup>z viū<sup>u</sup> ē fmo tu<sup>u</sup>  
z efficax z penetrabilior om  
ni gladio ancipite. p<sup>u</sup>gēs v<sup>l</sup>  
q<sup>u</sup>z ad diuisionē aie z sp<sup>u</sup>it<sup>u</sup>.  
Nec declinauit clipe<sup>u</sup> tu<sup>u</sup> d<sup>u</sup> bel  
lo. Scuto g<sup>u</sup>ſe z bonevolun  
tatis coronasti nos. Hasta  
o<sup>u</sup>i onū tuaz nō ē auersa. q<sup>u</sup>a  
etiā p transgressorib<sup>u</sup> o<sup>u</sup>asti  
vt nō p<sup>u</sup>ret. q<sup>u</sup>to mag<sup>u</sup> p aic<sup>u</sup>  
Tu leōe fortior. et em<sup>u</sup> tu leo  
d<sup>u</sup>ribu iuda supasti illū leo  
nē q<sup>u</sup> rugiēs circūit q<sup>u</sup>res quē  
deuoret. Tu ag<sup>u</sup>la velocior  
exultasti vt gegas ad currē  
dā viā ad iplēdū mysteriū i

carnatōis tue. Scie sic aq<sup>u</sup>  
la puocās ad volādū pullos  
suos expādisti alas brachio  
rū tuoz i cruce z sup<sup>er</sup>uolitās  
assumpſisti nos et portasti i  
brūer<sup>u</sup> tuis in fornicudie tua  
ad b<sup>u</sup>traculū sc<sup>u</sup>ſſi tuū in do  
mū familiaritat<sup>is</sup> ac caritat<sup>is</sup>  
tue. vbi d<sup>u</sup> oue z dragma p<sup>u</sup>di  
ta z inuēta fecisti cōmuniū ai  
c<sup>u</sup> tuis. b<sup>u</sup>ſſimis sp<sup>u</sup>iritib<sup>u</sup> fa  
ciēs gaudiū d<sup>u</sup> p<sup>u</sup>ctōre penitē  
te. Et cū tal<sup>is</sup> sis z tā<sup>u</sup> i excels<sup>u</sup>  
occideris. morte turpissimā  
p<sup>u</sup>denar<sup>u</sup>. Sp<sup>u</sup>ſq<sup>u</sup> i man<sup>u</sup> pa  
tris p<sup>u</sup>mēdato capite icliato  
expiras. Vēite q<sup>u</sup>so p<sup>u</sup>dolete  
mibi oēs q<sup>u</sup> gaudere deside  
rat<sup>u</sup> i dño. Antēdite n<sup>u</sup>m ma  
nu fontē q<sup>u</sup>so p<sup>u</sup>stri<sup>u</sup> ē n<sup>u</sup>m de  
siderabilē q<sup>u</sup> miserabilē de  
format<sup>u</sup> ē pacificū n<sup>u</sup>m q<sup>u</sup>so  
in bello pemp<sup>u</sup> est. Abi ru  
bor rose<sup>u</sup>. vbi cādor nīueus  
vbi in corpe tā p<sup>u</sup>rito decoz  
eximi<sup>u</sup>. Heu heu lux oculoz  
clarissima cernitur exicta.  
splēdor faciei d<sup>u</sup>ni<sup>u</sup> q<sup>u</sup>i fuligo  
p<sup>u</sup>tenebrat<sup>u</sup>. Expalluer<sup>u</sup>t genē  
amabiles. p<sup>u</sup>dent labia o<sup>u</sup>is  
dulcissim<sup>u</sup>. Exaruit h<sup>u</sup> o<sup>u</sup>is.  
tremuit effeto corpe tēsa cut<sup>is</sup>.  
Sic speciosū forma p<sup>u</sup> fili<sup>u</sup>  
hoīm. cor<sup>u</sup>p<sup>u</sup> et angue manet  
z d<sup>u</sup>ſformarum velut leproſi.

ac oīm nouissimū viroz **Ue**  
re pētis boīs q̄ te innocen/  
tissimū dñm occideſt. Ego  
ei debuit tu soluisti. ego pec/  
caui ⁊ tu pctā mea ī corpore  
tuo sup lignū portasti. Ego  
sū fili⁹ mort⁹ ⁊ tu vt me viuī  
fices vitā tuam p̄ciosissimā  
tradidisti. Merito doleo ac  
incessantes lacrimas fūdo.  
sz p me mag⁹ nō p te qm̄ et  
si foris denigrar⁹. manet tū/  
bi int⁹ formositas tua intēg.  
q̄ es splēdor p̄ine glie et luc/  
claritat⁹ etne. Merito inge/  
musco ⁊ singulm⁹ vocibus  
mortē dñi mei plāgo. quam  
etiā insensibilia elemēta fer/  
re nō poterāt. sz p creatoris  
sui casu se casura indicis q/  
bus poterāt demōstrabāt ⁊  
mīnirabant. **Rā Barth.** Et  
ecce velū tēpli scissū ē ī duas  
ptes a sūmo vsq; deorsū. Et  
terra mora ē. ⁊ petre scisse sē  
⁊ monumēta ap̄ta sūt. ⁊ mul/  
ta corpa sc̄toz q̄ dormierūt  
resurrexerūt. nō tunc qm̄ mo/  
numēta ap̄ta sūt. s. hora mor/  
tis xp̄i. sz postea qm̄ resurre/  
xit tūc cū eo surrexerūt tanq̄  
testes sue resurrectionis. vt  
vult Hiero. Ut sic xp̄s esset  
p̄mogenit⁹ resurrectionis ex  
mortuis. ppter qd̄ in Apoē.

di p̄mogenit⁹ mortuoz. et. i.  
Loz. xv. Christus surrexit  
a mortuis p̄m̄ie dormien/  
tium. Et h̄ est qd̄ subdit. Et  
exeuntes de monumentis p̄  
resurrectionē ei⁹. venerūt in  
sanctā ciuitatē ⁊ apparuerūt  
mlt⁹. De hac electoz turba/  
tione ait Leo ser. qui incipit  
**Exigit fides.** Emittēte sp̄m̄  
xp̄o oīa elemēta tremuerūt.  
densis tenebris splendor so/  
lis obducit⁹ extraordinarie  
nocti subdidit diē. Stabili/  
tatē suā terra pfundis suis  
p̄cussidib⁹ labefacta non te/  
nuit. ⁊ petraz firmitas con/  
fracta soliditate dissiliuit.  
veluz tēpli q̄ poris mysteria  
ip̄is nō erant vlti⁹ obum/  
branda discissū est. Et mul/  
toz sc̄toz corpib⁹ excitatis  
ad pueniendā resurrectionis  
fidem monumēta paruerūt  
In vob⁹ ḡ o iudei celū et ter/  
ra sn̄iaz culit. vobis sol serui/  
tutem suaz dīctq; subtraxit.  
vobis famulatū suū electo/  
rū ordines denegarūt. ⁊ re/  
cedentea legib⁹ suis ministe/  
rio crease vīa obcecatio vīa  
est significata confusio. Vo/  
bis em̄ dīcētib⁹. sanguis ei⁹  
sup nos ⁊ sup filios nostros  
merito hoc retributū est. vt

qd vii generi ipia pdiderit  
portio. asseqt b fidel gentiu  
plenitudo. Cur si ppteremur  
nos fide xpi iburi cu t gēti/  
les his audis pueri dno cō  
pauit. Mat. Cēturio enī  
t q cū eo erāt custodiētes ie/  
suz. viso tremore t his q fie  
bāt timuēti valde. Mat.  
Et vidēs centurio q sic da/  
mās expirāssz. Lu. Glorifi/  
cabat dñm dicēs. Ne h hō iu/  
stus erat. Mat. Mat. Ne h  
hō fili⁹ dei erat. videbat enī  
fin Diero. q illavox n pote  
rat formari nafaliē ab boie  
sic xpin q morti iō pcluserat  
qō formata esset supnafaliē  
sture diuina. t p pñs enī q for/  
mauerat eē deū. Et aug. Cū  
p⁹ illā vocē cōtinuo tradidit  
spīm. b maxie q aderāt sunt  
miraci. lōga ei morte crucia  
bāt i lig suspēsi. Erat at cen/  
turio ille ait Ber. incircūci/  
sus sz nō aure. q ad vñā expi/  
rantz vocē sub tot infirmita  
tū indicis dñm maiestatis  
cōgnit. Jero. Hō dīspexit qō  
vidit. qz credidit qō non vi/  
dit. n credidit ex eo qō vidit  
sz ex eo qō audiuit. qz fid eo  
ex audito ē. audit⁹ at p pñbz  
xpi. Et in ser. ij. de ephā ait.  
Cēturio vitā cōgnit i morte

lūmū spīm in expiratōe. neq  
tū sol⁹ centurio. Lu. Et oia  
turba eoz q siml aderāt ad  
spectaculū istō. Simon de  
cassia. li. xij. A sclo inqt vsq  
i scīm si fuit tale spectaculuz  
q tātalit moreret. Specta/  
culū magnū inqd desup pī.  
de terrz mī. angeli t demōes  
homīeovini t mortui. pīar  
che t pphē. amici t emuli va/  
ria intentōe spectabāt. Tur/  
ba g q sil aderat ad specta/  
culū. t videbat q fiebāt. par/  
tiētes pectora sua fuerēbāt  
penitētes. s. t dolētes de xpi  
inūsta occisiōe. Fuest illi  
vt dic Tyra. q a pīz decepti  
fuerant. Hā t pīci obdurati  
nec vinēti nec mortuo st cō/  
passi. Vinc Amb. sup Lucē  
Deniq iā etiā cēturio dei fi/  
liū quē crucifixerat pfitetur  
D duriora satis pectora sz  
boz corda durāt. iudez ar/  
gnit. credit mīster. proditor  
scel⁹ suū morte pdenat. ele/  
mēta fugiūt. terra pcurritur.  
monumēta reserāt. iudeozū  
tū imobil duricia manet or/  
be pculso. Et Beda. Quan/  
ta g cecitas iudeozū q tot p  
dñm stutibz facit. tantis in  
morte a⁹ apparentibz signis  
credere respueit. t insensibz

liores gētibz dñm glorifica/  
re vltimēre p̄p̄ferūt. Lu.  
Stabāt at omēs noti eius.  
Dath. et mulieres multe a  
lōge q̄ secute erāt ihm a gali  
lea ministrātes ei. Mar. De  
lōge aspiciētes. Lu. Et h̄ vi  
dētes. Dath. Int̄ q̄s erat  
maria magdalene. et maria  
iacobi. ⁊ ioseph m̄r. ⁊ maria  
salome. Dath. mater filio/  
rum zebedei. Mar. Et alie  
m̄ltē q̄ sūt cū eo ascenderant  
hierosolimam. Hic dñi sta  
bāt a lōge. dicit Simon de  
callis. corpe. maḡ tū mente  
deficiēte fide in deitate ma/  
nēte. qz de carne spūs absces  
serat. vt nō crederet idē vi  
uēs et moriēs xp̄s. q̄ q̄uis i  
nīa et corpe diuideret ad tē/  
pus. deitate sp̄ idē existēs in  
nillo māebat diuisus. Du/  
lires s̄o de seq̄bāt xp̄m. cui  
tanq̄ paup̄ vite necessaria.  
q̄bo egere voluit ministrabant  
de pp̄rijs facultatibz. sperā/  
tes bonoz xp̄i et collegij ei⁹  
esse p̄cipes ⁊ liberari a ma  
lia. Audierāt em̄ magnam  
elemosinā fore p̄tutē. ⁊ ip̄az  
deberi paup̄ibz nō diuigibz  
rō eis iusticie suadebat. Sū  
mā afix in xp̄o nouerāt pau  
pertatez. cui nulla possessio.

nulla dom⁹ nō census et lu/  
cro. nō firmata vira et substi  
dio nobiliū seu diuitū ami  
coz. Et ipe paup̄ magis su  
mebat a paup̄ibz opem. Quis  
si diuitē aut nobilez ali  
quē adiūt. non opē sed fidem  
querebat. Necnō ⁊ ille mu  
lieres archimatrē & ginē ve  
rebant. quā videbāt sup om  
nes scias p̄tutē oīm clarita  
te pollentē. Merito h̄ virgo  
m̄r qz mulier seq̄ndi filij ali  
is mulieribz p̄bebat audaci  
am. Sorores s̄o s̄ginis ip  
sam sequebant de xp̄o filio  
p̄gratulātes ei. qz tāta prole  
videbāt ip̄az vocatā. nūc s̄o  
p̄dolētes eidē. qz vnico filio  
p̄uabāt. ⁊ etiam filios seque  
bant cum xp̄o. q̄s omnes vi  
debant om̄ia reliquisse. atqz  
xp̄m carne p̄p̄inquū vira et  
moribz subsequētes. quorū  
amor etiam allidebat ⁊ ma  
tres. Dicitur igit̄ erat causa se  
quē in sororibz s̄gis. q̄usqz  
desup spūs sanct⁹ eaz ania bo  
illuxit. ⁊ retraxit būana om  
nia ad diuina. vt in sp̄ualem  
affectionē transirz om̄ia bu  
manus amor. Discipula etiā  
magdalena que xp̄m arden  
tius amabat post matrē nō  
deerat passioni. q̄ tam atra s

a xpo affectōes i mēte susce/  
perat. Seq̄baſ ipsa mḡm  
dñm atq; dilectū z suā m̄ez  
quā p̄ filiū i dñaz z matrem  
aio z rei ſitate ſuſcepat. Hec  
Simon. Stabāt q̄dem be  
milieres a lōge. ſz m̄ dñi ipe  
Verūm z de ipſo Jo. ait. q̄a  
ſteterūt iuxta crucē. quia ſm  
Ly. ſup Dat. poſt Aug. erāt  
lōge. reſpectu militum xpm  
cruciſigentū z cuſtodientū  
ſz ppe reſpectu aliorū aſtātū  
nō em̄ erāt ita lōge q̄n poſ/  
ſent em̄ audire loq̄ntē. q̄n di/  
xit m̄ri ſue. Mulier. ecce fi/  
liu tuu. Poſſum tu v̄ Rabā  
ait ſup Darb. ſc̄lligere q̄ il  
le q̄ ſit aderāt cum m̄re dñi  
poſtq; eā diſcipulo p̄mēda/  
uit. abire cepant. vt a dēſira/  
te turbe ſe eruerēt. z cetera q̄  
ſacta ſūt lōgius intuerēt. vt  
ceteri euāgelīſte q̄ p̄ morte z  
dñi eas p̄memora uerūt iā lō  
ge ſtātes p̄memora rēt. Hec  
Riban. Ecce km̄i q̄les dñō  
mūdi exeq̄as agūt. nō reges  
nō p̄ncipes. nō h̄ mūdi ma/  
gnates vniuerſoz p̄ncipem  
deplorāt ſz pauce muliercu  
le. De q̄ Simō de caſſia ait.  
Vide proceres z magnates  
dñm mūdi tā turpiter mor/  
tuū lamērantes. vide p̄nci/

pes pueniētes ad funu. vide  
aſſiſtētes reges tāto dñō ex/  
pirātī. Stātes a lōge noti z  
mulieres dñm mortuū ſune  
raliter plorāt. verū tamen q̄  
ſeni hoīes nō agūt inſenſibi  
lia cūtra p̄ficiūt. Et q̄d tunc  
actū nō ē a p̄ſidiis. vſq; ad fi/  
nē h̄ ſc̄li agere nō ceſſant de  
noti fideles in p̄aſſiōe cor/  
diō. Ad h̄ ipm nāq; z mō cō  
uenim⁹ ad audiēdū h̄ et h̄is  
p̄patiendū q̄ p̄ferre p nobis  
dignat⁹ ē dñō. nedū viu⁹ ſed  
z mortu⁹. Vitā em̄ būanam  
xpi moris volūtariē aſſūpta  
terminauit. ſz p̄aſſionē non  
ſiniuit. q̄ſi quē viuū p̄ſecuta  
eſt inſatiabilis peſſimoz ſu/  
ria. p̄ſequit⁹ z mortuuz. recte  
inſatiabilis. q̄ ſiē non vino  
ita nec p̄cere nouerat mor/  
tuo. Hā referēte Job. iudei  
qm̄ paſcene erat. I. dies vene  
ris. i cui⁹ veſpa iſcipit ſolēni/  
tas ſabbati vt nō remanerēt  
in cruce corpa ſabbato. erat  
em̄ h̄ indecēs i tāta ſolēnita  
te. Erat aut magn⁹ dies ille  
ſabbati. ſ. paſcallis. nā ſolēni/  
tas ei⁹ duplicabaſ p̄p̄ ocrav/  
uā paſce p̄currēt. Rogauerūt  
pilatū vt frāgerent eoz  
crura. quatin⁹ ſic mortui de  
ponerēt de patibulis. vt vel



sic viderēt legi obſuatores.  
q̄ ait Qñ peccauerit hō q̄ ſit  
morte plectēd⁹. ⁊ a diudicat⁹  
morti appēſus fuerit in pati  
bulo. nō pmanebit cadauer  
ei⁹ in lig. ſz eadē die ſepeliet.  
qz maledict⁹ a deo ē oīo qui  
pēdet i lig Deutro. xxi. Ve/  
rū licet allegabāt pſidi reue  
rentiam ſabbati. in corde tñ  
mag malicia tenebāt. vt dicit  
Simon de caſſia. Si q̄dez  
heppē ſig facta xpō moriēte.  
in ſabbati q̄ete tumult⁹ pſi  
naſceret. ⁊ ex viſo i cruce cor  
pore turba facile mobil⁹ mo  
ueret. putaueſt ad illō corp⁹  
reuerentiā fieri. ppter ſig ter  
rētia. Jā em̄ videbāt in reli  
gionē puerſos xpī crucifixo  
res. ⁊ intuebāt vult⁹ hoīm  
⁊ mulier⁹ ſignoz⁹ nouitate  
mutata. ⁊ in vulgo pba me/  
mētia reſonabant velut ma  
ioz maloz pſagia futuroz.  
Ex q̄ mali pauēfacti iudei  
magi q̄ reuerētia ſabbati vo  
lebāt q̄ frāgerēt crura latro  
nū vt tali mortui acerbitate  
penaz ſil cū xpō iā mortuo  
tollerēt. vīcz ab aſpectibus  
hoīm ne corp⁹ xpī reuerētia  
fieret pietate turbaz. Vene  
rūt g milites ⁊ pūm qdē fre  
gerūt crura ⁊ alteri⁹ q̄ cruci/

fixus eſt cū eo. Fuerunt ſm  
Pl. de Ly. duo milites cru/  
rifractores ⁊ vn⁹ fregit vn⁹  
latronis ex vna parte. ⁊ alter  
crura alteri⁹ ex altera parte.  
Et ſic ambo venerūt hinc et  
inde ad iſm q̄ erat crucifix⁹  
in medio. Ad hūc g iſm cū  
veniſſent vt viderūt eū iam  
mortuū nō fregeſt ei⁹ crura.  
qz crurifragiū nō fiebat niſi  
ad h vt euadere nō poſſent  
depoſiti de panibul. Vex q̄  
xpī crura fracta non ſint di  
uina puidētia factū ē. Qui  
rei figura in agno pceſſit. de  
q̄ dictū eſt. Os nō cōminue  
tis ex eo. Exo d. xxi. Agn⁹ eſſi  
pascalis figura fuit expſſiua  
paſſiōis xpī. ideo diuina ordi  
natione cōſtitutū eſt vt oſſa  
agni pascalis nō frangeren  
tur. ſicqz figura ⁊ ſcitas cor/  
reſponderēt Alioqn qūo pa  
tentib⁹ peccatiſſent cruribus  
q̄ cor nō patens ſed in corpe  
abſcōſum dura lācea q̄ſierūt  
Un̄ ſeq̄. Sz vn⁹ mulierū lan  
cea lat⁹ eius aperuit. Crude  
litati maior ſq ſuccedit cru/  
delitas. ⁊ ex ocaloz parte i/  
humana ſeritas. ex pte vero  
occiſi mā ſuetudo patientia  
ac ſumma cbaritas apparet.  
Nec em̄ mortuo illi cor p o/  
l 3



Infer digitū tuū huc et vi/  
de man<sup>u</sup> meas. et affer manū  
tuā. nō dixit digitū. s; manū  
totā. et mitte i lat<sup>u</sup> meū. **Wag**  
later; aptura in quā man<sup>u</sup> vi  
ri potuit mitti. Et quoniam xps  
ex hac laceratiōe nullū i cor/  
pore exanimi dolorē sensit.  
Quatinus tñ b; et vulneratio ac  
crudelitas xpo illata ē. qā  
q̄qd mortua corpore i ferf.  
ad eos p̄inet q̄z corpa fue/  
rūt nō min<sup>u</sup> q̄ si uiuerent. vt  
dicit Ludolphus caribus.  
Vlex qd nō sensit i mortuo  
corpe. sensit et passus ē in be  
nedicta ac dilectissima m̄e  
p̄ite. et hāc crudelissimā vul/  
neratiōez mortui corpis la/  
crimosus oculis intueute in  
quā toti<sup>u</sup> dolor; torrēs mor  
tuo defecit filio. De q̄ beat<sup>u</sup>  
**Ber.** in ser. q̄ in apit Signū  
magnum. sup̄ allegato. Vire  
tuā m̄e aīaz obtrā gladi<sup>u</sup> per/  
trāsinit qm̄ crudelis lancea  
filio iam mortuo lat<sup>u</sup> apuit.  
Alio qm̄ nō nisi eam p̄trāsēs  
carnē filij penetraret. Et q̄  
dē postea q̄ emisit sp̄m̄. tu<sup>u</sup>  
ille ihus. omniū qd ē. sp̄alit  
tuus ip̄s. plane crudel lan/  
cea nec mortuo parcens. cui  
nocere non posset latus ape  
ruit. sed etiam vtiq; animaz

pertransiuit. ipsius nimirū  
anima iam ibi non erat. sed  
tua plene nequibat auelli.  
Tuam ergo pertrāsuit ani  
mam vis doloris vt plus te  
q̄ martyrem non immerito  
predicemus. in qua nimirū  
corporee sensum passionis  
excessit compassionis affe/  
ctus. **Dec Bern.** Nescio si  
in aliquo passionis xpi art/  
iculo tristissima mater interen/  
siori dolore repleta fuerit. li/  
cet in omnib; int̄rissime do  
luit q̄ nūc dum inimico fu/  
rori omnis pena filio viuēti  
et morienti illata vni<sup>u</sup> erat  
vt etiam mortuū extinctūq;  
corpus crudelissimo vulne/  
re vsq; ad cordis lachryma  
tionem dissecarent. Torrēs  
passionis in matre sola fluc/  
tuabat. que p̄us et filiū et ma  
trem p̄fluebat. **Fig 11.** Ita fu  
it b; later; xpi aperta i ostio  
in latere arche facto. p̄ quod  
fuit introitus ad vitam eoz  
q̄ p̄seruati fuerāt a diluuiō.  
p̄ quod quicūq; nō intrauit  
mundante diluuiō perijt.  
**Bess.** Ita in b; later; aptiōe  
patent omnia mysteria vite q̄  
modo p̄sequenda non sunt  
dū solam sequimur historiā  
licet et in hoc manifestantur

q̄ apto lācea late. Itinno ex-  
iuit sāguis aq̄. haud dubiū  
q̄q̄ sanguis i p̄ciū redēptōis  
aq̄ i lauac̄ regeneratōis vt  
dic̄ Aug⁹. sup̄ Jo. Exiuit at̄  
sāguis pur⁹ q̄ fuit ver⁹ et na-  
turalis licz forte efflūt⁹ eius  
de corpe mortuo fuerit mi-  
raculosus. Nō em̄ p̄t sāguis  
fluere de corpe mortuo iam  
refrigidato. in q̄ magi⁹ p̄gela-  
tur q̄ fluat. Verū vtz tunc  
xp̄i corpe mortuū fuerit ita  
infrigidatū vt sāguis in eo  
remanēs naturalr p̄gelaret̄  
an nō. dubiū ē. ac p̄b manet  
dubiū si sāguis ille xp̄i ver⁹  
z n̄afalis effluterit naturalr  
per an miraculose. z aq̄ pura  
z vera nō humor aq̄tis. qui  
fm̄ Ali. s̄ Ly miraculose ex-  
iuit. Exiuit at̄ fm̄ Simonē  
de cassia. aq̄ nō cū sanguine  
mixta z indistincta. neq̄ em̄  
potuiss̄ ab aspiciētibz p̄bē-  
di si mixta cū sanguine fluxis-  
set. nec etiā disp̄ita vena. vt  
diuisa vena sāguis ab aq̄ ve-  
na eadē hora sil̄ ex eodez for-  
ramine fluxisset. Sed ilico  
ap̄to latere prius exiuit san-  
guis in mensura determina-  
ta. soli deo cognita s̄z nō no-  
bis. aut forte intus sanguis  
efflucit ex illo diuino corpe

in signū toti⁹ amoris effusi.  
Deinde aq̄ alto miroq̄ my-  
sterio. Hec Simō de cassia.  
Lr̄aliter etiā aq̄ post sacrosā-  
ctū sanguinē efflūt⁹ signūz  
esse potat totalis effusionis  
sanguis xp̄i. Et q̄ itez p̄z in  
sacriabil sanguinea s̄is canū  
ip̄q̄ simoz null⁹ in eis iudicē  
mod⁹. nulla cohibitio. nulla  
nepharie s̄is facietas donec  
totū sanguinē effuderent ag-  
ni innocēt̄ z imaculat̄. Ec-  
ce ad satisfaciēdū rabido co-  
ruz furori. flagellis z spinis  
iussu Pilati ois sanguis in  
minoribus venis intercuta-  
neis effusus est. vt v̄lso san-  
guine quē sitiebāt satiat̄ q̄e  
lcerēt ab ipsa iusti p̄secutōe.  
S̄z bestis ferorissimis am-  
pli⁹ accēsi clamaſt Tolle. tol-  
le. crucifige crucifige. vt sic  
sanguis eius ex maioribz ve-  
nis z p̄ncipalibz effundatur  
Nō z factū est. dū in q̄tuor  
loc̄z neruosis manibz. sc̄z et  
pedibz vbi vene oēs p̄currūt  
dām p̄forarūt et q̄tuor san-  
guinis flumina manare cru-  
deliter coegerūt. Et quē ter-  
ra suscipe p̄tremuit. sol aspi-  
cere nō potuit. q̄ deniq̄ sata  
sc̄dit. velū d̄iuisit. satis du-  
riora pectora n̄ satiare nec

molire aliquē valuit. La-  
ruit adhuc modicū sanguis  
in corde saluatoris. q̄ nec spi-  
ne nec flagella. nec clauī pfū-  
diores perigere poterāt. hūc  
sifr fūdere festinarūt ac lan-  
cea crudeliore cordis īima  
īmani vulnere penetrāte eli-  
cere nō cessāte. Et ne forte ī  
credibil' alicui videat tanta  
crudelitas in boīe. nos certī-  
ficādo euāgelista duplici vti-  
tur testimonio. expienties. z  
scripture dicēs. Et q̄ vidit te-  
stimoniū phibuit. i. ego ipse.  
Nā de se loq̄r vt de alio mo-  
re septeur. Et scim⁹ qz verū  
est ei⁹ testimoniū. z ille scit qz  
vera dicit. vt z vos credatis  
Quo ad scōm seq̄. Facta sūt  
enī h̄c scriptura iplere. Exo.  
xij. Qs nō cōminuet ex eo.  
Et itez alia sc̄pta Zach. xij.  
dic. Videbūt in quē trāsfire-  
rūt. Ut at nō accipit causali-  
ter s̄z psecutue. nō enī quia  
sc̄ptū est. ideo factū. s̄z qz fu-  
turū ideo sc̄ptū Ecce patuit  
ex pte historialit̄ quēadmo-  
dū oēm inīq̄ volūtāt̄ rabie  
pfidissimi iudei omni semoto  
misericordiis affectu oblitī. q̄a  
toti⁹ hūanitat̄ nafali mātue-  
tudie beluina feritate in nul-  
lo pccentes innocētissimo ac

mitissimo agno oīa patiētis  
sine sine vlla p̄dictione imo  
summa cū dilectione sustinē-  
ti dñō ihu. p pilatū eoz vo-  
lūtatī tradito explevere. Ex  
q̄to apparere pōt aliquē sa-  
cratissime passionis acerbis-  
tas. licet plurima ad idē de-  
seruicia omīssa sint. q̄ ania  
denota in dñi vulnerib⁹ q̄si  
colūba in petre canernulis  
p denotam meditatōem ha-  
bitans poterit inuenire. Et  
tantū de p̄ma pte p̄ncipali.

Sc̄ba ps p̄ncipal' seq̄.

## Volūti di

a lectissimi tot z tant⁹  
q̄ passus est mundi  
creator z dñs a tot z tantis  
in cū impie seruēto. q̄to p  
tot z tant⁹ p̄petue dānatōis  
infelicitō penis p̄ctis nostr⁹  
innumerabilib⁹ debitis diuine  
satisfaceret iusticie. summo  
pere caueam⁹ ne aliqui eoz  
tanq̄ ingratissimi obliuiscā-  
mur. Sed tenaci memorie  
indelibiliter imp̄mam⁹. qu-  
nus vulnera illa sāguis. vn-  
da. ip̄a mors amarissima. sp̄  
nobis presto corda nostra ī  
desinenter irriget. duriciā  
eius tollat. liq̄faciat. atq̄ inē

aduersa ⁊ p̄p̄a dūcatū tūris  
simus nob̄ p̄sent ne i p̄per  
vana efferamur leticia. passi  
one dñi meditata. nec in ad  
uersis nimia deſclamur trī  
ſticia. viſa maiore redēptor  
h̄i p̄ nob̄ amaritudine tole  
rata. Ad q̄d nos hortat bea  
tus Ber. h̄o passiōis medita  
tor deuotiſſim⁹. ser. glitij ſug  
cātica ita dicēs. Tu q̄s si ſa  
pis de p̄ncipali tuſ pectoris  
nec ad horaz patieris auferri  
amarā illa oia q̄ p̄teredem  
ptor tu⁹ geulit. Iſ ca i memo  
ria retinēs ⁊ aſſidua medita  
tione reuoluēs. q̄ poſſis di  
cere et tu. Fascicul⁹ mirrbe  
dilect⁹ meus mibi. inē vbera  
mea p̄morabit. Et ſeq̄t. Et  
ego fr̄es ab incunre mea cō  
uerſatōe p̄ aceruo meritor  
q̄ mibi deſſe ſciebā. hūc mī  
bi fasciculū colligere ⁊ inter  
vbera mea collocare curauī  
collectū ex omnib⁹ amaritu  
dinib⁹ ⁊ anxietatib⁹ dñi mei  
Et itra mēorā abundantie  
ſuauitat⁹ hāc eructabo q̄ad  
vigerō. i eternū n̄ obliuiſcar  
miſeratōes tuas. q̄ i ipſo vi  
uificaſti me. Et ſeq̄t. Mibi  
h̄ ſalutar⁹ fascicul⁹ ſeruatur eſt  
nemo pollet eū a me. inē vbe  
ra mea p̄morabit. Nec me

ditari dixi ſapientiaz. in hīs  
p̄fectōz iuſticie p̄ſtitiui i hīs  
plenitudine ſcie. i hīs diuini  
as ſalut⁹. in hīs copias me  
ritor. Ex hīs mibi interdū  
pot⁹ ſalutar⁹ amaritudis. et  
hīs rurſuz vncio ſuauis cō  
ſolatōis. Nec me erigunt in  
aduerſis. in p̄per⁹ rep̄mūt.  
et inē leta trīſtiq⁹ vite p̄e  
ſent⁹ via ſgla incedenti tūc  
p̄bent vtrobiz dūcatū. ⁊ ſe  
quif. Nec interim mea ſub  
limior p̄bia ſcīre iſm p̄pm ⁊  
hūc crucifiguz. Nō red̄ro ſic  
ſp̄ſa. vbi recūber i meridie.  
quez let⁹ amplector mea inē  
vbera p̄moratē. Nō requiro  
vbi paſcat in meridie quem  
intuor ſaluatorē i cruce. Ve  
rū ſi oia q̄ dicta ſunt ⁊ p̄a q̄  
dicta nō ſunt. omia tñ a xpo  
paſſa cōſeruare nō poſſum⁹  
velut longe ſub ea q̄ oia ſb̄a  
et⁹ iuno ⁊ facta p̄ſeruabat cō  
ſerēs in corde ſuo ſalutē cōſi  
lio ſponſe ex mlt⁹ colligam⁹  
fasciculū mirre. ipſūq⁹ intra  
vbera n̄ſa in pectore medio  
colloce⁹. i. de passiōe dñi ex  
pūct⁹ p̄ncipalib⁹ q̄ſi ſumma  
breuē colligam⁹. vt ſic ama  
ritudine dñice paſſionis fa  
cilis memorēmur. Paſſio  
q̄ dñi maxia inē oīs b̄ vite

*v. cat. marginis*  
passiones fm ppe vaticinium  
Q vos oēs q trāsitis pviā tē.  
tā extēsiue q̄ intēsiue colligi  
ita p̄t. Erat q̄ppe maxia extē  
siue ppe mltia. ppe cāz efficien  
tē ppe obiectoz nūerositatē.  
ppe subiecti capacitātē. ppter  
actiū generalitatē. ppe loci  
differētiā. ppe t̄pis cōitatem  
Fuit passio xpi maxia exten  
siue ppe cām efficientē q̄ mul  
tipler fuit. Rā passus ē dñs  
ab oī statu. p̄dicatione et sexu.  
Passus nāq̄ est a gētibz iu  
deis. a p̄ncipibz et mīstris. a  
popularibz et religiof. ab ig  
narf. doctoribz et scribis. a  
masculis et feminis. petrū. s.  
accusantibz. ab extraneis et  
notis. a fugiētibz discipulis  
et amicf. a petro negante et a  
iuda tradente. p̄ncipalr tñ a  
p̄re et sua p̄pā volūtate. Do  
rū q̄dā splectis p̄p̄ba dicēs.  
Quare fremuerūt gentes et  
p̄p̄li meditati sūt inania. Asti  
terūt reges terre et p̄ncipes  
puenerūt i vnā aduers<sup>o</sup> dñm  
et aduersus xpm et<sup>o</sup> Et q̄tū  
ad notos et cetera enūerata  
patēt ex sup̄ allegatf. Est q̄z  
maxia ppe obiectoz nūero  
sitatē. de q̄bo passus ē. Si q̄  
dē passus est de oībo q̄ ad eū  
grinebāt. De p̄is offensa p

petā vnīuersoz. magf autē in  
deoz et discipuloz fugienti  
um ac negantium. maxime  
Inde traditoris et crucifi  
gentiū. De dolore et marty  
rio assistentis matr̄. De tri  
sticia et penis et omībo q̄ infli  
cta sunt suis discipul et cun  
ctis suis amicf. De infamia  
latronū associatōem et blas  
phemias. De inhonoratiōe  
p irrisiones et contumelias.  
De reg et vestiū expoliatiōe  
De cibo et potu mirre et fel  
lis et aceti amaritudīne. De  
corporis iniusta damnatio  
ne. De anime innocentis af  
flictiōe. De vite nobilissime  
amissione De q̄bo omnibus  
tanq̄ de obiectf nolitis sim  
pliciter vel ex conditione et  
tamen accidentibus passus  
est et doluit vehementer.  
Que Esaias propheta at  
tendens ait. Vere languo  
res nostros ipse tulit. et do  
lores nostros ipse portauit  
Vulneratus est ppter pecca  
ta nostra. attrit<sup>o</sup> est ppter sce  
lera n̄ra. eiusdē. liij. Fuit eti  
am passio dñi maxia extēsi  
ue ppe subiectum qz passus  
est in toto corpe in oībo sensi  
bus. in anime qualibet por  
tione. in toto corpe. quia in

oībo scilicet corpis mēbris. i capite coronā spineā z pēus  
sides. in facie sputa z excre  
tiones. in genis alapas. i bar  
ba yellicatōes. colaphos in  
collo. in dorso duras illudē  
tiū pēussiones. i scapulis gra  
uia crucis pōdera. i maibo pe  
dibusq; trāsfiga clauoz vul  
nera. in latere apturā. in cor  
de pfundā lancee figurā. in  
tota corpis superficie nudita  
tem ac durissimā flagellatio  
nē. in ossibo z visceribo. cruri  
bus et brachijs nervis z ve  
nis rigidissimā tēsiōnē. qua  
fīmpibz factū ē vt diuime  
rarent oīa ossa ei⁹. i vitalibo  
mēbris oīmodā sanguis p  
ciosi z hūorū extractiōes. et p  
pūs ariditatē liq̄scentiaz. ac  
nūniā siccitatē. Hinc ait pō.  
xxi. Sic aq̄ effusus sū. et di  
spersa sūt oīa ossa mea. Fa  
ctū est cor meum tāq; cēra li  
quescēs in medio vētr̄s mei.  
Arui inq̄t ppha tanq; testa  
ptus mea. Passus ē in oībo  
sensibo. in oculis lacrimarū  
effusiōnē. vidēdoq; matr̄ ac  
amicorū. flet⁹ z turbatōes et i  
morte caligatiōem. i auditu  
pccōz contumelias. blasphemias.  
ludibria. insult⁹ z glo  
riatōes. in odoratu sputi fe

torē. in olfactu fellis et acetī  
amaritudinē z dolorosā sic  
citatē. i tactu tot⁹ corporis  
lacrimatōes. In q̄libet anie  
portione. in supiori de offen  
sa pūs tristat⁹ est. i inferiori  
de matr̄ ac discipuloz com  
passione. ania insensitua ve  
hemētissime doluit de ppij  
corporis mortifera lesiōe. vt  
pē dicret Repleta est malia  
ania mea. Passus deniq; est  
dñs generalr in oībo suis  
actibo. habuit in pōbis cōtra  
dictores. in pēdicatōibo con  
temptores. in opibz obser  
uatores. in miraculis blas  
phematores. i miracul⁹ z mi  
sericordie acibo scādaliū tra  
dentes z inuidētes. i penia  
irrisores. i morte expiōria  
tores. De q̄ Bern. ser. ij. sup  
Lāncā ait. Vultū in opere  
nre redemptiōis dñs ihs la  
borauit. nec i oī mūdi fabri  
ca tm̄ fatigatiōis auctor as  
sūpsit Jila deniq; dixit z fca  
sūt. mandauit et creata sunt  
Ar pō h. z in dictis suis susti  
nuit pēdictores. i factis obser  
uatores. i cor̄m̄ illusoies. z  
i morte expiōratoies Pass⁹ ē  
q̄z dñs idifferēt i loc⁹ oībo  
qz vt dicit Aug Passus est in  
p̄sepio indulgentiā. ad de

acti

lari



duriciē z strictā artitudinēz  
in deserto pugnā in tēplo re  
sistētiā. imo lapidātiū ipeti  
tione. i hospitio obseruatiā  
detētoriā. i itinere fatigatiōz  
z molestiā. i ciuitate ciectōez  
in mōte pāpitiū conatū. i or  
co sudorem sanguis. verbū  
et osculū pditoris. apprehen  
sionē z ligatiōem coborū. in  
atrio interrogatiōez. alapa  
z illusionē. in ptozio accusa  
tione. infidelīū iniquitatem te  
stium. Passus ē demū cōit  
in omni tpe. In infātia an  
gustias vteri. fetorē stabuli.  
paupertatē. asperitatē z hūili  
tatē psep̄. ceterasqz necessi  
tates infātiles z indigētiās  
materni obsequij. circūcisio  
nē fm legē Moysi. psecutio  
nē aduersarij. fugā egipti. et  
pueritē z adolēscētiē labo  
res multiplices sustinuit cū  
subdit<sup>9</sup> essz m̄i z ioseph pu  
tatiuo p̄i. Quis enim vnqz  
mortaliū tāte fuit paupertas.  
i p̄o teste Bar. viij. Vulpes  
foueas h̄it et volucres celi  
nidōs. filius autē hoīs non  
bz vbi caput suum reclinet.  
Quis tāte abstinentie tā pli  
rus in vigilijs. tā frequē in  
orōibz. tā sepe cruciat<sup>9</sup> fame  
z siti. Crescente deniqz etate

creueūt labores z abstinentie  
H̄i. cl. dies z noctes in inue  
nili etate p̄tinuos i deserto  
habitās int̄ feras corp<sup>9</sup> in  
noctē castigando sine cibo  
durit z potu. Tentat<sup>9</sup> a spū  
deceptore. ductusqz ē ab eo  
dez sup mōtē excelsū z tēplī  
pinnaculū. i orōnibz crebro  
pnoctauit sic septū ē. Fugit  
itez ipse solus orare. Jo. vi.  
Quis deniqz satz p̄memoia  
ri poterit sudor z labor. sz  
z fatigationū i p̄dicādo. cur  
rendo de ciuitate in ciuitatē  
p castella. agros. montes et  
maria. vt annūciaret vitam  
mortuis. redēptōz captiuitas  
p̄staretqz b̄ficia infirmis.  
atqz collect<sup>9</sup> discipul<sup>9</sup> p eos i  
notesceret oībz finibz orbis.  
in q̄bz ptulit lacrimas in cō  
patiēdo. insidias in collo  
quēdo. in falsis fratribz picu  
la. vt mille tales iniurias et  
p̄iucia sufferrz. demū elabo  
rat<sup>9</sup> oībz ad nr̄az redēptiōem  
necessario p̄currētibz p̄sum  
matur<sup>9</sup> opus nr̄e redēptiōis  
instituto passiōis sue memo  
riali p̄petuo surgens a cena  
hora cōpletorū. redet. pauet.  
tristat. z sanguinē sudat i or  
to. hora matutina p̄phēdit.  
et velut latro ligat<sup>9</sup> ad Annā

hmo. deinde ad caphā du/  
cit. cedit ⁊ multiplicē mole/  
stat. pma diei hora p. hdi pī  
lato sistit ⁊ accusat. hora ter  
tia linguis indeoz crucifigi  
tur. flagellat. coronat. in ho  
ra sexta pdenat. crucifigit. i  
nona expirans morit. hora  
vespertina laccat. de cruce de/  
ponit. cōpletorij tpe sepelit.  
Ecce nullū tpe aut etas in/  
uenit in q sal<sup>o</sup> mūdi n̄ patet  
Et qto pz passio xpi oībo in  
cōpossibilis qm̄ ad magni  
tudine extēsiuā. Hoc idē fa  
cile colligit qm̄ ad magnitu  
dinē incēsiuā q arēdit i do/  
loris acerbitate. Fuit ei do/  
lor acerbissim<sup>o</sup> rā exterior q  
interior. Exterior qdē ppter  
corpis tēneritudinē pcepti/  
bilizatē ⁊ optimā ppletionē  
ppter qz mortis gen<sup>o</sup>. qz mors  
illa fuit turpissima. acerbissi  
ma. ⁊ diuturna. Quid turpi  
us q iudicare vniuersoz in  
dicē. deridere celī terreqz re/  
gem. samuū crucifigere pō/  
tificē. totū mūdi pditore. do  
minū innocentissimū i loco  
caluarie despectissimo in cō  
spectu oīm suspēdere. in me/  
dio duoz latronū. toto cor  
pore nudatū. ppter qd obtene  
bra<sup>o</sup> est sol. vt celaret mem/  
bra creatoris. sic dicit Aug<sup>o</sup>.

Quid acerb<sup>o</sup> qz p fodi i tot  
locz neruosis maxie pcepti/  
uis grossis ferreis clauis.  
manibz. ⁊ pedibz. sicqz exten  
di vt nūerarent oēs articuli  
nudū qz ⁊ toto corpore vulne  
ratū. soli ⁊ v̄to expōi. ⁊ tribu  
tm̄ imo nōvno tm̄ clapo vel  
duoto speciosū corp<sup>o</sup> p filijs  
boīm sustētrari Fuit ⁊ mors  
diuturna incipiens ab effu/  
sione sanguinis i orto hora  
cōpletorij. durās successiōe  
penaz p̄tinua vsqz ad horā  
nonā diei subsequēti. Inter/  
rior atqz silt̄ incētiūssim<sup>o</sup> fuit p/  
pter sic patitē pfectōz. i cla/  
ritate cognitōis. magnitudi  
ne amoris eoz qz Sris accide  
rūt. ppter doloris puritatē i sub  
tractōe p̄ne p̄solatōis et re  
dūdātis gaudij supioris por  
tōis i inferiores. ⁊ p̄seruat  
onē oīm dolorē augere valē  
tiū. ppter fruct<sup>o</sup> modicitatē.  
qz pauci electi ⁊ si mlti voca  
ti. ⁊ ppter redēptoris magnitu  
dinē. Vterqz tandē dolor i/  
terior ⁊ exterior incēsus ē p/  
pter agentū subratōz. quia  
q actio Srij velocior eo do/  
lor inflic<sup>o</sup> incēsiōr Nīc actio  
ignis int̄ cetera elemēta ve/  
bementiorē ingerit dolorē cm

Sz subita fuit actio. que in breui intervallo tgis totum corp<sup>o</sup> lacerauit. totū sanguinē elicit. t. et exteriora q̄ in teriora penis repleuit. ppter qd̄ t p̄s mirabat si tā mortu<sup>o</sup> esset. licz multo cin<sup>o</sup> expirasset. nisi volēs vitā p̄scribere ipletōez p̄seruasset. ppter penaz variatōz. t. continue succedētū aggrauatōez de q̄ sup̄ visū est. f. k. Et ppter voluntariā doloris t. tristitie maioruz q̄ exteriora affligerēt aut inferre poterāt assūptionē q̄tū ad finē. Et quia oīa h̄ ex p̄dictis lat<sup>o</sup> patēt. iō recapitulādo sufficiāt. vt sic q̄i in sūma breuissime speculē aīa deuota. q̄t t. q̄nta pro nob̄ passionibz dignissimis passus est dulcissimus dñs. ih̄us spes n̄ra. br̄itudo n̄ra. p̄solatio n̄ra. sal<sup>o</sup> n̄ra. redemptio n̄ra. pcurāte inuidia in deoz. q̄t pilat<sup>o</sup> ih̄m tradidit volūtati eoz. Et tantum de sc̄da pte p̄ncipali.

## Radicit

e ih̄m volūtati eozū

Audiam<sup>o</sup> qd̄ ad l̄rā q̄t ih̄m tradidit pilatus volūtati iudeozū tyrannica

iniq̄tate ad crudelissimā ei<sup>o</sup> ocellionē. nō min<sup>o</sup> tradidit illū p̄i volūtati n̄re ad etnā redēptōez. p. p̄p̄iū sanguinē introiuit semel i serā. eterna redēptōe inuēta. ad Heb. ix. Si em̄ p̄i proprio filio suo nō pegit h̄. p. nob̄ oībz tradidit illā. Ro. viij. Si in quā p. nob̄ tradidit. tradidit sine dubio t. nob̄. Et dat ad cuius vtilitatem aliquid datur. Deniqz paruulus nat<sup>o</sup> nob̄is inquit Esa. ca. ix. Et filius datus est nob̄is. et factus est principatus sup̄ br̄merum eius. p̄ncipatus. s. crucis. quam laceratis sanguinolentisqz bumeris impositam t. in horrendū sup̄plicij locū dolorosissime crucem tanqz triumphale lignum constituit t. sceptrū regni. sicut Rabanus ait. In cruce ch̄iste tua victoria vera salusqz omnia regēs. R̄s ergo preciosuz negligamus donuz. vtamur datis ad nostram reparationem. opere mur de saluatore salutem. efficiat in nob̄is tam acerbe passionis deuota memoria compassionem ac duri cordis nostri sapa emolliat. auferat a nob̄is cor lapideum

carneū ponet ⁊ spassiū. h  
cū p̄m⁹ ⁊ p̄ncipalis effect⁹ ē  
p̄m sup̄dicta. Aptem⁹ cor da  
suscipiam⁹ i nob dulcia xpi  
vulnera. neq; q̄ ipe pertulit  
ad salutē nos velut tot⁹ bo  
ni increduli nob scamus in  
gniciē. sicut p̄fidi illi q̄ p̄fiden  
di sanguis salutare sp̄neest  
efficaciā. ip̄m sibi dari ad vi  
dictā peti est. Sanguis etus  
inquūt sup nos ⁊ sup filios  
n̄fos. nō em̄ sanguis xp̄i ait  
Eryf. om̄l. t̄ij. i fine. Deteri  
or est babilonico igne. Ille  
scit sc̄orū i camio honorare  
corpa ⁊ chaldeos cōburere.  
Quāto magz sanguis ille p̄  
ciosissim⁹ scit p̄dere credia  
los ⁊ saluare fideles. Itaq;  
n̄se tradidit p̄ filiū volūta  
ti. si volum⁹ ipe sua nos cru  
ce saluabit. si volum⁹ ip̄se n̄  
hilomin⁹ damnabit. Decuit  
ei dīdīdē Eryf. splendore cru  
cis abortiri i fideles ⁊ illuare  
credētes. Saluabit at nos  
crux xp̄i si n̄faz facim⁹. Si  
p̄patimur ait ap̄ls. ⁊ cōreg  
nabim⁹. Dānabit si p̄icim⁹  
si crucifixoribz illis dudum  
cessantibz succedētes novas  
infligim⁹ xpo plagas ane du  
dū renouā iusticias. Sic o  
q̄busdā p̄ctā sua iterantibz lo

quif ap̄ls ad Heb. Rursus  
inqt sibi metp̄sis crucifigen  
tes filiū dei ⁊ ostētui h̄ntes.  
Licet enim xps resurgēs ex  
mortuis. iā nō moriē. mors  
illi vltra nō dñabit. ad Ro.  
vi. s; nec passio aliq̄ aut af  
fliccio. qz ip̄passibil⁹ ac imorta  
lis ⁊ gl̄iosus residet ad dex  
terā p̄ris donec ponent in i  
mici sui scabellū pedū suoz  
nihilomin⁹ itez crucifigi ite  
rū affligi dī a peccatoribus  
non quidem in seipso sed in  
illis. Ido caute dicitur⁹ apo  
stolus. qz rursus crucifige  
rent filiū dei. ne putaremus  
illū itez in seipso suscipe pe  
nas. q̄ impassibilis regnat  
subiectis sibi omnibz. addi  
dit sibi metp̄sis. Affectu q̄  
dem isti. ⁊ si nō effectū cruci  
figūt. faciunt ea ⁊ iterant p  
q̄bz semel crucifix⁹ est. vñ qn  
tū in ip̄is est itez crucifigūt.  
siles poia illis corūq; parti  
cipes q̄ dominū lingua cō  
silio ⁊ manibus crucifigere.  
Et quia nocendi affect⁹ non  
em̄ effectus pensatur. ipe af  
fectus p̄ effectū est. Sic qz  
dominus iam regnans i ce  
lo p̄sequi se clamat in terris  
Saul saule dicens cur me  
persequeris Actuum. ix. De

q̄ etiā bñs Greg. iij. moral.  
.S. cliij. Quis in q̄t cōsiderat  
q̄nta nūc vsq; tolerat etiā cū  
d̄ celo sup̄ corda fidelīū regit  
ip̄e q̄ppe q̄ndie patit̄ oē q̄d a  
reprobis ei⁹ electi lacerāt. et  
q̄uis sese sup̄ oīa libez erex  
erit. p̄reboz tñ vulnera ad  
huc p̄ suū q̄d deorsū retinet  
corp⁹ sent. Et seq̄t. Multo s̄  
carnaliū p̄uis moribz Fre/  
dēptoz; vitā pugre videm⁹ q̄  
hūc q; gladiū nō p̄t puer/  
sis acibo insequūt. Eap̄pe i  
ei⁹ p̄sōa bñs Ber. i q̄dā ser.  
vt s̄ allegatū ē. ira ait. Adne  
sar; p̄pe te vulnerat⁹ sū. nūq̄d  
p̄ iniquitate tua afflicto⁹ sū. cur  
ad dis afflictoz afflicto. ma  
ḡs aggrauāt me vulnera tua  
peti q̄ vulnera corpis mei.  
Et itez in q̄dā ser. idē ait. O  
bō vide q̄ p̄ te patior. nō ē do  
lor sic ille q̄ crucior. ad te cla  
mo q̄ p̄ te morior. vide p̄as  
q̄bo afflictoz. vide clauos q̄bo  
p̄fodior. cū sit dolor rār⁹ exte  
rior. iter⁹ ē plāc⁹ ḡuior⁹ cum  
te ingtū exp̄ior. Ultim⁹ in ḡ/  
ritudis ḡd⁹ ē rep̄dere p̄ bo/  
nis mala. Auditū boiēdū  
est. xp̄ianū boiez sui redēpro  
rio inouare vulnera fusū p̄  
se piū p̄culcare sāguinē. p̄ se  
passū p̄ccere. et misericor̄ dic

afflictoz sustinētē crudelē af  
figere. et indies q̄tū in se est  
vulnera. p̄umelias et oppro  
bria iterare. Quē vt cautius  
caueam⁹ curram⁹ p̄ aliquos  
dñice passiois articulos. cōsi  
derātes q̄bo forfact⁹ iterāt  
et inouāt. vt ex his q̄ volue  
rit late⁹ speculet. Et sic a q̄/  
rūlibz statuū boibo dñs pas  
sus ē. vt ex ep̄logo patet. ita  
p̄chdolor est cernere bodie  
ab singlōz statuū aliq̄bo do  
mini iniurias et crucē et p̄u/  
melias renouari. Sūt autē  
vt interim d̄ his q̄ for; sunt  
sileā. i. eccl̄a tres stat⁹. et nunc  
i nouo et tūc i veteri testamē  
to. sic ostēdit bñs Gre. omel.  
xvj. i. Ezech. glo. q̄o i Ezech.  
c. xiiij. p̄ tres viros Hoc Da  
niel et Job. dñs designauit  
Hoc qz archam in vndis re  
git. idē figurā rectoz eccl̄e te/  
nuit. Daniel q̄ vitā celibem  
elegit. p̄tinentiū siue p̄repla  
tiuoꝝ formā gessit. Job qui  
in cōiugio posit⁹ curā dom⁹  
p̄rie exercuit. p̄iugatoꝝ oz/  
dinez declarauit. In quolibz  
bet boꝝ rectoz cōtemplati  
uoꝝ coniugatoꝝ statu boni  
sunt et reprobi. Sicut cosdē  
status dominus Luc. xvj.  
sub metabozā xp̄ientiū in

agro. i. lecto. in molendino sig  
nificatio. ex singul' alijs assu  
mi. alios relinquit testat. Ad  
i die discussiois meritoz ex  
singul' triu generu ordinibz  
electi assumunt ad vitam. repro  
bi reliquunt. qm electi patie  
ti xpo ppassi sunt. reprobi po  
xpo passionez mal' suis acti  
bus trulere. Videat' nunc qsi  
exemplarie qlibz qntisue inu  
rhis a singul' statibz. deinde in  
druter ab oibo la cessit. veru  
qz qda frequit' ab oibo vni  
us stat' pmitit' q nihilomi  
z i alijs statibz fuit. id in sin  
gul' statibz aduertat singuli.  
vt q ad se peinet intelligat z  
oi conatu studeat emendare.  
In pmo igit statu p'siderius  
qz hoc signat. p'sideriu di  
co ra i spualibz qz in scolaribz.  
qz regimi p'p'us xpian' com  
missus e. qm a ad finez fidei  
q e sal' aiaz pacifice dirigat.  
sunt q rursu miserabilr dnm  
crucifigunt. Si qd oes cum  
petro succedunt p'latiois offi  
cio dicunt dno p'p'm suu com  
mittete z dicente Tu aliqui co  
uersus confirma frs tuos.  
illud Lu. xxi. Dñe tecu pa  
ra' su z i carcerē z i mortem  
ire. dñs. i. suaz p'laturaz su  
scipede etia vt videt iurando

tandē boni pastores p'p'i de  
p'sse affirmat. qz fm tpi do  
ctrina e aiaz p'ouito ponere  
Jo. x. Sz ex ill' statim qdaz  
p'mu cu discipul orante xpo  
dormiunt. q sibi vacantes. ad  
dei cultu negligēt accedunt  
z sic negligētes pastores p  
p'baz dñs p'grit. Gregē dñi  
nō pascūt. qd ifirmū ē nō cō  
solidāt. qd egrotū ē nō sanāt.  
qd fractū ē nō alligāt. qd ab  
lectū ē nō reducūt. qd p'ierat  
nō requit. Et dñi fm p'bum  
Aug. apud eū dormiat ois  
discipula. sicut i subiecto po  
pulo neq'tia ipunita. Nō at  
tēdentes q fm bñm Grego.  
oml. xi. in Ezec. tot occidit  
q't ad mortem ire tacētes vi  
dent. De qto dr Raum vlti.  
Dormiauerūt pastores tui.  
Deinde fugiunt capto dño  
qn orta p'secutiōe s oues. et  
more amissiois tpaliū p'secu  
toribz nō resistūt. oues i nul  
lo defendūt. inuasores non  
arguūt. scandalizātes p'p'um  
nō corripuūt. s3 seipos nō pa  
stores mag' at mercenarios  
fore ostēdētes veniēte lupo  
sub silentio se abscondūt. Post  
h z xpm negāt dum veritatē  
ac iusticiā cedētes. etiā lupo  
ac seductoribz applaudunt

blandiunt. caritas secularium  
principum sequunt. relictis omni-  
bus sub manu mercenarii.  
quasi non ipsi pastores et serui  
sint christi. sed negotiatores et  
causidici. dum quod consuram  
occultant vel oino non habent. dum  
per habitum laicale moribus et  
gestu se clericos negant. et christi  
esse ministros verecundantur  
reputari. Non effert Aug<sup>9</sup>.  
ait. solum isti christum negant quod  
dicunt eum non esse christum.  
sed et etiam quod cum sit negat se  
esse christi seruum. sicut Petrus  
non negauit ibidem esse christum. sed  
negauit se eius fore discipu-  
lum. cui tamen non ait dominus. disci-  
pulum meum te negabis. sed  
me negabis. O utinam hec  
animaduertent. quod pastorum  
enolimera. lac et lana diligentes.  
clericalem statum odium  
habent atque vitam. Sed nec  
hic finis est eorum qui christo ad-  
uersant. inimici crucis eius.  
quoniam dominum capiunt et ligant cum  
ministeris et seruitoribus. mit-  
tunt et remittunt cum presidentem  
te iudicio. crucifige crucifige  
clamant cum scribis et se-  
nioribus. repudiato domino bar-  
rabam petunt. cum popula-  
ritio diiudicant et condemnant  
cum Pilato iudeis petenti-

bus. Primum rationes tam spi-  
rituales quam seculares sciunt  
dum veritatem atque verbum quod  
fuit Paulum non alligant ipsi per-  
hibendo vel ne perdat: et impe-  
diendo incarcerant atque ligant.  
christum enim et verbum patris fore et  
fuerunt ex Iohanne euangelio fre-  
quentius lecitasti. Pro tan-  
to igitur christo irrogant que-  
cumque aduersus dei verbum  
et veritatem committunt. Eodem  
tra quos apostolus ad Romanos. scilicet.  
ait. Veritatem dei detinent  
in iniusticia. Et per Esaiam  
capitulum xxx. Filij mendaces. si-  
lii nolentes audire legem dei  
Qui dicunt videntibus no-  
lite videre. et aspicientibus  
nolite aspicere nobis ea que  
recta sunt. Loquimini nobis  
placencia. videre nobis  
errores. etc. Secundum agunt  
qui oppressis et pauperibus  
metu vel cupiditate iniusticiam  
aut salutis consilia que nor-  
runt. negant. et ad alios mit-  
tunt et remittunt. ac in dies  
pauperes suspendunt ac cur-  
sibus fatigant. non sunt eorum  
dispendio graui atque damno.  
Est enim christus dominus  
a nobis factus a deo pater sa-  
pientia et iusticia. scilicet. Cor. scilicet.  
Contra quos ait dominus

**D**iere. xxi. Judicate mē in  
diciū. et eruite vi oppressū de  
manu calūniant. ne forte e/  
grediat ut ignis idignio mea  
et succēdat. et nō sit q̄ extinguit  
p̄p̄ maliciā studiosorū v̄iorū.  
Et seq̄t ca. xxi. Si nō audie  
rūt s̄ba s̄ p̄ memetip̄m iura  
ui dīc dñs. q̄ in solitudine  
erit dom⁹ s̄. Q̄ si dīcās vellē  
mīstrare iusticiā s̄ nō possū  
Audi septurā. Noli quere  
re fieri iudex nisi valeas p̄te  
te irrūpe iniquitates. ne forte  
extimescas faciem potentis  
Eccl. vii. Crucifige ingem/  
nāt dum veritatē sibi s̄riāz  
s̄do vel vīta p̄dicantes non  
modo odiūt sed remurmu/  
rant. p̄sequūt detractōibus  
et diffamīs. cruciētes velut  
gladiū linguas suas. aut eti  
am q̄d p̄cius est. agnitā veri  
tatē suis impugnāt insidīs  
aut clamorib⁹ in odiū s̄ta/  
ris. occidūt famā p̄dicatoris  
sicut gladio adimūt vīta cor  
poris. Si q̄dem s̄taris odiū  
clamare iudeos fecerat con/  
tra xpm. Dec Aug⁹. sup ps.  
Noli attendere inermes ma/  
nus s̄ os armatū. inde p̄ces  
sit gladi⁹ q̄ xps occideretur.  
Sic murmuratiū iniuriāz  
Moyses et Aaron non sibi

s̄ dñō reputat irrogatā di/  
cētes Nō s̄ nos est murmur  
vestz s̄ s̄ dñm Eec. xvi. Et  
dñs missis ad p̄dicādū apo  
stolis. Quī vos inq̄t sp̄nit  
me sp̄nit. Lu. x. xpm vero  
p̄ficiūt et barrabā latronem  
perūt. Quēs p̄movere nōtūt  
in electionib⁹. p̄uisionib⁹.  
p̄firmationib⁹. aut aliter. vi/  
ros indignos sediciosos. le  
gēs ignaros. cupidos. claros.  
animaz occisores. et amicos  
dei. simplices et iustos qui se  
et alios saluare possent. tāq̄  
indignos repudiant. Quid  
enim tales aliud agunt nisi  
q̄d egerūt iudei. Non hunc  
ip̄m clamant sed barrabam  
Nolum⁹ eū q̄ saluat. q̄ spūs/  
liter vīta doctrina et officio  
vīuificat. Quare. quia sic dī  
Sap. ii. Contrari⁹ est ope/  
rito nostr⁹ et improperat nō/  
bis p̄etā legis. et infamat in  
nos peccata discipline n̄re.  
ideo volum⁹s barrabam q̄  
nobis p̄uere nouit in pec  
catis. et bñ viuētes exemplis  
pessimis enecare. Quorum  
peccata sua vīuifica faciūt  
Propt̄ q̄d Thimotheo p̄ci  
pit ap̄ls. Van⁹ inq̄t cito ne  
mini ip̄osuer⁹. neq̄ cōcane



ris petis alienis. *f. ad Thi. v*  
Certe q: ihs crucifigi. bar/  
rabas vivere petis. mō iā vi  
cto. tota ecclesia dei plectat.  
Utinā bñficioꝝ collatores  
ceteriq: officioꝝ aut dignita  
tū iſtitutores accēderēt q̄tū  
in xpm nouis vulneribz i/  
petunt. z q̄ ſtrictā ſup h red  
dēt rōnez. cū z beſſim⁹ Leo  
papa q̄ aſi ſinez pñt. vite. cl.  
dicto apō bñ petri ſepulcrū  
lacris z pñtibz p petōꝝ ſuozū  
remiſſiōe ſe macrauerat. au  
dinit om̄ia ſibi dimiſſa petā  
ſaluo q̄ de manu ipō ſitōe  
eſſz rōez redditur⁹. vt i vira  
ſua legiſ. Dñiudicāt demū z  
pñtāt cū pilato dñm. q̄cū/  
q̄ dñandi cupiditatibz libi  
dine ne ſuis officiis puent z  
bñficiis ſitari iuſticie z ino  
cētie quā ſepe pñēdabāt ce  
dūt. z pñtāt publice iniq̄ta  
tē. z q̄i man⁹ lauant dñ ad ex  
cuſandas excuſatiōes ſpetis  
metū et coactōz allegāt. ma  
gis eligētes ihs in paupibz  
ſciis et inocētibz ſibi creditū  
tradere iniq̄z volūtatē q̄ cō  
miſſe cedere dignitati. De  
q̄to Michae. iij. dñs ait. Re  
cta oīa pñtāt q̄ edificatio  
ſyon i ſanguibz. et bierlm in  
iniq̄tate. Principes ei⁹ in

muneribz indicabāt. z ſacer  
dotes ei⁹ mercede docebāt  
z pñte ei⁹ pecunia diuſabāt  
S; nec h ſine bz inouatio  
paſſiōis xpi. Nā et ſunt qui  
dñm d̄ ciuitate bierlm ei⁹ ci/  
unt. q̄ cruci pñgūt. q̄ i terrā  
ſanguine eſfundūt. Eñcūt  
dñm extra portas bierlm. i.  
eccle. q̄ ad cathedras z tribu  
nalia nō i noīe dñi aſcēdūt.  
expectātes a dño vocatiōem  
ſuā ſic Aaron. nō igredientes  
p portā ſine oſtīū qd̄ xps eſt  
ad regēdū ouile ouīū. ſed re  
iecto dño extra fines eccle  
ie intrāt i ſuō noīe. vñ verius i  
noīe Simonis aut Diezi.  
q̄z expectabili exēplo ſancti  
ſpūs dona vñdūt atq; emūt  
nō timētes leprā giezi. ſ; nō  
dñatōez ſimonis. cui dictū  
eſt a Petro. Pecunia tua te/  
cū ſit i pñtōz. qm̄ donū dei  
exiſtimāſti pecunia poſſide/  
ri. Dñs ait p Ozeā dñs. Ip̄i  
regnaueſt z non ex me. pñci  
pes exiſteſt z nō cogui coo.  
ei⁹ dē. viij. Et Jo. x. Qui n̄  
intrat p oſtīū in ouile ouīū.  
ſ; aſcēdit aliū de ille fur eſt z  
latro. Qui at̄ intrat p oſtīū  
paſtor eſt ouīū. Oſtīū p qd̄  
intranduz eſt. ipe interpretari  
dignat⁹ ē. Ego ſū inq̄ eſt iſtū.

Per me si qđ introierit salua  
bit. ⁊ ingrediet ⁊ egrediet et  
pascua inueniet Crucifigunt  
ih̄m xpm man⁹ pedesq; lig.  
ne moueant. clauis p̄figūt.  
dū salutare sacramentorū  
vinctiōes pplis negāt. nec p/  
icipare nisi sub pecuniario  
pactovolūt. Cōtra illud sal  
uatoris p̄ceptū. Grat⁹ accepi  
stis qđ nō gr̄i accepim⁹. neq/  
qđ gr̄i dabim⁹. Dū etia⁹ xpo  
man⁹ ligāt. xpi patrimoniu⁹  
qđ pauper⁹ ē nō illi distribu  
endo. s; p suis pōpis libidi/  
ni ⁊ abusu⁹ turpit⁹ retinēdo  
nūq; p illaniaz posituri qđo  
negāt patrimoniu⁹ crucifigi.  
Dū etiā ⁊ pedes saluatoris  
figūt suis inq̄s statut⁹ ⁊ or  
dinationib⁹. qđo mādata dei  
trāsgredi cogūt. sine q̄q; ob/  
seruātia q̄si clauat⁹ ih̄u pedi  
bus nequaq; venie sal⁹ parz  
giabo. rite imitant⁹ crucifixo  
res xpi phariseos ⁊ scribas.  
qđo ip̄operauit dñs Mat.  
xx. Quare inq̄t vos trāsgre  
dimini mandata dei p̄pter tra  
dinde⁹ vīaz. Sanguinē dñi  
qđ xpi saluator⁹ i crā fundūt  
Et dum in eminentia p̄ela  
tionis constituti iniustis ex  
actionib⁹ et grauaminib⁹

subiectoz pauperū suozum  
xpi sanguinē sugūt pariter ⁊  
sudore. Nam de his paupe  
rito dicit dñs. Quid fecistis  
vni ex his fratrib⁹ meis mi/  
nimis mihi fecistis. Mat.  
xxv Et qđ pelus ē sanguinē  
xpi inaniter in terrā fūdunt  
dum fusi sanguinis p̄cium  
euacuāt. Nam aufert et eua  
cuat p̄cium q̄sq; destruit  
appreciatū p̄cium redempti  
onis n̄fer ⁊ salutis qđ sāguis  
xpi est. s̄m illud. i. Pet. i. Nō  
corruptibil. to auro ⁊ argen  
to redēti. p̄ti est⁹ de vana ve  
stra pueria. q̄te paterne tra/  
ditionis. sed p̄cioso san/  
guine agni immaculati xpi.  
Et ad Ep̄he. i. Habem⁹ re/  
demptiōem p sanguinē eius  
remissionēq; peccatōz. Recte q;  
hic sanguinē fundere dicitur  
qđ p̄cium eius salutem ac  
redemptiōem alaz negligūt  
impediūt atq; cassāt. Quod  
tūc faciūt p̄ncipes xpiani iur  
dices et p̄lati dum temporalia  
lucra saluti p̄ferūt subditoz  
dum magnam p viliis et  
transitorijs. nullam vel mo/  
dicam p eternis et p̄ciosiss/  
mis curam habet. dum ma/  
gis corda afficit amissio cen  
tum florenoz q̄ lacura cen

tuffi miliū alay. Qui p dies  
singulos psila incunt. rīmā  
tur p se et alios. cogitāt quō  
spalia ordinent ad lucrum.  
nec ab hac occupatiōe pessi/  
ma dies festi ac celebrantes  
p̄cipue libere dimittuntur.  
q̄nimo sub missarū solēnīs  
cōuocant capitula. seruātur  
placita. et cum minores deo  
dechant laudes. maiores  
diabolo machināt fraudes  
Et cū b<sup>o</sup> occupatiōis nulla  
dies sit expers. raro vl' nūq̄  
vitiā vl' semel in anno cōsi/  
liens ex anio quō ipi et p̄lus  
suus p̄laceant deo. et dei cul/  
tus. alay sal<sup>o</sup> ultimo oim co/  
gitat. vitiā vl' aliq̄ cogita/  
ret. Ecce imitant indeos q̄  
crucifigū x̄p̄m dixerunt.  
nō in die festo. itex potentes  
eū crucifigi volebant introi/  
re in p̄toriu. et emētes sāgui/  
nem iustu volebāt in corba/  
nan mitti p̄cium. minima  
p̄o timere s; longe maiora  
sarcabant flagicia nō p̄ca/  
uere. Ita videm<sup>o</sup> iam tales  
magnipendere minima et ab  
eis maxima parupēdi. Ec/  
ce q̄nta diligentia q̄ntis vi/  
gilijs custodiunt muri civi/  
tas. ne ingrediat hostis sar/  
cinulas yllas yiles depreda

turus. lapideas et ligneas  
possessurus mansiones. ad  
extremū etiā cor p̄a occisus  
Ingressus est iam hostis se/  
uissim<sup>o</sup> cum magna satellitū  
turba. diabolus cum super/  
bia. auaritia. luxuria. inui/  
dia. et q̄ non cessat innume/  
ras occidere et rapere anias  
p̄cioso sanguine fuso hodie  
redemptas. et nulla ordina/  
tur custodia. nulla fit aduer/  
sus hunc tyrannum crucis  
x̄pi inimicū repugnātia. n<sup>o</sup>  
p̄lus eius debitis cohercio  
nito ei subtrahit sed sponte  
derelinquit manibus eius.  
Quid stultius q̄ custodire  
portas et muros dum in ci/  
uitate plena p̄ate grassatur  
inimic<sup>o</sup>. Hi sunt de quibus  
Ber. li. iij. de p̄sidera. ad eu/  
geniū papam ironice ita ait  
Optimi estimatores q̄ ma/  
gnā d̄ mīmīa p̄uā aut nullā  
de maxis curā gerūt. Lōge  
sunt illi ab ap̄lo ad p̄bilit. dī  
cēte. Dia arbitrat<sup>o</sup> sū vt ster/  
cora vt x̄pm lucrifaccrē. Ne/  
q̄ frustra p̄uēt x̄pm lucrifa/  
cere posse nisi p̄us omnes cō/  
missas animas q̄tuz in eis  
est lucrifaciant. In cuius fi/  
gura is qui crucifixi salua/  
toris tipum gessit saluator

egypti ioseph. aduenientibus  
fratri patriarcha ait. Nō vide/  
bis facie meā nisi adduxeris  
tibi vobiscū mīnū frēz vestrū.  
Ben. xliij. Accēdite o pasto/  
res et plari iudices et rectores  
piculū vīm et cōmissum vob  
thesaurū solliciti custodite.  
Optie b<sup>r</sup> thesauri p<sup>r</sup>iosita/  
tes nonit brūs ille et deuot<sup>9</sup>  
passiōis xpī p<sup>r</sup>ceptor Ber.  
ser. iij. s. aduētu q̄ ad ppositū  
ita inq̄t. qd ego infelix q̄ me  
p<sup>r</sup>ca. si tantū thesaurū. si p<sup>r</sup>io/  
sū depositū istū qd sibi xp̄s  
sanguie p<sup>r</sup>po p<sup>r</sup>iosū iudicauit  
p<sup>r</sup>igerit negligēt<sup>9</sup> custodire  
si stillantem in cruce dñi san/  
guinē collegissem essetq̄ re/  
posit<sup>9</sup> penes me i vase vitreo  
qd et portare sep<sup>r</sup> oporteret.  
qd aī habetur esse i discer/  
mine tāto. Et certe id seruā/  
dū accepi p q̄ mercator non  
iprudens ipavtq̄ sapia san/  
guinem illū dedit. S3 et ba/  
beo thesaurū istū i vasis ficti/  
libo. et q̄to multa p<sup>r</sup>ca q̄ vasis  
vitreis imminere picula vi/  
deat. Nec Ber. Q si ita ē de  
negligētibz salutē pmissorū.  
qd de eis q̄ nō solū hanc ne/  
gligūt. s3 a suis subditis mala/  
suasidē p<sup>r</sup>nitiosa puerfatōne  
q̄si vi et auerēt et repellē com

probāt. Audite et de his oz/  
ganū qddā dulce canēs be/  
ni uolis. s3 zelosū reprobior  
austez. An putas q̄ inq̄ p/  
secuti sūt xp̄s q̄ sacratissimū  
illū corp<sup>9</sup> cruci affigere pati/  
bulo. et nō p<sup>r</sup>esbant cū q̄ ad/  
uersus corp<sup>9</sup> e<sup>9</sup> qd est ecclesia  
odio furebāt inq̄. Deniq̄ si  
p<sup>r</sup>piū sanguinē dedit in p<sup>r</sup>auz  
redēptōis aīaz. nō tibi videt  
guiozē ab eo sustinere p<sup>r</sup>secuti/  
onē. q̄ suggestōe malig<sup>9</sup> exem/  
plo p<sup>r</sup>nitioso. scādali occasio/  
ne auertit ab eo aīas q̄s re/  
demit. q̄ a indeo q̄ sanguinē  
illū fudit. Agnosce dilectis/  
simi. expaudecite p<sup>r</sup>ortia eo/  
rū q̄ salutē spediūt aīaz. boz  
rēdū penit<sup>9</sup> sacrilegiū. qd et  
ipsoz videt excedere facin<sup>9</sup>  
q̄ dñō maiestat<sup>9</sup> man<sup>9</sup> sacrū  
legas inieccere Nec Ber. ser.  
de puerfide pauli. Et subdit  
ibidē. Egressa ē inq̄tas a se/  
nioriū iudicio vicarijs tuis  
q̄ videt rege pplm tuū. Neu/  
heu dñe dā qz ipi sūt i p<sup>r</sup>secu/  
tiōe tua p<sup>r</sup>mi. q̄ videt i ecclesia  
tua p<sup>r</sup>matuz diligere. gerere  
p<sup>r</sup>ncipatū. s3 p<sup>r</sup>ebdoloze mise/  
ra eoꝝ puerfatio plebis tue  
miserabilis subuersio ē. Et  
seq̄. Copiosissime siq̄dē pie/  
tat<sup>9</sup> inueniūt in suscipienda

imo accipienda magis aīaz cura. s3 h apō eos cura minor  
z o aīaz salute nouissima co  
gitatio ē. An vero saluatori  
aīaz guior vlla potat eē pse/  
cutio. Inīq agūt vt ceteri 3  
xpi. mīeīq sūt nris tpiō an  
tebrīti. Merito tñ z crude  
liore eā cēleo psecutōz pac/  
ceptz dñificijs. z guiorē sētie  
p ptāte q̄s. ppijs sustinet a mi  
nistria. Decille. Ecce qñō  
tūc a pncipibz in deoz cepit  
passio xpi. ita nūc p̄tinuat a  
pncipibz z rectoribz xpiano/  
rū. S3 nū qd bi soli int xpi  
crucifigores sūt deputandi.  
S3 beu coopatores sūt de  
statu p̄emplatiū siue p̄tinē/  
tiū p Daniel sigro clerici mi  
nores n̄ plati z vtriusq̄ ser?  
religiosi. Hā ex ill' sunt q̄ cū  
Juda dñm osculant z p tri  
ginta argenteis vendunt. q̄  
vt pseudo p̄phe p̄bis illudūt  
Qui caput venerandū pec  
tunt arūdine. Qui ridēt in  
aliena veste. Qui vini potuz  
felle amaricat. Qui cum la/  
tronibz xpm deputant. Qui  
occidunt corpe toto stipiti/  
q̄s p̄figūt Curram⁹ breuiter  
per singula. ne vt affolēt. nī/  
mīa p̄licitas incipiat redinūz  
generare Osculant cū iuda

q̄ statum hūc p hypocrisim  
mentētes ppter tempale cō/  
modū assumūt. Nam dum  
habitū quē gerūt z ore p̄fite  
tur desore sefore dñi. dñm  
osculantur q̄si intīmi. quasi  
amici. Sed tradūt triginta  
argenteis dū factz mentiūt  
et corde. Doc ea tñ agūt ra/  
tione vt p triplicēz p̄cupiscē  
tiā carnis oculoz z honorū  
liber⁹ soluant decalogū p̄ce/  
ptoz. Nam triginta ex tribz  
resulcāt p denariū multipli/  
catis. Nec eñ tria septura  
hypocritis z pseudo p̄phetz  
īproperat. Et q̄ oīa faciunt  
vt videant ab hoībz. q̄ ad su  
perbiā Matth. xxiij. Et qd  
sub obtentu longe oratiōis  
domos deuorant viduarū.  
quo ad auariciam. ibidem.  
Et q̄ penetrant domos et  
captiuas ducunt muliercu/  
las oneratas peccatis. q̄ du  
cuntur varijs desiderijs. q̄  
ad carnis concupiscentiam  
ñ. ad Thimo. iij. Et pseudo  
p̄phetam illudunt dicentes.  
Prophetisa nobis quis est  
q̄ te p̄cussit. cum mala secre  
ta q̄bz dominū pcutiūt. hūc  
videre nō credūt. vl nō attē  
dūt. Sicut et illi putabant  
dñm falsum p̄pham. ocula

infectitē. nec suos penitentes  
agiscētes. q̄to ait dñs. Sciāt  
oēs ecclē qz ego sū scrutans  
renes ⁊ corda. Apoc̄. l̄. La/  
par venerādū arūine pen/  
sūt. q̄ vacua ⁊ ociosavira ca/  
pur xp̄i qd̄ fm̄ aplm̄ dñs ē of/  
fendit. nihil de xp̄i diuinitate  
dignū meditādo. s; i sua in/  
ertia sol carnalibz inherēdo  
cū tñ ad eos p̄ncipalr̄ dictū  
ē. In sc̄su sit tibi cogitat⁹ dī.  
⁊ oīs narratio tua i p̄ceptis  
olissimī Eccl̄. ix. Ip̄i deniq;  
labores p̄p̄oz in oculo possi/  
dēt. vt custodiāt iustificatio  
nes dñi ⁊ legē ei⁹ req̄rāt. Ir/  
ridēt qz dñm i aliēa veste al/  
ba ⁊ p̄npurea acceter; sacra/  
mentalibz ⁊ p̄ntificalibz indu/  
mēt. q̄ sac̄ vestibz ad mēo/  
riā eoz q̄ i xp̄o facta sūt isti/  
tus vtrūq; matie i sacrificio al/  
tario. ⁊ tñ passionū ⁊ illusio/  
nū xp̄i. nec meditatōz p̄ iudice  
ctū. nec recordatōez p̄ mēo/  
riā. nec p̄ passionē bñr p̄ effe/  
ctū. Perfēcti em̄ tales sūq; va/  
cua ⁊ velut iocularoz solā ex/  
teriorē p̄fēct apparētiā. oī ne/  
gligētia interiori cor̄ respōdē/  
tia sc̄itat. q̄to recte p̄ p̄pham  
cōminat. Maledict⁹ q̄ facit  
op⁹ dñi negligēt. Dief. xlvij  
Negligētē sine dubio facit

op⁹ dñi. q̄ sol exterioribz op̄  
tus cerimonijs. deū q̄ spūs  
ē ⁊ quē in spū ⁊ sc̄itate ado/  
rari oportet. int⁹ nō cogitat  
puersus ad alia mēte vana.  
s; qz sacrificijs Eccl̄. xxxiij.  
dī. Immolans q̄iniq; obla/  
tio ē maculata. ⁊ nō sunt bñ/  
placite subānarōes iustoz  
Illi ārvini dulcē potū a ceto  
felleg; amaricāt. q̄ sacrificijs  
sua. oīdēa. diuisa officia. ⁊ ge/  
neralr̄ opa bona simoniaes  
aut pueris intēroibz facino/  
rosis cogitaciōibz spōte iam  
assūptis tpe frigido induo/  
tiōis grandibz ⁊ odijs quasi  
aceto ⁊ felle p̄miscēt amarissi/  
mo. nō atredētes. qz min⁹ est  
iusta facere nisi etiā fiāt quō  
faciūt iusti. Iuste inq; sc̄ptu/  
ra qd̄ iustū est exēq̄r. de q̄to  
sc̄e p̄q̄rit p̄ p̄phaz. Dedit in/  
escā meā fel. ⁊ in siti mea po/  
tamest me aceto. Sirit dñs  
acesurit iusticiā ⁊ salutē no/  
strā. quē cibam⁹ ⁊ potamus  
dum iusta ac bona opa q̄to  
ad salutēz disponimur exbi/  
bem⁹. Deus cibo ē inq; vt  
faciā voluntatē p̄ris q̄ misit  
me. Nec āt volūtas est p̄ris  
mei vt omne qd̄ dedit mibi  
nō pdā. Libū q̄ hūc ⁊ poruz  
amaricam⁹ dum bñm oī opa

De genere bona admixti erit  
minimo viciam<sup>9</sup>. Cum latro  
nito xpm deputant quicūq;  
indigne eucharistiā sumunt  
Domitida est latro quisq;  
mortali crimine suūp<sup>9</sup> ani/  
mam damnationis iugulat  
ferro. Qui ergo in mortali  
ad altaris sacrificium acce/  
dit quid aliud facit nisi sibi  
ipsi latroni cōsumam sociat.  
Sed quid ait domin<sup>9</sup>. Exi  
stimasti inquit inique q; ero  
tui similis. arguam te et sta/  
tuam p<sup>9</sup>tra facie tuā imo nō  
soluz tales latroni dñm ma/  
lestatis sociant. sed etiā cru/  
cifigunt sanguinē fundūt z  
occidunt. aplo teste qui ait  
Iad Cor. xj. Qui manduca  
uerit hūc panem z calicē do/  
mini biberit indigne. reus  
erit corporis z sanguis dñi.  
De q; qm p<sup>9</sup>die latius audi/  
stis cū eandē exposuisset a/  
utoritatē. ideo nūc rescindo.  
Uez z in h<sup>9</sup> toto xpm corpe  
cruci p<sup>9</sup>figūt dñi illum quasi  
palo affigentes suspendūt.  
nec ad se aditū pcedūt. pul/  
santi claudūt. nullū ei in cor  
de suo locū preparāt prop<sup>9</sup>  
multitudinē carnalitatum.  
aut sup<sup>9</sup>nuaz ipaliū rerū sol/  
licitudinē. qñ non deo dica/  
ti sed negotijs essent publi/  
cis deputati. Contra quos  
ap<sup>9</sup>lus. Nemo militans deo  
implicat se negotijs secula/  
rit. ij. ad Thimo. ij. Coope/  
rant p<sup>9</sup>dictis populares q; p  
Job designant. Hi ex ip<sup>9</sup>s  
sunt etiā q; velant oculos dñi  
z q; spūant in os xpi. cadunt  
percutiunt. cum Herode pe/  
tentes miracula. spernunt.  
summe potestatis man<sup>9</sup> con/  
figunt. pendentem in cruce  
blasphemant dominū et il/  
ludunt. Quicūq; et effi grāz  
diuine cognitionis a se ab/  
scondūt nolentes intellige/  
re vt benefaciant. affectates  
ignorare diuinā legē ne con/  
scientia peccati redarguat.  
tardi ad salubria audienda  
z intelligenda. curiosi ad fa/  
bulas et inania. hi sibi ip<sup>9</sup>s  
oculos dñi velant. Sed et  
dñs oculos velant q; purāt  
sua p<sup>9</sup>etā a dño ignorari z ip/  
sum quasi boiez sola exte<sup>9</sup>rio  
ra videre. cū tamen scriptūz  
sit Domo videt in facie. de<sup>9</sup>  
autem intuetur cor. ij. Regū  
xvj. Conspuūt in os domi/  
ni qui p<sup>9</sup>bo dei de ore p<sup>9</sup>dica/  
to. ij. audito vl<sup>9</sup> septure detra/  
bāt p<sup>9</sup> sinistras i<sup>9</sup>ceptatiōes  
p<sup>9</sup>uicia l<sup>9</sup> oculares irrūtiōes.

De em dñi vñ sc̃ptura vñ p̃/  
dicatoꝝ rectissime itelligit. p̃  
q̃ vniuersa nob̃ sua iudicia z  
bñplacita dñs insinuat. ac cū  
croꝝ q̃stidibz satisfaciūt. vt t̃a/  
git Greg. xxiij. moral. 8. liij.  
Itē oēs q̃ in c̃atibz ac su/  
p̃stidibz q̃dā inq̃rūt occul/  
ta pl̃ tenebz q̃s luci creden/  
tes atq; p̃ b̃ sc̃pture sacre au/  
ctonitatē vilipēdētes. Cōtra  
q̃s dīc dñs. Vt q̃ ābulas vt  
descēdas i egiptū. z os meū  
nō interrogas. Esa. cxx. La/  
put p̃o z facie xp̃i p̃cūiūt q̃/  
cunq; vicarijs xp̃i sup̃ioribz  
ñris q̃ nob̃ sūt velut caput i  
terr̃. Rā plarū p̃ deo habē<sup>r</sup>  
in terr̃ dīc Ber. de disp̃sa.  
z p̃cc. Sz z sc̃ptura noīat sa/  
cerdotes p̃p̃i Exo. xxij. Qui  
inq̃ talibz obloquūt detra/  
hūt z p̃ publicā p̃emeliā  
sīc paulo q̃s i facie cedunt.  
bi caput xp̃i z facie cedunt. q̃  
oīa tāq; sibi illata dñs iudī/  
cabit ip̃o dīcēte. Dñs nō de/  
trahes. z p̃ncipi p̃p̃i mei nō  
maledices. Et Luce. x. Qui  
vos sp̃ernit me sp̃ernit. vt al/  
legatū est ā. Cū berode mi/  
raculū pet̃ sit ac dñm sp̃nūt.  
q̃to nō sufficit ad vite emen/  
datōez doctrina p̃bi dei. sed  
q̃ increduli deo si viderent

miracula sic olim. si ex moy/  
tuīs aliq̃s resurgens aliter<sup>r</sup>  
statū vite nūciaret tū c̃sevel/  
lēt vt aiūt emēdare. imitātes  
in b̃ z herodem z diuicē epu/  
lonē. q̃to dīc a dñs. Si moy/  
sen z p̃p̃as nō audiūt. neq;  
si q̃s ex mortuis r̃surrexerit  
credēt. Lu. xvj. Dan<sup>o</sup> deni/  
q̃s diuine potētie sursum cōsi/  
gūt. q̃ p̃tātes dñi restringūt.  
nō attribuētes ordinationi  
dei tam p̃sp̃era q̃ aduersa q̃  
b̃ p̃tingūt oīa. sed vñ casui et  
fortune aut hūane industrie  
vñ malicie ascribētes. In ce/  
lis tñ illuz potentē estimāt  
nō sup̃ terrā. Dicētes dī re/  
probis. Circa cardines celi  
ambulat z nostra nō cōside/  
rat. quibz dī Ec̃s. v. Ne vi/  
cas corā angelo non est pro/  
uidētia. ne forte irat<sup>r</sup> deus  
contra sermones tuos dissī/  
pet cuncta opa manū tua/  
rū. Pendentē etiā in cruce  
dñm blasphemāt z illadūt.  
q̃ amarissimā dī passiōez la/  
bores vulnera z sāguinē no/  
bis sūme necessariā miserī/  
cordissimē imp̃sā parul/  
pēdūt. cū risu ac leuitate per/  
tractāt. et se mutuo passione  
dñi citillātes. in prouerbūz  
diuine sapiēcie facta vertūt.



Sic qđā aiūt ore blasphemio et iudēte. qđ fuit dñs pbera et obtinuit in abundātia. Alij ingratissimi. potuit qđez dicūt nos alie sine passione deo redimere. cur nō sic egit. et silia. Contra qđ p pphaz cō qrit dñs. Posui vestimentū meū ciliciū. Bē carnē meā q vestita ē diuitias abiectōez. et fact⁹ sū ill in pabolā. Aduersum me loq̄bāt q sedebāt in porta. et in me psallebāt q bibe bāt vinū. scilicet erroz. vinū impietatz. Vinū supbie qđ fm Aug. nō solū tūc passiōe factū ē. s; vsq; hodie illi p̄rigit S; ve ve qui tales sūt. ve a maledictōibz. xij. q sequunt. qđ eis ppha i eodē p̄a. imp/cat. Demū gñat cuiuslibet stat⁹ fuerit varijs modis xpi crucifixoribz picipāt. Nā o oibz statibz aduersus dñm p̄siliū pgregāt at; falsa p̄ cū testimonia qrit vt p̄dēnent qñes occulz p̄uēticul ad ppetrāda mala p̄uēiūt. dum machināt doli. et qūo iustificēt iniusta. aut iniusta p̄demnēt. medicant. dicētes illud Sap. ij. Opprimam⁹ paupere iustū. et nō parcam⁹ vidue nē veterano. nec fucreamur canos multi tēgio. Sit lex

nra fortitudo nra et. in quo etiā tot p̄ xpm falsa p̄ferunt testimonia qñes mendacia aduersus v̄itatē pfingūt. sic scriptū est. Qui mentis testis ē fraudulent⁹ Prover. xij. Et eis etiā ad modū cobor̄z retro cadūt p̄uēsi p̄bo dñi. et tñ surgentes capiūt dñm et occidūt qđ a p̄cepto scelere nec p̄bū correctiōis nec flagellū dñi reuocat. ad ei⁹ con summationem citius reuertit̄ tur post flagella. De q̄bo dicē Dier. c. v. Percussisti eos et nō doluerūt. attriūisti eos et renouerūt recipe disciplinā Indurauerūt facies suas supra petra et noluerūt reuerti. S; et dñm trahūt de pontifice ad pontifices. De iudice ad iudicē. qđ de veritatē et iusticie oppressione maioribz p̄placere volūt. et de iniurijs mēbrozū xpi fauor̄z lucrum querūt. De q̄bo in p̄a. liij. dicit. Dissipauit ossa eoz qđ hoibz placent p̄fusi sunt. quia de⁹ spreuit eos. Et reuera p̄fundunt qñ fauorē quē ne spreui p̄derent xpm trahūt. spreui a deo p̄dunt et intrant confusionem. sicut iudei qui ne perderent locum et gentem xpm p̄diderunt. Sed hunc

pādo vniuersa amiserūt. vt d  
eos pō. p̄mōrat Aug<sup>o</sup>. S  
z vniuersa xpi mēbra z totuz  
corp<sup>o</sup> ip̄ie flagellāt ipudēt  
limi z te ilani hoīes. q̄ q̄libz  
occāsīde p̄mori ī solū crea  
torē suū dñm iesum p̄cis in  
cruce xp̄āssū. nūq̄ malū. Ite  
rentē vniuersā irā suā retor  
quēt. z p̄fidissime p̄ oīa eius  
mēbra iurātes blasphemāt.  
p̄mōrātes ī malo qd̄ ex in  
cōprehensibili ille nob̄ sp̄de  
rat caritate. De q̄ Aug<sup>o</sup>. Nō  
mīn<sup>o</sup> peccāt q̄ xpm̄ blasphe  
māt regnāt ē ī cel̄ q̄ q̄ cruci  
fixeēt ābulāt ī terr̄. Adin<sup>o</sup>  
q̄ de his dixi qz dñm flagel  
lāt. dicere debui maḡ q̄ n<sup>o</sup>  
indei feceēt. dimēbrant. Isti  
sūt sc̄ptū erat. os nō p̄minue  
rūt ex eo. Illi nec ossibz p̄cūt  
nec visceribz nec eis etiā mē  
bris q̄ in nob̄ verecundū est  
noīare. Cōtra q̄s clamat vs  
q̄ hodie p̄ Esa. xpus. Iugi  
ter tota die nomē meū blas  
phemaf. eiusdē. l̄j. Sz vere  
q̄ d̄dicūt fictori suo testa de  
saniō terre. De nibilomin<sup>o</sup>  
p̄sidētibz q̄ p̄pas nō dissimu  
lātes iniurias creatoris sui  
tāta patiūt p̄uitia. Ne q̄z ex  
vniuers<sup>o</sup> q̄ ad h̄ impāientes  
puocāt. aut audiēdo p̄ridēt.

ac misera de dei sui blasphem  
iis solatia sibi q̄runt. Ca  
putq̄ xpi coronāt z p̄spūit.  
q̄ in xpo deitat ē nō credunt  
Caput em̄ xpi de<sup>o</sup>. ait apls.  
Qui etiāz aīe sue caput. ī su  
periorē p̄tē rōncz sc̄z z volū  
tatē ad dei imaginē faciā fe  
dis cogitaciōibz z affectiōibz  
sp̄ote ac volūtariē maculāt  
ac pungūt nīmīs sollicitu  
dinibz t̄galium. ita vt in eis  
cogitādoēs sancte ac deside  
ria celestia locū h̄tē nō p̄fīt.  
Abominatio em̄ dñi cogi  
tationes male. Prouer. xv.  
Et sp̄ū sanct<sup>o</sup> auferit se a co  
gitaciōibz q̄ sunt sine intelle  
ctu. Sap. i. Item q̄ corp<sup>o</sup>is  
sui caput p̄ superbiā nonis  
adinuētionibz aut sup̄fluis  
ornatibz deformāt. aut etiāz  
fucō vel cibo vel alio colore  
adulterino faciē suā in qua  
matie dei apparet artificiu  
z deturpāt. in h̄ capite xpi. id ē  
deitas. opa corrigētes. Pro  
calibz em̄ p̄cis tot punctaz  
vulnera in suo capite xps su  
stinuit z suscepit. Nā p̄ inde  
cētes capitez ornat<sup>o</sup> duo apli  
Petr<sup>o</sup> z Paulus in suis epi  
stolis clare docent. ne fiāt in  
torz crinibz auro z margari  
tis. s. ad Tbimo. ij. z. s. Pe. ij.

Et bñs Bern. ser. v. de oibz  
sanctis. Pudeat inq̄ sectari  
glaz mēbra dñi caput suum  
tam ingloriū exhibet. nō ha  
bens spēm aut decorem vel  
aliqd hñs. Sequit. Pu/  
deat sub spinato capite mē/  
brum fieri delicatū. q̄ offiis  
ei interm̄ purpura nō tam  
honoris sit q̄ irrisiōis Cru/  
cem deniqz domino carpen/  
tant. quicūqz consilio fauo/  
re auxilio alios ad ppetran/  
dam mala inducunt. vel in/  
ductos confortant. Quibz ī  
ps̄m. Si videbas furē cur/  
rebas cum eo. et cum adul/  
teris portionez tuam pone/  
bas. Imponunt autē crucē  
christo in dorso basulandā.  
qui querētes excusatiōes in  
peccatis. peccata sua diuine  
ordinationi aut puidēcie at/  
tribuant excusantes se q̄si p  
resistēdi impotentia. denz  
vero accusantes. Qui enīz  
diuinam legem aut occulta  
dei iudicia iudicant siue ar/  
guunt dicentes. Non om̄ia  
a deo bene ordinata. sic cau/  
santur dicentes. Cur deus  
ppriam voluntatem mibi de/  
dit. cur sic mutabilē me cōdi/  
dit. cur nō ad bonū necessi/  
tauit. Itē sic futurū puidē

q̄s ego qui dei ordinatiōem  
siue pscientiam mutare va/  
leam. ita excusando se accu/  
sando deū xp̄i dorso crucez  
imponunt. Eōtra q̄s Esa.  
xlv. ait. Nunquid dicit luti  
figulo suo quid facis. Ne q̄  
dicit patri quid generas. et  
mulieri qd parturis. Ebrī/  
sum vero de ciuitate eijciūt  
et vestibus spoliant. imo et  
inter latrones crucifigunt.  
qui ecclesiam dei latronum  
speluncam. suis insultatiōi/  
bus. vagis discursibus. da/  
moribus vanis. vtinam nō  
ī turpibus aut perniciosis  
tractatiōibz efficiūt p qd dñm  
de domo sua eijciūt. Ne vē  
ingratissimis hoibz. cū dñs  
cuius est terra et plenitudo  
eius. orbis terrarū ⁊ vniuer/  
si q̄ habitant in eis. totā ter/  
rene molis latitudinem. no/  
stro cōcessit vsui. solum do/  
mū poulā suo cultui dedica/  
uit. in q̄ nobiscū ad nostram  
vtiqz salutē habitare dignat  
De hac etiā sua habitatiōe  
eijciunt q̄z negociis reliqu<sup>9</sup>  
nō sufficit mūd<sup>9</sup>. Quē et ve/  
stibus spoliant. dum deuo/  
tos xp̄i amatores q̄ christo  
velut corpi vestis adherent.  
domū dei vitare compellūt.

aut i demorſ ſuis orōibz ipe/  
diūt. Deniqz int latrōes ſu/  
ſpendūt dū ſacra altarſ offi/  
cia i q̄bz xp̄i paſſio recolit. et  
q̄i itez i crucſ ara p pccōibz  
imolaſ. ipſi latrones qz aiaz  
ſuaz occiſores ſine oī fuerē/  
tia imo oī cū deſpectūe z ir/  
reuerētia q̄i nibil ad eos at/  
tineret culꝰ oī ipudētiſſime  
circūgirāt. q̄s dñs ipſe olim  
flagellꝰ corripuit a c p̄bis re/  
darguit dicēs. ſc̄ptū eſt. Do  
mꝰ mea domꝰ oīdīs vocabitꝰ  
vos at feciſtꝰ eam ſpelūcꝰ la  
tronū Alex. z illi int latrōes  
xp̄m crucifigere itelligunt q̄  
inno cētiā a c iuſtiā ſamulo  
rū xp̄i detractōibz ſuis ac ſ/  
ſamatoibz la cerāt. Sicqz in  
ſtos cū iniq̄s depuāt. De q̄  
bus Salomon ait. Abomi  
natio hoim detractor. Et ſe  
q̄t. Cū detractoribz nō com  
miſcearſ. qm̄ repēte p̄ſurget  
p̄ditio eoz. p̄ouerb. xxiij.  
Cū latrōe qz dñm blaſp̄e  
māt irridē do. q̄ i ſuis neces/  
ſitatibz dñm nō reqrūt. ſz eꝰ  
adiutorio q̄ſi ipotēſ omiſſo  
alia ſibi q̄rūt auxilia legi di  
uīe ſria. Cōtra illō p̄ph̄e p̄o.  
lij. Da nob̄ ofiē auxiliū ō tri  
bulariē. qz vana ſalꝰ hoim.  
In deo ſaciēmꝰ p̄rūt et ipſe

ad nibilū deducet tribulan  
tes noſ. Vel alie ſm̄ Raba.  
ſug Mat. Qui cū duoz la/  
tronū cū xp̄o crucifixoꝝ me  
morā feciſſz. z eoz q̄ ad xp̄z  
ptulerāt p̄boꝝ ſubdit. Aliq  
hodie ſz geri i ecclā videmꝰ  
cū mūdaniſ tacti afflictōibz  
fuerit veri ſil et falſi xp̄iani.  
illi q̄dem q̄ ſicra mēte dñice  
paſſiōis ſacramēta geſtant.  
ad p̄ſqz vite gaudia cupiunt  
liberari a dño. At q̄ ſimpli  
ci intētiōe cū ap̄lo non glo  
riantꝰ niſi i cruce dñi n̄ri. ita  
potꝰ a p̄ſibz erūnis optant  
eruiꝰt ip̄m ſuū i manꝰ ſui cō  
mēdent auctoꝝ. vnaꝝ cum  
ip̄o regnū celeſtꝰ deſiderant  
eſſe p̄cipeſ. Vñ bñ ille qui  
fide dubia dñm p̄cabat fun  
ditꝰ eſt p̄ceptꝰ a dño. neqz vi  
la r̄ſiōne dignꝰ habitꝰat p̄o  
p̄ceſ illius q̄ eternā a ſe ſa  
lutē querebat. pia moꝝ dñs  
et auditiōe ſuſcipe dignatꝰ ē  
Quia nīmīꝰ q̄cūqz i tribu  
lationibz poſiti tempora  
lia tñ a domino ſolatiā re/  
quirunt. a temporalibz pari  
ter z eternis gaudijs ſe p̄ſu  
uant. qui autē veraciter bo  
na patrie celeſtꝰ ſuſpirāt ad  
hec abſqz vlla dubietate xp̄o  
miſerante perueniunt. Dec

7  
Raba. Demū lācea lat<sup>9</sup> dñi  
percussit vniuersi z īima cor  
dis nři vulnerāt saluatoris  
dñi tāto amore quē ī tā durū  
laboribz āgustis z amaritu  
dinibz horredisqz afflictōibz  
tot passvulneribz tot sāgu  
nis effusionibz. ac mortis tur  
pissime voluntaria susceptōe.  
marie āt cordis vbi amoris  
sedes dē esse aptidē sāguis z  
aqz effusione nobz mōstrauē  
rat. nullā amoris vicē ipēdūt  
sz oībz bis spretis ac vilipēsis  
auersi ab illo qñ nūqz amas  
set. qñ nibz pculissent pueri  
p amorē ad scīpos. rātos la  
bores patiūf incassū exhibi  
to a. oī ei<sup>9</sup> fructu se puātes. se  
īpos qz p facinorosa vitā iō  
qz tā caro emīt pēcio qz cū op  
time eēnt subtrahūt. et dīa  
bolice captiuitatē vñ fdēpti  
sūt itez sponte ac volūtarie  
neqzissime se submittūt. Dec  
sūt qz cor illo amarissimū g  
nissimo dolori vulnerē tē lā  
ceauerūt. z nūc qz tū ī eis ē sup  
oē passū dolorē supaddunt.  
Si qdē ē expositū ē. s pēctō  
rū dānatōe lōge magz crista  
tus est dñs qz s qz cūqz su i  
corpis lesidē. Sic ī fīti ad  
uertī pē. si em qz p amico lō  
ge se īferret quē diligeret vt

eū a captiuitate quā sua scī  
dissz culpa liberaret. terribi  
lia sustineret. omīa possēda  
distrābet. viā laboriosissimā  
z picul plenā arripet. latrōes  
īciderz. vulnera vsqz ad mor  
tē suscipet. tādē pualescēno  
nō redēscerz donec reddito  
captiuitatē pēcio captiuā re  
dimeret amicū. dāta qz cap  
to libertate vt cū redēptore  
suo ad patriāz remearet. ille  
oēz sui laborē spneret. passa  
dāna z vulnera vilipēderet  
cū inimicū captiuatōibz su  
is pacta noua iniret. seqz p  
petue captiuitati eoz spōte  
subīceret. malēs ppetue īni  
micoz porcos pascere qz cū  
fidelissimo pēc aut aīco ad  
conregnādūz reuertī. Hōne  
pl<sup>9</sup> ille offēdet suū fdēptorē  
oēs ei<sup>9</sup> ipēsos labores piclā  
pēciū vulnera frustrando. ac  
maiori cor ei<sup>9</sup> trāsfigeret tri  
sticia qz qdē ille passus fu  
isset. z ī iactura bonoz suoz  
quolibz possēsoz. Ita z nos  
cor dñi dolore nimio pfigi  
mus. oīa p eū nobz exhibita  
p vanā nřaz puerisāde z fru  
stram<sup>9</sup>. De his āt oībz dē p  
Zachariā ppham et Johan  
nem euangelistaz. Videbūt  
inquunt in quē transīterē.

Et in eoz plōa btūs Bern.  
ser. de passiōe xpi. Exq̄ret in  
q̄t a me sāguis iust<sup>9</sup> q̄ effus<sup>9</sup>  
ē sup trā. nec imunis ero ab  
illo tā singlari scelere iudeo  
rū. q̄ vicz tāte caritati ingr<sup>9</sup>  
fuerim. q̄ spūi grē ptumeliā  
fecerim. q̄ sāguinē testamēti  
pollutū duxerim. q̄ cōculca  
uerim filiū dei. Nec Bern.  
Ecce dilectissimi videbatur  
forte iā dudū celsa se psecu  
tiōis xpi rps. s3 palā factū ē.  
qz nūq̄ deest psecutio xpo.  
qm̄ per pauci hodie sūt q̄ nō  
cū aliq̄ p dictoz statū rurs<sup>9</sup>  
xpm crucifigūt. imo tanta ē  
multitudo crucifixoz. sicut  
Ber. d. puerione Pauli ait.  
q̄ p̄iurasse videt<sup>9</sup> xpm vni  
uersitas ppli xpiani. a mīmo  
vsqz ad maxim. a plāta pedis  
vsqz ad hincē nō ē sanitas in  
eovlla Et h̄ qdē gū<sup>9</sup> r dolē  
dū nimis. qz totipliciter cū pse  
quūt q̄ ab eo xpiani noianē.  
Vere amici tui dō et p̄imi  
aduersū te appropinquērūt  
et steterūt. Btūs q3 aug<sup>9</sup>. in  
ser. de passiōe q̄ incipit. Qd  
tacere. ad idē ait. Pēdēno in  
liḡ irrūsus. sedēs i celo ado  
raf. an forte adhuc irridet.  
etiā nō est irascēdū iudeis q̄  
yl morientē derisēnt nō reg/

nantē. Qñsō ē q̄ xpm irridet  
vīnā vn<sup>9</sup> esset. i vīnā duo.  
vīnāz nūerari possent. tota  
palea arce irridet eū. gemit  
triticuz irrideri dñm. Sed  
nūc cessate o miseri cessate.  
sac̄ iā passus ē. sua spōte oēz  
p vobis fudit sanguinē. cur  
mō inuitū lacerat. Certe n̄  
in illū tele iacit. maḡ i vos/  
ipsoz reuertunt. Si nō illi.  
tñ vob̄ parcite. videbitis eū  
aliqñ i maiestate maḡ veniē  
tē. i se de vniuersis suis ini  
miq̄ potētissime vindicantē  
Terribil̄ quedaz expectatio  
iudicij relinq̄t. ait apl<sup>9</sup>us. et  
emulatio ignis. q̄ p̄sūptura  
est aduersarios. Hā si irritā  
q̄s faciens legē Moȳsi sine  
vlla miseratione duobz aut tri  
bus testibz morit. q̄to maḡ  
putat<sup>9</sup> deteriora mereri sup  
plicia q̄ filiū dei pculcaverit  
i sanguinē testamēti pollutū  
duxerit. in q̄ scrificat<sup>9</sup> est. per  
multiplicez vicz recidivā. et  
spūi grē ptumeliāz fecerit. q̄  
tārā ingratitudinē. qz michi  
vindictā ait dñs i ego retri  
buā. Dorendū est aut̄ inci  
dere in man<sup>9</sup> dei vīuentis. ad  
Deb. x. Deu q̄ dicti sūt xpm  
sue volūtati traditum. rur/  
sum crucifigendo suū faciūt

Adenatorē quē spatiēdo po-  
terant hīc benignissimū sal-  
uatorē Quos nos carissimī  
fugientes ac tanta facinora  
horrētes xpm ihm nre volū-  
tati traditū suscipiam⁹. suaz  
passionē p verā cōpassionē  
nostrā faciam⁹. ⁊ sic cū illo h  
spatiamur q̄tin⁹ etiā cū eo  
exaltari nomē filiorū dei qd  
est sup omē nomē psequimur  
Et reuera nichil iusti⁹ nihil-  
q̄ debitu⁹ magi⁹ q̄ cōpati ei  
q̄ nō p se sed tm p nob patif  
Ad qd etiā nos insensibilia  
instruunt elemēta. Pendēte  
ess in patibulo creatore ait  
Leo papa in ser. 7. de passi-  
one. vniuersa nata cōgema-  
uit. ⁊ crucē clauos oīa sūt sen-  
sūt elemēta. nihil ab illo sup-  
plicio libez fuit. h i cōcatōe  
sui ⁊ terrā traxit ⁊ celū. h pe-  
tras rupit. monumēta pate-  
fecit. inferna reserauit. den-  
saz horrore tenebray radi-  
os solis abscondit. Debat  
em h testimoniu⁹ suo mūd⁹  
auctori. vt in h casu Aditor⁹  
sui vellēt vniuersa finiri. hec  
Leo. Non ȝ mirū ait Ansel-  
si sole p̄stato tu p̄stistis.  
sē terra p̄remiscente tu con-  
tremisces. si scissis facis cor-  
tu⁹ scindis. si silentio iuxta

crucem mulierib⁹ tu' cōlaci-  
maris. Considera ȝ tu o hō  
redēpte q̄s q̄nt⁹ et q̄lis est q̄  
p̄te pendet in cruce. Cuius  
trāsitiū ⁊ celū luge⁹ ⁊ terra et  
lapides duri q̄si cōpassione  
scindunt. Cui⁹ mors mortu-  
os viuificat. ⁊ quē oīa crea-  
tura suū dñm p̄fitef. O cor  
būanū oīm lapidū duritia  
duri⁹ si ad tanti rememora-  
tionē placuli nec terrore cō-  
cuter⁹ nec p̄passiōe afficeris  
nec p̄punctiōe scinder⁹. nec  
pietate molliris. Un⁹ ⁊ He-  
ronim⁹ sup Matth. ait. Oīs  
creata xpo moriēti sp̄atitur  
sol obscuraf. terra monetur  
petre scindūf. velū tēplī di-  
uidit. sepulcra aperiu⁹. sed  
solus miser hō nō sp̄atitur.  
Et bñs Ber. in ser. d sacra-  
mento altaris ait. Mortem  
p̄pter nos subire voluit qui  
peccata nostra sup lignū su-  
stinuit in cruce sua. scilicet pe-  
nam peccatorū. cuius lūore  
sanati sumus. Quid fac⁹ hō  
indigne. qd facis hō ingrate  
Adora deuotius. recole fre-  
quentius salutes mūdi pro  
te passam. vitam pro te mor-  
tuam. fortitudinē infirmatā  
Si membrū christi es com-  
patere capiti tuo. Si frater

xpi es comozere ffr tuo. pla  
ge. dote cu geitur laciis sup  
morte pcciosaz vnigeniti dei  
pzia Alioqn si n̄ doles. si nō  
plāgī. si nō paterī. deliras.  
degeneras. beluā sapia. letar  
giā paterī. hoiez diffiterī. sz  
z brūs aug<sup>9</sup>. i qdā ser. o pas  
sioē q̄ icipit Qd̄ taceri dō no  
luit. Temp<sup>9</sup> ē ingēdi. passio  
dñi celebrat. tps ē gemendi.  
tps fēdi. tps pficēdi. tps de  
pccādi. Et q̄ nfm idone<sup>9</sup> ad  
effundēdas lacrias p digni  
tate dolorī rati. Nam tppha  
ait. Quis dabit aquā capiti  
meo. z ocul̄ meis fōrē lacria  
rū. Si fō fōs lacriaz eēt in  
ocul̄ nris nec ip̄e sufficeret.  
Nec aug<sup>9</sup>. Sed forte dicis  
quō xpo ppati pofo quō illi  
p dolere. q̄ nūc lōge fact<sup>9</sup> ab  
oi dolore z tristitia. regt om̄i  
plen<sup>9</sup> gaudio glōsus in celo  
Nec em̄ miles strenu<sup>9</sup> filio  
suo fortit<sup>9</sup> i iimicos pugnā  
tet z per dura vuluera i eos  
triūpbāte p<sup>9</sup> pccū triūpbū  
ut plene recuperā sanitatez  
cōparit. q̄ntimo pgaudet ve  
hernēt z o fortitudie pbara  
filij. de glā triūpbi. de acq̄si  
tiōe spoliū z subiugatiōe ini  
mici. Ita iustior nob̄ videt  
letādi rō de passioē pñica. et

pp̄ xpi exaltatōz z glāz ppter  
qd̄ de<sup>9</sup> exaltauit illum zc. ait  
apls ad Pbil. ij. z pp̄ crude  
lissimā subieccōz atz destru  
ctiōē inimici. z pp̄ nřaz re  
dēptōez. Preterea cū dolor  
z tristitia q̄ i pposito p eodez  
reputāt. qz passio magī tri  
sticia q̄ dolor pprie dicta est.  
Eā i tristitia fm Aug. vt s̄  
dictū ē. est qdāz dissensio ani  
mi ab his rebo q̄ nob̄ nolen  
tibz accidūt. Passio em̄ xpi  
nō est a nob̄ nolita. sz magis  
volita velut redēptio nostra  
Nāc em̄ petr<sup>9</sup> nolebat z ar  
gu<sup>9</sup> est a dño. audinieg. va  
deretro satanas. qz scāda  
dolum es mihi. qz nō sapi  
es q̄ sunt dei sed ea q̄ sūt ho  
minūz. Matth. xvj. Deniqz  
sic p̄co nři bāc xpi passionē  
fururā desiderabāt p quā se  
nouerāt saluādos Vñ Esa.  
liij. dē et psona eoz. Deside  
rauit<sup>9</sup> eū despectū z nouit  
simū viroz zc. Et itē z Ue  
ni z libera nos. Flava facino  
ra plebis tue. et filia multa.  
Noueēt ā nō nisi p passiōez  
pp̄m liberant. vt manifeste  
patet p Esaiam. liij. Cuius  
limore sanati sum<sup>9</sup>. Et seqt.  
Si posuerit p pccō animaz  
suam videbit semen lōgeuū



22. Et q̄z etiā p̄sona deuot⁹  
ille passiōis cultor Ber. ser.  
h. d. natiuitate q̄i ad passio/  
nē dñm inuitans ait. Aperi/  
tu libꝝ agne dī. māsfuetudo  
p̄a. fodiēdas expone indeo/  
mar⁹ ⁊ pedes. vt p̄cedat q̄ in  
eis latet thesaur⁹ salutis ⁊ co/  
piosa redēptio. Frāge deniq̄  
q̄ esuriētibz panē tuū. solus  
ei frāgere potes q̄ sol⁹ vt cō/  
fracta p̄solides stare potes.  
⁊ i ip̄a p̄fractōe sol⁹ p̄ratē ha/  
bes ponēdi aīaz tuā. ⁊ cum  
vulner⁹ resumēdam. Tua ḡ  
miseratōe soluat aliq̄ten⁹ iē/  
plū h. s. nō penit⁹ dissoluat.  
Sepe ab anīa caro s. p̄bū  
sane ⁊ carnis seruet incorru/  
ptionē ⁊ aleplēnā p̄ferat lī/  
bertatē. vt sola int̄ mortuos  
libere agat. educens victos  
d. o. o. m. o. carcer⁹. sedētes i te/  
nebz ⁊ ymbra mortis. ponat  
aīa scā carnē imaculatā. sed  
resumēdā tertia die. vt mo/  
riēso mortē p̄imat. ⁊ vita ho/  
minū cū resurgēte resurgat.  
Dec Ber. Sic ḡ p̄ces desi/  
derabāt fufaz. ita ⁊ nouo/  
lum⁹ ⁊ gaudem⁹ esse factam.  
Jō vbi sup̄ subdit Ber. Ita  
factū ē dilectissimi. ⁊ ita fac/  
tū gaudeā. morte illa mors  
mortua ē ⁊ regeneratū sum⁹

in spem vite p̄ resurrectionē  
ibū ex mortua. Stultus ḡ  
videt ad h̄ medicari xp̄i pas/  
sionē. vt doleā. vt lacrimas  
educā. cū de ea re quā nō  
lum⁹ s. volum⁹ factā esse tri/  
stādū nō sit s. gaudēdū. Ec/  
ce n̄ modica rō dubij ex op/  
positis scōꝝ dicit⁹ or̄a. Quā  
nihilomin⁹ ex corūdē aucto/  
ritatibz dissoluē dicētes. q̄  
de passiōe dñi ⁊ gaudēdūz ē  
⁊ dolēdū. Sic ⁊ ip̄e dñs de  
ea gauisus ē. et nichilomin⁹  
doluit vebemēt. Exultauit  
in q̄. p̄ba vt gīgas ad currē/  
dū viā. ⁊ tñ ait. Tristis est aīa  
mea vsq̄ ad mortē. (iō etiā  
aīa passiōis sue diē voluit cū  
ingēti gaudio ppli cū laudi/  
bus ⁊ cāric⁹ atq̄ palmar⁹ ra/  
mis fēpi. Int̄ q̄ m̄ gaudia  
visa ciuitate bierlm̄ digr⁹ est  
lacrimari. vt h̄c Lu. xix. sig/  
nās se cū desiderio atq̄ cor/  
dis gaudio venire ad passio/  
nē. vt p̄dū hō redimeret. et  
nihilomin⁹ de sui corpis se/  
uissima lesione ac p̄tōꝝ ob/  
duratōe vebemēt⁹ ⁊ tristari  
et ob h̄ etiā ecc̄la sp̄sī sui in/  
herēs vestigis. p̄cessionī so/  
lēni in die palmar⁹. que fin  
Ber. gaudiū s̄gt. copulat of/  
ficiū de passiōe q̄d passionē

scitat. Dabet em̄ ait Bern̄.  
ser. f. de ramis pal. processio  
plausu. passio plāctū. ad my  
stice designādū q̄ d̄ dñi pas/  
sioe gaudēdū nob̄ est p̄ter z  
dolēdū. Ex gaudēdū nobis  
sit. his scrōz. testimonijs ap  
probat. Alii em̄ beatus Leo  
ser. v. de passione. qui incipit.  
Sacramētum dilectissimi.  
Lugeat carnal̄ iude⁹. s. sp̄/  
ritual̄ gaudeat xp̄ian⁹. z fe/  
stinitas q̄ ill̄ est s̄sa in noctē.  
nob̄ choruset in lucem. qm̄  
crux xp̄i eadē est z credēti⁹  
gl̄ia z nō credēti⁹ pena. Q̄/  
uis em̄ p̄sequentiū furor. nihil  
aliud i dñm maiestat̄ opat⁹  
est q̄ atrocē crudelitātē et i/  
mire suppliciū. Redēptio tñ  
hac dñi passioe verior iust/  
or. q̄ rō letādi q̄ dolēdi. Et  
scq̄t. Alta fideliū mestitudi/  
ne pascal̄ est obscurāda solē  
nitās. nec cū tristitia gestoz.  
ordo recolēd⁹ est. cū ira dñs  
vsus sit malicia iudeoz. vt d̄  
intentōe facinor⁹ volūtas sit  
īpleta miserēt̄. Si in exilu  
isrl̄ de egypto agni sanguis  
fuit restitutio libertat̄. et sa  
cratissima fetā ē festinitas q̄  
p̄ hostiā pecudis irā auerte/  
ratuastatoz. q̄nta p̄lio xp̄ia  
nis p̄cipiēda sūt gaudia. p̄ q̄

bus oīpotēs p̄i filio suouit  
genito nō pepcit. s. p̄ nobis  
oībo tradidit eū. vt i occisio/  
ne xp̄i pasca esset. v. z singu  
lare sacrificiū. q̄ nō ex domi  
natione p̄baraonis vn⁹ po  
pul⁹. s. ex diaboli captiuita  
te tot⁹ eruit mūd⁹. Hec Leo  
Et bt̄us Job. cryf. omel. xj.  
Hodierna inq̄ die dñs n̄  
pepēdit in cruce significans  
cruce tot⁹ sp̄ual̄ gratulatio/  
nis esse substantiā. Etenim  
ante ip̄m vocabulū cruc̄ pe  
na fuit. s. nūc ad gl̄iaz nūcu/  
pal̄. Dinc z apls ad Gal. vj.  
Sibi inq̄ ab sit gl̄ari nisi i  
cruce dñi n̄i ih̄u xp̄i. Item  
Bern̄. in ser. de eucharistia  
ait. Xp̄e ih̄u mortis tueme/  
moria tāq̄ opus pigmenta/  
rij. q̄si t̄bus redolēs in die/  
bus estat̄. q̄si regio aroma/  
tū quā purget est⁹ solis. z q̄si  
flores rosaz i diebo s̄nie. et  
q̄si lilis q̄ sunt in trāsitu aq̄.  
om̄ia s̄ q̄to passiois memo/  
riā cōparat. iocūditatem ha  
bent nō tristitiā. Gaudēduz  
q̄ nob̄ est de xp̄i passione ni/  
hilomin⁹ z compatiendū nō  
vno atq̄ eodē respectu. s. di  
uersis. De q̄ mḡ dist. vi. li. j.  
iniaz. q̄stione solucō q̄ q̄rit.  
vtrum viris sanctis placere

debuerit q̄ xp̄us pateret v̄l  
occideret. dicit. debuit pla/  
cere eis. sed nō intuitu ipsi⁹  
cruciatu. Voluerunt ergo  
et vehementer cupieſt xp̄m  
mori ppter liberatiōez hoīz  
z impletōem diuine volun/  
tatis. sed nō voluerunt dile/  
ctione afflictōis ip̄i⁹. De eo  
dem ḡ letabant̄ z tristabant̄  
sz ob aliud gaudebant z ob  
aliud dolebant. Volebant  
xp̄m mori p hoīs redempti  
one et tamen de morte ip̄i⁹  
diuersis causis corda corū  
varie mouebant̄. Et sequit̄.  
Illius passionēz credentiū  
pie mentes voluerūt fieri si/  
cut futurum credebāt. Ecce  
quo respectu passio christi a  
nobis volenda est. inquan/  
tum. s. per eam patris immo/  
totius trinitatis gloria cla/  
rificata et voluntas imple/  
ta est. inquantū per eam ho/  
mo christus extra tatus est. et  
recepit nomen quod est sup  
omne nomen. vt in nomine  
eius om̄e genu flectatur ce/  
lestium terrestrium et infer/  
norum. inquantū per eā an/  
gelica ruina reparata est. in/  
quantū per eam perditus  
homo ac perpetue damna/  
tiōis vinculis compeditus

inuent⁹ est solutus et here/  
ditati p̄dite restitutus. et sic  
de alijs fructibus passiōis.  
Sed nunc videamus quo  
sit respectu compatiendum  
et condolendū. Nam q̄ pa/  
tientī christo compatiendū  
sit iam multis testimonijs ē  
ostensum. Cui etia⁹ aposto/  
lica auctoritas accedit. Ait  
em̄ Petrus. Christo passo  
in carne. et vos eadem cogi/  
tatione armamini. i. Pe. iij.  
Paulusq; ad Roma. dicit.  
Ipse em̄ sp̄s reddit testi/  
moniūz sp̄itui nostro q̄ su  
mus filij dei. Si autem fi/  
lij et heredes. heredes q̄dez  
dei. coheredes aute⁹ christi.  
Si tamen cōpatimur vt et  
simul conglorificemur cum  
illo. Et ad Heb. xij. Ihs vt  
sanctificaret p suū sanguinē  
pplm suū extra portā passus  
est. Exeam⁹ igit ad eū extra  
castra improperiū et⁹ portā  
tes. z similia. Quia ḡ cōpati/  
endum illi est. cōsiderandū  
quō id fieri debeat atq; pos/  
sit. Ubī aduertendus q̄ du/  
plici⁹ possumus compati/  
patientī christo Vno modo  
passiōi illius condolendo.  
Alio modo cōpassiōē eius  
imīrādo. p̄mū agim⁹ cum ex

hoy memoria q̄ passus ē do  
min⁹ in nob̄ tristitiā q̄ndam  
excitant⁹ siue displicentiā q̄  
cor: nostz affligēdo vice q̄lis/  
cūqz sp̄edēde ḡitudis mo  
lestiā hanc in⁹ assumim⁹. vt  
aliq̄ntulū illi p̄formemur q̄  
p̄ n̄ra salute p̄tulit vniuersa  
Est em̄ tristitiā i nob̄ q̄n p̄  
intentiā meditaciōz ac distin  
ctiā p̄ntiā nob̄ facim⁹ in fan  
tasia ea q̄ illata sūt xp̄o. ac q̄  
bus ip̄e afflic⁹ ē p̄ nob̄. Dec  
dū nob̄ displicēt simplr vel  
ex p̄ditōe. ⁊ tñ consideratiōe  
sunt p̄ntia generāt in nob̄  
tristitiā ⁊ dolorē. vt ex supra  
dictis patet. S3 forte dubi  
tas. q̄ nob̄ displicere possint  
i passiōe xp̄i. dicendū breuit  
s̄ displicet q̄d nolum⁹. Pri  
mū ḡ est q̄ passiōe xp̄i sim  
pliciter nō dēm⁹ nolle. Nam si  
simplr eā nollēm⁹ iā volūta  
tem n̄raz volūtatī illi⁹ diffor  
marem⁹. Nā ip̄e oblat⁹ ē q̄a  
voluit. et q̄d ip̄e voluit nos  
nolle nō dēm⁹. Nō ḡ de illa  
dolēdū ē aut tristādū tanq̄  
d̄ renolita simplr. s3 magis  
sic nob̄ ē gaudēdū. Ut ḡ bre  
uiter dicā⁹. oīa illa possum⁹  
⁊ dēm⁹ nolle simplr. vl̄ ex cō  
ditione q̄ ⁊ q̄uo noluit xp̄us  
passus. ⁊ ita d̄ oīibz his tri

stari d̄ q̄to sua aīa p̄tristabat  
Dec̄ at̄ q̄ sint q̄re s̄. Et h̄ re  
memorādo breuissime īme  
morātibz ea q̄ p̄tulit xp̄s oc  
currit m̄lta. Primū lesio xp̄i  
corp̄alis siue etiā fame p̄ cō  
niciā ⁊ irr̄idēs. quā s3 vt sa  
scripta ē xp̄o nō nolum⁹ sim  
pliciter. nolum⁹ tñ eā ex p̄diti  
one. vellem⁹ oīi s̄ xp̄m p̄ no  
stra liberatiōe pati nō oport  
uisse. si oīa cetera eā iusta p̄  
spera ⁊ p̄ se appetibilia fuisset  
siue ea nolum⁹ etiāz rā sena  
xp̄i vulnera nafali q̄daz de  
clinatiōe q̄ nafalit q̄s īfugit  
⁊ bozret vulnera nedū i se s3  
i p̄xio. maxie at̄ amico. Dec̄  
at̄ nolitio p̄ditionata ⁊ boz  
roz nafalis s̄m p̄dicta suffi  
ciūt ad causandū tristitiā m̄.  
dū q̄ sic nolum⁹ accidē vl̄ ac  
cidisse apprehēdim⁹. s̄c̄ de vi  
dēte aliū incidere vl̄ secari a  
medico aut p̄ncere merces  
Ocurr̄it deniqz offensa fili  
d̄i ⁊ sūme trinitat̄ p̄ s̄ singu  
lare pctm crucifixoz indeo  
rū ⁊ ḡtillū. dū viri imp̄i vt  
ait Bern̄. ser. de passiōe. virū  
iustū iniuste occiderūt. ⁊ sacri  
legas man⁹ i ip̄m dei filiū in  
iecerūt. Ad q̄d expalluit et ex  
pauit tota machina mūdiā  
et pene i antiquū chaos sūt

oia renouata. Et h̄ simplicit̄  
nob̄ dz z maxie dz displicere  
Occurrit z igratissima xp̄ia  
noz mltitudo. filiū dei ostē/  
tarui habēo z sibi metip̄i rur/  
sum crucifigēs. vt ā tactū est  
q̄ p̄ctā et maxie p̄p̄a. q̄ dei  
offensua. merito tristitiā in/  
gerūt z dolorē. z alia multa.  
vt eoz dānatio z sanguinis  
xp̄i frustratio. q̄ lōgū est oia  
enarrare nob̄. cuz animi n̄rī  
dissensioe occurrēt. z p̄ p̄ns  
in nob̄ tristitiā generabunt  
Pl̄ plusq̄ durioz q̄ passus  
ē meditatio. q̄ etiā alios plu/  
rimos h̄nt fruct̄. q̄z deda/  
ratōez aliao cēsu refuandū  
Jōāt Ber. ser. cliiij. sup can/  
tica ait. Tu si sapia imitabe/  
ris sp̄ose p̄udētia. atq̄ hūc  
mirrbe fasciculū d̄ penetra/  
li tui pector̄. nec ad bonā pa/  
tier̄ auferri. Amara illa oia  
q̄ p̄tegulit sp̄ i mēoria reti/  
nēs. z assidua meditatioe re/  
uoluēs. z etiā q̄ sequū̄. Lō/  
pati deniq̄ debem̄ xp̄o pas/  
sionē eī imitādo sic ip̄e ad/  
monuit Qui nō accipit cru/  
cē suā z seq̄t me. nō ē me dig/  
nus. Mat̄. x. Imitat̄ autē  
xp̄i passionē q̄ p̄t illū sine i/  
termiſsiōe mori diaboliciis  
illusiōibz. mūdi illecebris et

concupiscencijs sue carnis.  
Morit̄ dico. nō p̄sentiendo  
s̄z virilit̄ expugnādo Ad q̄d  
nos hortat apl̄s. Morit̄i/  
cate inq̄t mēbz viā q̄ se sug/  
terrā. Que seq̄t. fornicatōez  
inuidiciā. libidīnē. p̄cupiam  
malā. auariciā. irā. indigna/  
tionē. maliciā. turpē f̄monē.  
Nec cū sunt mēbz veteris  
boia. p̄t q̄d seq̄t. Expolian/  
tes vos veterē hoīez cū a cū/  
bus suis. h̄ ē. mēbz ā dictis  
Itē ad Gal. v. Qui āt se xp̄i  
carnē suā crucifigēti cum vi/  
cijs et p̄cupiscencijs. Et. ij. ad  
Eoz. iij. Sp̄ inq̄t mortifi/  
catōz ihu xp̄i i corpe n̄ro ar/  
cūferētes. vt z vita ihu i cor/  
poribz n̄ris manifestet. Nūc  
cōpatiēdi moduz breuē Leo  
papa ser. xviij. de passione. q̄  
incipit. Sacra dilectissimi  
sat̄ late tradidit. in cēsa di/  
cēs. Quis xp̄m passus. mor/  
tuū z resuscitatū colit. nisi q̄  
cū ip̄o z pat̄ et mori et re/  
surgit. Siq̄dē pacē cū h̄ mū/  
do n̄s amatores mūdi h̄c  
nō p̄nt. z nulla vnq̄ iniquitati  
cū eq̄tate cōmunio. nlla mē/  
datio cum veritate p̄cordia.  
null̄ ē tenebris cū luce p̄sen/  
sus. maliḡz q̄z sp̄rituū ad/  
uersus sc̄os insidie nō quic

scūt. ⁊ sine occulto dolo sine  
agto filio i oibo fidelibz pposi  
tū volūtātē infestāt. Inimi  
cum nāq; illis est omne qd  
rectū. omne qd castū est. Xpi  
q̄ cultores mortificatē cupi  
ditatibz. crucifixis corpis se  
sibi. ad nullū hostium merū  
ad nullū inclināt obsequiū.  
voluntatē ei dei sibi pferūt.  
⁊ tāto ampli⁹ se amant q̄nto  
amplius p dei se amore nō  
amāt. Lūq; audiūt diuinū  
sibi dici. Post cōcupiscētiās  
tuas nō eas. ⁊ a volūtate tua  
auerte. diuidūt affect⁹ suos  
⁊ legē mētē a corpis lege di  
scōdūt. vt ex q̄daz se pte sibi  
denegēt. p̄dētes sei his que  
carnalit⁹ cupiūt. ⁊ inueniē  
tes se in his q̄ sp̄ualit⁹ cupi  
scūt. Dec Leo. Ad hunc pa  
tiēdi modū nos dirigit scri  
ptura in sup allegat⁹ ⁊ alijs  
multis. Hā postq; petri⁹ dixe  
rat. Xpo i carne passo ⁊ vos  
eadē cogitatōne armamini. q̄i  
exponēs q̄ dixit addit. quia  
q̄ passus est in carne desijt a  
petiā. vt non iam desiderijs  
boīm s; volūtati dei qd reli  
quū est in carne xp̄is viuāt.  
Ad idē facit qd. c. ij. eiusdem  
ep̄le scribit. Xps in q̄t pass⁹  
est p nob. vobis relinquens

exemplū vt seq̄mini vestigiā  
ei⁹. in q̄ seq̄t. vt a petiā mor  
tui iusticie vinam⁹. sic et ille  
petiā nō fecit. nec innētus ē  
doli ore ei⁹. Sicut qd paul⁹  
dixerat. si tñ ppatim. p̄inet  
ad id qd s̄ dixerat. si scā car  
nis mortificauerit⁹ viuētis.  
fm glosam h̄ in idem tendit  
etiā ad Hebr. e. scribēs diceret  
Exeam⁹ extra castra. sic diē  
glo. extra castra corpis mor  
tificātes mēbra cū vicijs et  
cupiscētijs portātes patie  
ter ip̄operiū ei⁹ p̄stāt suffer  
re oia aduersa vsq; ad mor  
tē p xpo illata. Hoc q̄ i sum  
ma est ppati xpo p imitand⁹  
virilit⁹ resistere et nullaten⁹  
p̄sentire q̄buscūq; a lege xp̄i  
trahētibz sine cupiscētijs  
aut suggestibz internis si  
ue blandimētis aut psecuti  
onibz externis. qd q̄ fac mo  
lestias multas patit int⁹ ⁊ fo  
ris. q̄ ferēdo ppe xpm seipm  
crucifigit. ⁊ sibi morit⁹. viuē  
āt xpo cui ppatit. h̄ ppassio  
pncipalior est p̄ore ⁊ magis  
necessaria. sine q̄ p̄or nō suffi  
cit. q̄ etiā sic xpo nō ppatitur.  
iam nō ppatiēdo xpm cruci  
figit. Ad hāc āt pma ordina  
tur et disponit. q; oia facile  
vincit. oia tolerabilia nobis

nos efficit passio xpi deuote  
meditata. id volens hortari  
ad scdm modum passionis  
beatus Petrus promissit xpo pas/  
so in carne et vos eadem cogita/  
tione armamur. quia cogitatio  
eiusdem passionis arma nostra se  
quendo per omnia aduersa toleranda  
per patientiam armamur. Hinc  
Gregorius in omelia. Nihil adeo  
grue quod non equanimiter tolere si  
pro passionis ad memoriam re/  
ducatur. Ita agamus charissimi  
pro deuote passionem et inquit  
meditemur et condolere illi.  
sed et patiendo et laborando imi/  
temur eum. ne unquam a via quam  
monstrauit declinemus. Quia si  
quam obseruatione christiane quis  
sentiat se limites excessus vel/  
le et in id cupiditates suas  
cedere quod cum a recto itinere fa/  
ciat deducere. Currat ad cru/  
cem domini. et ligno vite motus  
noxie voluntatis affigat ac vo/  
ce prophetica ad dominum clamet et  
dicat. Confringe clauis timor  
carnes meas. a iudiciis em/  
tuus timui. Hoc autem est cla/  
uis timoris dei carnes habere  
proflatas. corporeos sensus ab  
illecebra illiciti desiderij. sub  
metu diuini procleri iudicij. ut  
quod resistit peccato. et concupiscentias  
suas ne quod morte dignum ope

ret interficit audeat cum apostolo  
dicere. Vixi mundo cruci/  
fixus est. et ego mundo. Et iterum.  
Vixi viuere christus est. et mor/  
ris. pro illo. lucet. Dignum lu/  
crum ubi pro mori peccato datur  
christus vita gratie et iusticie et glorie.  
Datur enim voluntati sue dominus se  
suis. ipsius voluntate per gratiam li/  
berans. per iusticiam denans. per  
gloriam eternam beatificans  
coronans. quam ordo suo acqui/  
sit agone et triumphali morte  
crucis hodiernarum amarissi/  
ma passione dei filius dominus noster  
ihesus christus. cui cum eodem patre  
et spiritu sancto sit laus gloria ho/  
nor potestas et victoria per eterna  
secula seculorum Amen.

Alia introductio sub alio  
tribeate. Proprio filio suo nō  
pepercit de<sup>o</sup>.

## Propter oīa ope

ra misericordie dei q̄ ab initio se  
culi salutē sūt impēsa mortu  
lū nībū ē mirabū<sup>9</sup> nīcībūq;  
sublimē<sup>9</sup> q̄ q; p mīdo cruci  
fix<sup>9</sup> ē xp̄s. vt ait Leo. Unde  
xp̄iane spei s̄a rō et pncipal  
causa cruc. xp̄i ē. q̄ lz iudeis  
sit scādālū. gētib; āt stulticia  
Hōb m̄ dei s̄tus est et dei sa  
piētia. Vñ summū b̄ et potē  
tissimū diuinum misericordie sa  
cramentū. sp̄ quidē in cordi  
bus nostris cū tota sua dig  
nitate retinendū est. s; nunc  
vnuaciorē animi sensū et pu  
riorē exigit mētē intuitū. qñ  
illud nō vt p̄teritū s; vt nūc  
p̄sens fm institutiōem s̄acte  
marris ecclē celebrā<sup>9</sup>. Qu  
uis aut̄ dominice passionis  
sacramentū plenissimum sit  
om̄i spūali p̄solatōe et do  
ctrina. inueniatq; in ea recol  
lecta refectiōem vnusquisq;  
fm cordis sui affectū. amore  
succesus sancti ignis somē  
tum. infirmus medicamen  
tum. tumidus spei baculuz  
consolatōem turbat<sup>9</sup>. illumi

natōez cec<sup>9</sup>. liq̄ factiōez indu  
ratus. vt sic ip̄a passio bñdū  
cta om̄ia in om̄ib; . Tamen  
q; ad singula tractanda tē  
pus angustū est. vt h̄storie  
veritatē psequamur. ceteris  
omissis ea attēti<sup>9</sup> p̄siderem<sup>9</sup>  
q̄to tanti doloris amaritu  
dinē cogscam<sup>9</sup>. ad qd̄ p̄posi  
tum michi seruit verbum  
apostoli ad Roma. viij. scri  
ptum. et toties in diuino of  
ficio repetitū. Proprio filio  
suo nō pepcit deus tē. In q̄  
quidem s̄bo. et si paterne pie  
tatis ineffabilis munificen  
tia q̄ vnigenitum suū p̄pec  
catorib; et inimicis tradidit  
manifestat. sicut scriptū est.  
Lū adhuc inimici essem<sup>9</sup> re  
cōciliati sum<sup>9</sup> deo p̄ mortem  
filij ei<sup>9</sup> Romanoz. v. nībilo  
minus tamen et passionis  
domini amaritudinē si attē  
das diligentius representat  
cū patres nō pepercisse filio  
p̄testatur. Si em̄ fm topicā  
ph̄i. quod magis videtur in  
esse nō inest. nec illud quod  
min<sup>9</sup> videt inesse inest. Par  
cere nulli ira inest si ē paren  
tib; respectu filij p̄p̄i max  
imē vnigeniti scz. sicut ait per  
Esaia dominus. Nūq̄d po  
tēst obliuisci mulier infantē.



suū vt nō misereat filio vteri  
sui. Si ḡ q̄ genuit nō peccat  
q̄s alī peccare potuit. Habiuit  
āť dñs illos fm duplicē natu  
rā duplicē generantē. fm di  
uinā habuit p̄ter deū. sic ipse  
dixit. Qd̄ dedit mibi p̄ ma  
ius oībo est. Ego z p̄ vnum  
sum⁹ Job. i. Scdm̄ hūanā  
habuit indeoꝝ gentē. Hinc  
dixit. Salus ex iudeis est.  
Joh. iiii. Reuter peccat vter  
q̄ p̄ celest̄ z indeoꝝ p̄ls in  
mortem ignominiosam tra  
didit s; nō eadem intentione  
Pater q̄des celest̄ ex carita  
te eximia vt nob̄ in eternū  
parceret p̄rio filio suo i pas  
sionis tpe nō peccat. teste fi  
lio Jo. iij. Sic pater dilexit  
mundū vt filiū suū vnigeni  
tū daret. vt oīs q̄ credit in il  
lū nō pereat s; habeat vitā  
eternā. Iudei p̄o ex inuidia  
mortalī vt illi nō peccet nec  
sib̄ ip̄s peccerūt. Dic vos  
illa infanientes ppli ad iudicē  
parcere volentē. Sāgulis  
sup̄ nos z sup̄ filios nostros  
Matth. xxvij. Et synagoga  
nō peccat testi ē illa vox eoꝝ  
toritēs repetita. Tolle tolle.  
crucifige crucifige. si hūc di  
mitte s; barrabā. Testi est z  
p̄phā. Facta ē mibi bēditas

mea q̄si leo in silua. dedit ḡ  
me vocē Hier. xij. Et etia;  
sum⁹ p̄ nō peccat probat  
vox clamorū validi. Veli be  
li lamazababani. Et reue  
ra vbi p̄ ille misericordiaz  
nō peccat ad penā oīa veni  
niūt. Si deus inq̄t ap̄ls p  
nob̄is q̄s ḡ nos. Ubi thēa.  
Ita in opposito. Si deus ḡ  
nos q̄s pro nob̄ esse poterit  
Hinc etia; ea q̄ videbāt esse  
p̄solatōnis dño ad maioris  
augmentū doloris fuisse cō  
probanť. sicut flentiū mulie  
rū sequela. quibus ait. Filie  
hierusalem nolite flere sup̄ me.  
sed sup̄ vos z filios vestros  
Luce. xxij. Et ḡginis m̄fis  
r̄stissimā p̄sentia. cui se sub  
dens. alium assignauit filiū  
dicēs. Vultis. ecce fili p̄rū.  
In omībo ḡ penam inuenit  
q̄ p̄ p̄rio filio suo non pe  
perit. quas vt cōpassius mē  
te tractare possim⁹ patientes  
filiū simul z cōpatientē ma  
trem nob̄ datā imploremus  
dicentes deuotione intima  
Pater noster qui es in celis.  
Aue maria gratia plena do  
minus tecum.

Sequit̃ alia introductio  
sub alio themate.

## Rtraue/

**I** rūt aque vsq; ad  
aiāz meā. ps. lx/  
viii. Verba hec  
sūt viri fm̃ cor dei regij. p̃phe  
pueri cithare de David. qui  
p̃phetico spū tenfam ī salua/  
cor̃ mūdi corge citharā teti  
git. ei usq; passionē ceter̃ cla  
ri⁹ p̃reuidit. ⁊ psalmoz suoz  
cantic⁹ desiguit. de q̃ etiā to  
tū ps. lxxviii. degessit. In cu/  
ius p̃ma portiuicula p̃ thēa/  
te dicēdoz ꝑba assūpta eius  
dez passionis amaritudinē  
oīm alioz afflictōes excedē/  
tem quā p̃ n̄ra salute miseri  
cordiarū v̄sio hodierna die  
sua spōte subiit subtiliter et  
sūmarie p̃phēdit. Aquā em̃  
tribulatōis afflictōz siml̃ et  
affligētes ac tribulātes esse  
iam dudū ac frequēte sepiura  
docuerat. de q̃ ē etiam illud  
Esa. viii. Ecce v̄sio adducet  
sup̃ eos aq̃s flum̃is fortes ⁊  
m̃ltas regē assirioz ⁊c. Nul  
l⁹ at̃ tribulatio aiāz ita trās/  
fixit quō aiāz xpi. Si q̃dem  
tribulatōis afflictō aiāz dñi  
iesu xpi attingit quā hodie a  
corge sepauit. ⁊ ꝑ cōe cū alijs

martyr̃is habuit. q̃s iusticiā  
etiā a p̃secutoribz p̃ea glorio  
sam p̃duxit ad mortē. v̄z n̄  
aiāz eoꝝ intrauit. q̃ ⁊ si corꝑa  
acerba sensēit tormēta. anie  
tū eoꝝ p̃solatōes multimo/  
das accepit. vt d̃. f. n. Soli  
us xpi passio sic torreno fel/  
le aiāz introiuit q̃ oīs p̃so  
latio passionē alleniās ē sub  
tracta. in q̃ ⁊ si m̃f ꝑgo v̄t po/  
te cur⁹ cū vnigenito filio cor  
vnu erat ⁊ aiā vna. sat̃ mul  
tūq; accessit. qm̃ ⁊ de ip̃a p̃di  
ctū ē. Et tuā ī p̃i⁹ aiāz p̃trāsi  
bit gladi⁹. nō tñ sine p̃solato  
re reliq̃t q̃ eā vnice electā dī/  
lexit. dū iam iāq; ī cruce mo  
riēs custodē ac fuitozē disci  
pulū ꝑ ceter̃ dilectū tradidit  
vice sua. Ip̃m vero v̄sim  
ita mar̃ altitudo salissimā ⁊  
passionū tēpestas absorpsit  
ac penitus dimerisit. vt sub/  
traheret q̃cqd̃ alleniare. ad/  
deret q̃cqd̃ dolores ac tristiti  
ciā potat augm̃tare. Jō ait.  
Laboraui clamās. vot̃ cla/  
mor̃ erat. Deli deli. Rauce  
facte sūt fauces mee. p̃t bu/  
mor̃ defectū. arefēte vt te/  
sta frute mea. Jō defecerūt  
oculi mei ꝑ lacrimaz multu/  
tudīe ⁊ violētia mor̃is dure.  
Vere itaq; intrauit aque

vſq; ad aīaz meā. q; vt alibi  
dī. Repleta ē malis aīa mea.  
Ad hāc at paſſiōis vehemē/  
tiſſime hiſtoriā fm morē an/  
tiquū diueniſſi. Ita q̄ſo audi/  
te illū p nob paſſā vt et nos  
illi aut mag; vos ī illo ſpati/  
ſatagar; ne facis rigidiora  
inuēniāſ vīa corda. q̄ patie/  
te dñſo ſciſſa ſūt. Pendēte ei  
ī patibulo creatore. ait Leo  
in ſer. g. ſ paſſiōe tē vt ſ. b. t  
Addat auctoritas Ber. ſ ſa/  
crāmēto. b. v. Et ang. q̄ ita/  
tim ſeq̄t ibidē. Adde reuera  
nō ſufficeret niſi t de iterio/  
ribo aīe nſe ſcaturiret. Quip/  
pe cui nō ſat; viſū eſt p nſis  
petis vniverſa extrinſec⁹ il/  
lata ſuſtinere. niſi etiā paſſio/  
nis aq̄ intrarēt vſq; ad aīaz  
ſuā. dignē nō rīdem⁹ niſi cō/  
paſſiōis torrēs amaricet aīe  
nſe iteriora. q̄ pūſ petā nſa  
p q̄bo ille paſſus ē ſedaueſt.  
Vlex niſi ille q̄ ſol⁹ dare pōt  
aquā viua; petētilo ſontem  
nob donauerit lacrimaz in/  
nanū nitimur. Jō ad illū ſi/  
ducialr recurram⁹ deuotiſſi  
mē rōgātes vt q̄ ſua paſſiōe  
mouit celū. terrā et inferna.  
nſa etiam corda ſcindere ac  
ad recte cōpatiendū dignel  
emollire. iterceſſiōe triſtiſſi

me ſue matr; bodie ſibi a ce/  
ter; veredicto ineffabilito ſte/  
tibo t lacris aſſiſtēt;. Pro cu/  
iſ ipetratōe dicam⁹. Dī nſ  
et Aue maria. Intrauerūt  
aq̄ vſq; ad aīaz meā. Aquas  
illaſ paſſiōis xpī aīa redun/  
dātes ita nos ſuſcipe curē⁹ ī  
nobis quō ille ſuſcipe eſt di/  
gnat⁹. Jpē ei ad pſis bono/  
rē p nob tāta; aq̄; ſuſtinuit  
impetū. nos ad ill⁹ bonorē  
t noſtrā ſalutē caſdē aquas  
degultando compatiamur.  
quod vt fieri facili⁹ poſſit  
Primo tē

## Insignis dua

rum passionū dñi ihu xpi/  
sti nostri saluatoris. collectio  
quorundam diuini verbi di  
scernissimorū p̄dicatoz doctri  
nalis ⁊ deuotiōis excitatiua  
p̄ die veneris sancta sez para  
scenen. vtq; vulgo p̄dicabi  
lis. p̄gruētissima textualiter  
ex quattuor euangelioz cō/  
cordantijs. ac plurimū sancto  
rum accuratissimis senten/  
tijs q̄florencissime p̄cedēs  
p̄ partes et passus multifor  
miter articulis distincta.

## Passio cuius

dam diuini verbi conciona  
toris fecundissima pro cele/  
bri tempore dici parascenes  
ad populum p̄dicabilis ple  
nam scripturaz redolens sua  
uicatem feliciter incipit.

## Gre

dimini fili/  
lie syon et  
videte re/  
gē Salo/  
monis in  
diadema

te q̄ coronauit eū mater sua  
Lanceliū. Verba ista hodie  
cuiuslibet fidelis anime propo  
nuntur ad meditandaz xp̄i  
amaram mortem per com/  
passionem. in qua vtq; flere  
magis libet q̄ aliquid dice  
re. Licet em̄ quotidie habē  
da ē mēoria p̄passionis mor  
tis eius. eo q̄ nihil tam effi  
cacē ad curanda conscientie  
nostre vulnēra. et ad purgā  
dum mentis aciem. q̄ xp̄i  
sti vulnerum sedula medita  
tio. vt dicit b̄tus Bernard⁹  
super cantica sermone. cliij.

Hodie tñ ante oculos no  
bis sp̄cialiter et⁹ passio ama  
rissima ponit diligentius in  
tuenda. vt ad gratiaz actio  
nes mens nostra excitetur.  
⁊ xpo passo p nob cōpariat.  
Quia iuxta dictū prophete  
Ezechiel. xxiij. Anima que  
nō fuerit afflicta die b̄ peri  
bit de populo meo. Hodie  
nanq; velū tēpli scissum est.

petre fracte. monumēta ap-  
ta. cōmota sūt oīa elementa.  
Q̄si mortez filij dei lugentia.  
Et si b̄ fecerunt irrōnabilia  
multo magis nos boīes q̄ su-  
mus a d̄i eius imaginē creati  
z p̄ passionē ei⁹ z mortē redē-  
pti ip̄i p̄pati debem⁹. Hanc  
raliter em̄ mēbra p̄dolēt ca-  
piti. ramī radici. amicus suo  
amico speciali. Q̄n̄ dolem⁹  
caput. os sibi subtrahit ciba-  
ria. venter acriorē tenet die-  
tam. totum corp⁹ non q̄scit  
f̄m illud poetici. Q̄n̄ caput  
egrotat tūc cetera mēbra do-  
lēt. Caput n̄m xp̄s est q̄ in-  
fluit nob̄ sensum fidei z mo-  
tum caritat̄. Hodie igit̄ le-  
gitur caput n̄m coronat⁹  
spīnea corona. vñ nō debēt  
vivere sub isto capite mem-  
bra delicate. Egredimī igit̄  
filie spon. sanie fideles z de-  
votē z videte visu interiori.  
Tracta. regē Salomonē. s.  
xp̄m vcz pacificū q̄ p̄ s̄gul-  
nē cruc̄ siue q̄ sūt in cel. siue  
q̄ in terriis sūt pacificat. Ad  
Col. iij. Videte inquā cum  
mēte cōpassiva in diadema-  
te scz corona spīnea z passio-  
nib⁹ illar̄. qua coronavit eū  
mater sinagoga iudeorum.  
mortez ei inferendo. Unde

Bern. sup̄ codēz h̄bo. Egred-  
diamur fr̄es ad eum q̄ extra  
portam passus est. Egredia-  
mur inquā de obliuione ad  
memoriā. fasciculos mirrbe  
iter vbera collocātes. Egred-  
diamur itez de ingratitudi-  
ne ad gr̄az actōes claman-  
tes z dicētes. Quid retribu-  
am d̄no p̄ omib⁹ q̄ retribuit  
mibi. Ego autē vt de me in-  
terim loquar. si meipsuz im-  
pendam tibi. nō ero p̄dign⁹  
p̄uidētie tue Egrediamur  
deniqz d̄ amore carnis z ho-  
nore mūdi. cruc̄ p̄tumēlias  
imitātes. S; qz nihil possu-  
mus sine gr̄a ideo oportet  
ipsam implorare. sed qz ipsā  
nō possum⁹ hodie a cōsuetā  
virgine Maria implorare.  
nec ad eā recurrere. p̄rimo.  
quia non est nobis audācia  
recurrendi ad eam. p̄sidera-  
to q̄ eius vñgenit⁹ hodie p̄  
nob̄ est v̄tuperatus. flagel-  
latus. mortuus. et in cruc̄is  
patibulo crucifixus. Unde  
p̄pter hoc p̄didimus audāci-  
am. Itē qz etiam nobis de-  
ficit potētia. qz si volum⁹ eā  
salutare dicēdo Ave maria.  
quia ave significat sine ve.  
ab a quod est sine et ve. ipsa  
p̄o plena dolore ex passione

vulgeri sui p̄t r̄ndere q̄ ho-  
die mag̃ ē pl̄ave. i. tristitia z  
dolore q̄ fuit aliq̄ creatura  
m̄di. z si volum⁹ dicere **Ma-**  
**ria**. i. amarū. maior ei multū  
plicabil⁹ dolor. z si volum⁹ di-  
cere **Isa** plena. ipsa merito  
poterit r̄ndere. imo pl̄ea sū  
oī dolore z tristitia. z si volū⁹  
dicere **Quis** tecū. ipsa r̄ndebit  
q̄sō ē dñs mecū. imo p̄dile-  
ctus fil⁹ meus non tāq̄ de-  
s̄ tāq̄ vilissim⁹ bō in cruce ē  
appensus z cū iniquo depura-  
tus z a me est a p̄ditore abla-  
tus. **Sz** si dicim⁹. **B̄ndicta**  
**tu** i. mulierib⁹. **Isa** r̄ndebit.  
Imo hodie toti mūdo male-  
dicta. Et si dixerim⁹ **B̄ndi-**  
**ctus** fruct⁹ v̄ter⁹ tui. facim⁹  
ei renouari z accrescere do-  
lorē. imo apparet p̄fidia in-  
deis ei⁹ fruct⁹ mag̃ maledi-  
ct⁹ q̄ vnq̄ fuit aliq̄s. z si dici-  
mus. **Sctā** maria ora p̄ no-  
bis **Isa** dicet. ego nō possū  
p̄ meorādo filiū meum redi-  
mere. m̄lto m̄is⁹ p̄oco p̄ vob̄  
hodie orare. Deficit enā sci-  
re z velle. q̄ est ita abs̄cōsum  
in m̄te diuina. q̄ ip̄m alibi  
h̄re nō possum⁹. **Quā** nō ha-  
bem⁹ hodie recursū nisi ad  
cruce q̄ sustinuit talē fructū  
vū signet se quis signo s̄cte

cruce in memoriā passionis  
dñi n̄ri ihu xp̄i. et saluet ip̄s  
sām cruce[m] lacrimabili vo-  
ce dicendo.

## **E**gredimī

**e** filie syon et videte  
regem Salomo-  
nem in diademate quo co-  
ronauit eū mater sua. **Ad**  
passionē xp̄i et p̄boz p̄missio-  
rū introductōez intelligen-  
dū est q̄ dñs n̄r ihu xp̄s du-  
as habuit matres a q̄z q̄li-  
bet d̄s coronat⁹ **Una** mater  
sua erat p̄go b̄tā. de qua d̄s  
**Dath. j.** **Lū** esset desp̄sa-  
ta m̄r ihu maria ioseph. **Et**  
**h̄** m̄r excessit z excedit oī es-  
matres. **In** electiōe. in cor-  
ruptiōe. in imperio. i. honore  
in affectiōe ad filiū. **Ab** hac  
m̄re habuit xp̄s coronā no-  
bilissime b̄uanitatis. de q̄ co-  
rona d̄s **Apoē. vi.** **Vidi** z ec-  
ce equ⁹ alto. et q̄ sedebat sup  
ip̄m habebat arcum et data  
est ei corona **In** hac corona  
erāt seprē gēme siue lapides  
p̄ciosi. Quorū p̄m⁹ ē puritas  
sine p̄tagione. **Secū**ndus p̄-  
fectio. **Tertius** sapia **Quar-**  
**tus** m̄scōia. **Quin⁹** p̄ciōs.  
**Sext⁹** fructio. **Septimus**  
serenitas. **Egredimī** igit̄

Ue syon. ⁊ videte regē purissimū. optimū. sapientissimū. misericordissimū. potentissimū. beatissimū. ⁊ serenissimū. Dabit xps aliā matrē vel pot⁹ nouercā. vtz synagogā iudeoz. de q̄ fm carnē descendit. Ab hac coronā xpus habuit amarissime passiōis ⁊ penalitatis. in q̄ ad istar poris corone. sūt septē erāt lapides siue gēme. vtz. Contemptibilitas. crudelitas. penarū multiplicitas. penarū acerbitas. p̄nobilem completionē qz p̄cep⁹ d̄ spūscō ⁊ format⁹ de purissimis sanguinibz b̄tē Marię p̄ginis. Unde sicut nilā natura xpi tenerior ita nul⁹ dolor asperior cuiusqz homini. s; sicut oculi se habēt ad aliā mēbra sic caro xpi tenera ad omnē aliā carnē. Vñ q̄dam dicūt xpm p̄ q̄uasse ictus flagelli qz Laurentiū ignis v̄rēs in craticula. Quint⁹ lapis ē penarū p̄tinuatio. Vñ dicit In laboribz a iugē rute mea a p̄ septio vsqz ad crucē patibulū Sextus lapis est malorum societas. Nam cum iniquis reputatus ē. Septim⁹ lapis est auxiliū desitutiō. vñ dicit. Circūspecti ⁊ non erat

qui adiunaret. Omnes notī mei quasi alieni recesserunt a me. Alij eñ martyres diuinam receperunt consolationem. sed sic non erat cum xpo. q̄re iclamauit. De⁹ meus ut quid me dereliquisti. Egredimini igitur filie syō ⁊ videte regē ⁊ in diademate opprobriose penalitatis. quobodierna die coronauit euz nouerca sua. s; synagoga iudeozum. Idcirco ad p̄fectū intuentum xpm p nob passum in septē p̄tes distinguā. Sicut ecclesia in signum gratitudinis septē decantat horas canonicas. et etia; quia p xpi mortē vniuersa nostra delicta sunt deleta. que sepius in scriptura p numerū septenarium designantur. Prima pars erit qualiter xps sit traditus. venditus. capt⁹ et dure vincular⁹. Secūda qualiter varijs iudicijs euz multa cōtumelia sepe p̄sentatus. Tertia qualiter post multas et varias irruisiones ad colūnam sit ligat⁹. in eiqz flagellatus spinisqz coronatus. Quarta qualiter vultu sit spoliatus. crucifix⁹. viliqz inter latrones reputatus. Quinta ps qualiter

de q̄uasi

eniaz p̄i smēdauit. milesq;  
lar<sup>9</sup> et<sup>9</sup> trāssit. Sexta q̄līe  
de cruce deposu<sup>9</sup> sic linceisq;  
involuit<sup>9</sup>. Septima q̄līe ho/  
norifice sepul<sup>9</sup> atq; a iudeis  
custodit<sup>9</sup>. In his septē pun/  
ctis stare videtur tota inten/  
tio quattuor euangelistarū  
passionem dñi scribentū

Quantū ad p̄mū articlū  
p̄stet. q̄ lz tota vita xpi ab  
initio sue p̄ceptōis sibi pas/  
sio fuit vsq; in horā sue xpi/  
ratōis. cū magnalia illa opa  
z mirabilia miracula penas  
atq; opprobria q̄ in vita sua  
a iudeis sustinuit nō intēdo  
dicere. sed antecedētia dum  
taxat ad finalem passionem  
succincte tangere volo. vt sic  
circa eius passionē valeā dif/  
fusius imozari. Qua p̄sta/  
tione durāte vl̄ stāte ad itro/  
ducendā materiā dñice pas/  
sionis p̄occurrit. Questio  
venerabil<sup>9</sup> An<sup>9</sup>. in li. Cur de  
us hō. amitrāz eāz machi/  
natiois iudeoz in mortē xpi  
Vñ sic querit. Cur iudei sic  
persecuti sunt xpm vsq; ad  
mortēz q̄ fuit deus z homo.  
et rōdet sibi ipsi ex instincū  
spū sancti. Puto q̄ nō sit ali/  
qd aliud nisi p̄pter veritatē z  
iusticiā quā indeclinabiliter

tenebat loq̄ndo. docēdo. vs/  
uēdo. Ipi p̄o mali fuerūt. z  
xps p̄b̄ariseoz. p̄p̄ocritarū.  
necnō pontificū maliciā du/  
re arguebat qū vidit eos ali/  
quā iniusticiam expercentes.  
Igit n̄ oluēt p̄miste vincere  
meliorē sup̄se. ne ipsi degene/  
res reputarēt. z matie qz mi/  
racula inusitata fecit. vñ di/  
perūt. Ioh. Quid facimus  
quā h̄ homo signa multa fa/  
cit plus q̄ Moyses aut ali/  
quis p̄ph̄az vñq; fecit. Nam  
mutat aquā in vinū. Jo. ij.  
De q̄ncz panibz p̄auit q̄ncz  
milia hoīm. Ioh. vi. Cura/  
uit paliticum. cccviii. annos  
in infirmitate habentem in  
sabbato. Itē illuminauit ce/  
cum a natiuitate. qd a seclō  
nō est audirum Ioh. ix. Am/  
bulat sup̄ mare nullū habēs  
vehiculū. Expulit demonia  
a multis. ab vno hoīe legidēz.  
q̄ fm Jero. p̄cinct sex milia.  
sexcēti. sexaginta sex. z nūc  
suscitauit Lazarū q̄ dridua/  
num ferentē in monumento  
a morte ad vitam. p̄pter qd  
miraculū mlti ex iudeis cre/  
diderunt in christū. Quare  
dixerunt. Si dimittim<sup>9</sup> eoz  
sic. omnes credent in eū. Id  
circo consiliū inierunt di/



centes. videt qz nūq̃ p̃fici/  
m̃. cor̃ mūd̃ post eū abijt z  
p̃fūdīt nō orbibz Joban. xij.  
Si p̃mittim̃ eū in tali bōa  
opinionē z fama venient ro/  
mani z tollēt n̄m locū z gē/  
tē. fm̃ Lyrā. Cōsiliū eoz vī/  
ciosum erat. Nam p̃mo ha/  
buerūt dubitatōez dicentes  
Quid facimus. Simon de/  
cassia. Quia videt rōnez ad/  
verāqz p̃tez. Et evidētia em̃  
mira dōz x̃po mag̃ esset cre/  
dendū q̃ Moysi q̃ nūq̃ tot  
z tāta signa fecit. Consequē/  
ter eū sic vez messyā recipē/  
deberēt. Idcirco eū ei crede/  
re noluerūt remisit eos ad/  
opatōez miraculoz dicens.  
Opera q̃ ego facio ip̃a testi/  
moniū p̃bibēt de me. q̃si dī.  
Si p̃bis credere noluerit.  
salte opibz credite. Scō in/  
p̃siliādo habueſt timorē de/  
p̃dicōe domini t̃pal dicētes  
Venient romani. Hoc ideo/  
dixerūt. qz fm̃ Orige. iudei/  
tūc intēdebant romanis re/  
bellare z eis tributa ampli⁹  
nō soluere. X̃po at̃ p̃dicabat  
nulli esse resitēdū Mat̃. v  
Si q̃s p̃cusserit te in vnam  
maxillā p̃be ei z alteram. Et  
it̃ ex. Qui vult tecū i iudicio  
p̃cedere z tunicā tuā tollere

dimitte ei et palliū. Et etia;  
p̃dixit cēſuz dari cesari. Un̄  
timebant ne venientibz con/  
tra se romanis nullus oppo/  
neret se ad resitenduz. et sic/  
p̃uarentur loco et dignitate  
Item quia romani fm̃ Al/  
bertum magnū et multi alij  
principes gentium i magna  
reuerentia habebant tēpluz  
dñi. Nam legiſ qz Alexander  
cum semel hierosolimā festi/  
naret capere z iudei impetū  
eius p̃miserunt. pontifex  
indutus pontificalibus z in  
capite habens cydarim. scz  
mitrā in qua septuſ erat no/  
men dei magnū terragram/  
maton. obuiā ei p̃cessit vt p̃/  
p̃lo supplicaret. quē Alexan/  
der vidēs statim de equo de/  
scēdit. z nomē dei adorabat  
ac p̃ōtificē venerabat. Et cū  
a p̃ncipibus et militibz suis  
sup̃ h̄ argueretur ait Hō ho/  
minē s; deū adorauī. dō em̃  
cell in hoc habitu mihi appa/  
ruit. z p̃ncipatum mihi pro/  
misit. z ideo romani z p̃nci/  
pes gentium hoc templum  
venerabant. Et quia x̃po p̃/  
dicabat sacramenta iudaica  
esse abolenda. ideo dixerāt.  
Si romani ista audierint.  
templum contemnēt. opes

templi auferet. et locū ⁊ gēte  
nostrā tollēt. Itēz tertio ba/  
buerūt mādatū a romanis  
q nullus int̄ iudeos noīare  
tur rex. nisi esset p eos dñi tuus.  
⁊ ideo timebāt q si audi  
rent romani q xpm haberēt  
tāq regē. reputarēt ip̄os in/  
deos tanq rebelles. ⁊ sic ve/  
nientes destruerēt eos. S;  
attende eorū miserā. qm ni/  
hil timebāt pdere nisi tēpa/  
lia bona. idē vita eterna nibil  
cogitātes. Sic igit in p̄silio  
hesitantib⁹ ⁊ timētib⁹. vnus  
ex ip̄s Caiaphas noīe cum  
esset p̄fex anni illius et iō  
malicia audacior. dixit neq̄  
ciose ⁊ derisorie. Resciet qd/  
q nec cogitat. Expediit em̄  
vobis vt vn⁹ moriā bomo  
p p̄lo ⁊ nō tota gens pereat  
Quasi di. Rōnabilis ratio  
dicit q bonū cōmune ma/  
gis est eligendū q bonū p̄i/  
culare. Si aut bomo iste di/  
mitteret bonū totius p̄li dū/  
sipabil. vt patet p p̄dicta sm  
eorū estimatōem. Concludit  
igit q sit agendū ad mortē  
xpi. licet ex parte eius nō in/  
ueniā aliq cā. s; fallit rō. qd  
in nullo casu licitū ē incesi/  
dere innocentē. p b em̄ non

curat bonū cōmune. s; disti/  
pat ⁊ destruit. vtpz in p̄nti.  
qz post passionē dñi p ānos  
xl per tot annos expectauit  
dñs eorū p̄nitiam. s; quia nō  
erat in eis emenda p Tytū  
et Vespasianū tam locus q  
p̄lo fūdīt⁹ fuerūt destructi.  
Dicis notanter q Caiaphas  
pontifex erat anni illius q  
nō habuit bonam rationēz  
Nam sm glo. dñs p Moy/  
sen p̄ceperat iudeis qvnum  
pontificem ⁊ summū om̄ib⁹  
dieb⁹ vite sue retinerēt. et eo  
moriente alius succederet.  
Sed sm Iosephū Annas  
et Caiaphas ppter cupidita/  
tem ⁊ ambitionē alternatis  
annis emebant ab Herode  
ascalōita qui auxilio iudeo/  
rum actū regnum iude occu/  
pauerat. q sacerdotium eis  
annuatim vendidit p̄ ma/  
ius lucrū. Item licet ipse in/  
dignus esset tñ spūs sanctus  
lingua eius vtebat ad dice/  
dum veritatē. nam vtz dixit  
licet ip̄e male intendebat. nī  
si em̄ vn⁹ bomo. scz tps mo/  
reri nō possz saluari bō de  
lege ordinata. qd ideo dico.  
qz fuerūt plures modi redi/  
mendi dominū. Ex illo cpe

plū habem⁹ q̄ licet mali sint  
plantē eoz doctrinā sper/  
nere nō debem⁹. q̄ fm Am  
bro. vtz a q̄cūq; dicat a spū  
sancto est. tñ ipse Layphas  
ignorabat effectū p̄boz q̄ p  
tulit. 7 ergo p̄phetia non fuit  
licet dicat q̄ p̄ ista p̄ba p̄be  
tabat q̄ p̄ qd dixit nō intel/  
lecte. qd tñ requirit fm illud  
Daniel. 7. Intelligētia op⁹ ē  
in visione. Finaliter igit cō/  
dusum erat in p̄silio. q̄ sen/  
tentia Layphe omnibus pla  
cuit q̄ xp̄us moti deberet. 7  
ne aliquis eum cōfiteretur  
prohibuerūt. alias esset ex/  
tra synagogam. i. ex cōmuni  
catus apud nos. Ab illo er  
go die 7 cōmiserūt minis/  
tris et plebi vt eum comp/  
benderent 7 ducerent ad oc  
cidendum. Et hoc consiliū  
fuit p̄ma die mensis aprilis  
qui est mensis p̄mus in mē/  
sibus anni fm Debreos in  
qua debebāt querere agnuz  
ad immolandum. xiiij. die ad  
vesperam. Vt ergo veritas  
corresponderet figure ab il  
lo die cogitauerunt eū occi/  
dere. Etiam fuit eodem die  
quo Lazarū suscitauit. Jo/  
han. xi. Sciens autem ihs

cū nihil erat occultum hōc  
consiliū. secessit de berba/  
nia in ciuitatem effrem iux/  
ta desertum vsq; ad vigiliāz  
palmarum.

## De sex di

a co pasce. Quoniam  
lex p̄cipiebat Exo.  
xii. et. xxiij. vt ad celebrandā  
pasce solennitatem quilibet  
ascenderet in locum quē ele  
gerat dominus. scz hierusa  
lem. Ideo qui hanc legē de  
derat factus sub lege xpi/  
stus dominus noster Cum  
autem ab incarnatōne esset  
circiter. xxiij. annos 7 tres  
menses. venit de Galilea in  
Judeam. scz hierusalem  
de ciuitate Effrem. quia fm  
Bedam Appropinquāte tē/  
pore passionis. quod scilicet  
ab eterno elegerat appropin  
quare voluit et loco passio/  
nis. vt per hoc manifestare/  
tur q̄ non inuictus sz sponte  
pateret. venit scz in vigilia  
palmarū in Bethaniam vbi  
suscitauit Lazaz et strauit  
in domū symōis leprosi. scz  
quē pri⁹ a lep̄ mūdauerat. q̄  
etiā postmodū vocat⁹ ē sc̄ho

Julian<sup>o</sup> et ep<sup>u</sup>s ordinar<sup>o</sup> no  
mē tū adhuc retinuit p<sup>ro</sup> fa/  
ctū miraculū. vt p<sup>ro</sup> curatō  
appareret. Et cum esset ibi ve  
nit ad eum Lazar<sup>o</sup> et Bar/  
thā. et fecerūt ei cenā. et Laza  
rus erat vn<sup>o</sup> de discubētib<sup>o</sup>.  
Barthā p<sup>ro</sup> ministrabat. La  
zar<sup>o</sup> autē in eadē cena multa d  
locis inferni et penarū oībo i/  
terrogantib<sup>o</sup> in cōmuniō reci  
tauit q<sup>uo</sup>d viderat. Et p<sup>ro</sup> hor/  
rore de h<sup>u</sup>māi penis p<sup>ro</sup>cepto.  
licet postmodum .xv. annis  
vixit et ep<sup>u</sup>s Barsiliē. mar  
tiriū p<sup>ro</sup>tulit. tū nūq<sup>ue</sup> signum  
ali<sup>o</sup> dissolutionis aut risus  
dederat. s<sup>ed</sup> habēs in memo  
ria horribilitatē mortis et pe  
narū. Nec tū s<sup>ed</sup> fm Aug. credē/  
dū est q<sup>uo</sup>d cū secūda vice more  
ret sit passus demonū aspe  
ctus vel quancūq<sup>ue</sup> penam  
aliā cū oībo hoībo p<sup>ro</sup>sternum  
sit semel mortem. Ad Heb.  
11. Et plures exierūt de ier/  
usalē nō p<sup>ro</sup>pter ihm tū. s<sup>ed</sup> vt  
Lazar<sup>o</sup> quem suscitauerat vi  
derent. Cogitantē autē p<sup>ro</sup>nci  
pes sacerdotū vt et Lazarū  
interficerēt. q<sup>uo</sup>d multi abibāt  
p<sup>ro</sup>pter eum ex iudeis et crede  
bāt in xpm. In illa cena fm  
Barth. accessit maria mag/  
dalena habens alabastrum

vngenti. i. picidē de alaba/  
stro. quia audierat q<sup>uo</sup>d mors  
xpi instabat. ideo accepit li  
bram vngenti nardipistici. i.  
fidelis Nam ille liquor erat  
purus et verus nō sophisti/  
cat<sup>o</sup> sine aliq<sup>ua</sup> mīxtura. et quē  
in morte nō poterat vixit in  
vita. et erat liquor iste precio  
sus de re valde aromatica. s.  
nardo. subtilis quemadmo  
dum aqua rosata valde odo  
rīfera et adeo p<sup>ro</sup>ciōsum q<sup>uo</sup>d va  
luit. ccc. denarios vsuales et  
effudit sup<sup>er</sup> caput ipsius ihu  
recubentis et tota dom<sup>u</sup> im/  
pleta est ex odore vngenti.  
Vngenta fm Bozram sole/  
bāt hoīes regiōis illi<sup>o</sup> effun/  
dere sup<sup>er</sup> capita sua. Iestū so  
lis et distemperie aeris. Exq<sup>ue</sup>  
patēt mulieris p<sup>ro</sup>scitas. Bis  
em fm Aug. vixit. de cōcor  
dia euangelistarū. s<sup>ed</sup> in p<sup>ri</sup>ma  
sui suersione in domo alte/  
rius symonia pharisei. Lu.  
vij. vbi vt peccatrix retro pe  
des stans et p<sup>ro</sup> rerecūdia nō  
audebat accedere. et tunc la  
crimis suis pedes ihu lauit  
et crinib<sup>o</sup> seu capillis terxit.  
q<sup>uo</sup>d sepe dñm offenderat. et  
tunc etiam tū pedes vngit.  
et in p<sup>ri</sup>ma non unguabat pecca/  
trix. s<sup>ed</sup> fūcit sibi oīa p<sup>ro</sup>cta di/

missa In scōa hō. scz h voca  
tur mulier et deuotōe z ani  
mi pietate. Et vidētes itaqz  
discipuli effusione vngēti in  
dignati sūt. Nam sepe a xpo  
audierāt qz bōa eēt elemosy  
na. Bono zelo moti loq̄bāt  
et miscōia p paupibz dicētes  
Potuit em vngenti istō ve  
nūdari multo precio z dari  
paupibz. Judas at fm Jo.  
dixit. nō quia de egenis ali  
quid p̄tinebat ad eum. sz qz  
fur erat et loculos habebat  
et frequenter decimaz par  
tem furabatur de his q̄ xpo et  
discipulis eius dabantur.  
Unde dicebat. Ut qd per  
ditio ista vngenti facta est.  
Potuit em venūdari. ccc. de  
narijs. Vnde auaroz quic  
quid nō venit ad manus su  
as dicebat esse perditum. et  
qm̄ p̄cium vngenti nō repo  
nebat apud eum vt decimā  
partem inde subtraheret. et  
hūisset ex. ccc. denarijs. xxx.  
ideo indignatus dixit. Ut  
quid p̄ditio hec. In h nō so  
lū increpauit mulierē. sed z  
xpm̄. qre h fieri permetteret.  
reputās p̄ditū qd in xpi ser  
uicio exhibebat. Cui adhuc  
siles sunt dicētes Si filius  
pulcer religiosus efficitur.

Tracta. sed xpus se z mulie  
rem defendit dicens. Quid  
molesti estis huic mulieri. op  
bonū operata est in me. p̄e  
uenit em vngere corp⁹ meū  
in sepulturā. Nam paupes  
semp habebitis vobiscum.  
et cum volueritis potestis ill  
benefacere. me autē. scz p̄e  
sentia corpali et carnali non  
semp habebitis. Ante bis  
verbis fm dñm Albertum  
loquebat Jude. q̄i di. Scio  
qz tibi onerosus sum. sed ex  
pecta modicū qm̄ venit cito  
temp⁹ quo remanebis cum  
miseris ac pauperibz i infer  
no. vbi perpetuam habebis  
paupertatē. Sed iudas nō  
p̄tentabat bis verbis ppter  
dammū quod videre suo ha  
buit de effusione vngenti. et  
ideo extunc xpm̄ p peractis  
tradere et vendere cogita  
uit. Sed dicit aliq̄s. Qua  
re xps sustinuit Judā et lo  
culos ei cōmittebat quē scī  
uit esse furem Respondetur  
fm Augustinum vt boni di  
scant etiam tolerare malos.  
Nam i cano. xxiij. q. iij. Tu  
bonus. Non em bonus est  
qui malos tolerare non po  
test. et exinde nobis magna  
est fiducia. Nam fm Isidor

ille q̄ malos tolerat nō ē du-  
bitū qn cōuersis ad se elemē-  
ter ignoscat. Itē fm̄ Ansel.  
xps dat iustis spūalia. malis  
āc p̄mittit spalia. Iuxta ps.  
In q̄q̄ malis iniquitates sūt  
dextera eoz repleta est inu.  
Vnde nullus gloriari habz  
de spaliū rerum affluētia.  
Item loculos ei tradidit vt  
omne occasione ei auferret  
male facien di. Dabit etiaz  
loculos nō ad vsū p̄p̄iū fm̄  
Hieronimū. s3 ad pauperū  
necessitatē. Vñ Math. xviij  
Quando soluit didragma.  
misit Petrū ad mare vbi in-  
uenit p̄ciū in ore piscis. qz no-  
lebat data pauperū in vsus  
p̄p̄ios cōuertere fm̄ Augu. in  
omel. qz ecclesia erat loculos  
habitura. vnde dicit exem-  
plū accipe. Loculos habuit  
cui angeli ministrabant. qui  
ecclesiā fundabat. rē.

## Sine facto

m B est in die palma-  
rum q̄ fuit decima  
dies m̄sis p̄mi. Accedit do-  
min⁹ p̄sus hierlēm. et venit  
ad radices mōtis oliueti ad  
villā q̄ndam deputatā p̄ pa-  
scuis alialium q̄ offerebant

dn̄o q̄ dicebat betpbage dī-  
stans vnū miliare yralicum  
recte inter bethaniā et hier-  
usalem in medio. Et inde  
misit Petrū et Iohannem  
dicens. Ite in castellum qd  
cōtra vos est. nō dixit ciuita-  
tem. qz nō fuit inibi ciuitas  
vnitas. Et statim inueniet  
azinam alligatā et pullū euz  
ea. soluite et adducite michi.  
Et si q̄s vobis aliqd dixerit  
dicit qz dn̄s his op⁹ habet  
et p̄estim dimittet eos. Et  
adduxerūt azinam et pullū  
et imposuerūt sup eum vesti-  
menta sua et cū desup seder-  
e fecerūt. Et cū eq̄taret ver-  
sus hierlēm fleuit super eam  
deplorando futurā ciuitatē  
et templi destructionem. In  
ingressu autē a turba glorio-  
se suscipit. Nam alij strauer-  
ūt vestimenta sua in via. alij  
ramos sciindebāt de arbori-  
bus et sternebāt in via. et qui  
p̄ibāt et sequebāt clamabāt.  
Osanna filio dauid Bene-  
dictus qui venit in noīe do-  
mini. Voluit autē dominus  
ante passionem honorari vt  
ostenderet se rex deū. q̄ cor-  
da hominū siccurvult mutat  
quia p̄us voluerunt eū occi-

dere. nunc cum tanto bono  
re susceperunt. Item ad tol  
lendum velamen iudeorum  
super eorum incredulitate.  
quia pueri cantabant. osan  
na. id est. obsecramus salua.  
Quasi di. Nam verus mes  
sias es. ideo salua nos. Itē  
hoc totum factum est scdm  
Mattheū. vt pphetie ⁊ figu  
re implerent et maxime Za  
charie. ig. Ecce rex tuus ve  
niet tibi sedens super asinū  
mansuetus. Hunc modum  
recipiendi christum docuit  
legislatoꝝ Moyses Leuiti.  
xxij. Sumeris vobis fruc  
tus ligni pulcerrimi spatu  
lasq; palmarum. ⁊ ramos li  
gni densarū frondiū. et salu  
cos de tottrē. ⁊ letabimī co  
rā dño deo vō. Pueris autē  
et cūctis populis exultātibz  
indignatū sūt scribe ⁊ pbari  
sei dicētes. Magister incre  
pa eos vt taceant. Jhs autē  
respondit. Amen dico vob.  
Si homines tacebūt. lapi  
des clamabunt. quod factū  
fuit in christi passione. quan  
do discipuli siluerunt petre  
scisse sunt ⁊ clamauerūt spm  
esse deum. Et veniens in ci  
uitatez intrauit i templum.

et inuenite vendentes ⁊ omē  
tes oues. boues. et colūbas  
et elecit eos. et mensas num  
mulariorum subuertit. ⁊ di  
xit. Scriptum est. Domus  
mea domus orationis est.  
Vos autem fecistis illā spe  
luncam latronum. Et facto  
flagello de funiculis eiꝝae  
bat eos. Hieronim⁹. Inter  
omnia signa que fecit Jhs  
hoc mirabilius esse videtur  
qꝫ ipse vnus tm ⁊ solus tam  
despectus ⁊ contemptibilis  
principibus. phariseis. atq;  
scribis contra eum seuscitibz  
et lucra sua destrui videntibz  
ad vnus flagelli verbe  
ra tantā multitudinē eiꝝce  
re. mensasq; subuerrere. es  
effundere. carbo dras pshin  
gere. ⁊ multa alia facere que  
in tali momento infinit⁹ ex  
ercitus non fecisset. S; ra  
dij ignei procedebāt de oca  
lis eius et diuina maiestas  
in facie eius relucebat qui  
bus ita territi erāt qꝫ nō po  
terāt resistere ei. Cui si se est  
qñ in hora traditōis sue ad  
eius vni⁹ vocē. ego sū. tanq;  
tonitruo percussī ceciderūt p  
strati in terrā S; qd est sm  
Berū. de quattuor ordinibz

processio significatiōe. quia  
processione hęc voluit et ita su-  
gare iudeos. q̄ venturā no-  
uerat passionē nisi forte ut  
amarior esset passio quā pre-  
cessit talis processio. ostēdēs no-  
bis q̄ in nullo hō mūdi ho-  
nore debem⁹ hęc leticiā. In  
eodē em̄ loco ab eodē pp̄o ī  
eodē tpe pauc⁹ interpositis  
diebus passus est. Q̄ d̄ dissile  
est tolle tolle. crucifige eum  
et bñdict⁹ q̄ venit in nomine  
dñi. Q̄ d̄ dissile est. Rex isrl̄  
et. nō habem⁹ regē nisi cesa-  
rem. Q̄ d̄ dissimiles sūt. Ra-  
mi virētes. et crux mortis. flo-  
res et spine. Qui paulo añ p̄-  
bebāt vestimēta aliēa. nūc su-  
tis exuit. et sordē mittens. rē.  
Iō processit recte processio ut ex-  
trēa gaudiū lux⁹ occuparet  
Decille. Eū igit sic oēs ide-  
ciecisset. accesserūt ad eū ceci-  
t et claudi et sanauit eos. et erat  
tota die docēs ī templo. Et  
cū vespa esset circūspect⁹ oī-  
bus nullū hospitē hęc potu-  
it. et adducitū⁹ erat. Quōd  
Marci. xj. Circūspect⁹ oībo-  
cum iam hora esset vesperti-  
na abijt cum duodecim di-  
scipulis in bethaniā. Et q̄-  
bus Hieronim⁹ dno elicit.  
Primo q̄ xps tam pauper

erat q̄ nō habuit vnde emē-  
ret victum. Secūdo q̄ tam  
iuste predicauit nemini adu-  
lando q̄ nullum hospitem.  
rē. Q̄ quanta subita immu-  
tatio. De mane receperunt  
eum cū magna reuerentia  
et honore acclaimantes ip-  
sum regem israel. et de vespē-  
re non erat qui ei panem ex-  
biberet. significans q̄ om-  
nis potestas et honor hui⁹  
mundi breuis est et fallibi-  
lis. Et sic compulsus est re-  
dire cum discipulis suis in  
bethaniā vbi p̄noctabat cū  
Martha hospite sua. Et in  
eadem nocte venit ad eum  
Nicodemus. quem instru-  
xit quomodo oporteret ho-  
minem nasci denuo per ba-  
ptismi sacramentum si debe-  
ret saluari.

## Eria secū

f da mane iterū ve-  
niens et in via ad  
sicum accedens et non inue-  
niens fructum in ea quā ma-  
ledixit. et statim arefacta est.  
et corruit. in signum q̄ volū-  
tarie pati veller. ut discipuli  
viderent. quoniam si se de-  
fendere voluisset ipsos in-  
deos ad nihilum redegisset.



et q̄ i arborē ariditatem tam subito facere possz. eodē die p̄sentatā adulterā liberauit ⁊ x̄p̄o multas pabolās eis p̄posuit. **Mat. xxi. q̄ habent vsqz. xxi. ⁊ in sero itez verba n̄ia redijt.**

## **Feria tertia**

**f** venit itez i bierlm ⁊ i tēplū. vbi rētauerūt eū de tributo p̄soluēdo cēsari. **Lu. xxi.** Item de muliere habēte septē viros. cur⁹ vt or deberet esse in resurrectione. **Mat. xxi.** Post oīa itez p̄posuit eis multas pabolās. sic p̄z. **Mat. vbi s̄ i fine oīm p̄clusit dicēs.** Nō me videbitis a modo donec dicēs. **Benedicte⁹ q̄ venit in nōie dñi.** Quō erit i extremo iudicio. ⁊ ad uesperas cēte die exiuit cū discipul⁹ in mōtez oliuaz. qz erat vt dictū est in vīa p̄sus verbanas. Ibi⁹ p̄dixit eis tēplū ⁊ ciuitatē bierlm destruētōez. ⁊ sibi statim imminere passiōē dicēs. **Scit⁹ qz p̄ bīduū pasca fiet et fili⁹ hoīs tradet vt crucifigat.**

## **Marta au**

**q** tes feria nō venit in bierlm. vt daret eis

locū tractādi ⁊ machinādi in morte⁹ ei⁹. Cū igit x̄p̄o vt assuet⁹ erat nō veniret. ⁊ die p̄cedēti dixerat. nō me videbit⁹ ⁊ p̄rabant p̄ncipes qz fugere vellent ideo sūmo mane p̄gregati sūt p̄ncipes scribe ⁊ pharisei. et seniores in atrii p̄ncipis sacerdotū qui dicebat **Layphas.** et p̄siliū fecerūt quō ihm dolo tenerent et occiderēt. Dicebant aut. **Nō in die festo.** Audiet aut iudas ex insinera diaboli. qz p̄gregati essent tractantes d̄ morte x̄pi abiit ad eos nō vocat⁹. nō rogat⁹. sed temere ex malicia se igessu. vt mortē x̄pi sibi lucrosam faceret. ⁊ p̄ditibz quā arbitrabat p̄didisse in vngenti effusione recuperaret. Valde mirabile qz eum ad consiliū ad miserunt. cum scirent eū discipulum ihu. Nulli dubiū qn x̄p̄o prius maledixerit ⁊ eum detestauerit ac blasphemauerit. alio nullo mō credi dissent ei. ⁊ tūc ex b̄ exhibuit eis ipsum venientem dicens. **Quid vult⁹ mihi dare ⁊ ego enim vobis tradam.** **Berū.** Si totaz bierlm et iudeam tibi daret nūqz ihm posses v̄dere. cur⁹ vna gutta sāgu

nla toto mdo melior fu. Si  
igit ecclā z angelos. fraz atq  
beles tibi dare potuissent.  
eū q creator est oīm qūo per  
soluissent. Dic mihi maledi  
cte mercator. quis te docuit  
hāc mercatiā vt pciū ponas  
in voluntate ementiū. In q  
vnq nocuerat tibi magister  
z dñs tu⁹. vbi illa sua benigni  
tas q te in aplm z singla  
rē elegit amicu. vbi dulcē p  
dicatio. vbi miraculoz ope  
ratio. Rōne h oīa cor tuum  
emollire debuerāt vt nō di  
ccrea. qd vult mibi dare et  
ego vob eū tradā. Ipe te as  
sumpsit ad secreta sua. et tu  
iulisti ad secreta pñlia cū ho  
stibz suis. Ipe tibi dedit au  
ctoritatē sup demonia z sup  
infirmos. s; tu deu imemor  
oīm bñficiozū dixisti. Quid  
vult mibi dare zē. At illi cō  
stitueit ei triginta argenteos  
denarios. Bartholo. dicit  
istos denarios fuisse aure  
os. s; scriptura nomie argenti  
sepe oīa metalla cōmemorat  
z fuisse eos dē qto olīm Jo  
seph a suis fratribz erat ven  
ditus in egyptū. et p eos ad  
tēpluz pñtatos p pnia. z ini  
bi reseruatos z in corbonan  
repositos vsq ad venditiōz

saluatoris. Quibz argēteis vt  
sis statim spōdōit p tali p  
cio eū tradituz. Remi. Inse  
lix mercator et aplo fact⁹ est  
q unpriabilē tbeſauz p tam  
modico imo p vano z trāſu  
turo vendidit eternū. Et ex  
inde qrebat oportunitatem  
sez lo ci z tpiis vt eū traderet  
Redijt hō post h Judas ad  
dñm in berbaniā qī aliquid  
boni pro die festo pecurasset  
estimās xpm ignorare suoz  
maleficiū. q scrutator est  
cordiū. cuius oculis omnia  
nuda sunt z apta. Dec vēdi  
tio saluatoris pfigurara esse  
in venditiōe ioseph Gen. xxx  
vij. z non fuit necessaria siue  
p iudam. siue p quēcūqz aliū  
hoīez. q; si biā hgo Maria  
habuiss; ex pcepto dei q de  
buisset filiū suū p hoīs libe  
ratione imolasse. libenti⁹ fe  
cisset q; Abraam q ad iussio  
nem dñi voluit imolare ysa  
ac. q; q genus hūanū man  
sisset damnatū. Multi sunt  
adhuc hodierna die Jude  
conſimiles fm Bozram sup  
Lucam. Iudices plati ven  
dentes sententias z religio  
si vendentes missas z orati  
ones zē. Sacerdotes p fessi  
ones audientes p p pecuniā

om̃. et cetera h̃is similia. H̃i om̃es dicūt. ⁊ si nō verbo tñ facto. qđ vultis michi dare. De qđo Dichee. iij. Princ̃ pes eius i muneribz indicāt q̃ntum ad p̃mos. Sacerdotes eius in mercede docebāt ⁊c. Sic fm̃ Bedam multi vsq; hodie scelus hoc cōmittunt. Tracta.

## De memoriaz

hui⁹ venditiōis statutum est q̃rtis ferijs abstinere a carnibz. qz hac die ṽdita fuit p̃ciosa caro xp̃i ñri redēptor̃. De ⁊se. di. iij. c. de esu carnibz. ⁊ c. ieiunia. vbi sic habet. Ieiunia sane legitia q̃rta ⁊ sexta ferijs sūt f̃uāda. nisi aliq̃ grandis necessitas fuerit. qz q̃rta feria iudas dñm trade re cogitauit. Et sexta feria crucifixus est saluator. Qui igit̃ h̃is diebz solueret statuta ieiunia sine necessitate. videret̃ cum tradente tradere saluatorē. et cum crucifigēte crucifigere. h̃ s̃ statutu p̃ cōtrariā consuetudinē abrogatū est. qđ ad ieiuniū obseruādū in q̃rta feria nisi alia dies ieinabilis occurrat. sed qđ ad abstinentiā carnibz in q̃busq; p̃tibz inuolabilic obser

uat. Iudas fm̃ Hiero. t̃p̃ē tā pecuniā accepit ne ex magnitudine p̃c̃ij ab ip̃a empti one remoueret. Vñ Tullio h̃. rhetorice. Ribil turpe est ei cui p̃cium placet

## Enic itaqz

v dies azimoz. i. q̃nta feria q̃ erat. xiiij. dies mensis p̃mi. in cuius vespa necesse fuit occidi agnuz pascalez. Exodi. xij. Ut igitur veritas corresponderet figura. xp̃s cum suis discipulis voluit comedere agnum typicum ad terminandū legē et ad instituendū euangeliū. Venerūt igitur discipuli dicētes. vbi vis paremus tibi comedere pasca. Lb̃y s̃ost. Bñ querit̃ vbi. quia i tota vira sua nō fuit sibi aliq̃ māsis certa. dom⁹ aut eugurius in h̃ mundo. Et fm̃ Remig. Iudas erat inter illos qui hec verba dicebant. Tunc ihs misit Petru ⁊ Iohem q̃ erant seniores in obseruatione legis. et dixit illis. Introeuntibz vobis in ciuitatē occurret vobis hō anphoram aque baiulans. Certitudinaliter in absentia eis predixit. vt cognoscant cum

Verū deū. qz s̄ solū est diuīe  
prātis. Sequimini eū in do/  
mū quā intrat. ⁊ dicite p̄ssa  
mīas domus. Vg̃r dicit.  
Tempus meū ab eterno or/  
dinatū ⁊ desideratū p̄p̄e salu/  
tē hoīm. p̄p̄e ⁊ nūc est. quia in  
crastino apud te facio pasca/  
cū discipulis meis. Iste hō  
vn̄ ex discipulis xp̄i occult⁹  
erat. ⁊ secrete xp̄m sc̄p̄tebat  
Nomen istius hoīs xp̄s nō  
dixit. p̄pter traditorē Judaz.  
ne ip̄e impediret illa maria  
ibidem fienda. s. institutiōez  
sui p̄ciosi corporis ⁊ sangui/  
nis sacramentū. Singula/  
riter autē in hierlēm voluit  
agnū comedere vt impleret  
p̄ceptum legis Deutro. xvi.  
Immolabis in loco quē do/  
minus deus tu⁹ elegerit Ac  
ille. s. spū meo inspirat⁹ osten/  
det vob̄ cenaculū grāde stra/  
tum. qd̄ d̄z nō ex p̄te edificio/  
rum. s. in ea tam grandia fi/  
endoy. ⁊ illic parate nobis.  
Et in illo cenaculo xp̄us q̄si  
solenniora noui testamenti  
opa fuit perpetrat⁹. Vetus  
pascha terminauit. ⁊ nouū sui  
corpis vt dictū est iniciavit.  
Eūtes at̄ discipuli sic boni  
obediētes inuenerūt sic di/  
xit illis ihs ⁊ parauerūt pa/  
sca.

Vespe autez facto venit  
ihs cū duodecim. Quidam  
volūt dicere q. lxxij. discipu/  
li erāt cū xp̄o. s. in alia mēsa.  
Quidā etiā q. ⁊ br̄a s̄go ma/  
ria cū alijs mulierib⁹ sibi di/  
lectis. s. in cenaculo seorsuz  
Et ait illis iesus. Desiderio  
desiderani s̄ pascha mandu/  
care vobiscuz anteq̄z patiar.  
Dico em̄ vobis q. ex hoc nō  
manducabo donec illud im/  
pleatur in regno dei. Quod  
et factū est. qz post hāc cenā  
non comedit neqz bibit. nisi  
post resurrectionē suā. in q̄  
impletur est regnū dei. quia  
tunc aperta est ianua regni  
celoy. ⁊ xp̄s resurrexit ad vl/  
tam immortalē. tūc cū mul/  
tis comedit ⁊ bibit ad p̄bā/  
dam resurrectionis sue verita/  
tem. Et vt m̄ḡr in b̄isto. diē  
Rurs⁹ legimus xp̄m come/  
disse carnes nisi agnū pasca/  
lem. Et cena facta agni lega/  
lis quē stantes erecti fm̄ le/  
gis ritū comedebāt. ⁊ agno/  
comesto aliū cibū sumebant  
postea sedendo iuxta cōsue/  
tudinēz cōmunem. Surgit  
a cena dñs ihs. deponit ve/  
stimēta. ⁊ cum accepit lintea  
men p̄cinxit se. deinde misit  
aquā in peluī. ⁊ se p̄parauit

ad lauandū pedes discipulo-  
rū. ⁊ extergendū linteo quo  
erat p̄cinct⁹. **Ex** p̄. om̄. p̄. su-  
per **Ioh**em ostēdere volens  
nostri saluatoris humilita-  
tem dicit. Non anteq̄ recū-  
beret. s; postq̄ oēs residerēt  
tūc surrexit. ⁊ nō simpliciter la-  
uit s; ⁊ vestimenta deposuit  
Et neq; ad b̄ sterit. s; linteo  
se p̄cinct. ⁊ nec b̄ p̄tensus ē.  
s; et ip̄e peluim impleuit. et  
nō aliū impleri iussit. s; om̄-  
nia ip̄e op̄at demonstrans  
q̄ oīa q̄ nō eq̄nimit opor-  
tet talia facere cuz fecerim⁹.  
sed cum desiderio ⁊ b̄silira-  
te. **Petrus** de palude super  
illo versu **Loram** patri b̄is  
eoruz fecit mirabilia. Sine  
dubio inq̄t mirabile erat vi-  
dere ante iudam x̄pm̄ flecte-  
re genua. ⁊ alioꝝ discipuloꝝ  
In quo facto notat ei⁹ maxi-  
ma humilitas. Quis de ce-  
tero supbiat cū audiat dñm  
torius nature tāra exempla  
nob̄ miseria ostendisse. Nā  
manib; b̄ndictis q̄to totum  
mundū formauit. oculos ce-  
coꝝ aperuit. leprosoꝝ mūda-  
uit. mortuos suscitauit. mo-  
do lauat pedes. et maxie sui  
p̄duor̄. Venit igit ad **Sy-**  
monem petrū. seq̄ndo viam

**Augustini**. nō q̄ alium antē  
ip̄m lauerit s; ab ip̄o incepit  
q; ip̄e erat ap̄loꝝ p̄rimus et  
p̄mas. Et dicit ei **Petrus**.  
Dñe tu michi lauas pedes.  
q̄si di. Hoc nō decet me per-  
mittere. nec te dñm ⁊ mḡm  
decer facere. Rēdit ei **Iesus**.  
Qd̄ ego facio tu nescis mō.  
scies aut̄ postea. **Petrus** po-  
rursum. Non lauabis mibi  
pedes in eternum. Respon-  
dit **Iesus**. Si non lauro te  
nō habebis partem mecum  
Qd̄ intelligit fm̄ **Lb; p̄. de**  
interiori lotionē. sine q̄ nō  
habet partē cū x̄po. Dicit ei  
**Petrus**. Dñe nō tñ pedes.  
sed ⁊ manus ⁊ caput. quia ti-  
mens x̄pi cōminatōem con-  
sensit. q̄si diceret. Anteq̄ ca-  
rere vellē p̄p̄. porius vellem  
licet michi graue esset lauari  
capite et manib; cuz pedib;.  
nescio tamen an indigeo ab-  
lutione manuꝝ de operib;  
sc; malis. nihil mibi p̄sciū  
sum. sed in hoc iustificat⁹ nō  
sum. Dicit ei **Iesus**. Qui lot⁹  
est. s; p̄ baptismū. nec se post-  
modum per p̄c̄m̄ mortale  
inquinauit (non indiget ni-  
si vi pedes). s; per affectōem  
sibi (lauere) a venialibus. sine  
q̄torita non agit fm̄ **Augu-**

ser. iij. ad fr̃es i heremo. Et  
h̃ loco arguit ipe Aug<sup>9</sup>. apo  
stolos esse baptisatos bap  
tismo xpi. ( Propterea vos  
mūdi estis. s̃z nō oēs. Scie  
bat em̃ q̃maz ess̃z q̃ traderet  
eū. p̃pterea dixit. nō estis mū  
di oēs. Postq̃z ḡ lauit pedes  
eor̃z accepit vestimēta sua. et  
cū recubiss̃z iterum. dixit.  
Sciet̃ qd fecerim vob̃. Vos  
vocast̃ me m̃gr̃z et dñe. et bene  
discitis. Sū etem̃. Si ḡ ego  
laui pedes ṽros m̃gr̃z et dñs  
et vos debet̃ alter alteri<sup>9</sup> la  
uare pedes. Exemplū enim  
dedi vobis. vt quēadmodū  
ego feci. ita et vos faciatis.)  
Hec lotio pedūz p̃figurata  
fuit p̃ Loth̃ Ben. xviij. lauā  
tem pedes pegrinor̃z. q̃z ipsi  
ap̃li erāt pegrini mūdū re  
linq̃ndo et ad celestē patriāz  
ambelando. Et cū itēz recu  
buisset̃ fm̃ m̃gr̃m b̃sto. do  
cuit eos. l̃q̃re h̃ feciss̃z. q̃z in  
exemplū mutuo sibi seruie  
di et subueniēdi. iniurias di  
mitti peccātib̃ et orādi p̃ eis  
(Lenātib̃ at illis). i. residen  
tib̃ adhuc ap̃lis post lor̃dēz  
pedū. vt intelligam<sup>9</sup> q̃ntū lo  
ti et mūdi eē debeāt q̃ ad cor  
por̃z et sanguis sacramētū ac  
cedūt. (Accepit ihs panem.

b̃ndixit. fregit. et dedit disc̃p  
pulis suis dicēs. a cāp̃ite et  
comedite h̃ est corpus meū.  
Gre. Finis veter̃z agni ceri  
moñis. trāsīt ad institutōez  
nouī et et̃ni agni quem i me/  
moriā sue passionis et ñre re  
dēptōis frequentare iustituit  
Unde. plat̃ bis verbis rea  
liter panē in corp<sup>9</sup> suū trans  
formauit. et eisdez p̃bis ṽim  
trāsformādi dedit. Nec mi  
rū fm̃ Aug. si p̃bū dei tante  
est p̃tatis q̃ de ñbilo omēz  
fecit creafaz. nō est mirum si  
vnā creafaz p̃uertit in aliaz  
Et illo facto nouā legē insti  
tuit et veterē terminauit. Pri  
us em̃ veterē in oībo seruauit vs  
q̃ in finē. i. comedēdo agnū  
typicū. s̃z nouam inchoauit  
post agni comestionē Aug<sup>9</sup>.  
Ille legalis figura erat no  
uī sacramēti. adueniēte ei ve  
ritate cognū ē cedere figurā.  
(sūr et calicē postq̃z cena  
uit dicēs. Bibite ex h̃ om̃es  
Hic est em̃ sanguis me<sup>9</sup> no  
uī et et̃ni testamētū). i. ad p̃fir  
mandēz noui testamētū. q̃a sic  
vet<sup>9</sup> testamētū fuit p̃firma  
tū sanguis aialiū immolato  
rum. ita nouū testamētū  
sanguis xpi cōfirmatū ē. In  
q̃ apparet excellētia noui te

ſamēti reſpectu veteri. vt ar  
guit apl's ad Heb. ix. Si ſā  
guis vituli aſperſus ē. q̄ro  
magis ſanguis xp̄i aſperſus e  
mūdabit ſc̄ias n̄ſas. (Qui  
pro b̄ et p̄ multis effūdet in re  
miſſionem peccōz.) Effuſus  
erat ſanguis xp̄i p̄ oībo q̄tū  
ad ſufficiētiā. ſz q̄tū ad effi  
caciā t̄m p̄ multis. Ex illa l̄ra  
accipit euīdēs argumentuz  
3 Dilaritū vicz q̄ xp̄us inde  
traditor ſuo corp⁹ et ſangui  
nē dedit. qz dīc Bibite ex h  
oēo. Vñ et Leo papa Sā  
guinē quē Judas vendidit  
xp̄s ei obtulit vt b̄et r̄miſ  
ſionē peccōz ſi veller. et h̄ iſo  
ſet xp̄s. qz pet̄m inde adhuc  
erat occultū ad innuēdū q̄ i  
eccl̄ia peccōri occulto ſi pet̄it  
nō debet d̄negari. Hā pbet  
ſeipm̄ homo inq̄t apl's. ſ. ad  
Rom. xi. Et b̄et in cañ. ſ. q. ſ.  
xp̄s qd̄ fecit. et fm̄ Aug. Pri  
mo corp⁹ ſuum ſcriſſimū de  
dit inde et a' h̄s diſcipul'. ſed  
iudas p̄p̄t maliciā ſuā r̄cepit  
illud ad eternā damnatōem  
ceteri ſo' ad ſalutē. ſic et bo  
die fm̄. o. Tho. in ſequētia.  
Sumūt boni ſumūt mali.  
forte t̄m ineq̄l' vite v̄l inter  
tus. Itē fm̄. o. Tho. iij. g. q.  
Eriij. ar. ſ. xp̄s nō ſo' ſ. corp⁹

ſuū diſcipul' dedit ſub ſacrā  
mēto. ſz etiā ip̄e ſūp̄ſit. vt cōi  
ter etiāz doc. ſup. ij. ſn̄iaz dī  
cūt. et metriſta. Rex ſedet in  
cena ei⁹ turba duodena.  
Se tenet i maibo ſe cibāt ip̄  
ſe cito. Et q̄ ab alijs obſerua  
ri voluit p̄us obſeruauit. vt  
alijs ſic faciēdi daret epem  
plū. Hā p̄mo cepit iſo face  
re et poſtea docere. Actū. ſ.  
Dec inſtitutio venerabilis  
ſacramēti et cena p̄figurata  
fuit in cena quā ioſeph fecit  
fr̄ibo ſuis in egypto r̄c. Gen.  
xliij. Itē in cena quā fec̄ rex  
Darius oībo ſn̄aculis ſuis  
et magiſtratib⁹. ij. Eſdre. iij.  
c. In immolatōe agni paſca  
lis vt dictū eſt Exo. xij. Itē  
in oblatiōe Melchizedech.  
Gen. xliij. De cauſis ſo' mō  
et ſine b̄ ſacramēti alibi ē dī  
cendū. cum nunc ſolum inſi  
ſtere debemus paſſioni. Et  
edentibus illis Jeſus tur  
batus eſt ſpū m̄iſericorditer  
comparit̄s intrinſec⁹ Jude.  
quez his verbis notauit dī  
cens. Amen dico vobis. q̄a  
vn⁹ ex vob̄ tradet me q̄ man  
ducat mecum. Aug⁹. Deſcet  
cām iude. et ment⁹ obſtinare  
puerſitatem et p̄ſequent̄ pene  
eternē debite immēſitatem

Reuelauit at̄ x̄ps traditorē  
suū occulte. Primovt se vex  
deū oñderet. qz fusa ptingē  
tia p̄uidebat. Sc̄ovt spon  
tanee parī se oñderz. qz mor  
tē p̄cauere poterat quā p̄scie  
bat. Terciovt p̄dītor penite  
ret. q̄ senō latere p̄cām suā  
audiebat. Sed x̄ps p̄us re  
gulaz correctionis tradidit.  
Mat̄. xviij. Si peccauerit  
in te frater tu⁹ corripe eū in  
te ⁊ ip̄m solum. dico. Si habz  
veritatē vbi est spes emende  
q̄ nō erat h. Quo audito  
discipuli p̄ristari sūt valde  
qz f̄m glo. licet nīl tale vnq̄  
cogitauerāt. plus t̄m credide  
runt x̄po magistro suo q̄ si  
b̄ip̄. is. ⁊ timentes fragilita  
tem suā querūt de pecca  
to cui⁹ p̄scientiā nō habēt.  
Vnde ceperūt dicere singu  
larim. Nunq̄d ego sum dñe.  
Solus iudas dicere nō po  
tuit domine. qm̄ iam se fecit  
seruū diaboli. q̄ cor eius in  
transit ad tradendū christū.  
Cum igitur iudas diceret.  
Aliquid ego sum rabbi. Re  
spondit ei ih̄us. Tu dixisti.  
Quasi dī. Tu te prodīs nō  
ego. Erat aut̄ vn⁹ recubens  
in sinu eius quem diligebat  
ih̄s. huic innuit Petrus vt

dam quereret q̄s esset q̄ eū  
traditor⁹ erat. Qui iesus. vt  
eius compatere⁹ dolori. q̄a  
magis sibi dilectus. et vt eēt  
testis quia certitudinaliter  
p̄cognouisset proditorē  
suū. Respōdit ei igitur se  
crete. Ille est cui intinctum  
porro repero. Et cum intinxi  
set buccellam panis dedit il  
lam Jude. Dic panis intin  
ctus nō fuit corpus christi.  
qz f̄m Augustinū i de p̄cor  
dia euangelistaz. iam corp⁹  
x̄pi discipulis erat datū. Sz  
erat panis madefact⁹ in suc  
co lactuce agrestis. qui erat  
necessari⁹ ad esum agni. Et  
continuo post buccellam in  
trotulit in eum sathanas. vt  
eum efficacius vetaret ad p̄  
ficiendam maliciā quā cōce  
perat. Vnde vt ex dictis col  
ligitur dñs ih̄us attentauit  
retrahere Judam a malo. s.  
pposito. P̄mo obsequiū exbi  
bitū in eo q̄ genua sua cor  
ram eo flecterat ⁊ pedes laue  
rat. Secūdo doni largitōe.  
qz ei corp⁹ ⁊ sanguinē dedit.  
Tercio cōfusione. qm̄ coram  
omnib⁹ dicit. Vn⁹ vestis tra  
det me Sed quia in his oi  
bus nō p̄fecit. ideo superad  
didit quartū modum. cōmū



nationē vltz dīcō. **U**t boī  
illī p quē fili<sup>9</sup> boīa tradetur.  
Bonū erat ei si nat<sup>9</sup> nō fuī/  
set hō ille. Qd intelligit du/  
pliciē. Primo de natiuitate  
in vtero. Nā meli<sup>9</sup> esset oīno  
nihil esse q̄ sp esse malū ma/  
li culpe. q̄ nō esse p̄uat solū  
esse creatū. Esse at malū p̄u/  
uat esse dīuīnū. Et si nat<sup>9</sup> in  
vtero nō fuīset. nullo mō ei  
malū inesset. Secō de nati/  
uitate ex vtero. Bonū erat  
ei. l. minus malū si in vtero  
perīssēt. q̄ tūc solū p pecca/  
to originali damnat<sup>9</sup> fuīset  
et tūc sustinīssēt penā dānī  
**S**z mō bz penā simul dānī  
et sensus intensiūā. Eū nec  
sic retrahere potuit dīgit. qd  
faci. fac citi<sup>9</sup>. **G**losa. Ad no/  
strā salutē festinauit. Et s̄  
p̄bū nō fuit p̄cipit<sup>9</sup> vel con/  
sulentis. q̄ p̄c̄m nō p̄t cade/  
re sub p̄cepto vlt<sup>9</sup> p̄silio dīuīo  
**S**z q̄si dīceret. **F**ac fm tuā  
maliciā. **V**is me v̄dere. vo/  
lo v̄di. **V**is me tradere. vo/  
lo tradi. ego nō impediā Et  
nemo discūbētum itellepit  
qd dīceret. Quidā putabāt  
p eo q̄ habebat oculos **J**u/  
das q̄ debebat emere neces/  
saria ad dīē festū. qdā q̄ ege/  
nis aliqd daret. Et cōtinuo

exiuit **E**rat at nōx fm **J**os̄.  
q̄ sol iusticie occidebat in  
corde iude. **J**ō bñ dīc q̄ nō  
solū erat nōx i mūdo sed in  
corde iude. **Q** q̄ miserabilis  
exit<sup>9</sup>. exiuit de bona ad ma/  
lā. de societate angeloz ad  
societatē demonū. d̄ vīta ad  
mortē. de luce ad tenebras.  
de gaudīo ad penā eternam  
**P**ost recessuz inde dīcit ih̄s  
discipulis suis. **N**ūc clarifi/  
cat<sup>9</sup> est fili<sup>9</sup> boīa. q̄ **J**uda ex/  
cluso remāserūt soli clari. s.  
discipuli cū suo clarificatore  
**E**t subintulit. **Q**ēs scanda/  
lū patiēti in me ī ista nocte.  
q̄si dīceret fm glo. **O**ccasio/  
nem habebīt z offendiculū  
ex hīs q̄ vīdebīt in me. **V**lt<sup>9</sup>  
**B**erfī. Scandalum pati in  
xp̄o est cadere ab eius fide  
atq̄ sequela. **V**trūq̄ fecerūt  
ap̄li. **U**nde aliq̄ mō facti sūt  
dubī ī fide z vacillātes. z co/  
relicto oīs fugerūt. q̄ sc̄ptū ē  
in q̄t **Z**ach. ix. **P**ercutiā pa/  
storē z dispergent oues gre/  
gis. **P**ostq̄ aut̄ resurrexero  
p̄cedā vos in galilēā. **D**om<sup>9</sup>  
aut̄ in q̄ cenauit erat in vico  
q̄ dīcebat galilēā. **H**oc ad/  
dīdit ad eoz p̄solatōez. vt q̄  
mortē sui pastoris audierāt  
z p̄p̄iā fugā. p̄solatōez recit<sup>9</sup>

peret audita ei<sup>9</sup> resurrectione  
et sua familiari aggregatione  
Beatus aut Petrus inquit. Et si  
omnes scandalizati fuerint in te.  
ego nunquam scandalizabo. Et  
non fuit mentis Petri<sup>9</sup> secundum Augustinum  
Quia sicut in mente habuit  
sic et ore protulit. Sed plene  
loquens non attendens suam  
fragilitatem et prophetam irrevera  
bilem peritatem. Aut illi ibas  
Symon ecce sathanas ex  
petiuit vos. id est licentiam vos  
temptandi petiit. Non enim potest  
sanctos temptare nisi permissus  
ut patet in Job. xxi. Ut cribraret  
et temptationis pulsu deute  
ret sic triticum per cribrum deute  
sit permixtus est. Nam dum tri  
ticum purgat et cribrat. farina  
transit. palea vero et furfur re  
manent. sic apostoli transierunt  
Sed iudas tamquam furfur in cri  
bro diaboli remansit Et quia  
propter Petrum platum ecclesie consti  
tuit. idcirco adiungit. Ego aut  
pro te rogaui ut non deficiat fi  
des tua. Hoc loco Petri<sup>9</sup> ex  
pium gerit ecclesie militantis.  
cuius fides usque in diem non  
dissimulata non deficiet. Semp  
enim in aliquo inconcussa sta  
bit. sic in triduo passionis do  
minice fuit in brachio regie Sa  
ria. Navicula enim Petri et si

In pcellis temptationū tria-  
tur. nūq̃ tū mergit̃. Et tu  
aliqū puerſus cōfirma frēs  
tuos. Sic illi p̃terus. Domi-  
ne tecum paratus ſum et in  
carcerem et in mortem ire.  
Hanc ſo mentis audaciaz  
ēps volens rep̃mere dixit  
Amen dico tibi anteq̃ gall⁹  
ſm. Dat. bis canet. Dat.  
et Lu. absolute dicit̃. ante-  
q̃ gallus canet ter me nega-  
bis. Et petrus amplius lo-  
quebat̃. His dic̃is oēs tur-  
babant̃. Quilibet em̃ cogi-  
tauit. Ex q̃ petr⁹ q̃ eſt caput  
noſtrū talia factur⁹ eſt. quid  
erit de te. Tunc ad eoz con-  
ſolationem dulciſſimū ſer-  
monem cepit facere dicens.  
Filioli mei adhuc modicū  
tempus vobiſcū ſum. ⁊ hoc  
quod ſcriptū eſt oportet im-  
pleri in me. Non turbeſ eoz  
veſtrū neq̃ formidet. Credi-  
tis in deū et in me credite.  
Nō reliquā vos orphanos.  
Vado ⁊ venio ad vos. ſicut  
ſcribitur Jobā. xiij. vſq̃ ad  
xviij. c. Uñ ppendioſe loq̃n-  
do in toto ſermone dñs aliq̃  
p̃cepit. aliqua p̃dixit. et aliq̃  
popoſcit. Precepit inē alia  
mutuā dilectionem dicens  
Diligite invicez ſicut dilexi

**Vos. Mandatorū impletōz**  
**S**i diligitis me mandata  
mea seruare. meritorū perse/  
uerantem cōsummationem  
tranete in dilectōe mea que  
facit opa cōsummare. Pre/  
dixit eis a mundo psecutio/  
nem pati debere. Si inquit  
eas me psecuti sunt et vos p  
sequenti. Aspūsancto erudi/  
tionem. Cum venerit para/  
ditus illi docebit vos omīa  
A pīe exauditiōem dicens.  
Quicqd orantes petitis fiet  
vobis. Poposcit a patre sul  
spūsancto clarificatiōem dicens  
Pater clarifica filium tuum.  
Aploz pseruatōem dicens.  
Pī sciē serua eos q̄s michi  
dedisti. Infidelis cōuersio/  
nem dicens. Rogo pī vt cog/  
noscat mūdus qz tu me mi/  
sisti. et cognosces cōuertatur  
Et fm Bedam. Omīa sba  
fmonis dixit sedendo vsqz  
ad illum vltimū punctum  
quē dixit stando. vīcz Sub  
leuatis oculis in celū. et ille  
fmo fm Bedā fuit iste hym  
nus de q̄ dicit euāgelista Et  
hymno dicto exiit i montē  
oliueti. qz statim finito fmo  
ne postqz gr̄as egit egressus  
est cū discipulis suis trans  
torrentē Cedron. et in latere

montis oliueti vbi creuerunt  
arbores cedri in villaz q̄ dē  
gethsemani. Et fuit loc⁹ vbi  
sacerdotes pascebāt pecora  
imolanda vbi erat ortus in  
quē introiuit ip̄e et discipuli  
eius fm p̄suetudinē Bethse  
mani interpretat villa pigue/  
dinis. qz p humilitatē passi/  
onis. vnctione et pinguedie  
spūsancti voluit nos reple/  
ri. Sciebat at et iudas q̄ tra  
debat eū locum. qz frequer  
ibz puenerat illuc cū disci/  
pulis suis. s. in festiuitatibz.  
et p̄cipue qm̄ voluit subline  
aliquid loqui. qd n̄ fuit fas  
alijs audire. Et ideo tunc o  
sua passione tractatur⁹. ortū  
istum intravit. etiam qz con  
ueniens fuit locus orationi  
Item qz p̄mus homo in or  
to paradisi terrestris malū  
pcepit. p̄ctis cōmisit. se et po/  
steros suos ad penā obliga  
uit. et inimicū inter se et deū  
p̄stituit p inobedientiā. Igi  
tur vt mod⁹ curatiōis corre/  
spōderet trāsgressiōi. ortum  
intrauit. vt in ortū p̄ritum et  
gr̄az nos introduceret. Et  
cū puenissz ad locū ait disci/  
pulis suis Sedete h̄ donec  
vadam et orem. sed et vos  
orate ne intreis i tentatiōem

Et assumpto petro ⁊ duobus fi-  
liis zebedei. Jacobo. s. ⁊ Jo-  
hane. q̄s p̄ ceteris dilexit ⁊ ad  
sua secreta admisit. videlicet  
in crāsignificatōe Math. xviij.  
In p̄elle resuscitatōe. vt vi-  
derēt ⁊ mō tristitiā imminente  
passiōe. vt certitudinalit̄ co-  
gnoscerēt q̄ eēt ver⁹ d̄s ⁊ ve-  
rus hō. ⁊ cepit pauere ⁊ tede-  
re. tristari ⁊ mēt⁹ esse. In q̄  
ōndit p̄itatē hūane nature.  
et t̄ficat illis. Trist⁹ est aia  
mea vsq̄ ad mortē. sciens q̄  
cū tāta sustineret p̄ toto mū-  
do solū latronē lucrabatur.  
Bern. O gaudium ⁊ leticia  
nra q̄ cōsolat⁹ nos in oī tri-  
bulatōe nra. vt qd de monte  
turbat⁹. Nō venisti vt mo-  
rereris. ⁊ petrū de temerita-  
te arguisti cū te mortē nollet.  
Sed nō tristabat de morte.  
Vñ nō dixit p̄pter mortem.  
sed vsq̄ ad mortē. Tristaba-  
tur autē fm̄ Chry⁹. p̄pter rui-  
nam discipulorū. Secūdo iu-  
deorū execratōez ⁊ p̄ditionē  
Tertio p̄pter inde dānatōem.  
Quarto ciuitatē ⁊ tēplū bie-  
rusalē destructiōez. Quinto  
acerbitatē mort⁹ quā p̄cie-  
bat. ⁊ natalit̄ t̄muit fm̄ Da-  
ma scens. li. iij. et q̄nto p̄tuo-  
rior erat tanto ampli⁹ fm̄ na-

turā mort⁹ t̄muit. ⁊ null⁹ vn-  
q̄ sic mort⁹ amaritudinē p̄-  
sciuit sic xp̄s. Vñ si scirēt et  
scire possent dānādī ad mor-  
tē. nullus vnq̄ pueniret ad  
locū s̄z morerēt in via. Itē  
sup oīa maximaz tristitiā su-  
bī fecit. q̄ mors eius ī mult⁹  
homib⁹ infructuosa ⁊ p̄dita  
esse deberet. Dec singla p̄ul-  
dens tristabat. Nā delecta-  
tio dulcedinis quā d̄s sc̄tis  
martyrib⁹ t̄ge passiōis eorū  
infudit. vt trēt ad martyriū  
q̄i ad epulas inuitari. qd sa-  
crū fuit ad fidei exaltatōem  
xp̄ianorū multiplicatōz. ⁊ ad  
dei bonorē ⁊ laudē. Ille autē  
infusus subtrah⁹ erat xp̄o  
t̄ge sue passiōis. Nam dele-  
cratio q̄ fuit ex fructūe ⁊ gau-  
dio portōis sapientis illo tē-  
pore nō fuit impartita cor-  
pori aut portōi inferiori. al-  
ias fuisset xp̄s fact⁹ ipassibil⁹.  
Sic dicūt doctores de ala  
pauli ī raptu. igif sua passio  
erat magis amara q̄ aliorū  
martyrū. quā in spū p̄uide-  
bat dicēs. Trist⁹ est aia mea  
Et dixit ad octo discipulos  
Sustinete h̄ et vigilate me-  
cum. Et p̄gressus paululū.  
auulsus est ab eis q̄ntum is-  
ctus est lapidib⁹. ⁊ positus ge-

nſto p̄cidit ſup terrā i facie  
ſuā ⁊ orabat. vt ſi fieri poſſet  
trāſiret ab eo hora. Et dixit  
Pater mi oīa tibi poſſibilia  
ſunt. ſi vis ⁊ poſſibile ē trāſ-  
fer calicē iſtum a me. ſ. fac vt  
me nō moriente. mori mor-  
riat. hō redimat. celū aperia-  
tur. Verū tamen non ſicut  
ego volo. ſ; ſic tu vis. Et nō  
mea ſ; tua volūtas fiat. Rō  
eſſi voluit paterne ordinati-  
onē p̄trare. In q̄ docemur  
q̄ nil poſtulare debem⁹ niſi  
q̄d velle dare credim⁹ omni-  
um bonoz largitorum. Ora-  
tio xp̄i p̄fecta erat. q; ſolita-  
ria. Nam p̄greſſus paſilluz  
a diſcipulis. Cum ei oīo ſit  
mētis in deū eleuatio ſ; me-  
lius ſit i ſecreto. ſicut docuit  
Matth. vi. Intra in cubicu-  
lum tuū ⁊ claude. rē. Itē q̄a  
humilis. nam p̄cidit in facie  
ſuā ſup terrā. Item deuota  
Pater inq̄t. Vnde p̄ter pro-  
uocat ad exaudiendū. Itē  
cum oraueris dicite P̄i nſ.  
Matth. vi. Et fact⁹ i agonia  
p̄ligius orabat. Agonia ſm  
Remigiū dici poteſt vebē-  
mentia antieratio quam ha-  
buit de penſis ſibi imminen-  
tibus. vt dictū eſt. quas p̄nci-  
paliter inueſtabat. In illa em̄

orōne reuoluit oīa paſſiōis  
ludibria. ⁊ certabat ſenſuali-  
tas p̄tra rōnem. timor p̄tra  
dilectōem. mori p̄tra vitam  
q; diuina p̄tate q̄libet per-  
mittebatur agere p̄pria acti-  
one. et tanta erat agonia et  
certamen tā graue q̄ fact⁹ ⁊  
ſudor eius ſicut gutte ſāgu-  
nis decurrentis ſup terram  
Naturale eſt boīem in timo-  
re conſtitutū nō poſſe ſuda-  
re ſanguinē. quia timor ma-  
gis ſanguinē retinet et co-  
gulat ex frigidityte. S; cri-  
ſtus ſudauit ſanguinem vt  
magiſtri dicunt ex nimio fer-  
uore caritatis. quia tūc q̄n-  
to mag⁹ erat vicinus morti  
tāto amplius inardeſcebat  
p̄ mag⁹ deſiderio bñe ſa-  
lutis. et ideo ſanguis ei ſu-  
dor erupit. Vnde apoſtol⁹  
Propter nimīā charitatem  
ſuā q̄ dilexit nos. Et niſi ca-  
ritas ip̄m in cruce tenuiſſet.  
nulli clauſ eum tenuiſſent.  
Dec Bern. Augu⁹. O chri-  
ſti amatrix aīa deuota aīa d-  
uerſe quāta ibi fuerit anxie-  
tas dolor et meror ſpiritus.  
vbī ex imaginatōne mortis  
quā tūc voluntarie ſuſtinere  
voluit tuus amator ſanguis  
nece de corpore ſuo p̄gno

ſ. ſ. ſ.  
ſ. ſ. ſ.  
ſ. ſ. ſ.

ph. ſ. ſ.

l. ſ. ſ.

emissit guttas. Collige igit  
eos mente compassius. vel salte  
vna ex illis et aspege sensus tu  
os. Igitur secundum Bedam terram suo  
sanguine sudore rigare voluit  
ut terrenos homines ab eterna  
morte liberaret. Nec facien  
da est difficultas an fuerit na  
turalis aut miraculosus san  
guis. quia secundum Augustinum. versus. natu  
ralisque uehemens imaginatio  
de facili mutat corpus. Et quia  
secundum Hugonem de sancto victore.  
et Franciscum maronem. Illa ho  
ra christus uehementissime ima  
ginabatur. non solum de passione  
sua. sed et omnium martyrum qui pas  
surus erat per christum versus ad mundum  
per suam matrem. propter quam tantum hor  
ror eum inuasit ut etiam tota  
medulla ossium moueretur. Non  
igitur mirum si sudor eius factus est  
sanguis. Doctores hoc nos in  
istis sudore sanguineo quies  
in oratione effudit. quod in oratione  
debemus ita esse attentum. quod ex  
intensione et uehementia do  
loris per christi mortem et seruire  
deuotis lacrimas sudorem  
quam sanguinem. Exemplum.  
Alii legunt quod ihesus apparuit cui  
dam matrone valde deuote.  
Dico tibi quod si aliquis in re  
cordatione mee passionis lacri  
matus fuerit cum deuotione. su

scipe volo ac si ipse per me pas  
sus sit. Et quod dubitat duriora  
esse supplicia quam die spiritualiter  
stare in acie diaboli fraudi  
resistere. sibi ipsi passionem  
et certamen inferre. per penam. scilicet.  
et recordare mortem christi quam  
vno momento gladio vitam  
finire. Nec Beda in sermone  
de sancto Dathia. In tali ago  
nia et angustia ihesus sic positus  
cogitauit secundum Bonauenturam  
Pater sic uult ut moriar. quem  
non uolo offendere. Mater  
affectat me uiuere. angeli sur  
sum clamant ut angelum numerum  
fratrum eorum. Simul populi ro  
gant ut ab eis non recedat. ne  
perdant solarium eorum. Et tunc  
apparuit eis. in tali anxietate  
angelus. non oculo mentis solus  
sed ipse intuebatur omnes angelos.  
sed et oculo carnali in humana  
effigie. secundum Anselmum. confortans eum  
dicens. Constant esto domine in  
hora hac. quia per tuam mortem  
homines ab eterna morte libera  
bis. Dic aduerte quod Dathia.  
iuxta. de post temptationem diaboli.  
accesserunt angeli et ministrabant ei in signum deitatis. uere.  
Hic autem in passione confortabatur  
eum in signum fidei humanitatis. ut  
verificaret illud quod promissum erat  
Cum ipse esset in tribulatione. sed

quædam tribulatiōibz expo/  
no. Et cū surrexissz ab orōe  
z venisset ad discipulos inue  
nit eos dormientes. Et dixit  
petro. Symon dormis? Ad  
potuisti vna hora vigilare  
mecū. q̄i dī. Ubi est obedie/  
tia quaz vouisti pmittendo  
mecū in carcerē z in mortē  
ire. z mō nō potes vna hora  
vigilare. In monte thabor  
qñ vidisti claritatē deitatis  
voluisti tabernacula facere  
h̄ q̄i vides hūanitatis infir  
mitatē nō potuisti vna hora  
vigilare mecū. Et ait ad di/  
scipulos. Quid dormitis? sur  
gite. vigilate. z orate. vt nō i/  
trez in tentatiōez. Spūs q̄/  
dē pmp̄ est. caro at̄ ifirma.  
Scdm Hieronymū in cō/  
mentario sup Mattheum.  
Licet spiritus vere pmp̄  
sit ad bene volendum. tamē  
caro fragilis est ad sustinen  
dū. Itēz scō abijt z orabat  
dicens. P̄i mi. si nō potest h̄  
calix trāsire nisi bibam illuz  
fiat volūtas tua. Et reuer/  
sus itēz ad eos inuenit eos  
dormientes. Erāt enī oculi  
eoz gnati z ignorabāt quid  
rīderēt ei. Somn⁹ corporalis  
erat figura q̄ grauādī erant  
somno infidelitatis. Sz vñ

est vel erat q̄ dormirent cū  
audirent xp̄i mortem imminē  
nere. Dicendū quia tristes  
valde erant. et tristitia som/  
num inducit. et quia hora  
erat tarda. z forte fatigati ex  
labore itineris. Et tunc di/  
scipulos non increpauit. ad  
innuendum q̄ p̄lat⁹ non de/  
bet semp arguere. sz aliqñ in  
firmitatibz subditoz conde/  
scendere z dissimulare. B̄ scz  
qd nō est p̄cise p̄ra deū. Et  
dixit eis. Dormite iam et re  
quiescite. Primū somnum  
xp̄s increpauit. Secundū  
cōcessit. Tertiū p̄cepit. ad  
innuendū q̄ somnus culpe  
p̄mo somno discipuloz cor  
respondens sit vituperabi/  
lis. somn⁹ nature tolerabilis.  
Somnus p̄emplatiōis et  
ḡfe ab oībz desiderabilis. Je/  
sus asit non dormiuit. sz re/  
lictis illis abiit iterum z ora  
uit tertio eundem sermonē  
Inuariabilis est christi ora  
tio. docens ne mens oran/  
tis labatur ad varia. Varia  
tio enim petitionum instā/  
bilis anime est indicium.  
Hec Beda. Tertiū repli/  
cat orationem. vt nos sua  
oratione liberaret a malis  
p̄cābas. p̄teritis. z futuris.

7m

Judas autē qd eū tradidit eū  
accepisset cohortē a pōtifici-  
bus et phariseis et sumis sa-  
cerdotibus et scribis atq; senio-  
ribus mistros. dedit eis signū  
dicēs. Quēcūq; osculor fue-  
ro ipse est teneite eū et ducite  
eū caute. Qd signū id dedit  
ne p mediū illor trāsiret. et  
strep euaderet sic fecit in mō-  
te thabor. fm Ebr̃y. ne de-  
ciperēt in psona Jacobi mi-  
noris qd filius xpovalde erat.  
et ne ipse iudas vt hostis ag-  
noscere f. qm xps docuit dī-  
scipulos qd in osculo sancto  
se mutuo recipiunt. et qd falsa  
sint oscula b<sup>o</sup> mundi. Nam  
mūdos inqt sic iudas quē-  
cūq; osculor fuerō. p bono-  
res. diuitias. vel luxurie de-  
licias. ipse est. s. diaboli. tene-  
te eū et ducite eū caute. Tra-  
cta. Et loquere cū rōne qul  
sint tales. zē. Et venit illuc  
cū laternis et facibz et armis  
Ihs autē sciēs oīa q vēta erāt  
sup eum dixit discipul suis.  
Sufficit. venit hora. ecce fi-  
lius hoīs tradet in manus  
peccatōz. Surgite eam. Ecce  
appropinquabit et ppe est qui  
me tradet. Adhuc eo loquē-  
te. Ecce iudas scariotibz.  
Quid mibi eius patriā dicis

Inquit Leo papa. vtinā nē  
scire licuisset. sed qz cognos-  
cimen ad differentiā alterius  
Jude. Et signāter qz scari-  
otib memoria mortis inter-  
pretatur. Ipe em̃ memoriam  
semp habuit ad tradendū  
xpm in mortē. Un<sup>o</sup> de duobz  
decim venit qd antecedebat  
eos. Et cū eo turba multa cū  
gladiis et fustibz. cum lignis  
et armis. cum laternis et faci-  
bus. vt dictū est missi a sum-  
mis sacerdotibus scribis et  
phariseis et senioribz populū  
Venit em̃ p̃ditor ille cū fa-  
culis et laternis ne ibi latere  
posset. Cū armis ne qd ei re-  
sisteret. Accepit milites a pi-  
lato p̃side. ne qd ei resisteret  
ppter metū publice potesta-  
tis. Assumpsit ministros iu-  
deorū. ne zelo legi ipm aliqz  
defenderet. Venit nocte. vt  
sine streptu caperet. Iesus  
autē sciēs omnia q ventura  
erāt sup eum pcessit et dixit  
ad eos. Quem queritis. In  
medio eorū existens oculos  
eorū acrisi excecavit. Acrisis  
(starblint) est oculorū aper-  
tio. Isto etiam morbo an-  
gelus percussit Sodomī-  
tas q ostiam domus ipsi-  
us Loth videre nō possent



ut ostenderet q̄ volūtarie se  
offerret passiōi. Rēderūt ei.  
Ihm nazarenū. Signū est  
q̄ eū nō cognouerūt. Dixit  
eis ih̄s Ego sum. O summa  
charitas. O bone ih̄u quid  
facies am̄cis q̄ te in verita/  
te et corde bono querūt. qm̄  
inimicis te ad mortē q̄rentibz  
sponte teipsum presentas.  
Stabat autē iudas qui tra/  
didit eum cum eis. Dic fm̄  
Augustinū. nominat iudas  
ut si mirū nō esset eū ab alijs  
nō cognosci. mirū tñ apparz  
q̄ iudas familiaris su⁹ cum  
nō cognouit. Et dicit Crisost.  
sup̄ Math. colligit q̄ q̄daz  
radij ignei p̄cedebāt ex ocul⁹  
et facie eius. quēdamodū in  
iudicio extremo se vult ostē/  
dere dānandis. Et q̄ horri/  
biliter sonabit illa vox. Ite  
maledicti in ignem eternū  
et ira ista in auribz iudeorū.  
Idcirco ad illā vocē territi  
abierūt retrorsum. et cecide/  
runt in terrā. O quid faciet  
iudicatur⁹ q̄ sic fecit iudicā/  
dos. O vos iudei demētissi  
mi qd̄ prodest vobis aduer/  
sus ihm gladioz et fustium  
armoz. et multitudo. qui et  
mortui taceret. p̄strauit vno mi/  
nistio p̄do. Nonne videtis

xpm̄ solū potentiorē vob  
om̄. bo esse. et si vellet omnes  
vos interficere posset. ut pri/  
us totum mundus diluuiō  
gemit. Sodomam igne et  
sulphure. Datan et abiron  
terra deglutiuit. Exercituz  
Sennacherib. vicz centum  
octoginta q̄nqz milia homi/  
nū mortificauit. Omnia hec  
et similia fecit. et si vellet pos/  
set se defendere. Gratiosum  
deniqz fuit q̄ nō descēderūt  
in infernū viuentes. Nec p̄/  
stratio figurata erat in fam/  
sone q̄ mandibula asini pro/  
strauerat milites fortes. Ita  
dicunt. xxi. Cū igitur iesus  
ostendit suā potentiā dedic/  
eis resurgendi licentiā. Ite/  
rū q̄ interrogauit eos. Quē/  
queritis. Illi autem respon/  
derūt. Ih̄m nazarenū. Re/  
spondit iesus. Dixi vobis.  
Ego sum. Si ergo me que/  
ritis. sinite hos abire. ut im/  
pleret sermo quē dixit. quia  
quos dedisti mihi nō p̄didi  
ex eis quēqz Aug⁹. Dico ver/  
bis habuerūt licentiā capiē/  
di cum. atqz eius noticiam.  
Voluit autēz discipulos ca/  
pi. quia solus p̄ mundi redē/  
ptione pati voluit. Tūc Ju/  
das appropinquabat iesu ut

oscularē eū Et ihs dixit illi  
Amice ad qd venisti. q̄i dice  
ret. Amici signū ē osculū da  
re. s; id tu si venisti. Tñ ami  
ce quia ꝑ me enor: mī egisti  
tñ reuerēte ⁊ ego suscipias te.  
Qd ihs fin oēs doctores se  
ciss; imo q̄m eū offendit de  
sperādo q̄ tradēdo. Adhuc  
em̄ conabat ihs iudā reuo  
care dicēs Amice. at ille ꝑse  
stūm accedens ad ihm dixit.  
Aue rabbi. Et osculat⁹ ē eū  
Ihs at dixit fm Lucā xxi.  
Juda osculo filiū hoīs tra  
dio. Berū. Benignitas tua  
dñe erat. vt oīa ei exhiberes  
q̄to cordis ei⁹ maliciā euelle  
res. Primo siḡ visibili in ꝑ  
stratōe cohortis. Secūdo dul  
ci fm̄e dicēdo. Amice. Ter  
tio occulta correctōe dicēdo  
Juda osculo filiū hoīs tra  
dio. i. siḡ amicitie inimicit/  
as facis. Berū. O cor durū  
oīi lapide adamantū iuda  
maledicte. q̄uo ausus fuisti  
ore polluto. labia melliflua  
dulcissimā m̄grī cui tangere  
O cor mellifluū bone ihu q̄  
osculū tuo traditori si nega  
sti ⁊ amicu eū appellasti. q̄ ꝑe  
eū dilexisti. s; odio habitus  
es ab eo. Dur⁹ osculi figura  
p̄cessit in Iob. q̄ dolose dū

xit ad Amasā. Salue mī m̄.  
Et tenēs manu dextra men  
tū q̄i osculāo interfecit eum  
h. Reg. ix. Dato igit osculo.  
mīstri iudeoz nō statim ma  
nus misert in xpm. Nā erat  
adhuc i cordibz eozū timor.  
q; ꝑstrati velut mortui ante  
eū iacueſt. ⁊ in signū q̄ ipm  
cape nō poterāt nisi ab eo ꝑ  
missi. Vñ dixit eis ihs. Tā  
q̄ ad latronē exiisti cum gla  
dijs ⁊ sustibo ꝑp̄bēdere me.  
Quondie apud vos eram i  
tēplo docēs ⁊ non me tenui  
stis. nec credidistis man⁹ i me.  
S; h̄ est hora vīa ⁊ tēps te  
nebrarū. Videres at bi q̄ cū  
xpo erāt qd futurū erat dixe  
runt. Dñe si ꝑcutim⁹ in gla  
dio. Ecce vñ ex bis q̄ erāt  
cū ihu Symon petr⁹ habēs  
gladiū. i. magnū culellum.  
quem ꝑsuevit bñe in mensa.  
Tracta. Eduxit eū. memor  
xpi ꝑboz. q̄ nō bz gladiū vē  
dat tunicā suā ⁊ erat gladi  
um. putans q̄ de h̄ facto dī  
xisset. q̄ defendere se debe  
ret. nō expectās n̄sum ihu.  
s; ꝑcussit seruū ꝑncipis atq;  
pōntifis sacerdotū. q; ille ꝑpi  
us ꝑre ceteris xpm accessit. et  
abscidit auriculā ei⁹ dextrā.  
volēs eū mag; lesisse si non

Apud declinasset. mix q nō  
repculset petrū. Sz p̄ illa  
q̄ eos ad terrā p̄trauit. Pe/  
trū defendit. Erat at seruo  
nomē **Malch<sup>o</sup>**. Rādēs aut  
ihs ait discipulis suis. Si  
nite vsq̄ huc. Et ait Petro.  
Conuertere gladiū tuum i lo  
cum suū. z mitte in vaginaz  
Quasi dī. Uniq̄ orauit iam i  
orto. sed manēte decreto pa  
terno vt biberē calicē passio  
nis. Igif enim quē dedit mi  
hi pater. nō vis vt bibā illū.  
Quasi dī. Nō vis tu creatu  
ra qd vult creator tu<sup>s</sup>. Und  
nō est loc<sup>o</sup> resistētie. ideo no  
li vti illa defensioe. qz oēs q̄  
acceperint gladiū. s. temere.  
indebitē. z p̄pria auctoritate  
**Doc** dicit. p̄pter iudeos. quē  
admodū iudei q̄ iniuste et p̄  
oēs iusticiā gladios accepe  
rūt. ideo ip̄i z eis p̄ssēs gla  
dio p̄būt. s. eterne dānatōis  
**Et** etiā fm̄ **Dila** gladi<sup>o</sup> ille  
p̄fatilis quē angel<sup>o</sup> posuerat  
aī paradisu<sup>z</sup> suū acuitatem  
p̄didit z beberat<sup>o</sup> est. z p̄atē  
cobibendi introitū paradi  
si celestis amisit. Zelo at legē  
ad defensionē bonorū. et co  
bibitōnem malorū gladium  
accipe licz. **xxij. q. ij. z. iij. z. iij.**  
**p. totum.** An putas quia nō

possunt rogare p̄ctm meum  
z eribebit michi modo pl<sup>o</sup>  
**q̄. xij.** legiones angelorum.  
Ihs nō indigeo auxilio tuo  
ad resistendū. Et continet  
vna legio. sexmilia. sexcentū.  
sexaginta sex. et sunt s̄. lxxij.  
milia angelorū. Per istū nu  
merū exprimitur totū genus  
humanū. qd m. lxxij. linguae  
est diuisum. **Et. iij. Reg. xij.**  
**et. ij. Paral. xxxij. c.** legitur q̄  
vnus angelus pcussit de ca  
stris Sennacherib regī as  
siriorū. **clxxxv.** milia hominū  
Si igif vnus angel<sup>o</sup> tantū  
potuit. q̄ntam possent tot le  
giones angelorū. Quō ḡ im  
plebant scripturē. qz sic opor  
tuit fieri. **Et cū** ihs tetigisset  
auriculā eius. s. **Malch<sup>i</sup>**. sa  
nauit eū dicens. Benefacite  
his q̄ oderūt vos zc. oñdēs  
et faciēs quod docuit. **Doc**  
autē miraculū facere voluit  
fm̄ **Theoph.** vt discipuli vi  
dentes nō dubitarent. licet  
cap<sup>o</sup> aut ab ip̄is statim vin  
culandus ip̄m verū esse deū  
et posse euadere et non capi  
si vellet. Tūc cohor<sup>o</sup> q̄ fm̄  
carbolicon duplex est. **Ma  
ior** qui cōtinet quingentos.  
**Et minor** qui continet. **ccc.**  
**Sz** tribun<sup>o</sup> dia<sup>l</sup> qui mille

f<sup>a</sup>

744  
f<sup>a</sup>

multitudo post. Et milites inde  
orū accesserūt ⁊ manū iniece-  
rū in ihm. Et comprehendentes  
atq; tenentes ligauerūt  
eum ita dure fm Anſ. q̄ de  
om̄ib; vngulib; suis sanguis  
egrediebatur post tergum ma-  
nū benedictas ligātes. Qm̄  
ut dicit Victor. mox erat in  
deorū. ut quē morte dignū  
iudicaret vinctū iudici pre-  
sentarent Bern. Ecce domi-  
ne quale salariū tibi reddūt  
q̄ eorū leproſos mundasti.  
cecos illuminasti. paralyticos  
curasti. ⁊ mgi ⁊ doctor fuisti  
Prostrauerūt eum in terraz  
diuersimode sicut ip̄i ab eo  
prostrati fuerant. ⁊ eum per  
capillos barbe erexit. dor-  
sum et totum corp⁹ pugnis  
percutiebant excrētes omnē  
bestialitatem crudelitatis sue  
in eum. Quo viso discipuli  
omnes relicto eo fugerunt.

Attende hic deuota ania  
qualiter pius pastor ille a su-  
is ouib; quas ex omnibus  
quos capiebat mundus ele-  
git. derelictus est. Quos cor-  
poris et sanguinis sui sacra-  
mento ante pauperat. quos  
pfectionis viam verbo ⁊ ex-  
emplo docuerat. quos lumi-  
na ecclesie. p̄ncipes et iudi-

ces m̄di cōstituerat. sic dō  
sp̄si sunt regē suū derelin-  
quētes. Uñ verificat d̄ ip̄is  
illud Threnorū. Facti sūt  
p̄ncipes eius sicut arietes non  
inueniētes pascuā ⁊ abierūt  
absq; fortitudine ante faciē  
subsequentis. Et Jobānes  
cito oblitus q̄ recubuit sup  
pectus eius. et de fonte sa-  
pientie potauit. Unde ih̄us  
de omnib; simul conquerit.  
Omnes amici mei elonga-  
uerūt se. et fratres mei recel-  
serunt a me. Job. xix. Hanc  
fugā ap̄loꝝ resp̄sentat ecclesia  
in denudatiōe altariū. Xps  
em̄ est altare. ap̄li ornamēta  
Item in extinctiōe luminū  
in matutinis tenebrosis. S; in  
Maria sola cādela fidel-  
remanebat Videntes iudei  
q̄ apostoli sic recederent ce-  
perunt Johannē. S; quia  
erat multum agilis cepit su-  
gam in camisia. Et hoc dicit  
Barcus euangelista. Ado-  
lescens autem quidam seq̄-  
batur eūz amictus syndone  
sup nudo et tenuerūt eū sed  
profugit nudus ab eis. qui  
statim resumpto syndone. i.  
veste linea. se turbis iesum  
ducentibus imitauit. Qui  
figura est sc; fuge apostoloꝝ

liij. Re. xrv. Capto sedechia  
oēs bellatores fugerūt. nō p  
edmunē portā. s; inē pmum  
sommū z mediam noctez zc.  
Itēz vinculario figurata est  
Judic. xvi. I. samphone a da/  
lida tradito philisteis ad oc/  
cidendū. Valida interp̄tat  
fistula z significat synagogā  
iudeoz.

## Apto sic

c miserabilis ihs du  
perūt eū de orto p  
vallē Josaphat p portā au/  
ream in ciuitatē hierlm. vbi  
erat platea sacerdotū ponti/  
ficiū z scribarū. Et fm Johā  
nē adduxerunt eū ad Annā  
pmū. Causa subdis. q̄a erat  
socer Cayphe pontificis illi⁹  
anni. q̄ p̄siliū dederat iudeis.  
qz expedit vnū boīez p moni/  
p̄lo Itē qz dom⁹ Anne i via  
erat. z qz erāt affines sāguie  
vt sic eū honorarēt. z ponti/  
fex p̄cedenti anno fuit. et vt  
ihs corā plurib; iudicib; cō/  
dēnaret. Petr⁹ autē sequebat  
a lōge vsq; in atriū p̄ncipis  
sacerdotū. viz Anne. Pon/  
tifer autē Annas interroga/  
uit ihs de discipulis eius.  
et de doctrīna eius. De di/  
scipulis ihs nō r̄didit. Nam

nihil boni ē eis p tūc respō/  
dere potuit. qz vn⁹ eoz cum  
tradiderat. omēs fugerunt.  
(vnd warent trulof) in eo.  
Ideo tacuit. docens et nos  
qū nō habem⁹ bonū dicere  
ē p̄mis. tūc oīno taceam⁹  
de eoz malis. etiam si scim⁹.  
Item cum quasi oēs nosce/  
rent eos esse piscatores z de  
illa patria oriundos. idō nō  
putabar illam questionē re/  
sponsione dignā. Ad aliā ve/  
ro. scz ē doctrīna r̄didit ihs.  
Ego palam locut⁹ sum mū/  
do. doctrīnā scz sanaz modo  
et loco. auctoritate. et testi/  
monio legis roborauī et de/  
clarauī. Ego semp docui in  
synagoga et in templo. et nō  
in angulis et latibulis. quo  
oīes iudei. scz pasce. penthe/  
costes. z xenophagie conue/  
niunt. Et in occulto locut⁹  
sum nichil. licet aliqui disci/  
pulis seorsum loqueret. vt i  
mōte thabor. vbi eos instruxit  
de beatitudinib;. Et sa/  
maritane circa fontē. noluit  
tū illa occultari. sed sp magi  
publicari. Matth. x. Quod  
in aure audistis p̄dicare sup  
tectā. Quid me interrogas.  
vt sim testis. p̄m facti. cū tui  
mibi alias dixerunt. Tu de

teipso p̄bites testimonium  
et sic etiam nūc tu diceris.  
nec tū te inde emēdares In  
terroga h̄cos q̄ me audierūt  
Sciebat ihm̄ infallibilē ve  
ritatē dixisse. Unde etiā ab  
inimicis habet testimoniu  
ip̄a veritas fm̄ Chrȳs. Quā  
pharisei dicebāt. Magister  
scim̄ q̄ veraces. et. Mat  
thēi. xxi. Ecce hī sciunt qd  
dixerim ego. Hoc autem cū  
dixisset. vnus assistens mi  
nistroz dedit ei alapam di  
cens. Sic respondes ponti  
fici. fm̄ glosā. Iste fuit mal  
chus cui dñs sanauit auri  
culā et mor̄ fuit maḡ q̄ aliq̄  
ad pcutiendū ihm̄ et hoc q̄  
testimoniū eius interpella  
set. Quia ip̄e erat vn̄ ex mi  
nistris qui missi erant a p̄  
tificibz vt caperent nuper in  
feria secunda. qñ querebant  
an censum esset dandū cesa  
ri. Et reuersi dixerūt. Nūq̄  
sic locutus est homo Volēs  
igitur h̄ se excusare et in p̄e  
sentia pontificis Anne et se  
niorū reclamare. q̄ nō esset d  
eis. pcutit eum. quasi male  
respōdisset cum dixit. Quid  
me interrogas. q. d. Tu de  
beres flectere genua et hūili  
ter te excusare si posses. aut

veniā petere. S; quia qua  
si exasperando respōdes p̄  
tifici. ideo hec alapa est mer  
ces tua. Berſi. O magna in  
gratitudo. Ille Malchus  
paulo ante sanatus. et ausus  
fuit pcutere dñm crudelius  
quo poterat. imo hec alapa  
suffecisset p totius generis  
humani redemptione. quia  
multum penalis erat Iesu.  
Primo quia seruo pcutit  
dominum. Secūdo quia i  
partem nobiliorem et tene  
riorem scz in faciem. Et hāc  
reſeruauit vsq̄ in mortem.  
Tercio quia in publico co  
ram omnibz. Quarto quia  
sine causa. vt et inde caperet  
beniuolentiā ostendens q̄  
non esset cū eis q̄ mirabant̄  
sup doctrina eius. Joh. vii.  
Quis pius ptestatus erat et  
a sacerdotibz rep̄bensus. et  
ex h̄ habebat quasi amicus  
christi. Unde in ostensione  
sue excusatis dedit Ihesu  
hāc alapā. O dñe ihu mul  
ta adhuc fiunt p̄ra te p̄pter  
humanū fauorē. Cui respō  
dit iesus. Si male locutus  
sum. testimonium p̄bibe de  
malo. Si autem bene quid  
me cedis. Nec christi respō  
sio fm̄ Augustinum nō pio

31  
cessit ex impatientia. sed ser/  
uum dulciter reprehendit.  
et ingratitudinem suam ad  
memoriā ei reuocauit. Sz  
vtrum christus sic eū repre/  
hendendo fecerit cōtra do/  
ctrinam suā. scz si quis te p/  
cusserit in vnāz maxillā. pbe  
ei ⁊ alterā. Dicendum est  
fm Augustinum. q̄ p̄ceptū  
illud ⁊ alia plura que Mat/  
thei. v. ponuntur nō dantur  
absolute. sed fm preparatio  
nem animi. scz q̄ homo ba/  
beat animū paratū ad hoc  
faciendum. vbi ⁊ quando vi/  
derit hoc expedire ad hono  
rem dei et ecclesie vtilitatez.  
alias non. imo aliquādo ex/  
pedit insuriantibz responde  
re ad ipsorum et aliorum in/  
structionem. et aliquādo fa/  
cto ne des occasio malis ma  
le agendi. Et cum dominus  
fm aliquos hec verba pro/  
tulisset. scz Quid me cedis.  
Omnes iudei furibūda vo/  
ce clamauerunt. Nunquid  
cedi nō vis. nisi sub testimo  
nio de malo. audi multa ma  
la nō vnūz. Tu dixisti q̄ sis  
filius dei cum sis homo pas/  
sibilis ⁊ mortalis. Tu dicis  
te esse Messiam. cum sis ho  
lis dei et destructor legis.

Nam deus precepit sabbā/  
ta sanctificare. et tu ea pol/  
luisti curando paraliticū ia/  
centem triginta octo annis  
iuxta phaticā piscinā Tu es  
hostis Moyse qui precepit  
nobis adulteras lapidare.  
sed tu eas absoluiisti et libe/  
rasti. Item malicia vite tue  
patēs est ex tua societate di/  
cente Psalmista. Cum per/  
uerso peruerteris. Quis ma/  
ior peccator q̄ princeps pub/  
licanor Zacheus. ⁊. Quis  
manifestior q̄ Mathheus.  
Quis peruersior q̄ Judas  
scariotibz qui te nobis tra/  
didit. qui omnes sunt d tua  
societate. Non est ergo con/  
tra te vnū. sed multa testi/  
monia. Nec sufficit tibi do/  
ctrina Moyse. sed vis in/  
nouare doctrina tua totum  
mundum. et non bene facis  
Vnde Chrysostom⁹. O dul/  
cis Iesu. q̄ patienter susti/  
nes opprobria. et q̄ tam du/  
re puniris in seruo. Nam si  
bi datam alapam patienter  
sustinuit. sed datāz Thome  
apostolo suo statim vindica  
uit per leonem et canem qui  
manū in conuiuium attulit  
Sequebatur aut ibm symon  
petr⁹. ⁊ alius discipulus. scz

Jobānes. Discipul⁹ autē ille  
erat not⁹ pontifici eo q̄ sepi⁹  
pisces ad curiā suā portaue  
rat. ⁊ intrauit in atriū pōti/  
fic⁹. s. vbi erat ih̄us sic angu  
stiat⁹. Petr⁹ at̄ stabat foras  
ad hostiū. Exiit gal⁹ disci  
pul⁹ q̄ erat not⁹ pōtifici ⁊ di  
xit hostiarie. ⁊ introduxit pe  
trū. Accenso igne igit̄ in me  
dio atri⁹. ⁊ circūstantib⁹ illis  
erat Petrus in medio eorū.  
Serui at̄ ⁊ mīstri stabāt ad  
prunas. q̄ frig⁹ erat. ⁊ calefa  
ciebant se. Erat at̄ ⁊ petrus  
stans cū eis ⁊ calefaciens se  
Quē cū vidisset qdā ancilla  
hostiaria. vna ex ancillis sū  
mi sacerdotis sedentē ad lu  
men ⁊ calefaciētē se ad ignē.  
⁊ cū eum fuisset intus dixit.  
Anqd tu ex discipul⁹ hoīs  
istius es. et cū ih̄u galileo et  
nazareno eras. Quasi dice  
ret compassive s̄m Chryṣ.  
Misereor q̄ istū bonū ho  
minē ita inhumaniter s̄bis  
et s̄berib⁹ tractant. ⁊ ex tuo  
pauido incellu apparz mibi  
q̄ sis ex discipul⁹ ei⁹. At ille  
negauit eū corā oībo dicens  
Mulier nō sum. neq̄ noui  
hoīez. neq̄ noui quid dicis  
Chryṣ. Quid dicis o petre.  
Nō es discipul⁹ eius. Anqd

tradidit tibi clauēs regnī ce  
lox. ⁊c. Quis tibi dixit. Tu  
es petr⁹. ⁊ sup̄ hanc petram  
edificabo ecclāz meā. Nōne  
tu dixisti. Si oportuerit me  
cominozi tibi ⁊c. nec vni⁹ ho  
stiarie fers interrogatiōem.  
Nō erat miles arinat⁹. sed  
mulier vilis. Nec dicebat.  
Anqd discipulus es sedu  
ctor⁹ ist⁹. sed hoīs ist⁹. q̄si cō  
patiēdo. Vñ sic mulier pri  
mū hoīez instigauit ad pec  
catū. sic primū pncipē ecclie  
negare deū mulier compu  
lit. vt ex b̄ petri ifirmitas da  
rins appareret. Permisit at̄  
dñs Petrū cadere. vt de se  
nullus p̄sumeret cū aposto  
lox pncipez cecidisse videret  
Et vt nullus desperet cum  
Petr⁹ post patm fac⁹ sit ia  
nitor cel⁹. Itē vt sciret com  
pati subditis. mor pastor ec  
clesie futurus. Itē nimis de  
seipso p̄sumpsit. ⁊ alijs se pre  
tulit dicēs. Si oēs scanda  
lizati fuerint ⁊c. ⁊ p̄p̄is viri  
bus iusticiā attribuit. Vi  
dens autē Petrus tot illusio  
nes. stare int̄ iudeos timuit  
Et sic cum veller exire hosti  
um vidit eū alia ancilla timi  
dum. ⁊ cepit dicere circūstā  
tib⁹ his qui erāt ibi. Dte ex

puto  
negatus



illis est. sc3 q̄ erant cum iesu  
nazareno. Sup hoc verbo  
dicit Augustin⁹. Q̄ p̄ma an  
cilla inuasit Petrum ex com  
passione. Secūda autem ex  
tota malicia ⁊ inuidia accu  
sans eum. Iterum autē ne  
gauit cum iuramento. q̄a nō  
nouit boiez. Et statim gali⁹  
cantauit. f̄m Bedam ⁊ Dic  
ronimū Petri negatio ī do  
mo Anne fuit inchoata. sed  
in domo Cayphe p̄summa  
tata. Nec curādū est. q̄ euā  
geliste vident̄ diuersimode  
scribere de istis Petri nega  
tionibz. maxime de secūda  
et tertia. quia de secūda dicit  
Matth. q̄ fuit ad vocem an  
cille. Lucas. q̄ ad voces bo  
minis. sed Iohannes. q̄ ad  
vocem pluriū. Sed de ter  
tia dicit Iohannes. q̄ erat  
ad vocem vni⁹ q̄ erat cogna  
tus illius. cuius Petrus ab  
scidit auriculā. Mattheus  
autē dicit q̄ ad vocem illorū  
qui astabant. Quia p̄ncipal̄  
intentio euāgelistarū erat ne  
gationem trinā Petri exp̄s  
sionem. Et in hoc conueniūt  
omnes. Exp̄sionem autē p̄  
sonas accusantes Petrum  
nō erat p̄ncipalis intentio eo  
rum. sed t̄m ex accidente. cū

p̄prie loq̄ndo nō contrarian  
tur in hoc. q̄ verisimile ē q̄  
multi ad verba illa concur  
rentes circa Petrum et cōsi  
milia verba proferebāt ip̄m  
accusando. Et sic vnus euā  
gelista vnam p̄sonā nominat  
alius aliam vel plures. Id  
circo ibi nō est falsitas. Vñ  
post pusillum īteruallo fa  
cro quasi boie vnus q̄ astā  
bant dicebant Petro. Vñ  
ex illis es. Nam et loquela  
tua manifestum te facit. nā ⁊  
galileus es. dicit ei vnus ex  
seruis summi pontificis. cog  
natus eius cuius abscidit  
Petrus auriculā. Nonne  
ego te vidi in orto cum illo.  
Iterum negauit Petrus. ⁊  
cepit anathematizare et iur  
rare. quia nescio hominem  
istum quem dicitis. Et sta  
tim iterū continuo adduc  
eo loquente gallus cātauit.  
Et p̄mum galli cantum Pe  
trus non poterat audire p̄  
tumultu ⁊ clamoribz. Sed  
secundū auduit. maxie p̄  
b q̄d sequit̄. Et conuersus  
dominus respexit Petrum  
id est. gratia illustrauit. vt sibi  
veniret ad mētē quociē  
dñm negauerat. ⁊ q̄ sibi p̄dī  
xerit. O dñe respice ⁊ i. nos.

**O** q̄ p̄culosū est intesse cu/  
 rijs magnator. vt pz. qz Pe/  
 trus non recordabaf s̄boz  
 xpi q̄ diu fuit in curijs p̄nci/  
 pū. Et s̄m Lryf. nō potuit  
 manere in teneb̄s diuiti. qz  
 lux diuie miseratōis eum re/  
 spectit. Jō recordat⁹ est petr⁹  
 s̄bi dñi qd dixerat ei. Pr̄sus  
 q̄ gall⁹ bis canet ter me ne/  
 gabis. Et egressus foras fle/  
 uit amare. Et sic d̄r i itinera/  
 rio Elemēt. q̄rti. Hoc petr⁹  
 in p̄suetudine duxit. vt a p̄/  
 mo galloz canu vsqz ad bo/  
 ram matutinaz staret i ora/  
 tione flet⁹ p xpi trina nega/  
 tione. et sudariū in sinu suo  
 portauit. qz p̄tinue q̄si b̄ne/  
 gatiōis recordabaf. intantū  
 fleuit. vt facies sua adusta la/  
 crimis videbaf. Nec penitē/  
 tia petri p̄figurata fuit. ij.  
 Reg. xij. in penitētia Dauid  
 arguēte eū p̄pha Achab p/  
 pter p̄m̄ adulterij Berſa/  
 bee et homicidij Urie. Pro/  
 cui⁹ emēda p̄posuit psalmū  
 Misere mei de⁹. Dico⁹.  
**O** q̄ pluries mortaliter pec/  
 cando deū negam⁹. et tamen  
 eū Petro minime flem⁹. Re/  
 spice igit nos hodie miseri/  
 cors de⁹ ppter auarissimam  
 passionē tuā sicut respexisti

Petrum. vt etiā peccata n̄ra  
 cognoscām⁹. et eadē p veraz  
 p̄niam desicām⁹. Vñ si dili/  
 genter aduertim⁹ tunc tria  
 nocuerūt Petro vt xpm ne/  
 garet. viz turba. ignis. et an/  
 cilla. Turba terruit. ignis  
 mōstrauit. ancilla accusauit.  
 S̄l̄r tria reuocauerunt eū  
 ad p̄niam. viz. cantatio gal/  
 li. respectio christi. recorda/  
 tio s̄bi. Quetria et nobis ne/  
 cessaria sunt si volumus ad  
 xpm p veram penitentiā cō/  
 uerti. Pr̄mū ipm incitauit.  
 et i nobis significat auditū  
 doctrine. Actū. ij. Vis au/  
 ditio compuncti sunt corde.  
 Secundū ipm illustrauit. et  
 significat infusionem gratie  
 Sap. iij. S̄fa dei et miscōia  
 est in sanctos eius. et respe/  
 ctus sup electos illius. Ter/  
 tiū p̄niam inchoauit. et signi/  
 ficat recordatiōem b̄nficio/  
 rum. Isa. lxij. Misericor/  
 diam dñi recordabor. Nec  
 inquit om̄ia predicta facta  
 sunt nocte. Ideo matutina/  
 le officium in nocte dicitur  
 in ecclesia ad regratianduz  
 Jesu. Egredimini igit nūc  
 filie syon et videte mentis oculo  
 exprobratissima q̄ euāge/  
 listae nobis exposuerūt nūc

An a la  
 ignis  
 ancilla

occultando. quō sapia p̄is  
tanq̄ stult⁹ cedidit alapis. ⁊ cō  
spuit. tanq̄ latro ligat⁹. Et in  
signū gratitudinis ora cum  
Psal. Respice in me sicut re  
spexit petrū. Nā Ambro.  
dicit. Lacrimas Petri lego  
q̄ dñs eum respexit. Unde  
signa habuit in suis maxill⁹  
p̄ter lacrimas cōtinuas q̄ si  
qua carnalia de oculis suis  
descēderant. ⁊ iit in locū vel  
foueam q̄ dicit galliean⁹. vbi  
iam est ecclesia edificata in  
bonorem beati Petri. inter  
montem syon et ciuitatem  
hierusalem. et ibi latuit plo  
rando et deum deprecando  
vsq̄ q̄ xp̄s resurrexit ⁊ ei ap  
paruit. ⁊ vt ceter⁹ se iūgeret  
p̄cepit Deu multi p̄miserūt  
infinita pctā mortalia. tamē  
p̄ his oib⁹ nō emittūt vnam  
lacrimā. Petr⁹ solum q̄tuor  
cōmisit mortalia ex infirmi  
tate humana. multi ex certa  
malicia infinita. Et misit ie  
sum Annas ligatū ad Cay  
p̄ham summū pontificē. q̄  
non habuit iurisdictionem  
super eum. regiacialis mini  
stris de bonore sibi exhibi  
to. Ibiq̄ conuenerunt om  
nes sacerdotes. scribe. et se  
niores. Principes autem sa

cerdotum. scilz Cayphas et  
omne consiliū querebant  
contra Iesum falsum testī  
monium vt eum morti tra  
derent. et nō inuenerunt. cū  
multi falsi testes accessissent  
et puenientia testimonia nō  
erant. Sūma laus xp̄i est q̄  
etiā minimū culpabile p̄ra  
eum inuenire nō potuerūt.  
Rouissime aut̄ venerūt duo  
falsi testes. et surgentes fm  
statutū legis ferebāt falsum  
testimoniū aduersus eū di  
centes. Nos audiūm⁹ eum  
dicentem. Et h̄ dixit. Possū  
destruere templū dei. ⁊ post  
tridū reedificare illud. Et  
ego dissoluā templū b̄ ma  
nu factū. ⁊ post tridū aliud  
nō manufactum edificabo.  
Nā bene dicūt euangeliste  
falsi testes. Quia fm Hiero  
nimū iudei yda xp̄i turpiter  
falsificauerūt. Primo ex fran  
dulēta mutatiōe ydōz et ad  
ditione. qm̄ xp̄us nūq̄ dixit  
soluā. s̄z soluite. more p̄pheti  
co q̄ eum essent occisuri sibi  
mortem inferendo. Itē ad  
dunt dei et manufactū. q̄d  
christus nūq̄ dixit. Secō  
et verborū mutatione. quia  
christus dixit fm Jobez de  
templo corporis sui. quod nō

manu hoīs. s; opatiōe spūs/  
sancti fabricatū erat. Item  
xps nō dicit possum. nec di/  
xit reedifico. s; reedificabo.  
Item ex intentione. q; xps  
nūq; de tēplo Salomonis  
s; de corpe suo dicit. 7 si totū  
fecisset qd pponunt. tñ p hec  
mortē nō meruisset. Un di/  
cere potest. Insurrexerūt in  
me testes inq;. Et non erat  
pueniens testimoniū coruz  
Et exurgens summus pn/  
ceps sacerdotū. s. Cayphas  
in mediū interrogauit ihm.  
et ait illi. Ad respondes qd/  
q; ad ea q; tibi obijciunt ab  
his. Iesus autem tacebat.  
et nihil respondit. Quia fm  
Bedam Cayphas ex respō  
sione eius libēter occasionē  
calūniandi habuisset. sed vt  
verificaret illud. sicut agn<sup>o</sup>  
coram tōdente se obmutuit  
et nō aperuit os suum. Isa.  
liij. Tūc pnceps sacerdotuz  
ex indignatiōe ait illi. Adiu/  
te p deū viui. vt dicas nob  
si tu es xpus filius dei viui  
benedicti. Diero<sup>o</sup>. Adiura/  
uit eū p deū viui. vt vel sal/  
tem p reuerentia diuini no/  
minis pnūciaret respōsum.  
nō ex ipso veritatē scire desi/  
derans s; calūniā intendēs

Nam sciebat ex scriptura q  
Messias ex stirpe regia na/  
sci deberet. Unde si Ihesus  
regem se dixisset statim calū  
niose intulisset q; sibi nomē  
regis contra honorem cesa/  
ris vsurpasset. 7 sic quasi re/  
crimine lese maiestatis pu/  
niri deberet. Sed ppter re/  
uerentiā ne diuinū nomen  
spernere videretur. dixit ibi  
Si dixerō vobis non cre/  
ditis mihi. Si autem et in/  
terrogauero. s; per scriptu  
ras nō respondebitis mihi  
neq; dimittetis. Quasi dice  
ret fm Ebrj<sup>o</sup>. Quia neq; p  
phetis me pnunciantibus  
creditis. neq; tribu regibus  
magi celo attestante ab oriē  
te me natum regez vobis p/  
dicantib; nec demoniac; me  
confitentib; nec signis. nec  
mortuis resuscitatis. immo  
nec insensatis rebus. vt ma/  
ri. quod sub plant; meis cal/  
cabile se prebuit. Verunta/  
men. id est. propter h. amo/  
do. s; post tridnū mee pas/  
sionis 7 mortis videbitis fi  
lium hoīs resurgens; seden/  
tem a dextris virtutis dei. 7  
venientē in nubilo celli. quis  
in finali iudicio apparebit in  
aere in forma humanitatis

in nubibus celi. et vniuersus  
cerus angelorum et sanctorum iudi-  
care vos iuste. quod modo a vobis  
iudicatus iniuste. et bonos ac  
malos. Hoc ipse idem plane  
dixit et aperte. ne postea dice-  
ret se excusando. Si sciuisset  
eum fuisse filium dei non oc-  
cidisset eum. Tu interroga-  
uimus eum. et noluit dicere nobis  
in iudicio coram omnibus. Dixe-  
runt autem omnes. Tu ergo fili  
dei. yronice et derisorie sen-  
tentiam christi repereres. Qui  
ait. Vos dicitis. quia ego sum  
Tunc princeps sacerdotum  
scidit vestimenta sua et ait.  
Blasphemat. id est. bonorem dei  
sibi usurpauit. Quid adhuc  
desideramus testes. Ecce nunc  
audistis blasphemiam. Quid  
vobis videtur. Consuetudo  
erat iudeorum quando aliquid in-  
tolerabile seu triste pura con-  
tra deum vel legem audiebant  
vestimenta sua scindebant in  
signum magne iniurie deo vel  
legi facere. At igitur nunc Lay-  
phas plebi et simplicibus ostē-  
deret quod intolerabile blasphe-  
mia contra deum dixisset ut eo  
magis contra eum indigna-  
rent. ideo vestimenta sua la-  
cerauit. Sed secundum Bedam  
hoc sine spūsancti cōsilio et

ordinatio singulari non fie-  
bat. Significabat enim licet  
ipse Layphas non intellexerit  
quod sacerdotum iudeorum propter  
scelus in christum commissum de-  
bebat scindi. et ab eis aufer-  
ri. O Laypha ubi est rationa-  
le pectoris tui. ubi cingulorum  
continentie. ubi superbum  
le virtutum. Proprijs ma-  
nibus te spoliās mystico illo  
pontificali amictu. nesciens  
quod hac insana sacerdotali te  
puas honore. Oblitus illius  
precepti quod legeras de sacer-  
dotum principe. De capite suo  
cydarim non deponet. et vesti-  
menta sua non dirūpet. Tu  
vero ad manifestandum finem  
veteris instituti vestimenta  
tua discerpis. Ecclesia vero  
que in tunica dei inconsuci-  
li figurabatur. integra debe-  
bat usque ad finem seculi cōser-  
uari. Unde Layphas hoc  
fecit sine suo intellectu. sicut  
illa verba etiam dixit. Ecce  
dixi vobis ut unus moriatur. etc.  
Quid vobis videtur. quia au-  
distis blasphemiam. Qui om-  
nes condemnabant eum dicen-  
tes. Rens est mortis. Ipsi  
enim audiuimus de ore eius.  
Tunc viri qui tenebant eum illu-  
dentes ei cedebant. et relinque-

faciem eius ⁊ exprobrerunt Alij  
autem palmas in facie eius  
dederunt. et percutiebant fa-  
ciem eius dicentes Prophe-  
tisa nobis xpe. quis est qui  
te percussit Et ministri alapis  
eum cedebant. Et alia mul-  
ta blasphemantes dicebant  
in eum. O ceca iudeorum stul-  
ticia mortem venerat tolle-  
re. ⁊ dicitis. reus est mortis.  
O domine Iesu qui innocen-  
ter audisti. reus est mortis.  
Pserua nos q̄ rei sum⁹ multo-  
rum delictorum. ne rei eter-  
ne mortis inueniamur cum  
veneris iudicare i fine mor-  
tis nostre ⁊c. Berni. Vultu  
tuum bone ibi in que ange-  
li desiderant. p̄spicere velaue-  
runt. sicut An̄. die de Bal-  
cho q̄ partē camisie immu-  
de laniavit ⁊ ligauit oculos  
Iesu tāq̄ furis. qđ tñ nulli  
fuit nisi p̄us damnet. ⁊ sp̄tis  
fedissimis put tunc t̄pis ce-  
pas et aleum comedentes  
post medium noctis ferebāt.  
benedictam eius faciem ma-  
culauerūt. Alij vellētes bar-  
bam tuam venerabilem per  
crines sanctissimos traxerūt  
te. Alij vt maioribus place-  
rent faciem tuam percusserūt.  
Et te percutientes p̄dere per-

cutientem te postularuerunt  
dicentes. Si inquit eos p̄-  
pheta. dic nobis quis ē qui  
te percussit ⁊c. Istud ludibriū  
fm̄ Augustinū p̄ totā noctē  
pertraxerunt. et vt suis illu-  
sionibus magis vacare pos-  
sent Iesum ad columnam  
in medio domus ligauerūt  
quia eis graue fuisset semp̄  
eum tenere in manib⁹. Un-  
de adhuc hodie ostenditur  
in domo Laypbe locus qui  
dicitur carcer domini.

## Ine autē

m facto cuz factus  
essz dico surgēs  
omnis multitu-

do et om̄s principes sacer-  
dotum. et seniores populū  
consilium inierunt aduersū  
Iesum. vt eum morti trade-  
rent. et vinctum adduxerūt  
eum pontio Pylato p̄sidi.  
Nota q̄ hoc nomen Pylat⁹  
est compositum a nominib⁹  
suorū parentū. Ab atus qđ  
erat nomen patris. et pyla  
qđ fuit nomen matris. Pō-  
tius est cognomē ipsius qđ  
recepit a quadā insula. Nā  
romani miserant ipsum ad  
insulam ponticā. que ro-

manis rebellabat quoniam sub  
lucanum. et in memoriam et ei  
honorum nomen retinuit po  
tius Pylatus. Presidi. id est.  
nomen officij. quia iudex ci  
uitatis hierusalem. quia iam  
non habuerunt iudiciū san  
guinis. sed ad ipsum solum  
spectabat ratione romano  
rum. Si ipsi iudei iurisdic  
tionem habuissent non usque  
mane expectassent. Unde  
apparet quantum siciebant  
mortem christi qui summo  
mane ad iudicium propera  
bant. imo libenter eum oc  
culce sicut plures alios occi  
dissent. sed timuerunt plebem  
que Ihesum pro magno et  
sancto propheta habebat.  
Item celatum non mansit  
set ex quo tam celebris fama  
de eo erat. et tunc Pylatus om  
nes bonis eorum spoliasset  
quia iudiciū sanguinis sibi  
usurpassent. Tunc videns  
Iudas qui eum tradidit quod  
damnatus esset Iesus. id est.  
presentatus iudici seculari.  
quod iam euadere non posset  
eo quod iudei eum accusaret tam  
quam blasphemum. quem lex man  
dauit occidi. penitentia di  
rectus licet infructuosa dixit.  
Peccaui tradens sanguinem

iustum. Sed unde iam pec  
catum cognouit et non pri  
us. quia consuetudo est secundum  
Chrysostomum. diaboli. Quod  
in malicia exuperat non si  
nit videre malum donec pro  
fecerit. Unde sathanas qui  
eum possidebat iam dereli  
quit. Ideo nunc cognouit.  
Responderunt iudei. Quid  
ad nos. tu videris. Quasi di  
cerent. Si iustus est vel bo  
nus. aut si bene fecisti vel ma  
le. nihil ad nos. quia non in  
duximus te nec misimus. pro  
pterea ad tradendum eum nobis.  
sed sponte venisti. si male fe  
cisti tu lues. Augustinus.  
Si ad discipulos iussit et  
peccatum suum ipsis dixit  
set. non utique sic in despera  
tionem eum misissent. Sed ad  
impetrandum veniam inci  
tassent. Sed quia non omnia  
peccata sua mortalia confite  
batur. nec habentibus aucto  
ritatem cum ablata esset ab  
eis. Ideo infructuosa erat  
eius penitentia. ut dictum est.  
licet restitutionem faceret secundum  
euangelistas. Et proiecitis  
argenteis in templo abiens  
laqueo se suspēdit. Et rupto  
laqueo cadens crepuit me  
dulla. Et diffusa sunt omnia

viscera ei<sup>9</sup>. Act. ij. qz infelice  
aia nō erat digna transire p  
os quod Iesum fuit oscu  
latū. Et magis offendit Ju  
das dominū fm Diero. sup  
psal. cxij. desperādo q̄ ipm  
tradendo. Et ista morte sin  
gulariter interfijt. vt fieret so  
cius demonū. q̄ in aere tor  
q̄ntur. Item vt hoc scelus  
Jude celo z terre ostendere  
tur. O duricia iudeorū q̄s nō  
p̄c̄ij restitutio. nec p̄p̄ij ope  
ratio suspendij emollivit. vt  
crederent iustū z innocentē  
fore xp̄m. Principes autē sa  
cerdotū acceptis argenteis  
dixerūt. Non licz eos mitte  
re in corbonā. qz p̄ciū san  
guinis est. Corbona erat ar  
cha in qua oblatōnes sacer  
dotū ponebant. Busach  
in qua olim oblatiōes regū  
ponebant z p̄ncipum. Bazo  
p̄bilatū p̄o in q̄ oblatiōes  
aliorū populorū z pauperū  
reponebant. Et qz p̄ncipes  
attenderunt q̄ isti. xxx. argē  
tei essent p̄ traditōz. Diero.  
O vere liquētes culicem. ca  
melum glutientes. Si ideo  
nō mittit p̄ciū i corbonā.  
zē. Cur igit̄ ausi sūt sangui  
nem effundere innocentem.  
Consilio autē inito emerunt

agrum figulū in sepulturaz  
p̄grinorū. quia p̄cium s̄ san  
guine erat. Ag<sup>9</sup>. Divina p̄  
videntia factū est vt p̄cium  
saluatoris nō pereat s̄ pere  
grinis requiem ministret.  
Propter h̄ vocatus est ager.  
ille lingua hebraica achel de  
mach. h̄ est. ager sanguinis  
v̄sq̄ in hodiernū diem. Tūc  
adimpletū est quod dictum  
est per Hieremiā p̄phetam.  
Et acceperūt triginta argē  
teos. licet ista auctoritas nō  
sit in libro Hieremie quem  
nos habem<sup>9</sup>. Tamen Ezra  
dicit se vidisse istam auctori  
tatem de verbo ad verbum  
in quodā libro hebraico q̄  
dicebatur esse Hieremie p̄  
p̄bere. Multi em̄ libri p̄phe  
tarum apud nos nō habent  
tur. Vel fm alios. Jeremiā  
non esse de tetra. nec etiā in  
antiquis esse libris. vt dicit  
Hieronim<sup>9</sup>. sed absolute p̄  
p̄phetam. et sic intelligere de  
bemus Zachariā. qz Zacha  
rie. xj. habetur ista sententia  
licet verba aliquantulū sint  
mutata. P̄ciū triginta de  
nariorum appreciati. id est.  
ipsius christi quem apprecia  
verunt a filiis israel. qz istud  
p̄ciū fuit constitutū inter



Judam et sacerdotes qui erant  
de filiis israel. et dederunt eos in  
agrum figuli sicut constituit michi  
dominus. Hoc est additum ab eua  
ngelista. id est sic constitutum est reue  
lauit michi dominus. secundum Hieronymum. Dico. et  
Leonem papam habere suspendium  
scilicet inde factum est athenis christi cru  
cifigione. Tamen aliquid volunt ut  
Augustinus. quod post christi resurrecti  
one sit factum. eo quod sacerdo  
tes illa die occupati essent cir  
ca christi mortem. et alio die circa  
pascha. etc. Leo papa. Recog  
nouisti te peccasse et oblitus  
misericordie dei fuisti. te suspensum  
fuisse. ideo magis desperando  
quod tradendo offendisti. Ju  
dei autem non introverserunt in pre  
torium. Lin domum in qua iudici  
um sanguis tactat a facie et gen  
tibus. quia tanquam excommunicatos re  
putabant. eo quod ydola adorarent.  
Et iudei non intrabant  
pretorium ut non preminarentur.  
scilicet ut manducaret pascha. id est  
mos panes. quos non licuit  
bis septem diebus manducare  
nisi mundis. scilicet non timebant ef  
fundere sanguinem innocentem  
et tamen timebant inquinari in do  
mo alia. Tracta. De sume  
ntibus eucharistie sacramentum  
Exiit ergo pilatus foras ad eos  
honorando. sciens quod ipsi non

intrarent. Et dicit. Quam accu  
satorem affertis aduersus ho  
minem istum. admirans et  
indigne ferens quod propria aucto  
ritate hominem ligasset ad  
huc non uictum coram iu  
dicio. Videns vero eum ligatum  
in signum mortis. et ro  
mani non damnabant nisi scirent  
causam. Ideo pilatus mo  
re romanorum causas mortis  
inquisiuit. quia ab impera  
tore romanorum iudex missus  
fuit. etc. Responderunt et dixerunt.  
Si non esset hic malefactor non  
tradidissemus eum tibi. quasi  
diceret. Nos examinauimus  
eum in consilio nostro. et in  
uenimus dignum morte. qua  
re non oportet aliam examinatio  
nem instaurare. Dicit ergo illis  
pilatus. Accipite eum vos  
et secundum legem vestram iudicate  
eum. quibus dixit. Si sufficit vestra  
examinatio. sufficiat et vestra  
sententia. pronice et indigna  
tus ista protulit. quia sciebat  
quod neminem poterant condem  
nare. Dixerunt ergo iudei.  
Nos non licet interficere quem  
vis. quia potestas nobis ab  
lata est per cesarem. ut secundum  
Iesu impleteretur quod dixit.  
significans quia morte esset  
moriturus. quia tradendus

esset gētibz ad illudendū .iē.  
Uñ qz iudei videbūt Pylatū  
indignatuz. ceperūt cum in  
mulez accusare dicētes Hūc  
inuenim⁹ subuertentē gentē  
nostrā. et phibentēz tributa  
dari cesari. et dicentē se xpm  
regē esse Joh. vi. Voluit esse  
rex neqz effici. z inde accusat  
de iactācia. Primū articulū  
Pylat⁹ qz gentilis nō cura  
uit cultum iudeoz. an sub  
uerteret. Audierat nibilo  
minus qz xps docuerat ser  
uare legē z qz plura miracula  
fecerat circa eorū infirmos.  
Scdm articulū ex publica  
fama nouerat esse falsum. qz  
xps dixit. Reddite que sunt  
cesaris cesari. z q̄ sūt dei deo  
Tertium sō articulu3. quia  
tangebāt auctoritatē cesa  
ris. ideo vt plenius h⁹ articu  
lū veritatē inuestigaret. in  
troiuit Pylatus in p̄torium  
et vocauit Jesum. z interro  
gauit eum dicēs. Tu es rex  
iudeoz. q̄ si dī. Est ne veruz  
qz tu asseris te regem iudeo  
rum. cōtra voluntatē Angu  
sti. q̄ regnum iudeorum in  
corporauit romano impio.  
Et rñdit ihs. Tu dic. Et  
cum in mulez accusaret a pn  
cipibz sacerdotū z senioribz

populū. dicit illi Pylat⁹. Nō  
audis quanta aduersum te  
dicunt testimonia. Et non  
respondit ei amplius ad vl  
lum verbū. ita vt miraretur  
p̄ter vehementer. Ambrosi⁹  
sup Lucam. Accusat dñs et  
tacet. quia defensione nō in  
diget. Sic accusata Susan  
na tacuit z viciat. Velioz est  
em causa que non defendat  
et pbatur. Et Augustin⁹ su  
per Johannem. Itaqz dñs  
Jesus vbi nō respondebat  
sicut ouis silebat. vbi sō re  
spondebat sicut pastor do  
cebat Introiuit ḡ iterum in  
p̄torium Pylatus z voca  
uit euz. et dixit ei. quia index  
veritatez inquirens multo  
tiens debz interrogare. Jō  
inqt. Tu es rex iudeoz. Au  
dierat forte de xpo qz in sua  
puericia fama erat quando  
pater Herodis fecerat occi  
dere pueros propter verba  
magorum dicentium. Ubi  
est qui natus est rex iudeoz  
si ipse esset. et forte p̄ tūc sub  
terfugisset. Ideo de hoc ve  
ritatē scire volens. Tunc  
respondit ihs. A temetipso  
boc dicis. an aliū tibi dīxerit  
boc de me. Ostendens bis  
verbis Pylatum nō fm rñā

furis procedere. Quasi diceret. Si autem hoc a me audisti. pande signa rebellis mee. Si autem alij tibi dixerunt. tunc ordinariam fac inquisitionem. Respondit Pilatus. Nunquid iudeus sum ego. Quasi diceret. Per me non concepi. quia non sum tecum conuersatus. Nam gentilis sum ut nosti. Sed tua de qua natus es progenies et pontifices tui traderunt te mihi qui deberent te defendere. utique grauius eos offendisti quod ita constanter te accusant. Quid fecisti Respondit Iesus. Regnum meum non est de hoc mundo. Quasi diceret. Igitur non quero regnum temporale quod sit contra cesares sicut iudei me accusant. Nam regnum meum non est de hoc mundo. sed regnare desidero spiritualiter in his que non sunt de mundo. Unde non negat se regem regum. et dominum dominantium etc. Si autem regnum meum de mundo hoc esset. ministri mei utique decertarent ut non traderer iudeis. In hoc cognoscere sufficienter potes quod regnum meum non est hinc. Dixit itaque

Pylatus. Ergo rex es tu. Ac si diceret. Ex quo concedis quod habeam regnum non pertinens ad ditionem cesaris. Igitur rex es. declara mihi. ubi aut quale sit illud regnum. Respondit Iesus. Tu dicis quia rex sum ego. Quasi diceret. et bene dices. Voluit negare. quia rex regum. Declarabo igitur tibi regni mei conditiones. Ego in hoc natus sum. scilicet natalitate temporalis. et ad hoc ueni in mundum ut testimonium perhibeam veritati. Et omnis qui est ex veritate audit vocem meam. Ex quibus verbis colligitur quod ad regnum christi duo requiruntur. videlicet veritas ut audiatur. et obedientia ut impleatur. Attendant mendaces et vani an sint de regno dei. an non. cum sit christus veritas. videlicet scripta. que est sacra scriptura. In creatura que est filius dei. Exemplaris que est vita christi. Et eterna que est deus pater. Et huic veritati venit christus testimonium perhibere. Dixit ei Pilatus. Quid est veritas. Et quia tantus est amor veritatis ut etiam ab emulis laudibus esseratur

1  
2  
3  
4  
5  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30  
31  
32  
33  
34  
35  
36  
37  
38  
39  
40  
41  
42  
43  
44  
45  
46  
47  
48  
49  
50  
51  
52  
53  
54  
55  
56  
57  
58  
59  
60  
61  
62  
63  
64  
65  
66  
67  
68  
69  
70  
71  
72  
73  
74  
75  
76  
77  
78  
79  
80  
81  
82  
83  
84  
85  
86  
87  
88  
89  
90  
91  
92  
93  
94  
95  
96  
97  
98  
99  
100  
101  
102  
103  
104  
105  
106  
107  
108  
109  
110  
111  
112  
113  
114  
115  
116  
117  
118  
119  
120  
121  
122  
123  
124  
125  
126  
127  
128  
129  
130  
131  
132  
133  
134  
135  
136  
137  
138  
139  
140  
141  
142  
143  
144  
145  
146  
147  
148  
149  
150  
151  
152  
153  
154  
155  
156  
157  
158  
159  
160  
161  
162  
163  
164  
165  
166  
167  
168  
169  
170  
171  
172  
173  
174  
175  
176  
177  
178  
179  
180  
181  
182  
183  
184  
185  
186  
187  
188  
189  
190  
191  
192  
193  
194  
195  
196  
197  
198  
199  
200  
201  
202  
203  
204  
205  
206  
207  
208  
209  
210  
211  
212  
213  
214  
215  
216  
217  
218  
219  
220  
221  
222  
223  
224  
225  
226  
227  
228  
229  
230  
231  
232  
233  
234  
235  
236  
237  
238  
239  
240  
241  
242  
243  
244  
245  
246  
247  
248  
249  
250  
251  
252  
253  
254  
255  
256  
257  
258  
259  
260  
261  
262  
263  
264  
265  
266  
267  
268  
269  
270  
271  
272  
273  
274  
275  
276  
277  
278  
279  
280  
281  
282  
283  
284  
285  
286  
287  
288  
289  
290  
291  
292  
293  
294  
295  
296  
297  
298  
299  
300  
301  
302  
303  
304  
305  
306  
307  
308  
309  
310  
311  
312  
313  
314  
315  
316  
317  
318  
319  
320  
321  
322  
323  
324  
325  
326  
327  
328  
329  
330  
331  
332  
333  
334  
335  
336  
337  
338  
339  
340  
341  
342  
343  
344  
345  
346  
347  
348  
349  
350  
351  
352  
353  
354  
355  
356  
357  
358  
359  
360  
361  
362  
363  
364  
365  
366  
367  
368  
369  
370  
371  
372  
373  
374  
375  
376  
377  
378  
379  
380  
381  
382  
383  
384  
385  
386  
387  
388  
389  
390  
391  
392  
393  
394  
395  
396  
397  
398  
399  
400  
401  
402  
403  
404  
405  
406  
407  
408  
409  
410  
411  
412  
413  
414  
415  
416  
417  
418  
419  
420  
421  
422  
423  
424  
425  
426  
427  
428  
429  
430  
431  
432  
433  
434  
435  
436  
437  
438  
439  
440  
441  
442  
443  
444  
445  
446  
447  
448  
449  
450  
451  
452  
453  
454  
455  
456  
457  
458  
459  
460  
461  
462  
463  
464  
465  
466  
467  
468  
469  
470  
471  
472  
473  
474  
475  
476  
477  
478  
479  
480  
481  
482  
483  
484  
485  
486  
487  
488  
489  
490  
491  
492  
493  
494  
495  
496  
497  
498  
499  
500  
501  
502  
503  
504  
505  
506  
507  
508  
509  
510  
511  
512  
513  
514  
515  
516  
517  
518  
519  
520  
521  
522  
523  
524  
525  
526  
527  
528  
529  
530  
531  
532  
533  
534  
535  
536  
537  
538  
539  
540  
541  
542  
543  
544  
545  
546  
547  
548  
549  
550  
551  
552  
553  
554  
555  
556  
557  
558  
559  
560  
561  
562  
563  
564  
565  
566  
567  
568  
569  
570  
571  
572  
573  
574  
575  
576  
577  
578  
579  
580  
581  
582  
583  
584  
585  
586  
587  
588  
589  
590  
591  
592  
593  
594  
595  
596  
597  
598  
599  
600  
601  
602  
603  
604  
605  
606  
607  
608  
609  
610  
611  
612  
613  
614  
615  
616  
617  
618  
619  
620  
621  
622  
623  
624  
625  
626  
627  
628  
629  
630  
631  
632  
633  
634  
635  
636  
637  
638  
639  
640  
641  
642  
643  
644  
645  
646  
647  
648  
649  
650  
651  
652  
653  
654  
655  
656  
657  
658  
659  
660  
661  
662  
663  
664  
665  
666  
667  
668  
669  
670  
671  
672  
673  
674  
675  
676  
677  
678  
679  
680  
681  
682  
683  
684  
685  
686  
687  
688  
689  
690  
691  
692  
693  
694  
695  
696  
697  
698  
699  
700  
701  
702  
703  
704  
705  
706  
707  
708  
709  
710  
711  
712  
713  
714  
715  
716  
717  
718  
719  
720  
721  
722  
723  
724  
725  
726  
727  
728  
729  
730  
731  
732  
733  
734  
735  
736  
737  
738  
739  
740  
741  
742  
743  
744  
745  
746  
747  
748  
749  
750  
751  
752  
753  
754  
755  
756  
757  
758  
759  
760  
761  
762  
763  
764  
765  
766  
767  
768  
769  
770  
771  
772  
773  
774  
775  
776  
777  
778  
779  
780  
781  
782  
783  
784  
785  
786  
787  
788  
789  
790  
791  
792  
793  
794  
795  
796  
797  
798  
799  
800  
801  
802  
803  
804  
805  
806  
807  
808  
809  
810  
811  
812  
813  
814  
815  
816  
817  
818  
819  
820  
821  
822  
823  
824  
825  
826  
827  
828  
829  
830  
831  
832  
833  
834  
835  
836  
837  
838  
839  
840  
841  
842  
843  
844  
845  
846  
847  
848  
849  
850  
851  
852  
853  
854  
855  
856  
857  
858  
859  
860  
861  
862  
863  
864  
865  
866  
867  
868  
869  
870  
871  
872  
873  
874  
875  
876  
877  
878  
879  
880  
881  
882  
883  
884  
885  
886  
887  
888  
889  
890  
891  
892  
893  
894  
895  
896  
897  
898  
899  
900  
901  
902  
903  
904  
905  
906  
907  
908  
909  
910  
911  
912  
913  
914  
915  
916  
917  
918  
919  
920  
921  
922  
923  
924  
925  
926  
927  
928  
929  
930  
931  
932  
933  
934  
935  
936  
937  
938  
939  
940  
941  
942  
943  
944  
945  
946  
947  
948  
949  
950  
951  
952  
953  
954  
955  
956  
957  
958  
959  
960  
961  
962  
963  
964  
965  
966  
967  
968  
969  
970  
971  
972  
973  
974  
975  
976  
977  
978  
979  
980  
981  
982  
983  
984  
985  
986  
987  
988  
989  
990  
991  
992  
993  
994  
995  
996  
997  
998  
999  
1000

Remo ei veritatē odit. neq;  
in se. neq; in suis. Jō pylat<sup>us</sup>  
illect<sup>us</sup> amore pīat<sup>is</sup> inq̄sītōez  
fecit dicēs. Quid est veritas  
Jm<sup>us</sup> q̄stionis rēpōsitionēz  
nō expectavit pylat<sup>us</sup> ppe plu'  
ra. Primo q; cōdēnatus  
erat veritatē et ampli<sup>us</sup> pec  
casset. Scōdo veritas est res  
valde spūalis. vt patuit sup.  
sed Pylatus tēpalis solum.  
Tertio q; audivit tumultū  
iudeoz īsurgere. eo q; sic tar  
daret mortē xpī. ideo exi  
uit ad sedandū illum. Quar  
to. quia xp̄s noluit impedi  
re passionē suā. nec vltra dis  
ferre. Quinto. q; fm Augu.  
In ip̄a pposita q̄stōe veni  
t subito in mentē Pylati con  
suetudo iudeoz de vno libe  
rando in pasca. in memoriā  
liberatiōis ab egyptiacorūz  
seruitute. Jō exiuit itē ad  
iudeos z dixit ad p̄ncipes sa  
cerdotum z ad turbas Ego  
nullam causā inuenio in h  
boie. Attēde fm Lxxv. q; ef  
ficaciter allegat p ed. q; non  
sciuit nec inuenit cām mali  
cie. At illi inualesecbāt dicē  
tes. Lōmonit pplm docēdo  
p vniuersam iudeā incipēs  
a galilea vsq; huc. Hoc dixe  
rūt iudei ad excitandū furo

rem pylati sic p̄us interfecē  
rat Judā galileū. ppe cōmo  
tionē factāz. Bern. O bone  
ihu. ppe qd ab oībo nob̄ meri  
to es diligendus q; docui  
sti tē. ppter h̄ nitunt te occi  
dere. Pylat<sup>us</sup> autē audīēs gali  
leam interrogauit si h̄s gali  
leus esset. Et vt cognouit q;  
de herodia p̄tate esset. remi  
sit eū ad Herodē q; z ip̄e hic  
rosolymis erat illis diebus  
ppe diē festū. q; iudeus erat  
licet ab alienigenis nat<sup>us</sup>. fm  
glosaz. putans q; libenter li  
beraret boiē de terra sua.  
maxime innocentē. Itēz mī  
sit Pylat<sup>us</sup> Jesum ad herodē  
declinans soz iudiciū iuxta  
legem romanorū. q; sibi exe  
crabile erat innocentē con  
demnare. Quā legē imitari  
debēt iudices z scabine quā  
do sciūt aliquē innocentē.  
licet p̄uincal. nō tñ debent  
ip̄m iudicare. s; potius iudi  
ciū resignare aut ad aliū eūz  
remittere. licet opinio vulga  
ris sentiat oppositū. vt est lu  
cidius in glosa. de offi. iudi.  
sup. c. p̄niciosum. z. c. si sacer  
dos nāq;. Herodes āt viso  
Jesu gauisus ē valde. Erat  
em̄ ex multo tēpe cupiēs eū  
videre. eo q; multa audierat

de illo. et sperabat signū ali/  
quod ab eo fieri. non ut deuo/  
tus sine studiosus sed ut cu/  
riosus et temptator. Crede/  
bat enim xpm nigromanticū.  
vel ioculatorē. ideo etiam  
nō videre meruit aliquod si/  
gnum. Interrogabat autē  
illum multis sermonib. an  
scz esset ille puer in cuius or/  
tu magis noua stella emicuit  
an ipse cecū a natiuitate il/  
luminasset. an Lazarum su/  
scitasset. an ipse paraliticum  
xxxviii. annor. curasset iacē/  
tem iuxta piscinam. promit/  
tens si miraculum in p̄sētia  
eius faceret q̄ cum liberarē  
Lōminabatur etiam q̄ si cum  
non honoraret in aliquo q̄  
ipsum ad iudicaret volūtati  
malignantiū indeor. Iesus  
nichil r̄ndit Herodi. Sta/  
bant autem p̄ncipes et scri/  
be constanter accusantes eū  
Sed quare xps non respō/  
dit Herodi sicut Pylato sūt  
rationes fm Alberti. P̄ua  
elatio sua et curiositas non  
merebat Bath. vii. Nolite  
sanctum dare canib. Secū/  
da est. quia verbum forma/  
ri non potest sine voce nec p̄  
ferri. Sed Iohannes erat  
vox domini. quez anno p̄e

cedenti occiderat. et Iesus  
verbum domini. ideo p̄bus  
dei scz xpm audire non erat  
dignus. Tertia est loquaci/  
tas et ut daret exemplū ac/  
cusationes melius tacendo  
q̄ loquendo vincere. Spre/  
uit autem Iesum Herodeo  
cum exercitu suo. et illi sit tā/  
q̄ impotentem. quia nullus  
signum facere voluit. Tāq̄  
insipientem. quia nihil respō/  
dit. Tanq̄ insipientē. quia  
cōtra suos accusantes se nō  
defendit. Indutum veste al/  
ba tanq̄ fatuum. longa et  
sine p̄ctura. ut rediens ad  
pretorium Pylati calcando  
supra extremitates vestis il/  
lius seipsum offenderet. et  
aspicienti populo iocum cu/  
mularet. Sed nō ociose fm  
Ambrosium. saluat or vestē  
illa alba. s. imaculata indui/  
tur. quia ipse sine macula co/  
ctus mundi peccata super se  
portauit. Et remisit eum ad  
Pylatum ut ipsum damna/  
ret sine liberaret sicut vellet  
Et facti sunt amici Hero/  
des et Pylatus. Et nō mī/  
rum. quia vnus misit veraz  
pacem et dilectionem. quia  
ipse ē pax nostra faciēs vtra/  
q̄ vnum. Quia antea inimi

et erāt. quia Pylatus multos  
occiderat q̄ erant de potesta  
te Herodis absq̄ eius con  
sensu. maxime Judam gali  
leum q̄ dixit se filium dei et  
p̄buit p̄fessionem fieri ce  
sari et censum dari. quē cum  
sibi offerentibz in monte ga  
risim interfecit. Hec L̄ra.  
Hec illatio fuit p̄figurata  
Gesi. ix. in Ebam. q̄ videns  
verenda p̄is denudata ip̄s  
derisit. Nam et Iesus nud⁹  
apparuit dum potentiā diu  
nitatis ab Herode et iudeis  
abscondit carnis infirmica  
tem ostendit. rē.

## Mat⁹ au

p̄tes principibus  
sacerdotū et ma  
gistratibz et ple  
bi dixit s̄ modo. Obtulistis  
mibi hunc hominem quasi  
querentes p̄plum a cultura  
dei et reuerentia tēpli et obe  
dientia cesaris. Quasi dice  
ret. Vos in probatione de  
ficiatis. Judicari igitur sine  
sua confessione non potest.  
Proinde ego cum coram vo  
bis interrogans in publico  
nullā causam inuenio in ho  
mine isto. in his in quibus

eum accusatis. Sed hec  
Herodes. Nam remisi vos  
ad eum. et ecce nihil dignū  
morte actum est illi. Torri  
piam ergo illam et emenda  
tum dimittam. scilicet flagel  
latum p̄us quantum iube  
tis. ut si aliquo modo vos  
offendit. vltima condignum  
per flagella puniatur et co  
ripiatur. Hic incipit Pyla  
tus istis verbis exorbitare  
contra iuris sententiam. at  
q̄ ab ea declinare. Emenda  
re se dixit innocentē. O Py  
late quid dicis Si innocēs  
est quomodo cum emenda  
bis. nisi deniando a iusticia  
Et lex romanorum dicit. q̄  
deficientibus accusatoribz i  
probatione. reus debet ab  
solvī ab instantia iudicij. et  
non emendari. Sed cum  
Pylatus polliceretur eum  
emendare nō tamen irroga  
ta morte exarserat velut ig  
nis in spinis iudeorum sy  
nagoga in maledicta. et siml  
vniuersa turba clamauit di  
cēs. Crucifige crucifige eū.  
Ille autem tertio dixit ad  
eos. Quid enim mali fecit.  
At illi instabant vocibz ma  
gnis postulantes vt crucifi  
geretur. Cum autem vidis

set Pylatus q̄ omnino vel-  
lent cum mori. Nam inua-  
lescebant voces eorum. Et  
cum nequiciam ipsoꝝ com-  
pescere nequirit. incidit in  
mentem Pylato q̄ per diem  
solennem consuevit p̄ses  
vnum dimittere populo ex  
vinctis quęcunq̄ petissent.  
Dabebat autem tūc vnum  
vinctum insignem qui dice-  
batur Barrabas. Qui cum  
sediciosus vinctus erat pro-  
pter homicidium quod fe-  
cerat in seditione in ciuitate  
Et cum ascendisset turba ce-  
pit robare sicut semper fa-  
ciebat. scilicet in pascha. Cō-  
gregatis autem illis. Respō-  
dit Pylatus et dixit illis.  
Est consuetudo vobis. vt  
vnum dimittam vobis in  
pascha. Quem igitur vultis  
vobis dimittam. Barrabā  
an regem iudeoꝝ. qui di-  
citur christus. Sciebat enim  
q̄ per inuidiā tradidissent  
eū summi sacerdotes. Pon-  
tifices autem concitauerūt  
turbam vt magis Barra-  
bam dimitteret eis. Excla-  
mauit autem simul vnuer-  
sa turba dicens. Tolle hūc  
et dimitte nobis Barrabā

Pylatus autem iterum re-  
spondens ait illis. Quid er-  
go vultis faciam regi iudeo-  
rum. At illi iterum clama-  
bant. Crucifige eum. O ce-  
ca et detestanda iudaice ma-  
lignitatis perversitas. Alle-  
gatur eis per iudicem Chri-  
sti innocentia dicentē. Nul-  
lam inuentio in eo causam.  
Etsi tanquam innocuum di-  
mittere nollent. saltem tan-  
quam reum festo donarent  
Sed quid est aliud dicere.  
Non hunc sed Barrabam.  
Nisi occidatur christus qui  
mortuos ad vitam suscita-  
uit. et viuere permittatur q̄  
vivos interfecit. Beda. Q̄  
iudei. contra vos petistis.  
ideo merito vitam salutem  
et patriā amisistis. Et quia  
latronem p̄celegistis. ideo  
latronibus subiecti estis.  
Pylatus autem iterū respō-  
dēs ait illis. Quid ergo vul-  
tis faciam regi iudeoꝝ.  
At illi iterum clamabant.  
Crucifige eum. Tunc er-  
go apprehendit Pylat⁹ Je-  
sum scilicet q̄ vidit q̄ nihil  
proficiebat q̄ latronem sibi  
dimitti p̄celegebāt. q̄ tam i-  
stiter 7 fortiter eū accusabāt

42  
**Et** flagellauit. i. flagellari se  
ci. ppter p̄suetudinē iudeorū  
**Que** statuit flagellādū om  
nem stradicentē legi et sta  
tutis eorū. **Et** in memoriā  
illius. qz de<sup>o</sup> flagellauit regē  
beliodorū. q̄ voluit dep̄dari  
templū. **Item** vt statuta ro  
manorū seruaret. quia cruci  
figendi p̄us cū catbenis fer  
reis flagellari deberēt. z qui  
se nominare auderet regē iu  
deorū occideret. et in maiorē  
p̄fusionē p̄us cederet catbe  
nis ferreis. vt scilz. pderet si  
quos socios haberet in cri  
mine. **Itez** vt scriptura quā  
xp̄s pluries p̄dixit. implere  
tur. **Conspicitur** z flagella  
bitur. **Fecit** igitur p̄latus  
Iesum ligari ad f̄. atz fm  
magistrum in bñioria adeo  
spissam q̄ manus manū ad  
spacium duarū palmarū  
nō tangeret. sed cum corri  
giō traherentur. etiam ita  
miserabiliter flagellabatur.  
q̄ a planta pedis vsq; ad ver  
ticem nō remanebat illesum  
in suo benedicto corpore nisi  
solaz lingua. qua p̄ p̄cōibz  
z latrone in cruce oraret. atz  
testamentū faceret zc. **Et** in  
dei audientes q̄ ihs flagel  
lari deberet. flagellātibz scilz

q̄ gentiles erāt summā pec  
nie dederūt. **Milites** igitur  
pilati suscipiētes ihs. duxer  
unt eum intro in atriū p̄to  
riū. et vestibō exutis ipsū ad  
columnā in medio p̄torū  
stantem ligauerūt vt dictū  
est. **Dij** milites fm aliquos  
erāt sex. fm aliq̄s erant quatu  
or. qz p̄mi duo fm Hiero. i  
glo. virgas de spinis z vepi  
bus acutissimis habuerunt  
confectas. quibz cutem ape  
ruerunt. **Illis** vero flagella  
tis. alij duo flagella habue  
runt. in quorū extremitatibz  
erant nodi aculeis acutissi  
mis trāssixi. carnem sacratis  
simam scindentes. **Itez** alij  
duo cū catbenis ferreis ba  
bentibus vncos in summi  
tatibz. qua carnem extraxe  
runt. ita q̄ in pluribus locis  
videbāt nuda ossa. tam cru  
deliter flagellantes q̄ colū  
nam sanguine profluente ex  
toto rubeam tinxerunt atq;  
carnium suarū magna fru  
sta in flagellis pependerunt  
**Ettunc** ipsum soluerunt et  
dorsum ad columnā verten  
tes. man<sup>o</sup> sup caput ligauē  
rūt z de nouo scissis ventres  
p̄cutere ceperunt. necnon et  
scissis verticē. nec oculis. nec



*V* faciei iocūdiſſime peperceſt  
Quorū crudelitātē quidam  
pagani circūſtantes cōſide/  
rantes accurrerunt ⁊ funco/  
rumpētes ſoluerunt. Nec ſic  
ſaciati toſtozes illi tartarei.  
crines barbe ſanctiſſime et  
capillos capiti lacerauerūt.  
⁊ ſic impletū ē dictū Iſaie. l.  
Corpus meū dedi ꝑcutien/  
tibus ⁊ genas meas vellētibus.  
Bern. de hac flagellatione  
mente pertractans. O mā/  
ſuete paterne benignitatis  
archanum conſiliū videbas  
pati tam immaniē vnigeni/  
tum tuū. tibi coequalē tanq̃  
latronē ⁊ homicidā flagella/  
ri. et quō te ꝑcinere potuiſti.  
quō hanc paſſionem confu/  
ſibilem ſuſtinuiſti. An ego tī  
bī carior q̃ vnigenit⁹ tuus.  
quia ei nō peperciſti ꝑꝑ me.  
Eusebius et Ebr̃yſoſt. ſup  
illo ꝑbo. Diſciplina ꝑacis nō  
ſtre ſuper eū. Q̃ iſta diſcipli/  
na fuit triplex. ſcilz dura. qz  
virgis ſpineis. durior. quia  
flagellis nodatis. duriffima  
qz carbenis ferris chriſtus  
ceſus fuit. Nam ſm ꝑhicos  
in corpore humano ſunt. cc.  
lxxvi. oſſa. et quodlibet os ī  
corpore xꝑi recepit triplices  
ictum. Unū de ꝑꝑo. alium

de flagellis. terciū de carbeni/  
s. Solut⁹ igit xꝑo ꝑꝑias  
veſtes induere voluit. ſz nō  
ꝑmiſſus. Nam milites ſuſci/  
pientes iſm duxerunt eum  
ſcz de collina et loco flagella/  
tiōis intro duxerūt eū intro  
in atrium ꝑꝑetozij. et conuo/  
cant totam cohortez. Et in/  
duerunt eū veſte purpurea  
antiqua et aſpera in ſignum  
regie maiestatis. Nam pur/  
puris reges vti ſolebāt. Et  
ꝑlectentes coronam de ſpi/  
nis marinis. qui acutiores  
et longiores aculeos habēt  
q̃ cōmunes ſpine. ⁊ arundi/  
nibus capiti eius impreſſerūt  
que cum in capite in ſepma/  
gintaduobus locis crudeliſſi/  
me vulneravit. Nā erat ad  
modū pillei ita qz vndiqz ca/  
put tegeret ⁊ tangeret. ita qz  
aculei oſſa penetrarent ⁊ to/  
tum corpus ſanguinē a ca/  
pite reciperet fluentem. Iſti  
iuncti ſm Iſidoruz ab intra  
fuerunt concavi et vacui ſu/  
gentes ad ſe chriſti ſanguī/  
nem. Dicit etiam Bernar.  
qz chriſti corona non ſolum  
carnem penetrabat. ſed etiā  
oſſa et reſtam capitis. deue/  
niens vſqz ad cerebrū. Nec  
aliquis ꝑutet hoc iꝑoſſibile

q spine fragiles possent per  
forare durissos capis. q: qd  
natura phibet de xpi passi  
one. diuina ordinatioz volu  
tas efficit. Hec est pbenie co  
rarii. Os nō cōmūteris.  
q: os capis hō fuit cōmū  
nū. l. spinis fuit rē. Xpo igit  
sic purpura fuit coceco qd  
idem est vestis. et coronato  
spinea corona verificatū est  
illud Isaic. Hec est species  
ei neq decoz. i tanq lepro  
sum reputatū nūc euz. Qd  
conqueritur vobis p Psal  
mistam. Ego iam vermīs z  
non homo. opprobrium ho  
minū z abieciō plebis Arū  
dinē pō dedanē in dexterā  
et qsi p scepō regali. et ve  
niebant et illūebant ei. Et  
genus lexo ceparunt eū salu  
tare. tāq coram rege deriso  
rie adorādo dicentes. Ave  
rex iudeoz. qd dicerent. Re  
ges te dixisti iudeoz. modo  
coronatus es z purpura in  
dutus ad instar regis. Et ex  
puētes in eū xebant ei ala  
pas tanq famo dicētes. Li  
benter regnat o si posses.  
Propter qd: illa bo die p  
ipsis orādo nō flectit genua  
sicut p pagani z alijs infu  
delibz rē. Bēn. Qd pside

ra q non decet sub spinato  
capite mēbz esse delicatum.  
Cave ne dñs abī dicat. Tu  
hō portas ferrū de rosis in  
capite z ego spineā coronaz  
Tracta. Tu in albis rē. z in  
veste alba illusus. Tu cyro  
becas. z ego in manibz da  
uis pfixus. Et tūc exiuit  
itez pyla<sup>r</sup> foras z dixit. Ve  
cognoscat qz nullā cōz i eo  
inuenio adducto vob eum fo  
ras. Exiit g ibi portas spi  
neam coronam z purpureū  
vestimentū. Et dixit eis Pil  
atus. Ecce homo. qd dicerz  
Hic est hō q se regē vestruz  
esse dixit vt asseris. sufficē  
ergo vobis p illo pbo q ab  
ominabilis sit sibi illata cō  
tumelia rē. Cum g vidissent  
eum pontifices z mīstri cla  
mabant dicētes. Crucifige  
crucifige eum. q. d. Nec pēa  
nō sufficit nobis. sed petim<sup>9</sup>  
vt crucifigat. q geminando  
clamabant. Desiderabant  
singulariter crucifixionem z  
non lapidationem. que fm  
obiecta et false imposta ei  
debebatur. Quia fm Eryf.  
crucifixio tanta erat cōfusio  
vt nullus amplius de cruci  
fico memoriaz haberet. nisi  
in maledictōe. Ideo vt nul

12  
lus vnq̃ auderet nominare  
de cetero. zc. Quod p̃queris  
nobis. Sicut aqua effusus  
sum. Tracta quomodo de  
omni liquore odor remane/  
at in vase excepta aqua. Vñ  
intentio iudeorum erat fm̃  
Thomam vallis super pre/  
dicto verbo. totalis deletio  
nominis christi. ideo petebat  
crucifixionem. Dixit autem  
eis Pylatus. Accipite eum  
vos et crucifigite. Ego em̃  
nō inuenio causam. Quasi  
diceret. Scdm̃ mensurā de/  
licti debet esse plagari mo/  
dus. sed iam vltra cōdignū  
punitus. Si vos haberetis  
auctoritatem. oro eum cru/  
cifigeretis. Ideo ironice di/  
xit. Accipite eum vos. q̃i di.  
Absit q̃ ego innocentē cru/  
cifigam. Responderūt iudei  
Nos habemus legem. z fm̃  
legem debet mori. quia filiū  
dei se fecit. Ecce quarto nūc  
christum tanq̃ blasphemū  
accusant. O miseri iudei si/  
ne blasphemia fm̃ vñz scri/  
pturam filiū vestri adoptiui  
dicuntur dī. ṽ de sanctis z  
iustis dicit Psalmista. Ego  
dixi dī estis. z filij excelsi om/  
nes. Quanto magis filius  
naturalis quē pater ab eter

no genuit et misit in mun/  
dum. Nonne se verum deū  
probauit per miracula que  
nemo alius fecit nec facere  
potuit nisi solus de⁹. Eū  
ergo Pylatus audisset hūc  
sermonem magis timuit. nō  
legem. quia gentilis. Sed  
ne forte fm̃ Hieronimū ve/  
rum esset q̃ originem diui/  
nam haberet. et sic in eo cri/  
men enorme commississet scz  
flagellando et alijs vilifica/  
tionibus z illusionibus sub/  
dendo. et maxime nunc oc/  
cidendo per crucifixionem.  
Ideo de hoc certius inqui/  
rere volens. Ingressus iter/  
rum in pretorium cum iesu  
Pylatus. et dixit ad Iesum.  
Unde es tu. Quasi diceret.  
De qua generatione es. Di/  
uina aut humana Ihs autē  
respondit non dedit ei fm̃  
Chrysostomū propter diffi/  
cultatē questionis. quia Py/  
latus nō sufficiebat capere.  
Isaie. liij Generationē eius  
scilicet diuinam. quis enar/  
rabit. Et ne peccatum eius  
aggrauaretur ne etiam chri/  
sti passio per hoc impedire/  
tur. quia si dixisset se esse fili/  
um dei Pilat⁹ nullo mō con/  
demnasset eum ad mortem.

Unde. s. ad Corinth. ii. Si cognouissent nūq̃ dñm gl'e crucifixissent. Dixit igitur Pilat⁹. Tibi nō loqueris. Nescis quia potestatem habeo crucifigendi te. et potestatem habeo dimittere te. His verbis Pilatus condemnauit seipsum. Si in te o Pilate positū. quare eum nō absoluis cū nullā causaz inuenis et toties causaueras eē innocentē. Si potestatem gloriari habere. nunquā p̃p̃s tibi poterit dicere vere. Ex ore tuo te iudico serue nequam. Luc. xix. Respondit Iesus ad rep̃mendā Pilati iactantiam. Non haberes potestatem aduersus me ullaz. nisi tibi datum esset de super a deo p̃missum et a cesare. Et in his arguit peccatū Pilati implicite. Quia neq; deus cuius potestas superior est. nec Augustus ordinauerat ad puniēdum innoxios. sed potius ad redimendū et defendendū. Iesus tñ ostēdit peccatū pilati minus esse q̃ Jude et iudeorum dicens. Propterea q̃ me tradidit tibi. manus p̃cti habet. Quia Judas motus fuit cupiditate. Iudei inuidia et luore.

Pylatus p̃o timore cesaris et fauore iudeorum. Datus aut malū est inuidēdo q̃ for midādo peccare. q̃ timor excusat a tāto sed nō a toto rē. Et exinde id est. ex hac causa querebat Pilat⁹ dimittere ihm. sicut astutus vidēs q̃ eum nociss̃ de peccato si innocentem occideret querebat oportunitatē dimittere eum sicut et antea fecerat in fori declinatōe. et iuris al legatione. Iudei hoc consyderantes clamauerūt dicentes. Si hunc dimittis non es amicus cesaris. Et ē verbum cōminatorium. Quasi dicerēt. Si absoluis istum q̃ se regē dicit iudeorū et dicit cesari. te accusabim⁹ q̃ nō zelas p̃ honore cesari. Sciuerāt enim q̃ Pilatus non audebat quicq̃ facere quod derogaret cesari. Igitur pilat⁹ cū audisset hos sermones. adduxit foras Iesum in loco publico qui dicitur licostratos. Alios quod ē lapis. et stratos. id est. paulmentū vario lapide stratus. Debraice autē golgata. fm Bedam Locus stratus lapidibz coloratis diuersis coloribz. Golgata. i. sublimis

ubi erat sedes iudicialis pos-  
sit in loco eminentiori. ubi  
ab oibz posset videri. vt iudi-  
ces sedere solent. Erat para-  
sceue. i. preparatio. i. dies p-  
ma solennis in q preparabāt  
cibos p sabbato. Itē para-  
sceue nō est hebraice. sed so-  
nat tantū qtuor preparatio.  
Nam sabbatū tantā solēni-  
tatē habebat. q nō licuit in  
sabbato preparare cibaria.  
sed in precedenti die. i. feria  
sexta. Ideo ois sexta feria di-  
cebat parasceue. hora q̄i ser-  
ta. qz die sexto hō factus. Et  
dixit Pylatus iudeis. Ecce  
rexi. Quasi dī. mirū est fm  
Theo. qz talem formidatio-  
is usurpare sibi regnū sic abie-  
ctum. pauperē z despectum.  
laborās itē p xpī liberatio-  
ne. cum regna gubernari so-  
lent a diuinitibz z fortibus at  
potentibz. Illi at velut fre-  
netici z furibūdi clamabāt.  
Tolle tolle. crucifige eū. Et  
quia totiens clamaueit. cru-  
cifige. Ideo fm mgm in bi-  
sto. ter cantatur Agn⁹ dei in  
missa. et tres dicunt collecte  
Dicit eis Pylat⁹. Regē vīm  
crucifigā. q̄i dī. Utiqz ex hoc  
vobis rēcedia grauis ge-

nerabit si ego crucifigo eū.  
qz rex vester. Rūderūt pon-  
tifices. a q̄to tota p̄sō. Nō  
habem⁹ regē nisi cesarē. Et  
q̄ patet q̄tū scribebant mortē  
xpī degeneres iudei ob cui⁹  
mortem. pcurandaz spōte se  
subiciūt z obligauit subie-  
ctioni romanorū. qd antecē-  
dēt nūqz facere voluerūt.  
imo sp̄ intentiōis erāt bellā-  
di p libertate retinenda. sicut  
circa pncipiū sermonis hu-  
ius dictum erat. qn̄ timebāt  
romanos venire zc. z iā vo-  
lūtarie se tradunt ad man⁹  
imperatoris. pro quo dedis-  
set cesar bene infinitaz pecu-  
niam. Nec tñ p hoc dominiū  
huius benedicti regis effu-  
gere poterāt. qz dominatur  
a mari zc. qz regnabit i cēnā  
vltima. supple sup corp⁹ z alaz  
O miseri in dei celestē regēz  
despiciētis. z terrenū vob elī-  
gitis. nichilomin⁹ est rex ve-  
ster z dominus vnuerse ter-  
re. Unde ex post nūqz regē  
habuerunt. nec vnqz habe-  
bunt in signū maledictiōis.  
et pfugi facti ac xpianorū  
serui. et omnino xpianis fu-  
giendi. vt patet. xxviii. q. i. c.  
nullus. et. c. omnes.

## **Hinc igitur**

**t**ur Pylatus consi-  
derans se incur-  
rere indignatio-

populi et timens offensam ce-  
saribus adiudicauit fieri peti-  
tionem eorum. Sedete igitur p-  
tribunali misit ad eum vxor-  
em dicens. Nihil tibi et iusto  
illi. Ultra enim passa suz ho-  
die p- visum ppe eu. Tunc em  
diabolus cognouit fructum pas-  
sionis xpi p- gaudium angelo-  
rum et animarum scilicet patrum  
in limbo. et ex patientie visio-  
ne. qz ad omnia sibi illata pa-  
tiens fuit p-tra humanum mo-  
dum. et cum esse filium dei ex mi-  
raculorum operatione. et ideo ti-  
mens dominum suum amittere  
et sicut humano generi mor-  
tem intulit p- mulierem. ita et  
nunc p- mulierem xpm erige de  
manibus iudeorum studuit. sed  
non pfectus. Sed quare plus  
diabolus vult in somno ad  
mulierem qm ad virum. Dicu-  
tur quia citius credunt som-  
nari et fantasmas qm viri. Da-  
loris etiam discretionis est  
vir qm mulier. Et maxime h.  
Dicendum q- vir scilicet Pyla-  
tus seductus a diabolo. et

go non indiguit amplius tem-  
perare cum nisi per mulierem.  
Videns Pylatus q- nichil  
proficeret sed magis tumultu-  
sus fieret. accepta aqua la-  
uit manus suas coram po-  
pulo dicens. Innocens ego  
sum a sanguine iusti huius.  
vos videritis. O sancta lo-  
tio. Nam non erat aqua sa-  
cramentalis. vt dilueret sor-  
des anime. et Vere o Pyla-  
te ita innocens es. sicut ca-  
nis a pulicibus vernali tem-  
pore. Et respondit vniuer-  
sa turba. Sanguis eius su-  
per nos et super filios nros  
O q- horrendum testamen-  
tum fecit hic populus stul-  
tus. Vane enim hoc testa-  
mentum vsqz in hodiernum  
diem. Nam in signum huius  
vindictae quando masculina-  
scuntur. scilicet de progenie  
qui hoc clamauerunt habet  
manum dexteram plenam  
sanguine capiti innitam.  
Hec hoc incredibile est. cum  
de progenie illorum q- Johan-  
nem baptistam occiderunt  
in sua vigilia ad vesperras l-  
sanire incipiant. et vsqz ad se-  
cundas vesperras resaniam  
illam continent dici sequi

tiſ. Item ſancti vici. rē. Itē ſancti Thome canthuarienſis. His verbis audis Py/ latus cogitauit. Si moriez huius nunc impediueris. hanc ſubiectionem qua ſcilicet ceſarem dominum ſumm ſatebantur reuocabunt. et ſic indignationem impera/ toris incurres. Quare ſatis facere volens populo. ad iudicauit fieri petitiōes eo/ rum. Dimiſit autem illis Barrabam illum qui propter ſeditionem et homici/ dium miſſus fuit in carce/ rem quem petebant. Jeſum vero flagellatus tradidit vo/ luntati eorum vt crucifige/ retur. contra legem iuſticie. Quod prohibetur in omni iure. Et Exodi. xxxij. Non ſequeris turbam ad facien/ dum mala. Et hoc fecit ad complacendum ceſari. et ob ſpem remunerationis iude/ orum. Sed quia romani ſententiam ſanguinis et ta/ bula. aut alia ſcriptura reci/ tare ſolebant. veriſimile eſt Py/ latū huiusmodi ſenten/ tiam ſm allegari iudeorum contra Chriſtum iuxta mor/ rem romanorum ſedēdo py/

thiliſſe in hec verba. Jeſum ſed uentem populum blas/ phemantem in deum. dicen/ tem ſe chriſtum regem eſſe. cruci affigendum condem/ no et adiudico. rē. Quemad/ modum in legendis ſanto/ rum plurimoz legim⁹ ſim/ lia facta. O peſſime Py/ late. modo totaliter erras. modo teipſum eternaliter cōdem/ nas. Nam dixiſti q totum fuit in poteſtate tua. dimitte re aut crucifigere eum. Sci uidiſti eſſi q iudei per inuidiā tibi eum tradidiſſent. ſciuiſti innocentem. Et quare tam crudeliter flagellaſti. et iam ad mortem iudicaſti. Vt ti/ bi bene incepiſti. ſed male fi/ niſ. et priuliſti hominez ſibi homicidam. Quid aliud eſt dicere q̄ crucifigatur qui ſci/ ſcit mortuos. dimittatur latro. vt p̄ſes occidat uiuos. Nunqd leges romanorum quorū tu miſter es. te infor/ mant nullū innocentem cō/ demnandū. nō in iudicādo plus reſpicere placitū p̄ſi. q̄ iuſticie eq̄tatē. Vt tibi py/ late infelix. q̄ culmini roma/ no iniuriā facis. et ceſarē nō tū ponis et maculā deiciūq̄.

In gla tua pfundis pfiden  
cie sedem. subuertis ordinez  
iur. et qd honoris et pudor  
est pfundis. Ad qd leges im  
pie tyranne. Ad qd iura. ad  
qd pfidentia. ad quid tribu  
nal omni terre. Si apd tuto  
res hominu plebeoz et rel  
publice defensores tanta in  
nocentia et vita imactata no  
potest in te psistere. S; et tu  
queq; peccatrix ania vide et  
attende q; innocetissim<sup>o</sup> ag  
nus. vt a te sententia iuste da  
natiois eriperet iniusto ppe  
te elegit iudicio pdenari. Et  
q; bodie ablat<sup>o</sup> est alpha et o  
principium et finis. ideo his  
dicto eccles obmittit iniria et  
sinec botay. Data igit inia  
mortis. postq; illu serunt ei.  
Dic cum practica. Exuerunt  
eu purpura. et induerunt eu  
vestimeti suis vt magi esset  
agnoscibilis in vestimentis  
prijis vadens ad morte et am  
plius pfunderet. Et tunc p  
culdubio xps habuit noua  
et maximam passionem. quo  
nia tunica illa purpurea co  
gelata fuit et forititer ppa  
ta in vulnerib; icruu flagelloz  
qd absq; maximis dolorib;  
tueli non poterat. maxime

cum tunica illa spoliat<sup>o</sup> fuit  
rupta fuerunt omnia vulnera.  
et hec crudelior pena erat q;  
flagellatio. vel etia coronato  
in se. Qd imaginari potest.  
Si cui lanc vl lini pannus  
in vulnere recenti coagulaf  
et violenter inde extrahitur  
maior dolor infligit. Cepit  
em sanguis de nouo ebulli  
re. et totu corp<sup>o</sup> roseo cruore  
pfundi. Et imponentes sibi  
cruce dixerunt eu extra ci  
uitatem. quia scz passio sua  
non solum ad iudeos. s; ad  
omnes se extendebat. In hu  
ius signu extra ciuitatez pa  
ti voluit. O quanta bona se  
cit Iesus huic ciuitati. pro  
quib; omnib; crucem p ma  
iori ignominia posuerunt in  
bumeris suis ad portandu  
Bern. O inauditum specta  
culum nuncq; auditi. visu  
aut factuz est. vt aliquis fur  
aut malefactor ad hoc com  
pelleretur. vt suuz priu por  
taret patibulum pter salua  
torem. et adimpletum est il  
lud Isaie. ic. Factus est pn  
cipatus sup bumerum eius  
Hoc pfigura tu fuit i ysaac.  
q; du iret vt imolare a pte.  
ligi dorso ppo portauit. Bc



xxij. 7 q: iudei ipm alapis ac  
pberibz et illusione necnō  
flagellationibz coronatione  
qz tñ dilacerauerunt. qz cru  
cem dñi nec remote portare  
poterat. qz totaliter exinan  
tus 7 exhaustus dñi sub cru  
ce cecidisse. Nec mīz ex emis  
sione sanguinis omniū ve  
narum. qui defluebat ex pla  
gis flagelloz 7 spinaz 7 ma  
gnitudine crucis. que in lon  
gitudine habebat pedes qñ  
decim. in latitudine vero de  
cem. Ideo exeuntes in eum  
qz dñi caluarie locus. et cū du  
cerent eum. et ita repente p  
cedere non possz. inuenerūt  
hominē cyreneum nomine  
Symonem venientem de  
villa. patrem Alexandri et  
ruffi. Hunc comprehendit  
et angariauerunt vt tolleret  
crucem eius. et imposuerūt  
illi crucem portare post Je  
sum. nō ex misericordia mo  
ri. sed vt citius ad mortē per  
ueniret. Nec qñ estimare de  
bet illud esse contra pfectio  
nem xpi existentis ver<sup>o</sup> de  
eterna homo. Tradiderat  
eñ diuinitas xpi humanita  
tem ex toto infirmitatibus  
humanis ad patiendū. no

lena sibi in aliquo suffraga  
ri. quo ad pene alienationē.  
et ideo infirmitatis huma  
ne cōditio exposcebat vt ho  
mo xps sic tota nocte fatiga  
tus et crucis effusione debi  
litatus sub tanto pondere  
deficeret. Nec mirum cū in  
minore labore alias fatiga  
tus puta itineris sederit. p  
refocillatione virtutum supra  
fontem. Iohannis quarto.

Hic pmo nunciatus fuit  
beate Marie virgini. vt vo  
lunt posiores doctores xpi  
stū filium suum esse con  
demnatum. Cum quāto au  
tem cordis dolore et animi  
perturbatione hoc nunciū  
repperit perpende quolibz  
fidelis mater. Nec tamē ali  
quod indecens sue pudici  
cie vel virginitati derogās  
commisit. Nec verū est illud  
fabulosum quo virgini glo  
riose iniuriari imple videt.  
virginem cucurrisse ad simi  
litudinem infancientis mu  
lieris hinc inde. de domo ad  
domum. ad quas Christus  
ducebatur. ac in signum an  
gustiarū suarū crines enul  
sisse. ac primas pspexisse et  
manibz deplosisse lamētabilē

ter plāuisse ⁊ plura alia. quē  
oīa falsa ⁊ frivola sunt. alias  
mīte mulieres perfectiores  
fuisse bēe virginis. scz So  
phia septē filioz. mater. ⁊ q̃  
plures alie. S; cū tres sint  
modi plangentīū. Quidam  
nimis dolorē expmūt ī ope  
exteriori sicut Deli. f. Regū  
liū. Qui audito captam ar/  
chaz dñi. ⁊ duos filios mor/  
tuos cecidit retrosum. ⁊ cō/  
fractis cervicibz expiravit.  
Quidam nibil molestū pa/  
tiuntur. tamen ppter quan/  
dam bonestatem dolores si/  
mulant. bestiali quodaz da/  
more vt iuuenecule de mor/  
te virozum deformium ⁊ ve/  
rulozum. Sed vterq; se fru/  
stra affligit. Primis absq; in/  
ordinato motu bene ab om/  
nibus crederetur. Secun/  
dis q̃nto magis insāterint  
tanto minor fides adhibet.  
Idcirco tertium modū val/  
de humanū mater virgo ad/  
inuenit. que cum amarū do/  
lorem in corde gestauerit.  
nīcibil tamen sedum aut in/  
decens gessit. nequaq; obli/  
uiscēs fidei catholice. et vir/  
ginalis pudiciēcie Fides em̃  
quā habuit et in ea sola per

mansit de resurrectione filiū  
sui et dolorem incompara/  
bilem sic tempauit ne indi/  
sciplinatum quid committe  
ret. Et Origenes in quodā  
sermone de passione domi/  
ni dicit. Omnis beate virgi  
nis dolor in christi passione  
conceptus. sic intra sue ani/  
me claustra detinebatur. vt  
nec minime impatientie aut  
inordinationis signo exteri  
us se proderet nisi inq̃ntuz  
lacrimarū effluxu oculi ma/  
terni impetuosam anxietas/  
tem indicabant.

## **Hinc exi**

**b** cum et hanc pro  
cessionem lamen/  
tabilem Bernar/  
dus describit dicens. Cum  
inquit Christus sic du cere  
tur. factus est concursus po  
pulozum post ipsum. sicut  
quādo fures et maliciosi du/  
cuntur ad mortē. Alij ibant  
ridentes. alij illudentes. alij  
lurum super benedictum ca  
put eius proficientes. ac in/  
faciem. Si ante se respexit.  
vidit lurum super se profici/  
entem. Si supra. vidit pari

bulum humero suo imposi-  
tum. cum valde opprimentē.  
Si post se. vidit matrē cum  
multa turba populi ⁊ mulie-  
rū. q̄ sequebant ⁊ plangebāt  
atq; lamentabant cū. Con-  
uersus āt ad illas ih̄s dixit.  
Filie hierusalez nolite flere  
sup me. Tum p̄p̄ spontaneā  
moriendi voluntatē. tū p̄p̄  
diuinā ordinatōem. q̄ sic or-  
dinauit me mori. cum p̄pter  
meritis mee vtilitatē. q̄ mo-  
riēdo volo mortē destruere.  
Eausam tū passionis iubet  
deslere. scz petā p̄terita et fu-  
tura. q̄ xpm pati ordine iusti-  
cie fecerūt. sup q̄bo doloribz  
affici ad salutē necessariū est  
Dec Berth. Sz sup vosp̄/  
sas flete. ⁊ sup filios v̄ros. qz  
veniet dies in quibz dicent.  
Beate steriles ⁊ vētres que  
nō genuerūt. et vbera q̄ non  
lactauerūt. Tūc dicēt mōr̄ibz  
Ladite sup nos. ⁊ collibz. co-  
operite nos. Et loquebat d̄  
obsidiōe romanorū p̄ Tyrū  
et Vespasianum p̄ncipes.  
Hierusalez post ascensionē  
dñi anno. xlii. funditus de-  
struentur. qm̄ tanta strages  
facta est. vt occisorū sanguis  
quasi rivulus de om̄ibz par-

tibz ciuitatū fluere. ⁊ capta fu-  
it ciuitas in die pasce. et oēs  
potiores iudei occisi. et. xxx.  
vendi sunt. p̄ vno denario  
Et tanta fames p̄ t̄mp̄ ob-  
sidionis erat vt matres fili-  
os suos comederent. vt dic̄  
Iosephus qui pro tunc pre-  
sens erat licz fugerit latitās  
in scissuris petrarū quous-  
q; persecutio ista cessaret. de  
qua etia; beatus Thomas  
in. iij. parte. quest. xlvj. ar. x.

Item xps loquebatur de  
iudicio finali. quando p̄r t̄  
more dicent mōr̄ibz Ladite  
sup nos rē. Nam subdit cāz  
Quia si in viridi ligno hec  
faciunt. id est. in me Dicitur  
autem Ebristus lignum vi-  
ride. Quia viridis in radi-  
ce diuinitatis. In capite  
humanitatis. In ramis vir-  
utum In folijs sermonum  
In fructu bonorum operū  
In arido. id est. in peccato-  
re qui caret humore gratie  
fructu iusticie. vigor eqz con-  
stantie. Quid fier. id est. qm̄/  
ta putatis pena digni sunt.  
Ducebāt āt ⁊ duo alij neq̄s  
cū eo vt crucifigerent. vt tur-  
pitudine Ebrusti magis ang-  
mētaretur ex societate mala

Et postq̃ venerūt in locum  
q̃ vocat caluarie. q̃ ossa dā/  
natorū ibi iacētia a cūtez car  
ne erāt calua. Nec oīa facta  
sunt ab hora tertia vsq̃ ad  
fextaz. In signū b̃ ad g̃fay  
actionē ecclia statuit dicere  
tertiā. Cū igit veniss̃ vt dī/  
ctū est ad montem caluarie.  
fm Bartheū dabāt ei bibe  
re mirratū vinū cū felle mīx/  
tū. Et cū gustasset noluit bi  
bere. Rā linguā cū q̃ habuit  
testamentum cōdere. noluit  
morrificare zc. Scribit em̃  
in q̃dam libello hebraico. vt  
inqt̃ Lyra. q̃ dī liber iudicū  
ordinariozū. Qd̃ q̃ Salo/  
mon Proverb. xxi. dixerat  
Date sicerā. i. potū inebriati  
um. merētibz. z vinū bis q̃  
amaro sunt corde et animo  
bibant et obliuiscant̃ egesta/  
tio sue. Occasione b̃ verbi  
seniores iudeoz̃ statuerunt  
vt p̃deminatio ad mortē da  
ret vinū aromaticū. vt faci  
lius tolerarēt mortis passio/  
nem. Et matrone deuote in  
hierl̃m̃ vinū ex pietate da  
bant. Iudei autē nimia cru/  
delitate mortis vinū illud cri/  
sto datum et alijs duobus.  
ipsi bibebant. et loco ei⁹ ace/  
-

tum cū felle mīxtrū posuerūt  
qd̃ factum est vt impleretur  
dictū psalmiste. Dederūt in  
escam meaz̃ fel. z in siti mea  
potauerūt me aceto. Oīa  
crudelitas iudeoz̃. q̃lia po/  
cula apponit homini fatiga/  
to. in carne iam lasso. de mū/  
do in p̃mo migraturo. Et  
nudauerūt eum vestimētia  
suis totaliter. quod etiam vi  
lissimis personis fieri nō cō  
sueuit. quin aliquid ad ope/  
rimentum sue nuditatis re/  
linqueretur. Et tunicaz̃ per  
coronam compressam in ca/  
pite violenter traxerunt. ex/  
quo iterum non modicā su/  
stinuit rupturā vulnerū. zc.  
Vnde Ambrosius. Auctor  
nostre salutis sic nudus po  
situs fuit ad crucez̃ sicut nu  
dus exiit d̃ utero virginis.  
Hoc p̃figuratū fuit in Jo  
seph. quem fratres sui denu  
dauerunt tunicam antequā  
mitterent in cisternam. Ge/  
nes. xxiij. In loco vbi cru  
cifig⁹ fuit ihs fuit lapis sug  
quem ipm̃ sic nudum posue  
runt. quousq̃ crux eius p̃e  
pararet. vbi sedēs opprobria  
multa passus est in sp̃u p̃u/  
do collapsib̃ando z blasphemē

mādo. Illi autē q̄ crucē para  
uerūt sine aduertentia . aut  
certa ex malicia . foramina ni  
mis distantia ab inuicē fece  
rūt. Et p̄mo latrones de in  
de Iesum crucifixerūt. vnū  
a dextris ⁊ aliū a sinistris  
mediū autē ihm. Et impleta  
est scriptura q̄ dicit. Et cū ini  
q̄s deputat⁹ est. Ad crucē at  
ih̄s se voluntarie parare vo  
luit. Sed imp̄ssimi illi ne  
quā p̄ brachia ip̄m rapiētes  
violenter sup̄ trabem crucis  
corpus sanctissimū piecefer  
ita q̄ spīnea illa corona capi  
ti forius imp̄meret. Dexte  
ram igit̄ manū accipientes  
clauo obtuso ip̄as cruci affi  
xerunt. Et cū sinistram affi  
gere vellent. inuenerunt spa  
ciū inter foramina nimis re  
motū. ⁊ ideo ambato man  
ibus ac brachijs suū alligā  
tes traxerūt binde. ⁊ tan  
tum scissima brachia exten  
derūt q̄usq̄ man⁹ sinistra lo  
cum foraminis attingeret.  
vt sic ⁊ ipsam condauarent.  
Quo facto venerunt ad pe  
des p̄figēdos. q̄s similiter ad  
distantiā vn⁹ palme a fora  
mine reppererūt. Vñ funem  
infra brachia corpori alligā  
tes. tandem p̄ pedes trabem

tes q̄usq̄ foramina attingere  
ita volentes singulos pedes  
simul clauis cruci affigere.  
s̄ hoc filius dei noluit. imo  
pedem dextruz s̄p̄ sinistrū  
cancellauit. Nec vero exten  
sio fuit tam violenta vt pel  
lis in ergasculo. ita q̄ omnia  
mēbra de locis suis natura  
libus extirent. Quo facto  
mīlites isti crudelissimi cru  
cem eleuare ceperunt. sed ex  
certa malicia ad terrā cade  
re pmiserūt. Quant⁹ autem  
cruciat⁹ et pena Christo s̄  
fuerit perpēdat quisq̄. Igi  
tur crucem de nouo cū hor  
ribili clamore leuantes. cū  
maximo impetu ad foramē  
dimiserunt lapidis quod in  
lapide fecerunt. ybi et vehe  
menti crucis descensu om  
nia vulnera eius fuerūt in  
nouata. ⁊ tunc p̄mo sanguis  
de manibus et pedib⁹ eius  
copiose effluxit. quia antea  
effluere non potuit p̄t̄ gros  
ficiem clauorum. Voluit  
autem Iesus sic cum cruce  
in aerem eleuari. vt se media  
torem inter deum et homi  
nes ostenderet. Nec erectio  
crucis s̄m Gregorius bora  
secta facta fuit. vt correspon  
deret bore preuaricationis

Sexta em̄ hora. prothopla  
sti p̄uaticati sunt dei m̄ada/  
tum in paradiso. Hoc p̄effi/  
guratus fuit in Ioseph q̄ in  
carcere positus inter duos  
cunuchos qui peccauerant  
p̄barioni. Gen̄. xl v. Quo/  
rum vnus ad mortem depu/  
tatus. alter restitutus vite. rē.  
Sic xp̄us in medio duorū  
latronū. Quorū vnus dam/  
natus. alter saluatus est. rē.  
Milites autem cum cruci/  
fixissent eū. acceperunt vesti/  
menta Iesu et diuiserunt. et  
fecerunt quattuor partes.  
vnicuiq; militi partem ⁊ tu/  
nicam. Erat autem tunica  
inconfusilis de super cōre/  
ta p̄ totum. Dixerunt autē  
ad inuicē. Non scindamus  
eā. sed fortiamur de illa cu/  
ius sit. Ut adimpleretur qd̄  
dictum est per prophetā di/  
centem. Diuiserunt sibi ve/  
stimenta mea. et sup̄ vestem  
meam miserunt sortē. Sed  
absq; mysterio h̄ factum nō  
est. Nam significabat q̄ xp̄i  
ecclesia indiuisa permanere  
deberet vsq; in finem seculi.  
Sed nūqd̄ tempe presen/  
ti ecclesia fact̄ diuisa est cum  
tria capita. scz tres papas. L

Iobannē Gregoriū et Cle/  
mentē. Qd̄ vtiq; est p̄tra vni/  
tatem ecclesie. ⁊ p̄gruitatem  
artis gr̄maticē. cum ille ter/  
minus papa habere debeat  
tm̄ vnū subiectū. ⁊ ideo caret  
plurali numero fm̄ gr̄ma/  
ticos. sicut et ille termin⁹ se/  
nit. Dicendum q̄ vnitas ec/  
clesie non consistit formalit̄  
in capite substituto. et fidelī  
bus illi capiti p̄ adhesionē  
iunctis. sed formaliter consi/  
stet in capite principali. puta  
deo chr̄sto ⁊ suis fidelibus  
per p̄destinationē diuinā  
in fide formata iunctis v̄l iun/  
gendis. Et hec vnitas fidei  
nūq̄ diuidetur aut scinde/  
tur finaliter. licet quandoq;  
ad tempa periclitet̄ aliquis  
Et quia fm̄ Hieronimum  
mos erat romanoꝝ causam  
mortis sup̄a damnatos scri/  
bere vt legētes intelligerent  
q̄ iuste ad mortē damnati  
fuissent. P̄latus igitur t̄/  
culum posuit sup̄ caput ih̄u  
in cruce. Erat aut̄ scriptum  
hebraice. grece. et latine. Je/  
sus nazarenus rex iudeorū.  
Nam he tres lingue p̄ncipa/  
lioꝝ erāt. Et h̄ in ignomi/  
niā ⁊ p̄fusionē iudeoꝝ. Nam

fm Bedā volens se Pylat<sup>o</sup>  
de iudeis vlcisci. eoz malici  
am p bñc titulū ostendit. dñ  
in regem ppiū insurrexerūt

Dñc g titulū mlti iudeo/  
ruz legerūt. z aliq in linguis  
suis. quia ideo tribu linguis  
scpsit. vt omnes scirēt q̄ ma/  
liuoli z inuidi indei fuissent  
vt xpm sic suspēdissent. ppter  
tam exilē causam. imo nullā  
Et qz redundabat eis i scā/  
dalum. sicut bñ intellexerūt  
igif pontifices dixerūt Py/  
lato. Noli scribere rex iude/  
orū. sz qz ip̄e dixit. Rex sum  
iudeoz. Si cñ ira poneres  
h̄ redundares in contumeli/  
am xpi. qd z intendebant. vt  
cui viuo abstulerāt vitā. etiā  
nunc mortuo auferrent fa/  
mam. Sed quia veritas do/  
mini manet in eternum. et  
ordinatione diuina factum  
est vt titulum corripere nō  
valerent. Respondit igitur  
Pylatus. Quod scripsi scri/  
psi. Quasi dl. Veritas est  
qd scpsi. ideo non mutabo.  
Vnde et Hieronymus in  
omel. Non sufficio ammira  
ri p magnitudine rei z nego  
cij tam insoliti q̄ nullā aliaz  
causam mortis assignauerūt

nisi Rex iudeoz. Demones  
attestati sunt dicentes. Quid  
tibi z nob̄ ihu. scim<sup>us</sup> q̄ tu es  
xps rex israel. Pueri hebreo  
rū clamauerūt. Benedic<sup>te</sup> q̄  
venit in nomie domini rex  
israhel. Etiam causam mor/  
tis assignarunt. Rex iudeo/  
rum. Titulus vero trium/  
phalis fuit in memoriam et  
laudez triumphi. habito de  
aliquo inimico. Et qz chri/  
stus in cruce triumphuz so/  
lennem de suis inimicis ob/  
tinuit. ideo titulū hunc tri/  
umphalē merito sup crucez  
habere debuit. Attende  
igif anima deuota q̄ xps sic  
pendens in cruce nō habuit  
p nimia paupertate vbi ca/  
put suū debile et infirmum  
tam multipliciter vulnera/  
tuz reclinaret. vt verificaret  
illd Lu. ix. Vulpes fouea  
bñt. z volucres celi nidus. si  
lius at homis nō bz vbi ca/  
put suū reclinet. Nam si ca/  
put tabule. tunc spine caput  
profundius intrassent. Si  
brachijs applicasset itez spi/  
ne de corona vulnerassent  
ipsa sancta brachia. Nō igif  
potuit nisi ad terrā. ad nos  
caput declinare. Quasi dl.

**O** vos oēs q̄ trāstis p̄ viā. at  
tendite ⁊ videte si ē dolor si  
milis sic dolor meus. q̄ si dī.  
Ad vos clamo. q̄ p̄ vob̄ pa  
tior. Pretereuntes autē blas  
phemia bant eum mouentes  
capita sua dicendo. Vach q̄  
destruis templum dei. et in  
triduo reedificas Salua te  
ipsum. Si filius dei es de  
scende. Si descendisset ip  
sum denno artius crucifixis  
sent. arbitantes clauos nō  
fortiter fuisse impressos Si  
militer et principes sacerdo  
tum illudentes ad alterutrum  
cum scribis et senioribus di  
xerunt. Alios saluos fecit  
seipsum non potest saluum  
facere. Si rex israel est de  
scendat nunc de cruce ⁊ cre  
dāmus ei. Confidit in deo.  
liberet eum nunc si vult. Di  
xit enim. quia filius dei sum.  
Sed christus noluit descen  
dere. quia hoc consiliū erat  
diaboli. Nam ex eius instin  
ctu dixerunt descende. quia  
libēter impediuisset redem  
ptionem generis humani.

**S**ecundo. quia mentie  
bantur dicentes. Et credi  
mus ei. Vainus enim miracu  
lum erat mortuos resurge  
re d̄ sepulcro. Tercio do

cebat q̄ bonū opus inceptū  
non est dimittendum. Nam  
perseuerantibus dabitur co  
rona. Et stabat populus ex  
peccans. Iesus autem dixit  
Pater ignosce illis. quia ne  
sciūt qd faciūt. **O** verbū om  
ni pietate suauissimū. Pri  
mū iustissimi homines non  
poterant cōsequi misericor  
diam. nūc autem orauit pro  
pessimis. qui oēs misericordiam  
fuiſſent cōsecuti si penituiſ  
ſent. imo fm̄ glo. sup̄ Lucas  
Multi circumstantes tam de  
iudeis q̄ gētib̄ audientes h̄  
pietas. s̄d̄ uiz. ⁊ etiā multi de  
simplicib̄ postea pueri sūt  
stute orōnis christi. Princi  
pes autē sacerdotū et scribe  
qui sciebant ipsum esse chri  
stum ex scripturis perman  
serunt in malicia sua. vt De  
rodes. Pylatus. Cayphas.  
qui scienter condemnauē  
runt innocentem. Item qui  
ex inuidia. vt iudei ⁊ Judas  
rē. Sed Christus pro his  
orauit qui seducti quasi ze  
lo legis accensi ipsum cruci  
fixerunt. quod pbat finalis  
clausula adiecta. scz. ne scitis  
quid faciunt. ex q̄bo mlti sūt  
conuersi. vt patet Actuum  
iij. Velius loquit sanguis



*Christi q̄ sanguis Abel. qz  
h̄ perijt vindictam. Christi  
autē sanguis clamauit mise  
ricordiā. Et nisi christus fm  
Bern. sic orassz totum gen<sup>o</sup>  
humanū non fuisset redem  
ptum propter indignatōem  
dei patris contra hominem  
quia filium suum sic penose  
tractauerunt. Quam indi  
gnatōem satis ostendit euz  
celam obtenebraret. et pe  
tras scinderet. imo intantū  
offensus q̄ hominem perpe  
tuo perdidisset. nisi hoc ver  
bum dixisset filius. Pater  
ignosce illis. qz nesciunt. zc.*

*Ad hāc vocē fm Hiero  
nimum in epistola ad Rufi  
num presbyterum. vno die  
tria milia. et alia die quinqz  
milia crediderunt. Et q̄ ad  
huc ecclesia sustinet iudeos  
et non occidit eos sicut be  
reticos. virtute illius orati  
onis est. Nam christus di  
xit. Ne occidas eos. nequan  
do obliuiscātur populi mei  
Et si non haberem<sup>o</sup> aliud te  
stimonium. ip̄i nobis essent  
memoriale Christi passiois  
et probatio. Nam realiter  
ita distincti sunt a christia  
nis. vt inter mille vnus co*

*gnosceretur christianus. zc.  
Conuertentur etiaqz adhuc  
predestinati ad resperaz. zc  
et oratōne ista. Docuit nos  
Matthei quinto. Diligite  
inimicos vestros. Augusti  
nus. Talem gratiam vnus  
quisqz recipiet a deo. qua  
lem ipse exhibet p̄tmo suo  
Unde in oratione dicimus  
Dimitte nobis debita no  
stra sicut z nos dimittimus  
debitoribus nostris. Dicit  
glosa. Videtis fratres i po  
testate nostra posita est. Id  
ipsum autem et latrones q̄  
cum eo crucifixi erant im  
properabant z conuiciabā  
tur ei. Et singulariter vnus  
ex his qui pendebant latro  
nibus blasphemabat eū di  
cēs. Si tu es Christus sal  
uum fac te metipsum z nos.  
Primo ambo. sed qui a dex  
tris pendebat visis miracu  
lis ac patientia Christi re  
spondens alteri increpauit  
eum dicens. Reg tu times  
deum. qui in puncto mortis  
es. non quo ad causam. sed  
quo ad penam. et in eadem  
damnatione eo. Et nos qui  
dem iuste. nam digna facta  
recipimus. hic vero nichil*

mali gessit. Et dicebat ad Ie-  
sum. Domine memento mei  
dum veneris in regnum tu-  
um. Quasi diceret. Quam-  
vis omnia interiora et exte-  
riora mea dissipauerunt le-  
gem tuam. vnde infernum  
merui. scio tamen q̄ peracta  
hac miserabili penalitate re-  
gnare vis in perpetuum. a  
quo regno. neminem exclu-  
dis qui tibi seruire deside-  
rat. Ad hoc regnum cum  
veneris: memento mei.

Notandum q̄ quinq; se-  
cit latro vnde veniam me-  
ruit. Primo consortem  
blasphemum increpauit di-  
cens. Neq; tu times deum  
quod visq; facere debes. eo  
q̄ iam in puncto es mortis.

Secundo seipsum ac-  
cusauit dicens. Nam tu et  
ego digna factis recipim⁹.

Tertio Christum excu-  
sauit dicens. Dic homo iu-  
stus. nihil mali gessit. Qua-  
si diceret s̄m Ambrosium.  
Nos occidimus. iste viulsi-  
cauit. Nos furati sumus.  
iste iubet propria largiri. Im-  
mo semetipsum grati nunc  
impendit. Quarto veni-  
am postulauit dicens. Do-

mine memento. Quinto  
magnam fidem habuit. q̄a  
regnare credidit quem mise-  
rabiler mori vidit. Hiero-  
nimus. Magna gratia in  
latrone. Nullum membrum  
liberum a supplicio habuit  
nisi cor et linguam. totum  
quod habet offert. O bone  
latro. vbi vidisti regnum. vbi  
milites. Augustinus. Quis  
illum docuit nisi qui iuxta  
illum pendebat. Alexander  
autem vult q̄ sanguis flu-  
ens de manu dextera dei.  
terigit istum latronem ex-  
terius in corpore. et sancti-  
ficauit eum interius in men-  
te. Item Hugo. q̄ ex um-  
bra corporis Christi sancti-  
ficatus fuit. sicut umbra be-  
ati Petri sanauit infirmos.  
Pulcrum est inspicere hu-  
ius latronis conuersionem.  
Quia eius exemplo conspi-  
cim⁹ q̄ q̄ cito quis culpam  
suam agnoscit plus tribuit  
q̄ precatur. Et dixit illi Je-  
sus. Hodie mecum eris in  
paradiso. quasi diceret. Ho-  
die mecum eris vbi ego ero  
Et hoc est esse in paradiso.  
nō in terrestri. de quo Adaz  
et Eua proiecti sunt. non ce-

lesti. qui est locus sanctorum angelorum. de quo Lucifer cecidit. Quia ante filij dei ascensionem nullus illuc unquam venit. Sed intelligi debet de visione dei aperta que est omnium deliciarum paradysus. Quod verbum consolationis. non dicit. tanto tempore eris vel in limbo vel purgatorio. sed Hodie mecum eris. Remittit culpam et penam. Latro petit sui habere memoriam in die iudicii. cum regnum dei consummabitur in electis. sed uberior est gratia quam deprecatio. Nam dominus in remunerando promittit sibi sui consortium. non in die novissimi. sed in eodem. Sicigitur adimplet in latrone quod ait dominus in euangelio Mathei vicesimo. Erunt novissimi primi. et primi novissimi. nam ipse conversus novissime. et tamen prius quam aliquis apostolorum beatificatur. immo prius quam regina mundi. Sed tamen illi latronis exemplo nullus debet penitentiam suam differre usque ad mortem. quia privilegium paucorum non con-

stituit legem communem. Idcirco ipse solus de omnibus in fine vere penituit. Tracta. Stabat autem iuxta crucem Iesu. mater eius. et soror matris eius Maria cleopha et maria magdalene. Omnia domina quid hic stas. quid hic agis. quid hic habes in cruce utique. Sed quid est istud inquit. Unde stabat iuxta crucem. Ex quo colligitur iterum quod passionem et mortem filij ultra metam rationabilem non deplante rit. Et cum merentium aut plangentium potius sit iacere aut sedere. vel quiescere. Ipse vero stetit et non solum hic. sed Mathei. xij. stetisse legitur cum deo. Ecce mater tua et fratres tui foris stant. Unde et convenienter de matre dei dicitur quod stabat que per peccatum nunquam ceciderat. Item stare dicuntur in acie qui non fugiant. Sed nonne iuxta hanc significationem de virgine Maria apte dicitur quod stabat. que cunctis viris recedentibus. omnibusque discipulis fugientibus. in gloriam totius feminei generis inter tot passuras filij prestanter cum illo sola remanebat.

*Vz*  
Ecce impletū est illud Iſaie  
lxiij. qđ filius eius pquerit.  
Torcular calcaui sol<sup>9</sup>. et de  
gentibus nō est vir mecum  
Quia Matth. Relicto eo  
omnes fugerunt. Et non so  
lum stetit. quia nō fugit. sed  
ideo stetit dī. qz in tāta cor  
dis tristitia nihil indecens.  
nihil indisciplinatum egisse  
legit. Et quicqd fīm Bern.  
Christus sustinuit extra in  
corpore. hoc mater Maria  
intra sustinuit in corde Tūc  
impleta est prophetia Sy/  
meonis Luce secundo. Et  
tuaz ipsius animā pertrāsi/  
bit gladius zē. Tūc habuit  
dolores quem habuisset iux  
ta illud Psal. xlvij. Ibi do  
lores vt parturientis. Tūc  
Maria nonne dicere potu  
it. O fili mī dīlecte cui ma/  
trem relinquis. Quid faciā.  
Patrem non habeo. matre  
careo. et nunc tecnicuz anie  
mee solamē pre oculis me/  
is omnino morientes video  
Tunc Iesus ex compassio/  
ne cum vidisset matrem z dī  
scipulam stantem quem dī/  
ligebat. dixit mīi sue. Mu/  
lier. ecce filius tuus. Dein/  
de dixit discipulo. Ecce ma

ter tua. Et ex illa hora acce/  
pit eam discipulus in suam  
scilicet custodiam. O maria  
quale cambium. vbi datur  
seruus pro domino. disci/  
pulus pro magistro. famu/  
lus pro filio. Sed quomo/  
do bone Iesu matrem tam  
indulciter alloqueris dicen  
do Mulier. ecce filius tuus  
Credo inquit Chrysostom<sup>9</sup>  
ne pgo audito materno no/  
mine ampliori dolore san/  
ciaretur. Istum quem spe/  
cialiter diligo. nepotem me/  
um loco meo derelinquo.  
Ipse enim virgo est. et ideo  
tibi virgini eum recommen  
do. Sexta autem hora te/  
nebre facte sunt super vni/  
uersam terram vsqz ad ho/  
ram nonaz. Iste tenebre nō  
fuerunt naturales sed mira/  
culose fīm Albertum super  
Matthēnz. quia facte sunt  
circa meridiem quando sol  
in maiori stute sua lucet. et  
quia in plenilunio quando  
sol stat i opposito lune. Edi/  
psis enim naturaliter non  
fit nisi in incensione et inter  
positione lune inter solem z  
terram. Item quia fuerunt  
vniuersales super vniuersaz

terram cum sol maior sit lu/  
na. Ideo non potest radios  
solares vbiq; impedire. Un  
de Dionysius magnus phi  
losophus existens in grecia  
videns tenebras istas fertur  
dixisse. Aut diuina nasa pa/  
titur. aut mundus destrue/  
tur. Item quia per tres ho/  
ras. naturalis vero eclipsis  
vltra dimidiam horam du  
rare nō potest quia luna fa/  
cit cito et velociter transiit  
suum sub sole. Concluditur  
Igitur q̄ fuerunt miraculo/  
se. Non enim poterat creatu  
ra ferre iniuriam creatoris.  
Unde sol retraxit radios su/  
os. non videre poterat faci  
nos impiorum. Et propter  
tenebras ter celebram<sup>us</sup> ma  
tutinas in memoriam. scdm  
Albertum super Barthei.  
Unde in huius gratitudi  
nem ecclesia instituit dicere  
septam. Et circa horam no  
nam clamabat Iesus voce  
magna. Bely bely lamaza/  
barthani. Hoc est interpreta  
tum. Deus meus. deus me  
us. vt quid dereliquisti me  
Clamauit voce magna fm.  
Bonauenturam propter ni  
mium dolorem. maxime sa/  
men propter generis huma  
ni ingratitude. Nam de  
toto genere humano nō fu  
it qui sue passionis fructum  
tunc perciperet inter omnes  
viuentes nisi latro pendēs  
in latere dextro. et virgo cila  
lans sub patibulo crucis xpi.  
Unde clamauit. quasi dice/  
ret. Cur me quasi frustra tot  
passionibus exposuisti. nun  
quid p̄ solo latrone bec pa/  
rior Videbatur enim huma  
nitas derelicta a diuinitate.  
non per solutionem vnionis.  
Alioquin fuisset aliquod tē  
pus quando Christus ad  
huc viuus. homo fuisset et  
non deus. Quod non est ve  
rum. Immo hereticum. quia  
ad hoc viuus clamauit se de  
relictum. non derelinquen  
dum. Sed intelligendum  
est per subtractionem defen  
sionis. quia sensualitas fuit  
totaliter passioni exposita.  
Sed procludo ab heri  
hora completoria tempore  
serotino vsq; hodierna die  
ad horam nonam conanue  
in penis et tormentis fuit.  
In octaua cap<sup>o</sup> 2 i miseri  
cordis duc<sup>o</sup>. hora p̄ma som  
ni fuit alapis cesus. et oppro

men propter generis huma  
ni ingratitude. Nam de  
toto genere humano nō fu  
it qui sue passionis fructum  
tunc perciperet inter omnes  
viuentes nisi latro pendēs  
in latere dextro. et virgo cila  
lans sub patibulo crucis xpi.  
Unde clamauit. quasi dice/  
ret. Cur me quasi frustra tot  
passionibus exposuisti. nun  
quid p̄ solo latrone bec pa/  
rior Videbatur enim huma  
nitas derelicta a diuinitate.  
non per solutionem vnionis.  
Alioquin fuisset aliquod tē  
pus quando Christus ad  
huc viuus. homo fuisset et  
non deus. Quod non est ve  
rum. Immo hereticum. quia  
ad hoc viuus clamauit se de  
relictum. non derelinquen  
dum. Sed intelligendum  
est per subtractionem defen  
sionis. quia sensualitas fuit  
totaliter passioni exposita.  
Sed procludo ab heri  
hora completoria tempore  
serotino vsq; hodierna die  
ad horam nonam conanue  
in penis et tormentis fuit.  
In octaua cap<sup>o</sup> 2 i miseri  
cordis duc<sup>o</sup>. hora p̄ma som  
ni fuit alapis cesus. et oppro

matutini  
nas  
m. l. b. s.

h

h. m.

bris viciuerat. Hora vero  
noctis media vsq; ad die con  
tinne verberat. Sed hora  
prima diei ad Pylatū ductus  
Hora tertia ad colūnam li  
gatus. ⁊ corona spinea coro  
natus. Hora sexta crucifix⁹  
A sexta hora vsq; ad nonaz  
stetit in magno cruciatu et  
sanguinis effusione. O ho/  
mo si queris quomodo sta  
bat. Dico tibi q nō sedebat.  
nec scabellum sub pedibus  
habebat. sed stabat in cruce  
suspensus manibus et pedi  
bus laceratus. Stabat etiā  
non appodiat⁹. sed clauis  
manuum et pedum ne cade  
ret sustentatus. Et ideo in  
manibus et pedibus quito  
totum corpus innitebatur.  
valde acerbe cruciabat⁹.  
Quoniam si dolorem nīmi  
um voluit mitigare sup pe/  
des conclauiatos se erigebat  
Et tunc pedes ampli⁹ lace/  
rabantur et plage dilatabā  
tur. ⁊ dolor diffusius per to  
tum corpus augmētabatur  
Si autem dolori pedū par  
cere volebat super manus se  
erigebat. et tunc palme ma  
nuum lacerabantur. et do/  
lor ipsarum etiaꝫ diffusius

crescebat. et sic tribus horis  
continuis stetit. Ideo bene  
dicere potuit se esse dereli/  
ctum. quia humanitas tota  
liter orelieta erat quo ad pa  
riendum absq; quacūq; al  
leuiatione. Et ideo Christi  
passio magis penalis fuit q̃  
cuiuscūq; sancti. Quia q̃n/  
to duriora sustinuerunt tor  
menta. tanto fortius deus  
eos interius sua gratia con  
fortabat. et penas eorum al  
leuiabat. Unde Laurenti⁹  
super cratem ferream posi  
tus dixit. Videtur michi q  
super rosas. ⁊c. et carbones  
michi refrigerium prestant.  
tibi autem eternum supplici  
um prestant. Quia ipse do/  
min⁹ nouit q accusatus nō  
negauit eum. interrogatus  
Christum confessus sum. as  
satus gratias ago. ⁊c. Unde  
sanctus Vincentius in ecu  
leo dissentius membris om  
nibus dissipatus. ait ad Da  
cianum. Hoc est quod semp  
optaui. Tūc iratus Dacia  
nus cepit ei omnia genera  
tormentorum minari. nisi ei  
assensus preberet. Cui Vin  
centius. O felicem me. quo  
michi irasci te graui⁹ putas

de v. l. m.

eo Melius incipio misereri.  
Insurge g̃ miser et toto ma/  
lignitatis spū debachare. Vi/  
debis me dei & cruce pl<sup>o</sup> posse  
dū torqueor q̃ possis ipse q̃  
torques. Ad hec Dacianus  
cepit clamare et carnifices &  
gis et sustibus p̃berare. 22. Et  
sic de alijs q̃ plurimis scrijs  
Iesus vero licet quo ad su/  
periozem partem anime frue/  
retur deitate et haberet su/  
mum gaudium. sic tamē di/  
spensatione diuina factū est  
vt hoc gaudiū nullā carni et  
sensualitati subsidium seu al/  
leuationem penarum con/  
ferret. Et hoc prefiguraue/  
rat oblatio olocousti quod  
ex toto igne consummabatur.  
illud scilz quod domino in  
olocoustum offerebatur. sic  
christus ex toto debebat re/  
linqui. Dereliquit etiam eū  
homo quem creauit et nobi/  
litauit multis virtutibus. et  
proprias imaginem inspira/  
uit. Dereliquerunt eum tur/  
be quas in deserto pauid.  
Infirmi quos curauit. Le/  
ti mortui. et quod omnino  
flebile est etiā discipuli quos  
tam dulcissime docuit. Et  
quia milites fuerunt roma/

ni et serui Pylati non intel/  
ligentes hebraicum. putan/  
tes q̃ inuocaret Deliam si  
bi venire in auxilium. Unde  
dicebant. Ecce Deliam vo/  
cat iste. Sinite. id est. pa/  
rumper expectate. Videamus  
an veniat Delias libe/  
rans eum. Cum autem ex/  
diutino et continuo suspen/  
dio et ex nimio solis ardore  
et sanguinis effluu aruit/  
set. vt merito dicere poterat.  
Aruit tanq̃ testa viri<sup>o</sup> mea.  
dixit Sicut. Nec mirū. quo/  
niam minuti plus sitiunt.  
sed Iesus nimis grauem et  
horribilem habuit minutio/  
nem. Unde versus. Sep/  
tuaginta quinq̃ quater cen/  
ti. milia quinq̃. Tot fertur  
Christus pro nobis vulne/  
ra passus. Si quis omni die  
dixerit quidecim Pater no/  
ster. anno reuoluto cuilibet  
vulneri vnum dixit Pater  
noster. Non igitur mirum  
si sitiuit. Bernhardus hoc  
verbum pertrahens dicit.  
O bone Iesu cui clamas re/  
surre. An ignoras q̃ aduer/  
sarij tui in siti tua nō recrea/  
būt vino aut sicera. n<sup>a</sup> aquā  
de torrente saltez mundam.

Nonne tu potasti populum  
sitientem in deserto. et nun/  
quid tu aperis celum Quid  
ergo clamas. sitio. Et respō/  
da in persona Ebusti. Si/  
tio peccatorum conuersio/  
nem. lacrimas penitentie. cō/  
punctionis passionis et in/  
time deuotionis. Sitio sa/  
lutem vestram. et omnium  
animarum redemptionem.  
Uas ergo positum erat ace/  
to plenum. Et cōtinuo cur/  
rens vnus ex eis acceptam  
spongiā impleuit aceto. et so/  
po circumponentes. et impo/  
suerunt arundini et dabant  
ori eius. Cum ergo accepisset  
Iesus acetum dixit. Cō/  
summatum est. Nam in siti  
mea potauerunt me aceto.  
Fuit nouissima prophetia  
fienda ante mortem eius. vt  
sic in omnibus sensibus pro  
nobis pateretur. et presertim  
in gustu. in quo Adam pre/  
cipue peccauerat. Tracta.  
qualiter prius in alijs sensi/  
bus passus. maxime in vi/  
dendo dilectam suam geni/  
tricem perturbabatur. Un/  
de dixit. Cōsummatum est.  
Quasi diceret. Vodo om/  
nia sunt impleta. que sūm p/

phetarum oracula fuerunt  
consummanda. Immo sūm  
Augustinum nihil remanse/  
rat quod anteq̃ moreretur  
fieri oportebat. Et ideo hoc  
verbo prolato nichil resta/  
bat nisi mors. quam in instā/  
ti pati voluit p peccato ho/  
minis. Unde tunc homo li/  
beratus fuit eterna morte.  
Ideo secure dicere potuit.  
Dirupisti domine vincula  
mea. et tibi sacrificabo hosti/  
am laudis. et c. Super quo  
dicit glosa magistri. q̃ h̄ ver/  
sus tante virtutis creditur.  
q̃ omnia peccata homini dī/  
mittantur si in fine trina vi/  
ce dicatur. Idem vult Au/  
gustinus in sermone de ani/  
mabus. Item narrat vene/  
rabilis Jordan⁹ in postilla  
super illo verbo. sc̃. Cōsum/  
matū est. magne efficacie est  
Et signanter valere dicitur  
in immoderato fluxu sāgui/  
nis narium. si cū eodem san/  
guine scribas in fronte pati/  
entis cessat. Nec mirū cū sit  
verbum in quo tota passio  
christi continetur. Quasi di/  
cere velletibus. Pater si qd  
adhuc restat. dic. et paratū in/  
uenies animū meū. Ego cū



ad h pendō h ad soluendū  
p boie quicqd ab eo exigere  
possis. Si g satis tibi vide/  
tur fac sicut pmisisti. Dixisti  
em. Si filius vos liberaue/  
rit vereliberi eritis. Ecce p  
cium redemptionis effusio  
sanguinis mei. Ecce passio  
mea. non restat nisi mori. ad  
quod me dispono faciendū  
Et inclinatio capite. quoniam  
compleuit fm magistrū in  
histo. omnes illos ps. sa de  
us deus meus respice. vsq.  
In manus tuas. versus scz  
cx. Cum ergo antea sepius  
in oratione pernoctauit. et  
omne tempus vite sue vtilis  
sime expendit. nec momen/  
tum minimū temporis sine  
fructu vnq̄ preterfuit. Igit  
non est credendum q̄ tribu/  
horis in cruce ociose et sine  
oratione steterit. Et predic/  
ti psalmi dicuntur psalteri/  
um christi. Et quicūq̄ i me/  
mortam passionis eius lege/  
rit sine dubio inueniet in fi/  
ne vite fructum. quando de/  
cet. In manus tuas zc. Et  
clamās iterum voce magna  
dixit. Pater in manus tuas  
commendo spiritum meū.  
Et hoc dicens inclinatio ca/  
pite ad matrem dano vltimū

Aue. tradidit spm̄. erudiēs  
nos quando spm̄ nostrum  
deseremus pat̄ eterni ma/  
nibo commendem⁹. ne prin/  
ceps butus mundi qui licet  
in Christo nō habuit quie/  
q̄. tñ fm glo. Thobie stabat  
sup brachium crucis. in no/  
bis quicq̄ inueniat. Sed  
nō est dubium quin etiā ant  
ma christi turpiter fugauer/  
it diabolū. z ipm tunc in in/  
ferno forniciter fligauerit. O  
si diabolus aīaz xpī vnicam  
diuinitati expectauit vt su/  
perbus. licet fm Hierony/  
mum cū crucifixus esset de/  
mones senserunt virtutem  
christi. et vires suas fractas  
Quid igitur nos miseri pec/  
catores faciemus in quib⁹  
diabolus multa habet. zc.  
nisi bñliter quotidie ad mi/  
nus semel in die dicam⁹ In/  
manus tuas. zc. vsq̄ ad finē  
vite nostre. et quicūq̄ hoc  
fecerit non morietur mala  
morte. Unde mortuo Chri/  
sto perturbata sunt omnia  
elementa. Nam sol obscura/  
tus z alie res insensibiles.  
scz velum tēpli scissum est q̄  
mediū in duas ptes a sūmo  
vsq̄ deorsū. qd vīz fm Re/  
migiū. z Ambrosiū pēdebat

iuxta sancta sanctorum. Quod pre-  
ciosius erat ope plumario co-  
tectu. que scissura figurabat  
reformationem figurarum et imple-  
tionem veritatis per venerandam  
christi mortem. Et terra mo-  
ta est. quasi sustinere non va-  
lens mortem christi. Et petre  
scisse sunt. in signum quod obsti-  
nata corda hominum et dura  
et recordatio passionis cri-  
sti molliri et scindi debet ad  
penitentiam. Et vere nimis  
durus esset quem non moue-  
ret ad penitendum. Tracta  
Et monumenta aperta sunt.  
ac sic aperta steterunt usque dum  
christo resurrexit. Et tunc corpo-  
ra multa sanctorum que dormie-  
rant surrexerunt. Quia secundum  
apostolum ad Corinthios. xv.  
Christus resurrexit primo  
genitus mortuorum. Et ideo  
signant quod non statim eodem  
die quo Christus obiit sur-  
reperunt dicit euangelista.  
Et exeuntes de monumen-  
tis post resurrectionem eius  
venerunt in sanctam ciuita-  
tem et apparuerunt multis.  
ad testificandam resurrecti-  
onem Christi. De istis dicit  
Ambrosius et Hieronymus.  
quod in eis completa fuit secunda

resurrectio. et cum domino corpo-  
raliter ascenderunt. alias veri-  
tates resurrectionis Christi  
non fuissent. nec eis gratia sed  
iniuria facta fuisset si iterum  
mori debuissent. immo ipso  
die ascensionis christi est festus  
omnium patriarcharum et san-  
ctorum patrum quos de lim-  
bo liberauit. Quare autem  
tunc corporaliter visi non fue-  
runt. sicut de Christo legimus.  
Dicendum quod ideo factus fuit  
ne tanta sollemnitas celebra-  
ta in ascensione domini per  
angelorum et apostolorum inbi-  
lationem alteri quam christo ascri-  
beretur. Patres igitur et pa-  
triarche de hac resurrectione  
diuinitus inspirati cum solici-  
tudine magna cupierunt cir-  
ca illud spacium sepeliri ubi  
Christus debebat crucifigi.  
A loco autem illo in quo se-  
pulti sunt patriarche: usque  
ad locum ubi Christus cru-  
cifixus fuit sunt fere trigin-  
ta miliaria gallicana. Cen-  
turio autem qui ex aduerso  
stabat et qui cum eo erant:  
viso terremoto. et his que  
fiebant timuerunt valde di-  
centes. Vere filius dei erat  
iste. videntes quod sic clamans

expirasset. Nam iste clamor  
miraculosus erat. sicut de  
primo clamore dictum est.  
Et omnia turba eorum qui  
simul ascenderant ad specta-  
culum. ista videntes que fie-  
bant percutientes pectora  
sua reuertebant. Chrysosto-  
mus. Ecce q̄ cito post mor-  
tem Christi sua passio forci-  
ta est effectum. et oratio quā  
fecit dicens. Pater dimitte  
illis. quia nesciunt quid fa-  
ciunt. Nam qui prius eius  
mortem impetrasse memine-  
runt. post mortē eius timen-  
tes amplius deum glorifi-  
cauerunt. Legitur enim q̄  
tres iudei de crucifixione  
christi redeuntes. mutuo lo-  
quebantur de rei geste mo-  
do. Primus dixit q̄ iniust<sup>9</sup>  
processus erat. sic condem-  
nare hominem iustum. adij-  
ciens se multum cōpassum  
fuisse. quādo vidit eum ala-  
pis cedi. 3. nō respondit ver-  
bum. nec extendit se ad mur-  
mur. Secundus iude<sup>9</sup> di-  
xit se maxime doluisse quan-  
do aceto potatus facie suaz  
non auertit. nec iram osten-  
dit. Tertius dixit se maxie  
doluisse quando vidit eum

in cruce extensum et mēbra  
aptari foraminibus crucis  
Vide ergo christiane si iu-  
dei nondū ad fidem puerſi  
christo compatiebant. quā-  
tum tu condolare debes.  
Quantum deus odit pec-  
catum pro quo tollendo to-  
tum suum sanguinem sudit  
Quantum diligit genus hu-  
manum. Quod ut saluaret  
tam grauiā pertulit. Et q̄n-  
tum desiderat penitentiam  
hominum. Ad quā docen-  
dum deus pater filium vni-  
genitum quasi quendam li-  
brum scriptum coram ocu-  
lis totius populi super pul-  
pitum sancte crucis poni g-  
misit bodie. Psal. In libro  
tuo omnes scribentur. Apo-  
calipsis. xij. Qui non sūt in-  
uenti in libro b. missi sūt in  
stagnum ignis. 22. Si placet  
amplius legere in hoc libro  
potes querere. 2. inuenies i  
bornis. xij. O quam<sup>9</sup> tunc  
inerat dolor. Marie. cum  
ipsa vidit filium suum cum  
clamore valido expirare. nō  
mens cogitare. nec etia3 lin-  
gua explicare pōt. fm. Bern-  
bardum. 22. Erāt mulieres  
mſe de lōge aspicientes. inē

quas erat Maria magdale  
ne ⁊ Maria iacobi minoris  
⁊ Ioseph mater. ⁊ Salome  
et mater filiorū zebedei. Et  
cum esset in galilea sequebā  
tur eum ⁊ ministrabāt ei. Et  
alie multe que simul cum eo  
ascenderant hierosolimam.  
Stabant autem ⁊ nori ei⁹  
a lōge hoc videntes. Iudei  
autem quoniam parasceue  
erat vt nō remanerēt in cru/  
ce corpora sabbato putaba/  
bebant preceptum Deutro.  
xxi. ne igitur eorum festū in/  
honoraretur. in cuius vespe  
re eiusdem diei incipiebant  
solennitatem. Erat em̄ ma/  
gnus dies illa sabbati. Ro/  
gauerūt Pilatus vt frange/  
rent eorū crura et tollerētur  
vt sic citius morerent. Quo  
niam solēnitas ista azimorū  
tota erat gaudiosa. quia per  
hos septem dies viri et mu/  
lieres ducebant choreas p/  
circuitum hierusalem cum  
cān. Doyli. scz Lantemus  
domino. gloriose. zc. In me/  
mortiam q̄ illo tempore eos  
liberauit de seruitute egypt/  
tiorum et pharaonis. ceter/  
cia eius submerso in mari  
rubro. Igit ne tanta solen/  
nitas ex aspectu cadauerū se

daret. qm̄ ppe ciuitatē erant  
penetrūt eos deponi. Vene/  
rūt autē milites ⁊ pmi qui/  
dem fregerūt crura ⁊ alter⁹  
q̄ crucifixus erat cū eo. Ad  
ism̄ autē cum venissent vt  
viderūt eum iam mortuum  
non fregerunt eius crura.  
Sed vnus militum qui sm̄  
Isidorum dictus erat Lon/  
ginus. Dic sm̄ magistrū bi/  
sso. videre nō posat an mor/  
tuis esset Iesus. quia cali/  
gatos habuit oculos. vnde  
accepit lanceam suam et in/  
fixit eā corpori suo. et sic san/  
guis et aqua exiuit de vulne  
re lateris et hastam decur/  
rēs peruenit ad manus mi/  
litis ⁊ ex cōtactu visum rece/  
pit. Qui cōuersus ad fidem  
xxxviij. annis monasticā vi/  
tam duxit. et post hoc cresce/  
te christianorum persecutio  
ne episcop⁹ et glorioso mar/  
tirio coronatus est. et sic ce/  
lum ascēdit. Hoc miles iste  
simplici intentione et ex cō/  
passione fecit. vt citius mor/  
reretur. et ideo deus cum in/  
terius et exterius cum erat  
cecus illuminauit. Hoc vul/  
nus sm̄ Alexandrū nedrū.  
nō fuit xp̄o infixū in ea par/  
te in qua pingi solet p ossa.

pectoralia: sed infer<sup>r</sup> in mol  
licie carnea. inter ossa pecto  
ralia et femoralia. Et sic sur  
sum ascendit ad cor. Practi  
cis. quia Christus in altum  
pendit et miles stans i ter  
ra. 22. Preterea quia si circa  
pectoralia fuissent fracta os  
sa propter magnitudinē lan  
cee que ostenditur. S; fm  
Johannem. Exiit conti  
nuo sanguis et aqua. et qui  
vidit testimonium perhibu  
it. et verum est testimonium  
eius. Facta sunt hec vt scri  
ptura impleretur. Quia non  
comminuetis ex eo. Exodi  
xx. Et iterum alia scriptura  
dicit. Videbunt in quē trās  
sigerunt. Quare vero sic de  
pingitur. dicendū q pictu  
ra est laicorum scriptura. ideo  
vt expressius laicis pateat  
q lancea cor Christi pene  
trauerit. in signum q ex cor  
de dimissa est nobis culpa p  
suam mortem. Nec duo mi  
racula post mortem contige  
runt. scilicet sanguis emana  
tio. et ceci militis illumina  
tio. Sanguis enim in ho  
mine mortuo coagulatur. sed  
non in Christo. vt ostende  
ret se habere potestatem in

corpus etiā sine anima. Jtā  
tres opinionones erāt de ania  
q scz esset in sanguine. in ce  
rebro. et in corde. Et in his  
tribus locis effectualit que  
sierunt. licet Christus hoc  
vulnus non sensit. quia iam  
mortuus. Nec omnia facta  
sūt hora nona. ideo ecclesia  
pro gratiarum actione can  
tat nonas.

**Hora vespertina.**

**Est hec**

**p** cum iam sero fa  
ctum esset. id est.  
hora vespertina

ecce vir quidam nobilis no  
mine Joseph ab arimathia  
ciuitate iudee. qui erat de  
curio et dices. vir bonus et  
iustus. eo q esset discipulus  
domini. occultus autē pro  
pter metum iudeorum. Nic  
non consenserat consilio et  
actibus eorum. quia et ipse  
expectabat regnū dei. Nic  
audacter introiit et acces  
sit Pylatum et petijt corpus  
Jesu vt tolleretur. Nec omnia  
ponunt euangeliste. ad exp  
mendū bonitatem et reue

rentiā istius Joseph. Celit<sup>r</sup>  
enim prouisum est ut esset di  
ues q̄ haberet ut in sepulcu  
raz domini expenderet. No  
bilis decurio. id est. super  
decem milites. ut ad p̄sides  
accedere possit. Iustus et bo  
nus ut Christi corpus acci  
pere mereretur. discipulus.  
non vn<sup>9</sup> de septuaginta duo  
bus. sed quia in p̄mitina ec  
clesia omnes credentes dice  
bantur discipuli. audacter.  
quia in deos non timuit. Et  
ipsi cum hoc facere non cau  
sa discipularum. sed pietatis  
autumabant. Petiit corpus  
Iesu. quia licitum non erat  
sepelire corpora dñatorum  
sine licentia p̄sidis. Pyla  
tus autem mirabatur si iam  
obisset. Sed illa admiratio  
fm Hieronymum processit  
ex lenitate et cordis vanita  
te. Nemo miretur cum p̄y  
lato q̄ ip̄s tam subito mor  
tuus fuit adhuc uiuentibus  
latronibus. quia multa cru  
della per totam noctem et di  
em pertulit. quando latrones  
in quiete fuerunt. Et accersi  
to. id est. vocato Centurio  
ne. interrogauit si iam mor  
tuum esset. Et cum cognouit

set a Centurione. donauit  
corpus Iesu ioseph. Venit  
ergo et tulit corpus Iesu.  
Venit autem et Nicodem<sup>9</sup>  
qui uenit ad Iesum nocte  
p̄mū ferens mixturam mir  
re et aloes. quasi libras cen  
tum. Acceperunt ergo cor  
pus Iesu et ligauerunt in lin  
theis mundis cum aromati  
bus. Et inuoluit illud Jo  
seph in syndone munda quā  
mercatus est. sicut mos est  
iudeos sepelire. Istud unguē  
tum amaritudine sua coer  
cet vermes a cadauerum cor  
rosione. et a corruptione et  
puredine. Ex quo patet fm  
Chrysostomum. q̄ isti non  
habuerunt adhuc de Chri  
sto plenam et perfectam fi  
dem non intelligentes illud  
Psal. Non dabis sc̄m tuū  
videre corruptionem. Unde  
si corpus christi iscuisset in  
sepulchro vsq̄ in diem no  
uissimum non fuisset incine  
ratum nec putrefactum. quia  
erat balsamatum diuinita  
te. Nec depositio fm Bedā  
et Origenem facta est pre  
sente matre Maria que cor  
pus filij sui de cruce deposi  
tum suis brachijs. ut p̄t cre

ditur dulcissimis amplexa/  
ta fuit. et sacra vulnera cum  
inexplicabili planctu mater  
no affectu deosculata. Ibe/  
sus autem ad consolatiōem  
mātris ita gloriatus est q  
nulla plaga vel liquor in suo  
corpore apparuit. p̄ter qn/  
q̄ vulnera manū ac pedū  
etq̄ laceria. q̄ referuauit nō  
ex impotētia sanandi. sed vt  
ostenderet aplis et maxime  
Thome. Iudeis et malis  
christianis in iudicio extre/  
mo. ad interpellandū in cō/  
spectu patrie. ad letificanduz  
beatos ex intuitu sue redem/  
ptiōis. Non em̄ dedecorant  
corp⁹ gloriificatū ille cicatris/  
ces. q̄ clarius radiāt q̄ sol i  
firmamento celi. Et q̄ cor/  
pus lineis inuolutum fuit.  
ideo in ecclia mos inoleuit  
vt in altari nō sericis aut au/  
ro textis. sed in syndone mū/  
da p̄secratur. Item licet hec  
aromatizatio Christi sacra  
fuit in honorem et reueren/  
tiam et a deuotis et cum di/  
ligentibus. Tamen factum  
in se valde miserabile et la/  
mentabile erat. q̄ scilicet tan/  
te nobilitatis traxerat tan/  
quam cadauer. Licet pro

pter diuinum suppositum ca/  
dauit non fuit. et q̄ corona  
glorie sic iacuit prostrata.  
In signum huius pro gra/  
ciarum actione statuit ecclia  
dicere vesp̄as.

**Vera completorij.**

## **Hic autē**

**e** in loco vbi cruci/  
fixus erat Iesus  
ortus. Et i orto  
monumentū nouū. in quo  
nonduz quisq̄ positus fue/  
rat. et erat excisum in petra.  
Istud monumentū erat Jo/  
seph. In orto dominus fuit  
captus. In orto nunc domi/  
nus Iesus sepelitur. ad in/  
nuendum q̄ per virtutē sue  
passionis liberamur ab hoc  
peccato quod Adam cōmī/  
serat in orto deliciarū. Sed  
diuina dispensatione in no/  
uo monumento. in quo nō/  
dum quisquā positus erat.  
ponitur. ne sua resurrectio  
alteri qui ibi prius positus  
fuiſſet ascriberetur. Sicut  
enim in Marie virginis vte/  
ro nemo ante illū aut post  
illū cōceptus est. Ita fm

Augustinum. nemo antequam  
post ibidem sepultus est. Ibi  
ergo propter parasceuen iudeo-  
rum. quia iuxta erat monumē-  
tum posuerunt corpus Jesu.  
Nam sexta feria iam dedia-  
bat ad occasum. et sabbatum  
incipiebat. eo quod secundum Hiero-  
nimum iudei in cippis com-  
putare dies crastinos a sero  
precedenti. Unde quia tar-  
de erat non poterant remo-  
tius sepelire corpus. timen-  
tes preterire sabbatum. Non  
quidem despecte. sed si mor-  
erat honorabile corpora  
iudeorum sepelire. quia iuxta  
prophetiam Isaie. cxi. et erit sepul-  
crum eius gloriosum. Unde  
sanctus Thomas. ii. parte  
q. v. ar. primo. Conueniens fu-  
it Christum sepeliri ad pro-  
bandam veritatem mortis.  
Non enim aliquis in sepul-  
cro ponitur nisi iam de veri-  
tate mortis constet. igitur pro-  
pter hoc antequam concederet chri-  
stum sepeliri diligenti inqui-  
sitione cognouit eum iam mor-  
tuum esse. Item datur spes  
resurgendi. his qui in sepul-  
cro sunt per ipsum. eo quod de sepul-  
cro ipse resurrexit. secundum illud Jo-  
hannis quinto Omnes qui

in monumentis sunt audient  
vocem eius. et qui audierint  
vivent. Nec sepultura figura  
est in Jona. sicut ille tribus  
diebus fuit in ventre ceti. etc.  
Et Joseph aduoluit lapidē  
magnum ad hostium monumē-  
ti et abiit. Subsecute sunt au-  
tem mulieres quae cum ipso vene-  
rant de galilea vidētes mo-  
numentum et aspicientes quē-  
admodum et ubi positum erat  
corpus Jesu. sedentes extra  
sepulcrum. Inter quas Ma-  
ria magdalena et altera Ma-  
ria affectu diligenter atten-  
debant qualiter transacto sab-  
bato vngento preparato re-  
uertentes intrare possent ad  
perungendum iterato cor-  
pus Jesu. Ex quo manifeste  
patet quod in fide dubitabant.  
quia ipsum resurrecturum non  
crediderunt. Ideo beatavi-  
go Maria in qua vera et cer-  
ta fides fuit. ad vngendum  
cum ipsis non venit. Propter  
quod dicit sabbati per anni  
circulum ad sui reuerentiam  
ab ecclesia specialiter dedica-  
tur. Altera autem die qui est  
post parasceuen conuenerunt  
principes sacerdotum et pha-  
risei ad Pilatum dicentes.



Dñe recordati sum⁹. Et no-  
tabile est q̄ iudei Pylarum  
dñm suū agnoscentes vti in  
seruitutem alienigenarū re/  
daci etiam adulando vt fa-  
cilis impetrarent. dixerūt.  
domie. Seductor ille. Vi-  
rum q̄ eorum inuidia ad/  
huc non cessauit. Seducto-  
rem tamen fm Hieron⁹ /  
mum. recto cum noīe voca-  
bant. sed non talem qualem  
intendebant. Est enim se-  
ductio mala a veritate in er-  
rorem. hanc Christo impo-  
nebant. sed false mentieban-  
tur. Alia a falsitate in veri-  
tatem. a vicijs ad virtutes.  
Sic christus seductor erat  
fidelium. Post tres dies re-  
surgam. Inbe ergo custo-  
diri sepulchrum vsq̄ in die  
tertium. ne forte veniāt di-  
scipuli eius et furentur eum  
z dicāt plebi. surrexit a mor-  
tuis. Et erit nouissim⁹ error  
peior priore. At illis Pyla-  
tus. Habete custodiam sic  
scitis. Illi autem abeuntes  
munierunt sepulchrum lapī-  
dem cum custodibus Quia  
nō sufficiebat ip̄is custodia  
militum gentilium. sed etiā  
cum hoc signauerūt lapides

qui erat i hostio monumen-  
ti. cum sigillis suis z anulis  
In huius sepulture memo-  
riam ecclesia statuit dicere  
completorium. Cum vero  
Christus animam in cruce  
tradidit mox venit ad infer-  
num. id est. ad limbū patrū.  
ad eorum consolationem et  
demonum confusionem. et  
tertia die resurrexit de sepul-  
chro. Et ideo iudei militi-  
bus summam pecunie de-  
derunt. vt dicerent ipsum fu-  
ratum per discipulos. Sz  
cum accepissent pecuniam.  
quod factum fuerat dixerūt  
Milites enim illi tacere nō  
poterant. Nam ip̄i fateban-  
tur se vidisse choros ange-  
lorum. et a iudeis accepis-  
se pecuniam. Et Vincenti-  
us in speculo narrat. q̄ Jo-  
seph ab arimathea eadem ve-  
spera qua sepel iuit dominū  
iudei eum in carcerem uerunt  
sed dominus liberauit eum  
Et his dictis patet. Causa.  
Modus. Ordo. et tota se-  
ries dominice passionis fm  
intentionem euangelistarū  
fm ordinem et fm litteram  
quem ex toto inserui. ac fm  
seriem rei geste. De scriptis

12

+

concedat nobis Iesus. vt' g  
lamenta sue passiois perue  
niamus ad gloriam et gau  
dium beate resurrectionis.  
Amen.

Explicit passio Iesu  
Christi fm quatuor  
euangelistas.

Egregiū magnēq; doctri  
ne sacroz eloquioꝝ interpre  
tio patilis passio siue sermo  
popularis p libitu volentū  
meritorie in diebo parasce  
ues vacare p'dicatori elegan  
ter exarat. feliciter incipit.

**B**la  
tus est. q̄a  
spe voluit.  
Verba p  
posita. ysa.  
liij. origē

liter sūt scripta. Sācta mater  
eccl'a hodie scilicet z pagit sa  
cratissimā z saluberrimā di  
em q̄ dñs redēptor et salua  
tor nŕ ibs xp̄no fili⁹ dei viui  
ver⁹. summe potēs sapiēs z  
bon⁹ ppter obedientiā dei pa  
tris z liberatōz hūani gene  
ris se spōte obrulit ad passi  
onē z mortē. ppter quod dic  
ap̄lus ad Eph. v. Tradidit  
semetipm oblatōez z hostiā.  
scz in cruce deo i odorē sua  
uitat̄. Fuit em illa oblatio  
vt dicūt doctores acceptissi  
ma deo p̄i. qz pcessit ex ma  
xima caritate. Et vt dic̄ san  
ctus Thomas in tertia par  
te sūme obediētia oībo sacri

ficō anteferf. fm illō. j. Re.  
p. melior est obediētia q̄ vi  
cime. z iō pueniētiſſimū fu/  
it vt sacrificiū ſciſſime paſ/  
ſionis et p̄cioſiſſime mortis  
xp̄i et obediētia pcederet. et  
q̄ ex amore exceſſiuo z obe/  
diētia paternā. atq̄ p ſalute  
n̄ſa volūtarie paſſus ē z mor/  
tu⁹. iō d̄r i h̄bis p̄miſſis Ob  
lat⁹ eſt q̄ ip̄e voluit. **Quit⁹**  
igit̄ cauſa breuitatis et redū  
remotiōis obmiſſis. diuina  
ḡſa opitulāte intēdo d̄ficaz  
paſſionem et q̄tuor euāgeli  
ſta p̄ hiſtorijs recitare. alioſ/  
q̄ doctores fm q̄ mihi p̄po/  
ſui inſerere. Et ſic p̄ntez ſer/  
monē decretū q̄tuor p̄tes  
diuidere fm q̄ q̄tuor ſunt  
euāgeliste. Prima p̄s erit  
de captiuitate xp̄i. q̄uo xp̄s  
d̄ñs fuit cap⁹. Scōa de  
ei⁹ ductōe q̄uo d̄ vno iudice  
ad aliū fuit duct⁹. Tercia  
de ei⁹ flagellatiōe z coronati  
one. q̄uo flagellat⁹. illuſus.  
z ad mortē iudicat⁹ fuit atq̄  
p̄dēnat⁹. Quarta d̄ ei⁹ cru  
cifixiōe z morte. q̄uo crucifi  
xus. mortu⁹. ac d̄ eruce depo  
ſit⁹ ē z ſepul⁹. Dec q̄tuor  
cū dei adiutorio i p̄ſiti fm d̄e  
poſt inuicē deliberaui ob de

notōz h̄s ſacre diei enarrare.  
Et p̄ impetranda ḡſa dicat  
q̄libet vnum Pater n̄r. cum  
deuotiōe. ob reuerentiā paſ  
ſionis dominice.

## **Blat⁹ eſt**

q̄ ip̄e vo. Scribi  
tur vbi ſup̄ Añq̄  
in p̄ſctari deſcēdā ad hiſto/  
riā paſſiōis dilectiſſimi d̄ñi  
n̄ſi ihu xp̄i. Sciēdū breuie  
z notādū. q̄ due ſunt naſe ē  
xp̄o. Vna ē diuina. fm quam  
nihil paſſus ē. nec pati potu  
it. cū ſit inuariabil. Alia ē na  
tura hūana quā in ſe ex tēpe  
p̄p̄t nos aſſūp̄it ab extriſeco  
fm quā maximā paſſionē et  
amariffimā mortē ſuſtinuit.  
q̄ vnq̄ aliq̄s hoīm paſſus ē  
aut pati pōt in p̄ſt vita. Nō  
p̄z ex h̄ q̄ xp̄s ſup̄ oēs mor/  
tales fuit excellēter bene cō  
plexionat⁹. nā fuit caſtiſſime  
z puriſſime h̄ḡis filius. z ei⁹  
ſetiſſimū corp⁹ fuit formatū  
admirabili virtute diuina z  
opatiōe ſp̄ſſſci d̄ puriſſima  
Maria. i. d̄ puriſſimis ima/  
culat⁹ z mūd. ſſimis guttul  
ſacraſi ſanguinis. intemera  
te et p̄ſctiſſe glorioſe virginia

**M**arie. vt Damascenus in suo. iij. dicit. ⁊ sūt mgt sniaz in. iij. dist. iij. Et ideo quāto xps dñs a natura nobilior purior sincerior delicatior. ⁊ in omībo sensībo dispositior fuit cunctis ceteris homībo. tantū qdlibet tormentū in sua pteiosa carne causabat valde maiorem dolorem q̄ in alio hūano corpe qlicūq̄. Eū q̄ tormēta xpo illata fuerūt nō pauca aut parua. s; multa et magna nimis constat q̄ in eo intēssimū causabant dolorē. Iso ipse dīc per pphaz Trenoꝝ. j. O vos omnes qui transitis p viam attendite et videte. si est dolor similis sicut dolor meus In quibus quīdem verbis Christus horratur omnes fideles ad diligenter inspiciendum oculis cordis et deuote medīrandū magnitudinem et grauitatē sue passionis. tam quo ad tristitiā interiorem q̄ quo ad dolorem exteriorē et ipsius excessum super omnes hūc teporis passiones. Sed quia eandem passionē sponte sustulit ex obedientia paterna et pro salute et redemptōe

nostra. ideo dīcī per pphaz. Oblat⁹ est. quia ipse voluit. Que fuerunt verba in pncipio posita.

**De captiuitate xpi Jesu.**

## **Quantum**

q̄ igitur ad primum vt premisi q̄ velim pmo dicere de Christi captiuitate. ideo incipiā passionem eius fm Iohannē. cui alie euangeliste p̄sentāt dī. prout etiā incipit beatus Augustin⁹. Dñs in die iouis cena facta. ⁊ pedū lotionē celebrata. sacramētoq̄ suscepto atq̄ sermōe deuotissimo pleno amore diuino. quē post cenam ad discipulos fecit cōpleto. perpetrataq̄ oratiōe ad p̄em p discipulis. Cum iam esset nocte. egressus domum cū discipulis suis duxit eos extra ciuitatez hierusalem. ⁊ venit cum ip̄is in villam que dicitur getsemani trans torrentem cedron. in mōte oliueti. Est vallis que vocatur cedron ppter multitudinē cedroꝝ q̄ ibi nascitur. p quaz vallē fluebat tor

rens de duobus montibus. scilicet de monte syon. et de monte oliueti. ubi erat ortus in quem introiuit ipse et discipuli eius secundum consuetudinem. Eundem enim ortum sepelivit cum discipulis introierat ad instruendum et consolandum eos. In quo quidem orto caput voluit secundum Augustinum. ut ostenderet quod venerat satisfacere pro peccatis primorum parentum. id est per Christum quod in orto promissus fuerat delectaret. Paradisus enim ortus deliciarum interpretatur. Sequitur in Iohanne. Sciebat autem Iudas proditor quod tradebat eum locum illi eo quod frequenter. Itepe Iesus conuenerat illuc cum discipulis suis. Tunc dicit illis Iesus inquit Vade et Vade Omnes vos scandalum patiemini. Lira. id est ruinam facietis in peccatum. in me. id est recedens a me. propter timorem humanum in ista nocte Scriptum est enim Percutiam. id est percutiam promissam pastorem. id est. Ebrum istum. qui percutus est a deo per promissionem et a iudeis per illusionem. et a gentibus per flagellationem et et disperserunt oves gregis. id est discipuli ex timore fugerunt. Postquam autem surrexero. precedam vos in galileam. Lira. Hoc addit

ad consolandum eos. ut quod audita eius morte erat de solati. audita eiusdem ihesu futura resurrectione essent aliquantulum consolati. Et subaudit. Non solum promittit eis visionem suam in futura beatitudine et in loco multum distantem. sed propinquam etiam regionem. id est in galilea. Respondens autem Petrus. quod ceteris feruentior ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint in te. ego nunquam scandalizabor. Quasi dicit. Si omnes discipuli te dereliquerint et a te fugerint. ego te nunquam derelinquam sed tibi se viriliter astabo. Sequitur in Luca. At autem dominus Symoni. id est Petro. Simon simon. ecce sathanas. scilicet qui saluti aduersus expetivit vos. Albertus magnus. Hoc est teptandi potestatem iam in vos a deo obtinuit. ut tribuaret. id est purgaret sic triticum. et qui per cribrum sortis et paleas separaret. et ita separatus fuit proditor ab alijs. quia ut Lira dicit. Iudas remansit diabolo ad penam eternam Alii vero apostoli transierunt ad gloriam. Ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua. id est finaliter. Et tu aliquando conuersus. scilicet de peccato ad gratiam perfirmas fratres

tuos. i. exēplo tue p̄tētie cō  
forta ne de venia desperent  
vt dicit interlinear. Sed si  
Luca. Qui scz Petrus dixit  
ei. Dñe tecū parat⁹ sum. ⁊ in  
carcerē ⁊ in mortē ire. Xra.  
Hoc dixit ex feruore ⁊ confi  
dens de sua p̄stantia et p̄u  
te. Id̄ p̄señt ihs p̄dicēs si  
bi suam infirmitatez ait illi.  
Amen dico tibi. qz i hac no  
cte anteq̄ gallus bis canter  
inqt Mar. ter me negabis.  
Et scribūt Mat̄. ⁊ Mar.  
Ait illi Petr⁹. Enā si opor  
tuerit me mori tecū nō te ne  
gabo. Sitr et oēs discipuli  
dixerūt. i. qvelliē tibi astare  
et non derelinq̄re eū. Et ait  
Lucas. Cū puenisset ad lo  
cum. i. cū intrasset ortū cum  
discipulis suis. q̄ q̄dem orē  
inqt Rico. de gor. erat i mō  
te oliuaz intra villā gethsē  
mani. ibi scribūt Mat̄. et  
Mar. ait illis. Sedete hic  
donec vadā illuc. i. aliq̄tūlū  
lōge a vob ⁊ orem. Et scribit  
Mar. q̄ etiā dixit. Sed et  
vos orate. ne intretis in tem  
ptatōez. i. ne temptatio vstra  
vos superet. sū postea factū  
fuit q̄ supati fuerunt. Et in  
quūt Mat̄. et Mar. q̄ do

min⁹ assumpto Petro ⁊ duob⁹  
filijs zebedei. scz Jacobo et  
Iohāne. cepit pauere. i. quie  
Mar. et tedere. ⁊ Mat̄. cō  
tristari ⁊ mest⁹ esse. Isti tres  
discipuli erāt sui secretarij. ⁊  
ideo eos assumpsit. cogitās  
qz de horrēda ⁊ terrēda pas  
sione atqz turpissima ac ama  
rissima morte p quā de p̄in  
quo p cūctis p̄cōisito ⁊ pec  
catisito passur⁹ erat. ⁊ sic ce  
pit totus tremere ⁊ multum  
timere. Et dixit istud p̄būm  
Trist⁹ est anīa mea vsqz ad  
mortē. Nec tristitia aīe xp̄i  
fm doctores fuit maxia in  
ter oēs tristitias huius vīe  
Quā q̄dē tristitiaz xp̄s dñs  
assūpsit fm Hiero. vt dicitē  
assūpti boīs pbaret. Nafale  
est em homini timere mortē  
Xps ihs ex nafali hac tristi  
cia assumpta se tristat⁹ est.  
⁊ tāto grau⁹ q̄nto corp⁹ eius  
p̄gineū ap̄t⁹ anie sue fuit ba  
bitaculū. Et si queris quare  
dñs tristabaf. Rādendum  
breuiter ⁊ dicēdū. q̄ duplex  
fuit tristitia in xp̄o. scz natu  
ralis ⁊ rationalis. fm p̄mam  
scz naturalē. tristabaf etiam  
p̄pter mortem. qz e⁹ sensuali  
tas ⁊ humanitas valde hor

rebat mortē de primo sibi  
imminentē. Scdm aliā ho  
scz rōnalem nō tristabat ppe  
mortē. qz fm voluntatē ⁊ iu  
diciū rōnis volebat mortē  
sustinere ppe humani generis  
liberatōez. Sed fm Hiero  
nimū fm ratōnem tristabat  
ppter infirma mēbra sua. v/  
delicet infelicissimū Judaz  
ac scandalū et ruinā omniū  
discipuloz deiectōez. i. p dūto  
nē iudeoz. ⁊ eversio nē mise  
re hierusalē. qdō misertus et  
ppassus fuit. Et possumus  
addere qd etia iōo tristabat.  
qz psciuit qd mors sua acer  
bissima ⁊ despectissima i mē  
tis adhuc obstinatio et ob  
duratis peccatoribz frustra  
ri deberet. Jō non dixit. tri  
stis est aīa mea ppter mortē  
sed vsqz ad mortē. Gorra. id  
est. tristitia. q̄ est in me p di  
tione impioz durabit in me  
donec mortu⁹ fuero. Et in q̄  
vltim⁹ dñs. Sustinete. i. ex  
pectate. et vigilate mecum  
Subaudi. si ē boni amici cū  
amico suo facere debent in  
mortis necessitate. Et secessit  
sen angustus est ab eis inquit  
Luc. q̄tū iact⁹ est lapidibz. i.  
ad pedē mōis oliueti. Et po

suit genibz. Alber⁹ magnus  
vt cū reuerētia orādū cē do/  
ceret. p̄cidit. in q̄t al⁹ euāge  
lista. subaudi. hūiliter deuo  
te ⁊ reuerēter. sup terrā in fa  
ciē suaz. scz benignissimā ac  
gloriosissimā. vt humilitatē  
mentis oñderet gestu corporis.  
⁊ orabat. i. p̄tēz suū celestem  
dī. vt scribit Barth. P̄ mī  
si possibile est transeat a me  
calix iste. fm Augu. i. fac vt  
me nō moriēte. mors moria ē  
hō redimaf. celū aperiatur.  
Videte xp̄s sic ver⁹ hō fm  
ōsideriū carnis nolebat mo  
ri. si fieri possz de iusticia. qz  
sensualitas horrebat mortē  
S3 fm iudiciū rōis iusticiā  
p̄tis implere satagebat qd vt pa  
teret exigebat. Et iō volūtatē  
suā volūtati p̄tis subiecit dī.  
verūtū nō sic ego volo. Gor.  
scz fm būanū affectū. sed sic  
tu vis. Et nō mea. i. sensualit  
at⁹ mee volūtas. s3 tua fiat.  
Aug. docet volūtatē būanā  
volūtati diuī subici. Se  
quit in textu. Et cū surrexis  
set ab orōne. Alber⁹ magn⁹.  
in q̄ genua flexerat v̄it grā  
psolatiōis et exhortationis  
ad discipulos suos. et inue  
nit eos dormiētes. Et dixit

Petro. Simon dormis. sic  
Quasi diceret. Sic impleo  
qđ promiseras. Nō potuisti  
vna hora vigilare mecum.  
Quasi dī. Qui vna hora nō  
potes vigilare mecum. qđ tūc  
psumis de te qđ mori mecum  
pmittis. Nō tantum seruoze  
ostēdis facto quantū verbo  
Dicit glosa interlinearis. qđ  
pze ceteris erat gloriat<sup>9</sup>. pze  
ceteris etiā erat increpand<sup>9</sup>  
Christus aut agnoscens co  
rum omniū fragilitatem. ex  
hortat<sup>9</sup> est eos dicens. Vigi  
late et orate. vt nō intres in  
temptationē. i. vt nō supere  
mini a temptatiōe de proxi  
mo imminente. vitz ne p cō  
sensum vel opus in peccatū  
mortale labemini. ne me ne  
geris. ne a me fugias. vt po  
stea factū fuit. Et ideo sub  
dit causam. scilz quare debe  
rent vigilare et orare dicēs.  
Spūs qđem pmpius ē. scz  
ad dicendū qđ estis parati p  
me mori. caro autē infirma.  
scz ad sustinendū imminen  
tem temptatiōem. Hoc autē  
dixit xps iesus inquit Lyrā  
quia apli dixerāt ex magno  
spū prius mortem subire qđ  
ipm negare. cuius tamē con

trarium fecerūt impulsī car  
nali timore. Iterū scđo abijt  
et orauit dicens. Pater mi si  
non potest h calicē trāsire nī  
si bibam illum. fiat voluntas  
tua. Quasi dī. Si nō potest  
gen<sup>9</sup> humanū aliter redimi  
nisi p mortem meā. nō mea  
sed tua voluntas fiat. Sed  
ex hoc posset aliquis dubi  
tare et q̄rere an fuerit possi  
bilis alius modus liberati  
onis nostre qđ p passionem  
christi. Ad quod breuiter re  
spondendū et dicendum fm  
qđ dicit sanctus Thomas in  
tertia parte summe. q. clvj.  
Aliquid potest dici possibili  
vel impossibile dupliciter  
Uno modo simpliciter et ab  
solute. Alio modo ex suppo  
sitione. Simpliciter igitur  
et absolute loquendo possi  
bile fuit deo alio mō hoīem  
liberare qđ p passionem xpi.  
quia nō est impossibile apđ  
deum omne verbum. i. factū.  
vt dī Luce. j. Sed ex aliqua  
suppositiōe facta fuit impos  
sibile. quia enim impossibi  
le est dei pscienciā falli et ei<sup>9</sup>  
voluntatē sine dispositiōem  
cassari. supposita psciencia et  
pordinatiōe dei de passione



Christi. nō erat simul possi-  
bile xpm nō pari et homines  
alio mō q̄ p̄ a passionē libe-  
rari. Et est eadē rō in q̄ ebo-  
mas de omnibz his q̄ sunt p̄  
scita et p̄ordinata a deo. Dec  
Thomas. Seq̄t. Et venit  
itē ad discipulos suos. et in-  
uenit eos sc̄z secundario dor-  
miētes. p̄ tristitia. Erāt enī  
oculi eorū grauari. sc̄z som-  
no p̄ vigiliā longitudine et  
tristitie magnitudine. Et id  
ignorabant qd̄ rīderent ei.  
Et relicto illis itē abijt. et  
orauit tertio eūdē sermonē.  
sc̄z quē prius dixerat et oraue-  
rat. Aug⁹. et glo. Barth. xx  
v. dicit. Orauit inbo vicibz  
dñs. vt de p̄teritis peccatis  
venia. et a p̄sentibz malis ru-  
telam. et a futuris periculis  
cautelā orem⁹. et vt omnem  
orōnem ad patrē et filium et  
sp̄s sanctū dirigam⁹. Et cū  
xpus oraret et anxiet. appa-  
ruit ei in q̄ Lucas angelus  
de celo. Lyrā. visione corpo-  
rali in specie humana gau-  
dens. in q̄ Albert⁹ magn⁹  
reparatione angelice ruine.  
Infinitū gaudium fuit eis.  
sc̄z beatis angelis de pecca-  
torū reparandē. p̄sentis eum

Bozza et Hugo. id est ad mo-  
dum p̄fortantis se habens.  
sc̄z et assistendo p̄ modū ser-  
uennis vel seruitutis. v̄ for-  
te verba p̄solatoris dicendo  
Quod factū fuit vt in q̄ Lyrā.  
ad p̄firmandū fidem dī  
scipulorū. q̄ xpus ihs maior  
sit angelis ratione deitatis.  
Per hoc etiam inquit Lyrā  
ostendit q̄ in eo erat vera hu-  
manitas q̄ p̄fortabat cōtra  
tristitiā insurgentem in par-  
te sensitua et apprehensione  
mortis imminētis. Et nota  
q̄ Hugo in q̄ super Lucas  
Quis xpus verus homo est  
nulla tamen egebat p̄solatio-  
ne angelica vel humana. sed  
totum factum est p̄pter nos.  
Propter nos enī tristis fu-  
it. et p̄pter nostram instructi-  
onē p̄solatus. vt p̄ hoc scia-  
mus q̄ tribulatio p̄ christo  
non deest diuina consolatio  
Dec ille. Vel fm quosdam  
vt dicit Theophilus. Ista  
angeli p̄fortatio fuit christi  
glorificatio. Dicebat enī an-  
gel⁹ glorificā eū. Dñe tuus ē  
filius. tu potes p̄ mortē et in  
fernū gen⁹ humanū libera-  
re. et filia. Post h̄ dicit sc̄s  
Lucas. Et fact⁹ in agonia. i.

anxietate et relictione cer-  
taminis in sensualitatem et  
rores. Sensualitas enim time-  
bat mortem et volebat non mo-  
ri. Ratio autem volebat mori pro  
salute generis humani. Et sic  
plurimum orabat. Et quod per tres inquit  
horas mentis eius mirabilis instan-  
tia. quia in tanta necessitate et an-  
xietate plurimum deprecabatur. Et  
ostendens per hoc in 17. die. quod in  
maiori necessitate magis deus  
homo orationi insistere. Sequitur  
in Luca. Et factus est sudor eius  
sicut Christi sibi. sicut gutte sangui-  
nis decurrerent in terram. Et sic  
sic elucescat. Cum enim dominus in  
morte oliveti plurimum oraret.  
cor eius sanctissimum inflammabatur  
et totum corpus suum dignissimum  
ac innocentissimum ex orandi  
feruore et amore excessivo. et  
ardentissimo desiderio. quo  
estruatur pati et mori pro nostra sa-  
lute et redemptione. et ex vehe-  
menti anxietate quod eius humani-  
tas habebat erga mortem. atque  
forti relictione et certamine  
sensualitatis et humani timoris  
mortem maxime horrescentis. et  
aduersus mortem certantis. ut  
aptius poris sui purissimi et  
sanctissimi corporis sudor feruē-  
tissimus rubicundus et sanguineus

erumpens et effluens usque  
ad terram abundanter gut-  
tatimque largissime decurre-  
ret. et in tanta abundantia.  
inquit Bernardus. quod omnem locum  
orationis irrigabat. Et hoc  
factum est ex speciali domini vo-  
luntate pro humani generis  
salute quod eius sensualitas per-  
mittebatur pati. illud quod  
est sibi proprius. ita quod diuitias  
ex speciali Christi voluntate eius pas-  
sionem non mitigauit aut impe-  
diuit. alias enim Christus nihil pa-  
ti potuisset. Sudauit autem non  
simplicem sudorem. sed sudo-  
rem mixtum sanguine. ut di-  
cunt doctores diuini. quia  
Christus tam subtilis fuit comple-  
xionis. et sudor tam vehemens  
quod in exitu per poros tingebatur  
sanguine. Eundem sangui-  
nem dicit Albertus super Lucam  
Angustia de spiritibus venis ex-  
torserat. et multe inquit fuerunt  
gutte. subaudi. rubicunde et  
sanguinee. quod per vestes quas ha-  
buit ad terram distillauerunt  
O considera hic purum cor  
et fidelis christiane. quanta  
quod amara et quod anxiosa fuit pas-  
sio et mors tui redemptoris  
cuius sola ymaginatio tantum  
naturam immutauit. quod per ve-

bementi angustia sudorem sanguinem sudavit. Et idē sudor rubicundus ⁊ sanguineus in illa hora mēbra suam copiose pfudit. q̄ iā nō distillabat. sed vt pmissus est. vsq; ad terram abundantē guttatimq; largissime decurrebat. Vñ Bonauentura in suo planctu exclamat. Contere misere ⁊ scinde cor meum miser. ⁊ sanguineis lacrimis madesce. q̄ ecce creator me⁹ sanguineo sudore p me perfundis. nec leui q̄dem. s; decurrente in terrā. Inspice ḡ angustatē minissimi ihu quā agebat cum totū corpus ex omni parte sanguineo sudore manaret. Ad hūc suauissimi sudoris balsamum. egrotis pficuum medicādo festina. ne tardaueris. Vñ Anselmus quēlibet fidelem hortat dicens. Quid istas. Accurre ⁊ suauissimas istas guttas lambe. subaudi me dīcādo deuote. Et subdit. Noli tu dormire cum Petro. ne merear; audire. Sic non potuisti vna hora vigilare mecum. Tunc s; post certā orationem venit. s; tertio ad discipulos suos. ⁊

quasi compatiendū eis propter temptationē eis de p̄mo imminentem dicit illis. Dormite. iam et quiescite. Quasi diceret. Jam modicum potestis quiescere. tamē pro illo modo q̄ poteritis facite. Cōsiderate h̄ magnam in xp̄o dño pietatem. q̄ ānto magis appropinquit ad mortem. cāto magis oñdit cordis benignitatē ⁊ dulcedinē. Et cum paululum quiesuissent. postea cum sciebat Iudam appropinquantem dixit eis. Sufficit Albertus. tantū quiesuisse. venit hora. Albertus. mee traditionis et vīe dispersiōis. Ecce filius hominis. Albertus. in natura quā cōem h; cū hoīe. tradet in man⁹. Albert⁹. H̄ est in potestate peccatorū q̄ peccabūt in ip̄m. Surgite. s; a somno. eam⁹. Albertus. obuiam p̄ditori. vt oēs sciant q̄ volūtarie me offero passioi. Ecce appropinquet q̄ me tradet. Quasi dī. Nolo me abscondere ab eo nec eū fugere q̄nis bene possem. sed volo sibi obuiare vt cognoscat me volūtarie capi ⁊ mori. Et adhuc eo loquēte. s; 4

ihū cū discipulis suis. Ecce  
Judas pditor venit in ortū.  
cū mag<sup>o</sup> mltitudie armatorū.  
cū glad<sup>ijs</sup> et fustib<sup>us</sup>. laternis  
et facib<sup>us</sup> accensis. q<sup>ia</sup> iam nox  
erat. vñ veneti cū lumib<sup>us</sup> vt  
viderent meli<sup>us</sup> ad ligandū et  
capiendū ihm. Et q<sup>u</sup>da<sup>z</sup> glo  
sator sup Job. dicit ad cōpre  
hensionē xpī et gentiles et iu  
dei contineñt. Eisdē comp<sup>re</sup>  
hēssorib<sup>us</sup> dederat iudas tra  
ditor signū dictū. Quēcūq<sup>ue</sup>  
oscular<sup>is</sup> fuero ipse ē. Albert<sup>us</sup>.  
q<sup>u</sup> scinir q<sup>uod</sup> osculū pac<sup>is</sup> ille q<sup>u</sup>  
venerat pacē facere nulli ne  
garet. tenete eū. et ducite eū  
caute. viz. ne vobis euadat  
Dociō faciebat ne p<sup>er</sup> ihū ca  
perēt Jacobū albei. q<sup>u</sup> erat  
valde filius xpō in facie. p<sup>ro</sup>pter  
qd dicebat sp<sup>iritu</sup>alr frater dñi  
vt Lyrā dīc. Et ātecedebat  
eos. scilz Judas pditor. inī  
micos xpī mgn<sup>o</sup> et dñi sui In  
q<sup>u</sup> ostendit sua magna malī  
cia. q<sup>uod</sup> mgn<sup>o</sup> suū q<sup>uod</sup> tot docu  
mēta amor<sup>is</sup> et vite sibi dede  
rat. cuius discipulus erat. et  
tot ei b<sup>en</sup>eficia impēderat. sta  
tim vñ p<sup>er</sup> p<sup>re</sup>cio vendebat. scz  
xxx. argenteis. codē p<sup>re</sup>cio p<sup>er</sup> q<sup>uod</sup>  
Ioseph vedit<sup>us</sup> est a fratrib<sup>us</sup>  
suis. vt habet Scā. xxxvñ.

In veditiōe em̄ Ioseph p<sup>re</sup>fi  
gurata suit veditiō xpī. Se  
quit in Jobāne. Ihuo itaq<sup>ue</sup>  
sciēs oīa q<sup>uod</sup> vētorā erant sup  
eū. volūtariē p<sup>re</sup>cessit eis ob  
uiā. et dixit ad eos. i. ad iudā  
et suos sibi occurrētes. Quē  
querit<sup>us</sup>. Et rñderūt ei. Ihm  
nazerenū. Dicit eis ihū do  
min<sup>us</sup> n<sup>oster</sup>. Ego sum. Ecce sig  
nū volūtariē passiōis. q<sup>uod</sup> nō  
solū eos expectauit. nec solū  
eis obuiāuit. sed et seipm eis  
manifestauit. q<sup>uod</sup> nisi fecisset  
nec Judas q<sup>u</sup> cū ipsis stabat  
nec aliq<sup>ui</sup>s eorū cum agnouis  
set. Et h<sup>oc</sup> factū est p<sup>ro</sup>ptēre diuī  
na. vt inq<sup>ui</sup>t Lyrā. Hoc etiā  
manifest<sup>us</sup> innuit p<sup>er</sup> h<sup>oc</sup> q<sup>uod</sup> sub  
dit. vt g<sup>o</sup> dixit eis. Ego sum.  
abierūt retrorsū. scz Judas  
traditor et alij. et ceciderunt.  
scz resupini in terram. In q<sup>uod</sup>  
apparet fm Chry<sup>st</sup>o. q<sup>uod</sup> non so  
lū eū comprehendere non po  
tuerūt nolentē. scz nec videre  
in medio existentiē nisi ipse cō  
cederet. Vult etiā Chry<sup>st</sup>o. q<sup>uod</sup>  
ipso p<sup>er</sup>cussit acrisi. i. pena ce  
citatis. qua q<sup>uod</sup> rem corā se po  
sitā apertis oculis videre ne  
q<sup>ui</sup>t. Et ideo xp<sup>istu</sup>s dñs p<sup>ro</sup> hoc  
ostēdit suā magnā diuinā  
p<sup>ro</sup>utē et oīpotentiā q<sup>uod</sup> vnico

pro hostes suos pertraheret  
in terrā. et si mille milia fuisset  
eū cape non potuissent  
nisi voluisset et eis licentiam  
dedisset. Hoc etiā fecit dñs  
ideo vt quantum in se esset da-  
ret Jude et alijs persionis  
materiā. viso sue potēte mi-  
raculo. Post h̄ vt dicit Am-  
bro. pmisit eos dñs surgere  
et stās immotus in loco suo  
itep̄ scz interrogando dixit  
eis. Quem queritis. Illi au-  
tem itep̄ responderunt et di-  
xerūt. Ihs̄ nazarenū. Ite-  
rato interrogauit eos dñs  
signanter ppter dno. Primo  
ppter ostensionem sue potē-  
tie. Secundo vt quantum in  
se erat daret eis materiā cō-  
uersionis et cessionis a pec-  
cato. Et sic tandem postq̄ in  
malicia pmāserunt. et se re-  
cognoscere nolentibz. copiā  
se capiendi tribuit. Rēdit et  
dixit Dixi vobis prius quia  
ego sum. Et fin Rabanum.  
vltio addidit. Si ḡ me q̄ri-  
tis sinitte hos abire. Hoc i-  
peratiue dixit et pcepit. scz vt  
suos discipulos nō caperēt.  
Quasi dī. Sic vobis pote-  
stare; me capiendi indulgeo  
vt non habeatis potestates

meos discipulos molestādi  
Sequit in Luca. Tunc Ju-  
das appropinquauit Ihs̄u  
Boira. scz corpore q̄ de lon-  
ge erat mēte. vt oscularetur  
eum. Et Ihs̄us dixit illi.  
Barth. Amice ad quid ve-  
nisti. Quasi dī. O iuda. licet  
me tradideris. licet turbam  
hanc ad meam pdicionē cō-  
gregaueris. age adhuc peni-  
tentiam. et paratus sum te  
recipere ad meam gratiam  
et amicitiam. At ille scz du-  
rus et obstinatus in suo fal-  
so et infideli corde. cōfestim  
accedens ad Iesum sicut lu-  
pus ad agnū. et brachia sua  
aperiens salutauit eū dicēs  
Aue rabbi. Et osculatus ē  
eum. Chrysostom⁹ in omel.  
Labia domini osculabatur  
In quo apparet vt Lyra dī-  
cit. maxima Christi mansue-  
tudo. qui non negauit oscu-  
lum suo proditori O q̄ fal-  
sa amplexatio. q̄ falsa oscu-  
latio. et q̄ falsa saluatio hec  
fuit. Amplexatus est eū quē  
volebat relinquere. Oscula-  
tus est eum quē volebat tra-  
dere. salutauit etiam quē vo-  
lebat occidere. id est. in mor-  
tem dare. Mansuetissimus

autem dominus tante fuit  
humilitatis. q̄ neq̄ rustici/  
tatem sibi dixit. neq̄ iniuriā  
ei fecit. sed cum magna beni/  
gnitate eum recepit dicens.  
Amice ad quid venisti. Sor/  
ra. Rō q̄ dominus ignora/  
ret. sed vt ad consideranduz  
finē euentus induceret. Do/  
minus autem videns con/  
summatā eius maliciam et  
peccatū eius manifestū. ter/  
ruit eum immanitate crimi/  
nis. Et dixit illi vt inq̄r Lu/  
cas. Iuda. osculo. i. osculi si/  
gnō filium hominis tradis.  
id est. in signo charitatis fa/  
cis p̄dinem et homicidiuz  
dando me in mortē. Et dicit  
Matth. Tunc accesserunt  
et manus iniecerūt ī Jesum  
et tenuerunt eum. Post oscu/  
lum et quando x̄p̄s permisit  
et capi voluit. tunc peccato/  
res et hostes Lb̄i isti accesserunt  
sicut lupi ad agnū. non  
vnus. sed vnanimiter simul  
imperuose et terribiliter. Et  
manus sacrilegas iniecerūt  
in eum. omnium saluatores  
et liberatozem indebite et ir/  
reuerēter. et tenuerūt eū capti/  
uū iniuste et foris. nō s̄m dū/  
vinitatem sed humanitatem

quia sic fieri elegit. Bod⁹  
de Joh. xviij. Ebor⁹ ergo.  
id est. turba v̄l multitudo mi/  
litum in vna societate cōsti/  
tuta. et tribunus. id est. capi/  
tanens eoz vel superior qui  
ipsis p̄erat. illi erant gētiles  
et ministri iudeoz. isti erant  
indei comp̄henderūt Iesuz.  
subaudi. quasi maleficum et  
morte dignum. Qui ramen  
nūq̄ fecerat malum. et liga/  
uerunt eum. Tales em̄ dig/  
ni morte p̄sentabant iudici/  
bus ligari. vt dicit ḡo. S̄  
nunquid molliter innocen/  
tissimum et p̄ssimū domi/  
num imp̄ssimozū ministri  
ligauerunt. Credendum est  
q̄ nō. sed durissime tanq̄ la/  
tronis pessimi manus et ni/  
mis exosi. Quis ip̄e in nullo  
obstiteret. nec in aliquo ob/  
loqueretur. s̄z tāq̄ agn⁹ man/  
suer⁹ duci se p̄mitteret. Itē  
quia sciebant mistri quanto  
turpius et quā durius Lb̄i  
stus tractarent tanto plus  
suis dominis placerent Itē  
d̄: q̄ imposuerunt catenam  
collo suo et ligauerūt scrissi/  
mas manus suas. vt Bern.  
inquit in p̄p̄latōibz. subau/  
di durissime. Itē foriter v̄

gauerūt eū. ne eis euadere et  
aufugere possz. qz in s̄ fuerūt  
moniti a Iuda dicente eis.  
tenere eū et ducite eante. Al/  
ber<sup>o</sup>. ne de manibz v̄ris arte  
nigromantica elabaz Vidē  
tibus aūt discipulis q̄ xp̄s  
capt<sup>o</sup> erat nō fugerūt. sed ve/  
nerūt ad adiuvandū eū di.  
vt Lucas scribit. Dñe si p/  
cutim<sup>o</sup>. Gorra. i. si p̄mittz vt  
p̄cutiam<sup>o</sup>. in gladio. Et ante  
q̄ xp̄s responsū daret di/  
scipulis Petr<sup>o</sup> q̄ erat ardēt  
or ceteris euaginato gladio  
amputauit seruo Cayphē q̄  
vocabat Balch<sup>o</sup> auriculaz  
dexterā. Volebat autem eū  
plus lesisse. si forte non ces/  
sisset eū capite. Tūc ait ihs  
Petro. vt Joh. dicit. Calicē  
quē dedi mihi p̄r. non bibā  
illū. Quasi di. fm Ly. passio  
nez quā ordinauit p̄r celest̄  
ad salutē humani generis de  
beo patienter tollerare. Edic/  
te gladiū tuū in vaginaz. Et  
subdit dñs vt Barth. scri/  
bit. Omnes eīm q̄ acceperint  
gladiū. i. t̄mere. indebite. et  
p̄p̄ia auctoritate s̄ primum  
extraxerint. gladio p̄būt. i. i/  
cidēt in gladiū eterne male/  
dictionis. An putas qz non

possum rogare patrē meū et  
exhibebit mihi mō plus q̄  
xij. legiones angeloz. Legio  
vna p̄inet sex milia. sex cen/  
tos. sexaginta sex. Aduertē/  
dū tñ vt inqt Ly. q̄ xp̄s nō  
dicit h̄. p̄p̄t h̄ q̄ indigeret au/  
ilio angeloz. s̄ maḡ econ/  
uerso ip̄i indigent suo auxi/  
lio. s̄ vt ostēdat q̄ mlt̄z et plu/  
rimo modis pot erat euadere  
Iō ip̄e subiūxit di. Qñō ḡ i/  
plebant sepeure di. quia sic  
oportet fieri. Et subdit fm  
Luc. Similesqz huc q̄i di.  
fm Ly. Nō moueat vos qd  
est futurū. qz p̄mittendi sunt  
vt me p̄bendāt et impleant  
ea q̄ de me sc̄pta sūt. Et cum  
tenigisset. inqt Lu. auriculā  
eī<sup>o</sup> sanauit eū. subaudi. in p̄/  
sentia oīm. qz nob̄ in exēplū  
noluit aliquē p̄p̄ se ledi. vt et  
nos fm aplm nō malum p̄  
malo. sed bonū p̄ malo red/  
damus. Ibi etiā notandū  
q̄ qdā deuotus dñice passi/  
onis cōtemplator scribit et  
allegat Bern̄. hoc dicere. q̄  
strauerunt Iesum durissi/  
me sup̄ terram. sic ip̄e p̄stra/  
uerat eos. et appodauerunt  
superpectus eius et spuerūt  
in faciem eius. et durissime

stringerūt collū ei⁹. ⁊ ligave/  
rūt man⁹ eius ad inuicē. Et  
fm̄ ipm̄ s. Bern. tantum euz  
anxiauerūt q̄ et sudore san/  
guineo qui adhuc ex nimia  
anxietate mortis defluebat p  
totā faciē eius ⁊ os suū. ⁊ ex  
spuriis sudorib⁹ q̄b⁹ illi⁹ fuit  
in genis. ac etiā ex collū eius  
p̄strictione omnino suffocat⁹  
fuiſſet niſi diuina ſc̄tus eum  
ad vltiora p nob̄ toleran/  
da reſeruall̄et. In illa hora  
dixit dñs sc̄z māſuete ⁊ pie.  
turbis. i. armat⁹. cū circūſtā/  
tibo. Tāq̄ ad latronē exiſtis  
cum gladijs et fuſſib⁹ et lig/  
nis comp̄bendere me. cū tñ  
quotidie ap̄d vos eram. do/  
cens in templo ⁊ non me te/  
nuisti. Quasi dicat. tūc no/  
lebā. ſed nec nunc poſſet⁹ me  
capere niſi pmitterem ⁊ ſpō/  
te vñs manib⁹ me ſubijcere  
Et ſubdit xp̄s dñs. vt Lu/  
cas ſcribit. Sed hec eſt ho/  
ra veſtra. *Lyra.* id eſt. vobis  
cōceſſa ad me comp̄benden/  
dum et poteſtatis tenebrarū  
*Alberus.* Hoc eſt. p̄ncipis  
tenebrarū. *Lyra.* quia diabo/  
lus tenebrarū p̄nceps coſ  
ad hoc incitabat. Et dicunt  
*Matheus ⁊ Marc⁹.* Hoc

autem totum factū eſt vt im/  
plerentur ſcripturę p̄phetarū.  
*Lyra.* quia ſcriptū erat  
de eo q̄ tractaret ſicut male/  
factor et latro. *Ebr̄yſ.* Qui  
quando tentus eſt domin⁹  
pmanſerūt. quando autem  
locutus ē hec ad turbas. ſu/  
gerunt. Unde dño euange/  
liſte *Matheus ⁊ Marcus*  
ſcribunt di. Tūc *Bozza.* ſc̄z  
i neceſſitate maiori. diſcipu/  
li om̄es relicto eo. id eſt. xp̄o  
magiſtro ſuo. *Bozza.* inter/  
manus hoſtilis populi. ſu/  
gerunt. *Lyra.* timore perter/  
riti. *Beda.* Impletus eſt ſer/  
mo domini quo dixerat. q̄  
omnes diſcipuli ſcandaliza/  
rentur in illo. in iſta nocte.  
Hoc erat ſpecialis dolor et  
pena *Ebr̄iſto.* De illo enim  
inter omnes dolores ſpecia/  
liter cōqueritur. vt *Job* de/  
cimono. in perſona eius  
dicitur. *Frates mei* eion/  
gauerunt a me. et noti mei  
quaſi alieni receſerunt a me  
Nam omnes corporaliter ⁊  
ſpiritualiter fugerunt ab eo  
et ceciderunt de fide. p̄ter  
*Mar̄iam* matrem eius me/  
ſſimā. quia fides ſemp in  
corde eius p̄gineo ardebat



nūq̃ extincta. Et in b<sup>o</sup> signū  
atq; memoriā in matutinis  
oēs cādele istī tribu dicto ex  
tinguūt. dēpta vna. Sic ha  
bem<sup>9</sup> q̃liter xp̃us dñs p nob  
tentus et cap<sup>9</sup> est. Et sic p̃p̃  
p̃mum p̃ncipale.

## Wantum

ad secundū iam au  
diem<sup>9</sup> q̃lit dñs du  
ctus fuit de vno iudice ad  
aliū. Erāt em̃ duo magni vi  
ri in p̃p̃lo q̃ regebāt p̃p̃lū al  
ternatim. vñ vno anno. ali<sup>9</sup>  
alio anno. scz Annas ⁊ Cay  
phas. Annas erat āt̃iquior  
et erat socer Cayphe. Cay  
phas āt̃ regebat p̃p̃lū quan  
do xp̃s cap<sup>9</sup> fuit. Sed quia  
Annas erat antiquior ⁊ ma  
gnus dñs. ideo q̃ ceperant  
xp̃m duxerūt eum p̃mo ad  
domū Anne. ⁊ ppter bonorē  
⁊ ppter leticiā. Et ibi inq̃t Al  
bertus magn<sup>9</sup>. de accusatio  
nibz suis tractare inceperūt  
Est etiam alia ratio. qz xp̃s  
Iesus coram iudicibz pluri  
bus cōdemnatus. videretur  
magis dignus morte. Ser  
quit in Math. Adolescens  
autem quidam sequebat eū

amic<sup>9</sup> sindone. ⁊ veste linea  
sup nudo scz corpe. qz nō ha  
bebat aliā vestem. Lyrā dic.  
Quia iste nō nomiat h. ideo  
dicunt aliq̃ q̃ fuit Jacobus  
frater dñi. Aliq̃ q̃ fuit Jobā  
nes euāgelista q̃ iunior erat  
inter ap̃los. Alij autē dicūt  
q̃ fuit quidā iuuenis de do  
mo illa in qua comederant  
pasca. Nec Nicola<sup>9</sup> Lyrā.  
Et tenuerunt eum. At ille  
relicta sindone. nudus pro  
fugit ab eis. Cum autē xp̃s  
adduceretur ad domū An  
ne. Tunc sequebat eū Sy  
mon Petrus. inq̃t Johan  
nes. a longe. ⁊ alius discipu  
lus. i. Jobānes. fm Augu  
stinum. ita q̃ iudei non vide  
bant eos. quia tenebre erat.  
Videntes autē q̃ ih̃s intro  
duct<sup>9</sup> esset in domū Anne. i.  
troiuit ip̃e Iohannes cum  
alijs in atriu. Petrus autē  
stabat ad hostiū foras. Lei  
uit ḡ Iohannes ⁊ p ancillā  
hostiariā. Petro ingressus i  
petrauit. Ancilla vero incui  
ta Petrum dixit ei. Aliquid  
⁊ tu ex discipulis es homis  
istius. Tūc negavit p̃mo. scz  
simpliciter et timore subito  
dicens. Non sum mulier. nō

noui illū. neq; scio qd dicias.  
Albert<sup>9</sup> magn<sup>9</sup>. h est. nescio  
eū de q dicit. Et tūc scz post  
pmam negatōez gallus fm  
Bar. pmo cāruit. Dicitq;  
Jobānes. Stabāt q̄ serui z  
ministri. scz illi. dicit qdā glo  
sator sup Job. q p̄bēderāt  
z ligauerāt xpm ad prunas  
z calefaciebant se. quia frig<sup>9</sup>  
erat. Et petr<sup>9</sup> stabat int̄ eos  
q̄si vn<sup>9</sup> ex illis z calefaciebat  
se etiā. qz charitas xpi refri  
guerat i corde ei<sup>9</sup>. Et fm Be  
dam interim aut q Petr<sup>9</sup> se  
calefaciebat Annas interro  
gauit xpm dñm de duobus  
vīz de discipul et doctrina  
eius. De pma q̄stīōe nil bo  
ni dicere potuit. Rō. qz vn<sup>9</sup>  
tradidit eum. aliū negauit  
eum. ceteri p̄o oēs fugerunt  
ab eo. Deditq; nob in h exē  
plū. vt malū de alijs nō de  
bem<sup>9</sup> dicere. nec eis derrabe  
re. nec peccatū seu defectuz  
alteri<sup>9</sup> p̄palare. S3 qñ scōo  
q̄sui. i. de doctrina ei<sup>9</sup>. Rñ  
dīc ei. oñdens q nō erat ma  
la seu suspecta. s3 sana et re  
cta dī. Ego palam locut<sup>9</sup> sū  
mūdo. z semp docui in syna  
goga. i. in p̄gregatōe z rēplo  
q oēs iudei pueniūt. z in oc

culto locut<sup>9</sup> suz nībil. Quid  
me iterrogas. scz cui nō cre  
dis. iterroga eos q audiēt.  
Ecce hī sciunt qd dixerim z  
locutus fuerim. Et cu3 bec  
dixisset. assistens vnus minī  
stroz Anne. dedit ei alapaz  
id est. vnā magnā plagaz. in  
maxillā. que hodie videt in  
veronica Rome. quā Chri  
st<sup>9</sup> imp̄ssit isti mulieri emor  
roisse qñ iuit ad mortez. Et  
dixit ei. Sic rñ des pōnfici.  
Quasi dī. Miser z vilis hō.  
qñ eo tu ausus ita rñdere  
dño tuo. tu debes ei rñdere  
cū magna reuerētia. Chri<sup>9</sup>  
āt patiēter tollēs cū magna  
mansuetudine z humilitate  
z tranquillo aīo. rñdīt z dicit  
ad eum. Si male. i. si p̄ veri  
tate locut<sup>9</sup> sum. Iste em ma  
le loquit<sup>9</sup> q p̄ veritatez loq̄t. te/  
stimonium p̄bibe de malo.  
Si autē bene. cur me cedīs  
Quasi dicat. impunī<sup>9</sup> debz  
esse q bñ loq̄t. Ecce nō solū  
patienter tulit. sed etiā etiam  
docuit caritative z instructe  
Videte q̄ maḡ iniuria ista  
fuit q vn<sup>9</sup> turpissim<sup>9</sup> seruus  
in publico coram omnibz  
sine causa percussit in maxil  
lam illū. qui est dominus

omniū creaturarū. Istum  
artificem speciali etiā duotōe  
et passioe recogitare dēm⁹  
Seq̃. Annas aut̃ q̃ nō re  
gebat pplm̃ illo anno. iō no  
luit se intromitte de xpo. sed  
misi illū ligatū q̃si malefa  
ctorez et reū ad Cayphā qui  
tūc regebat pplm̃. et in domo  
eius iam puenerant maio  
res iudeoz. scz ad examinā  
dum et videndum christum.  
vt Lyra dicit. Et Theophi  
lus ait. Suspiciētes hūc cū  
astutior esset excogitare pos  
se aliqd̃ aduersum Jhm̃ di  
gnū morte. Nec hō p̃senta  
tio maior et grauior fuit q̃  
prima ad Annam. quia iste  
actu erat pōtifer anni illius.  
et plus maliciosus. ac valde  
astutus. atq̃ plures et maio  
res ibi iniurie fuerūt sibi il  
late. vt postea patebit. Et iō  
talitā multiplicata maiorem  
inferebāt lesionem Quilibz  
ess̃ ad cōplacendū pontifici  
illusionem nouā excogitare  
attētant. Et sic tāq̃ lupi vo  
races ad agnū in saluatores  
irruerūt. Seq̃ fm̃ Barth.  
Bar. et Lu. Petr⁹ at̃ seque  
bat̃ eū. s. xpm̃ captiuatū et  
ductū de domo Anne ad do

mū Cayphe. a longe. vt scz  
ad huc videret finē. vicz si di  
mitteret seu ad mortē p̃dē  
naret. Et ingressus intro. i.  
in atria Cayphe. volens se  
itez calefacere. vñ di. Bar  
the. et Joh. Erat at̃ Simon  
petr⁹ foris in atrio stans et  
calefaciēs se. Et fm̃ q̃ habe  
tur ex euāgelist̃. q̃ vnus in  
terdū scribit et supplet quod  
alius non scribit et omittit.  
Quē cū vidisset itez alia an  
cilla. cepit dicere circūstanti  
bus Albertus. ministr̃. hic  
ex illis est. et erat cum Jhesu  
nazareno. Accesserunt qui  
stabant. Boira. ad interro  
gandū et dixerūt petro. Rū  
quid et tu ex discipulis eius  
es. Vere et tu ex illis es. Rū  
et loq̃la tua manifestū te fa  
cit q̃ hō galileus Tūc petr⁹  
plus se timuit q̃ p̃mo. et ne  
gauit secundo cum iura  
mento q̃ non erat discipul⁹  
christi. nec cognoscebat eū.  
Et post pusillum intervallo  
facto q̃i boze vnus qui asta  
bant. scz circa ignem. dixe  
runt Petro. Vere tu ex illis  
es. et loquela tua manifestū  
te facit. Mat̃ nec vnus  
ex seruis Cayphe vigeat

eū. s. s. b. l. s. et testimonio vt dicit  
Joh. cognat<sup>9</sup> et<sup>9</sup>. s. malch<sup>9</sup>  
cui Petr<sup>9</sup> abscedit auriculā.  
qz ait. Vere et b cū illo erat.  
Et dicebat se eum vidisse in  
orto cū Iesu. Tūc Petrus  
iter tertio. s. negauit. Et dicit  
Bar. qz cepit anathematiz  
zare. i. cū maledictōe iurare  
vel maledicere sibi ipsi. vt ly/  
ra dicit. quia nō noui hoīez  
istū quē dicis. Et statim cō/  
tinuo adhuc illo loquēte ne  
gando. gallus cātavit. Ly/  
ra. scz secūda vice. qz post p/  
mā negatōem semel cātavit  
gallus. vt habet Bar. xiiij.  
sed Petr<sup>9</sup> p timore pturbat<sup>9</sup>  
nō pcepit. i. nō aduertit. Se  
cundū sō galli cantuz. inq̄t  
Boira. aduertit. et rediit ad  
cor suū. Et ideo p̄mā cantū  
aliq̄ tacet. vltimū sō oēs scz  
euāgeliste dicūt. Dicit etia;  
qdā glosator sup Johannē.  
Scdm narratiōem Jobis  
videt qz p̄ma negatio fuerit  
i domo siue curia Anne. se/  
cūda et tertia in domo Lay/  
pbe. Et in Betā concordat  
Albertus magn<sup>9</sup> sup Lucā.  
Et Eryf. dicit. Anteq̄. i. se/  
cūdo gallus cātaret ad Lay/  
pbam ducit. Seq̄t. Tunc

dñs xp̄us Inuersus respexit  
Petrū. Quia dicit qdāz do  
ctor qz tali loco forte erat qz  
poterat eū videre. Sed fm  
Aug. et Ambro. dñs respe/  
xit eū oculo misericordie et  
nō corporali. ex q̄ respectu illu  
minat<sup>9</sup>. recordat<sup>9</sup> est sibi qd  
dixerat ei xp̄s. Anteq̄ gall<sup>9</sup>  
zē. Et egressus foras fleuit  
amare. Fleuitqz ita fortiter  
intime et amare qz culpa et  
pēa fuerat sibi fmissa. Scā  
te autem xp̄o ita ligato ante  
Laypā. maiores iudeorū  
et omne p̄siliū. i. cōgregatio  
iudeorū. querebāt falsum te/  
stimoniū p̄tra eum. vt ipsuz  
morti traderent. Et nō inue  
nerunt. s. quod falsum et in/  
iustuz erat in eo. Nouissime  
autē venerunt duo falsi te/  
stes. Et dixerunt. Dic dixit.  
Possum destruere templū  
dei et post triduum reedifica  
re illud. Ip̄i solum intellige  
bant s̄ba xp̄i de templo suo  
lapideo. Christ<sup>9</sup> sō dixerat  
de templo corporis sui. id est.  
de morte et resurrectione sua  
Johannis. h̄. Soluite. id ē  
soluetis templū hoc. i. corp<sup>9</sup>  
meū. et in tribu dieb<sup>9</sup> excitā  
bo illud. i. de morte ad vitā

resuscitabo illud. Postq̃ illi  
falsi testes suū saluum testi/  
moniū pposuissent. tunc p̃n/  
ceps iudeorū Cayphas ex i/  
patiētia surgēs ait ad Ĩhm  
Nihil r̃ndes ad ea q̃ isti ad/  
uersū te testificant. Ihs at/  
tacebat. sicut agnō innocuus et  
mansuet⁹. q̃ sibi i obiecta erāt  
falsa et r̃ñsione indigna. et cū  
h̃ sciebat q̃cqd̃ r̃ndiss̃ inui/  
le fuisset q̃ sibi i nō credidiss̃/  
sent s̃ pot⁹ calūniari fuisset.  
Ambros. Accusat dñs et ra/  
cet. q̃ defensione nō indiget.  
ambros̃ defendi q̃ timēt vin/  
ci. Vidēs igit Cayphas q̃  
xp̃s nō r̃nderet. turbatus ē.  
et volēs eū cape in sermone  
istoz interrogauit eū adiurā/  
do dicēs. Adiuro te p̃ deuz  
vīnū vt dicas nobis si tu es  
xp̃s fili⁹ dei b̃ndicti. Et in h̃  
peccauit grauit̃. q̃ q̃si in iu/  
rio et incitat supiores ad dicē  
dū f̃irare sine cā. peccat. sic  
fuit in pposito. Xp̃s m̃ ppter  
reuerentiaz diuini nois sibi  
r̃ndit. dando nob̃ in h̃ exem/  
plū vt sp̃ habeam⁹ in reuerē/  
tia nomē dei dicēs. Tñ di/  
xisti. supple f̃irare q̃ ego sum  
qd̃ parz ex seq̃ntibz ostēdēs  
se esse futurū iudicē licz mō

iudicarei iniuste. Vñ dicie.  
Verū tamen dico vob̃. amo/  
do. i. in futuro. s. in die nouis/  
simo. videbitis filiū homis  
sedentē a dextris s̃tus dei. A  
dextris. glosa. i. in portionibz  
bonis p̃tis fm̃ hūanitatē  
s̃tus. i. eq̃litas. dei. fm̃ diu/  
nitatē. Et veniētē in nubibz  
celi. i. aeris. q̃ in aere appare/  
bit iudicādo. q. d. licz modo  
ignom̃ ñiose tractet et q̃ i pu/  
rū hoīcz et impiū p̃demner̃.  
m̃ i extremo iudicio videbi/  
tis me iudicē vestz et omniū  
hoīm Tūc imponūt christo  
turpissimū peccatū. sc̃ blas/  
phemiā. Vñ p̃nceps iudeo/  
rum Cayphas scidit vesti/  
menta sua. Iste em̃ vt dicie  
Raban⁹ erat mos antiq̃us  
iudeorū. q̃si aliqd̃ blasphemie  
audierūt sciderūt vesti/  
mēta sua i signū tristitie. Ex/  
clamauit dicēs. Blasphema  
uit. quid adhuc egemus te/  
stibz. Ecce nūc audistis blas/  
phemiam ex ore eius. Quid  
vobis videt. q. d. conuictus  
est p̃prio verbo. Vñ Lu. xxi  
additur. Ipse em̃ audiuit m⁹  
de ore eius. Et ideo r̃nden/  
tes oēs dixerūt. Reus ē mor/  
tis. Post h̃mōi clamorē cur/  
p.

pissime eū tractauit. Et b  
spēat in ānq̄ sic p̄ ex euan  
gelistis. Primo faciē ei⁹ spe/  
ciosissimā ⁊ iocūdisimā. de/  
siderabilē angel. venerabilē  
sciē. q̄ ⁊ oēs celos adimplet le  
ticia. suis spūz imūdis dū  
pādo. dicēte euāgelista q̄ ex  
puet i faciē ei⁹. Et War. di  
cit q̄ spūet tāq̄ n̄ vñ sol⁹.  
s; ples sū spūet in faciē xp̄i  
q̄ si ess; abieceret maledict⁹ a  
deo ⁊ dign⁹ morte. Secūdo  
collū ei⁹ brissimū collapbia  
cedēdo. i. plag; sup collū. tā/  
q̄ ess; stult⁹ fatu⁹ ⁊ p̄ceptib⁹  
p̄sona. Vñ dic⁹ Be. Qui xp̄a  
tūc cesus ē plag; iudeoz. ce/  
dit nūc falsoz xp̄ianoz blas  
phemia. Tercio faciē eius  
scrissimā palmādo. i. extēsis  
maib⁹ pcuriēdo. ⁊ alapas g/  
ues dādo. Ex q̄ pcuriōe hō  
pl⁹ q̄ de pcuriōe i collo affi  
git. In faciē em̄ sūt oēs sen  
sus. ⁊ sunt ibi mēbra tenera  
facile lesibilia vñ p̄simile ē  
q̄ extali pcuriōe fluxerit s/  
bi sanguis p̄ os ⁊ nares ei⁹.  
q̄uis euāgeliste nō scribant  
Quarto oculos suos vnera  
biles ⁊ faciē ei⁹ sciissimā ve/  
lādo. ad b̄ q̄ nō possyderi.  
Fert em̄ bñdicta facies do

mini n̄ri ihu xp̄i tam plena  
fuisse ḡfay q̄ ip̄ssimi indei  
sibi eā relauit. ip̄az vt inspi  
cere nō possent. ⁊ per p̄ha in  
nullo sibi p̄ceret. Et b̄ dicit  
Albert⁹ magn⁹. erat incōue  
niēs valde velari speciosum  
p̄ fili⁹s hoīm. in quez angeli  
desiderāt p̄spicere. Quinto  
etiā. i. p̄itatē diuīaz ⁊ sapiam  
etnā subsannādo. q̄ cū ocu  
los ⁊ faciē ei⁹ gliosissimā ve  
lassent pcuriebāt eū i capite  
ac petēdo derisorie dicebāt.  
p̄betiza nob xp̄e q̄s ē q̄ te p  
cussit. q̄. d. fm Lyrā. tu es sal  
sus p̄pha. Sed vbi ⁊ quō p/  
cussit eū. de b̄ euāgeliste di  
uersi mode scribūt. Nā mat/  
the⁹ dic⁹ q̄ tūc collapbia euz  
cedebāt. Alij āt palmas i fa  
ciē dedert. fm War. p̄o col  
lapis eū tūc cec  
dert. fm p̄o Lu. pcuriebāt fa  
ciē ei⁹ Et ḡ p̄e dici q̄ cū velas  
sent eū q̄lib; pcurit ip̄m vbi  
ip̄e volebat. ali; ad collū. ali;  
ad maxillas. ali; i faciē ⁊ per  
curiēdo iterrogauit eū dā.  
Propbetiza nob xp̄e. Alber  
tus magn⁹. q̄ p̄pha vocari⁹  
a turbis ⁊ occultoz p̄scius.  
Dic⁹ q̄s est q̄ te pcurit. Et  
sic dñs p̄phay vt pseudo p̄

pheta illusus est. Et multa  
alia quicquid abant ei. Quasi aut  
h esset euangeliste non scribunt  
Sed sic in quibusdam regis libris  
et pie credendum est. quod in domo  
Laypbe eum ad terram proie-  
bant et per eum et per corpus eius salta-  
bant. Alij fortitudinem membra-  
chiorum in eo examiniabant. ut dicit  
quidam glossa. Alij fortitudinem luctus  
super eum iactabant. Alij manu  
reversa dulcissimum et melli-  
fluum os ipsum percutebant. Alij per  
venerabiles capillos ipsius  
traherent. ut Ber. ait in pretem-  
platōibus. Alij genas eius tener-  
rimas suis unguitis lacer-  
abant. Alij scissimam barbā ipsius  
vellebant. vñ illud Iſa. Corp⁹  
meū dedi percu. et ge. me. vell. ē.  
Quidā exponūt d laceratōe  
maxillarū factā unguitis ipsius  
iudeorum. quidā sō de extractōe  
barbe dñi. Quod siue utrūq;  
verū sit siue alterū. nō tñ siue  
effusio sanguinis factum. Et  
Ber. dicit in pretemplatōibus. Cū  
enī crudelissimi essent et sine  
miscōia oīa mala et vitupia  
q̄ poterāt faciebāt ei. Alij ex  
sua mala voluntate. alij ut pla-  
ceret maioribus. q̄ erāt īmanis-  
simi. Nec Ber. Quod p̄p̄de  
et considera fidelis xpiane q̄t et

quāta incōmoda. opprobria.  
supplicia. p̄ te passus est hac  
nocte xp̄us dñs noster. tota  
nocte modicū secū dēuerūt.  
et recor dare q̄ p̄ctā tua fue-  
rūt causa sue acerrime passi-  
onis. cauēasq; tibi a peccatis  
q̄ sunt s̄ deū. Diero⁹. dicit  
q̄ passio xp̄i quā nocte susti-  
nuit. nūq̄ erit manifesta nī-  
si in die iudicij. Nec aut oīa  
sc̄z q̄ dñs passus est ī domo  
Laypbe. ut inq̄t Albert⁹ ma-  
gnus. dñs maiestatis susti-  
nuit. ut nobis forma; daret  
humilitatis et patientie. et nos  
sue charitati obligaret. Sic  
habetis q̄liter passio christi  
fuit p̄ iudeos īchoata. De  
cetero sō audietis q̄lit p̄ ge-  
tiles fuit p̄summata. Seq̄t  
Postq̄ autēz domino a me-  
dia nocte vsq; mane sc̄lz ad  
horam primam illussissent. et  
afflicto eo ista nocte vigilijs  
verberibus et sputis atq; il-  
lusionibus. Vane facto sc̄lz  
hora prima ortus solis. p̄siliū  
interunt omnes p̄ncipes sa-  
cerdotum. sc̄lz iudeorum.  
et seniores populi aduersus  
Iesum. ut cum morti trade-  
rēt. Gorra. qui sc̄z dat vitam  
mūdo. Nam tota nocte oc-

capti fuerūt in xpī illuſiōe  
ideo mane cogitant de ipſi⁹  
morte putantes p mortē ex  
tinguere ei⁹ doctrinā. vt dīc  
Origēſ. Rabban⁹. Vide  
q̄ ſolliciti ſunt in malo. tota  
nocte vigila nēt vt facerent  
homicidiū. ⁊ vinctum addu  
xerūt ipm d̄ domo Caypbe  
in p̄torii ⁊ tradiderūt eū pon  
cio pylato p̄ſidi. ſ. romanoꝝ  
ad interficiendū. Leo papa  
Offerebāt Pylato durū ne  
p̄ito vinctū. colaphis et ala  
pis frequētib⁹ ceſum. ſpuris  
obiit⁹. clamorib⁹ p̄dānatū  
vt Pylat⁹ nō auderet eū ab  
ſoluere. Et Berni. in p̄tēpla  
tionib⁹. Duxerūt eū ad Pyla  
tū. manib⁹ poſt tergū ligat⁹.  
vel ante. Et vt dīc cathena ī  
collo eius. q̄ poſtea offideba  
tur in hierlem pegrinū pro  
magna deuotiōe. Hec Berni.  
Qui ſc̄z Pylat⁹ non erat iu  
deus ſz gētilis cuſtos Hieru  
ſalem ex p̄te Tyberij ceſa  
ris. Hec autē p̄ſentatio fuit  
grauiffima inē oēs rōne in  
dictis plenariā p̄tēz habēt  
damnādi ad mortē. Unde et  
Judas audiēs ipm duct⁹  
ad Pylatū. nō eſtimauit  
eū poſſe ap̄l⁹ euadere. ducē

penitētia. ſ. anguſtia quadā  
⁊ triſticia tacē ſc̄z infructuo  
ſa ſine ſpe venie. venit ad iu  
deos. ⁊ retulit eis. xxx. argē  
teos dī. Peccauī tradēs ſan  
guinē iuſtū. Ac illi dixerunt  
Quid ad nos. Quasi dī. ſm  
Lyra. Nō curam⁹ ſi peccaſtī  
vel nō. Tu videris. Ly. id ē.  
ad te p̄tinet videre factū tuū  
Videns autē Judas q̄ eum  
deridebant ⁊ q̄ damnat⁹ eſt  
Gorra. i. merito peccati eter  
na damnatiōe dign⁹. lapſus  
in deſperatiōez p̄iect⁹ argen  
teis in templo. ab iēo laqueo  
ſe ſuſpēdit. vbi dīcīr Hiero  
nim⁹. q̄ Judas plus pecca  
uit in deſperatione et ſuſp  
ſuſpēſione q̄ in filij dei  
traditione. Et dīc Actuum. ſ.  
q̄ poſt ſuſpēſionez crepuit  
medius. ⁊ diſfuſa ſunt om̄ia  
viſcera eius. Et merito. ne. ſ.  
eius immūda aia exiret per  
os ſuū. cum q̄ ſaluatoꝝ to  
tius hūani generis oſcula  
tus fuerat. Sequit i Mat  
theo. Principes autē ſacerdo  
tum. ſ. iudeoꝝ. accepē argen  
teis dixerūt. Non licet eos  
mittere in corbonā. Gorra.  
id eſt inē dona dei. q̄ p̄cium  
ſanguinis eſt. Gorra. id eſt.



ſcium datū p ſanguine effū  
dendo. Ideo conſilio inito.  
Goz. i. inter ſe inuicē habito  
emerūt ex illis agz ſiguli in  
ſepulturā pegrinoz. Gozra.  
Qd nō fecerūt i miſericordiā  
pauper. ſz i infamiā ſaluato  
ris. vt lōge lateqz diffamare  
tur. Cū g ſtaret corā pſide i  
ptorio. iudei dicūt Joh. non  
introierūt. ſz ppter feſti ſan  
ctitatē z ſolennitatē qd iam  
celebrare ceperant. ne conta  
minarēt. ſz manducarēt. ſz  
mūdi paſca. i. cibum paſcalē  
Qui nō erat licit⁹ comedi ni  
ſi a pſonis mūdiis. Conſide  
ra h eoz cecitatē. metuebant  
contaminari ex ingreſſu do  
mus boīs gentilis. vt in dē  
Lyra. et tamen nō timebāt  
inquinari ex pcuratiōe mor  
tis innocentis. Vnde Aug⁹  
Conſuetudo erat iudeis in  
feſto paſce nō intrare domū  
alienigene. O impia cecitas  
alieni iudicis ptorio ptami  
nari timebāt. z innocentem  
ſanguinez fundere nō time  
bant. Sicut hodie nō come  
dunt nec bibunt cū chriſtia  
nis vinum aut alium potuz  
ppter aquā. et tamen ſanguī  
nem ipſoz et ſudorem come

dunt p vſuram. Exiuit ergo  
Pylatus ad eos foras z di  
xit eis. Quā accuſatiōem af  
feretis aduerſus hominē hūc.  
Reſponderunt z dixerūt ei.  
Si non eſſet h malefactor.  
non tibi tradidiſſemus euz.  
Dixit g eis Pylatus. Accu  
pate eum vos z ſm legem ve  
ſtram eum iudicate. At illi.  
Nobis non licet interficere  
quēqz. Accuſabant autēz eū  
de tribu ſignanter. Primo. ſ.  
qz ſubuerteret gentem coſſ.  
Secundo qz phiberet trib  
utum dari ceſari. vt ex hoc  
Pylatus moueretur cōtra  
eū. Tertio qz diceret ſe chri  
ſtum regem eorum. Pylat⁹  
autem pma m et ſecundā ac  
cuſationem nihil reputans  
quia forte audierat dñm di  
xiſſe iudeis. Reddite q ſunt  
ceſaris ceſari. z que ſunt dei  
deo. Tertius vero articul⁹  
videbatur drogare honori  
et poteſtati ceſaris. Et ideo  
Pylatus introiuit in preto  
rium. vocauit Jeſum ſeoz  
ſum. interrogauit ipſum di  
ceno. Tu es rex iudeorum.  
Quaſi dī. Eſt hoc rez qvīs  
tibi vſurpare regnū iudeoz  
Rādit dñs nē di. Dicis h a

teipso an aliq̄ tibi dixerit de  
me. Rñdū pilat⁹. Rñ qđ ego  
tu de tū. q. d. Rñ iude⁹ sum  
ideo nec h̄ de te dictaui. Sꝫ  
gens tua. s. de q̄ nar⁹ es. i. iu/  
dei tradidit te michi dī. q.  
dīcis te esse regē iudeorū. qđ  
fecisti. q. d. fm̄ Ly. videt q̄ tu  
sis in aliq̄ culpabil. et q̄ illi q̄  
sūt de gēte tua. z rāte aucto/  
ritat⁹ sic sunt p̄cifices te ac  
cusant. Ihs rñdit dīctā. int̄  
cetera s̄ba. Regnūz meū nō  
est de h̄ mūdo. i. p̄tās mea et  
auctoritas nō h̄z originē ex  
causis mūdānis. z electione  
hoīm. sꝫ aliunde. i. a p̄re. Et  
Pylat⁹. Ergo rex es tu. Rñ  
dīc ihs. vt Job. scribit. Tu  
dīc. qz rex sum ego. sꝫ p̄ate  
diuīa. q. d. fm̄ Bor. Ego nō  
nego qđ tu dīc. sꝫ tñ nō ad  
regnandūz temporaliter veni  
vt credis. Vñ sub dīc. Ego i  
h̄. i. ad h̄ nar⁹ sum. Borra. sꝫ  
natiuitate tpali. z ad h̄ veni  
in mūdū. Borra. sꝫ naz̄  
būanam assumēdo. vt testi/  
moniū p̄hibeā veritati. h̄ est.  
non ad dominādū. sed ad  
veritatem dicendūz. Om̄is  
qui est ex veritate audit vo/  
cem meā. Qui est ex deo ver  
ba dei audit. Iohānis. viij.

Et quis Pylatus nō adhuc  
plene intelligebat s̄ba xpi.  
ideo adhuc q̄rit dī. Quid est  
veritas. Borra. Hui⁹ q̄stōis  
rñsionem Pylat⁹ nō expecta  
uit hac s̄ causa fm̄ Aluiniū.  
qz nō erat dign⁹ de s̄itate au  
dire. qz cā in sua snia nō sua  
uit. Sedq̄. Et cum h̄ dixiss̄  
s̄p̄z exiuit ad iudeos z dīxit  
Ego nullā cāz sꝫ mori me  
ritorā inuenio in eo. i. i ho/  
mine isto. Credebat em̄ q̄  
iudei deberent ab accusati/  
one dīstingere. Sꝫ cōsiderantē  
bus iudeis q̄ Pylat⁹ tpm̄  
libēter absoluisse. easdeꝫ ac  
cusatiōes aggrauauerūt dī  
centes. vt bñs Lucas scri/  
bit. Cōmouit pplm̄. i. turba/  
uit pacē cōez. docēs per vñ  
uersam iudeā. incipiēs a ga  
lilea vsq̄ buc. Cuz ḡ Pylat⁹  
audisset q̄ ihs galileus ess̄z  
de iurisdictione Verodis.  
misit eum ad Verodez qui  
erat rex seu vicarius in galiv  
lea. quā potestate habuit ab  
impatore romano. Qui sꝫ  
herodes tūc temporis vene  
rat in hierusalem ad viden/  
dum christum. non p̄pter de  
uotionēz sed p̄pter curiosi/  
tatem et p̄pter solennitā

tem pascalem. quia iudens  
erat. Et Pylatus ideo misit  
dominū nostrum ad Hero-  
dem. vt iudicaret eum sicut  
suū subditum. Herodes au-  
tem viso Ihesu gaudius est  
valde. quia ex multo tempo-  
re cupiebat eūz videre. eo q  
multa audierat. Gloſa. d. mi-  
raculis z doctrina eius. Et  
etiā quia sperabat aliqd fig-  
num ab eo videre. Et inter-  
rogabat eum multis sermo-  
nibus. Etia3 iudei q xpm fue-  
rant secuti pstanter eum ac-  
cusabant. Dñs p̄o neq3 He-  
rodi nec iudeis aliqd rñdit.  
propter hoc. quia Herodes  
indignū se reddebat propt̄  
suam supbiam z curiositatē  
Et etiā ideo ne utilitas sue  
passionis impediret. Si ei  
rñdisset Herodi. liberari po-  
terat. Cum q̄ xps nullū sig-  
num facere nec rñdere vellz.  
reputauit eūz. i. q̄ est eterna  
sapia Herodes esse fatuū z  
despectu ipm ac repulit a se.  
Et in signum fatuitat̄ mili-  
tes Herodis induerunt eū  
veste alba ludicra. z ligatum  
derisorie reducere ad Pyla-  
tū. i. tū eo faceret sic vellet.  
Et ob hāc cām. s̄ est p̄p̄e mu-

tuā reuerentia. Herodes  
et Pylatus facti sunt amici  
mutuo. quia prius erant inī-  
mici ad inuicem. Unde seq̄-  
tur. Reputauit anteq3 Hero-  
des sibi ad honorem. q̄ Py-  
latus miserat christū ad eū.  
Qñ at Pylat⁹ vidit q̄ hero-  
des remisit xpm ad eū val-  
de doluit et cogitauit q̄mo-  
do possz ipm liberare a mor-  
te. Iō puocat3 iudeis dixit.  
Nullā cām inuenio in hoīe  
isto. et his in q̄bo eū accusat3  
S3 neq3 Herodes. i. repit  
eū dignuz morte. Nā remissi  
vos ad illū. q̄ emēdarū. i. sta-  
gellatū. dimittā illū. Audie-  
tes at iudei xpm velle libera-  
re. Tūc maḡ eū accusabant  
Pylat⁹ p̄o dixit ad eos. Est  
vob̄ p̄suetudo vt vnū dimit-  
tam vob̄ in pasca. i. in festini-  
tate vīa pascale Dabebat at  
tūc vnū vinctū insignēz qui  
dicebatur Barrabas. z erat  
latro et p̄pter homicidiū vin-  
ctus. Congregatis q̄ iudeis  
dixit Pylat⁹. Quē vultis. i.  
de his duobz dimittā vobis  
Barrabā an ihm q̄ dicit xpus  
Sciebat enim q̄ p̄pter inui-  
diam tradidissent eū. id est  
obtulerunt. Maiorē autē

et seniores iudeorū p̄nasēse  
p̄lis cōibz. vt peterent Bar  
rabā. s. latronē. Ihm s̄o. scz  
innocentē p̄derēt. Cū ḡ deli  
berassent Pylat⁹ itēq; ierro  
gās eos diē. Quē vultis de  
duobz vobis dimitti. At illi  
scz p̄fidi iudei clamātes di  
per̄t Barrabā. Ecce q̄ta ma  
licia malorū p̄fidorū infeliciū  
q̄ iudeorū. putabant vt dicit  
Chrys⁹. se posse astruere. q̄  
ih̄s deterior esset latrone. et  
adeo nequam vt neq; p̄ pie  
tate. neq; p̄ festi p̄rogatiua  
deberet liberari. Dixit iterū  
Pylatus illis. Quid igitur  
faciam de ih̄s q̄ d̄r xp̄a. Di  
cunt oēs. Crucifigat. i. cruce  
appendat vt crucifixū offēs  
possint videre. At ill' p̄fcs.  
Quid em̄ mali fecit. Gorra.  
Quasi diceret. nihil. Et idō  
iniquum est ip̄m condemna  
re. Nullam causam mortis.  
quare scz debeat mori. inue  
nio in eo. At illi tunc magis  
clamabant z instabant ma  
gnis vocibz postulātes. z in  
ualecebant voces eorum vt  
Lucas inquit. vt. s. quod iu  
ste et p̄ rationem obtinere  
non poterant. saltem obtine  
rent clamore. vt crucifigere

tur. i. morte vilissima. Ceru  
cis occideretur. Sic habet  
tis quō xp̄us de vno iudice  
ad alium fuit ductus. Et sic  
patet secundū p̄ncipale.

## Wantum

vero ad tertium.

Sciendum et no  
tandum de Ch̄risti flagella  
tione zc. Videns autem P̄  
latus q̄ nihil p̄ficeret. Gor  
ra. ad liberatōnem Ch̄risti.  
sed magis tumultus fieret.  
Lyra. populi. scz clamantis  
ad p̄teritum p̄seditōem sa  
cerdorum. accepta aqua la  
uit manus suas coram p̄lo  
dicens. Innocens ego sum  
a sanguine iusti hui⁹. Remi  
gius. Vos em̄ erat apud  
antiquos vt cum quis vellet  
ostendere se immunem esse  
ab aliquo crimine. accepta  
aqua lavaret suas man⁹ co  
ram populo. Ideo pylatus  
dixit. Innocens ego sum a  
sanguine. Gorra. id est. a s̄a  
guinis effusione. iusti hui⁹.  
vos videritis. Gorra. id est.  
vos videatis quid faciatio.  
vobis imputetur. non mihi  
Sed in hoc nō habuit rez

Reus enim fuit. qz cum esset  
iudez tenebat ex officio sua  
re iusticia. Vin<sup>o</sup> tñ peccauit  
qz iudei. Rō. qz iudei h̄ fece/  
rūt. ppter rancorē z odium. ipe  
sō h̄ fecit. ppter timorē cesarj  
z ob fauorē populi iudeorū  
Sequit. Audientes autēz  
iudei h̄ totum acceperūt su/  
per sedi. Sāguis ei<sup>9</sup>. Boi. i.  
culpa z pena effusioinis san/  
guinis eius veniat sup nos  
z sup filios nostros. Quasi  
nō credent es qz p h̄ peccato  
punirēt a deo. Hiero. Per/  
segerat vsqz bodie h̄ impca/  
tio. z sanguis xpī nō auferet  
ob eis. Nec ille. Audiēs ait  
Pylat<sup>9</sup> qz crimē sup se vellēt  
accipe. volens p pō iudaico  
placere fecit xp̄m innocentē  
dñm pginis filijz flagellari  
z illud i ipsiis iudeis ad libi/  
tum. Et ideo gentiles. s. ap/  
paritores p̄sidis. i. mīstrī Py/  
lati exuentes eum. qd z xp̄s  
spōte z libētissime p nob fecē  
Primo em̄ exuerūt eum ve/  
stimentis. s. veste alba q̄ euz  
Herodes induerat. quā ad  
huc indutā habebat. et etiā  
suis. z p̄cingerūt verisimilit̄  
cū lintheo. ita qz alias denu/  
datus pauprime et epilissi

me stetit corā ibidē existentibz.  
Secōdo ligauerūt eum  
durissime ad āndam colum  
nā quē rogasse debuerāt me/  
rito vt eos a peccatorz nexi/  
bus absoluisset. Tercio tan/  
tum verberauerunt domi/  
num regem eterne glorie fla/  
gellis qz de corpe eius p̄cio/  
sissimo sāguis su<sup>9</sup> rose<sup>9</sup> ema/  
nans. vt Hugo sup Lucam  
inqt. Et p totum corpus ei<sup>9</sup>  
fluens. vt Brigitta ait. Cor  
pusqz suū candidissimuz ru/  
bricans. vt bñs Ber. in p̄te  
plationibz dicit z yndiqz flu/  
ens in colūna cui alligatus  
fuit vsqz bodie sua vestigia  
derelinqt. Un Beda super  
Lucam ait. Qz colūna vsqz  
bodie cui xp̄s alligatus est.  
dominici cruor<sup>9</sup> vestigia cer/  
ta demonstrat. Et cōcordat  
magister in historia scolasti/  
ca. vbi dicit. Adhuc colūna  
cui alligatus fuit iesus vesti/  
gia cruoris ostēdit. Quins  
columnne maior pars fertur  
in ecclesia esse montis syon i  
Hierusalem Rome est in ec/  
clesia sancte Praxedis virgi/  
nis. Item Ch̄istus sic vul/  
nerabatur per totum suū sa/  
cratissimuz corp<sup>9</sup> qz a planta

pedis vsq; ad p̄tice nō inue-  
niebat i eo sanitas. vt beat<sup>us</sup>  
Ans. scribit in plāctu suo p̄-  
ginali. q; supraddebāt plagā  
sup plagaz. vt Ambro. dicit  
liuorē sup liuorē. vsq; tā ipsi  
q̄ inspectores fatigari iube-  
rēt eū a colūna solui. De hac  
grauissima flagellatiōe inq̄t  
etiā bt̄us Ber. O bone ihu  
quō diris p̄beribo ad statuā  
es duā. ⁊ circa ip̄az tā stric-  
tissime ligat⁹ q; sāguis tu⁹ de  
vnguibz tuis stillabat. Sic  
q; tā a tergo q̄ añ flagellat⁹.  
q; cur⁹ tua tenerrima nodis  
flagelloz cū carne ⁊ sanguie  
adherebat. ita vt a plāta pe-  
dis vsq; ad p̄tice nō esset i te  
sanitas. Nec ille. Sicut no-  
bilissim⁹ dñs sanguinē suū  
p̄ciosissimū flagell⁹ de corpe  
suo reuerēdissimo extractū  
demēter p nob effudit. de q̄  
Bonauē. in planctu suo ait.  
O cū q̄nta q̄ntitate putas il-  
lū sacratissimū sanguinē de  
p̄ciso corpe distillasse i terrā.  
q̄nto fremitu putas flagella-  
tū dulcissimū ih̄m. q̄ idcirco  
aduenerat vt nos a flagellis  
eternis liberaret. sic p̄pha d̄  
go dixit. Circūdederūt me  
virḡ mēdaces. sine cā flagell

cecidest me. Hāc aut flagel-  
latiōem disposuit Pylatus.  
fm Ebr̄ys. vt iudei saturati  
flagellis xp̄i cessarēt eū am-  
plius p̄seq. His aut penus i  
p̄ij iudei adhuc nō saturati. s;  
dixerūt mīstris Pylati. vt ei  
illuderēt tāq; regi q̄ regnare  
⁊ dñari veller. ⁊ nō possz. Et  
ideo induētes ei Pūmo an-  
tiquū purpureū indumētū  
in derisionē ⁊ pfusionē ⁊ cō-  
temptū. Scōo plectētes co-  
ronam. scz de spinis acutissi-  
mis quā imposuerūt capiti  
eius reuerēdissimo ⁊ tener-  
rimo. vicz irrisorie p dyade-  
mate regali v̄ regio. vt glo-  
sa dicit. Et volūt qdā q; hāc  
coronā spineaz sibi magnis  
lignis acriter impesserūt. Et  
d̄ illa corona fuisse de iūcis  
marinis q; sūt acutiores spi-  
nis n̄is hīc. pūgētes caput  
ei⁹ vsq; ad cerebrū. Et q̄ fm  
Berū. Caput illud diuinū  
pforauerūt ⁊ vsq; ad cerebrū  
teneritudinē puenērūt. Ter-  
tio dederūt ei sub sannarioie  
ac despectiue arū dinē i dex-  
tram eius p sceptro regali.  
Quarto genuflexo añ eū il-  
ludebāt ei di. Que rex iudeo-  
rū. q. d. O tu bō vilis et mi

fer vt qđ te regem fac. volui  
sti regnare et nō potes. ppter  
hāc irrisionē nō flectam<sup>9</sup> ho  
die genua cuz orat<sup>9</sup> p pfidis  
iudeis sic ad alias orōes. qz  
h̄ pcurauerunt cū gentibz. z  
h̄ cū eis forte dixerunt. Aue  
rex iudeoz. Quinto est ala/  
pizabāt. q̄ illusio magis fuit  
despectiua z penāl. Adoran  
tes. Albert<sup>9</sup>. falsa z irrisionia  
adoratione. vt deū. z salutā/  
tes vt regē. alapizauerūt vt  
satuū. Sexto expuebant in  
eū tanq̄ in psonā vilem. z cō  
temptibilē. Septimo acci/  
piebāt arūdinē de manu e<sup>9</sup>  
z pcutiebāt caput e<sup>9</sup>. Lyra.  
Et rōne p̄tēp<sup>9</sup>. z rōne dolo  
ris infligēdi. scz vt spine for  
tius capiti infingerētur Quia  
ex tali percussione scilicet ba  
culi arundinei. aculei coro  
ne intrabant caput eius z p  
fundius vulnerabant. Et h̄  
absq̄ dubio. multum lesiū  
fuit domino. Vnde verisi  
mile est q̄ tūc sanguis ex ca  
pite extractus largiter p ca  
put frontem genas et collū  
eius fluebat. Ita vt quasi le  
prosus apparebat. quia san  
guis et sputa eum leproso si  
milia faciebant. Cuz enī

mīlites scilicet gentiles tam  
pauperrime z miserabiliter  
eum tractassent. Pylat<sup>9</sup> que  
rens occasiones dimittendī  
dominū. Sed perfidi et im  
pīssimi iudei nec adhuc sa  
tīati. nec vllam ei misratio  
nē impendere volentes. sp̄s  
rauei clamabant. subaudi.  
sicut amentes et quasi furi  
bundi. et abundantia mali  
cie vocem ingeminando di  
centes vt ait Iohānes Tol  
le tolle. crucifige eum. Qua  
si dī. Non possumus videre  
euz. id circo aufer eum a no  
stro conspectu. z turpissima  
mortē condemna eū. Tunc  
enī temporis mors crucis  
erat ignominiosissima z tur  
pissima. Et breuiter loquen  
do tandem cum Pylat<sup>9</sup> ob  
duratos et obstinatos iu  
deos non poterat emollire.  
audientē q̄ confiterētur se  
imperatori romano subiec  
tos esse. tunc volens ipsis sa  
tisfacere dimisit eis Barra  
bam latronem. scz. ppter tem  
pus pascale. deditq̄ senten  
tiam crudelissimā. vt Iesus  
innocens crucifigeretur. et  
īgmīniosa p̄tēptibili ac tur  
pi morte latronūz morerē.

Unde et eadē hora duos latrones sūt ad mortē iudicauit et condemnauit. Ibi sciendum et notandū q̄ xp̄s in processu passiōis sue non ico hodie ductus fuit vt colligitur ex euāgelistis. Et si representāt fideles q̄ hac die ab hora matutina vsq; ad horam tertiā circueuntes visitāt nouē ecclesias. in memoriā q̄ xp̄us postq̄ captus fuit ductus est ad nouem loca. Et in qualibet istarū ductionū sp̄ singl̄ares penas et contumelias passus ē. Primo em̄ mox vt captus fuit et ligatus. duxerūt eū ad Annā primam. 2. y. i. pmo. Secūdo ab Anna ad Cayphā. Tercio a Caypha ad Pylatum. Quarto a Pylato ad Herodem. Quinto ab Herode reductus fuit ad Pylatū. Sexto milites duxerunt eum intro in atrium p̄torij vbi illuserunt ei et magna ac varia opprobria sibi fecerūt. Dat. tbei. xxvij. et Mar. xij. Septimo Pylatus duxit eum foras de p̄torio. induitq; veste purpurea et coronatū eū corona spinea Jo. xix. Octauo idem Pylatus duxit eū foras p̄torij ad locū q̄ dicitur lycostra

tos grece. I. ad locū iudicialē vbi sedet p̄ tribunali. i. in sede iudiciaria vel iudiciali. Nono duxerūt eum ad patibulum crucis. i. supplicij. Et ista ductio fuit exprobratio et penosior inter omnes. q̄ ducebat ad ignominiosā mortem. Sequit̄. Data igit̄ et placita sententia 3. Christum a Pylato vt crucifigeretur et occideret. suscipientes eum milites p̄sidis. Primo exuerūt eum purpura et rein duxerūt eum vestimentis suis. vt omnes eū melius cognoscerent in veste sua et maiorem verecundiā suscipet corā hominib; aspiciētib;. Secūdo i. posuerūt lignū crucis longū grossū et multū graue sup̄ hūeros suos delicatissimos vt portaret ip̄m ad locū vbi erat crucifigendus. vt ei⁹ cōtinua visione et portandi fatigatiōe grauaret tam interi⁹ q̄ exterius. Tercio associaueūt sibi duos p̄fatos latrones secū et damnatos q̄ cum eo ibant et ducebāt vt beatus Lucas inq̄r. Qd factū ē ei ad maiore p̄fusionē et despectum vt ex eorum societate ampli⁹ et fortius diffamaret̄



quasi esset latro. vel quasi peior  
esset illi. Quarto eduxit eum  
miserrime et publice cum ipso  
periovalde magis tanquam male  
factoris extra propriam civitatem  
in loco calvarie. sic dictum est. quod  
quod locus erat fœdus. horribiliter  
et horribilo horridus. ibidem ei ma  
lefici plectebant. canes atque  
alia morticina excoriabant  
Idem malus fetor fuit etiam christo  
domino specialis pena ac magis. tan  
tius penosior et lesivior quanto  
delicatiores et purior erat. quia  
delicatissimus et castissimus regi  
nis filius. Quito cum mansue  
tissimum et innocentissimum do  
minum sic præceptibile et confu  
sibile duceret de domo pyla  
ti per verba sancti hieronymi quasi male  
fici cum duobus latronibus et cru  
ce poderosa ad suam despec  
tissimam et amarissimam mortem  
multitudo maxima populo tam in  
deorum quam gentium cum sequebatur.  
Quidam flebant et plangebant  
suam innocentem mortem. Quidam  
insultabant et illudebant ei  
gauderes de passione et morte  
eius. Sed ipse dulcissimus et be  
nignissimus dominus. in hac vita  
graciter poderere crucis depres  
sus et ita fatigatus fuit. propter la  
bores et penas. propter flagellati

ones et coronationes. propter illusio  
nes et percussiones. propter multiplices  
et acerrimos cruciatus. Quis  
tota nocte et etiam de die usque  
ad illam horam sustinuit quod læto  
gradu incederet et crucem am  
plius portare non valeret. Depo  
suit eam ut haberet in quadam libro  
de vita christi. ut aliquantulum pau  
saret et respiraret. Tunc mini  
stri pylati bene videntes anga  
riam esse. id est coegerunt quandam noie  
simonem. id est gentile. virum robu  
stum venientem de villa. qui extra  
civitatem dicitur Borra occur  
rit eis eundo ad civitatem. ut  
portaret crucem pro ihm. Hoc  
fecerunt ut ostenderet eum esse  
homines fatigatum. et sic non crede  
ret dei filius. non fecerit ex mise  
ricordia ut christo copateretur. sed  
ex duricia ut citius crucifige  
ret. quia vitam eius multum odiebant.  
et mortem ipsius valde susteabant.  
Et ideo festinauerunt eum eo  
et noluerunt eius mortem differre.  
Et sic ait Berni. ipsum tanquam  
asinum impulerunt. quia timuere  
ne pylatus inquit revocaret. quia  
voluntatem dimittendi eum osten  
derat. Idem lignum crucis ita pro  
phanum reputabant ut nullus  
eorum portare nec tangere volu  
it. Sequibatur etiam multo devo

te mulieres q̄ etiā flebant et  
ppatiebāt ei. ac p̄ nimio do/  
lore pcutiebant pectora sua.  
vidētes dñm ita fatigatum  
crucē grādem ⁊ guē portare  
Et fm̄ Berū. i. p̄teplatōibō.  
m̄ xpī mestissima brā virgo  
Maria etiā int̄ illas erat et  
sustētabat ab eis q̄ se sustēta  
re nō valebat. Ibi p̄pēdēdū  
⁊ p̄siderādū extat vix eadez  
nō p̄passa sit ei. Absq̄ dubio  
ip̄a maximā cū eo p̄passiōez  
habuit. Hoc p̄t qd̄libet ma  
ternū cor ac q̄libet m̄ circa  
suū vnicū p̄pēdere ⁊ p̄sidera  
re filiū. Certe ip̄a vt b. Ber.  
dīc̄ exēplū doloris oībō amā  
tībō xpm̄ fuit. Et sic habet i  
qdā li. d̄ vita xpī. Quia vero  
mesta m̄ ⁊ merore p̄fecta p  
pter multitudinē ppli appropi  
quare filio suo carissimo nō  
poterat. nec eū videre. in it̄ p  
aliā viā breuiorez cū sociabo  
suis ⁊ Jobāne. vt alios p̄ce/  
dēs valeret eidē appropinq̄/  
re. Et cū eū obuiū h̄ēt cer/  
nēs cū tam miserabiliter vul  
neratū ⁊ sic oneratum ligno  
tam grādi qd̄ aī nō viderat  
⁊ sup̄ bñeros i mat̄ia lassitu  
dine baiularet. pene exans/  
mis facta ē. ⁊ valde debilita

ta. Intellige. ⁊ ita virgo desti  
tuta sic dī q̄ etiā i trā corru/  
erat. i. dēcliauerat. ⁊ p̄ angu  
stia nec ei p̄bū dare poterat.  
nec dñs sibi acceleratus ab  
his q̄ eū ducebāt. Credibī/  
le fm̄ Ber. in p̄teplatōibō. q̄  
ip̄a libēter portasset crucēz si  
potuiss̄. ⁊ q̄uis nō poss̄ tñ  
libēter accepiss̄ eā. Nulli aut̄  
credere licz q̄ brā p̄go impa  
tiēs fuerit aut rōne vel sensu  
puata. qz sp̄ in oī sua passiōe  
⁊ tristitia patientissima ⁊ dī  
seretissima erat. Attamē pie  
credit. q̄uis euāgeliste non  
expm̄it q̄ et maḡ et intima  
p̄passiōe multas lacrimas ex  
oculis p̄gincis p̄ delicatissi/  
mas genas suas fuderit. nā  
maternū ei⁹ cor nō poterat  
se p̄tinere. qn̄ filio suo dilec/  
tissimo cōpateret. Lugētibō  
p̄o ⁊ lamētātibō mulieribus  
dixit dñs. Filie hierl̄m no/  
lite flere sup̄ me s̄ sup̄ vos ip/  
sas flete ⁊ sup̄ filios v̄ros. qz  
veniet dies. i. obsidionis. in  
q̄bō dicāt. Bēte steriles q̄ non  
genuerūt. ⁊ v̄bera q̄ nō lacta  
uerūt. Quasi dī. Nolite fle  
re d̄ morte mea. qz scio q̄ re/  
furgam ⁊ morte mea corpa/  
li eternam mortē destruiam.

sed flet destructio em ciuita/  
ris vñ q̄ fundit̃? destruetur  
ppter peccatū qd ciues ei⁹. i. iu/  
dei opant in me. Ideo seq̃t.  
Tūc em̃ incipit dicere mō/  
tibo. cadite sup nos. Et colli/  
bus. coopite nos. Glosa. pte  
horrore miserie. scz hierl'm.  
z facie. hostēione furor̃ dñi  
Tanta em̃ fuit fames z mi/  
seria in hierusalem. xliij. anno  
post dñicam passionē. cū ro/  
mani pñcipes Tytus z Ve/  
spasianus ciuitatē hierusa/  
lem destruebāt. q̄ mulieres  
pprios filios comedebant.  
et q̄. xxx. iudei vendebant p  
vno denario. sicut p trigin/  
ta denarijs vendit̃ fuit chri/  
stus. Sequitur in Lu. quia  
si in viridi ligno hoc faciunt  
in arido quid fiet. Quasi dī.  
fm Hugonem sup Lucam  
vere debetis flere sup filios  
vestros. quia si ego qui sum  
viride lignum et fructuosus  
patior tam grauiā tormen/  
ta. ipsi patient longe grauiō/  
ra qui sunt lignū aridū z in/  
fructuosum. Sequitur tex.  
Et postq̃ venerunt in locū  
qui dī caluarie. dederūt ei vi/  
nū mirratū bibere. vt Bar/  
cus dicit. cū felle mixtum vt

Barth. inq̃t. Vbi notandū  
q̄ cum benignissimū dñm p  
totam ciuitatē publice cum  
iproprio valde magno edu/  
xissent. Et fm̃ qd dī. ascēdē/  
do x̃pus montem siue collē  
caluarie ad locum crucifixi/  
onis aliquāliter appropia/  
sent. tunc christ⁹ dñs modū  
cum quieuit cū cruce. z vidē/  
do locū vbi tam vilissimē et  
amarissimē p nobis crucifi/  
gēdus z occidendus venie/  
bat. fertur ad terrā cecidisse  
Vnde in signū huius testi/  
moniū dī q̄ ante portam ec/  
clesie sepulcri sancti. est qdā  
platea magna q̄ qñdam fuit  
extra ciuitatē hierl'm s; nūc  
est in ciuitate. In cui⁹ platee  
medio ostendit̃ loc⁹ vbi x̃pus  
portando crucem modicūz  
quieuit. et videndo locū cru/  
cis ad terram corruit. id est.  
declinauit. Et ibidem dēde/  
runt ei bibere vt p̃missum  
est amarissimū vinum. Hoc  
est vinum acidū cum mirra  
q̄ amarissima est. z felle mix/  
tum. et ysopo que est herba  
amara. circūposuerūt. sicut  
quidam doctores exponūt.  
Quod ideo fecerunt. vt idēz  
potus amari⁹ fieret. Nam

xps bñs potat<sup>r</sup> fuit talivino.  
 z añ crucifixionē z i crucifi-  
 xione q̄ qdē gemia potatio cō-  
 petit misterio ppe geminā p-  
 sonā q̄ peccaverat gustato li-  
 gno vitito. ex q̄ dānata. i. vi-  
 ta cēna puata erat hūani ge-  
 neris. pagario Et iō vt scōus  
 Adā. i. xps hūanū gen<sup>r</sup> redi-  
 meret. z vitā etnā sua pēiosa  
 passide z morte reparet pati  
 z mori voluit. Sequē textus  
 Et cū gustassz zē. Et dīc tex.  
 cū gustassz. i. os apposuissz. l.  
 parū d illo accepissz. vt 27.  
 dīc. noluit bibere. ppter duo  
 p<sup>r</sup>io vt oñderet iniquas ca-  
 lē potū ppinātū. Scōo vt si-  
 gnificaret velocitas resurre-  
 ctōis ip<sup>s</sup>. Vñ Bre. Gusta-  
 uit vīnū. s3 bibere noluit. q̄a  
 mors amaritudinē quā gu-  
 statur<sup>r</sup> erat momentaneā z a-  
 to i dulcedinē pvertēdā sig-  
 nificabat. qz tertia die resur-  
 rector<sup>r</sup> erat. Sic p3 tertium  
 pncipale quō xps flagellat<sup>r</sup>.  
 coronat<sup>r</sup>. illius z ad mortē  
 indicat<sup>r</sup> atqz pōnat<sup>r</sup> fuit et  
 educ<sup>r</sup>.

## **Quantum**

ad qrtū notādū q  
 seqt postea. scū dul-

cissim<sup>o</sup> dñs n<sup>r</sup> ih̄s xps ad ex-  
 probabilissimā mortē esset  
 duct<sup>r</sup>. z qñ ipm volebāt cru-  
 cifigere i loco caluarie expo-  
 liauerūt eū suis vestibz añ cru-  
 cē corā oī p<sup>p</sup>lo. vt vtro et fri-  
 gori nud<sup>o</sup> expōderet. qz frig<sup>o</sup>  
 erat. vt bñs euāgelista Jo.  
 dīc. z nudū cruc affigerent.  
 Et h accidit cū mag<sup>o</sup> dolore  
 vt Ber. inqt i ptemplatōibz  
 Qd p3 ex h cū alicui pān<sup>o</sup> cū  
 violētia extrahit de vulnere  
 q̄ forit i eo ppaq<sup>r</sup> ē qñ ex  
 h affligit. ita fuit cū dño no-  
 stro. qz vt dīc Ber. i p<sup>r</sup>empla-  
 tōibz q̄ vestz iteriorz adbere  
 bat ei forit. ppe sanguinez  
 flagellatōis. i. forit cōpacta  
 fuit i sanguineis vulncribz q̄  
 ex flagellatōe suscepit. Et iō  
 qñ exuebat oīa vulnera de  
 nouo sūt apta ita q̄ verisile  
 est. ei<sup>o</sup> pēiosuz sāguinē sup to-  
 tū ei<sup>o</sup> delectabilissimū corp<sup>o</sup>  
 cucurrisse. Et h valde antie  
 dolorē. z sic doluit p<sup>r</sup> q̄ i fla-  
 gellatōe. Q̄ntus dolor sic  
 Ber. in p<sup>r</sup>emplatōibz fuit ma-  
 trisctissime cū aspiceret ista.  
 Et vt Ber. et Anf. dicunt  
 q̄ m<sup>r</sup> ei<sup>o</sup> amātissima bñā pgo  
 Maria plēa anxietate vela-  
 men sine velū caput<sup>r</sup> sui acci-

plēs circūligauerūt lūbis ei⁹  
Vñ Bonanētura dīc. q̄ nu  
dus dīstet⁹ sit xp̄s i cruce ni  
si tātūmodo circūteat⁹ reni/  
bus sudario. Deinde cruce  
pata vt Berrū. dīc. milites. i.  
tortores mīstrī Pylatī gētī/  
les crucifixerūt eū. vt oēs euā  
geliste attestant. Albert⁹ sup  
Mar. cruculēter ⁊ atrociter  
Qualr at̄ s̄ factū fuerit euā  
geliste nō scribūt. s̄ q̄daz dī/  
cūt q̄ mīstrī Pylatī tortores  
arripuerūt innocentē dñm.  
⁊ nudū dire. sic q̄dā dīcūt. et  
signāter Bonauentura sup  
lignū crucis q̄d i tra iacuerat  
piecēt i modū pell̄ extende  
rūt Et p̄ talē modū vt dīcūt  
aliq̄ p̄us cū sic dīc. foramina i  
cruce fecerūt. p̄moq̄ vnā ma/  
nū cū clauo duro ac ferreo  
cruci affixerūt. Tūc humo/  
res vt Rico. d. 17. dīc. ad lo  
cū illū lesū cucurreūt. ⁊ sic  
nerui p̄sus illā p̄tez retracti  
fuerūt. Scōo cū aliā manū  
p̄clauare vellēt tūc brachiū  
xp̄i nō poterat aliud foramen  
in cruce attingere. eo q̄ secū  
dū foramē paratū nimis re  
mote a p̄mo foramine factū  
fuerat. Ob s̄ fune siue funi/  
bus ip̄m violent⁹ ⁊ fortit⁹ re

trapeit. vt manū illā ad locū  
foramis in ligno crucis lon/  
gū factū reducerēt. q̄ scō siles  
manū eidē clauū incusserūt  
Tertio cū pedib⁹ sili mō fe/  
cerūt. q̄ foramē infra pedes  
etiā nimis distabat. ita q̄ pe  
des xp̄i illō attingere nō po  
terāt. 3o funto eū trahēdo  
in tantū plōganēt vt pedes  
foramini coaptarent. ⁊ quia  
cruz arta erat vnū pedē sup  
aliū posuerūt. atq̄ magnū  
durū ferreūq̄ clauū p̄ am/  
bos pedes p̄cusserūt. Sic/  
q̄ innocentissim⁹ dñs diris/  
sime ⁊ amarissimē cruci affi/  
xus. Hoc est. cū clauis dur⁹  
grossis. ac ferreis. cutem. et  
carnē neruos ⁊ venas ⁊ cō/  
pages ossū dissipātib⁹ p̄cla  
uat⁹ fuit Quib⁹ eius dulcib⁹  
atq̄ sanct⁹ manib⁹ et pedib⁹  
p̄fossis. dīcūt de croce q̄ to  
tū ei⁹ sanctissimū corpus sic  
dextrosū ⁊ sinistrosū sur  
sum ⁊ deorsū distendebat  
vt oīa ossa ei⁹ valebāt nūcra  
ri. Ita cū adimpletū est q̄d  
sc̄ptū erat de eo p̄ p̄phaz i ei⁹  
p̄sona dīcētē. Fodēt man⁹  
meas ⁊ pedes meos. subau  
di p̄guissimā vulnerationē.  
dīnscrauerūt oīa ossa mea.

supple p crudelissimā suā ex/  
tensionē. qñ nud<sup>o</sup> atrociter ⁊  
valide expressus ⁊ extēsus ē i  
cruce. Ubi dīc glo. Prope  
describit h pēa crucis. ⁊ n̄ po  
terat meli<sup>o</sup> describi corpis ex  
tēsiō i lig. q̄ vt diceret. diu  
merauerūt oīa ossa mea. Di  
numerauit. .i. diuērabilia  
fecit. Ubi notandū fm Al  
bertū mag. q̄ i corpe hoīs s̄  
cc. ⁊ lxxv. ossa. circa q̄p s̄m/  
ctiōnē hō pari s̄r. Et iō cōsi/  
dera ⁊ ppede fidelis xpianē  
q̄nte amaritudis q̄ntiq̄ do  
lor? fuit h extēsiō ⁊ p̄clauatō  
xpī cū manibz ⁊ pedibz i cru  
ce. **¶** Dan<sup>o</sup> siqdē ⁊ pedes sūt  
loca mag<sup>o</sup> nervosa. ⁊ q̄nto lo  
cus mag<sup>o</sup> nervosus. tāto pl<sup>o</sup>  
dolorosus. p̄p̄ qd dīc. Tho  
mas in. iij. pte sum. q̄ mors  
p̄fixor i cruce ē acerbissima  
q̄ p̄figunt<sup>r</sup> in loc<sup>o</sup> nervosis.  
⁊ matie sensibilibz. .i. i maibz  
⁊ pedibz. ⁊ ipm pōd<sup>o</sup> corpis  
pēdēt<sup>r</sup> p̄tinue auge<sup>r</sup> dolorē.  
**¶** Decille. Sic etiā intelligen/  
dū ē de xpo q̄ ei<sup>o</sup> passio fuit  
maria ⁊ e<sup>o</sup> mors amarissima  
q̄ p̄fix<sup>o</sup> lesus atq̄ dire sancia  
tua fuit i loc<sup>o</sup> nervosis ⁊ pl<sup>o</sup>  
dolorosis. .i. in maibz et pedi  
bus. ⁊ q̄nt pōdas sui p̄ciosis

simi corpis in cruce pēdēt<sup>r</sup>  
p̄tinue e<sup>o</sup> penā dolorē ⁊ mar  
tirū augebat. Post h cū xps  
dñs ess<sup>o</sup> crucifig<sup>o</sup> cruce i tra  
iacēte. dīcūt qdaz ⁊ signāter  
Innocen. papa tert<sup>o</sup>. q̄ ele  
uauerūt crucē cū eo i subli/  
me ⁊ forāmini qd parauerāt  
et secauerāt in trūco mag<sup>o</sup> in  
qdā lapides scisso seu rupe de  
fossa fortissime isigēf. et bñ  
firmauef vt lignū crucis cū  
xpo suspenso cadere neq̄ret  
Et h forte respētat ecclīa i  
eo q̄ i die pasceus crux de/  
osculādo iacet a terra appo/  
diata De hac eleuatōe crucis  
cū xpo dīc Ebr<sup>o</sup>. Cū Jhs  
crucifig<sup>o</sup> leuaret<sup>r</sup>. ⁊ ipsa crux  
in cauatā rupē locaret<sup>r</sup>. tunc  
max<sup>o</sup> m<sup>o</sup> clamor diuersaz vo  
cum fientū ⁊ lerantiū audie  
bat. qdā insulātes derisēf  
qdā p̄o de passiōe luxēf. qdā  
ad cōfusiōis iḡminie dolorē  
ac dedecorē augmentū vide  
rūt innocentē agnū extra  
portā in loco punitōis scele  
ratōz affligi. Jta aut<sup>r</sup> eleua  
tio non dubiuz qñ maximē  
fuerit doloris. eo q̄ tunc la/  
cerabāt ⁊ renouabāt vulne  
ra manū ⁊ pedū et corpis  
xpī in cruce pendētis pōder

rositate. Tūc p̄fuso de m̄lbo  
ei⁹ ⁊ pedib⁹ sāguis abūdat⁹  
emanauit et p̄ crucez vsq; ad  
terrā p̄fluxit. atq; h̄isile est q̄  
nis euāgeliste nō scribūt. et  
vt q̄daz dicūt. q̄ maria h̄go  
appropiauit cruci ⁊ iuxta cru  
cē stetit. q̄ vest⁹ ei⁹ de sangui  
ne xp̄i p̄persa fuit. Q̄d do  
loris tūc senserit cor eius de  
gloſe h̄ginis marie. audiēs  
malleoz p̄cussiones. videntēz  
corp⁹ filij sui cum tam alta  
cruce erecto. ⁊ suscipiēs fi  
lij sui p̄ciosissimi sāguis fluē  
tiū gustaz vndas sup̄vestes  
suas. Virū q̄ vna aspicere  
⁊ cōpetenter vti rōne potat.  
S; nō potuiss; si dei h̄ nō  
sustētaſſet eā ⁊ roborass;. ⁊ si  
nō coguiſſet maxiaz vtilita  
tē inde toti generi hūano p  
uenientē. Respiciēte ⁊ videte  
p̄cōztes vexillū illū xp̄ianoz.  
Q̄d hodie eleuatū ē i alta cru  
ce. Iste est agn⁹ v̄re q̄ hodie  
aſſat⁹ est in veru crucē. Iste est  
thesaur⁹ q̄ hodie effusus ē p  
redēptōe pctōz. Iste sūt fene  
stre celi q̄ hodie apte se iſta ē  
scala q̄ ducit ad paradī. Ista  
ē arbor florida q̄ lenificat cre  
aturas. Iſtā plātate i medio  
cordiū v̄ioz. h̄ est v̄is cor

dib⁹ ⁊ mentib⁹ studioſe ⁊ de  
uote imp̄mire ſepi⁹ meditan  
do ⁊ recogitando q̄mō mirā  
ſim⁹ dñs xp̄s ihs p̄ n̄ſa ſala  
te cruci dīre ⁊ amare m̄lbo  
⁊ pedib⁹ affictus est. ⁊ ita atro  
citer atq; fortiter expaſſus et  
extr̄sus. vt nullū m̄b⁹ i cer  
to loco remaneret. ⁊ p̄tes ſa  
cri corp⁹ adeo diſtraxit et  
diſtente ſunt vt oīa oſſa ſua  
dīnū crari poſſent. ⁊ ſic con  
gustat⁹ vndiq; q̄ ſe mouere  
non poſſet niſi in capite. In  
illo ei tpe ſtebilit. ſpacioſa la  
titudine t̄re ſibi defecerat. ita  
vt nō h̄icet vbi caput ſuū mī  
ſer̄s ſeſſū reclīnaret ⁊ appo  
diaret. ſ; inclinātū depende  
bat. dāni ferreī ſuſtētabant  
grauē pōd⁹ toti⁹ ſc̄iſſimi cor  
por⁹ ei⁹. ⁊ aſpitās ligni crucē  
dorsū flagellatū affligebat.  
Et ſic nulla p̄ corp⁹ ſui v  
nocētīſſimū. dolore ⁊ penali  
tate carebat. Tribuſq; hor⁹  
vinct⁹ in cruce dolores ma  
ximos et acerrimos tolera  
bat et vltra q̄ dici vel cogi  
tari poſſit affligebat. Ipſe  
enim habuit viuaciſſimum  
ſpirītū et paſſiōis ⁊ in cōmo  
ditatis p̄ceptiſſimū. ⁊ iō ma  
xime voluit. Attendite igi

et videte cum quanto dolore dominus  
stabat in cruce et non teneat se in  
finitio suo stare. Et dicitur quod  
tuorum euangeliste quod cum eo cruci  
fixerunt alios duos. scilicet latrones.  
vnum a dextris et alium a sinistris  
medium autem inter eos. ut Iohannes scribit.  
Hoc autem ad incitandum deos iudeo  
rum factum est ei ad ingeminandum et op  
probrium. ut eorum societate ista  
maretur. quia capitaneus eorum fue  
rit et ipse steris totum humani  
generis saluator. Erecta autem  
cruce cum domino. dominus non intime  
re et amare flere cepit pro totius hu  
mani generis redemptione. et cum  
magna deuotione orare. ora  
uitque pro suis inimicis dicens. Pater  
ignosce illis. quia nesciunt quid  
faciunt. Et hoc fuit primum verbum  
de seipso per beatus quod dixit in cruce  
Et quis non sit scriptum in eu  
angelio christum lacrimasse in cruce  
condidit terram et probatur per dictum apostoli  
Hebreorum. v. Qui cum lacrimis  
offerens. gloria. Luce. scilicet. corpus su  
um. cum precibus in cruce exaudi  
tus est pro sua reuerentia. Glo  
ria. Bozre. id est. pro reuerentia passi  
onis sue. eo. scilicet. quod ex sola cari  
tate sine peccato passus est. Sequitur.  
Pylatus autem scripsit. Ihesus scri  
bi in quodam tabula talis titulum  
Iesus nazarenus rex iudeorum

Quasi dicit. Ihesus crucifixus est. quod  
rex est iudeorum. Hanc tabulam  
fecit affigi cruci ut appareret  
super caput christi. Quam scripturam  
multi legerunt iudeorum. quia pro  
hierusalem erat locus ubi cruci  
fixus est dominus. Et erat scriptum  
hebraice. grece. et latine. Di  
cebatur ergo Pylato iudei. Noli  
scribere. rex iudeorum. sed quia  
ipse dixit. rex sum iudeorum  
Respondit pylatus. Quod scripsi scripsi.  
Quasi dicit. Id quod scripsi non mu  
tabo. Multos ergo. id est. gentiles  
ministri pilati. cum crucifixissent  
eum acceperunt vestimenta eius. et  
fecerunt quatuor partes. unicuique  
quod militi vnum dederunt. quod quatu  
or fuerunt. Tunicam autem incolumes  
quam beatus david pro sibi fecerat  
Que ut dicit Gregorius inueni  
te cum eo creuerat. non diuise  
runt. sed sortiti sunt cuius esset. ut  
adimpleret scripturam dicens. Par  
titi sunt sibi vestimenta mea. et  
super vestem meam miserunt sortem.  
Et per hanc tunicam indiui  
sam secundum Ieremiam. intelligitur di  
uinitas. quod per totam passionem il  
lesa permansit. Item cum do  
minus penderet in cruce per  
fidi iudei illudentes ei dicens.  
Alios saluos fecit. et seipsum  
non potest saluum facere



Si rex isrl' est. descēdat nūc  
de cruce. ⁊ credim⁹ ei. Simi  
liter p̄tereuntes blasphema  
bant eū dī. Si fili⁹ dei es de  
scende nūc de cruce. Itēz la  
tro q̄ erat a sinistr⁹ sicut fue  
rat mal⁹ vīta. sic malicie sue  
non obli⁹ in morte blasphe  
mauit xpm dicēs. Si tu es  
xps. saluū fac teipsum ⁊ nos  
Sed alter q̄ erat a dextera  
increpauit eum dī. Neq; tu  
times deū cum sis nobiscū  
ꝓdemnat⁹ ad mortem. Nos  
quidem iuste. qz digna facies  
recipim⁹. i. talem mortēz bñ  
meruim⁹. hic vero non. quia  
nihil mali fecit Et cōuersus  
ad dñm ihm dixit. Memē  
to mei dñe dum veneris ī re  
gnum tuum. Tunc Ebrist⁹  
respondit dicens. Amen dī  
co tibi. hodie mecum eris ī pa  
radiso. Hoc fuit secundum  
verbū de septem verbis xpi  
ī cruce Hoc est dicere. post  
mortem nostrā anīa tua erit  
mecum vbicūq; ero. et videbit  
diuinitatē meā qd est esse in  
paradiso. Stabāt at iuxta  
cruceꝝ ihu mīr es ⁊ soror ma  
tris eius Maria cleopbe. et  
Maria magdalene. ⁊ mīr si  
lioz zebedei. q. s. etiam erat

Maria p̄ginis soror. et mīr  
Jobānis ⁊ Jacobi maior⁹.  
Ubi notandū fm doctores  
q̄ mīr xpi virgo beata stabat  
iuxta crucē tāq; cōsideratric  
doloris xpi. vt sibi cōpatere  
tur. Imo etiam tantū vl' ma  
gis passa est ibi q̄ aliquis ī  
morte corporali. vt Bernard⁹  
dicit. Secundo vt se sponte  
exhiberet ⁊ paratā mori cum  
filio p̄ salute filioꝝ peccato  
rū. vt dīl Ambro. sup Lucā  
Tertio vt fidelissima cōpe  
ctatric redemptōis pctōꝝ a  
dyabolo. peccato. ⁊ inferno.  
Quarta em̄ de reparatōe. sed  
ex materno ꝓpassiōe sensua  
litas eius fuit afflicta. Deli  
berate em̄ voluit xpm pati  
fm portioneꝝ supiorē. qz sci  
uit hoc deus velle. sz fm sen  
sualitatē tristabat. Cūq; do  
minus vidisset matrem eius  
humilem ⁊ dilectā. ⁊ discipu  
lum scz Jobannem queꝝ dī  
ligebat. dīc matri sue. Vu  
lier. non mater. qz plus eā le  
uisset. Ecce filius tuus. Pre  
sens erat ⁊ Jobānes cui ait  
Ecce mater tua. Hoc fuit  
tertium verbum de septem  
verbis que Ebristus domi  
nus dixit in cruce Ecce in dē

filius tuus. Quasi diceret. Corporaliter per mortem a te recedo. et ideo ad solaciū tuum tibi alium filium derelinquo. vnde de eo ita confidas sic de filio. Vñ Bern. Verum tunc Marię aniaz gladius pertrāsinit. Gladi⁹ id est. ille sermo. Ecce filius tuus. O qualis cōmutatio Iohannes pro Iesu citra/ dicitur. seruus pro domino. discipulus pro magistro. fili⁹ iudei pro filio dei. purus homo p deo vero. Decille. Dic speciali cordis deuotione ⁊ compassione mēditemur et pensemus quantus fuerit dolor compassio/ nis filij ad matrem sibi compatiētem. quantus amor filij ad matrem tam cordialiter eam discipulo commēdantis. et qualiter in illa cōmendatione cor virginēum acriebatur. cum ei pro filio suo quī erat totum gaudiū suū. tota delectatio ac vita sua. et solaciū alienis dabatur. Quāuis beatus Iohānes sat⁹ bonus fuerit. tamē valde incomparabilis cōmutatio fuit. Sequit. Deinde dicit discipulo. Ecce ma

ter tua. Quasi diceret. Assiste ei. bona eaz sicut filius matrem. Stans autem dominus in cruce faciem sūus occidentem tenebat. sed mater et Iohānes versus oriētem ad Ebristi faciem respicientēs. iugiter lachrymas fundebant. Et sicut dicit Hugo de sancto victore. ex hoc loco vbi dicitur. Ecce mater tua. intelligitur q virgo beata non solū Iohanni in matrem traditur. imo toti ecclesie. vniuersisq peccatoribus ī matrem assignatur. Decille. Sequitur. Et ex illa hora accepit eam. scz Mariam Iohannes in suam. subaudivi procurationem et custodiam. Sequitur. Domino autē crucifixo. vt refert beatus Lucas. erat fere hora sexta. et tenebre scilicet sup naturales facte sunt sup vniuersam terram vsq ad horam nonam. et sol obscuratus est. id est. lucis sue radi⁹s retraxit et occultauit. ne videret impiorum facinora vt dicit Ebrystom⁹. Non enim poterat creatura scilicet insensibilis ferre iniuriā creatori. Sequitur. Et

circa horam nonam exclama-  
uit voce magna dicens. Veli  
bellam azabarbani. hoc est  
Deus meus deus meus. vt  
quid dereliquisti me. Hoc  
fuit quartum verbum de se-  
ptem verbis que Christus  
protulit in cruce. Et dixit si-  
gnanter bis. deus meus. de-  
us meus. propter duplicem  
naturam in eo existentē. hoc  
est. deus meus cuius sum fi-  
lius per naturam inquantū  
deus. Deus meus cui<sup>9</sup> sum  
filius per vnionis gratiam.  
inquantum homo. vt quid.  
id est. quomodo vel quare  
dereliquisti me. Nec dicebat  
Christus inquantūz homo  
nichil de deo patre conque-  
rens. sed solum sue excessiue  
anxie horrendę maxime et  
amarissime passiōis magni-  
tudinem expmēs. Quasi dī.  
fm humanitatez. Deus me-  
us. id est. pater meus. viderē  
me quasi dereliquisse qui dī  
misiisti me in manibus occi-  
dentium. et tot penis atq; ca-  
lamitatibz me exposuisti. vt  
non sit dolor super dolorēz  
meum. Et volunt quidam  
doctores qd Christus Iesus

infra istas tenebras incepit  
orare hunc psalmūz. Deus  
deus meus respice in me. vñ  
q; ad illum versiculum. In  
manus tuas dñe cōmendo  
spīm meum. Et est valde vñ-  
le et salubre legere illos decē  
psalmos quos in cruce chri-  
stus orauit. Sequitur. Qui-  
dam autem illic stantes. sci-  
licet romani vt dicit Hiero-  
nimus. et audientes dicebāt  
Ecce Deliam vocat iste. nō  
intelligentes hebraicū. Vi-  
deamus an veniat Delias  
liberans eum. Postea sci-  
ens Iesus quia omnia con-  
summata sunt. Glosa ordi-  
naria. Omnia que oportet  
fieri antequā acciperet  
acetum et traderet spiritūz.  
vt hec etiam scriptura con-  
summaret. In siti mea pora-  
uerūt me aceto. dicit Sicia.  
Et hoc fuit quintum ver-  
bum de septem verbis que  
Christus Iesus protulit in  
cruce. Siciebat quidem du-  
pliciter. spiritualiter scilicet  
et corporaliter. Spūaliter  
siciebat salutem hūani gene-  
ris. Corporaliter pō. ppe maxi-  
mā passionem et afflictionēz

quā sustinuit. Tantū enim ut  
dicit Rico. de 2<sup>a</sup> laborauit  
et de sanguine emisit. q<sup>uo</sup>  
corp<sup>us</sup> eius erat desiccatum et  
adustum. et ppter h<sup>oc</sup> supra mo-  
dum sitiuit. et talis sitis in q<sup>ui</sup>  
est maximū tormentū. Acta  
men adhuc mag<sup>is</sup> sitiuit no-  
stram salutē. Id ait Sicio.

- Et statim accurrens vnus ac-  
cepta spongia impleuit eam  
aceto. et circumponens yso-  
p<sup>us</sup> q<sup>ui</sup> est herba amara. ut amari-  
or fieret. cum arū dine obcu-  
lit ori eius. Cū igitur accepisset  
id est. gustasset ih<sup>esu</sup>s acetū di-  
xit. Consummatū est. Hoc  
erat sextū s<sup>er</sup>u. Consumma-  
tū. i. postq<sup>uam</sup> celoz rex et domi-  
nus omniū. gustauit acetū  
seu mirratum vinū. id est. cū  
mirra q<sup>ue</sup> amarissima est et fel-  
le mixtum. dixit Consumma-  
tum est. i. pfectum et ppletū  
est testimoniū scripture de  
me. Dedit in escā meā fel. et  
in siti mea potauit me ace-  
to. Et postq<sup>uam</sup> omnis scripture q<sup>ue</sup>  
de xpī natiuitate. puerfatiōe.  
et vira. p<sup>re</sup>dicatiōe et passione.  
cōplete sunt. dicit Consumma-  
tum est. scz opus redemptio-  
nis hūane p septuaginta s<sup>er</sup>uū/  
ciatū. q. d. Consummatū est

opus obedientie mee quod  
assumpsi. Consummatū est  
opus totius passionis mee.  
q<sup>ui</sup> tot et tātas penas dolores  
et martiria sustinui. q<sup>uo</sup> et vita  
mea. i. corp<sup>alis</sup> iā psumma-  
ta est. Ergo pater mi. tibi h<sup>oc</sup>  
scilicet tormenta martiria et  
mortem offero p hūani ge-  
neris salute. et tu ea suscipe  
paterna pietate. Nec autē  
passio sacratissima et dignis-  
sima et mors nobilissima ac  
preciosissima domini nostri  
Iesu christi fuit maxime me-  
ritoria inquantū a rōne de-  
liberatus erat. maxime acce-  
ptata ppter salutem et libera-  
tem hūani generis. Sequi-  
tur. Cum igitur dixit Consumma-  
tum est. Tūc iterum clama-  
uit voce magna dicēs Pater  
in manus tuas commendo  
sp<sup>iritu</sup>m meū. Hoc fuit septimū  
et vltimū verbum. Et hoc  
dicto. inclinato capite tradi-  
dit sp<sup>iritu</sup>m. Dic q<sup>ui</sup>libet dicat do-  
minice expirationi vnus pa-  
ter noster. cum grā actione  
Vbi notandum s<sup>ecundum</sup> Alber-  
tū magnum q<sup>uo</sup> Christus a  
natiuitate sua habuit trigin-  
ta annos et tres menses  
q<sup>uoniam</sup> in cruce obiit. Et in v<sup>er</sup>

cesima q̄nta die marcū pass⁹  
fuit i meridie. h̄ est in die an  
nūciatōis br̄e Marie s̄gis  
i q̄ xp̄s p̄cep̄t ē. eadē die cla  
p̄lo tpe p̄dicto passus ē. Al  
ter⁹ sciēdū q̄ int̄ oēs penas  
passiōis xp̄i ista p̄ea mortis  
fuit acerbissima. q̄ int̄ oīa  
terribilia terribilissim⁹ est  
mors. Et Ber. dic̄ q̄ vltima  
separatio aīe ⁊ corp̄is ē sup̄mū  
dolor⁹. Et h̄ ē s̄m Dama. l. p.  
p̄ inellatōz aīe ad corp⁹. Et  
fuit sp̄ialis rō in xp̄o de tali  
aīa ⁊ tali corp̄e cui vtriq̄ di  
uinitas vnica fuit in vnitate  
suppositi. vñ oportuit q̄ illa  
separatio ess̄z mat̄ie p̄eal. Itē  
h̄ patet ex similitate morien  
tiū mēbroz. q̄ vt dicūt do  
ctores in xp̄o aīa sepabat ab  
oībo mēbris. nō gr̄e p̄ gr̄e rēli  
quēdo. quēdammod⁹ i p̄libo  
p̄tingit. q̄ pedes p̄mo mori  
unt. deinde alia mēbra. S̄z  
i xp̄o man⁹. pedes. cor. oīaq̄  
exteriora mēbra atq̄ totum  
corp⁹ s̄m moriebāt. Nec fuit  
valde dura mors et amara.  
Nā vt dic̄ s̄ctūs Tho. in. iij.  
pte summe. q. xlvij. ar. ij. Vt  
xp̄s offideret q̄ passio illata  
p̄ violētiā ei⁹ aīa ⁊ nō eripie  
bat. nāq̄z corp̄alē i ei⁹ vigor

re ⁊ fortitudie p̄stauit vsq̄  
ad extremū. vt etiam i extre  
mis pos̄t voce maḡ clamar  
ret. q̄d int̄ alia mirac̄a mori  
t⁹ ei⁹ p̄pural. Et q̄bo p̄bab̄  
l̄ē pate p̄t q̄ mors ei⁹ fuit a  
cerbissima. id est. durissima ⁊  
amarissima mors q̄ vnq̄ ali  
q̄s hoīm passus est aut pati  
p̄ i a p̄fici vita. Sed q̄. Cla  
mate igit̄ dñs ⁊ moriente iux  
tate. hac lugub̄i xp̄i voce  
p̄renuit tra. q̄i nō valēs fer  
re dñm s̄m p̄dentē. ⁊ nō po  
tēs sufficere xp̄i mortē. Et pe  
tre scisse sūt i signū q̄ corda  
q̄ntūcūq̄ dura deberēt p̄pa  
ti xp̄o moriētī. Et monumē  
ta apta sūt. ad denotandū q̄  
f̄surrectiō xp̄i ⁊ alioz cū ip̄o  
resurgētū. p̄p̄nā erat. ⁊ i sig  
nū resurrectiōis fute. Atq̄  
velū tēpli etiā sciss⁹ ē. vt p̄ h̄  
figuraret̄ impletā eē s̄tatez  
q̄ in figur̄ latebat. et celum  
aptū q̄d añ claus⁹ erat. Et  
m̄lta corpa s̄ctōz q̄ dormie  
rūt nō añ xp̄m s̄z cū xp̄o sur  
reper̄t. Vñ Hiero⁹. gl̄iosus  
Dñs xp̄s mortu⁹ fuit tūc m̄l  
ta monumēta apta fuerūt. sic  
q̄ corpa mortuoz p̄videbant̄  
iacētia in sepulcr̄. nō tñ ad  
huc surreper̄t. s̄z postq̄ xp̄s

surrexit tūc pmo surrexerūt  
Dec ille. Et dē i rex. q̄ exēu/  
tes de monumētis p̄ resurre/  
ctionē ei⁹ venerūt in scāz ei⁹  
iustit. s. hierlem. ⁊ apparuerūt  
mulez. Dec igit magnitudo  
signor. siḡvt crucifixū dñm  
suū celū ⁊ terra et oīa q̄ i eis  
sunt demonstratē. Q̄ntum  
pia m̄ ei⁹ tūc dolebat qñ h̄  
fieri videbat. Vñ Aug⁹. Co  
gitare libet qñ⁹ dolor tunc  
fuerit matri cū sic dolebant  
q̄ insensibilia erāt. nō ligua  
loq̄. nec mens cogitare vale  
bit q̄nto dolore tūc tenebat  
aīa marie. Seq̄t. Lēturio ⁊  
q̄ cū eo erāt rīso terremoto  
tūmēt valde dī. Vēre fili⁹  
dei fuit iste. O hō cor tuum  
omī lapidū duricia durior.  
si hodie nō p̄paterz libatorz  
⁊ saluatorz tuo Et d̄ q̄libz ta  
li p̄q̄rif bñs Hiero. dī. Oīa  
creata x̄po mortēti p̄patitur  
sol obscurat. terra mouetur  
petre scindūf. velū tēpli di/  
uidit. sepulcra aperiūf. ⁊ sol⁹  
miser hō nō p̄pant redēpto  
ri suo. Idcirco cōpatiamur  
ei atq; regratiemur. et p̄nīaz  
agam⁹. Nīa ei⁹ p̄cā sūt cā sue  
acerrime passiōis q̄ patien/  
tissime ⁊ inocētissime p nob

tolerauit Mortuo igit dñō  
in cruce. milites vtriusq; la/  
trōis fregit crura. Ad istm  
āt cū puenissent vt viderūt  
eū s̄a mortuū. nō fregit ei⁹  
crura. s. vñ militū Longin⁹  
noīe tunc ips⁹ ⁊ sup̄to. postea  
p̄o p̄uersus ⁊ martyr factus  
lat⁹ eius lācea aperuit. ⁊ gra  
ue sep̄ grāde vuln⁹ i lat⁹ suū  
scissimum dext̄ intulit Et  
stīnno etīnīt sanguis et aq̄.  
miraculose ad n̄fāz redēpti/  
onē. qz vt dīc Cr̄s. Contra  
nasaz est vt d̄ corpe mortuo  
fluat sanguis. Itē nec de ali  
quo mortuo aqua pura solz  
emanare. Signat aut ap̄rio  
lateralis apertionē regnī per  
mortē x̄pi. Vñ euāgelista vt  
inqt Aug⁹. signāter dīc ape/  
ruit. et nō dicit. vulnerauit. ap̄rio  
vt innuat q̄ ibi q̄dammodo  
hostiū vīc ap̄tū est. qz inde  
sacramēta ecclē emanauit.  
sine q̄to ad veraz vitā nō in/  
tratur. Sanguis q̄ de latere  
exiit significat recōciliatōem  
⁊ redēptōez n̄fāz p sanguīez  
factam. Aqua p̄o significat  
baptisū. p quē a p̄cīs no/  
stris mīsdamur. q̄ h̄z suū effe.  
ctū cum sanguīe x̄pi. qz sicū  
sanguis x̄pi p suū meritū la/

17  
nūc nos a peccatis. ita baptis-  
mū. Et ideo sanguis verus et aqua  
vera et pura ut dicitur quidam glossa  
coram sup. Job. et Rico. de lyra  
sūt de lacte et exierunt. Item nota  
dū per reuelationes Beate  
et punctura lactis in cor pene-  
trauit et sanguis. et mixtus fuit et non  
statim crepuit. si deus non sustine-  
tasset et roborasset per crucem  
patientie. vel si non scivisset mū-  
dū per passionem filii redimen-  
dū. Quia tanta fuit charitas  
quā ipsa habuit ad humanū  
genus et eo patienter sustinuit  
passionem. licet de se marie do-  
luit. Ipse erat sibi quasi cor suū  
Hoc est. quasi cor christi lactea fuit  
vulneratū. tantū doluit ac si  
per punctum cor suū transiret fuis-  
set. Considera nūc quanta fuit  
malicia iudeorum. qui adhuc non  
fuerunt saturati penis et op-  
probriis christi in vita et post mortu-  
um. Sed et in terra. Eū autem  
seco factū esset. vixit quā venit  
hora vespertina quidam vir qui erat  
nobilis. qui dicebatur ioseph. et  
erat discipulus christi occultus.  
Ivit ad Pilatum et petiit ut  
tolleret corpus Iesu christi  
qui mortuus fuerat in cruce.  
Et quando Pilatus percer-

to cognovit quod Christus erat  
mortuus. et quia Ioseph erat  
nobilis sibique familiaris et  
notus fuisse sibi corpus red-  
di. Et accepto corpore Ioseph  
et Nicodemus ad crucem non ad  
Pilatum. inquit quidam glossator  
sup. Job. quia forte non sic  
notus erat ei. Et acceperunt  
scilicet Ioseph et Nicodemus cor-  
pus christi. dicit Gregorius. quod mater  
depositū corpus blande tan-  
gebat et cum lacrimis oscu-  
labatur. Et involuerunt. id est liga-  
verunt honorifice cum aroma-  
tibus qui paraverunt et posuerunt  
illud in monumento quodam  
novo lapideo. in quo nondū  
quisquam posui fuerat. Et ad-  
voluit Ioseph saxum mag-  
num ad hostium monumē-  
ti. et abiit Bozza. ne possit de-  
ci per violentiam ablatum. si-  
ne auxilio enim plurium seu  
multorum non posset sic clau-  
sum aperiri. Sic patet quā-  
tum principale quomodo  
Christus dominus noster  
crucifixus. mortuus. ac de  
cruce depositus est et postea  
sepultus. Fuit autem ista se-  
pultura Iesu Christi obui-  
niēter facta triplici de causa

Primo ad cōprobāddū .vī. in  
q̄t sc̄tū Thō. q̄ x̄ps se fuit  
mortu⁹. Ad em̄ aliq̄s ī sepul  
cro ponit nisi q̄n iā ē p̄tate  
morti p̄stat. Secōdo ueniēs  
fuit x̄pm sepeliri. d. s. Thō.  
q̄ p̄ b̄ q̄ x̄ps resurrexit ē se/  
pulcro dat spes resurgendi  
p̄ ip̄m his q̄ sūt ī sepulcro.  
Fuit etiā tertio cōueniēs  
x̄pm sepeliri ad exēplū eorū  
q̄ p̄ mortē x̄pi sp̄ualr̄ mortū  
turperis. q̄. s. abscondit a cō/  
turbatiōe hoīm. i. nō patiūt  
hūanā cōturbatiōez. p̄p̄t pacē  
z detez quā h̄nt ī suis p̄sciē  
tijs. q̄ tales pacificū z detū  
animū h̄nt. Et ē talibz dicūt  
Sap. iij. Illi aut̄ sūt ī pace.  
Glosa mentali p̄perue det̄.  
n̄t ī spe. tandem ī re. Ad  
quaz nos merito passionis  
dñi n̄ri Jhu x̄pi p̄ducit de⁹  
oipotēs p̄r z fili⁹ z sp̄ū sct̄is.  
tres p̄sone et vn⁹ ver⁹ de⁹. q̄  
sine fine uiuit z regit Amen.

Sermones tres d̄ passio  
ne dñi finit. Imp̄ssli Argē  
tīe. Anno dñi. M. cccc. xc. vi.  
Finiri q̄nta feria post festū  
sanctę Dorothę.







Anselmi deuotissimi de  
passione Iesu christi querē/  
tia. ⁊ gloriosissime beā Ma/  
rie pginis respondens. dya/  
logus incipit feliciter.

## Eatus

**b** Anselmus p  
singla ques/  
uit passionez  
Iesu Christi  
⁊ beata Ma/  
ria respondit per singula.

Quesiuit ergo sic primo  
Anselmus. Dic domina ca/  
rissima quale fuit incitū pas/  
sionis filij tui. Rndit maria.  
Quando filius meus cena/  
uit cum discipulis suis. sur/  
rexit Judas. pnceps sacer/  
dotum adit. ⁊ filiū meū p  
triginta argenteis vendidit.

Anselmus. Quales fue/  
runt denarij. Maria. Des/  
mabelite. pro quibus etiam  
Ioseph venditus fuit ante  
quattuor milia annoꝝ. ⁊ be/  
reditaria successione deuo/  
luti sūt ad illos indeos qui  
emerūt filiū meū. ⁊ vnusq;  
deceꝝ denarios valuit vsua/  
les. Judas po ita auar⁹ fuit  
qū vidit deū q cū p eis ven

didit. ⁊ tñ christus el sepe p/  
dicit. sed ille per se hoc non  
emendauit Anselmus.  
Fuisi tunc cum filio et di/  
scipulis. Maria. Non. sed  
scias q filius meus cenaue/  
rat et pedes discipulorū la/  
uerat. ⁊ corpus suū ⁊ sangui/  
nem dederat discipulis su/  
is. ⁊ dulciter eis pdicauerat  
Et iudas pōtiffices adierat  
Fili⁹ meus de monte syon  
cū discipulis p portā ad na/  
tatoriam syloe vbi erat hor/  
tus quem introiuit. et disci/  
pulis dormientibz ascendit  
ad pedē montis oliueti qn/  
tum ad iacrum lapidis a di/  
scipulis et orauit patres suū  
sic. Exaudi me domine qm  
benigna ē misericordia tua  
fm multitudinez miseratio/  
nū tuaz respice i me. Et ne  
auertas faciem tuā a puero  
tuo. qm tribuloꝝ velocit ex/  
audi me. Incēde anie mee ⁊  
libera eā. ppter inimicos me/  
os eripe me. Anf. Quare  
adorauit. Maria. ppter tres  
rōnes. Primā q delicate  
nutritus est. reputē fili⁹ vir/  
ginis et de stirpe regia nat⁹.  
Sed qz magis dolent nobi/  
les cū ledunt ignobiles.

Secunda q: tanta angustia  
eū inuasit q: guttas sangui/  
neas sudauit de toto corpe  
suo q: de<sup>o</sup> fuit q: oia q: pati  
debuit psciuit. viz: conspu/  
sionē flagellatōem. blasphemias.  
crucifigiones. Et sic  
hmoī. Licet em fur sciat q:  
mori debeat. tū nescit quo/  
modo mors sapit. nisi qñ fu/  
nis collū stringit. Fil<sup>o</sup> me<sup>o</sup>  
oia psciuit tāq: de<sup>o</sup> 2 homo.  
Tertia quia psciuit quia in  
dei nō deberent ei<sup>o</sup> misereri.  
Et qñ sic orauit. P<sup>o</sup> si possi/  
bile est trāseat a me calix iste  
Verū tamen zē. Angel<sup>o</sup> dñi  
apparuit ei pfortās eū et di/  
xit. Cōstans esto. mō genus  
humānū redimere debes.  
Post h<sup>o</sup> filius meus ad disci/  
pulos rediēs eosq: dormiē/  
tes inuenit. Quibus 2 dixit  
Nō potuist<sup>is</sup> vna hora vigila  
re meū. Et adiecit. Ecce ap/  
propinquabit q: me tradet.  
Et ecce iudas aduenit cum  
turba magna dixitq: iudeis  
Duo ita pares sunt. scz Ja/  
cobo 2 Ihesus. quē osculat<sup>o</sup>  
fuero ipse est tenete eū. Et cū  
Iudas accederet eū turba.  
pcessit ihu ad eos dicens.  
Quē queris. Qui responde

rūt. Ihm naz arenū. Quibz  
ipse. Ego sum. Cum dixisset  
Ego sum. oēs ceciderūt re/  
trosum. Itē dixit ihu Si  
me qris. sinite hos abire. vt  
scriptura impleret. Quia qd  
dedisti mihi nō pdidi ex eis  
quēqz. Tūc accedēs Iudas  
osculat<sup>o</sup> est eū. Cui dixit. Iu/  
da osculo filiū hoīs tradis.  
At illi iniecerūt man<sup>o</sup> in Je/  
sum. 2 tenuerūt eū. Tūc Pe/  
trus eduxit gladiū 2 percussit  
eum q: vocabat Valchus.

Ansel. Fecit ibi aliqd mi/  
raculū. Maria. Fil<sup>o</sup> meus  
applicauit sibi seruū et cura/  
uit auriculā eius. 2 dixit Pe/  
tro. Mitte gladium in vagi/  
nā. Omnis em q: accipit gla/  
diū gladio pibit. An putas  
quia non possum rogare pa/  
trem meū. 2 exhibebit mihi  
plus q: duodecim legiones  
angeloz. Tunc omnes di/  
scipuli relicto eo. fugerunt.

Ansel. dicit. Fuiſti tunc cū  
eo. Maria. Non. Ansel.  
Quare tunc eū tantū dilige/  
res. Maria. Non instabar 2  
nō expediebat vt inuencule  
foras inuenirent. Ansel.  
Ubi tūc fuiſti. Maria. Ful/  
in domo. sororis mee maris

Johannis euangeliste. **Anf.** Quia vel a quo fuit tibi nunciatum quod factum fuit. **Maria.** Audi nunc Anselme quod est nimis lamentabile venerunt discipuli curretes et lacrimabiliter dicentes. **Charissima domina dilectus filius tuus captus est. et nescimus quod ducat. Jam ligatus. nescimus utrum sit occultus vel quicquid sit actum de eo.** **Anf.** Fleuisti tunc domine **Maria.** Licet scirem quod humanum genus redimere deberet. tamen propter maternum affectum doloris gladius de quo Symeon predixerat animam meam pertransiuit. **Anf.** Quo tunc ductus fuerat. **Maria.** De borro per vallem iosaphat. per portam que aurea vocabatur ducebatur in palatium scribarum et pontificum et phariseorum iuxta templum. in domum Anne. et quesivit annas de doctrina eius et discipulis. et ipse respondit. **Ego palam locutus sum mundo. semper domui in synagoga et in templo in quo omnes iudei conueniunt. et in occulto locutus sum nichil. Quid me interrogas. interroga eos qui audierunt quod locutus sum ipsis. ecce hi sci-**

unt quid dixerim ego. Tunc assistens unus ministro: dabat ei alapam et in experte crudelitatis dicebat. Sic respondes pontifici. **Filios autem meus ut agnus respondit ei. Si male locutus sum. testimonium perhibe de malo. si autem bene. quid me cedis.** Tunc ligauerunt oculos eum tanquam furi. et illuserunt ei tota nocte spuantes in faciem eius dicentes. **Propheta quis est qui te percussit.** **Johannes** vero existens intus quia notus erat pontifici introduxit Petrum. quem videns hostiaria dicit. **Tu unus ex discipulis eius es.** **Petrus** vero ter negavit cum iuramento quod nunquam eum novisset nec vidisset. Et statim gallus cantavit. Et respexit dominus petrum. et recordatus est Petrus verbi Jesu. quia prius quam gallus cantaret ter me negabis. et egressus fleuit amare. **Anselmus.** Ubi fuisti quando hec facta sunt. **Maria.** Statim cum mihi discipuli retulissent quod factum erat contremuerunt omnia membra mea. surgebam cum curri cum **Maria magdale**

ne iuxta templū . et audiens  
tumultū in domo Anne vo  
lebam intrasse . s; nō fui per  
missa . unde stabā foris plo  
rans et clamās . **Deu deu mi**  
**dilecte fili mi** lumē oculorū  
meorū . q̄s dabit capiti meo  
aquā . et oculis meis fontem  
lacrimarū ut plangā interfe  
ctōz vnigeniti filij mei **Ma**  
**ria** g̃ magdalene circuibat  
vndiq; et introspiciens . q̄ au  
diens negatōez Petri com  
mota sūt oīa viscera eius p̃  
dilectiōe vnici mei . eo q̄ p̃n  
ceps discipulorū cū negasset  
et dixit . **O iesu iesu** qualem  
finē sortir̃ es . vel qd̄ fiet t̄ te  
cū iste q̄ p̃nceps oīm esse di  
noscat te negauit . **O Ihu** te  
nō negabo ī eternum . Ego  
autē stabā plena dolore . audi  
ens oēs illusiones et contume  
lias q̄s filio meo dilecto in  
ferebāt . et petrū negantē au  
diui et oīa q̄ tota nocte fiebāt  
**Cū** g̃ petr⁹ ec̄cio negasset . fili⁹  
me⁹ eū respexit . et ppter qd̄ ne  
gauerat amare fleuiss; . egres  
sus foras inuenit nos foris  
stātes . Cui plena dolore di  
xi . **Petre petre** . qd̄ agitur de  
filio meo . ubi est iesus . Qui  
clamās et eiulans lacrimosa

voce dixit et rōdit . **Deu** dñā  
charissima absq; misericor  
dia cruciatur et occidit vsq;  
ad mortē . et currens abscon  
dit se in lapidem p̄re timore  
qui vocatur gallicantus . et  
nō cōparuit donec christus  
mortuus fuit . **Anselmus**  
**Dic** quid factum est post h.  
**Maria** . **Dane** facto edu  
xerunt eum ad **Eaypham**  
pontificem . **Ibi** tunc post  
quaz captus fuit vidi eum et  
accurrens quasi leena rapēs  
feribus videbam illam de  
siderabilez faciem spūis in  
deorum maculatam et lacri  
mabilem . ac plorando dixi .  
**Deu dilectissime fili** misera  
bilez te modo video que ro  
tiens tuo amantissimo aspe  
ctu gaudebam . et volens eū  
amplecti . **Hec** fui permissa  
eum accedere . sed trusa a iu  
deis huc et illuc . et contume  
liose amora et populus vn  
diq; concurrebat . sicut quā  
do fures et latrones condē  
nantur . **Anselmus** . **Da**  
buiſti tunc aliquam spem q̄  
posset liberari . **Maria** . **Ec**  
**iam** . Sciebam enim q̄ inge  
nosus fuit et facundus . et  
sperabam q̄ se excusaturus

esset si ad iudicem venisset.  
Tūc stetit tanq̃ agnus mā/  
suetus ⁊ innocēs ⁊ nō aperu/  
it os suū. Fuit etiā ita mise/  
rabilis q̃ sperabam q̃ debe/  
rent eius misereri. et nō tem/  
porē modico elapso adeo cō/  
spuit⁹ fuit q̃ quasi leprosus  
apparēbat. inuenerūt enim  
multa testimonia p̃ra eum.  
dicentes eū esse legi destru/  
ctorem ⁊ populi subuersorē  
Tandem duo falsi testes ac/  
cesserūt dicētes. Dic dicit.  
Possum destruere templū  
dei ⁊ infra tridūū reedifica/  
re illud. Et Layphas dixit.  
Dic nobis si tu es christus  
Iesus. Respondit. Si dixe/  
ro vobis non creditis mihi  
Amen dico vobis. Amodo  
videbitis filiū hoīs sedentē  
a dextris frūctus dei ⁊ veniē/  
tem in nubib⁹ celi. Tunc p̃n/  
ceps sacerdotum scidit vesti/  
mēta sua. ⁊ ait. Quid adhuc  
egemus testib⁹. audistis blas/  
phemiā. Quid vobis videt  
Tūc omnes clamabant. Re/  
us est mortis. Dac plata sen/  
tentia gladi⁹ Symeonis p̃/  
trāsiuit corp⁹ meū ⁊ aiāz me/  
am. Ans. Quo tūc duc⁹  
fuit. Maria. Ad iudicē Py

latū. Ans. Sperasti ibi  
aliquid charissima domina  
Maria. Vultū sperabā eū  
turba puenire et cui sepe dul/  
citer p̃dicauerat. et quorum  
infirmos sanauerat. et in de/  
serto pauerat. q̃ cum de ma/  
hib⁹ eorū liberare deberet.  
Tunc vnanimiter clama/  
bant coram Pylato. Cruc/  
fige crucifige eum. Et impo/  
suerunt ei q̃ se dixerat filiū  
dei. et q̃ prohibuisset tribu/  
ta dari cesari. Tunc Pylat⁹  
requisiuit de regno suo di/  
cens. Tu es rex iudeorum.  
Respondit Ihesus. An de  
reipso hoc dicis. an alii di/  
xerunt tibi hoc de me. Re/  
spondit Pylatus. Nunquid  
ego iudeus sum. Sēns tua  
et pontifices tui tradiderūt  
te mihi. Quid fecisti. Re/  
spondit Ihesus. Regnum  
meum non est de hoc mun/  
do. Dixit itaq̃ Pylatus. Er/  
go rex es tu. Respondit I/  
sus. Tu dicis. quia rex sum  
Ego in hoc natus sum. et  
ad hoc veni in hunc mūdū.  
vt testimonium perhibeam  
veritati. Omnis qui est de  
veritate ipse audit vocē me/  
am. Dixitq̃ ei itez Pylatus

75. **Q**uid est veritas. Dñe que/ stionē nō soluit ei ihs. qui si soluisset eū vtqz liberasset. z nūc būanū gen<sup>re</sup> dampnū nō fuisset. Tūc iudas vidēs qđ damnat<sup>us</sup> esset. pñia duct<sup>us</sup> reddidit. xxx. argēteos pñci pñto sacerdotū z senioribus dicēs. Peccam. tradēs san/ guinē iustā. At illi dixerunt Quid ad nos. tu videris. Et proiectis argenteis in tem/ plūz recessit ab eis. z laqueo se suspendit. Pylat<sup>us</sup> autē cō/ vocatis pñcipibz sacerdotū et magistratibz z plebe. z di/ git ad eos. Nullā cām moris inuenio in homie isto ex his in qđo eum accusatis. At illi magis inualescentes dicebāt Cōmonit pñlm docens per vnīuersaz iudeā. a galilea in/ ciptēs vsqz buc. Tūc pylat<sup>us</sup> audiens galileam z qđ galile us esset misit eum ad Hero dem. qz z ipse erat hierosoly/ mis illis diebus. Herodes autēz viso Jesu gauisus est valde. erat enī multo tpe cu pñs videre ihm eo qđ audie rat multa de eo. et sperabat signūz aliqd fieri ab eo. In/ terrogabat eū multis sermo/ nibz. videlicet. si ille esset puer

quē pater suus volebat iter/ ficere. z ppter eū multos pue/ ros occidisset. Item si esset ille qđ cecos illuminasset. z qđ Lazarum resuscitauerat. et adolescentē filiū vidue i por ta ciuitatis Raym. et multa alia. Et rogauit eū vt signa faceret. promittensqz eum s manibz indeoz liberare. Je sus autē nihil respondit. Et posuit coronā sup caput ei<sup>us</sup> dicens. Promitto tibi si sig num feceris te particeps re gni mei et coheredem te sta tuam hac corona qua officia imperatores coronant. Je sus autem non respondit ei. Et stabant principes sacer/ dotum pharisei et scribe et constanter accusabant eum

**Ans.** Dic dulcis Maria quid tu sperabas. Maria. Sciebam Herodem esse re gem elegantie et natura su/ perbie. Et ideo sperabam qđ regi excellentissimo. sez filio meo parcere debuisset. spre/ uit enim ipsum et indutum ipsum veste alba remisit. Pylato. Et facti sunt amici He rodes et Pylatus ex illa die Nam ante inimici erant ad inuicem. Scies qđ Pylatus



q̄ crudelitē aspirauit. Pul/  
dit q̄sdaz q̄ cū ad herodē du/  
cerēt ne eū interficerent. Re/  
misso igitur vulco filio meo  
puocās Pylat⁹ oēs iudeos  
dixit ad eos. Oblulistis mi/  
hi hūc hoīem q̄si auertere  
sp̄lm. Et ecce ego corā vob̄  
interrogās nullā cām moris  
inuenio i eo ex his in q̄to eū  
accusar. sed neq; Herodes  
Nā remissi vos ad illū. et ecce  
dignū morte nibū actū ē ei.  
Emendatū ḡ dimittam eū.  
Et illi percrebant Barrabam  
q̄ ppter seditōz et homicidiū  
missus erat in carcerē. Ille  
tertio dixit Quid em̄ mali fe/  
cit. nullā causam mortis in/  
uenio in eo. Corripiā ḡ illuz  
et dimittā. At illi instabāt vo/  
cib; magnis vt crucifigeret  
clamātes. Crucifige crucifi/  
ge eū. Sedente autē Pyla/  
to p̄ tribunali. misit ad eum  
vros eius dicēs. Nibū tibi et  
iusto isti. Ultra em̄ hac no/  
cte passa sum p̄p̄ eum. Pyla/  
tus autē sperās q̄ crudelita/  
ti iudeoz satissācere deberz  
apprehendit et flagellauit in  
stacua ligatū. ita q̄ a planta  
pedis vsq; ad verticē capitis  
nō esset in eo sanitas. Sta/  
7

tua ac illa adeo sp̄ssa fuit q̄  
bū circa duas palmas ma/  
nus se rāgere nō possent. vñ  
accipiebāt corrigias et ma/  
nus eius ligabāt. Dilictos  
poplentes coronā de spi/  
nis imposuerūt capiti eius.  
et veste purpurea circūdeder/  
rant. Et dabant ei alapas.  
Hāc coronā habet rex fran/  
cie. Nec corona nō fuit tñ s̄  
spinis. sed de iunciis mari/  
nis. que acutiores habent  
aculeos q̄ vera spina. Hāc  
coronā cū lancea percuttes  
capiti eius imp̄mebāt. ita q̄  
sanguis eius p̄ faciē deflue/  
bat. et sic ornati eduxit eum  
Pylatus foris et dixit. Ecce  
rex vester. Illi autē clamabāt  
Tolle tolle. crucifige eum.  
Dixit eis pylatus. Accipite  
eum vos et crucifigite. Qui  
responderunt. Nos legē ha/  
bemus. et s̄m legem debet  
mori. quia filium dei se fecit.  
Cum ergo Pylatus audis/  
set hos sermones magis tū/  
muit. et ingressus iterū pre/  
torium dixit ad Iesum. Un/  
es tu. Ihs ac respōsum nō  
dedit ei. Dixit ḡ ei Pylatus  
Bibi nō loqueris. Rescō  
q; p̄tēz habeo crucifigere

te. **I**ho rñdit Non haberes  
peccatē aduersus me vllā. nisi  
tibi datū esset desup. ppter ea  
q̄ tradidit me tibi ma<sup>9</sup> pec/  
catū h̄z. Exinde q̄rebat Py/  
latus dimitte euz sed iudei  
clamabāt dicētes. Si hūc  
dimittes nō es amīc<sup>9</sup> cesaris.  
Vides it̄ Py<sup>9</sup>at<sup>9</sup> q̄ nīhīl p/  
ficeret sed mag<sup>9</sup> cumul<sup>9</sup> fie/  
ret. accepta aqua lauit ma/  
nus corā p̄lo dicto. Inno/  
cens ego suz a sanguīe bu<sup>9</sup>  
lūsti. vos videris. Et respō/  
dens vnici suis p̄lus dixit.  
Sanguis e<sup>9</sup> sup nos z sup fi/  
lios nostros. Instabāt ḡ vo/  
cis magnis vt crucifigeret.  
z inualescebāt voces eorum.  
Et Py<sup>9</sup>at<sup>9</sup> adiudicauit fieri  
petiōdes eoz. dīmīsit autēz  
illo eum qui ppter seditōez  
z homicidiuz missus fuit in  
carcerem quē petebant. Ad/  
nitiā ḡ plebis instanciā py/  
latus h<sup>9</sup> mortis sniaz prulit  
aduersus filiū meū dicēns.  
**I**esum nazarenū abiudi/  
co vice. et adiudico mortis ḡ/  
nomīnīose crucis. Ansel.  
Quid fecisti tūc domīa dul/  
cissima cū hec audires. Ma/  
ria. Dic plata snia gladius  
pertransiuit cor et animam

meā. Susceperūt dilectissimū  
filiū meū. vt scribit Jobā/  
nes. z eduxerunt eum vt cru/  
cifigeret. et baiulās sibi cru/  
cem exiuit in locum qui dici/  
tur caluarie locus. vbi cruci/  
fixerunt eū. z crux adeo ma/  
gna fuit et habuit q̄ndecim  
pedes in lōgitudine. z adeo  
debilitat<sup>9</sup> erat tota illa nocte  
q̄ eā portare nō potuit. Vñ  
Lucas scribit. Apprehēde/  
runt quendā Symonē cy/  
renensem z imposuerūt illi  
crucem portare post Iesum  
filiū meū. quod non fece/  
runt causa miserationis quasi  
compaterentur. sed quia p̄  
debilitate illud facere nō po/  
terat. Anselm<sup>9</sup>. Seque/  
bant eum aliqui cū educere/  
tur. Maria. Tota turba cō/  
currebat sicut qñ fures educū/  
tur ad suspēdiūz. Vñ Lu.  
scribit Sequēbant mltā turba  
p̄p̄li voce lacrimabili plāgē/  
tes eū. Sequēbant autē pueri  
p̄ficiētes lutum in eum. Cō/  
uersus autē filius me<sup>9</sup> dixit.

Filii ierlm. nolite flere sup  
me s̄z sup vos flere z sup fili/  
os vestros. vīcz q̄ lutū et la/  
pides i me mīerūt. et nesciūt  
qd faciūt. Qñ ecce dico v<sup>9</sup>

nient in q̄bo dic̄t. *Beate ste/*  
*riles. ⁊ ventres q̄ nō genuerunt.* et beata vbera que nō  
lactauerūt. Tūc incip̄t dī  
cere mōtibo. cadite sup nos.  
et collibo. cooperite nos. q̄a  
si in viridi ligno. *H* est i pue/  
cia. *H* faciunt. in arido. id est.  
in etate q̄d fiet. *D*ucebātur  
et alij duo nequā cum eo vt  
crucifigerent. *H* ad p̄fusionē  
suam. Cū aut̄ educeret ego  
volēs cum seq̄ ⁊ videre et p̄  
nimia multitudine non po/  
tui. S; tandē cum Maria  
magdalene vna deliberavi  
q̄ p̄ viā adiacentē platee. rē  
quandā fontē circumm̄⁹ et  
steḡ illi obuiā venim⁹. ⁊ cum  
venirem⁹ iuxta fontē obuiā  
habui filiū meū deformatū  
⁊ oppressum oīi dolore. qui  
benigne se inclinans ad me  
dicebat. *A*ch mī. q. d. grates  
tibi refero p̄o multimodis  
beneficijs mibi a te imp̄sis  
p̄ mīro labore. Et postq̄ ve/  
nerūt in locū caluarie cruci/  
fixerūt eū. ⁊ latrones vnum  
a dextris ⁊ alium a sinistris  
*Anselm⁹.* Et quō tunc fe/  
cerunt ei. *M*aria. Cū ad lo/  
cū caluarie venisset vbi car/  
neo ⁊ morticina discoriabā

tur. ⁊ nudauerūt eū totaliter  
vestib⁹ suis. et ego exanimis  
fui facta. tamen capitis mei  
velamen accip̄s circū liga/  
ni lumbis eius. Post hoc de  
posuerunt eū sup terrā ⁊ eū  
desup extenderūt. et primo  
vnū clauum iucusserūt ad o/  
spissum q̄ sanguis nō potu/  
it emanare. ita vulnus clauo  
replebatur. Postea accip̄s  
tres funes traperūt aliō bra/  
chium et aliū clauū iucusse/  
runt p̄similem. postea pedes  
etiā cum funib⁹ traperunt et  
clauū incuriebant. ita q̄ om/  
nia mēbra ⁊ ossa apparebāt  
vt impleret illud. *D* numerā  
uerūt omnia ossa mea. Post  
hoc erexerunt eū cū magno  
labore. et fuit ira alte suspen/  
sus q̄ nunq̄ pedes eius at/  
tingere poteram. Et cū cre/  
ctus fuisset tunc p̄pter pō de/  
rositātē corporis omnia vul/  
nera lacerata sunt et aperta  
et tunc sanguis de manib⁹  
et pedibus emanauit. Ego  
autem induta fui quadā ve/  
ste qua mulieres omnes illi  
us regionis vtī solent. qua  
tegi totum corpus. et est idē  
quod lintbeū. Et fuit etiā il/  
la vestī rota sanguis aspersa

Anselm<sup>9</sup>. Quid factū fuit  
post h. Maria. Postq̃ cru-  
cigerūt filiū meū. Diuiserūt  
sibi vestimenta mea. sortem  
mittētes sup velleū incōsu-  
tilem. vt impleret illō quod  
dictum est p̃ pphetam. Diui-  
serunt sibi vestimenta mea.  
et super velleū meam mise-  
runt sortem. Et sc̃psit Pyla-  
tus sup caput eius lris gre-  
cis. hebraicis. ⁊ latinis. Ihs  
nazaren<sup>9</sup> rex iudeorū. Et di-  
perunt iudei. Noli scribere.  
Rex iudeorum. sed quia se  
dixit regem iudeorū. Respon-  
dit Pylatus. Quod scripsi  
scripsi. Prætercuntes autē  
blasphemabant eum mouē-  
tes capita sua dicētes. Vlach  
qui destruxit templum dei.  
et infra triduum reedifica-  
uit illud. Salua temetipm  
si filius dei es. descēde nūc  
de cruce. Anselmus.  
Quid ad hoc respondit fi-  
lius tuus. Maria. Sicut  
Lucas scribit Pater dimit-  
te illis. quia nesciunt quid  
faciunt. Et stabat populus  
expectans ⁊ deridebat eū.  
Audiens hoc Iheros qui a si-  
nistris pendeat etiam insul-  
tauit eūz dicens. Si filius

dei es salua temetipsum ⁊  
nos. Respondit qui a dex-  
tris pendeat dicens. Reg-  
tu times deum qui iuste dā  
natus es. et quidem digna  
factis recipimus. hic vero  
nihil mali gessit. Et dicebat  
ad Iesum. Domine memē-  
to mei cum veneris in reg-  
num tuum. Et dixit illi Je-  
sus. Amen dico tibi. Nodic  
inccum eris in paradiso.

Anselm. Quid at fecisti dñā  
Maria. Stabas iuxta cru-  
cem merore plena quia ci so-  
latium fieri non poteram. et  
mecum stabat soror ⁊ Iohā-  
nes euangelista. et Maria  
magdalene. et cum vidisset  
me et discipulū meum Jo-  
hannē quē diligebat aduer-  
sum me ait. Mulier. ecce fi-  
lius tuus. Deinde dicit di-  
scipulo. Ecce mī tua. Erat  
autem hora sexta. ⁊ tenebre  
facte sunt super vniuersam  
terram vsq; ad horam nonā  
Et exclamauit voce magna  
Heli heli lamazababani. et  
qdam dicebāt. Ecce Heliā  
vocat iste. Post hoc sciens  
Ihesus q̃ oia consummata  
sūt. dicit. Sitio. Ervas erat  
positū acetū plēnū. ⁊ currens

vnus impleuit spongiam et  
dabat ei bibere vt ait more  
rel. Et cum bibisset acetum  
dixit. Cōsummatum est. Et  
postea. In manus tuas cō/  
mendo spm̄ meum. Et ineli/  
nato capite emisit spiritum.  
Tunc celum templi scissum  
est a summo vsq; deorsum.  
et terra mora est. ⁊ petre scis/  
se sunt. ⁊ maxime illa in qua  
stabat crux scissa est vt ma/  
nus iponi potuisset. Et mo/  
numenta aperta sunt ⁊ mul/  
ta corpora sanctorū q̄i do/  
muerunt surrexerūt ⁊ ierosolē/  
runt in sanctam ciuitatem.  
et apparuerunt multis. Cen/  
turio ⁊ qui cum eo erant cu/  
stodientes Jesum. viso ter/  
remotu ⁊ his que fiebant ti/  
muerunt valde. et ipse Cen/  
turio glorificabat deum di/  
cens Vere hic homo iustus  
erat. Ecce omnia elementa  
q̄lio christo compatiebātur  
Soli autem iudei indurati  
erant. Anshelm⁹. Charissi/  
ma domus habuit adhuc fi/  
nem doloris. Maria. Rō.  
quia nōdum impleuerat p/  
phetiā Symeonis. s. Tuaz  
ipsius animā ptransibit gla/  
dius. Iudei ḡq; parascue

erat. rogabāt vt non mane/  
rent in cruce corpora eorū  
sabbato. Erat autē magnus  
dies ille sabbati. Et rogaue/  
runt Pylatū vt frangeretur  
eorum crura. et tollerentur.  
Venerunt ergo milites. et  
pm̄i quidem fregerunt cru/  
ra et alterius qui crucifixus  
est cum eo. Ad Jesum autē  
cū venissent et viderūt eum  
iam mortuū. non fregerunt  
eius crura. sed militū vnus  
lancca latus eius pforauit.  
et cōtinuo exiuit sanguis et  
aqua. Et cum hoc viderem  
q̄ talem crudelitatem exerce/  
runt in illum mortuum. exa/  
nimis facta fui et tunc cepl  
vlulare et flere dicens. Quis  
mibi det vt moriar pro te fi/  
li mi. Aug. Quid fuit factuz  
post hec. Maria. Rogabat  
Pylatus Ioseph ab arima/  
thia vt tolleret corpus Jesu  
Tunc Pylatus quesituit si  
esset mortuus. tūc iussit red/  
di corpus. Qd cum Ioseph  
deponeret corpus. Maria  
stabat sursum respiciens vt  
brachium solueret ⁊ oscula/  
retur. Qd ⁊ fecit. Et cum de/  
positus esset de cruce posue/  
runt eum super terraz bene

ad tres passus de loco crucis. et Maria caput eius in sinum recipiens amarissime flere cepit dicens Deu dulcissime fili mi qñe cōsolatorem mō habeo quē mortuū corā me video. Tūc accurrēs Jobānes enāgelista cecidit super pect⁹ ei⁹ plorās et dicens Deu beu deu de isto pectore potaui dulciora. mō tristitia et lamētabilia. Tūc petr⁹ aduenit q̄ ipsam negauerat et amarissime fleuit. Tunc Maria magdalene pl⁹ omnino flere cepit sup dñm suū dicens. Quis mibi petā nunc dimittet. Tunc ceteri discipuli accurrētes oēs lamentabant sup eū. Tunc de⁹ ad p̄solatōem matris et discipulorum suorum glorificat⁹ fuit ibi q̄ nulla plaga neclinor in corpore suo apparuit preter vulnera q̄ seruatur⁹ ē in diē iudici⁹. et adeo sanus et clarus apparuit ac si nunq̄ aliquā penā sustinisset. Et cū sepelire eū vellēt. beatissima p̄go fortissime corpus tenuit dicens iohāni. Jobānes carissime p̄linq̄ mibi filiū meū mortuū quē uiuū habere nō potueras. vel rogo ut me cū

eo sepelias. Cui Jobānes. Scias q̄ aliter esse non potuit. s; sic gen⁹ humanū redimī debuit. Tandē cū sepulch⁹ fuisset. Maria sup sepulcrū se p̄strauit et adeo miserabiliter p̄cessit q̄ oēs discipuli fleuerūt. Et cū eā Jobānes ad ciuitatē ducere vellet et a sepulcro moueret. miserabiliter clamanit dicens. Jobānes carissime amice non facias mibi iniuriā ut separes me a dilecto filio meo. q̄ h̄ expectabo donec moriar. Quā eandē Jobānes accipiens violēter deduxit eam ad ciuitatē. quā cum vidisset p̄liu vestem asp̄sam sanguine sic añ crucem stetit et sanguis sup eā stillauerat vnamimīter clamabāt gemētes. Quanta iniuria facta est hodie in hierusalem in ista pulcherrima dñā et in filio eius et ei cōpatiebant. Rogem⁹ igit dñm. rē.

Finis dialogi bñ Anselmi de passione ihu xpi et bñ Marie p̄ginis.

Tractatus beati Bernardi  
de placitu beate marie virginis

Wis da/

q bit capiti meo a/  
quā. ⁊ oculis meis  
imbrem lacrimarū.  
rū. ut possim deslere p diē et  
noctē donec seruo suo appa/  
reat dñs ihs visa vt somno  
psolās aiām meā. Vos filie  
hierusalem sponse dilecte mecum  
lacrimas fūdite. donec spō/  
sus in sua speciositate bení/  
gn⁹ ac suauis occurrat. Re/  
colite recolite. ⁊ sedula mēte  
pēsate q̄ sit amara ab ipso se  
parari cui nupsistis. cui vos  
in omni sanctitate vouistis.  
vouistis vota reddere ea. Vos  
ipsas xp̄o vouistis. vosipsas  
reddite deo. currite filij. cur/  
rite s̄gles. sacre matres cur/  
rite. xp̄o castitatē vouentes.  
Omnes ad s̄glinē currite q̄  
genuit xp̄m. Ipsa enī porua/  
uit regem illum. se omī cor/  
de petenti dat ura. Ipsa ge/  
nuit eum. lactauit eum. et die  
octaua circūcidit. et quadra/  
gesimo die in templo presen/  
tauit. fugiens ab Herode in  
egyptum portans. lactans

eum et nutriendo. Crede fir/  
miter q̄ erat inter feminas  
ministrantes ei. Hanc pu/  
to fuisse inter illas dolentes  
que lamentabantur fientes  
dominum. Poterant enim  
et hoc esse inter illas feminas  
ad quas Iesus plenus im/  
proprio. imo plenus oppro/  
brio. spuris illusus. flagellis  
afflictus sibi i angariā mor/  
tis baiulans crucem conuer/  
sus ait. Filie hierusalem no/  
lite flere super me. sed super  
vosipsas magis flete. et sup/  
filios vestros. Putasne do/  
mina mundi. domina mea.  
dilecta mea. dilecta eiusdem  
Christi. est ne verum quod  
dico. Bene obsecro dicas.  
seruo tuo decus paradisi.  
gaudium celi. veritatem hu/  
ius rei. Obluiscere tamē ro/  
go doloris quem tūc te pas/  
sam nō dubito fuisse. O uti/  
nam sic inderet quotidie  
visceribus meis dolor sicut  
inbesit tūc tuus O utinā die  
illa qua assumpta fuisti in ce/  
lum ut gauderes in eternis  
cū tuo dilecto filio mibi tu/  
as lacrimas indicasses ut  
p illas cognoscerem q̄ntum  
tibi amaritudinis fuerit cū

Jesum dilectū filium tuum  
videres crucifixum. Deu nō  
parum olim dilectū clavis  
in ligno confixum. capite in  
clinato suū sanctissimū egi-  
lare spiritum videns. Sed  
peto ne te moueant verba q̄  
dico. cum cassien sacra debe-  
rent scindi ad ista. Quis vn-  
q̄ sursum vel pegrinans in  
terra deorsum audiens vel  
mente p̄tractās. quomō fa-  
ctus est opprobrium homi-  
nū ipse dominus angelorū  
et abiectio plebis ipse filius  
dei patr̄. Quis se vnq̄ a la-  
chrymis contineat. Verun-  
tamen tu gaude gaudio ma-  
gno. ab ipso nunc glorifica-  
ta in celis. que in mente cla-  
uis amarissime fuisti cōfixa  
p̄ssime mortis. mihi tñ ob-  
secro lacrymas illas infun-  
de quas ipsa habuisti in sua  
passione. Et vt in his effi-  
ar largior de passiōe filij cui  
dei et domini nostri p̄ba in-  
uicem cōferam⁹. Maria te  
desp̄cor semen veritatis que  
mater es ⁊ virgo summe tri-  
nitatis. Cui illa respondit.  
Illud quod queris cōpun-  
ctum est et magni doloris.  
Sed quia iam glorificata

sum flere non possum. Tu  
cum lacrymis scribe q̄ cuz  
magnis doloribus ipsa per-  
sensi. Fiere populo nihil me  
aliud libet. Sed miser ego  
cor lapideum habeo. ⁊ ideo  
flere nequeo. O regina celi  
mater crucifigi da quod iu-  
bes et p̄be quod cupio. Au-  
dit fuis tuus dicat domi-  
na mea. Dic si in hierusalem  
eras quādo captus tuus fi-  
lius fuit. ⁊ vincus ⁊ ad An-  
nam tractus et ductus Cui  
illa respondit. In Hierusa-  
lem eram quando h̄ audiui.  
gressu qualicunq̄ potui ad  
deum meum flens perueni.  
Tunc fuisset illum incu-  
ta. pugnīs percuti. alapis ce-  
di. spinis coronari. et oppro-  
brium hominū fieri. cōmo-  
ta sunt omnia viscera mea.  
et defecit spūs meus. et non  
erat michi vox. neq̄ sensus.  
erant mecum ⁊ mee sorores  
et alie semine multe plangē-  
tes quasi vnigenitum. inter  
quas erat Maria. que sup  
om̄es excepta me sola dole-  
bat. Dum christ⁹ filius me-  
us preconē clamante et Py-  
lato impante sibi baiulans  
crucem traheret. factus est



cōcursus p̃p̃loꝝ post ipsum  
euntiū ⁊ conculcantiū ip̃m.  
Alij eī sup̃ridētes ⁊ illudē  
tes ei. Et alij p̃ficiēbant lu/  
cum ⁊ stercorea ⁊ immūdiā  
in caput ⁊ i faciē eius. Deu  
beu percutitur facies deco/  
ra quam desiderant angeli  
prospicere. quam cherubin  
et seraphin ardenter prospi/  
ciunt. Velatur virtus. spurs/  
linitur. alapis ceditur. seque/  
bar Jesum xpm ego mestis/  
sima mater euz mulieribus  
que secute eum fuerant a ga/  
lilea ministrantes ei a q̃bus  
velut mortua tenebar q̃s/  
q̃ p̃uentū est vbi crucifixus  
eum ante me. Ip̃e vidēs me  
fuit in cruce eleuatus ⁊ in li/  
gno durissimis clauis con/  
fixus. Ego videns eū ⁊ ip̃se  
videns me plus dolebat de  
me q̃ de semetip̃so. Ip̃e au/  
tem tanq̃ agnus coram con/  
dente se vocem non dabat.  
Nec aperiebat os suū. Aspī/  
ciebam ego infelix et misera  
dominum et filium meū p̃ē  
dentem et morte turpissima  
morientem. tanto dolore et  
mesticia et tristitia vegabam  
in mente que non possent ex/  
plicari sermone. Nec mirū.

Discurrebat eī sanguis ex  
quattuor partibz rigantibz  
nudis manibus ⁊ pedibus  
confixis in ligno. De vultu  
illius pulcritudo effluerat  
⁊ q̃ erat p̃e filijs hominum  
speciosus. videbatur om̃ibz  
oculis indecorus. Ip̃e erat  
dolor maximus. quia vide/  
bam me deseri ab ip̃o quem  
gerebam. nec superat alius.  
quia michi erat vñc. ⁊ ideo  
non poterat in me se capere  
q̃cūq̃ dolor meus. Vox mea  
omnis perierat. sed dabam  
gemitus suspiriaq̃ doloris  
volebā loqui. sed dolor me/  
us rumpebat verba. q̃d ver/  
bum iam mente conceptuz  
dum ad formationem p̃ten/  
derat oris. ad se imp̃fectum  
reuocabat dolor non minū/  
mus cordis Vox tristitie so/  
nabat foris vulnus annun/  
cians mentis. verba dona/  
bat amor q̃ rauca sonabant  
Nam lingua vocis magistra  
perdiderat vsus loquendi.  
Videbam morientem quez  
diliget anima mea et cora li/  
quesfacta est p̃e doloris an/  
gustia Aspīciebat ip̃e vtrūq̃  
benignissimo vultu me ma/  
trem suam plorantem et me

ſibiſ paucis voluit ſolari.  
Sed ego conſolari nullo mō  
potui. flebam dicēdo. et dīce  
bā flendo. fili mi ve mibi qd  
mibi dabit vt ego moriar p  
te. miſera qd faciam. Morif  
fili. et cur nō morif ſecū hec  
meſtiſſima mī ei. O fili mi  
qd faciā mater vnica. fili mi  
dilectiſſime noli me derelin  
quere poſt te. Trabe me ad  
teipm vt ipſa moriar tecū. ma  
le ſolus morierſ. tecū pimaſ  
iſta tua genitrix. O mors mi  
ſera noli mibi pccere. tu mibi  
ſola p cūctis places. extra vi  
res trucidas. matrē cuſ filio  
périme fili dulcis vnice. ſin  
gulare gaudiū. vita aīe mee.  
et omīe ſolaciū. fac vt ego mo  
riar que te ad mortem ge  
nui. O fili recognoſce miſerā  
et exaudi vocem meā. Decet  
enim filium etandire ma  
trem deſolataz. Exaudi ob  
ſecro in tuo me ſuſcipe pati  
bulo. vt q vna carne in vnū  
et vno amore ſe diligunt. et  
vna morte pereant. O iudei  
miſeri. o iudei impī nolite  
mibi parcere. exq vniciū na  
tum meū crucifigitis. matrē  
crucifigite. aut alia qualiſcū  
q ſeuā morte perimite. dū

modo ſimul cū filio meo ſi  
niam vitam. Vale enim ſo  
lus moritur. orbaſ orbez ra  
dio. me i dei filio gaudio dul  
coris. Vita mea morif. ſal  
mea pimiſ. ac de terra tollif  
omīis ſpes mea. Cur q vivat  
poſt filium mater in dolore.  
Tollite tollite ſuſpēdite ma  
trem cū filio. Non parq pro  
li. nec parcas et mibi. Tu mi  
bi ſoli mors eſto medela. tūc  
ſumme gauderem ſi ſil mo  
ri poſſem cum Chriſto filio  
meo. Dulce eſt mori miſere.  
ſed mors optata recedit. Ve  
mibi infelicitate precipue ve  
nit. mors mibi melius eſt q  
vitam ducere mortis. ſed a  
me miſera fugit et me infeli  
cez relinquit. cui multū ipſa  
mors optata nunc eſſet. O  
fili chare. o benigniſſime na  
te miſere matris ſuſcipe pre  
ces. deſine matri nūc eſſe du  
rus q cunctis ſemp fuiſti be  
nign. Suſcipe matrem te  
cum in cruce vt vinam tecū  
ſemp poſt mortē. heu tu mi  
bi pater. en mibi fuiſti ſpon  
ſus. tu mibi filius en michi  
omnia eras. Nūc orbor pa  
tre. viduor ſponſo. deſolor  
prole. omnia perdo o fili mi

vltra quid faciam. *Ue mi/*  
*hi fili quò vadam. charissi/*  
*me vbi me veritam. dilectissi/*  
*me qd mihi solaciũ. pũssime*  
*quis mihi de cetero subsidi/*  
*um solaciũq; p̃stabit. fili d/*  
*lectissime oia possibilia sunt*  
*tibi. sed si nō vis vt moriar*  
*tecum michi relinque aliqd*  
*benignum consiliũ. Cui do/*  
*minus tam anxius in cru/*  
*ce oculis vultu intuens de*  
*Iohanne ait. Mulier. ecce*  
*filius tuus. Erat et ipse Jo/*  
*hannes p̃sens ⁊ vultu tri/*  
*stis lachrymans et semp plo/*  
*rans. Ac si diceret. O mater*  
*dilectissima mollis ad fien/*  
*dum et mollis ad dolendũ.*  
*tu scis q; ad hoc veni carnez*  
*de te sumpsi vt per crucis pa/*  
*tibulum sanarem genus hu/*  
*manum. Quomodo imple/*  
*buntur scripture. Scis em̃*  
*q; oportet me pati pro salu/*  
*te generis humani. Dic nã/*  
*q; tertia resurgam. tibi et di/*  
*scipulis patenter apparebo.*  
*Desine flere. dolorem depo/*  
*ne. quia ad patrem vado. ad*  
*gloriam paterne maiestatis*  
*ascendo. Nũc gratulare me/*  
*cum. quia inveni nunc oues*  
*que errauerat. quaz tam. Ió/*

*go tempe perdiderã. Vo/*  
*ritur vnus vt inde vinat to/*  
*tus mundus. Vnius ob de/*  
*meritum cuncti periere ho/*  
*mines. Saluentur cuncti*  
*vnus ob meritum. Quod*  
*placet deo patri quomodo*  
*displicet tibi mater dilecta.*  
*Calicem quem dedit michi*  
*pater non vis vt bibam illũ*  
*Noli flere mulier. Noli plã/*  
*gere speciosissima mater. nō*  
*te deserero. nō te derelinquo.*  
*tecum sum. tecum ero omni*  
*tempore seculi. Si fm car/*  
*nem sub iaceo mortis impe/*  
*rio. fm diuinitatem suz ego*  
*et fui semper impassibilis et*  
*immortalis. Bene scis ma/*  
*ter vnde processi et vnde ve/*  
*ni. quare ergo tristaris si il/*  
*luc ascendo vnde descendi.*  
*Tempus est vt reuertar ad*  
*eũ qui misit me. Et quo ego*  
*vado non potes venire mo/*  
*do. venies autẽ postea. Jo/*  
*bãnes qui est cognat' tuus*  
*de cetero reputabit tibi fili'*  
*curã habebit tui. et erit ipse*  
*solaciũ. Inde iesus Joban/*  
*nẽ intuit' dixit. Ecce mater*  
*tua. ei seruias. curã illius ha/*  
*be. eam tibi cõmendo. Su/*  
*scipe matrẽ tuã. imo magis*

suscipe me. Dñe hec diceret  
pauci. isti duo dilecti sp̄s la/  
crimas funderē nō cessabant  
tacebāt isti s̄ḡies ambo. ⁊ p̄  
doloze loq̄ nō poterāt. Isti  
duo s̄ḡies audiebāt xpm lo  
qui voce rauca. et xpm vide/  
bāt paulatim mouēre. nec ei  
poterāt s̄bū r̄spondere. qz vide  
bāt eū q̄si iam mortuū. Erāt  
em̄ illi duo velut mortui. vñ  
sp̄s eoz voces exp̄mere nō  
valebant. Defecit nāqz sp̄s  
eoz ⁊ p̄diderūt s̄tutē loquē  
di. Audiebāt ⁊ tacebāt. q̄a p̄  
angustia loq̄ non poterant.  
Solutus illis dolor lucusqz  
remāsit amic⁹. Amabāt flere  
⁊ flebant amare. Amare fle/  
bant. qz amare dolebāt. Flā  
gladi⁹ xpi animas vtrorūqz  
trāsibat. trāsibat seuius. seue  
p̄imebat vtrūqz. Que magis  
amabat seuior flebat. imane  
mater sentiebat xpi dolores  
s̄go q̄ gladiū ē passa dolor⁹  
xpi moriet⁹. vulnera matris  
erāt xpi dolores seui fuerūt  
tormentos in aīa matris. Na/  
ter erat decapitata p̄ mortē  
filij. m̄re mater erat p̄cussa  
cuspidis anxio telo q̄ mēbra  
xpi serui foderūt inuicē. Ipsa  
erat quā magn⁹ dolor tene/  
bat. i. m̄re eius creuerāt im

mensi dolores. nec poterāt  
extra refundi. intus atrocit⁹  
seniētes dolores nati aniaz  
gladiabant. i. carne xpi solue  
bāt debitū mort⁹. qd grau⁹  
erat q̄ mori aīe matris. Lā/  
mēdata matre Iohanni dī/  
xit Ihs. Sitio. et dedit ei  
q̄ crucifixerūt eū acetū cum  
felle mictū. Et dñs gustasset  
noluit bibere. s̄z dixit. Con/  
sū matū est. ⁊ exclamauit vo/  
ce magna. Veli veli lamaza  
barhani. Hoc ē. os me⁹. de⁹  
me⁹ vt qd dereliquisti me. Et  
sic emisit sp̄m. tunc tremuit  
terra. sol sua lumina clausit.  
m̄rebāt poli. dolebant s̄ide  
ra cūcta. om̄ez suū splēdorē  
amisit luna dolendo. recessit  
ab alto eibere fulgur. scin/  
dunt duri lapides scindūt  
fastigia tēpli. Cogitare libet  
q̄nt⁹ dolor etiā tūc fuerit ma  
tri cū sic dolebāt q̄ insensibi  
lia erant. nec lingua loq̄ nec  
mēs excogitare potest q̄nto  
doloze tūc aīa Marie tene/  
bat. Iuxta crucē stabat iam  
emortua mater q̄ illū p̄cepe  
rat de sp̄s crō. Uox nō erat  
illi. dolor abstulerat vires.  
immo strata iacebat pallē

aſa. viuēs viuēbat moriens  
viuens mortua erat. ibat ſta  
bat dolēs ſeuo pfecta dolo/  
re. expectans corp<sup>9</sup> xpī depo  
nī ſ crucē ⁊ plorabat dicēs.  
Reddite miſere matri corp<sup>9</sup>  
velut exanime. cōpleſſi vota.  
extinctū deponite matri De  
ponite illuz. deponite illum  
quēſo mihi vt habeā meruz  
eī exanime corp<sup>9</sup> mihi ſola/  
men vel ſalcē ſic defunctuz.  
Juxta crucē ſtabat Maria  
conſiderans vultu benigno  
xpī pendētē in crucē ſtīpi  
te ſeuo. pedibulq; tenſis ma  
nus in altū leuabat ample/  
ctens crucē. ruēs ī oſcū eī<sup>9</sup>  
qua pte xpī ſanguis ⁊ vnda  
manabat. q̄ vt poterat ſurſū  
ſi etiā volebat tūgere. maībo  
voluit amplecti xpī in alio  
pendētē. ſz man<sup>9</sup> inde tenſe  
in ſe p̄lere rigebāt. ſe leuās  
a terra ſurſū erigebatur ad  
xpī. O q̄ male illi tūc erat.  
grauī illi erat vīra viuere ta  
li q̄ mortis gladio ab impīo  
ſeuo necari. Itē vir nobilis  
qdā noīe Joſeph q̄ erat di  
ſcipul<sup>9</sup> eius occult<sup>9</sup>. p̄ſident  
tū iuit ad pylatū poſtulās  
ſibi dari corp<sup>9</sup> iſu. Quo cō/  
ceſſo vocauit ad ſe q̄ndaz vi

rū ſapientē ⁊ parē diſcplm  
iſu occulte. nomīe Nicode/  
mū. ⁊ venerūt ad locum vbi  
erat iſu. Quos vt vidit ma  
ter eī volētes cū deponere  
de crucē q̄ſi de morte cōſur/  
gēs reuiuſcebat ſpūs eius.  
⁊ qd poterat in miſterū ad/  
bīdebat. vñ clauos ex mani  
b<sup>9</sup> trahebat. ne caderet cor  
pus illi exanime alter ſuſtē  
tabat. Stabat Maria bra  
chia leuās in altum ⁊ caput  
manulq; dependētis ſupra  
pect<sup>9</sup> xpī trahebat ipā ſaum  
Quē cum attingere volebat  
in oſculis ⁊ amplexibz ruēs  
de ſuo chariſſimo filio ſatia  
rī nō poterat. Sed dum de  
crucē in terrā depoſitū fuit  
ſupra ruens pte incōtinen/  
tia ⁊ immēſitate doloris qua  
ſi mortua ſterit ⁊ trāſire non  
poſſe viſa eſt. Stabat ad ca  
put ſui extincti filij mī Ma  
ria lacrimis faciē eī<sup>9</sup> rigans  
per diuerſa torquebat ſuſpi  
ria. quatiēs caput ⁊ amarīſſi  
me plāgens ſe ad crucē ma  
nibz pcutiebat dicēs. O ma  
ter meſta. o dulcē dgo qd ſe  
ciſti. O fili dilectiſſime qua  
re te iudei crucifixerunt. In  
gremio eī<sup>9</sup> modo te mortu

lum teneo. tristissima est ma-  
ter tua. O fili mi qđ ista ma-  
ter tua misera. Ve michi fili  
mi vbi est effi gaudiū qđ in  
natiuitate tua habui. Ve mi  
bi in qñtas tristitiā et dolorē  
puerū est gaudiū meū fili  
mi. nil aliud restat nisi vt me  
interficiā. qz plus viuere nō  
possum. Succurre mihi et  
tuū scđm spm̄ i me refunde.  
Inde p̄o maxillas oculosq;  
filii et nasum oraq; frequēti  
osculabat ipsū. Lacrimarū  
tanta vbertas effluerat vt  
carnē cū spū omne in lacri-  
mas resolui putares. riga-  
bat cū lacrimis extincti filij  
corp⁹ depositū qđ seruabat  
lapidēq; maderat. Vt fac-  
ta opprobria q̄ fuocabat ad  
mentē qđ vel qualis fuerat  
quē ip̄a p̄go p̄ceperat sine li-  
bidine et peperit sine dolore  
q̄ erat omne qđ ip̄a vivebat  
tanq̄ d̄s et dñs su⁹ filius ei⁹.  
et sic male ei erat sic esse pote-  
rat et esse decebat. Vñ Ma-  
ria dicebat. Dic fili mi dul-  
cissime. dic amor vnice. vita  
mee aīe. Amor me⁹. singula-  
re gaudiū. vnicū solaciū. q̄re  
sic dolere me p̄mittis. Cur  
tam lōge fact⁹ es a me deuo

me⁹ solāo aīaz meā. Respi-  
ce in me et miserere mei da i  
periū filie tue. et saluā fac vir-  
ginē matrē tuā. Dū Ioseph  
et Nicodem⁹ dñm depone-  
rent in sepulcro. volebat mē  
mesta sepeliri cum filio. Dec-  
erat innica sup dilectū suū  
amplectēs illū cum oī amo-  
ris dulcedine deosculās di-  
cebat. Misere mini mei mi-  
sera mini mei saltez vos ami-  
ci mei. Illū adhuc paulatī  
relinquere michi. faciē illius  
subtracto velamine videam  
vt aliqñtulū videndo ipsū  
cōsolari possim. Nolite cum  
tam cito tradere sepulture.  
dare illum misere matri sue  
vt babeam illū mecū vel sal-  
tem mortuū. Aut si cum po-  
nitis in sepulcro. me miserā  
sepelire cum illo. qz post illū  
semp male erit mihi. Illum  
ponebant illic in sepulchro  
et Maria trahebat eū ad se.  
illa volebat illū retinere. illi  
volebant tradere sepulture.  
Officē eū sic amarissime fle-  
bāt. vt quicq; eorū n̄ possz ad  
plenū verba formare. Vide-  
bant effi matrē oī solacio  
destitutā. et sup illā pon⁹ du-  
cebant planctū q̄ sup extin-

etum dominū suū. Maior  
ille dolor fuerat de matris  
dolore q̄ fuerat d̄ sui domi-  
ni morte. Fiebat luct⁹. Scū  
q̄ transibat Maria plora-  
bat. plorabant om̄es ambu-  
lantes cum illa. Fiebant er-  
go cuncti miserantes et p̄  
dolore gementes. Et sic do-  
minum vite et mortis sepul-  
ture dederunt.

¶ Explicit tractatus beati  
Bernhardi de planctu glo-  
riofissime Marie virginis.

